

PREFACE.

THE compilation of a Sanscrit dictionary having been undertaken early after the institution of the College of Fort William, it was at the same time thought advisable to print, in Sanscrit and English, the work which has been chosen for the basis of that compilation ; as well for the sake of exhibiting, an original authority to which reference will be frequently necessary, as with the view of furnishing an useful vocabulary which might serve until an ampler dictionary could be prepared and published.

The celebrated *Amera Cōsha*, or Vocabulary of Sanscrit by AMERA SINHA, is, by the unanimous suffrage of the learned, the best guide to the acceptations of nouns in Sanscrit. The work of PĀNINI on etymology is rivalled by other grammars, some of which have even obtained the preference in the opinion of the learned of particular provinces : but AMERA'S vocabulary has prevailed wherever the Sanscrit language is cultivated ; and the numerous other vocabularies, which remain, are consulted only where AMERA'S is either silent or defective. It has employed the industry of innumerable commentators, while none of the others (with the single exception of HĒMACHANDRA'S) have been interpreted even by one annotator. Such decided preference for the *Amera Cōsha*, and the consequent frequency of quotations from it, determined the selection of this as the basis of an alphabetical dictionary, and suggested the expediency of also publishing the original text with an English interpretation.

Like other vocabularies of Sanscrit, that of AMERA is in metre ; and a considerable degree of knowledge of the language becomes requisite to discriminate the words from their interpretations ;

and to separate them from contiguous terms which affect their initials and finals. On this account, and to adapt the work to the use of the English student, the words, of which the sense is exhibited, are disjoined from their interpretation (which is included between crotchets); and the close of each word is marked by a *Italic* letter over it indicating the gender of the noun. Where a letter has been permuted according to the Sanscrit system of orthography, a dot is placed under the line to intimate that a letter is there altered or omitted: and a marginal note is added, exhibiting the radical final of the noun, or its initial, in every instance where either of them is so far disguised by permutation as not to be easily recognized upon a slight knowledge of the rudiments of the language, and of its orthography. An explanation in English is given in the margin, and completed, when necessary, at the foot of the page. The different interpretations proposed by the several commentators, and the variations in orthography remarked by them, are also specified in the same place.

According to the original plan of the present publication, the variations in the reading of the text (for which a careful collation has been made of several copies and of numerous commentaries) are noticed only where they affect the interpretation of a word or its orthography. It was not at first intended to insert those differences which are remarked by commentators upon other authority, and not upon the ground of any variation in the text itself. However, the utility of indicating such differences was afterwards thought to counterbalance any inconvenience attending it: and after some progress had been made at the press, this* and other additions to the original design were admitted, which have rendered a supplement necessary to supply omissions in the first chapters and complete the work upon an uniform plan.

To avoid too great an increase of the volume, the various readings and interpretations are rather hinted than fully set

* These additions are incorporated with the text in the present edition.

PREFACE.

forth: it has been judged sufficient to state the result, as the notes would have been too much lengthened, if the ground of disagreement had been every where exhibited and explained. For the same reason, authorities have not been cited by name. The mention of the particular commentator in each instance would have enlarged the notes, with very little advantage, as the means of verifying authorities are as effectually furnished by an enumeration of the works which have been employed and consulted. They are as follow:

I. The text of the *Amera Cōsha*:

This vocabulary comprised in three books, is frequently cited under the title of *Tricānda* ;* sometimes under the denomination of *Abhid'hāna* (nouns), from its subject; often under that of *Amera Cōsha*, from the name of the author. The commentators are indeed unanimous in ascribing it to AMERA SINHA. He appears to have belonged to the sect of *Buddha*, (though this be denied by some of his scholiasts;) and is reputed to have lived in the reign of VICRAMADITYA; and he is expressly named among the ornaments of the Court of RĀJĀ BHŌJA,† one of the many princes to whom that title has been assigned. If this mention of him be accurate, he must have lived not more than eight hundred years ago; for a poem entitled *Subāhshita ratna sandōha*, by a *Jaina* author named AMITACATI, is dated in the year 1050 from the death of VICRAMADITYA and in the reign of MŪNJA who was uncle and predecessor of RĀJĀ BHŌJA. It, however, appears inconsistent with the inscription at *Buddha gayā* which is dated in the year 1005 of the era of VICRAMADITYA, and in which mention is made of AMERA DĒVA, probably the same with the author of the vocabulary. From the frequent instances of anachronism both in sacred and profane story as

* i. e. The three books. But that name properly appertains to a more ancient vocabulary, which is mentioned by the commentaries on the *Amera Cōsha*, among the works from which this is supposed to have been compiled.

† In the *Bhōja prabandha*.

current among the *Hindus*, more confidence seems due to the inscription, than to any popular tales concerning *RAJÁ BHÓJA* ; and the *Amera Cósha* may be considered as at least nine hundred years old ; and possibly more ancient.

It is intimated in the author's own preface that the work was compiled from more ancient vocabularies : his commentators instance the *Tricandā*,* *Utpalini*, *RABHASA* and *CÁTYÁYANA* as furnishing information on the nouns ; and *VYĀḌI* and *VĀRARUCHI* on the genders. The last mentioned of these authors is reputed contemporary with *VICRAMĀDITYA* and consequently with *AMERA SINHA* himself.

The copies of the original, which have been employed in the correction of the text, in the present publication, are,

1st. A transcript made for my use from an ancient corrected copy in the *Tirhuttiya* character, and collated by me with a copy in *Dévanágari*, which had been carefully examined by Sir WILLIAM JONES. He had inserted in it an English interpretation ; of which also I reserved a copy and have derived great assistance from it in the present publication.

2d. A transcript in *Dévanágari* character, with a commentary and notes in the *Cánara* dialect. It contains numerous passages, which are unnoticed in the most approved commentaries, and which are accordingly omitted in the present edition.

3rd. Another copy in the *Dévanágari* character with a brief and imperfect interpretation in *Hindi*.

4th. A copy in the Bengal character with marginal notes explanatory of the text.

5th. A copy in duplicate, accompanied by a Sanscrit commentary, which will be forthwith mentioned (that of *RĀMA*-

* See a preceding note.

ŚRĀMA). It contains a few passages not noticed by most of the commentators. They have been, however, retained on the authority of this scholiast. A like remark is applicable to certain other passages expounded in some commentaries but not in others. All such have been retained, where the authority itself has been deemed good.

6th. Recourse has been occasionally had to other copies of the text in the possession of natives, whenever it has been thought any ways requisite.

II. Commentaries on the *Amera Cōsha*.

1. At the head of the commentaries which have been used, must be placed that of RĀYA MUCUTĀ, (or VRĪHASPATI surnamed RĀYA MUCUTĀ MANI.) This work entitled *Padachandricā*, was compiled, as the author himself informs us, from sixteen earlier commentaries, to many of which he repeatedly refers: especially those of CSHĪRA SWĀMĪ, SUBHŪTI, HĀDDA CHANDRA, CALINGA, CŪNCATĀ, SARVADHARA, and the *Vyāc'hya-mṛita*, *Ticāsarvasva*, &c.*

Its age is ascertained from the incidental mention of a date: viz. 1353 *Sāca*, or 4532 of the *Caliyuga*, corresponding to A. D. 1431.

Though the derivations in MUCUTĀ's commentary be often inaccurate, and other errors also have been remarked by later compilers, its authority is in general great; and, accordingly, it has been carefully consulted under every article of the present work.

* The following names may be selected from MUCUTĀ's quotations, to complete the number of sixteen: *Mād'havi*, *Mad'hu mād'havi*, *Sarvānanda*, *Abhinanda*, *RĀKṢĪDĒVA*, *GŌVERD'HANA*, *DRĀVIDA*, *BHOJARĀK*. But some of these appear to be separate works, rather than commentaries on the *Amera Cōsha*. MUCUTĀ occasionally cites the most celebrated grammarians, as *PĀṆINI*, *JAYĀDITYA*, *JINĒNDRA*, *MAITREYA*, *RACSHITA*, *PURUSHŌTTAMA*, *MĀD'HAVA*, &c.

2. Among the earlier commentaries named by RĀYA MUCUṬĀ, that of CSHĪRA SWĀMĪ is the only one, which has been examined in the progress of this compilation. It is a work of considerable merit; and is still in general use in some provinces of India, although the interpretations not unfrequently differ from those commonly received.

3. The *Vyāc'hyāsud'hā*, a modern commentary by RĀMAŚRĀMA or by BUĀNUDĪSHITA (for copies differ as to the name of the author) is the work of a grammarian of the school of Benares. He continually refers to RĀYA MUCUṬĀ and to SWĀMĪ; and his work serves to confirm their scholia where accurate, and to correct them where erroneous. It has been consulted at every line.

4. The *Vyāc'hyā 'pradīpa* by ACHYUTA UPĀD'HYĀYA is a concise and accurate exposition of the text: but adds little to the information furnished by the works above-mentioned. It has been, however, occasionally consulted.

In these four commentaries, the derivations are given according to PĀNINI's system. In others, which are next to be enumerated, various popular grammars are followed for the etymologies. But, as the derivations of the words are not included in the plan of the present work, being reserved for a place in the intended alphabetical dictionary of Sanscrit, those commentaries have not been the less useful in regard to the information which was sought in them.

5. The commentary of BARATA MALLA (entitled *Mugdhabōd'hini*) has been as regularly consulted as those of MUCUṬĀ and RĀMAŚRĀMA. It is indeed a very excellent work; copious and clear, and particularly full upon the variations of orthography according to different readings or different authorities: the etymologies are given conformably with VOPADĒVA's system of grammar. The author flourished in the middle of last century.

6. The *Sāra Sundarī* by MAT'HUREŚA has been much used. It is perspicuous and abounds in quotations from other commentaries; and is therefore a copious source of information on the various interpretations and readings of the text. The *Supadma* is the grammar followed in the derivations stated by this commentator. MAT'HUREŚA is author likewise of a vocabulary in verse entitled *Subdaratnāvalī*, arranged in the same order with the *Amera Cōsha*, and which might serve therefore as a commentary on that work. It was compiled under the patronage of a Musleman Chieftain *Murch'hā Khān*, whose name is prefixed to it. The author wrote not more than 150 years ago.*

7. The *Padārthha Caumudī* by NĀRĀYAṆA CHACRAVARTI is another commentary of considerable merit, which has been frequently consulted. The *Calāpa* is the grammar followed in the etymologies here exhibited.

8. A commentary by RAMĀNĀT'HA VIDYĀVĀCHESPATI, entitled *Tricānda vivēca*, is peculiarly copious on the variations of orthography, and is otherwise a work affording much useful information.

9. Another commentary which has been constantly employed, is that by NĪLACANT'HA. It is full and satisfactory on most points for which reference is usually made to the expositors of the *Amera Cōsha*.

10. The commentary of RAṂA TARCAVĀGĪŚA has been uniformly consulted throughout the work. It was recommended for its accuracy; but has furnished little information; being busied chiefly with etymology. This, like the preceding, follows the grammar entitled *Calāpa*.

Other commentaries were also collected for occasional refer-

* His work contains the date 1588 Śāka or 1666.

ence in the progress of this work; but have not been employed, being found to contain no information which was not also furnished, and that more amply, by the scholiasts abovementioned. The list of them, contained in the subjoined note, may therefore suffice.*

III. Sanscrit dictionaries and vocabularies by other authors.

Throughout the numerous commentaries on the *Amera Cōsha*, the text itself is corrected or confirmed, and the interpretations and remarks of the Commentators supported, by references to other Sanscrit vocabularies. They are often cited by the scholiasts for the emendation of the text in regard to the gender of a noun, and not less frequently for a variation of orthography, or for a difference of interpretation. The authority quoted has been in general consulted, before any use has been made of the quotations: or, where the original work cannot now be procured, the agreement of commentators has been admitted as authenticating the passage. This has been particularly attended to, in the chapter containing homonymous words; it having been judged useful to introduce into the notes of that chapter, the numerous additional acceptations stated in other dictionaries, and understood to be alluded to in the *Amera Cōsha*.

The dictionaries, which have been consulted, are 1st. The *Mēdinī*, an alphabetical dictionary of homonymous terms by MEDINICARA. 2d. The *Viśva pracāsa* by MAHĀŚVARA VAIDYA, a similar dictionary, but less accurate and not so well arranged. It is the ground-work of the *Mēdinī* which is an im-

* *Caumudī* by NAVANANANDA; *Tricāṇḍa chintāmenī* by RAG'HUNATHA CHACRAVARTY; both according to PANINI'S system of etymology. *Vaishamya caumudī* by RĀMAPRESĀDA TARGĀLANCĀRA; *Padamanjari* by LŌCANATHA; both following the grammatical system of the *Calīpa*. *Pranipamanjari* by RĀMĀŚRAMA, a jejune interpretation of the text. *Vṛihat hārāvālī* by RĀMESWARA. Also commentaries by CRĪSHNADĀSA, TRILŌTHANADĀSA, SUNDARĀNANDA, VANADĪYABHATTĀ, VĪSWANĀTHA, GŌPĀLA CHACRAVARTY, GŌVINDĀNANDA, RĀMANANĀDA, BHŌLĀNATHA, &c.

proved and corrected work of great authority. Both are very frequently cited by the Commentators.

3. The *Haima*, a dictionary by HÉMA CHANDRA, in two parts; one containing synonymous words arranged in six chapters; the other containing homonymous terms in alphabetical order. Both are works of great excellence,

4. The *Abhidhāna Ratnamālā*, a vocabulary by HELA-YUDHA, in five chapters; the last of which relates to words having many acceptations. It is too concise for general use; but is sometimes quoted.

5. The *D'harāntī*, a vocabulary of words bearing many senses. It is less copious than the *Médini* and *Haima*: but being frequently cited by Commentators, has been necessarily consulted.

5. The *Tricānda śeṣha*, or supplement to the *Amera Cōṣha*, by PURUṢHOTTAMA DĒVA.

6. The *Hārāvalī* of the same author.

The last of these two supplements to *Amera*, being a collection of uncommon words, has not been much employed for the present publication. The other has been more used. Both are of considerable authority.

The reader will find in the notes a list of other dictionaries quoted by the Commentators, but the quotations of which have not been verified by reference to the originals, as these have not been procurable.*

Works under the title of *Varṇadēśanū*, *Dvirūpa* and *Unādi*

* *Amera mālā*, AMERA DATTA, *Śabdār nāva*, *Sāśvata*, *Varṇa dēśanū*, *Dvirūpa*, *Unādi cōṣha*, *Ratna cōṣha*, *Ratna mālā*, RANTIDĒVA, RUDRA, VYĀDĪ, RAHHAṢA, VOPALITA, BHAGUR, AJAYA, VACHESPATI, TARAFĀLA, ARUNADATTA.

have indeed been procured : but not the same with the books cited ; many different compilations being current under those titles. The first relates to words the orthography of which is likely to be mistaken from a confusion of similar letters ; the second exhibits words which are spelt in more than one way ; the third relates to a certain class of derivatives, separately noticed by grammarians.

IV. Grammatical works.

Grammar is so intimately connected with the subject of this publication, that it has been of course necessary to advert to the works of Grammarians. But as they are regularly cited by the commentators, it is needless to name them as authorities, since nothing will be found to have been taken from this source, which is not countenanced by some passage in the commentaries on the *Amera Cōsha*.

V. Treatises on the roots of Sanscrit.

Verbs not being exhibited in the *Amera Cōsha*, which is a vocabulary of nouns only, the treatises of MAITREYA, MĀDHAVA, and others on Sanscrit roots, though furnishing important materials towards a complete dictionary of the language, have been very little employed in the present work ; and a particular reference to them was unnecessary, as authority will be found in the commentaries on AMERA, for any thing which may have been taken from those treatises.

VI. The Scholia of classick writings.

Passages from the works of celebrated writers are cited by the commentators on the *Amera Cōsha* ; and the scholiasts of classick poems frequently quote dictionaries in support of their interpretation of difficult passages. In the compilation of a copious Sanscrit dictionary an ample use may be made of the Scholia. They have been employed for the present publication

so far only as they are expressly cited by the principal commentaries on the *Amera Cōsha* itself.

Should the reader be desirous of verifying the authorities, upon which the interpretation and notes are grounded, he will in general find the information sought by him in some one of the ten commentaries of *AMERA*, which have been before named; and will rarely have occasion to proceed beyond those which have been specified as the works regularly consulted.

In regard to plants and animals and other objects of natural history, noticed in different chapters of this vocabulary, and especially in the 4th, 5th and 9th chapters of the 2d book, it is proper to observe, that the ascertainment of them generally depends on the correctness of the corresponding vernacular names. The commentators seldom furnish any description or other means of ascertainment besides the current denomination in a provincial language. A view of the animal, or an examination of the plant, known to the vulgar under that denomination, enables a person conversant with natural history to determine its name according to the received nomenclature of European Botany and Zoology: but neither my inquiries, nor those of other Gentlemen, who have liberally communicated the information collected by them,* nor the previous researches of Sir William Jones, have yet discovered all the plants and animals, of which the names are mentioned by the Commentaries on the *Amera Cōsha*; and even in regard to those which have been seen by us, a source of error remains in the inaccuracy of the Commentators themselves, as is proved by the circumstance of their frequent disagreement. It must be therefore understood, that the correspondence of the Sanscrit names with the generick and specifick names in Natural History is in many instances doubtful. When the uncertainty is great, it has usually been so expressed: but errors may exist where none have been apprehended.

* Drs. Roxburgh, F. Buchanan, and W. Hunter: and Mr. William Carey.

It is necessary likewise to inform the reader that many of the plants, and some animals (especially fish), have not been described in any work yet published. Of such, the names have been taken from the manuscripts of Dr. ROXBURGH and Dr. F. BUCHANAN.

Having explained the plan and design of this edition of the *Amera Cōsha*, I have only further to state, that the delay which has arisen since it was commenced (now more than five years) has been partly occasioned by my distance from the press (the work being printed by Mr. CAREY at Serampoor), and partly by avocations which have retarded the progress of collating the different copies of the text and commentaries: a task the labour of which may be judged by those who have been engaged in similar undertakings.

H. T. COLEBROOKE.

CALCUTTA, Dec. 1807.

CONTENTS.

	Page.
INTRODUCTION of the Amera Cósia.	1

BOOK I. CHAPTER I.

SECT. I.	HEAVEN, Gods, Demons ; their arms, ornaments, symbols or vehicles, and other attributes. Fire; air. Velocity. Eternity. Much.	1
SECT. II.	Sky ; weather; planets; stárs.	15
SECT. III.	TIME ; its divisions. Phases of the moon; eclipses.	24
SECT. IV.	Sin; virtue; happiness. Destiny; cause. Nature. INTELLECT; reasoning; knowledge. Senses; tastes; odours; colours.	31
SECT. V.	Speech, Language. Compositions. Modifications and circumstances of speech.	38
SECT. VI.	SOUND.	44
SECT. VII.	MUSIC ; notes, tones; instruments. Dancing. Dra- matick exhibition : actors, gesture, passions. In- dications of passion. Festival.	47

CHAPTER II.

SECT. I.	INFERNAL REGIONS; holes; darkness. SERPENTS; poison.	56
SECT. II.	HELL ; departed souls; misery, pain. ..	59
SECT. III.	Seas; WATER. Islands; shores. Boats, ships. Fish. Lakes ; ponds, wells. Rivers. Aquatick plants.	60

BOOK II. CHAPTER I.

EARTH, soil. Countries. Roads. Measures of distance.	73
--	----

CHAPTER II.

TOWNS ; buildings, habitations,	77
--------------------------------------	----

CHAPTER III.

	Page
MOUNTAINS, rocks; fountains, caves, mines.	
Minerals.	84

CHAPTER IV.

SECT. I. FORESTS. Groves: gardens, avenues. Trees,	
plants. Trunk; root; wood; leaf; fruit.	86
SECT. II. Trees of various kinds.	91
SECT. III. Plants, mostly medicinal, or with sensible qualities.	106
SECT. IV. Useful plants.	112
SECT. V. Drugs and potherbs. Grasses and palms.	118

CHAPTER V.

LIONS and other quadrupeds. Insects. Birds. Pairs,	
flocks, heaps.	137

CHAPTER VI.

SECT. I. MAN. Woman. Characters, relations, circum-	
stances of women. Kinsmen, relatives. Per-	
son, as thin, fat, &c. Freckles, moles.	13
SECT. II. Health. Medicine. Diseases. Diseased. Parts of	
the body.	15
SECT. III. Dress, ornaments, clothes, perfumes, garlands.	
Furniture.	16

CHAPTER VII.

Race. Tribe. Order. PRIEST. Characters and	
descriptions of priests; their occupations and ob-	
servances. Sacrifice; its requisites. Alms;	
worship; austerity; study. Hypocrisy. Marriage.	
Human pursuits, and objects.	17

CHAPTER VIII.

SECT. I. MILITARY TRIBE. Kings; ministers; officers; ser-	
vants. Enemies; allies. Requisites of govern-	
ment; means of defence; and of success. Reve-	
nue. Foresight. Insignia of Royalty.	1

	Page.
SECT. II. Camp; army. Elephants; horses. Chariots. Litters. Warriors. Arms and weapons. War. Slaughter. Funeral. Prison. Life.	199

CHAPTER IX.

THIRD tribe. Professions. Husbandman. Field. Implements of husbandry. Corn, pulse, oil-seeds, &c. Granary. Kitchen. Vessels. Condiments. Prepared food. Dairy. Cattle. Traffick; weights and measures. Commodities.	229
---	-----

CHAPTER X.

FOURTH tribe. Mixed classes. Artizans. Jugglers. Dancers. Musicians. Hunters. Servants. Barbarians. Dogs. Hogs. Chace. Theft. Nets, snares, ropes. Loom. Pole for burden. Wrought leather. Tools. Art. Images. Wages. Spirituous liquor. Gaming.	246
--	-----

BOOK III. CHAPTER I.

Epithets of persons.	259
------------------------------	-----

CHAPTER II.

Qualities of things.	272
------------------------------	-----

CHAPTER III.

Miscellaneous.	296
------------------------	-----

CHAPTER IV.

Sect. I. Homonymous words, Ending in क	293
Sect. II. — in ख	304
Sect. III. — in ग	<i>ibid.</i>
Sect. IV. — in घ	307
Sect. V. — in च	<i>ibid.</i>
Sect. VI. — in छ	309
Sect. VII. — in ज	<i>ibid.</i>
Sect. VIII. — in झ	309
Sect. IX. — in ङ	310

		Page.
Sect. X.	Ending in ठ	312
	— in ड	<i>ibid.</i>
Sect. XI.	— in ढ	313
	— in ण	314
Sect. XII.	— in त	317
Sect. XIII.	— in थ	325
Sect. XIV.	— in द	<i>ibid.</i>
Sect. XV.	— in ध	323
Sect. XVI.	— in न	330
Sect. XVII.	— in य	337
Sect. XVIII.	— in फ	338
Sect. XIX.	— in ब	<i>ibid.</i>
	— in भ	339
	— in म	340
Sect. XX.	— in य	342
Sect. XXI.	— in र	346
Sect. XXII.	— in ल	355
Sect. XXIII.	— in व	359
Sect. XXIV.	— in श	361
Sect. XXV.	— in ष	363
Sect. XXVI.	— in स	366
Sect. XXVII.	— in ह	369
Sect. XXVIII.	Indeclinables (Homonyma).	371

CHAPTER V.

Indeclinables (Synonyma).	376
---------------------------	-----

CHAPTER VI.

Genders.

SECT. I.	Feminine.	383
SECT. II.	Masculine.	388
SECT. III.	Neuter.	393
SECT. IV.	Masculine and Neuter.	397
SECT. V.	Masculine and Feminine.	399
SECT. VI.	Feminine and Neuter.	400
SECT. VII.	Three genders.	401
SECT. VIII.	Variation of gender.	402

अमरकोषः ।

यस्य ज्ञानदयासिन्धो रगाधस्यानघागुणः ।
 सैव ताम्रक्षयोधोराः स श्रिये चाग्रताय च ।
 साहचर्यान्वतन्वाणि संक्षिप्तैः प्रतिसंस्कृतैः ।
 समूर्णमुच्यते वर्गेर्नामलिङ्गानुशासनं ।
 प्रायशो रूपभेदेन साहचर्येण कुत्रचित् ।
 स्त्रीपुंनपुंसकं ज्ञेयं तद्विशेषविधेः क्वचित् ।
 भेदाख्यानाय न द्वन्द्वो नैकशेषो न सङ्करः ।
 छत्रे च भिन्नलिङ्गानामनुक्तानां क्रमादृते ।
 त्रिलिङ्गां त्रिवृत्तिं पदं मिथुनं च द्वयोरिति ।
 निदिब्रलिङ्गं शेषार्थं लतायादिन पूर्वभाक् ।

BOOK I.

CHAP. I. SECT. I.

- Heaven. 1. ^fस्वर् (अथर्व) ^mस्वर्ग ^mनाक ^mत्रिदिव ^{1 m}त्रिदशालयाः
^{2 m}सुरलोको ^fद्यौ ^fदिवौ (दे स्त्रियौ) ^a(स्त्रीबे) ^{n b}त्रिविष्टपं
 Gods or deities. c 2. ^mअमरा ^mनिर्गरा ^mदेवास् ^mत्रिदशा ^mविवुधाः ^mसुराः
^{3 m}सुपूर्वाणाः ^{4 m}सुमनसस् ^{5 m d}त्रिदिवेशा ^mदिवौकसः

1—य. 2—क्ष. 3—वन्. 4—नस्. 5—कस्.

^a द्यौ and दिव् both fem. also neut. दिवं. ^b Or त्रिविष्टपं, and त्रिविष्टपं. ^c A god, sing. अमरः. pl. अमराः. ^d दिवौकाः or दिवौकाः (स्).

3. आदित्या दिविषदे^m लेखा^{1 m} अदितिनन्दनाः^m

आदित्या^m ऋभे^{2 m b} ऽस्रभा^m अमत्या^m अमृतान्यसः^{3 m}

4. बर्हिर्मुखाः^m क्रतुभुजा^{4 m} गोवाणा^m दानवारयः^{5 m}

इन्दारका^m देवतानि^{6 m n} (पुंसि वा)^d देवता^f (स्त्रियां)

Deities of divi-
tities. n

5. आदित्या^m विश्व^{m f} वसवस्^{7 m} तुषिताभास्वरानिजाः^m

महाराजिकसाध्याश्^{m g} (च)^m रुद्राश्^m (च गण्यदेवताः)

Demi gods,
& nymphs.
h

6. विद्याधरो^m ऽभ्यो^{10 f} यत्न^{mi} रत्नो^{11 n} गन्धर्व^m किन्नराः^m

पिशाचो^m गुह्यकः^m सिद्धो^m भूतो^{12 m} (ऽमो देवयोनयः)

Giant's or
Titans, k

7. असुरा^m दैत्य^m दैतेय^m दनुजेन्द्रारि^m दानवाः^{13 m}

शुक्राश्वि^m दितिपुताः^m पूर्वदेवाः^m सुराद्वयः^{14 m}

A Viper or
Brahma

8. सर्पतः^m सुतो^m बुधो^m धर्मराजस्त्वयागतः^{14 m}

1—प. 2—ऋभु. 3—धस. 4—भुज. 5—रि. 6—त.
7—वसु. 8—आ. 9—अ. 10—अप्सरस्. 11—रक्षस्.
12—रक्षस्. 13—द्वि. 14—राज.

* स्थितस् or युयत् and युसत् (द). ^b ऋभु or ऋभू. ^c बर्हि
मुखा or बर्हिमुखा. ^d Masc. or neut. ^e Each consists of a speci-
fied number (see their names in other dictionaries.) *Adityas* 12. *Visvā-*
dēvas 10. *Vasus* 8. *Tushitas* 36. *Abhāsavaras* 64. *Anilas* 49. *Ma-*
lā-ājīcas 220. *Sādhya* 12. *Rudras* 11. ^f Pl. विश्वे, i.e. विश्वेदेवाः.
^g Also महाराजकः. ^h Of various classes and denominations, as *Vi-*
dyādharas, &c. ⁱ Likewise जह्नुः, fem. यक्षी and यक्षीणी. ^j Also
धैर्यच. ^k A demon, sing. असुरः, pl. असुराः. Likewise आसुरः.
^l Also बुध.

समन्तभग्ना^m भगवान्^{1 m} मारजित्^m लोकजित्^m जिनः^m

9. षडभिर्भोगै^m दशबलै^m ऽद्वयवादी^{2 m} विनायकः^m

मुनीन्द्रः^m श्रोघनः^m शास्ता^{3 m} मुनिः^m

शाक्यमुनिस्^{4 m} (तु यः)

BUDDHA. b 10. (स) शाक्यसिंहः^m सर्वैर्यसिद्धः^m शैले^{5 m} दनिष्^m (च सः)

गौतमश्च^{6 m} (चा) ऽर्कबन्धुश्च^{7 m} (च) मयादेवीगुप्तश्च^{8 m} (च सः)

11. ब्रह्मात्मभूः^{9 m} सुरज्येष्ठः^{10 m} परमेशो^m पित महः^{11 m}

हिरण्यगर्भो^m लोकेशः^m स्वर्गमणश्च^{12 m} चतुराननः^m

12. धातृजवे^{13 m} नि मुद्दिष्टो^{14 m} विरिञ्चिः^{15 m} कमलासनः^{16 m}

खट्वा^{17 m} प्रजापतिर्वेधा^m विधाता^m विश्वदृग्^m विधिः^m

VISHV. c 13. विष्णुनारायणः^m छत्रो^m वैकुण्ठो^m विष्टरश्चरः^{18 m}

दामोदरो^m हृषीकेशः^m केशवो^m माधवः^m खभूः^m

- 1—वत्. 2—दिन्. 3—शास्त्र. 4—मूनि. 5—दनि. 6—तस.
7—बन्धु. 8—सुत. 9—ब्रह्मन्. 10—अ. 11—छिन्. 12—भू.
13—धातृ. 14—खट्वा. 15—वेधस्. 16—त. 17—दृग्. 18—वस्.

* Likewise शासिता (त). b The founder of the religion named from him. c Also शाक्यः. d Likewise सर्वेशः, and सिद्धर्यः.

* Providence, or the Creator. f Also ब्रह्मन्. g Likewise मुद्दिष्टः, and मुद्दिष्टः. h विरिञ्चिः, विरिञ्चिः, विरिञ्चः and विरिञ्चनः. i The

pervader and preserver; identified by Hindu mythology with the hero Crishna son of Vasudēva. j Likewise नारायणः.

14. दैत्यारिः पुण्डरीकलो गोविन्दो गण्डध्वजः

पोताम्बरो ऽच्युतः शार्ङ्गो विषक्तेनो जनार्दनः

15. उपेक्ष इन्द्रावरजश्चक्रपाणिश्चतुर्भुजः

पद्मनाभो मधुरिपोऽसुदेवश्चित्रिक्रमः

16. देवकीनन्दनः सैरिः शोपणिः पुरुषोत्तमः

वनमालो वलिध्वंसो कंठारिर्घोक्षजः

17. विश्वम्भरः कैटभजिद् विधुः श्रीवत्सजाह्नवः

वासुदेवो ऽयं जनकः सख्यं आनकदुन्दुभिः

BALARAMA. 18. बलभद्रः प्रजम्बरो ब्रजदेशो ऽच्युतायनः

देवतीरमणो रामः कामपलो हल युधः

19. नोलम्बो रौहिणेयस् तालाङ्गो मुषो हलो

संकर्षणः सीरपणिः कालिन्दीभेदो बलः

- 1 — शार्ङ्गन्. 2 — रज. 3 — णि. 4 — दे. 5 — जिन्.
6 — सिन्. 7 — अघोक्षज. 8 — जित्. 9 — य. 10 — त्तिन्.
11 — हलिन्.

^a Also विषक्तेनः. ^b Likewise पद्मनाभिः. ^c Also वासुदेवः व.सुः. ^d Likewise देवकीनन्दनः. ^e Or सैरिः. ^f Also वलिध्वंसो.
^g Likewise श्रीवत्सः. ^h Father of *Crishna*, and son of *Anacandundubha*. ⁱ Also अनकदुन्दुभिः. And दुन्दुः. ^j Brother of *Crishna*.
^k Likewise भद्रबलः. And भद्रबलः. ^l Also मुषको or मुशलो.
^m Likewise बललः.

- CAMADĪVA. 20. मदनो मन्मथो मारः प्रथमो मोनकेतनः
कन्दर्पो दर्पको जनकः कामः पञ्चरः सरः
21. शम्बरारिमन्सिजः कुसुमेयुगल यजः
पुष्पञ्चरा रतिपतिर्मकरध्वजः आत्मधूः
ANIRUDDHA. 22. ब्रह्मवृत्तिभक्तुः (स्याद) अनिरुद्ध उतापतिः
Lacshmi. लक्ष्मीः पद्माजया पद्मा कमला श्री देविप्रिया
23. इन्दिरा लोकमाता मा क्षीराब्धितनया रमा
(शंखे लम्बोपतेः) पाञ्चजन्यम्
Crīṣṇa's conch. (चक्रं) सुदर्शनः
His discus & missile weapon. 24. कामदको (गदा)
His mace. (खड्गो) नन्दकः
His sword. कैस्तुभौ (मणिः)
His jewel. 3 m 4 m m m m
The Vehicle of Vishṇu. 25. नागान्तको विश्वरथः सुपर्णः पद्मगाशनः

1—अनन्यज. 2—चक्र. 3—लम्ब. 4—खड्ग.

• Love or Cupid; son of Crīṣṇa. • Also शम्बरारिः, and सम्बरारिः, or संवरारिः. • Likewise मनेजः. ^d Also पुष्पधनुः (स्).
• Son of Pradyumna and husband of Ushā. ^f This and the following term are titles both of Cāmadēva and Aniruddha. • Likewise ऋष्यकेतुः, or ऋष्यकेतुः, and रिष्यकेतुः, or रिष्यकेतुः ऋष्यकेतनः. ^b Also ऊषा यतिः. ¹ The wife of Viṣṇu, and goddess of prosperity. ² Likewise कामादी, and कामोदको. ^{*} Various described as a gigantic crane, a vulture, or an eagle.

SIVA. a

^{m b m} शंभुरोऽः ^m पशुपतिः ^m शिवः ^{1 m} शूलो ^m महेश्वरः

26. ^m ईश्वरः ^{m c} सर्व ^m ईशानः ^{2 m} शङ्करश्च ^m चन्द्रेश्वरः

^m भूः ^{m d} खण्डपरश्च ^m गिरीशः ^m गिरिशः ^m भृङः

27. ^m भृत्यजयः ^{3 m e} क्षतिशसः ^{4 m} पिनाको ^m प्रमयाधिपः

^m उग्रः ^{5 m} कपदी ^m श्रीकण्ठः ^m श्रितिकण्ठः ^m कपालभृत्

28. ^m वामदेवो ^m महादेवो ^{6 m} विरूपाक्षश्च ^m त्रिलोचनः

^{7 m} क्षणानुरेतः ^m सर्वज्ञो ^m धूर्जटि ^m नीललोहितः

29. ^{m f} हरः ^m स्मरहरो ^{8 m g} भर्गस् ^{9 m} चमकस् ^m त्रिपुरान्तकः

^m गङ्गाधरो ^m अश्वत्थिपुः ^{10 m} क्रतुर्व्रंसी ^m वृषभजः

30. ^m योमकेशो ^m भवो ^m भोमः ^{11 m} स्यात्पुण्ड्र ^m उमापतिः

His braided
hair h

कपदी (अथ जठाजूटः)

His bow.

पिनाकोऽजगत् (धनुः)

His attend-
ants.31. ^{m j} प्रमयाः ^k (सुः पारिषदा)The divine
mothers. l^m ब्रह्मी ^f (त्याद्यास्तु मत्तरः)

1—शूलिन. 2—ङ्कर. 3—सप्त. 4—किन्. 5—दिन्.
6—क्ष. 7—तस्. 8—भर्ग. 9—अश्व. 10—सिन्. 11—स्थश्च.

^a The destroyer and reproducer. ^b Also शङ्करः. ^c Likewise शर्व.

^d Also खण्डपरश्च. ^e Likewise क्षतिवसः (स). ^f Also हारः. ^g Likewise भर्ग्यः. ^h Rolled on his head. ⁱ Also अजकर्व, अजगर्व, अजगर्व, अजकर्व, and अजीकर्व. ^j Sing. प्रमयः. ^k This, which is likewise a name of SIVA's attendants, is variously written. Sing. पारिषदः, पारिषदः, or पारिषदा. ^l Or energies of the gods, viz. Brāhmī, Mahēśvarī, Aindri, Vārūhī, Faishnāxī, Caumārī, Cauvērī or Chāmunda, and Charchica. ^m Also ब्रह्माणी.

- ^f ^{fb} ^m
Supernatural power a विभूतिर्भूतिरैश्वर्यं (अणिमदिकम. रुघा)
^f ^f ^{fd} ^{fe} ^f ^{1st}
BUHAWAN^o 32 उमा कात्यायनी गौरी काली चैमवतीश्वरी
^{fg} ^f ^f ^f ^f
शिवा भव नी रुद्राणी सर्वाणी सर्वमङ्गला
^f ^f ^f ^f ^{fb} ^{2st}
33. अघर्षा पार्वती दुर्गा मृडानी चण्डिका
^{3m} ^m ^m ^m
GANESA J विनायके विघ्नराज वैमातुर गणाधिपाः
^{4m} ^m ^m ^m
34. (अघ्ने) कदन्त हेरम् लम्बादर गजाननाः
^m ^m ^{5ml} ^m
CATYAYAN^a कार्तिकेयो महासेनः शरज्जमा यडाननः
^m ^m ^m ^m
35. पावंरीन्दनः स्कन्दः सेनानोर्गमिभूर्गृहः
^{6mm} ^m ^m ^m
वाङ्मलयन् तारकजित् विशाखः शिखिवाहनः
^m ^m ^m ^{mn}
36. वाङ्मातुरः शक्तिधरः कुमारः क्रोचदारणः
^m ^{7m} ^{8mp} ^{9mq} ^m
INDRA^o इन्द्रो मरुत्वान् मघवा विडोजाः पावशासनः

1—इ. 2—अ. 3—क. 4—र. 5—मन्. 6—लेय. 7—त्वत्.
8—व. 9—जर.

† Consisting in preternatural faculties of eight sorts (see the enumeration in other dictionaries), such as the power of assuming an imperceptible form, &c. ^b This and the preceding term (विभूतिः) are by some considered to be here intended for names of ashes rubbed on the person of SIVA. ^c The wife of Siva and goddess of destruction. ^d Likewise गौरी. ^e Also काली. ^f Likewise ईश्वरी. ^g Also शिवी. ^h Likewise चण्डि, चण्डी, or चण्डा. ⁱ Also चम्ब. ^j The obviator of difficulties. ^k The god of war. ^l Likewise शरज्जमा. ^m Also वाङ्मलय. ⁿ Likewise क्रोचदारणः. ^o Regent of the sky. ^p Also मघवान् (वत्) some add मघवन्. ^q Likewise विडोजाः.

37. ^{1 m a} दृढ^{m b}श्रवः^m सुनः^mसोरः^m पु^mरुह^mतः^m पु^mरन्दरः^m

^m जि^mघृ^mर्ले^mख^mर्षभः^m शक्रः^m शतम^mयु^mद्धै^mवसतिः^m

38. ^{2 m c} सू^mत्रामा^m गो^mत्रभि^mद्^mव^mत्री^m वा^mसवे^m वृ^mत्र^mहा^m दृ^mषा^m

^{m d} वा^mस्त्रो^mप्यतिः^m सु^mर^mपति^mर्व^mजारा^mतः^m श^mचो^mपतिः^m

39. ^{6 m} ज^mम्भ^mभे^mदो^m ह^mरि^mह^mयः^m ख^mरा^mज^m न^mमु^mचि^mसू^mदनः^m

^m सं^mक्र^mन्त्य^mनो^m दु^mष्ट^mप^mवन^mस्^m तु^m मे^mघ^mश^mह^mनः^m

40. ^m अ^mख^mण्ड^mजः^m स^mह^mस्रा^mत्तः^m वा^mस^m (त^mस्य^mतु^m प्रि^mया)

SACHI^{1, a}

^f मु^{f f}लो^{f f}मजा^{f f} श^{f f}चो^{f f}न्द्रा^{f f}णी^{f f}

Indra's City.

^{12 f g} (दी^{f g} लं^{f g}) म^{f g}रा^{f g}वतो^{f g}

His horse.

41. (ह^{13 m h}य) उ^{13 m h}च्चैः^{13 m h}श्रवः^{13 m h}

His chario-
teer.

(सू^mते) व^mलि

His grove or
garden.

^m ई^mन्द^mनं^m (व^mन)

His palace.

^m (स्मा^mत् प्रा^mसादे) वै^mज^mधन्तो^m

JAYANTAⁱ

^m उ^mच्चैः^mश्रवः^m प^mक्ष^mश^mसनिः^m

1—वस्. 2—मन्. 3—बन्निन्. 4—हन्. 5—दृषन्. 6—दिन्.
7—खराज. 8—वन. 9—साह. 10—त्तिन्. 11—ह. 12—अ.
13—वस्.

* Also दृढश्रवः. ^b Likewise शुनाशीरः and शुनासोरः. ^c Also सूत्रामा. ^d Some add वास्त्रोप्यतिः. ^e The wife of Indra. ^f Likewise शचिः, and सचो, or सचिः. ^g Also अमरा. ^h Likewise उच्चैःश्रवसः (स्). ⁱ Son of Indra.

42. ^mपेरावतो ^{1 m}अमात ^{2 m}कैरावणा ^{3 m}भुवक्षभाः
 His thou-
 derbolt.
43. ^fह्रादनी ^{m n}वचम (स्त्री सात्) ^{m n a}कुलिशं ^{n b}भिदुरं ^mयविः
 The car of
 Indra. f
44. ^mयोमयानं ^{m o}विमानं ^{m u}(स्त्री)
 A divine
 sage. g.
45. ^{6 f}मेरुः ^fसुमेरुर्हमाद्रौ ^{n i}रत्नसानुः ^{7 n}सुरालयः
 The council
 of the gods.
46. ^fमन्दाकिनी ^fवियङ्ग्या ^{f k}खर्णदो ^fसुरदोर्धिका
 The food of
 the gods. h
47. ^mमेरुः ^mसुमेरुर्हमाद्रौ ^{8 m}रत्नसानुः ^mसुरालयः
 The moun-
 tain Suméru.
48. ¹पद्मैते ^mदेवतरवो ^mमन्दारः ^mयारिजातकः
 Five celesti-
 al trees. m
49. ^mसन्तानः ^{9 m}कल्पवृक्षश्च ^{m m}(च पुंसि वा) हरिचन्दनं

1 अ —. 2 ए —. 3 अ —. 4 अ —. 5 — पि. 6 — मं. 7 अ —. 8 — नि. 9 — वृक्ष.

* Also कुलिशं. ^b Likewise भिदुरं and भिदु. ^c Also खरुः (स्). ^d Likewise शम्भः. And सम्भः, or संभः. ^e Also अरुनी, and वज्रशनिः. ^f Or of any god. ^g As Nārada, &c. ^h Ambrosia and Nectar; or the food and drink which confer immortality. ⁱ Likewise पेदुयं and पेदुयं. ^j The Ganges of the sky, suggested probably by the milky-way. ^k Also खर्णदो. ^l The extremity of the world's axis; where the gods abide. ^m Severally named in the text.

SANTOSH-
MAHA. aThe *Aswinī*.
d

m b m c

सनकुमारो वैधात्रः

m 1 m

स्वर्वेद्यावश्विनोसुवौ

m e 2 m m 3 m

47. नासव्यावश्विनौ दखावश्विनोसुवौ (च तावुभौ)

Nymphs. f

4 f f d h

(स्त्रिधां वज्रव) पुरसः खवेद्या (उर्वशीमुखः)

Celestial
musicians. i

m j 5 m k 6 m l

48. (हाहा ऊहृष्टं चैदमसौ) गन्धर्व्यास (चिदिवाकसां)

Fire.

m m 7 m 8 m n

अश्विनोऽयानो वज्रिणीति नो धनञ्जयः

9 m 10 m o 11 m m m

49. छपीटयोनिर्ज्वलनो जातवेदात् तनूनपात्

वहिः शुष्मा द्यौर्वर्मा प्रोदिष्वा उर्वर्धः

¹ अ—, ² अश्विन. ³ आ—, ⁴ अप्सरम्. ⁵—हृ. ⁶—व्व. ⁷—दस्.
⁸—पाद् or —पात्. ⁹ वर्हि or बर्हिस्. ¹⁰—त्. ¹¹—मेत्.

* The son of *Brahmā*, and eldest of the progenitors of mankind. ^b Likewise सनकुमार. ^c All वैधातकिः. ^d Physicians of heaven, and twin sons of the sun by his wife *Sanjnyā* in the shape of a mare, or children of the constellation *Aswinī*. One of the twins is named *Nāsatya*, and the other *Dāsa*; but these terms, in the dual, designate both of them. Their patronymicks are used in the singular, when either is singly intended. ^e Likewise नासिकौ. ^f Celestial courtesan as *Urvasī*, *Rambhā*, *Ménacā*, *Ghrīāchī*, *Tilōttamā*, &c. ^g I wise स्वर्वेद्या. ^h Also उर्वशी and उर्वसी. ⁱ Quiristers of heaven, as *Hāhā*, *Hāhā*, *Tumbura*, *Viśwacaru*, *Chitraratna*, &c. ^j Likewise हहः and हाहाः (स्). And Indec. हाहाः. ^k Also ऊहृष्टः and हाहाहृष्टः. And Indec. हृष्टः. ^l Sing. गन्धर्वः. Also गन्धर्वः, and गन्धर्वः. ^m One commentator makes the plural of this word विद्यानराः, but erroneously say others. ⁿ Or, according to a different etymology, तनूनपात् (त्). And तनूनपाः (पा). ^o शुग्न्, or वर्हिःशुग्न्. Also शुष्माः (ष्).

50. आश्रयाश्रेः दृढज्ञानः क्षणानः पावकोऽनलः
^{m a m m b m m}

रोहिताश्रेः वायुसखा शिखावानाणुशुक्ष्णः
^{m 1 m 2 m 3 m}
^{4 m 5 m m m}

51. हिरण्यरेता ऊतभृगु दहनो ह्यवाहनः
^{6 m c 7 m d 8 m m m}

सप्तार्चिर्दमुनाः शुक्राश्चित्रभानुर्निभावसुः
^{m 9 n}

52. शुक्तिरूपितं

Submarine
Fire. a

अर्चिर्भूः (तु) वाडवो वडवानलः
^{10 m m m}

Flame. f

(वज्रेर्द्वयो) जं लकोलावर्चिर्हेतिः शिखा (क्षिप्यां)
^{m f m f g 11 f h f f}

A spark.

53. (त्रिष्टु) स्फुलिङ्गा इमिकणः
^{m f n i m}

A burn.

सन्तापः संस्वरः (समौ)

YAMA. j

धर्मराजः पितृवतिः समर्त्ता परेतराट्
^{m m 1 m 13 m}

54. कृजान्ता यमुनाभूता शमनो यमराट् यमः
^{m 14 m m 15 m m}

कालो दण्डधरः अजदेवो वैः स्वतोऽन्तकः
^{m m k m m m}

1 — खि, or — ख. 2 — वत. 3 — आ —. 4 — तस्. 5 — भुज्. 6 — स.
 Ex. — र्चिस्. 7 — नस्. 8 — कृ. 9 — अ —. 10 — र्व. 11 — अर्चि.
 12 — त्तिन्. 13 — राज्. 14 — ल. 15 — राज्.

• Likewise आश्रयाश्रेः. • Also क्षणानु. • Likewise सप्तार्चिः
 (वि). • Also दमुनाः. • A being, consisting of flame, but with
 a mare's head, sprung from the thighs of *Urva*, and was receiv-
 ed by the ocean. • Masc. ज्वालः, fem. ज्वाला. • Fem. कोला.
 • Also f. n. अर्चिः, (स). • Fem. स्फुलिङ्गा, neut. — गं. • The
 regent of worlds below; or death, and judge of departed souls.
 • Likewise दण्डधारः.

A giant or
ghost.

^m ^m ^{l m} ^m ^{ma} ^{m b}
55. रक्षसः कौण्यः क्रयात् क्रयादेः ऽस्य आशरः

^m ^m ^{m c} ^m
रात्रिचरो रात्रिचरः कबुरो निकषात्मजः
^{m d} ^m ^{m e} ⁿ ^{2 n}

56. वातुधनः पुण्यजने नैर्ऋते वातु रक्षसी
^{3 m} ^{m g} ^{4 m} ^{m h} ^{5 m}

VARUNA. f

प्रिता वरुणः पाप्मो यादसां पतिरपतिः
^m ^m ^m ^{6 m} ^m

Air or wind.

57. असन स्रग्ने वायुनेतिश्वा सदागतिः
^{m i} ^m ^m ^{7 m} ^{8 m}

रघश्चो गन्धर्वो गन्धर्वादानिजागुगाः
^m ^{m j} ^{9 m} ^{m k} ^m

58. समोर मारुत मरुज् जगत्याणु समोरणाः
^{10 m} ^{m l} ^m ^m ^m

नमस्त्वात् पवन पयस न प्रभञ्जनाः
^m ^m ^{11 m} ^{12 m} ^m ^m

Air inhaled.

59. प्राणो ऽपानः समानश्चो दान योनौ च वायवः
^m

परोरखा रणे)

Speed or
velocity.

^{m n} ^{13 n} ^m ^m
रंघस् तरसी (तु) रघः सुदः

¹ क्रयाद. ² रक्षस्. ³ — तस. ⁴ पाणिन्. ⁵ अ—. ⁶ — चन्.
⁷ अ—. ⁸ आ—. ⁹ — तु. ¹⁰ — तु. ¹¹ — न. ¹² उ—. ¹³ तरस्.

^a Or अथपः. ^b Or अशिरः. ^c Likewise कबुरः and कबुरः.
^d Or वातु. ^e Also नैर्ऋतेति. ^f Or the regent of water. ^g Like-
wise वरुणः. ^h Also अयां पतिः. ⁱ Or पयसाश्च. ^j Likewise
मारुतः. ^k Also जगत् (du. जगते, or जगन्ते) and प्राणः. ^l Like-
wise वातिः. ^m Five breaths, or air inhaled or emitted several
ways, as breath, deglutition, &c. ⁿ Also रंघः.

1 m a
60. जव्

Quick, or
swiftly. b

(अ) शीघ्रं त्वरितं लघु क्षिप्रमरं द्रुतं

स्वरं चपलं तुर्यमविलम्बितमाणु (च)

Eternal, or
continually. c

61. सततं जनतायान्त सन्तताविरतानि

नित्यानन्तरताजबम् (अ)

Much or ex-
cessive. d

(अ) अतिशयो भरः

62. अतिवेद्य मृगायध्वंतिमात्रोद्वाह निर्भरं

तत्रैव तन्नितान्तानि गाढ वाढ दृढानि (घ)

63. शीघ्रं शीघ्रचनेने ग्नात् त्रिष्वेषां भेद्यगामि वत्

¹ जव. ² प्र. ³ अ —. ⁴ आ —. ⁵ अ —. ⁶ अ —. ⁷ आ —.
⁸ अ —. ⁹ अ —. ¹⁰ अ —. ¹¹ अ —. ¹² उ —. ¹³ तोष. ¹⁴ ए —.
¹⁵ —न्त. ¹⁶ दृढ.

* Likewise जवनः. ⁶ These terms, used adverbially, are neuter; but as adjectives, they agree in gender with the subject. Masc. शीघ्रः, fem. शीघ्रा, neut. शीघ्रं. ^c Also Indec. अ. ^d Except this term, which properly should not be used as an adjective. ^e These likewise are neuter as adverbs, but vary as adjectives. This is reckoned among indeclinables. ⁸ Except this, which properly should not be used as an adjective. ^b Except this also, which is never used as an adjective. This is also reckoned among indeclinables. ^f These likewise are neuter as adverbs, but vary as adjectives. ¹ Except these two, which are invariably masculine; but they are used adverbially in the second singular neuter. ² This is indeclinable according to some. ¹ They are neuter when used not as nouns; consequently, as adverbs. ^m A various reading is भेद्यगामि, (used as an epithet or discriminative) instead of सत्वगामि, (used as a noun; i. e. as an adjective.)

Cuvēra. a ^{1 m} कुवेरस् ^m चम्बकसखो ^{2 m} यत्तराड् ^m गृध्रकेश्वरः

61. मनुष्यधर्मा धनदे राजराजो धनाधिपः

^m किम्परेभ्यो ^m दैत्यैः ^m पौलस्त्यो ^m नरवाहनः
^{4 m b} यत्ते ^{5 m c} कपिहृ ^{6 m d} वलि ^m ज्यो ^{7 m} यज्जेश्वरः

The garden
of Cuvēra.

(अस्योद्यानं) चित्ररः

Nalacūbara.

(एतस्ते) नलकूरः

Caṭasa. g

66. कैलासः (स्थानं)

Cuvēra's
city.

अवता (छर)

His throne
and vehicle.

(निर्माणं तु) पुष्पकं

His attend-
ants.

(आत् किमरः किंपुरुषस्तु रंगवद्वो मनुः

His trea-
sures.

67. निधि (नी) ऐधि

Amiferous
gems. i

(निधाः पद्मपद्मादयो निधेः)

¹—र. ²—राज. ³—भित. ⁴—यत्. ⁵—ए— ⁶—ए—
⁷—र. ⁸—य.

^a The god of riches. ^b Also यत्तेश्वरः. ^c Likewise एकपिङ्गलः.
^d Also ऐडविडः, or ऐलबिलः, and ऐडविल. ^e Son of Cuvēra.
^f The same term, in the dual, designates both the sons of
Cuvēra; named NALACŪBARA, and MANIGRĪVA. ^g Abode of
Cuvēra. ^h Also सेरदिः. ⁱ See an enumeration of the other se-
ven (for there are nine such fabulous gems) in other dictionaries.

SECTION II.

The sky or atmosphere.	$f \quad f \quad a \quad 1 \text{ } b \text{ } 2 \text{ } n \quad n \text{ } 3 \text{ } n .$ 1. द्या दिवौ (दि० स्त्रावा) अथ येन पुष्करन्मरं $4 \text{ } n \text{ } o \quad n \text{ } d \quad n \text{ } n \quad 5 \text{ } n \quad n$ नमो न्तरिक्षं गमयन्त सुरवर्त्मनं $6 \text{ } n \quad n \quad 7 \text{ } n \text{ } m \quad 8 \text{ } n \text{ } m \text{ } o$
Space, region or quarter. f	$9 \text{ } f \quad 10 \text{ } f \text{ } g \quad f \quad 11 \text{ } f \quad 12 \text{ } f$ दिशसः (ः) कुम्भः काष्ठा आशः (च) हरितश्च (क्षत्), $13 \text{ } f \quad 14 \text{ } f \text{ } i \quad 15 \text{ } f$
The several quarters. h	3. प्राच्यवाची प्रलीचस् (ताः पूर्व दक्षिण पश्चिम) f (उत्तरा दिग्) उदीची (स्याद्) $m \text{ } f \text{ } n$ दिशां (तु त्रिषु दिग्भ्यो)
Situated or bearing. j	$m \text{ } m \quad m \quad m \quad m \quad m \quad m$ 4. इन्द्रोऽग्निः पितृपतिर्देवता इत्येते मण्ड $m \quad m$ क्षेत्रे दिशः (यत्रयः पूर्वोदीची दिशा कायन्)

1 अ —. 2 योमन्. 3 अं —. 4 नमन्. 5 — दीक्ष. 6 — त्.
 7 — य काश. 8 — यस्. 9 दिश. 10 कुम्भ. 11 आशा.
 12 हरित. 13 — ची. 14 — च. 15 ची —.

• See § i v. 4. ^b Or अक्ष. ^c Likewise नमं (भ.) ^d Or अन्तरिक्षं.
 • Masc. विद्यापः. Neut. विद्यायः. Also विद्यायसः—स; and indec. विद्यायसा. ^e A tract or quarter of the world; sing. दिक्, pl. दिशा. Or with the feminine termination दिशा, pl. दिशाः. ^f Nom. ककुप. Also with the feminine termination ककुमः. ^g In their order: namely, East, South, West, North. ^h Some read अवाची for the South; restricting अवाची to the region below. ⁱ Ex. पूर्वदिशः eastern; fem — श्वा; neut. — श्यं. ^k In their order: E. S. E. S. S. W. W. N. W. N. N. E. Thus, fire S. E. *Nairṛta* S. W. Air N. W. *Sīra* N. E. From the regents, the points are denominated: as ऐन्द्र, East, आग्नेयो, South-east, वायव्य, South, &c.

Elephants, at
the points. a

5. ऐरावतः पुण्डरीको वामनः कुमन्दाञ्जनः

पुष्यदन्तः सार्वभौमः सुप्रतीकश्च दिग्गजाः

Their females. b

6. (करिण्यो) ऽथनु कपिलः पिङ्गलानुपमा (क्रमात्)

ताम्रकर्णः शूभदन्ती (चा) ऽहना (चा) ऽञ्जनावती

Intermediate
point. f

7. (क्षीवाद्ययं त्व) ऽपदिर्गं (दिशैर्मध्यं) विदिह (स्त्रियां)

Included
space.

अभ्यन्तरं (त्वं) उत्तरालं

The sensible
horizon. h

चक्रवालं (तु) मण्डलं

A cloud.

8. अगं मेघा वारिवाहः स्तनधितुर्विवाहकः

धाराधरो जलधरस् तडित्वान् वारिधेः ऽम्बुभृत्

9. घन जीमूत मुदिर जलमुग् धूमवानयः

A succession
of clouds.

कादन्विनी मघनाला

Belonging to
clouds.

(त्रिषु मेघभेदे) ऽखिव

1 अञ्जन. 2 — क. 3 अ — . 4 — धर. 5 — त्व. 6 — मुक्. 7 — नि.

* Belonging to the several reagents of them, respectively. ^b In the same order. ^c Also अम्बुभृत्. ^d Likewise पुमदन्ती. ^e Also अङ्गदा. ^f Or half quarter, as S. E. &c. ^g Likewise अदिक्. ^h Or any orb and circumference. ⁱ Or चक्रवालं. ^j Or अभ्रं. ^k Also वारिधरः. ^l Likewise जलभृत्, जलद, &c. ^m Properly this signifies a cloud of smoke : and जीमूतः is a visible exhalation.

The ratt- ling of thunder. a	10. ⁿ क्लृ ⁿ न्ति ⁿ ग ^{1nb} जित ⁿ मेघनिघोषे रसिता (दि च)
Lightning.	^{fc} श्या ^f शत ^{2f} द्वाद ^{3f} ऋ ^f दिन्यैरा ^f वत्यः क्षण ^f प्रभा
A clap of lightning. b	11. तडित् सौदामिनी विद्युत् चञ्चला चमत् (अपि च)
A flash of lightning. b	^{mf} स्फूर्ज ^g द्यु (वृञ्चनिघोषे)
A rainbow.	ⁿ मेघज्योतिरि ⁵ⁿ रमदः ^{4m}
INDRA'S bow un- bent. i	12. इन्द्रायुधं शक्रधनुस्
Rain.	(तदेव ऋजु) रोहित
Drought.	^{fnj} दृष्टिवैव ^m (तद्विघाते) इत्याह्वाय हे (समौ)
A hard shower.	13. धारासम्यात् चासारः
Thin rain.	^{mk} शोकरो (अम्बकणाः स्मृतः)

1—त. 2—दी. 3—ये—ती. 4—इ—. 5—स्. Ex.—उप.

6—अ—.

- Or the grumbling of clouds. ^b Including other synonyma, as ध्वनिः, &c. ^c Also शम्बा. ^d Better सौदामिनी; likewise सौदामिनी. ^e The noise attending a fall of thunder or stroke of lightning. ^f Also स्फूर्जद्युः, and विस्फूर्जद्युः, or विस्फूर्जद्युः. ^g Or वृञ्चनिघोषः. ^h Or the fire attending a stroke of lightning. ⁱ When his bow is bent, its shadow appears as a rainbow; when unbent, it is invisible to mortals. Some of the commentators have approached towards a true explanation of the rainbow; saying that it proceeds from the rays of the sun, which are of various colours, and being dispersed by the air, appear in the sky. ^j Likewise वर्षणः. ^k Or शोकरो. ^l Or स्मृतः.

	^{1 m} वर्षापलस् ^{f m} (त्) करका	
Hail.		
A cloudy day. a		ⁿ (मेषच्छत्रे ऽक्रि) दुर्दिनं
Covering or disappearance. b	^f 14. अन्तर्द्धा यवधा (पंसि त्व) ^f ^m ^{2 n} ऽन्तर्द्धिर्पवारणं	
	ⁿ ⁿ ^{n c} ^{3 n} अपिधान तिरोधान पिधानाच्छादनानि (च)	
The moon.	^{4 m} ^{5 m d} ^m ^{m f} 15. हिमांशुश्च चन्द्रमाश्च चन्द्र इन्दुः कुमुदबान्धवः	
	^m ^m ^m ^{6 m} ^m विधुः सुधांशुः शुभांशुरोषधीशो निशापतिः	
	^m ^m ^{m g} ^m ^m ^m 16. अजो वैवाहकः सोमो लौह्यमाङ्गः कलानिधिः	
	^m ^{m h} ^m ^m दिजराजः शशधरो नक्षत्रेशः क्षपाकरः	
A digit. i	^f 17. कला (तु षोडशे भागे)	
The disk of the sun or moon.	^{m n j} ^{m f n} विम्बो (ऽस्त्रो) मण्डलं (त्रिषु)	
A part.	ⁿ ^{m n} ^{m n} भित्तं शकल खण्ड (वा पुंश्च) ऽर्द्धो	
Half.		ⁿ ऽर्द्धं (समे ऽशके)

¹—ल. ² अ —. ³ का—न. ⁴—शु. ⁵—मस्. ⁶ को—.

* Or obscured by clouds. ^b Or any thing, which hides and withholds from sight. ^c Also छादनं, and छदनं. ^d Likewise माः, (मस्.) ^e Also चन्द्रः. ^f Likewise कुमुदबन्धुः. ^g Also सोमा, (न.) ^h Likewise शशधरः, शशलाञ्छनः, and शशी, (न.) ⁱ Or the sixteenth part of the moon's diameter. ^j One author makes this fem. Also विम्बो.

- Moonlight. 18. चन्द्रिका कैमुदो ज्योत्स्ना
 Parity or brightness. प्रसादस् (तु) प्रसन्नता
 A spot or mark. कलङ्काङ्गौ लाञ्छनं (च) चिह्नं लक्ष्म (च) लक्षणं
 Exquisite beauty. 19. सुघमा (परमा शोभा)
 Beauty or splendor. शोभा कान्तिर्द्युतिश् छविः
 Frost. अवश्यायस् (तु) नोद्धारस् तुघारस् तुहिनं हिमं
 20. प्रालेयं मद्धिका (चा)
 Ice and snow. (य) हिमानो हिमसंहतिः
 Cold or chilliness. शीतं (गुणे)
 Cold or frigid. (तद्वदर्थः) सुषोमः शिशिरं जडः
 21. तुघारः शीतलः शीतो हिमः (सप्तान्यलिङ्गकाः)
 The polar star. भव औत्तानपादिः (स्याद्)
 अगस्त्यः कुम्भसम्भवः

• AGASTYA. g

1—द. 2 अङ्ग. 3—लम्न. 4—ति. 5—य. 6—हार. 7—घार.

* Also चन्द्रिमा. * Likewise लक्ष्मण. ° Also द्युतो, and छवी.
^d Or मद्धिका. ° Likewise सुषोमः, and सुसोमः. ° Or the north pole itself. In mythology, *Dhruva* is son of *Uttānapāda*, and consequently grandson of the first *Menu*. In Astronomy, *Uttānapāda*, is β Ursæ minoris. * *Agastya* is regent of the star *Canopus*.
 ° Also अन्नलिः.

1 m a

22. नैत्रावरुणिर

His constellation.

(ऋषेव) लोपामुद्रा (सधर्निषो)

m b 2 n n f f n o 3 f n d

A star.

नक्षत्रमूलं भं तारा तारका (पु) डु (वा स्त्रियां)

Asterisms.

23. दाक्षायिष्यो (ऋषीनाद्यादि तारा)

4 f 5 f

The head of Aries.

अश्वयुग्मश्चिना

Stars in the Southern scale.

राधा मिषाखा

Stars in Cancer.

पुष्ये (तु) सिध्य तिष्यो

The Dolphin.

6 f अश्रिया

24. (समा) धनिष्ठा

The wing of Pegasus.

(सु) प्रोक्षपदा भाद्रपदाः (स्त्रियः)

m b n 7 f

Orion.

मृगशीर्षे मृगशिरस् (तस्मिन्नेऽं) यहाययो

8 f i

Stars in his head.

25. इत्यलाः (तस्मिन्नेऽं तारका निवसन्ति याः)

m m m k 9 m m

The planet Jupiter.

वृहस्पतिः सुरावाय्यो गोपतिर्धिययो गुरुः

1—ए. 2 ऋक्ष. 3 उडु. 4—रुज्. 5 अ—. 6—छा.
7 आ—. 8—ला. 9 धि—.

* Likewise वरुणिः. ^b Also नक्षत्रं. ^c Neut. तारकं. Likewise masc. तारः, and तारकः. ^d Neut. उडु, fem. उडुः or उड्वी. ^e Aswini and others, the longitude of which regulates the divisions of the zodiac. In mythology, they are nymphs, and daughters of *Ducsha*. ^f Properly dual, as indicating two stars, which compose this constellation according to ancient authors. But astronomers now reckon four. ^g Also भद्रपदा. ^h Likewise masc. मृगशीर्षे, and fem. मृगशिराः (स्). Also masc. मृगः. ⁱ Also इत्यलाः. ^j *Vrikaspati*, the preceptor of the gods, son of *Angiras*. ^k Likewise गोर्षतिः, गोपतिः, and गोतिः.

	^m ^{ma} ^{1m} ^m	२६. जा॒म आ॒हिर॒सो वाच॑स्यतिष् चि॒त्रशि॑खण्डि॒जः
Vocative	^m ^m ^m ^{2mc} nd ^m	शु॒क्रो दे॒वगुरुः॑ का॒य उ॒ग्रना॑ भा॒र्गवः॑ कविः
Nominative	^m ^m ^m ^m ^m	२७. अ॒ह्रा॒रकः॑ कु॒जे भै॒मि लो॒हि॒वाङ्गो॑ म॒हो सु॒तः
Nominative	^m ^m ^m	रोहि॑ष्ये॒षो बुधः॑ सै॒म्यः
Expressing	^{mb} ^{mi}	(स॒मै) शै॒रि शनैश्च॑रौ
The second- declension	^{nk} ^m ^m ^m ^m ^m	२८. तम॑स् (तु) रा॒जः ख॒र्मा॒नुः सै॒न्धिके॑षो वि॒द्युत्तु॑दः
The third- declension	^m	(सप्त॑र्ध॒षो म॒रोच॑त्रि॒मुखा॑न्) चि॒त्रशि॑खण्डि॒नः
Agreeing in	^m	२९. (रा॒शोना॑मु॒दयो) ल॒यं
Form of the Verb	^m	(ते सु॑ मे॒षट्पा॑दयः)
The Sun.	^{mo} ^m ^{3m} ^{4m} ^{5m} ^{6m}	सू॒र सू॒र्या॒यमा॑दित्य द्वा॒दश॑त्तम दि॒वाकराः॑

१—ति. २—नस्. ३ अ—न्. ४ आ—न्. ५—तन्. ६—र.

* The patronymick, in the plural, reverts to the original form अ॒हिर॒सः. ^b *Sucra* or *Uśanas*, the preceptor of the giants, son of *Bhrigu*, and regent of the planet Venus. ^c In the vocative sing. उ॒ग्रनः (स्) उ॒ग्रन॑न्, or उ॒ग्रना॑. ^d Likewise अ॒ग्नः. This and the patronymick, in the plural, make अ॒ग्नवः. ^e According to mythology, the son on the earth. ^f *Bud'ha*, son of *Sōma*, (or the moon) by *Rōhinī* (or the Hyades). ^g *Santī*, the offspring of the sun by *Chhāyā*. ^h Or more properly, सै॒रः. Also सै॒रः. ⁱ Likewise श॒निः. ^j *Rāhū*, son of *Sinhiā*. ^k Also masc. तम॑ः, (स्) ^l The seven principal stars in Ursa major are the seven sages; *Māri-chi*, *Atri*, *Angirās*, *Pulastya*, *Pulaha*, *Cratu* and *Vasist'ha*. ^m The rising of the signs. ⁿ The sign (*Rāsi*) are Aries, Taurus, &c. ^o Likewise सू॒रः.

30. भास्वरहस्तर द्रघ प्रभाकर विभाकराः
 2 m m m m 3 m
 भास्वद् विवस्वत् सप्ताश्व हरिदशेषाणरक्षयः
 m 4 m m a m b 5 m 6 m
 31. विकर्तनार्क मार्तण्ड मिहिरः प्रघणः
 7 m m 8 m m m
 शुमणिस् तरणिर्मित्रण् चित्रभानुर्विरोचन
 m 9 m m 10 m o
 32. विभावसुर्यहपतिस् त्रिषांपतिरहर्पतिः
 m m 11 m m d 12 m m
 भानुर्हंसः सहस्रांशुस् तपनः सविता रविः
 m m 13 m

Three of
the sun's at-
tendants. •

33. मातरः पिङ्गला दण्डण् (चण्डांशाः पारिषाधिक्ताः)
 m m m m g

The dawn. f

सूरसूतो इत्यणोऽनूरुः काश्यपिर्गण्डाग्रजः
 14 m h m 15 m n

Hale.

34. परिवेषस् (तु) परिधिरुपसूर्यक मण्डले
 m 16 m m 17 m m f m 18 m i

A ray.

किरणेष्व मयूखांशु गभस्तिष्ठणि धृष्याः
 m m m f f

35. भानुः करो मरोचिः (स्त्रीपुंसयोः) दंश्चिति (स्त्रियाम्)

- 1 अ—, 2—त, 3 उ—स्त्रि, 4 अ—, 5 अ—, 6 प्रघन्, 7—णि, 8—च, 9—ति, 10 अ—, 11—णु, 12—ट, 13—ण्ड, 14—घ, 15 उ—, 16 उच्च, 17 अंगु, 18—धृष्णि.

• Also मार्तण्ड. • Likewise मिहिरः. • Also अहर्पतिः.
 • Likewise तपनः. • Severally named in the text. They are
 INDRA, YAMA, and fire, under other names: one placed on the
 left of the sun; the two others on his right. ^f The charioteer
 of the sun. • Likewise काश्यपः. • Also परिवेषः. • Some
 read प्रस्त्रि.

^m ^{1 m} ^{2 m}
प्राङ् पराङ् मध्याह्नास् (त्रिसन्ध्यम्)

^{fb}
(अथ) शर्वरी

Sunshine. ^b

Warmth. ^o

["] ["] ["] ["]
कौषां कौषां मन्दाणां कदूषां (त्रिषु तर्वाते)

Heat. ^e

ⁿ ⁿ ⁿ ^f
37. तिग्मं तीक्ष्णं खरं (तद्वन्)

Sultry va-
pour. ^g

^f ^f
स्रग्दृष्टा मरौचिका

¹ रुच्. ² त्विष्. ³ भास्. ⁴ दीप्ति. ⁵ रोचिस्. ⁶ शोचिस्.

^a Also masc. भाः (स्) or भासः, (स्). ^b Or any lustre and heat. Some interpret this, the converse of darkness. Others make the three terms of this article synonymous with the preceding eleven, as signifying light, and illumination. They are distinguished from the article which precedes, as not immediately issuing from the sun. ^c Or warm. ^d When used as adjectives, they vary with the gender. ^e Or hot. ^f These also, when employed as adjectives, vary with the gender. ^g Appearing at a distance like a sheet of water. The phenomenon called Mirage.

The full and
change of
the moon. a

Last day of
the half
month.

Day of full
moon.

Moon a little
gibbous. d

Moon quite
full. e

Day of new
moon.

Moon a little
horned. h

Moon exact-
ly new. i

An eclipse.

Eclipsed.

7. (स) पर्वसन्धिः (प्रतिपद्यच्चदश्याद्येदन्तरम्)

पक्षान्तौ (पञ्चदश्या द्वे)

पौर्णिमासी (तु) पूर्णिमा

8. (कजाहीनेसा) अनुसन्धिः

(पूर्णे) राका (निशाकरे)

अमावास्या (त्व) मावस्या दशः सूर्येन्दुराकम्

9. (सा दृष्टेन्दुः) सिनीवाली

(सा नष्टेन्दुकला) कुङ्कः

उपरजि यो

(राज्यस्ते त्विन्दौ च पुष्णि च)

¹ अ---

^a The junction of the 15th and 1st of a half month, or the precise moment of the full or change of the moon. ^b Also दव and संधि

^c Likewise पूर्णिमा, पूर्णिमासी, पूर्णिमासी, ... ^d पौर्णिमा. ^e That is a fifteenth day of the moon's age, on which she rises one digit (1/16th less than full. ^f A similar day; but on which she rises quite full. ^g Also अमावासी, अमावासी, अमावासी, अमावासी, and अमावासी

^h Some add अदशः. ⁱ That is, a thirtieth day of the moon's age, on which she rises visible. Or sets visible; the first lunar day having commenced, or the fourteenth of the dark half month being unfinished

^j A similar day, but on which she rises invisible. ^k Also कुङ्कः.

10. ^m ^{1 m} सेतपञ्चशेपरत्नौ (दाव)

A meteor. a

^m ^m मयुत्पात उपाहितः

Sun & moon.

^{2 m} (एकपञ्चशे) पुष्पन्तौ (दिवाकर निशाकरौ)

Sixteen thirds. b

11. (अष्टादश निनेषत्सु) काष्ठः

Eight seconds. c

(त्रिंशत् ताः) कलाः

Four minutes. d

^m (तास्तु त्रिंशत्) क्षणः

An hour. e

^{m n} (तेत) मुहूर्ता (द्वादशस्त्रियाम्)

A day. f

12. (तेतु त्रिंशद्) शेरत्रिः

A fortnight. h

^m पक्ष (स्ते दशपञ्च च)

Light & dark fortnights. i

^m (पक्षौ प्रवर्षयो) शुक्ल कृष्णौ

A month. j

^{m k} मास (स्तु तं वृभो)

¹ उ— ²—वत्, or वन्त. ³ अ—

^a As a falling star, &c. also a comet. ^b Or thirtieth part of a *calā*, and measured by eighteen twinklings. ^c Or thirtieth part of a *Cshan'a*. ^d The three hundred and sixtieth part of a day. ^e The thirtieth part of the day; containing twelve *Cshan'as*. ^f A nycthemeron, containing thirty *Muhūrtas*. ^g Some make this neuter; but erroneously. ^h Half a month, comprising fifteen days. ⁱ Respectively, from new moon to full, and from the opposition to the conjunction. ^j The twelfth part of a year; comprising two *pachas*, or thirty days. This is according to lunar time. But the same name is applicable to the solar and sidereal months. ^k Likewise माः (स्).

A season. a	13. (हो दौ माघादिमासौ स्याद् ऋतु ^m
A half year. b	(स्त्रैर ^{1 n}) यनं (त्रिभिः ^m)
A year. c	(अयने द्वे गतिरुद्दग्दक्षिणार्कस्य) वत्सरः ^{2 n and}
Equinox.	14. (समरात्रिर्दिवे काले) विषुवद्विषुवं (च तत् ^m)
Āgrahāya- nā. e	मार्गशर्षे ^m सहा ^{3 m f} मार्ग ^m आयहयत्निक ^{m g} (अः सः)
Pauṣa. h	15. पोषे तैष सहस्रौ (हो ^{m m})
Māgha. i	तपा ^{4 m j} माघे ^m
Phālgunā. k	(ऽथ) फाल्गुने ^{m l}
	(स्यात्) तपस्यः फाल्गुनिकः ^{m m}
Chaitra. m	(स्यात्) चैत्रे चैत्रियो मघः ^{m m m}

¹ अ— ² —वत्. ³ सहस्. ⁴ तपस्.

* The sixth part of a year, comprising two months, as *Māgha* and *Phālgunā*. Properly the season consists of two solar months: but the term is also applicable to lunar time. ^b Or the sun's alternate journeys towards the tropics, measured by three seasons. ^c Consisting of the northern and southern tracts of the sun. ^d Also masc. विषुवान्, and विषुवः. And विषुखः or विषुयः. ^e Month in which the moon is full, nearly in the longitude of Orion's head. ^f Likewise सहः (सः) ^g Also अयहयत्नः. ^h Near γ and δ of Cancer. ⁱ Near the lion's heart. ^j Some add तपाः (—घ). ^k Near the lion's tail. ^l Also फाल्गुनः. ^m Near the virgin's spike.

<i>Vaiśāc'ha.</i> a	16. वै॒शखे॑ मा॒धवे॑ रा॒धे।	
<i>Jyāishtha.</i> b		ज्यै॒ष्ठे शु॒क्रः
<i>Āshād'ha.</i> d		शु॒चि (स्व॒यन्)
	आ॒षाढे	
<i>Śrāvaṇa.</i> f	आ॒वणे॑ (तु स॒न्) न॒माः आ॒वणि॑क (अ॒सः)	
<i>Bhādra.</i> g	17. (शु) न॑भ॒ष्य॒षौष्ठ॑प॒द भा॒त्र भा॒त्रप॑दः (स॒मः)	
<i>Āśvina.</i> h	(श॒व॒दा) श्वि॒त्र इ॒धो (ऽप्या) अ॒युजे॑ (ऽपि)	
<i>Cārtica.</i> k		(स्या॒त्तु) का॒त्ति॒के
	18. वा॒ज॒ले॒र्जा का॒र्त्तिके॑	
Winter. l		हे॒मन्तः
Cold season.		शिशि॒रो (ऽस्त्रि॒याभ्)
"		
Spring. o	व॒सन्ते॑ प॒ष्य॒स॒मयः॑ सु॒रभि॑र	
Hot season.		यो॒ग्य॑ उ॒ष॒कः
p		

1 नभस्. 2 आ—. 3 आ—. 4 ऊर्ज. 5 —भि.

a Month in which the moon is full near the southern scale.
b Near the scorpion. c Likewise ज्यैष्ठः. d Near the bow of Sagittarius.
e Also अषाढः, आषाढकः, and आशुढः. f Nearly in the longitude of the eagle.
g Nearly in the longitude of the wing of Pegasus. h Near the head of Aries. i Likewise ईधः. j Also अश्वयुजः.
k Near the Pleiades. l Comprising Āgrahayana and Pausa. m Likewise हेमा (न). n Including Māgha and Phālguna.
o Consisting of Chaitra and Vaiśāc'ha. p Comprehending Jyāishtha and Āshād'ha. q Or उषकः. Also ऊग्य, or ऊग (न).

19. निदाघः उष्णः (पममः) उष्णः उष्णः गमम् तपः
^m ^m ^m ^{1 m a} ^{m b}
^{2 f d} ^{f c}
 Rains, c (स्त्रिवं) घाटः (स्त्रियां भूमि) वर्षा ^{3 f g}
 Sultry season, f (अथ) शरत् (स्त्रियाम्)
 20. (पड़मो ऋतवः पुंसि मार्गदीनां युगैः क्रमत्)
^{4 m} ^h
^{m i} ^{m j} ^{5 m} ^{n m} ^{6 f k} ^{f l}
 A year, संवत्सरो वत्सरो ऽब्दे रायनो (ऽस्त्री) शरत् तमाः
 21. (मस्तिन स्वः द) ऽशिरात्रः पैत्रो
 A patriarchal day, m (वर्षेण) देवतः
 A day of the gods, n
 A day of Brahman, o
 A culpa, p कल्पो (तु तौ पणाम्)
^{7 m}
 22. नन्तरं (तु दिव्यामां युगानामेव सप्तमतिः)
ⁿ
^{m r} ^m ^{m s} ^m ⁿ
 A destruction of the world, संवर्तः प्रलयः कल्पः क्षयः कल्पान्तः (स्त्रिये)

1—i. 2—य. 3—द. 4 ऋतु. 5 अथ. 6—द. 7 कल्प.

^a Likewise उष्णः पममः, उष्णः, and उष्णः गमम्. Or उष्णः गमम्, &c. and उष्णः गमम्, &c. ^b Also तपः (स). ^c Containing *Srāvaṇa* and *Bhādra*. ^d Likewise घाटः. ^e Restricted to the Plural. ^f Answering to *Āśvina* and *Cārtika*. ^g Also शरत्. ^h These six seasons severally correspond to two months each, ⁱ the same order. ^j Also संवत्सरो. ^k Likewise परिवत्सरो, and ^l पुवत्सरो. But in the quinquennial cycle these are names of different years. ^m Also शरत्. ⁿ Some restrict this to the Plural. ^o Or a month of mortals. ^p Or a year of mortals. ^q Or 2000 *yugas* of the gods: that is, 1000 *yuga* constitute *Brahmā's* day, and his night contains as many. ^r The same grand period, or 432,000,000, years of mortals, measuring the duration of the world; and as many, the interval until its renovation. ^s Or a grand period containing seventy-one *yugas* of the gods. ^t Also संवर्तः. Likewise प्रलयः. ^u Also विकल्पः.

SECTION IV.

1. (अस्त्री)पद्मं^{m n} (पुमान्)पाप्मा^{1 m n a} पापंⁿ किल्बिषⁿ कल्मषन्ⁿ
 कलुषंⁿ अग्निनेत्रं^{n 2 n 3 n 4 n} घर्मंⁿ दुरितंⁿ दुष्कृतम्ⁿ
- Virtue or moral merit. 2. (स्त्री) धर्मं^{m n} (संस्त्रियां) पुण्यं^{n b} श्रेयसी^{5 n} सुखतंⁿ वृषःⁿ
 6 f d f m m m 7 m m
- Joy, or pleasure, c. 3. (स्त्री) प्रीतिः^{8 m} प्रमदो^{9 m c} हर्षः^{10 n} प्रमोदामोदं^{n f} रंभदाः^{g n h}
- Happy, well, or right. 4. (स्त्री) नन्दयुगानन्दं^{n n n} एभे^{n i} शातंⁿ सुखाणिⁿ (च)
 श्वःⁿ श्रेयसंⁿ शिवंⁿ भद्रंⁿ कल्याणं^{n j} मङ्गलं^{m n} शुभम्ⁿ
5. भागुकं^{n k} भविकंⁿ भयंⁿ कुपलंⁿ क्षेमंⁿ (संस्त्रियाम्)
 शखंⁿ (वा)
- (इयं त्रिवृद्वये पाप पुण्य सुखं दिक्)

1 पाप्मान्. 2 एनस्. 3 अघ. 4 अह. OR अघात्. 5 अयस्.
 6 मुद. 7 दा— 8 दा— 9 दा— 10 प्रमन्.

^a Used as an epithet, this word varies with the gender of the subject.

^b As an adjective, this likewise varies with the gender of the subject.

^c Some restrict the seven terms in the first line, as signifying the actual sensation or mental affection of pleasure; and the other five, as importing pleasure in the abstract.

^d Likewise मुदा and मुदिता.

^e Also ज्ञानन्दः and नन्दः.

^f Also सा i.

^g Likewise सौख्यं.

^h Used as epithets, this and the following words vary with the gender of the subject.

ⁱ Fem. कल्याणी.

^j Also कुपलं, and कुसलं.

^k These adjectives are restricted to the genders stated in the text, when employed as substantives to denote the abstract quality.

^l The three nouns here specified, with those which follow them respectively, or with such only as follow the last of them, being used as adjectives, agree in gender with the subject.

Excellence,
or happi-
ness.

5. म^fतस्त्रिका म^fघर्चिका प्रकाश^{mn} मुह^{lm} तस्त्रै^{ma}

(प्रशस्तिवाचकान्यून्य)

Good luck,
or favorable
fortune.

6. दै^{2m}वं दि^mष्टं भाग^mधेयं भाग^m्यं (स्त्री) नियति^fर्विधि^mः

Destiny, or
luck.

7. हेतु^m (न^{nc}र्त्ता) कारⁿणं वीजंⁿ

A cause.

(निदानंⁿ त्वा) दि³ⁿकारणं

A primary
cause.

8. क्षे^mत्रज्ञ^{4m} आत्मा^m पुरुषः^d

The soul.

प्रधानंⁿ प्रकृतिः^f (स्त्रियाम्)

Nature. e

(विशेषः काजि^fति) इवस्या

State or con-
dition. f

Qualities of
nature. g

(गुणाः) सत्त्वं^{nh} रजस्⁵ⁿⁱ तमः^{6nj}

Birth or pro-
duction.

9. जनु⁷ⁿ जनेनⁿ जन्मानि^{nk} जनि^{fl} रत्न^{8f} तिरुद्भवः^{9m}

1 उ— 2 अय. 3 आ— 4 आत्मन् 5 रजस् 6 तमस्.
7—स् 8 उ— 9 उ—

* In apposition, even as epithets, these do not vary in their gender. ^b Also देयं. ^c Likewise करणं. ^d Also पुरुषः. ^e The cause of the material world, or secondly the natural state of any thing. ^f Any particular state, varying with the progress of time; as youth, &c. ^g Severally named in the text; first, the principle of existence or truth; secondly, that of foulness or passion; thirdly, that of darkness. The first enlightens, constitutes knowledge, and is the cause of truth. The second occasions coveting, and is the cause of pain. The third overspreads, and is the cause of error and illusion. These attributes and essential qualities of nature are according to the *Sanc'hya* philosophy. ^h Likewise सत्त्वं. ⁱ Also Masc. रजः (रज). ^j Likewise Masc. तमः (तम). ^k Sing. जन्म or जन्मं. Also Masc. जन्मः. ^l Or, जनीः also Masc. जनि.

An animal
or sentient
being.

1m m 2m m m 3m
प्राणी (तु) चेतने जन्मो जन्तु जन्तु शरीरिणः

Kind or
sort.

9. जातिभेदं (तु) सामान्यं

Individual-
ality.

यत्ति (तु) पृथगात्मिका

The mind
or faculty
of reason.

4n n n 5n n na
वित्तं (तु) चेतो हृदयं स्वातं हृन् मानसं मनः

Understand-
ing or in-
tellect. b

10. बुद्धिर्मानोवा धियया धोः प्रज्ञा प्रेमवो मतिः

f 6f 7f 8f 9f f
प्रेक्षोपलब्धिश्चित् समित् प्रतियज्ञ इति चेतनाः

Retentive
intellect.

11. (निर्धारणावती) मेधा

mc
संकल्पः (कर्म मानसम्)

A resolve
or act of
determina-
tion.

m mg
चित्ताभोगो मनस्कारश्च

Conscious-
ness of plea-
sure or
pain. f
Reflection
or considera-
tion. h
Reasoning.
Doubt or
uncertain-
ty.

fi f f
चर्चा संख्या विचारणा

10m m 11mj
12. अध्याहारस् तत्रो ऊहो

f f
वितितित्मा (तु) संशयः

1 प्राणिन्.

2 जन्मिन्.

3—रिन्.

4 चेतस्.

5 हृद्.

6 उ—धि.

7—त्.

8—द्.

9—द्.

10—र.

11—ह.

* Some make this masc. and neut.

b Or the terms in the first

line signify intellect, and the faculty of understanding; and those in the second line signify comprehension, or the exercise of that faculty. * Also प्राज्ञा. d Likewise समुपधी. e Also विकल्प. f The

attention of the mind to its own sensations. Fixed attention and profound meditation, keeping the mind to one object, or continually returning to it; and calling up a particular thought. For the terms are variously interpreted by the different commentators. g Likewise

मनस्कारः.

h The act of a mind on a subject present to the thoughts; the exercise of judgment. Or trying a thing by the test of proof. i Also चर्चनं संख्यानं, and विचारः. j Likewise ऊहा.

संदेह बाधरौ (वा)

Certainty
or ascertain-
ment.

(अथ समौ) निर्णय निश्चयौ

Heterodox
or heresy.

13. मिथ्यादृष्टिर्नास्तिकता

An injuri-
ous design.

व्यापादो मोहपित्तनम्

A demon-
strated
truth.

(समौ) सिद्धांत राजांति

Error or
mistake.

भ्रान्तिर्मिथ्यामति र्भ्रमः

An agree-
ment.

14. संविदागः प्रविज्ञानं नियमाश्रय संश्रवाः

अङ्गीकाराभ्युपगम प्रतिश्रव समाधयः

True know-
ledge. d

15. (मोक्षधी) र्ज्ञानं

Knowledge
of arts. f

(अन्यत्र) विज्ञानं (शिल्पशास्त्रयोः)

Beatitude.

मुक्तिः कैवल्य निर्वाण श्रेयानिःश्रेयसात्मकम्

1—द. 2 अगू or अगुर. 3 आ—. 4 अ—. 5—धि.
6 श्रेयस्. 7 अ—.

* The disbelief of heaven or a future world, or the denial of a God. ^b The meditating of harm, or wishing ill to another; or the attempt to injure. * According to different etymologies, (the termination being either derivative or radical,) 2d. sing. : . pl. अगू or अग्व, and अगूम् or अग्वम्. But अगूः (र) अगुरं. ^d Or that which tends to exempt the soul from further transmigration. * Some make this the interpretation, and धीः the word exhibited. ^f Or any knowledge, but that of theology. ^g The delivery of the soul from body, and its exemption from further transmigration.

16. मोक्षोपवर्गो

Spiritual
ignorance. a

(इष्टा) चान्मविद्याचमतिः (स्त्रियाम्)

Five ob-
jects of
sense. b

रूपं शब्दो गन्ध रस स्पर्शाश्च (च)

An object
of sense. c

विषया (स्त्री)

17. गोचरा इन्द्रियार्थाश्च (च)

An organ
of sense.

हृषीकं विषयोन्मियम्

An organ
of action. d

कर्मेन्द्रियं (तु पायादि)

An intel-
lectual or-
gan. e

(मनोनेत्रादि) धीन्द्रियम्

An astrin-
gent taste.

18. तुवरस् (तु) कषाये (स्त्री)

Five other
tastes. g

मधुरो लवणः कटुः

विस्त्रोऽक्षश्च (च) रसाः (पुंसि)

(तदस्तु घडमी त्रिषु)

- 1 अ. 2 अं. 3 अ. 4 स्पर्श. 5 धे. 6 यिन.
7 इ. 8 र. 9 अम्ब.

* Or belief of external appearances. ^b Severally named in the text; viz. colour, sound, odour, flavour, and contact. ^c Sing. विषयः. ^d Viz. the hand, the foot, the voice, the organ of generation, and the organ of excretion. ^e Viz. the mind, the eye, the ear, the nose, the tongue, and the skin. ^f Also त्वरः or कुवरः. ^g Severally stated in the text; viz. sweet, salt, pungent, bitter and sour. ^h Fem. कटुः or कषी. ⁱ Also अम्ब. ^j All these terms, signifying particular tastes, vary with the gender of the subject, when they are used as adjectives.

A pleasing
scent. a

19. (विमर्दोत्थे) परिमज्जा (गन्धे जनमनोहरे)

A fragran-
cy or per-
fume. b

छामोदः (सौऽतिनिर्धारि)

(वाच्यन्निरुक्तमागुणात्)

A scent
spreading
far.

20. समाकर्षी (तु) निर्धारि

A perfume
or fragrant
substance.

सुरभिर्वाणतपैयः

इष्टगन्धः सुगन्धिः (स्यद्)

A perfume
for the
mouth. g

छामोदो मुखवासनः

An illanel-
ling sub-
stance.

21. छतिगन्धिस् (तु) दुर्गन्धो

A smell
like that of
raw meat. j

विषं (स्यद्) मगन्धि (यत्)

White. l

22. शुक्ल शुभ शुचि श्वेत विशद श्वेत पाण्डुराः

१—विन्. २—रिन्. ३—दिन्. ४—न्धि. ५—न्ध. ६—आ.

* Such as is extracted by rubbing fragrant substances. Ex. Blossoms of the *Minusops elengi*. ^b A very delightful odour, and strong smell. Ex. Musk. ^c Used as adjectives, they agree in gender with the subject. This extends to the close of the section. ^d Ex. the flower of the *Michelia champa*. Some restrict the two first terms, others the two last, to signify a fragrant substance; and the remaining terms, fragraney. ^e Fem. सुरभी. ^f Fem. सुगन्धी. ^g Usually prepared in the form of a pill; or any fragrant drug so employed. Ex. Camphor. ^h Also शुभवासनः. ⁱ Also दुर्गन्धी (न). ^j Or, according to some, like the smoke of a funeral pile. ^k Likewise विश्वं. ^l These and the following names of colours, when used as adjectives, agree in gender with the subject. ^m Fem. श्वेता and श्वेता or श्वेनी. ⁿ Also विशदः.

^m अवदातः ^{m a} सितो ^m गौरो ^{m b} बललो ^m धवलो ^m ज्जैनः

Fellowish
white.

23. हरिणः पाण्डुरः पाण्डुरः

Grey.

(ई घत्पाण्डुरः) धूसरः

Black or
dark blue.

^m छयो ^{m c} नीलासित ^{2 m} श्याम ^m काल ^m श्यामल ^m मेघकाः

Yellow.

21. योतो गौरो हरिनाभः

Green.

^{m d} पलाशो ^{m e} हरितो ^m हरितः

Red.

^{m f} रोहिता ^m लोहिता ^{m g} रक्ताः

Crimson. h

^{m i} शीखाः ^m कोकनदच्छविः

Dark red.

25. (अयक्ता रागलः) रुणः

Pale red or
pink. k

^m (श्वेतरक्तः) पाण्डलः

Brown. l

^m श्यावः ^m (स्यात्) कपिलः

Purple. m

^m धूम्र ^m धूमलौ ^m लालौ ^m रोहिते

¹ —युतः.

² अ—.

³ अ—.

* Fem. सितः. ^b Likewise अवलक्षः. ^c Fem. नीला. ^d Also पलाशः. ^e Fem. हरिता, or हरिणी. ^f Fem. रोहिता or रोहिणी, and लोहिता or लोहिनी. ^g Fem. रक्ता. ^h The colour of the red lotus. ⁱ Fem. शीखा or शीखी. ^j The colour of the dawn, or of madder. ^k The colour of carthamus. ^l Compounded of black and yellow; the colour of an ape. ^m Compounded of black and red; the colour of smoke.

Tawny.	^m कडारः ^m कयिलः ^m यिकु ^{ma mb} पिशंगौ ^{mc} कत्रु ^{mc} पिकुलौ
Variegated.	^{mn} 26. चित्रं ^{md} किमीरि ^m कल्लाघ ^{mc} शवलैता ^{lm} (ख) ^{mf} कर्बुरे
	(गुणे शुक्लादयः ^g पुंसि गुणिजिह्वास्तु तदति)

SECTION V.

The goddess of speech. h	^f 1 ब्राह्मी (तु) ^f भारती ^f भाया ^f गीर्वाग् ^{2fi 3fj} वाणी ^f सरस्वती
Voice or speech.	^m याद्धार ^f उक्तिर्लपितं ⁿ भाषितं ⁿ वचनं ⁿ वचः ⁴ⁿ
Ungrammatical language.	^m 2. अपभ्रंशे ^m अपशब्दः (स्माच्)
A word.	(क्लास्त्रे) ^m शब्द (स्तु) ^m वाचकः

¹ एत.² गिर.³ वाच्.⁴—स्.

^a Fem. पिशंगौ. ^b Some read बभ्रुः. ^c Fem. चित्रका. ^d Also कर्मीरः. ^e Fem. यता or यनो. ^f Also कर्बुरः. ^g The foregoing names of colours vary with the gender of the subject, when they are used as adjectives. ^h The same words are also synonymous with the following as denoting speech. ⁱ Likewise गिरा. ^j Also वाचा. ^k Likewise वाणिः. ^l Some add अपभ्रंसः.

A sentence. 3. (तिङ्मुबन्तयो) वाक्यं (क्रिया वा कारकात्विता)

The *Vēdas*,
or any one
of them. a

The duty
enjoined by
them. b
Three
Vēdas. d

श्रुतिः (स्त्री) वेद आश्रयस्

धर्मो धर्म (स्तु तद्विधिः)

The agree-
ment of
them. e
A *Vēdāṅga*.
e

4. (स्त्रियां) ऋत् साम यजुषो

(इति वेदास्त्रयः) त्रयो

(शिक्षेयः दि श्रुतेर) कम्

The sacred
name of
God. f

ओङ्कार प्रथमौ (समौ)

History. g

5. इति वासः पुराट्

An accent.
h

(उदात्ताद्यांस्त्रयः) खराः

Logic and
ethics. i

अन्वीक्षिको दण्डनोति (सूत्रैर्विद्यार्थशास्त्रयोः)

A tale. j

6. आख्यायिको (पलब्धार्थो)

A *Purāṇa*.
k

पुराणं पञ्चलक्षणं

1 ऋच्.

2 सामन्.

3 यजुस्.

4 अंग.

5—का.

* The Indian scriptures and holy writ. ^b Chiefly the performance of sacrifices in the manner directed by the *Vēdas*. ^c Or धर्म, for the preceding term may belong to the synonyma of *Vēda*. ^d Severally named in the text. ^e A science appendant on the *Vēdas*; viz. pronunciation, grammar, prosody, explanation of obscure terms, religious rites, or astronomy. ^f The syllable *Om.* ^g Or a work recording former transactions, and containing traditions: heroic history. ^h Acute, grave, or circumflex. Sing. खरः. Pl. खराः. ⁱ Severally named in the text, and explained in the same order. Logic includes the *Nyāya*, *Vaiśeṣika*, and other schools of reasoning. ^j A true, or a probable story. ^k Or theogony, comprising past and future events, under five heads: the creation; the destruction and renovation of worlds; genealogy of gods and heroes; the reigns of *Menus*; and the transactions of their descendants.

A feigned
story. a(प्रबन्धरूपना) कथ^f

A riddle. b

प्रवङ्गिका प्रहेलिका^{fc fd}A code of
laws.7. स्मृति (स्मृ) धर्मसंहिता^fA compila-
tion and a-
bridgment.समाहृति (स्मृ) संग्रहः^{f m}A part of a
stanza. eसमष्टा (तु) समासार्थ^{f ff}A rumour.
gकिंवदन्ती जनश्रुतिः^{fh f}Tidings or
intelli-
gence.8. वार्ताप्रवृत्तिस्तान् उदन्तः (याद्)^{f f m m}A name or
appellation.(अष्टा) ऋयः^{1m}आख्या^f (वा) मिथानं^{2f} (च) नामधेयं³ⁿⁱ (च) नामⁿ (व)⁴ⁿ
^{5ffj 6nk 7n}A call or
summons.9. कृतिराकरणाकारं^fसंरुति (वृज्जभिः कृता)^f

Clamour. l

A context
or law suit.विवादो व्यवहारः (याद्)^{m m-m}The exor-
cium.उपन्यास (स्तु) वाकुलम्^{m n}

1 आ—.

2 आह।

3 अ—.

4 न्.

5—ति.

6 आ—.

7 आ—.

* Whether founded in fact or not; for example, the poem entitled *Cādambari*.
 b Or intricate question. c Also प्रवङ्गिका, and प्रवङ्गि or प्रवङ्गी. d Likewise प्रहेलिः. e Proposed as a trial of skill, to be completed. Or rather the verse or verses by which the stanza is completed. f Also सङ्गसार्थी and असमसार्थी. g Whether true or false. h Also किंवदन्तिः. i Likewise fem. अभिधा, अभिधा, संज्ञा, &c. j Also आहृतिः. k Likewise fem. आकरणा, and आकारणा. l Or citation by many at once. m Also व्यवहारः.

An example
or apposite
argument.

10. उदाहृत उदाहारः^{m n}

An oath.

शपनं शपथः (पमान्)^{n b m}

A question.

प्रश्नेऽनुयोगः पृष्टा (च)^{m c m f}

An answer.

प्रतिवाक्योत्तरे (समे)^{n d l n}

A ground-
less demand.

11. मिथ्याभियोगोऽभ्याख्यानम्^{m n}

A false ac-
cusation.

(अथ) मिथ्याभिशंसनम्ⁿ

A sound in-
dicating af-
fection and
satisfaction.

अभिप्रायः^{m c}

प्रशब्द (स्तु शब्दः स्यादनुरागः)^{m f}

Praise and
reputation.

12. यशः कीर्तिः समाज्ञा (च)^{2 n f g f h}

Praise.

स्तवः स्तोत्रं स्तुतिर्नृतिः^{m n f f}

Repetition.

आनेडितं (दिस्त्रिस्तम्)ⁿ

Making a
loud noise.

उच्चैर्वृष्टं (तु) घोषणा^f

Change of
voice in
grief, tear,
sorrow.

13. काक्कः (स्त्रिपां विकारो यः शोकभीत्यादिभिर्ध्वजः)^f

Censure,
blame, or
contempt.

अण्णक्षेपनिर्वाद परीवादपवाद (वत्)^{m 3 m m m 4 m}

14. उपश्रोतो जुगुप्सा () कुत्सा निन्दा (च) गर्हणे^{m f f f n}

1 उ—, 2 स—, 3 आ—, 4 अ—.

^a Likewise उदाहरणं. ^b Also शपथः. ^c Likewise प्रश्नः. ^d Also

प्रतिवदनं. ^e Likewise अभिप्रायः. ^f Also प्रशब्दः. ^g Likewise

कीर्तिः and कीर्तना. ^h Also समाज्ञा, समज्या and समाख्या. ⁱ A

sound uttered twice or thrice, or oftener.

Opprobri-
ous or un-
friendly
speech.
Reproach
or menace.
Reproof
attended
with insult
or dispar-
agement.
An imputa-
tion of
adultery.

Address, or
speaking to.

Incoherent
speech.

Tautology.

Lamenta-
tion.

Quarrel, or
mutual con-
tradiction.

Conver-
sation.
Speaking
well, or ele-
gant dis-
course.
Denial, or
conced-
ment of
knowledge.

Declara-
tion.

Unauspi-
cious dis-
course.

Good and
auspicious
discourse.

ⁿ ^{1 m} पारुष्यमभिवादः (स्यात्)

ⁿ ^{2 f} भर्त्सनं (त्वं) यकारगोः

15. (यः सनिन्द उपालम्भ स्तत्र स्यात्) परिभाषणम्

^{3 n f a} (तत्र त्वा) क्षरणा (यः स्यादक्रोधा मैथुनं प्रति)

^{4 n} ^{5 m} 16. (स्याद्) आभाषणमलापः

^m प्रलापोः (इन्धनं वदः)

^m ^f अनुलापोः मुहुर्भाषा

^m ⁿ विलापः परिदेवनम्

^m ^f 17 विप्रलापो विरोधातिः

^m संलापोः (भावणं मियः)

^m ^m सुप्रलापः सुवचनं

^m ^m अप्रलापः (स्तु) निःक्रवः

^{6 m f} ^m 18. संदेशवाग् वाविवं (स्याद्)

^h (वाग्भेदास्तु त्रिषूत्रे)

^{m f c} उषती (वाग्कल्याणी)

(प्यात्) कल्या (तु शुभात्मिका)

¹ अ—, ² अ—र, ³ आ—, ⁴ अ—, ⁵ आ—, ⁶ च.

^a Also क्षरणा. ^b The following terms vary with the gender of the subject. ^c Masc. उषन्, Fem. उषती, Neut. उषत. Also रुषती Masc. रुषन्, &c. ^d Likewise कल्या.

Very sweet
and concili-
ating.
Apposite
and proper.

Harsh, and
contumeli-
ous.

Rustic and
homely.

Pleasing,
but true.

19. (अत्यर्थमधुरं) सात्त्विकं

संगतं हृदयंगमम्

निष्ठुरं परुषं

ग्राम्यमज्ञानं

सूत्रं (प्रिये)

20. सत्ये

Inconsist-
ent, and con-
tradictio-
nary.
Imperfectly
pronounced,
or stammered.

Spoken fast,
hurried.

(इयं) संकुलः क्षिप्रं परस्परपराहते

(लुप्तवर्णपदं) ग्रस्तं

निरस्तं तरितोदितम्

Sputtered.

Unmeaning
or nonsensi-
cal dis-
course.
Unfit to be
uttered.

An impos-
sibility.
An indis-
tinct
speech.

21. (अम्बुजतं) सनिष्ठेवं

अबद्धं (मादं) नर्थकम्

अनन्तरमवाच्यं (मादं)

आहतं (तु) मृषार्थकम्

22. (अथ) निष्ठमविस्पष्टं

वितथं (ल) नृतं (वचः)

False.

Truth; or
true.

सत्यं तथा नृतं सम्यग्

(अमूनि त्रिषु तदति)

1 अ— 2 अ— 3 अ— 4 अ— 5 अ— 6 नृतं 7 सम्यग्

* By omitting a letter or syllable.

* Spoken with emission of

saliva.

* Or सनिष्ठेवं.

* Or अबद्धं.

* Blamable discourse.

* Masc. सम्यक् Fem. समीची. Neut. सम्यक्.

* The foregoing like-

wise agree in gender with the subject, when metaphorically used as

* placed before a noun or pronoun.

SECTION VI.

	^{r a}	^m	^m	^m	^m	^{m h}	^m
Sound.	1.	शब्दे निनाद निनद धनि धान रव खनाः					
		^m	^m	^m	^m	^m	^m
		स्वान निर्घोष निर्घोष नाद नि स्वान निखनाः					
		^m	^{l m}	^m	^m		
	2.	आरवाराव संराव विरावा					
						^m	
Rustling. c		(अथ) मर्मरः					
		(सनिते वस्त्रपर्यानां)					
The tinkling of ornaments.						^{n d}	
		(भूषणानां तु) शिञ्जितम्					
A tone, or musical sound.	3.	^m	^m	^m	^m	ⁿ	
		निकाण्डे निकाण्डः काण्डः कण्डः कण्डन (मिच्यपि)					
					^m	^m	^e
The sound of a lute.		(वोणायाः कनिते प्रादेः) प्रकाण्ड प्रकाण्डा (दयः)					
		^m	^m				
A confused or mingled sound. f	4.	कोलाहलः कलकलम्					
						^{n d}	ⁿ
The cry of birds, &c.		(तिरस्त्रां) वासितं रतं					
		^f	^{m h}				
An echo.		(खी) प्रतिश्रुतं प्रतिध्वनि					
					ⁿ	ⁿ	
A song or singing.		गीतं गान (गिते समे)					

¹ अ—

- ^a Also शब्दनं. ^b Likewise रावः. ^c Of clothes or dry leaves.
^d Also शिञ्जा. ^e Including उपकाण्डः, सुकाण्डः, &c. ^f Or a noise made by many. ^g Also वासितं. ^h Likewise प्रतिध्वनिः.

SECTION VII.

The seven
musical
notes. a

m b l m m m m 2 m

1. निषादर्यभ गंधार षड् मध्यम धैवताः

3 m

पञ्चमश्च (चैत्यमी सप्त तंत्रीकण्ठोत्थिताः स्वराः)

f d

Minute
tone. c
An inarticulate,
late, but
pleasing
tone.

2. काकली (तु कले सूत्रे)

(ध्वनौ तु मधुरास्फुटे)

4 m e

कली

m g

A base or
low tone. f

मन्द्र (सु गंधारे)

m

A high tone.

तारो (ऽयुच्चेत्)

b

(त्रय स्तिष्ठ)

5 m j

Harmony. i 3. (समन्वितलयस्त्रे) कतः क्षी

A late.

धीखा (तु) वक्षको

विपंचो

A late with
seven
strings.

(सा तु तंत्रीभिः सप्तभिः) परिवदिनी

१ ऋ— २—त. ३—म. ४ कत. ५ ए.

^a Severally named in the text. They are so called respectively, whether produced by the voice, or by a musical instrument. ^b Also निषादः. ^c As the chirping of birds; inarticulate and sweet. ^d Likewise काकलिः. ^e Or, as an adjective, it agrees in gender with the subject; and so do the two following. ^f Ex. the grumbling of clouds. ^g Likewise मन्द्रः. ^h The three last nouns vary with the gender when used as adjectives. ⁱ Or proper union of song, dance and instrumental music, keeping time together. See a. 10. ^j Also एकतानः.

Any string instrument.

4. ततं (वीणादिकं वाद्यं)

A drum or tympan.

आनडं (मुरजादिकम्)

A wind instrument.

(वंशादिकं तु) शुषिरं

A cymbal, bell, &c.

(कांस्यतालादिकं) घनम्

A musical instrument.

5. (चतुर्विधमिदं) वाद्यं वादिच्चातोद्य (नामकम्)

Drums and tabors.

द्यदङ्गा मुरजा

Three sorts or drums: d

(भेदाद) अङ्गालिङ्गोर्दङ्का (स्त्रयः)

A double drum: f

6. (म्याद्य) शः पटङ्गे ङ्का

A kettle drum: g

मेरी (स्त्री) दुन्दुभिः (पुमान्)

A large kettle drum: k

आनकः पटङ्गे (स्त्री स्यात्)

The quill, or bow: j

कोणो (वीणादिवादनम्)

The neck of a lute. The belly below the neck: k

7. वीणादण्डः प्रवालः (स्यात्)

ककभ (स्तु) प्रमेवकः

1 अ— 2 अंक्व 3 आ— 4 ऊ— 5 य—

• Likewise अवनडं. ^b Also सुषिरं. ^c Sing. द्यदङ्गः. ^d मुरजा.^a Severally named in the text. They vary in size and shape, and are borne differently. See the descriptions in other dictionaries. ^e Like-wise अङ्की, अङ्गालिङ्गं, and ऊर्दङ्कं. ^f In Hindi, a *D'hól*. ^g A large*D'hól*. ^h Likewise मेरीः. ⁱ Also, on a different reading of thetext, आनकः, आनकदुन्दुभिः, and आनकदुन्दुभी. ^j Or any thingwith which a musical instrument is struck. ^k A wooden vesselcovered with leather, placed under the neck to render the sound deeper; or a crooked piece of wood at the extremity of the lute. ^l Also

प्रमेवकः.

- The body of the lute. a कोलन्मक (कु) वायो (य्यो)
- The tie. b उपनाद्यो निबन्धनम्
- Other instruments. c 8. (वाद्यप्रभेदः) डमरु मड्डु डिण्डिम भर्भराः
मर्दलः पणवो (ऽन्ये च)
- A female dancer. f नर्तकी लासिके (क्षमे)
- Slow, quick, and mean, time. g 9. (विलम्बितं श्रुतं मध्यं) तत्वमोषाघनं (क्रमात्)
- Beating time. तातः (कालक्रियामानं)
- Equal time in music and dance. लयः (साम्यं)
(अद्यास्त्रियाम्)
- Dancing. 10. ताड्यं नटनं नाट्य लाक्षं नृत्यं (च) नर्तने
- Symphony. तेऽर्थैर्विक्रं (नृत्यगीत वाद्यं) नाट्य (मृदं त्रयम्)
- A male dancer in woman's apparel. 11. भकुंष्ट (च) भुकुंस्त (ख) भूकुंस्त (खेतिनर्तकः)

1—का.

2—आद्य.

* Complete, excepting the wires; including, therefore, the gourd, neck, and belly. ^b Or lower part of the tail-piece where the wires are fixed.

^c Of divers sorts; severally mentioned in the text: besides others, as गोमुखः, ऊडकः, &c. See descriptions in various dictionaries. ^d Likewise neut. डमरुकं. ^e Also प्रणवः. ^f So, नर्तकः,

or लासिकः, a male dancer. ^g Severally stated, in their order. ^h Also

तत्त्वं, and तत्त्वं. ⁱ Also नृत्तं. ^j Or union of song, dance, and instrumental music. ^k Also मृकुंस्तः, भकुंस्तः.

स्त्रीविधारी पुरुषा)

A court-
sat. & .(नाट्योत्तौ गणिका) ^fज्जुकाA sister's
husband.12. (भगिनीपतिरा) बुत्ता ^{1 m}A learned
man.

भावे (विद्वान्)

2 m

(अया) बुकः

A father.

(जनके)

A prince, b

(युवराजस्त) कुमारे भर्तदारकः

A king.

13. (राजा) भट्टारके देवस्

A princess.

(तत्सुता) भर्तदारिका ^{f c}

A queen, d

देवी (कृताभिषेकायां) ^fAny wife of
a king.(इतरासु च) भट्टिनी ^{f c}

Sacred f

14. अग्रक्षय्य (सम्बन्धोत्तौ) ^gA king's
brother-
in-law.(राजश्वजस्त) राष्ट्रियः ^m

A mother.

अम्मा (माता) ^fA young
girl.(अथ बालायाद्) वासू ^f

m li

A venera-
ble person.

(आर्यस्तु) सारियः

1 आ—.

2 आ—.

* This, and the terms exhibited in the three following couplets, are used in theatrical language; and some are forms of address employed only by certain descriptions of persons. See other dictionaries. ^b Designated as successor, and associated to the empire. ^c Some add

भर्तदारिका.

^d Consecrated with the king.^e One commentary

reads भागिनी.

^f Implying, according to some, a request to spare the

thing in question.

^g Likewise अग्रक्षय्यं.^h Also सार्यः and सार्यकः.

- An eldest sister. 15. अन्तिका (भगिनी ज्येष्ठा)
 The catastrophe. निष्ठा निर्वदये (समे)
 Appropriate vocatives. दृष्टे दृष्टे दृष्टा (कानं नो वं चदो सखीं प्रति)
 Gesture. 16. अङ्गदारेऽङ्गविक्षये
 Indication of a passion. यङ्कः भिनयौ (समै)
 Two sorts of tokens. f (नेष्टे त्वङ्गसत्वाभ्यां द्वे त्रिष्व). इङ्क सत्त्वके
 Taste, or acutment. 17. (शृङ्गा वीरकरुणाद्वत्तदा प्रभवान्नाः
 वीभक्षरोजि च) रसाः
 Love. शृङ्ग रः पुञ्जिर, ज्वलः
 Heroism. 18. उत्साहवज्जो वीरः
 Tender-ness. कारुण्यं कारुणा दृष्टा
 Laughter. हृषा दयानुकम्पा (ऽद) कुकोशा (ऽप्य)
 (ऽथे) हसः

- 1 अ— 2 अं— 3—उ. 4 उ— 5 अ— 6 अ—

* Also अन्तिका or अन्तिका. ^b Or conclusion of the fable. ^c Some add निर्वदये. ^d Addressed, respectively, to a low woman, a slave girl, or a female friend. These vocative particles and the preceding terms, from the close of v. 11, are in general restricted to theatrical language. ^e Also अङ्गदारेः. ^f First corporeal, as an assumed posture; second sincere, as a blush or change of colour. Besides other sorts; by speech, &c. ^g In dramatic poetry the *tastes*, or sentiments, in which the audience sympathizes, are reckoned eight: as here enumerated. To which some add शान्तः, devotion and resignation. Others वासल्यं, parental affection. ^h Sing. रतः.

19. द्वासो^{mn} द्वासंⁿ (च)

Disgust.

वोभक्तं^{mfn} विहृतं^{mfnb} (त्रिष्विदं द्वयम्)Surprise,
or wonder-
ful.विस्मयो^m ऽद्भुतमा^{nc}स्मर्यं^{ln} चित्रंⁿ (मण्य)Horror, or
terrific.(इय) भैरवम्nd20. दारुणंⁿ भीषणंⁿ भीमंⁿ घोरंⁿ भीमंⁿ भयानकम्ⁿWrath, or
angry.भयङ्करंⁿ प्रतिभयंⁿरौद्रंⁿ (तू) यं²ⁿ

(अमीत्रियु)

21. चतुर्दशं^fFear, or
terror.दरत्रासो^{mn} भीतिर्गी^{mf}ः साध्वसं^{ff} भयम्ⁿSentiment
or passion.(विकारे^m मानसो^m) भावो^mIndicati-
on of it.ऽनुभावे^m (भावबोधकः)

Pride.

22. गर्वो^m ऽभिमानो^m ऽहंकारो^m

Arrogance.

माना^mश्चित्तमुन्नतिः^{3f}

Disrespect.

अनादरः^m परिभवः^m परिभावस्तिरस्त्रिया^{mi}

1 आ—

2 उ—

3 चि—

4 ति—

* Also fem. द्वासिका. ^b Likewise वैहृतं. ^c This and the following admit the three genders when employed as adjectives. ^d Masc. भैरवः. Fem.—वी. * The last fourteen terms, used adjectively, admit the three genders. Ex. Fem. रौद्री. ^f Also संत्रासः, उत्रासः, वित्रासः. ^g Likewise भीतं, भिया, भयः. ^h Some, not improperly, reckon these terms to be synonymous with the preceding.

ⁱ Also परीभावः.

f 1fa 2f nb 3nc

23. रोढावमाननवज्ञा अवहेलमसूक्ष्मम्

nd f 4f mfe ff

Modesty or
shame.

मन्दार्त्तं ह्रीस्वपा व्रीडा लज्जा

Bashful-
ness.

(सा) उपत्रया (न्यतः)

Patience,
forbear-
ance.

21. क्षान्तिस्त्रितक्षा

Coveting
another's
property.

अभिधा (तु परस्वविषये स्पृहा)

Envy. g

अक्षान्तिरीष्या

Detrac-
tion.

असूया (तु दोषारोपो गुणेष्वपि)

Enmity.

25. वैरं विरोधो विद्वेषो

Grief or
sorrow.

मन्यु शोकौ (तु) शुक् (स्त्रियाम्)

Repent-
ance.

पश्चात्तापो अनुताप (स) विप्रतोसा (इत्यपि)

Wrath, or
rage.

26. क्रोधो क्रोधा अमर्ष रोष प्रतिघः रुट् रुधो (स्त्रियाम्)

Good con-
duct.

(शुचौ तु चरिते) शीलं

Madness.

उन्माद क्षित्तविधमः

1 अ—. 2 अ—. 3 अ—. 4 द्र—. 5 ति—. 6 ई—.
7 शोक. 8 शुच्. 9 घ. 10 रुघ्. 11 क्रुध्. 12 चि—.

* Also विमानना. ^b Likewise अवहेला, and ह्वेला. ^c Also
असूक्ष्मं, असूक्ष्मं, असूक्ष्मं, and संसूक्ष्मं. ^d Likewise मन्दार्त्तं.
• Also व्रीडनं, and व्रीडितं. ^f Likewise लज्जा. ^g Or impatience
of another's excellence or success. ^h Also द्वेषः. ⁱ Or विप्रतिसारः.
^j अमर्षः or आमर्षः. ^k Also रुट् and रुधो.

- Affection
or kind-
ness. 27. प्रेम (ना) प्रियता चाहै प्रेम खहे।
Desire or
longing. b (इध) दोहदम्
Wish or
desire. इच्छा कांक्षा सृष्टे हृत्तडाञ्छा हिप्सा मनोरथः
Ardent (वसन्तः) बालसा (बयोः)
Virtuous
reflection. उग्रधि (नी) धर्मचिन्ता
Anxiety. h (पुंसा) धि (मैनसो यथा)
Recollection. 29. (याद) चिन्ता स्मृतिरुत्थानं
Missing. l उलंठेत्कलिले (समे)
Persever-
ance. उक्ताहेऽध्यवसायः (सात्)
Fortitude. (म) वास्ये (म) तिशक्तिभाक्
Deceit, or
fraud. 30. कथटो (स्त्रि) याज दन्तेयधयश्च कौतवे

1—न. 2—त्. 3 या—. 4 इहा. 5 तृष्.
6 क— 7 आ—. 8 उ—का. 9 उपरि. 10 छ—न्.

* Also प्रेम. * As a pregnant woman's. * This term is also synonymous with the following. * Likewise कांक्षा. * Likewise तृष्णा. * Or इमिहाराः. * Some add बालसा, but erroneously. * Or mental pain. * अग्रधिः or अग्रधः. * Also इच्छितया, and in-
finitive. * This term is by some connected with the next article. It signifies recollection accompanied with regret. Likewise आध्या.
* Remembering with regret, affection, or desire. * Or fem. दीर्घा.

Wicked- ness. a	^f कुसृतिर्निष्ठः ^{1f} तः ⁿ प्राप्य	
Immoder- ateness, or rashness.		^m प्रमादेः ^{fb} अनवधानता
Eagerness.	31. कुतूहलं कौतुहं (च) कुतुहं (उ) कुतूहलम्	
Dalliance, or banashi- ment. d	(स्त्रीणां विलास विव्योक्त विभ्रमलजितं तथा	
	² ^m 32. हिला लीलायुतो हाराः (क्रियाः शृङ्गारभावजाः)	
Sport or amuse- ment.	^m ^{mfe} ^{mf} ^f ^f ³ⁿ 33. क्रीडां परीक्षासः क्रीडा लीला (य) नर्म (च)	
	^m ^m ^{ng} Disguise. 34. व्याजेः शिष्टेः लयं (य)	
A play or game. h	^f ^f ⁿⁱ क्रीडा खेला (च) कूटनम्	

1 नि—.

2 लीला.

3 —न.

^a Synonymous with the preceding, according to some; but others interpret these, mischievousness or fraudulency; and the preceding, imposition or trick. ^b Also अनवधानं. ^c Or vehemence in seeking a proper thing; or else impetuosity in action, with disregard of consequences. ^d The instances of feminine actions proceeding

from love, which are stated in the text, are thus explained. विज्ञासः, change of place, posture, gait, or look, on the approach of the lover. विव्यक्तः, affection of indifference. विभ्रमः, wantonness of youth: caprice. लजितं, languid gestures, and signs. हिला, lasciviousness. लीला, imitation of the lover's manner to beguile the time in his absence. ^e Also fem. कौतो. ^f Also परीक्षासः. ^g Likewise लयः. ^h Such as playing at ball, &c. ⁱ Some read कुट्टनं; but improperly.

Sweat. a [*]	^m घर्मे ^m निदाघः ^{m b} खेदः ^f (स्रावः)
Fainting.	^{f c} प्रलये ^{1 m} नष्टचेष्टता
Dissimulation.	34. अवहित्याकारगुप्तिः ^{m d}
Hurry.	(समौ) सम्मिश्र ^m सम्ममै
A horse laugh.	^{2 n e} (यादा!) च्छुरितकं (हासः सोदासः)
A smile.	(समनःक्) कितम् ⁿ
A laugh.	35. (मध्यमः स्याद) विहसितं ⁿ
Horripilation.	^{m f} रोमाच्च ⁿ लोमहर्षणम्
Weeping.	^{n g} क्रन्दितं ⁿ रुदितं ⁿ कुलं ^{m f n h}
Gaping.	ⁿ जृम्भ (स्तुत्रिषु) जृम्भणम्
Disappoint- ing. i	36. विप्रलम्भो ^{m j} विसम्भदो ^m
Creeping or tumbling. k	^{n l} रिङ्गण ⁿ स्खलने (समे)
Sleep. m	^f (ग्रान्) निद्रा ⁿ शयनं ^{m n} खापः ^m स्वप्नः ^m सम्मिश्र (इत्यपि)

¹ आ— ² आ—

^a Or else heat, occasioning perspiration. ^b Also घर्षेदः. ^c Likewise neut. अवहित्यं, and अविथं. ^d Also आविगः. ^e Likewise अवच्छुरितं. ^f Also रोमहर्षः, रोमविक्रिया, रोमोद्धमः, रोमे ह्रदः. ^g Likewise क्रन्दनं, and रोदनं. ^h Fem. जृम्भा. ⁱ Deceiving by a false affirmation; or not effecting a promise. ^j Also विप्रलापः. ^k Creeping, as infants, on all fours; or else, falling as on slippery ground; or deviating from duty, &c. ^l Likewise रिखनं. ^m Or else a mistake occasioned by sleep: a dream. ⁿ Also समिः.

Lassitude. 37. तन्त्री प्रमीला

A frown. भकुटि भुकुटी भूकुटिः (स्त्रियः)

A look of displeasure. अदृष्टिः (सादृश्यात्)

The natural state. संसिद्धि प्रकृति (स्त्रियः)

38. खरूपं (च) खभाव (च) निसर्ग (चा)

A tremor. (य) वेपथुः

कम्पा

A festival. (य) क्षण उद्वर्ण मह उद्वर्ण उत्सवः

1—टि.

2—ति.

* And तन्त्रीः or तन्त्रीः. But this last mode of inflection is censured. Likewise तन्त्रा. ^b Also भकुटिः. Some make these terms synonymous with the following. Also भकुटी, भुकुटी, भूकुटी, and भृकुटी. ^c Also रूपं. ^d Likewise कम्पनं, and कम्पितं. ^e Also महस्. See Book 3. ch. 4.

CHAPTER II.

SECTION I.

The infer-
nal region.
2

1. अधोभुवन पाताल बलिसम रसातलम्
3 m

नागलोकः।

A hole or
vacuity.

(इयं) कुरुरं शुचिरं विवरं विलम्
n n c n n

2. छिद्रं निर्ययनं रोकां रंधं श्वयं वपा शुधिः

A hole in
the ground.

मत्तं इयटे (भुः श्वये)
m f 4 m g

Perforat-
ed, or full
of holes.

(सरधे) शुचिरं (त्रपु)
m f n

Darkness.

3. अन्धकारः (स्त्रियः) धान्तं तमिषं तिमिरं तमः

Great dark-
ness.

(धान्ते गाटे) इधतलं
n i

Imperfect
darkness.
Universal
darkness.

(हीले) तमसं
(तमः)
n

4. विषकं सन्तमसं

The Nā-
gas, i

नागाः कादवेदास्
m m

Their chief.

(दोषराः)

1—न. 2—ल. 3—क. 4—ट. 5—भ.

* Abode of BALI and of the Nāgas, under the earth.

^b Also

अधः, (म्) m. अधोलोकः, &c.

^c Likewise सुधः.

^d Also

विरोकं.

^e Or खसं.

^f Also शुधी and सुधः. Or शुधिः.

^g Likewise

अवटिः.

^h Also तमसं. And तमः, तमा, तमं.

ⁱ Likewise

अन्धातमसं.

^j Demigods, in the human shape with a serpent's tail, and dilated neck, like the Coluber Naja. Sing. नागः. They are

the chief of CADRU', the wife of Cas'yapa.

^m ^m
शेषो ऽन्ते

King of ser-
pents. a

^{m b} ^m
वासुकि (सु) सर्पराजे

Soft of
snake.

^{m c}
(घ) गोमते

^m
5. तिलिन्धः (काद)

A Boa, or
large ser-
pent. d

^m ^m ^{1 m}
अजगरे शयुर्वाहम् (इत्युभो)

A water
snake.

^{m e} ^m
अजगर्दो जलयातः

Amphis-
baena.

^m ^{m f}
(समे.) राजिल दुण्डुभे

A varie-
gated
serpent.
A snake,
that has
cast his
slough.

^{m d} ^m
6. मातुधानो मातुलाहिर

^m ^m
निर्मुक्तो मुक्तकपुङ्कः

A snake or
serpent.

^{m h} ^{2 m} ^{3 m} ^m ^m ^{3 m}
सर्पः एदाकुर्भुजगो भुजगो ऽहिर्भुजकः

^m ^m ^{4 m} ^{m i} ^{m j}
7. अशीविषो विषधरः कीयालः सरीसृपः

¹ वा—.

² —कु.

³ भु—.

⁴ चाक्रान्.

^a Son of VASUCA, and often confounded with the preceding : as are the other chiefs of the *Nāgas*, TACSHACA, SANC'HA, MAHAPADA-MA, &c. ^b Also वासुकिः. ^c Or गोनासः. Vulg. Bōr'. ^d Boa

Constrictor, &c. ^e अजगर्दः. But some read अजगर्जः, others

अलिगर्दः. Vulg. *Alād'h*. ^f दुण्डुभः or दुण्डुभः. And दुण्डुभः. Vulg.

D'hōnrā. But generally described as a harmless double-headed snake.

There is great disagreement among Commentators respecting the correspondent vulgar names of the snakes mentioned in the text.

^g One commentator describes this as a four-footed serpent with a large body and long tail; intending perhaps some species of Iguana; unless a fabulous creature be meant. ^h Fem सर्पः, and सर्पिण्यो.

ⁱ Likewise यदः.

^j Some add सरिसृपः.

1 m 2 m a 3 m m 4 m
कुण्डली गूढपादः क्षुः श्वाः काकोदरः फणी

m m m m b
8. दर्शकरो दोषेष्टो दंदशूको विलेशयः

m c m 5 m m m
उरगः पन्नो भोगो जिल्लगः पवनाशनः
m f n d

Belonging
to a snake.

9. (त्रिधा) द्वयं (विषास्थादि)

His ex-
panded
head.

m f c m f f
फटायां (तु) फणा (दोषो)

His skin.

m m
(समो) कंचुक निर्मोक्तो

His venom.

m m m n
द्विड (स्तु) गरुडं विषं

Nine sorts
of fixed
poison. g

m n m n m n h
10. (पुंसि क्षीये च) काकोल कालकूट हलाहलाः

m i m m m
सोराष्ट्रिकः शोक्तिकेयो ब्रह्मपुत्रः प्रदीपनः
m m

11. दारुदो वत्तनाम (अ विषभेदा अमी नव)

A dealer
in anti-
dotes. j

m m k
विषवैद्यो जाकुलिको

A snake-
catcher.

6 m l m m
याजयाहृदितुण्डिकः

1—न.
6—हिन्.

2—पाद.

3—स्.

4—न्.

5—न्.

* Also गूढपादः, and गूढपादः, (द). ^b Likewise विलेशयः. ^c Also उरगः, and उरगमः. ^d Fem. आह्वेयो. ^e स्फटा or फटा. ^f Masc. फणः. Likewise neut. फणं. ^g Severally named in the text: some mineral, others vegetable. ^h हलाहलः, and हलाहलः, or शालहलः. Also हाहलः. ⁱ Likewise सोराष्ट्रिकः. ^j Or a conjurer, using charms against poison. ^k Likewise जांगलिकः. ^l Also याजयाहृ. ^m अहृदितुण्डिकः or अहृदितुण्डिकः.

SECTION II.

Hell.	1. (स्नान्) नारक (स्न) वरको निरयो दुर्गतिः (स्त्रियाम्)
Various hells. a	(तद्देदास्) तपनावीचि मक्षारोव रौरवाः
Depart- ed souls.	2. संहारः कालसूत्रं (वेत्याद्याः)
	(सत्वास्त्र) नारकाः
The river of hell.	प्रेता
Misfortune or misery.	वैतरणी (सिन्धुः)
Unpaid la- bour. e	(स्याद) श्वत्सो (स्त्र) निकर्ततिः
Agony, or sharp pain.	3. विष्टिराजः
Pain.	कारणा (तु) यातना तोषवेदना
	पीडा बाधा यथा दुःखममानस्यं प्रसूतिजम्

१ अ—.

* Severally named in the text : besides others, as *Támisra*, *An-
dhatámisra*, *Sálmali*, *Asipatravana*, &c. ^b Or संघातः. ^c Like-
wise घरेताः. ^d Also वैतरणिः. ^e Or else, casting into hell ; or, as
in astrology, the period (*caranā*) called *bhadra*. Compulsory and un-
rewarded labour, being the occasion of pain, is placed under the pre-
sent head. The terms, as by some explained, signify the person execut-
ing such labour. ^f आजू or आजुर. ^g Also कारिता. ^h Like-
wise याचना. ⁱ Or, आबाधा. ^j Likewise अमानस्यं and अमान-
स्यं. ^k These two last terms are, by some, separated from the rest ;
as signifying mental distress. Others, on the contrary, make these and
the preceding four, synonymous with the three following words.

Corporeal
pain.

4. (सात्) कष्टं कृष्णमाभीक्ष्णं

(त्रिष्वेषां भेद्यगामि यत्)

SECTION III.

The sea or
ocean.

1. समुद्रोऽद्विरकूपारः पारावारः सरित्पतिः
 उदन्वानुदधिः सित्युः सरस्वन् सागरोऽर्णवः
 2. रत्नाक्षरो जलनिधिर्वादः पतिरप्यतिः

Particular
seas. d

- (तत्र प्रमेदाः क्षीरेऽर्णवो लवणोदः (स्तथापरे)
 3. आपः (स्त्रे भूमि) वाय्वारि सलिलं कमलं जलम्
 पयः कीलालममृतं जीवनं भुवनं वनम्

Water.

4. कवचमुदकं पायः पुष्करं सर्वतोमुखम्

¹ आ—, ² अ—, ³—त्वत्, ⁴ उ—, ⁵—स्त, ⁶ या—,
⁷ अ—, ⁸—र, ⁹—स्, ¹⁰ अ—, ¹¹ उ—, ¹²—स्.

^a Such of the foregoing, as are used as adjectives, vary with the gender. ^b Also अकूपारः, कूपारः, and कूवारः. ^c Or पारापारः. Likewise अवारपारः. ^d That of milk, and of salt water; besides five others, as the sea of fresh water, spirituous liquor, butter, curds, and the juice of sugar cane; apparently designations of gulfs or divisions of the ocean. ^e अप्. Also neut. आपस्. ^f And सरस्वत् or सलं. ^g Also जडं. ^h Also जीवनोयं. ⁱ Or, according to another reading, (कमलं), two words are here exhibited, कं and अन्धं. Or a single word कमधं. ^j Also उदं. And दकं.

1 n 2 n 3 n n n n 4 n n b
अंभेऽर्णस्त्राय पानीय नीर क्षीरं दुग्धं वरम्

5. मेघपुष्पं घनरसम्

Watery, or
consisting
of water. 6

(त्रिषु द्वे) आपमम्मयम्

A wave.

भङ्गस्तरङ्ग ऊर्मि (वा स्त्रियां) बोधिः

(धर्मिण्यु)

A surge or
billow.

6. महत्सूक्ष्माल कक्षोजौ

A whirl-
pool.

(झादा) वर्त्ता (अमसां भमः)

A drop of
water. g

एषति बिन्दु एषताः (पुमंस्त्रो) विप्रुपः (स्त्रियः)

A winding
descent of
water. k

7. वक्राणि घटभेदाः (शुभ्र)

A drain. m

अमा (ख) जलनिर्गमाः

A shore or
bank.

कूलं रोध (ख) तीरं (व) प्रतीरं (व) तटं (त्रिषु)

1—स.

2—स.

3 तीय.

4 अ—.

5 त—.

6—चि.

7 उ—.

8 का—.

9—घ.

10—स.

* Also नारं.

† Or संवरं.

‡ As froth, &c.

§ Fem.

आप्या, and अम्मयी.

¶ Also fem. ऊर्मि.

‡ Likewise विचिः,

and fem. दीची, or विची.

§ Or of any other liquid.

¶ Sing.

एषत् or एषति.

‡ Sing. एषतः.

§ Sing. विप्रुट्. Also निप्रुट्.

(—घ). † A winding course. Some say a reach of the river. Others

Eddy water.

‡ Sing. वक्रं.

¶ Also चक्रं.

§ Or pipe along the

wall of an edifice. But some make these and the two preceding terms

synonymous. Sing. अमः. Some explain them Bubbling up of water.

Others surf.

‡ Also Masc. रोधः, (रोध.)

§ Fem. तटी.

The opposite, and the near bank. a

The channel.

An island.

One formed by alluvion. b

A sand bank. c

Mud or clay.

Inundation. d

A temporary well. f

Navigable.

A boat.

A raft or float. j

A natural stream. i

8. पारावारः (परावाची तीरे)

दीपो (ऽस्त्रियाम्) न्तराणं (यदन्तराणि सन्तु)

9. (तोयोत्थितं तत्) युत्तिनं

निषदर (स्त्र) जंवालाः पङ्क्तौ (ऽस्त्री) शब्द कर्दमौ

10. जलोच्छासाः परीवाहाः

कूपका (स्त्र) विदारकाः

नायं (त्रिलिङ्गं नैतात्)

(स्त्रियं) नैस्तराणि स्त्रियः

11. उडुपं (तु) ज्वः कोलः

छोता (ऽम्बु सरणं कृतः)

1 अ—.

2 अ—.

3 त—.

4 —स.

* Respectively, viz. पारं, the opposite bank or shore, अवारं, the contiguous bank or shore. ^b Or any island, or one with the steep banks. ^c Or an island with sandy shores. ^d Or else a water pipe, or channel, for carrying off an excess of water. ^e Sing. परीवाहः.

Also परिवाहः. ^f Or hole dug for water in the dry bed of a rivulet; or else, a rock, or tree, dividing the stream of a river. Sing. कूपकः.

* Fem. नाया. ^b Also नैका. ^c Also तरणी and तरी. ^d Made of grass, &c. ^e Likewise उडुपं. ^f Or a rapid one. ^g Likewise

छोतं.

Fare, or freight.	^{ma} ^{1 n} आतरस्त्रयणं (याद्)	
An oval basin, b		^{sc} ^f त्रेणी काष्ठाम्बाहिनी
A vessel for drinking.	^m ^{2 m} 12. संत्र्यात्रिकः पेतवहिक	
The dot or nucleus.		^m ^m कणधार (स्तु) नाविकः
The crew, d	^{mo} ^m नियामकः पेतवाहः	
The mast.		^m ^{mf} कुम्भो गुणवृक्षः
The oar.	^m ^{fg} 13. नौकादंडः क्षेपणिः (षाद्)	
The rud- der.		ⁿ ^m अस्त्रिके नपातकः
A scraper or shovel.	^{fh} ^{mi} अभिः (स्त्री) काष्ठकुहालः	
A bucket, j		ⁿ सेकपात्रं (तु) सेचनम्
The boat's hull, landed from a boat.	ⁿ 14. (क्षीवे) ईर्जनव (नावोईर्ज)	^{mf nk} (अतोत नौके) इतिनु (त्रिभु)

1 त—

2—ज्.

- * Also आतरः, and अनुतरः. ^b Shaped like a boat, with an aperture in front, and used for pouring water. It is made of wood, stone, or other materials. ^c Or त्रेणिः and त्रुणिः, or त्रुयो. According to another reading त्रेणिका, and अम्बुवाहिनी. Also अम्बुसंचनी.
- ^d Various explained; as the steersman, or rower, or as one employed in dragging the boat, or in watching from the mast head. Sing. तिवो मकः, पेतवाहः. ^e Likewise नियाम. ^f Some explain this a post to which a boat is made fast. ^g Or क्षेपणी. Also क्षिपणिः. And क्षिपणी. ^h Or अभि. Also अभिः. ⁱ Likewise कुहालः, and कुहालः. ^j Or vessel for lading water out of the boat. ^k Masc. or Fem. अतिनौ.

(त्रिधागाधात्)

Clear,
trans-
parent.

mf n b mf n c

प्रसन्नाः खः

Turbid
water.

mf n mf n mf n

कलुषाः न खः आविलः

Deep.

15. निम्नं गम्भीरं गम्भीरं

mf n

Shallow.

उत्तमं (तद्विपर्यये)

mf n d 1 mf n

Very deep.

अगाधमूलसर्पः

A fisher-
man.m m c mf
कैवर्त्त दास धीवरौ

A net.

16. आनायः (पुंसि) जालं (स्यात्)

n h

Pack-
thread. g

शृणुसूत्रं पवित्रकम्

A fish
basket.

मखाधानी कुवेणी (साद्)

f fi

n j

n k

A fish hook.

वडिशं मखवेधनम्

¹ अ—:^a The following are adjectives. ^b Fem. प्रसन्ना. ^c Also खः.^d Likewise आगाधं. ^e Or दाशः. ^f Fem. धीवरौ. ^g Made of
rushy Crotalaria: or, according to different interpretations, a net made
of such pack-thread; or, generally, the rope of a net. ^h Also सखसूत्रं and सनसूत्रं. ⁱ Likewise कुवेणी. And कुवेणिः. Also कुविणी.^j Or Fem. वडिशो, or वडिशी. Likewise वलिसं, व लसो. ^k Or

Fem. मखवेधनी.

A fish. 17. एधुरेण भवे मत्स्यो मीनो वैसारियो ऽण्डजः
^{1 m} ^{m a} ^{m b} ^m ^{m c} ^m
^m ^{2 m d}

विसारः शकली (घ)

Sort of gilt-head, e

(ऽध) गडकः शकुलार्भकः

A sheat-fish, f

18. सहस्रदंष्ट्रः पाठोन

A porpoise, g

उलूपो शिशुकः (समै)

Sort of sprat, i

नलमीनश्चिलिचिमः

A sort of carp, l

घोछो (तु) शफरी (दयोः)

Small fry.

19. क्षुद्राण्डमस्यसंघातः पोताधानम्

Various sorts of fish, o

(अघो भवाः)

रोहितो मधुरः शलो राजीवः शकुलस्त्रिमः

1—मन्.

2—न्.

3—न्.

4 चि—.

5—रः.

^a Likewise मत्सः.

^b Fem. मत्सी.

Also masc. मत्स्यः, मत्स्यः,

मच्छः. ^c Also विसारी (न). ^d Likewise शकली (न्). ^e Sparus

emarginatus, B. Mss. ^f Silurus Pelorius, B. Mss. ^g But,

according to some interpretations, another sort of fish shaped like a porpoise. ^h Also उलूपी, उल्लुपी, उलुपी, उलपी, and पुलूपी.

ⁱ Clupea Cultrata (B. Mss.)? Three several explanations are given by different authors : but they agree that the fish, here meant, frequents flags and reeds. ^j Or तलमीनः. And नडमीनः. ^k Also चिलो

चिमिः, चिलिचोमः, or चिलोचिमः. And चिलिचिमिः, चिलोमः, चिलिमीनकः. ^l Cyprinus chrysoparcus, B. Mss. ^m Masc. घोछः.

ⁿ Masc. शफरः. Some add सफरी—रः. ^o Severally named in the text, viz. a carp (Cyprinus denticulatus, B.); a sheat-fish (Silurus Batrachus, L.); a gilt-head (Sparus spilotos, B.), &c. ^p Also रो

हित्, and लोहितः. ^q Or सालः. ^r Some add सकुलः. ^s This is a fabulous sea-fish of prodigious size.

	1 m	a		2 n	3 m
	20. तिमिङ्गला (दयस्त्रा)				
Aquatic animals. b				(यथ) यादांसि जलजंतवः	
	m	4 m	5 m	6 m	
Various sorts. c		(तद्देवाः) शिशुमारो ज शङ्खरो मकरः (दवः)			
	m		m	d	
A crab.	21. (स्यात्) कुलीरः कर्कटकः				
			m	m	m
A turtle or tortoise.			कूर्मं कनठं कच्छपौ		
	m	m			
A shark. e	याहो वहारो		m	m	f
A crocodile.			गवा (स्तु) कुम्भीरो		
A worm.					(यथ) महीवता
		m	m		
	22. गयलूपदः किंचिल्लुको				
				f	f
A gangetic alligator, h			निहाका ऐथिका (समे)		
		f	fi		7 fi
A leech.	रक्तपा (तु) जलौकायां (स्त्रिदा भूम्नि) जलौकसः				
	1—ज.	2—स्.	3—तु.	4 उद्.	5 शंकु.
	6—र.				
	7—कस्.				

^a Besides many sorts noticed in other dictionaries. ^b Especially amphibious kinds. ^c Severally named in the text, viz. the porpoise, otter, scate, and marine monster (a whale? or a seal?), besides the following, and other, sorts. ^d Or कर्कटः. ^e Interpretations

differ : one terms this a water-elephant; (perhaps the hippopotamus may be meant;) others make it the gangetic alligator. ^f Also कुम्भीलः. ^g Likewise किंचिल्लिकः. And किंचिल्लुकाः, or किंचिल्लुः.

^h Some make this to be the *Iguana* : distinguishing, however, another sort from the aquatic one. Book II. C. 5. ⁱ जलौका or जलोका,

and जलुका. जलामुका, जलामुका, जलालोका, जलजंतुका, जलसूची, जलारंगी, जलिकादिणी. ^j Or जलौकसी. Also जलौकसः, masc. and जलौकसं, neut. Pl. with the sense of the sing. f. जलौकसः. Also sing.

A pearl oy- ster.	23. मुक्तास्फोटः (स्त्रिया) शुक्तिः
A conch.	शंखः (स्त्रात्) कंबु (रस्त्रियाम्)
A small shell.	क्षुद्रशंखाः शंखनखाः
A bivalve shell.	शंबूका जलशुक्तायः
A frog.	24. भेके मण्डूक वर्धाम् शाबूर जव ददुराः
A small worm. f	शिली मण्डूपदी
A female frog. f	भेकी वर्धाम्बी
A female turtle. h	कमठी दुलिः
Sort of sheat-fish. j	25. (महुरस प्रिया) शृङ्गी
A cockle.	दुर्नामा दीर्घकोशिका
A lake or pond. o	जलाशया जलाधाराः
A deep lake.	(तत्रागाधजलो) जृदः

1—ति.

2 भेक.

3—र.

* Sing. क्षुद्रशंखः. * Sing. शंखनखः. Also शंखनकः. * Masc. शंबूकः. Also शंबुकः, शंबुः and शंबूकः. Or शंबूकः. * Also वृष्टिभूः. * Or शाबूरः. ^f Some say, a female worm. * Or any small frog. ^h Or any small tortoise or turtle. ⁱ Or दुलो. Also दुलिः. And दुडिः. ^j Silurus Pungentissimus, B. Mss. ^k Or, according to some commentators, two synonyma, महुरसी, f. छाप्रिया, f. ^l Also शृङ्गीः. ^m Also दुर्नामन् and —सो. * Or दीर्घकोशिका. * Or a reservoir ; or any piece of water. * Sing. जलाशयः, and जलाधारः. ⁿ Likewise जृदः.

A trough
near a
well. a

26. आहाव (सु) निपानं (सादुपकूप जलाशये)

A well.

(पुंलिंगा) धु प्रहो कूप उदपानं (तु पुंसि वा)

The wood-
en frame
for the
rope. b

27. नेमिस्त्रिका (इय)

The cover
or facing
of a well.

वीनाहो (मुखबंधनमस्य यत्)

A square,
or a large
pond.

पुष्करिण्यां (तु) खातं (सादु)

A natural
pond. d

अखातं देवखस्तकम्

One deep
enough for
the loins.

28. पद्माकरस्तडागो (इस्त्री)

Any pond
or pool. g

कासारः सरसी सरः

A basin. h

बेशंतः पल्लवं (चा) इत्यसरो

A large
and oblong
pond.

वापो (तु) दीर्घिका

A moat, or
ditch.

29. खेयं (तु) परिखा

A dike.

आधार (स्वप्नसां यत्र धारणम्)

A basin
round the
foot of a
tree.

(सादु) आलवालम् वालमावापो

A river.

(य) नदी सरित्

१ आ— २ हि— ३ णी— ४ त— ५ स— ६ स—
७ आ— ८ आ—

^a Filled from the well, and intended for watering cattle. ^b A triangular frame. Some interpret it the wooden frame at the bottom of the well, on which the masonry rests. Others the cover of the well. Or the frame at its mouth. ^c Some add विनाहः. ^d Or else one in front of a temple. ^e Also अखेतं. ^f Also तडाकः. And तटाकः. ^g These terms are synonymous with the preceding, according to some interpretations; or they are restricted to such a factitious pond, according to others. ^h Or small pond; or one, which, in the hot season,

30. तरंगिणी शैवलिनी तटिनी ह्रदिनी धुनी
 31. गंगा विष्णुपदी जङ्गुतनया सुरनिम्नगा
 32. कालिंदी सूर्यतनया यमुना श्मनखसा
 33. करतेया सदानोरा
 34. शोणो हिरण्यवाहः (सात्)
 35. शरावती वेचवती चन्द्रभागा सरस्वती
- The Ganges. 31. गंगा विष्णुपदी जङ्गुतनया सुरनिम्नगा
 भागीरथी त्रिपथगा त्रिखोता भोक्षू (रपि)
 The Yamunā. d 32. कालिंदी सूर्यतनया यमुना श्मनखसा
 The Narbadā. f 33. करतेया सदानोरा
 The Caratūyā. h 34. शोणो हिरण्यवाहः (सात्)
 The Bihudā. 35. शरावती वेचवती चन्द्रभागा सरस्वती
 The Satadru. i
 The Vipāśā. k
 The Sóna. l
 A canal. n
 Various rivers. o

1 अ—, आ—.

2—तत्.

3—ह.

4—श.

* Also ह्रदिनी.

* Likewise धुनिः and धूनी.

* Likewise

शैवलिनी and शैवलिनी.

* Vulgarly Jamunā or Juwun. It joins

the Ganges near Prayāg.

* Also यमो.

* Vulgarly Narbadā.

* Likewise मेखलकन्यका.

* A river in the north of Bengal.

* Vul-

garly Sattaj ; in the Penjāb.

* Also शुतुद्रिः.

* Another river

of the Penjāb.

* This joins the Ganges above Patna.

* Or

हिरण्यवाहः.

* A channel for irrigation : or a rivulet in general.

* Severally named in the text. Besides others, as the Causici, Gundaci, Gôdavarî, Charmanvatî, Tâpi or Tapati, Sarayu, Gautamî, &c.

* O. चन्द्रभागा. Also चन्द्रभागा. or — गी.

35. कविरी (सरितोऽन्याद्य)

The mouth
of a river. aAn issue
from a
pond. bBelonging
to certain
rivers. d

संभेदः सिंधुसंगमः

(दयोः) प्रणाली (पयसः पदयोः)

(त्रिषु लूतरो

36. देविकायां सरयू च भवे) दाविक सारवौ

A white wa-
ter-lily. e

A red one. g

Any wa-
ter-lily.

A blue one. i

सौगंधिकं (तु) कण्ठारं

हस्तकं रत्नसंध्यकम्

37. (साद्) उत्पलं कुवलयं

(अथ) नीलांबुजम् (च)

इन्दीवरं (च नीलं स्मिन्)

The escul-
ent white
sort. kThe root of
a water-
lily. mPistia stra-
tiotes.

38. शालूक (मेघां कंदः साद्)

(सिते) कुमुद कैरवे

वारिषर्णी (तु) कुम्भिका

1—न.

- * The confluence of two rivers ; or the jun- n of a river with the sea. b Or a drain of an edifice. c Masc. प्रणालः. d To the *Dévica* (or *Dérá*), and *Sarayu* (or *Sarju*), respectively. In these two instances, the adjective is irregular. e *Nymphæa Lotus*. f These, and the two following words, are names of four different plants, according to some interpreters. g *Nymphæa rubra*. h Also कुवलयं and कुर्व. And कुवेलं. i *Nymphæa cœrulea* and *stellata* ? j Or इन्दीवारं. k *Nymphæa esculenta*. l Also कुमुत्, (—द). m The esculent root of any of the preceding sorts. n Likewise शालूक. o Or वारिषर्णी. Also यर्णी.

Vallisneria.
a

जलनीलो (तु) शैवालं शैवलो^{f mb}

(अथ) कुमुदनी^{fo}

A place a-
rounding in
water-lilies.
d

39. कुमुदिन्यां^{1 f}

An assem-
blage of lo-
tus flowers.

नलिन्यां (तु) विसिनी पद्मिनी (मुखः)^{2 f f f °}

A lotus. f

(वा पुंसि) पद्मं नलिनमुरविन्दं मञ्जोत्पलम्^{mn n 3 n n}

40. सहस्रपत्रं कमलं शतपत्रं कुशेशयम्^{n n n ng}

पंकेरुहं तामरसं सारसं सरसीरुहम्^{nh n n 4 ni}

41. विसप्रसूनं राजीव पुष्कराभोरुहं (च)^{n n}

A white
lotus.

पुण्डरीकं सिताभोजं^{n n}

A red lotus

(अथ) रत्नसारुहंⁿ

42. रत्नोत्पलं कोकनदं^{n n}

The stalk of
a water-lily.
The film or
fibres atten-
dant on it.

नालानालं^{f j n}

(अथास्त्रियाम्)

1—नी.

2—नी.

3 अ—.

4 अ—ह.

^a Comprehending several sorts found in stagnant waters. ^b Like-
wise शैवलं. Also शैवालं and शैवालः. But different copies further
disagree in the genders assigned to these various readings. Also m. n.
शैवालः, and शैवालः. ^c Likewise कुमुदवती. ^d Or, as some in-
terpret it, the flexible stalk of a water-lily : or, according to others ^a
plant, viz. Menyanthes Indica or Cristata. ^e Besides other syno-
nyma, as मञ्जोत्पलनी, कमलिनी, पुटकिनी, &c. ^f Nelumbium
speciosum or Nymphaea Nelumbo. ^g Also सरसीरुहं. ^h Like-
wise विसप्रसूनं, and विसप्रसूनः. ⁱ Also अमोरुह, (रुहः). ^j Also

m n a n b

मृणालं विसं

An assem-
blage of
water-lilies.

m n c

(अञ्जादिकदंबे) घण्ड (मस्त्रियाम्)

m

m n d

The root of
a water-lily.

43. करद्वाटः शिफाकंदं

m

m n e

A filament.

किंजल्कः केशरो (मस्त्रियाम्)

f f

n

A new leaf
of a water-
lily.

संवर्त्तिका नवदलं

m h

m

The seed of
the lotus. g

बीजकोशो वराटकः

44. (उत्तं खर्याम दिक्कालधीशब्दादिसनाव्यकम्
यातालभोगि नरकं वारि चैषां च संगतम्)

* And मृणालो, a small fibre.

b Also विसं or विधं.

c O

शंडं.

d Likewise शिफा, f. कंदः, m. n.

e Also केशरः.

f O

संवर्त्तिः. Also संवर्त्ती.

g Or the honey-combed pericarp containing it

h Or बीजकोषः.

BOOK II.

CHAPTER I.

1. वर्गाः पृथ्वी पुर क्षामद्विनौषधि मृगादिभिः

न व्रक्ष क्षत्र विट् शूद्रैः सांगोपांगैरिहोदिताः

f a f b 1 f f f f f

Earth.

2. भूर्भूमिरचलाऽनन्ता रसा विषमभरा स्थिरा

f f f f c f f f

धरा धरित्री धरणिः क्षोणी ज्या काश्यपो क्षितिः

f d f 2 f 3 f f

3. स्रव्यंसहा वसुमती वसुधोर्वी वसुधरा

f f f e f f f f g 4 f f h

गोत्रा कुः पृथिवी पृथ्वी क्षामद्विनौषधिनो महो

5 f i f

Soil:

4. मृत्तिका

f f

An excel-
lent soil.

(प्रशस्ता तु) मृत्ता मृत्ता (च मृत्तिका)

f

Fertile with
every crop.

उर्वरा (सर्वशस्याया)

m

f

Salt ground.

(षाद्) ऊषः क्षारमृत्तिका

¹ अ—.

² धा.

³ ऊ—.

⁴ मे—.

⁵ द.

^a Also indec. भूः (र).

^b Also भूमी.

^c Likewise धरणी and

क्षोणिः. Also क्षाणिः, and क्षोणी.

^d Likewise सहा.

^e Also पृथ्वी.

^f Likewise क्षमा.

^g Also अवनी.

^h Likewise महिः.

ⁱ Also

मृदा, and मृत्तिः.

- 1 m f n a 2 m f n
 A spot with such soil. 5. ऊषरानूषरौ (दावप्यन्यलिङ्गौ)
 " f b
 A place, or firm spot. स्थलं स्थली
 A region devoid of water. (समानौ) मरु धन्वगौ
 m 3 m
 Untilled or waste. (द्वे) खिलाप्रवृत्ते (समे) m f n c m f n
 6. (त्रिघ) f m n d " n
 A world. (द्यौ) जगती लोको विरुपं भुवनं जगत्
 n e
 India. (लोको द्यौ) भारतं (वर्धं)
 The eastern region. f (शरावत्यास्तु यो द्यौः)
 7. देशः प्राग्दक्षिणः) प्राग् m
 The north-ern region. g उदीयः (पश्चिमेत्तरः)
 A country of barbarians. m m प्रत्यक्षो लेच्छदेहः (मान्)
 The middle region. h m m मध्यदेश (स्तु) मध्यः
 The region of sanctity. i m f 8. आर्यवर्तः पुण्यभूमि (मंथं विंध्यदिमागयोः)

1—वत.

2 ऊ—

3—अनूषर.

* Some, varying this reading, write ऊषरः, a अनूषरः. b Likewise स्थला. c Masc. स्थलं; fem. स्थला; neut. स्थलं. d Also विरुपं, or masc. विरुपः. e Or भरतवर्धं. f East, or south of the river *Sarāvatī*, which flows from N. E. to S. W. g North or west of the river *Sarāvatī*. h Between the two ranges of mountains; from the confluence of the Ganges and Jamunā, to the disappearance of the *Saraswatī*. i From the eastern to the western sea, and bounded by the two ranges of mountains.

An inhabit- ed country.	^{1 m f} नोदञ्जनपदे ^m	
A dry coun- try.	^{m m 2 m} देश विषयौ (तू) पर्वतनम् ^b	
	9. (त्रिधागेष्ठान्)	
One abound- ing in reeds;	^{3 m f n 4 m f n} (नडप्राये) नडान्नड्ड (इत्यपि) ^{5 m f n} कुमुदान् (कुमुदप्राये)	
in water- lilies;	^{6 m f n} वेतखान् (वज्रवेतसे)	
in rats;	^{m f n} 10. शादकः (शादहरिते)	
in green grass.	^{m f n} (सज्जाले तु) पंक्तिः	
Clayey and muddy.	^{m f n 7 m f n} जलप्रयत्नपूर्णं (म्यात्)	
Watery, or wet.	^{m d} (पुंसि) कच्छ (स्तथाविधः)	
Contiguous to water, c	^{f m f n m f n 8 m f n c} 11. (स्त्री) शर्करा शर्करिलः शर्करः शर्करावति (देश एवादिमाव)	
Full of stony or similar nodules.	^{9 m f n f} (एवमुन्नेयाः) सिकतावति	
Sandy.		

- 1—तू. 2 उ—. 3—नडत्. 4 न—. 5—डत्.
6—खत्. 7 अ—. 8—तू. 9—तू.

* Whether inhabited or uninhabited. But some interpretations make these terms synonymous with the preceding. ^b The following are used as adjectives, and vary with the three genders. ^c Some interpretations make this synonymous with the preceding. ^d Also neut. and, according to some, fem. ^e The two first terms are exclusively applied to a spot abounding in stony nodules, or potsherds, &c. The other two are applicable to any thing gritty. ^f The words are here exactly similar to the preceding : thus सिकता, सिकतिलः, sandy, as a country : सैकतः, सैकतवान् (—वत), sabulous.

Watered
(viz. its rice)
from a river,

12. (देष्टे) नद्यं वृष्ट्यां संपन्नोद्दिपालितः
m f n

स्थानं नदीमातृको

or by rain.

देवमातृक (अथवाक्रमम्)

Ruled by a
just king.

13. (सुराजि देष्टे) राजन्वान्

Governed
by a mo-
narch.

2 m f n
(स्वात्तुः अन्यत्र) राजवान्

A fold for
kine.

गोष्ठं गोस्थानकं

The site of
a former
one.

(तत्तु) गोष्ठीनं (भूतपूर्वकम्)

Contiguous
ground. a

14. पर्यन्तभूः परिसरः

3 m 4 f b

सेतुरालौ (स्त्रियां युमान्)

A hillock. c

वामजूर (य) नाकु (य) वल्लीकं (पुं पुंसकम्)

A road,
path, or
way.

15. अयनं वर्त्तं मार्गाध्व पंधानः पदवी रतिः

सरणिः पङ्क्तिः पथा वर्त्तनैकपदी (ति च)

A good
road.

16. अतिपंधा सुपंधा (अ) सत्पथ (आर्चिते ध्वनि)

A bad
road.

यध्वो दुरध्वो विपथः कदध्वो कापथः (समाः)

1—चत्.

2—वन्.

3 सत्तुः.

4 आलिः.

5—न्.

6 अयन्.

7—न्.

* Near the banks of a river, or the skirts of a mountain, &c.
* Also आलो. * Thrown up by termes, or by moles, &c. * Also
वल्लीकं. * पथिन्, पथन, or पथ. * Likewise पदविः. * Also
शरणिः, सरणी, and शरणी. * Likewise पङ्क्तिः. * वर्त्तनो, or
वर्त्तनिः. Also वर्त्तनिः, or वर्त्तनी. * Also एकपाद्. * Likewise
कुपथ.

- The want of a road. 17. ^{1 m}अपथा (स्त्र) ^{2 n}पथं (तुल्ये)
 Meeting of four roads. शृंगाटक चतुष्पथे
 A long and lonesome way. ⁿप्रातरं (दूरशून्योऽध्वा)
 A difficult road. a ^{m n}कांतारो (वल्गे दुर्गमम्)
 A league. b ^{m f}गच्छतिः (स्त्री) ⁿक्रोशयुगं
 A furlong. c ^mनल्लः (किष्कुचतुःशतम्)
 A highway. ^{m n}घंटापथः संसरणं
 A street. ^{3 n}(तत्पुरंघो) पणिष्कारम्

CHAPTER II.

- * A town or city. 1. ^{4 f}पूः (स्त्री) ^{f d}पुरी ^{f n e}नगर्यौ (वा) ^{n f}पत्तनं ^{n g}पुटभेदनम्
 स्थानीयं निगमे।

1—धिन्.

2 अ—.

3 उ—.

4 पुर.

* Or a dangerous one : but some interpretations make this synonymous with the preceding term. ^b Measured by two thousand fathoms. ^c Measured by four hundred cubits. ^d Also पुरिः.

* Fem. नगरी. Neut नगरं. Also पुरं. ^e Likewise पटनं, or पटनी. ^f Also पटभेदनं.

A suburb.

(न्यत्तु यन्मूलनगरात्पुर्म्

1 n

2. तत्र छाखानगरं

The abode
of harlots.

m a

m a

वेष्टे वेष्टाजनसमाश्रयः

A market.

m

2 f

आपण (स्तु) निघद्यायां

m f c

f

A shop. b

विपणिः पण्यरीधिका

A high
street.

f

f

f

. रथ्या प्रतोलो विशिखा

A rampart.

d

m m n

(स्वाच्) चयो वप्र (मस्त्रियाम्)

An edifice.

e

m

m

m f

प्राकारे वरणः शालः

A bound
hedge. g

n h

प्राचारं (प्रांतलोपतिः)

A wall.

f

n i

4. भित्तिः (स्त्री) कुडम्

One built
with rub-
bish. j

n k

एडुक् (यदन्तर्गद्दीक्षसम्)

A house.

n m n

3 n

4 n

5 n

n

गृह गेहोदवसितं येस सद्ग निकेतनम्

1 शा—.

2—द्या.

3 उ—.

4—न्.

5—न्.

* Likewise वेष्ट. ^b Here interpretations differ greatly : some make these terms synonymous with the preceding ; others explain them, the street of a market ; a stall ; a platform on which commodities are exposed for sale ; a place of vend without a market, &c. ^c Also रिपणो. ^d Interpretations differ greatly. Some explain the terms, a mound of earth raised from the ditch of a fortified town and serving as a foundation for edifices. Others say the foundation of an edifice generally ; others again, any mound of earth raised from a ditch. Some likewise the gate of a fortified city. ^e Particularly a surrounding wall of masonry on a rampart or mound of earth. ^f Or सालः. ^g Also a mudwall or other enclosure. ^h Likewise प्राचीनं. ⁱ Likewise कुडम्. ^j Or else a tomb. ^k Also एडुक्. Or एडुक्.

5. निष्ठांत वस्त्र सदनं भवनागार मंदिरम्
 6. वासः कूटो (हयोः) शाला सभा

A cluster
of four
houses.

संजवनं (विदम्)

चतुःशालं

A hut made
of leaves.

(मुनीनां तु) पर्यशालोऽटो (ऽस्त्रियाम्)

An altar, h

7. चैत्यमायतनं (तुल्ये)

A stable,

वाजिशाला (तु) मंदुरा

A working
house.

आवेशनं शिल्पिशाला

A place of
refresh-
ment, j

प्रपा पानीयशालिका

A college, k

8. मठ (श्चात्रादिनिजये)

A tavern.

गङ्गा (तु) मदिरागृहम्

१ आ— २ उ— ३ आ—

- * Likewise दस्त्रं. * Also सादनं. * अगारं or आगारं.
 † Masc. or fem. कुटिः. Fem. कुटी. Also neut. कुटीरं, and masc.
 कुटीः. † Likewise शाला. † Likewise संयमनं. * Also fem.
 चतुःशाली. † Or shed for sacrifices. Some interpret it, a sacred
 tree. Others explain it; a monument of wood or other materials placed
 in honor of a deceased person. † Also शिल्पिशाला. And neut. शिल्प
 शालं, or शिल्पिशालं. † Where water is distributed. * A school
 of students; or a convent of ascetics, &c. † Likewise गङ्गा.

Middle of
a house.

गर्भागारं वासगृहं

A woman's
apartment.

अरिष्टं सृत्तिकागृहम्

A window
or air-hole.

9. वातायनं गवाक्षः (खान)

A tempora-
ry hall.

मंडपो (इस्त्री) जनाग्रयः

The abode
of the weal-
thy. d

हर्म्यो (दि धनिना वासः)

A temple,
or palace.

मासादी (देवभूभुजाम्)

A royal re-
sidence. f

10. सौधा (इस्त्री) राजसदनं

A king's
house.

उपकार्योपकारिका

Temples of
divers holy
forms.

स्तुतिकः सर्वतोभजे नंदावती (दयोऽपि च)

11. विच्छेदकः (प्रभेदादि भवन्तीश्चरसन्ननाम)

The queen's
apartments.

(हृद्यगारं भूभुजाम्) अंतःपुरं (स्याद्) अवरोधनम्

12. शुद्धांत (खा) अवरोध (ख)

An airy
room atop
of the
house. j

(स्याद्) अट्टः क्षौम (मस्त्रियाम्)

१ उ— २—त्त.

* Appropriated to a woman in labour. These and the preceding are synonymous terms, according to some commentaries. ^b Also

सृत्तिकागृहं. ^c Likewise, fem. मंडपा. ^d Any g and edifice of masonry. ^e हर्म्यं, besides other synonymous terms; as अट्टः, &c.

^f Synonymous with the preceding; according to some interpretations.

^g उपकार्या. Also उपकारी. ^h Besides other terms; as स्तुतिकः,

&c. ⁱ Also विच्छेदकः. ^j Here, and in the two following articles, interpretations differ greatly. The explanations, most generally received, are inserted. Other interpretations are; the back of an edifice, a fortified place in front of the building; an apartment on the top of the hall; a building of a particular form. ^k Likewise क्षौमं.

A terrace
before the
house door.

^m ^{ma} ^{mb}
प्रधाण प्रघणा^fलिंदा (वदिद्वारप्रकोष्ठके)
^f ^{1f}

The thresh-
hold.

13. गृहावयवद्वयी देहल्य

A court or
yard.

^{nc} ²ⁿ ⁿ
इङ्गनं चत्वारः^fद्विरे

The lower
timber of a
door.

(अधस्तादावणि) शिला^f

The upper
timber.

^f
नासा (दारूपरिस्थितम्)

A private
door within
the house.

ⁿ ⁸ⁿ
14. प्रच्छन्नमंतर्द्वारं (यात्)

A back
door. e

ⁿ ^m
पक्षद्वारं (तु) पक्षकः

The edge of
the thatch.

^{mn} ^{nf} ^m
वर्जोक्त नीधे पटलप्रांते

The thatch
or roof.

^{ng} ^{4fh}
(इथ) पटलं छदिः

The wood
of a thatch.

^f ^{fi}
15. गोपानसी (तु) वलभी (च्छादने वक्रदारुणि)
^{5f} ^{mn}

A dovecot,
or aviary.

कपोतपालिकायां (तु) विटकं (पुत्रपुंसकम्)
^{6f} ⁿ ^m

A door, or
gate.

16. (स्त्री) द्वाद्वारं प्रतीहारः

A covered
terrace in
the yard. j

^{fk} ^{fi}
(साद्) वितर्दि (स्तु) वेदिका

1—ली. 2—र. 3—अ— 4—स्. 5—का. 6—द्वार.

* Also, as some write these words, प्रघानः and प्रघनः.

^b अ

लिंदः, or आलिंदः.

^c Likewise अंगणं

^d Or शिला.

^e Some

make this and the preceding article synonymous.

^f Likewise, ac-

ording to another reading, नीत्रं.

^g Also पटं, and चालं.

^h Not

neuter as erroneously stated by the commentators.

ⁱ Also वडभिः or

वडसीः.

^j Here, and in the following article, as in many other places,

interpretations differ greatly. A quadrangular resting place made of

wood. A place for sitting in a court yard; or one for standing under.

A quadrangular spot in the court of a temple or great edifice. A terrace

furnished with pillars. A floor on four posts in the middle of a quad-

angular house. ^k Likewise वितर्दि. ^l Also वेदि, and वेदी.

Decoration
of the gate-
post. a

^{m n} ⁿ
तेरयो (स्त्री) वद्धिद्वारं

A city gate.

ⁿ ⁿ
पुरद्वारं (तु) गोपुरम्

A raised
place over
the gate.
A door.

17. (कूटं पृथ्वोरि यद्) यस्तिनख (स्तिकिन्)
(अथ त्रिघ)

^{m f n b} ^{m f n c}
कपाटमररं (तुल्ये)

Its bolt or
bar.

^d ^{f n c}
(तद्धिक्कमे) र्गलं (न रा)

Stairs.

18. अरोहणं (स्यात्) सोपानं

A ladder.

^{f f} ^{2 f n}
निःश्रेणि (स्तु) धिरोहणी

A broom.

^f ^f
संमार्जनो शोधनी (स्यात्)

Dust, or
sweepings.

^{m l} ^m
संकरो इवकर (स्तुया)

19. (क्षिप्ते)

The en-
trance of
a house.
An open
space in
a town. i

ⁿ ⁿ
मुखं निःसरणं

^m ^m
संनिवेशो निकर्षणं

१ ह—.

२ क—.

* This is explained as signifying, the ornamented arch of a gateway. Some interpret it, the outer gate. ^b Also क्वाटः. Fem. क्वाटी and क्वाटी. ^c Fem. अररी or अररिः. ^d By a variation in the reading, this is made to exhibit a synonymous term, विष्कम्भः, or, according to some, विष्कम्भि (—म्). ^e Fem. अर्गला or अर्गली. ^f Likewise निःश्रेणिः. And निःश्रेणिः, or निःश्रेणी. ^g Also अधिरोहणी. ^h Likewise संकरः. ⁱ The passage in, or out of a house, town or market. The road of ingress and egress. The entrance through the house-door.

A village. a ^{m m} (समौ) संवसथ यामौ

The site of a habitation.

^{f 1 m n} वेशभूवास्तु (रस्तिगाम्) .

Space near a village, &c.

^{m n b} 20. यामांत उपश्ल्यं (शात्)

A boundary or limit.

^{2 f 3 f} सोमसोमे (स्त्रियामुमे)

A station of herdsmen.

^{m f c} घोष आभोरपक्षो (शात्)

An abode of the lowest men.

^{m n m} पक्षयः श्वरालयः

¹ वास्तु.

²—मन्.

³—मा.

^a Place for diversion outside of a town : or within it. ^b These two words are synonymous with the following, according to some. ^c Also आभोरपक्षि.

CHAPTER III.

A mountain.	1. म ^{ma} हो ^{1m} धे ^{2m} शिखरि ^{3m} स्म ^m भद ^m ह्यार्थ ^m धर ^m पर्वतः ^m
A range, surrounding the earth. b	अ ^m ग्नि ^m गो ^m त्र ^m गिरि ^{4m} याव ^{5m} चल ^m शैल ^m शिलोच्चयाः ^m
A hill with three peaks.	2. लोका ^m लो ^{6m} क ^c श्चक्रवाल
The western mountain. d	स्त्रि ^m कूट ^{7m} स्त्रि ^m ककुत् (समै)
The eastern mountain. e	अ ^m स्त (स्त्रि) चर ^{8m} मत्त ^m भद ^m
Divers mountains. f	उदयः ^m पूर्व ^m पर्वतः ^m
	3. हिमवा ^{9m} न्निष ^m धे ^m विथि ^m माल्यव ^{10m} न् पारिवा ^{11m} चक्रः ^m
	गंधमा ⁿ दन (म ⁿ न्ने) च हेम ^{12m} कूट ^f (दयो ^f नगाः)
A stone or rock.	4. पाषाण ^m प्रस्तर ^m यावो ^{13m} पला ^{14m} शानः ^{15m} शिला ^f दधत् ^{16m}
A peak or summit.	कूट ^m ः (स्त्रि) शिखरं ⁿ शृंगं ⁿ
A precipice.	प्रपात (स्त्रि) तटो ^m भृगुः ^m

- 1—रिन्. 2—त्. 3—अ—, 4—वन्. 5—प्र—, 6—च—.
 7—त्रि—द. 8—त्. 9—वत्. 10—वत्. 11—या—, 12—ट.
 13—वन्. 14—उ—, 15—अशान्. 16—द.

^a Likewise महो^aधर, and म^bहि^bधः. ^b The limit of light and darkness. ^c Also च^cक्रवाडः. ^d Behind which the sun sets. ^e Over which the sun rises. ^f Severally named in the text, viz. the snowy range north of India; the mountain called *Nishad'ha*; the tropical range dividing South from North India, &c. Besides others, as *Malaya*, *Chitracûta*, *Mainûca*, &c. ^g अतटः, or, according to another read-

- The side of a mountain. 5. कटको (स्त्री नितंबो ऽत्रेः)
 Table land. खुः प्रस्थः सानु (रस्त्रिषौ)
 A fountain. उत्सः प्रश्रवणं
 A cascade. (वारिप्रवाहो) निर्भरे भारः
 An artificial cave. 6. दरो (तु) कंदरो (वा स्त्री)
 A natural cave. (देवखात विले) गुहा
 Rocks fallen from a mountain. गंडशैला (स्तु चुताः स्थलोपलागिरेः)
 A mine. 7. खनिः (स्त्रियाम्) आकारः (स्मात्)
 Hills near a mountain. पादाः प्रत्यन्तपर्वताः
 Land near a mountain. डधत्यका (ऽत्रेरासन्ना भूमिर्)
 Land on it. (ऊर्ध्वम्) धित्यका
 A fossil, or mineral. 8. धातु (मैनः शिलाचक्रे)
 Red chalk. गैरिकं (तु विशेषतः)
 A place overgrown with creepers, &c. निकुंज कुंजौ (वा क्लीवे लतादिपिहितोदरे)

1—ल.

2 पाद.

3—त.

4 अ—.

* Some make these synonymous with the following. ^b Fem.
 कंदरा or कंदरी. ^c These are synonyma, according to some, instead of being the explanation of the two other terms here exhibited.
^d Also खनी or खानिः.

CHAPTER IV:

SECTION I.

- fa 1n n n n nb*
A forest or grove. 1. अटवरुणं विपिनं गहनं कावनं वनम्
n 2f
A large forest. महारुणमरुणानी
m c 112
A grove near a house. गृहारामा (स्तु) निष्कुटाः
m 3n
A garden. 2. आरामः (स्याद्) उपवनं (वृत्रिमं वनमेव तत्)
f
One plant- ed by a state mi- nister, &c. (अमात्यगणिका गेहोपवने) वृक्षवाटिका
4 m n n
A royal public one. 3. (पुमान्) श्रोत्र उद्यानं (राजः साधारणं वनं)
nd
A royal pleasure ground. (स्यादेतदेव) प्रमदवन (मन्तः पुरोचितम्)
5f 6f 7f f fc
A row or range. 4. वीथालिरावलिः पंक्तिः श्रेणी
fg fh
A continu- ous line. f लेखा (स्तु) राजयः

- ¹ अ—. ² अ—. ³ उ—. ⁴ आ—. ⁵—घी.
⁶ आ—. ⁷ आ—.

* Sing. अटविः. Also अटवी. ^b Likewise, fem. वनी. ^c Sing. गृहारामः. ^d Or प्रमदावनं. ^e Also आली and आवली ; वीथिः and श्रेणिः. Some add पंक्ती. ^f Some make these synonymous with the preceding. ^g Likewise रेखा. ^h Sing. राजिः. Also राजो.

- A multitude of groves. ^f वन्या ^{1 m} वनसमूहे (स्याद्)
- A germin. ^{m a} अंकुरो ^{2 m} अभिनवोद्भिदि
- A tree. ^m 5. इक्षो महीरुहः ^m शाखी ^{3 m} विटपो ^{4 m} पादपस्तृकः ^m ^{5 m}
^m अनोक्तः ^{m b} कुठः ^{m c} सालः ^{6 m} पलाशी ^m अत्रुमागमाः ^{7 m}
- One fructifying from blossoms. d One without apparent blossoms. e An annual plant. f ^m 6. वानस्पत्यः (फलैः पुष्पात्) ^m (तैरपुष्पाद्) वनस्पतिः ^m
^{f g} औषधः (फलपाकांताः) ^{8 m f n} ^{m f n h} (स्याद्) वंध्यः फलेयद्भिः
- Fruitful. ^{m f n} ^{m f n} ^{9 m f n} 7. वंध्योऽफलोऽवकीर्णो (च) ^{10 m f n} ^{m f n} ^{11 m f n}
फलवान् फलिनः फली
- Barren. ^{m f n} ^{12 m f n} ^{m f n i} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} 8. प्रफुल्लोत्फुल्ल संफुल्ल याकोप विकच स्फुटाः ^{m f n} ^{m f n}
- Bearing fruit. ^m 8. फुल्ल (धैते) विकसिते (सुद) ^j (अवंध्यादयस्त्रियु)
- Blown, as a flower. ^{m n} ^m ^{13 m} स्याणु (शाना) भुवः प्रपुर
- The trunk of a lopped tree. ^m ^{14 m} (ह्रस्वशाखाश्रिफः) क्षुपः
- A small tree. k

- 1—ह. 2—द. 3—न. 4—न. 5—त. 6—न.
7 अगम. 8 अ— 9—न. 10—वत्. 11—न. 12—उ.
13 शकु—

^a Likewise अंकुरः. ^b Likewise कुठः. ^c Also सालः. ^d As the Mango, Eugenia, &c. ^e As the Bread-fruit, &c. ^f Dying after ripening its fruit. ^g Sing. औषधिः. Also औषधी. ^h Likewise फलेयद्भिः. ⁱ Likewise याकोपः. ^j The preceding admit the three genders, as adjectives. ^k With short branches and roots.

A shrub.	9. (अप्रकांडे) स्तंब गुल्मौ
A creeper.	वल्ली (तु) व्रततिर्जता
A spreading one. c	(लता प्रतानिनो) वीरुहुस्त्रियुल्लय (इत्यपि)
Height of a tree, hill, &c.	10. (नगाधारोद्) उच्चाय उत्थेध (को) ज्य (सः)
The trunk.	(अस्त्री) प्रकांडः स्तंभः (शान्मूलाश्च खाद्यघेस्त्रोः)
A branch.	11. (समे) शाखा लते
A large branch.	स्तंभशाखा शाखे
A fibrous root.	शिफा जटे
From a radican branch. d	(शाखा शिफा) अवरोद्धः (स्थान्)
Scandent fibres.	(मूलाच्चार्यं गता) लता
The top of a tree.	12. शिरोऽयं शिखरं (वा ना)
Its root.	मूलं वध्ने (अघ्निनामकः)
The pith.	सारो मज्जा (समौ)
The bark.	त्वक् (स्त्री) वल्कं वल्कल (मस्त्रिधा)
Wood.	13. काष्ठं दारु

१—स्तं. २ ल— ३ ध— ४ गु—नी. ५ उ—
६ उ— ७ लता. ८ स— ९ न— १० लघ्.

* Also वस्त्रिः. ^b Likewise व्रतती and व्रततिः. ^c Some make the explanation to be one of the synonyma; and others, moreover, make these and the preceding bear the same sense. ^d For example, that of the Indian fig-tree. ^e Some make this a second interpretation of अवरोद्धः and expound it otherwise: viz. a plant climbing from the root to the top of a tree. ^f Any term signifying a foot.

इधनं (ले) ध इधमेधः समित् (स्त्रियाम्)

निष्कृष्टः कोटरं (वा मा)

वक्षरिर्मञ्जरिः (स्त्रियै)

14. पत्रं पत्राद्यं हृदयं दलं पत्रं हृदः (पुमान्)

पत्रवो (स्त्री) विसृज्य

विस्तारो विटपौ (स्त्रियाम्)

15. (वृक्षादीनां) फलं शयं

हृतं प्रसवकं धनम्

(अग्ने फले) शलाटुः (प्राग्)

(कुम्भे) वानं (सुमे जिह्वा)

16. क्षारको जालकं (स्त्री)

कलिका क्षारकः (पुमान्)

(प्राग्) गुच्छक (स्त्री) क्षारकः

कुम्भलो मुकुलो (स्त्रियाम्)

¹ एधस्.

² एध.

³ —ध्.

^a Some restrict the two last, others the three last, to signify sacred

el. ^b Likewise वक्षरी and मञ्जरी. ^c Also पत्रं. ^d Likewise

शदनं. ^e The extremity of a branch bearing new leaves, &c.

Some make this and the preceding synonymous. ^f Likewise

पत्रं. ^g Of a leaf or fruit: the petiole or peduncle. ^h Likewise

पत्रिः and कली. ⁱ Add neuter. ^j Also गुच्छकः. Likewise गुच्छः

गुच्छः. ^k And कुम्भलः.

A flower. 17. (स्त्रियः) सुमनसः पुष्पं प्रसूनं कुसुमं (समम्)

Its nectar
or honey. मकरंदः पुष्परसः

Its dust or
farina. परागः सुमनोरजः

18. (दिहीनं प्रसवे सर्वं हरीतकादयः स्त्रियान्)

Fruits of
certain
plants.

आश्वत्थ वैश्व क्लात्त नैयद्रोधेक्षुदं (फले)

19. वार्हतं (च)

Fruit of the
Eugenia.

(फले जंबू) जंबूः (स्त्री) जंबु आंबयम्

(पुष्पे जातोप्रमत्तयः खलिंगा ब्रीहयः फले)

20. विदार्यायास्तु मूले ऽपि)

Blossom of
the Bigno-
nia.

(पुष्पे लीवे ऽपि) पाटला

1—नस्.

2—जस्.

3—हे—.

* Plural with the sense of the singular, though some make it admit the singular number, and even the neuter gender. Ex. सुमनाः and सुमनः. ^b Likewise प्रसूनं. ^c According to another reading सुमं a flower.

^d Names of plants generally become neuter, to signify the produce of the plant; viz. its blossom and fruit: some add the root, and even the leaf. ^e Except *Haritaci* and certain others, which are feminine denoting the fruit, &c. As *Drācshā*, *Cōshācāci*, &c. ^f In these instances, derivatives are employed to signify the fruit: and, in some other instances likewise; as वैल्लं, &c. ^g Here the neuter, the derivative, and the irregular feminine, are all three employed. ^h *Jātī* and certain others (as *Yut'hicā*, *Mallicā*, &c.) irregularly retain the original genders, to signify the flower of the plant; so do the names of corn and pulse, to signify the seed. And so do *Vidārī*, and others (as *Gambhārī*, &c.) to denote the root, or the blossom: some add the fruit: ⁱ Here the neuter, and the original feminine gender, are both admissible; and even the masculine.

SECTION II.

Holy fig-
tree. a

1. बोधिद्रुमफलदलः पिप्पलः कुञ्जराशनः

अमृत्यु

Elephant,
or wood
apple. c

-(य) कवित्ये (सुर) दधित्य याहि मन्मथा

2. (तमिन्) दधिफलः पुष्पफलदंतशठ (वपि)

Glomerous
fig-tree. e

उदुंवरे जंतुफलो यज्ञाङ्गि हेमदुधकः

Mountain
ebony. g

3. कौविलारे चमरिकः कुदालो युगपत्रकः

Echites. h

सप्तपर्णो विशालत्वक् शारदी विषमच्छदः

Cassia fis-
tula.

4. आरग्वधे राजदत्त सम्पाक चतुरकुलाः

आरेवत याधिघात छतमाल सुवर्णकाः

A lemon or
citrou.

5. (सुर) जम्बीरे दंतशठ जंभ जंभीर जंभजाः

Tapia. i

वरुणो वरुणः सेतुस्त्रिताशाकः कुमारकः

1—क. 2—ज. 3—घ. 4—ठ. 5—च. 6—ति.

^a Ficus religiosa.

^b Also बोधि.

^c Feronia Elephantium

or Crataeva Valanga.

^d Also कवित्य.

^e Ficus glomerata, R.

^f Some write उदुंवरे.

^g Bauhinia variegata, and other species.

^h Echites scholaris.

ⁱ Likewise masc. शारदः.

^j Also

आरग्वधः and आरग्वधः.

^k Likewise शपाकः and सम्पाकः.

^l Cra-

taeva Tapia or Capparis trifoliata.

Pung. a	6. पुष्पागे पुखवसुंगः केसरो देववसभः
Coral tree. c	परिभने निवसहर्मन्दारः पारिजातकः
Tista. d	7. तिमिरे सन्दनो नेमी रघदुरतिमुत्तकः
	वज्रलघिजङ्घ (वा)
Spondias. f	अथ वै) पीतन कपीतना
	8. अमातकी
Bassia. h	मधुके (तु) गुडपुष्प मधुजुमौ
	वानप्रस्थ मधुलीजौ
Another sort. j	(जलजे अत्र) मधुलकः
Pilu. k	9. पीलौ गुडफलः खंसो
Walnut. l	(तस्मिंस्तु गिरिसंभवे)
	अक्षौड कंदरालौ (वा)

१ तु— २ अ— ३ वि—त ४—ल ५—न.

• Probably *Rottlera tinctoria*, R. Mss.

• Also केसरः.

• *Erythrina fulgens*. But some apply the Sanscrit names to the *Melia sempervirens*. • *Dalbergia Oujeinensis*, R. Mss.

• नेमि. Also नेमिन् and fem. नेमी, according to some.

• *Spondias Mangifera*.

• Also अमातकी.

• *Bassia latifolia*.

• Likewise मधुकः and मधु.

• Growing in water; or, according to another reading, on mountainous ground.

• The name is applied in some provinces to

Careya arborea (R. Mss.); in others, to *Salvadora Persica* (R.)

• Described as a species of the preceding, growing on mountains: but the corresponding Hindi name belongs to *Juglans regia*, and also to *Croton Moluccanum*, or *Aleurites Triloba*.

• Likewise अक्षौडः

Alangium.

वकोठे (त) निकोचकः

Butew from
dosa.

10. पलाशे किंशुकः पर्यो वातयोचो

Bayas, or
Bent.

(य) वेतसे

रघा अभयुष्य विदुष्य श्रीत वावीर वज्रुषः

The same
growing in
water.

11. (वै) परिक्राष्टविदुष्यो नादेयो (पां) बुवेतसे

Morunga.

शोभाञ्जने शियु तोल्लगंधकाक्षीव मोचकाः

A red vari-
ety of the
same.

12. (रक्तो जसौ) मधुप्रियः (अद्)

Soap berry.

अरिष्टः फोनिताः (समै)

Marmelos.

विल्वे शाण्डिल्य श्रुज्वै माजूर ओफ जा (वधि)

Waved
leaved fig-
tree. l

13. जटो जटो परकटो (खान्)

Indian fig-
tree. n

न्ययोधो वज्रपादः

1—स.

2—रघ.

3—अं—स.

4—य.

5—ज.

6—पाद.

7—वट.

A. hexapetalum.

Likewise निकोठकः.

The Sans-

crit name is by some referred to the Ratan : but a different plant ap-
pears to be meant.

अभयुष्यः. Also रघाभयुष्यः.

Hyperan-

thera Morunga or Guilandina Morunga.

Likewise सोभाञ्जनेः or

सोभाञ्जनेः.

तोल्लगंधकः and तोल्लगंधः.

अक्षीवः or अक्षीवः

and काक्षीवः.

Sapindus Saponaria and other species : but applied
also to Mimosa abstergens, R.

Also रिष्टः.

Ægle Mar-

melos or Crataeva Marmelos.

Ficus venosa.

जटिन्. Also

fem. जटो, or जटि (Nom. जटिः). So परकटिन् ; and fem. परकटो, or

परकटि (—टिः)

Ficus Indica.

Lódh. The
pale sort a

^m माजवः ^{m b} झावरो ^m जोधखिरी ^{1 m} जोधखिल ^{2 m} माजवै

Mango. c

14. ^m खाप्रखते ^m रसाले

A very fra-
grant sort
of it.

^m (इसै) सखकारे ^m (इतिसौरभ)

Bdellium.

ⁿ कुभेलखलकै nd (कौवे) ^m कौषिको ^{m e m} गुगुलुः ^m पुरः

Sebesten. f

15. ^{m g} सेलुः ^m सेफासकः ^m शीत ^m उदालो ^m वडवारकः

Piyá. h

ⁿⁱ राजादनं ^{m j} पियाल (च) ^m सन्नकधुधेनु ^{m k} पटः

Gambhári.

16. ^f गंभारी ^f सर्वतोभद्रः ^{m n} काष्मरी ^m मधुपर्णिका

^f ओपर्णी ^f भद्रपर्णी (च) ^{m n} काष्मर्य (च) ^m प्य)

Jujube. n

(इय दियोः)

17. ^{m f o} कर्कधूर्वदरी ^{m f p} कोलिः ^{m f q}

The fruit.

ⁿ कोलं ⁿ कुवल ^{4 n} कोनिले

¹ ति—.

² ति—.

³ चत.

⁴ —ल.

* The Lódh is a bark used in dying, of which two sorts are in use. Some restrict the first term to this species, and make the rest common to both. ^b Also सावरः. ^c Mangifera Indica. ^d कुंभं and उलूखलकं. Also कुभेलुः and खलकं. Likewise कुभेलूखलकं. ^e Also गुगुलुः. ^f Cordia myxa. Also Cordia latifolia, R. Mss. ^g Also सेलुः. ^h Chironjia Sapida, R. Mss. But the name is in some places applied to Grewia orientalis and didyma. ⁱ Likewise राजा तनं or —नः. ^j And पियालः. Also सन्नः and कन्नः. ^k Like- wise धनुः (धनु or धनुष) and पटः. ^l Probably Gmelina ar- borea, R. ^m Also काष्मरी. ⁿ Zizyphus Jujuba, and other

सैवीरं वदरं घोष्ठा (इय)

Buntch'kt.
b

(इय स्यात्) खादुकण्डकः

18. विकंकतः खुवाटक्षो यंघिको याघपाद (पि)

Orange.

येरावतो नागरंगो नादेयो भूमिबंबुका

Sort of
ebony. f

19. तिंदुकः स्फूर्जकः कालखंध (ख) श्रितिसारके

Another
sort. h

काकेन्दुः कुलकः काकतिन्दकः काकपोषुके

Ghantā-
pāruli.

20. गोलीढो भाटजो घण्टापाटलिर्माक्ष मुष्कौ

Tilā.

तिलकः क्षुरकः श्रीमान्

Tamarix. k

(समौ) पिचुल भावुकौ

Cáyap'hal.

21. औपयिका कुमुदिका कुंभी कैठर्य कटफलौ

Red Lād'h.

क्रमकः पटिका (खः स्यात्) पट्टी लाक्षाप्रसादनः

1—द.

2 मेक्ष.

3—त.

4—न.

* Some make the three last, others the two last, signify the wild sort: others again explain the last as denoting both plant and fruit; and the rest, as indicating the fruit of the common Jujube. ^b Flacourtia Sapida, R. ^c Also वैकंकतः. ^d Likewise नारंगः or नार्यंगः.

* Some disjoin the two last as names of a different plant.

^f Diospyros melanoxylon (R.), and Glutinosa (Koen.) ^g Also

तिंदुको. ^h Diospyros tomentosa, R. ⁱ Likewise गोलीढः.

^j Or घंटा and घाटलिः. ^k T. Indica and Dioeca.

Lódh. The
pale sort a

^m ^{mb} ^m ^{1m} ^{2m} ^m
गालवः शवरे लोधस्त्रिरीटस्त्रि माज्जनी

Mango. c

14. अम्रवृते रसाले

A very fra-
grant sort
of it.

^m
(सै) सहकारे (तिसौरभः)

Bdellium.

ⁿ nd ^m ^{me} ^m
कुमेलखलकं (कोवे) कौशिके गुग्गुलुः पुरः

Sebesten. f

15. शेलुः श्लेषातकः शीत उद्दालो वडवारकः

Piyá. h

ⁿⁱ ^{mj} ^m ^{mk}
राजादनं प्रियाल (च) सन्नकधुधनुः पटः

Gambhári.

16. गंभारी सर्वतोभङ्गा काष्मरी मधुपर्णिका

^f ^f ^{mn}
ओपर्णी भद्रपर्णी (च) काष्मर्य (च) प्य

Jujube. n

(अथ दियोः)

^{mfo} ^{mfp} ^{mfo}
17. कर्कधूर्वदरी कोलिः

The fruit.

ⁿ ⁿ ⁴ⁿ
कोलं कुवत मोनिले

¹ ति—.

² ति—.

³ चूत.

⁴—ल.

* The Lódh is a bark used in dying, of which two sorts are in use. Some restrict the first term to this species, and make the rest common to both. ^b Also सावरः. ^c Mangifera Indica. ^d कुंभं and उलूखलकं. Also कुमेलुः and खलकं. Likewise कुमेलूखलकं. ^e Also गुग्गुलुः. ^f Cordia myxa. Also Cordia latifolia, R. Mss. ^g Also शेलुः. ^h Chironjia Sapida, R. Mss. But the name is in some places applied to Grewia orientalis and didyma. ⁱ Likewise राजा तनं or —नः. ^j And प्रियालः. Also सन्नः and कधुः. ^k Like- wise धनुः (धनु or धनुव) and पटः. ^l Probably Gmelina ar- borea, R. ^m Also काष्मरी. ⁿ Zizyphus Jujuba, and other species. • Masc. कर्कशः and नः. Fem. कर्कशः. ^p Masc.

सैवीरं वदरं घण्टा (इय)

Bunch'hl.
b

(इय स्यात्) खादुकरदिकः

18. विकंकतः सुवाटलो यंघिलो बाघपाद (पि)

Orange.

शेरावतो नागरंगो नादेयो भूमिबंबुका

Sort of
ebony. f

19. तिंदुकः स्फूर्जकः बालखंध (ख) शितिसारको

Another
sort. h

काकेन्दुः कुलकः काकतिन्दकः काकपोलुके

Ghantā-
pārali.

20. गेलीलो भाटलो घण्टापाटलिर्मोक्ष मुष्कौ

Tilā.

तिलकः क्षुरकः श्रीमान्

Tamarix. k

(समौ) पिचुल भावुको

Cāyop'hal.

21. औपयिका कुमुदिका कुंभी कैठर्य कटफलौ

Red Lālā.

जामुनः पटिका (ख्यः स्यात्) पट्टी लाक्षाप्रसादनः

1—द.

2 मेक्ष.

3—त.

4—न.

^a Some make the three last, others the two last, signify the wild sort: others again explain the last as denoting both plant and fruit; and the rest, as indicating the fruit of the common Jujube. ^b Flacourtia Sapida, R. ^c Also वैकंकतः. ^d Likewise नारंगः or नार्यंगः.

^e Some disjoin the two last as names of a different plant. ^f Diospyros melanoxylon (R.), and Glutinosa (Koen.) ^g Also तिंदुकी. ^h Diospyros tomentosa, R. ⁱ Likewise गेलिहः.

^j Or घंटा and पाटलिः. ^k T. Indica and Dioca.

Mulberry. 22. नूद (स्तु) पुष्पः कामको ब्रह्मण्यो ब्रह्मदारु (च)

तुल (घ)

Nuclea
orientalis.

नोय प्रियक कदना (स्तु) हलिप्रिये

Marking
nut. c

23. वोरष्टोः रुष्करोः मिमुखी भस्मातकी (बिधु)

Párapál. e

गर्दभाखे कंदराल कपीतन सुपार्शकाः

24. जल (घ)

Tamarind.

तित्तिडो चिच्चः अक्षिका

Ásan. h

(अथ) पीतसालके

हर्जकाः असन वंधूकपुष्प प्रियक जीवकाः

Sac'hwa or
Sál. j

25. साले (तु) सर्ज कार्वा (अक्षकाः) शस्यसंवरः

Cahuá. n

नदीसर्जः वोरतरुः अक्षिकाः ककुभोः अर्जुनः

1—र.

2 इ—

* Morus Indica. But some make it the Hibiscus Populneoides.
See 23. ^b Likewise कादम्बः. ^c Semecarpus. Anacardium.
^d Masc. भस्मातकः. ^e Hibiscus Populneoides, R. Some con-
found these Sanscrit names with those of the Ficus venosa. ^f Also
तित्तिली and तित्तिडोः, —का, —कं. ^g Likewise अक्षिका, अक्षिका
and अक्षिका. ^h Terminalia Alata tomentosa, R. ⁱ Also आसनः
and अशनः. ^j A common timber tree described (Polyandria mo-
nogynia) but not yet named by botanists. ^k Likewise शालः. ^l Also
कार्वा. ^m Or शस्यसंवरः. ⁿ Terminalia Alata glabra, R.

Thirani. a 26. राजादन फकायसी सीरिकावा
Ingud. (कच दयो)

Bhājpatr. d भुज्जं चमि म्दुलवै

*Silk-cot-
ton. c* 27. पिच्छा पूरणी मोघा खिरायुः शाखलि (ईयो)

Its gum. पिच्छा (स) शाखजोवेष्टे
*Another
sort of silk-
cotton.* रोचनः कूटशाखलिः

Casunj. g 28. चिरविल्लि नत्तमालः करज (च) करज्जके

*Gray Bon-
duc. i* प्रकीर्यः पूतिकरजः पूतिकः कलमारकः

*Other
sorts. k* 29. (करज्जमेदाः) मड्यंथो मर्कट्यकारवल्ली

Rohin. l रोही रोहीतकः श्रीचशत्रुदाडिमपुष्पकः

1—का. 2—न. 3—च, and —च. 4—टी.
5—अ. 6—न. 7—दा—.

^a Perhaps a species of *Mimusops*. *M. Kauki*. ^b Also राजादन फल and कचयलं. ^c Masc. इंगुदः. ^d The bark is used. ^e *Bombax heptaphyllum*. ^f Also fem. शाखली. Likewise m. or f. शाखलिः. ^g *Galedupa Arborea* or *Robinia mitis*. ^h Also चिरिविल्लः. ⁱ *Casalpinia*, or *Guilandina*, *Bonduccella*. ^j Like-wise पूतिकरजः, पूतोकः, and कलिकारकः. ^k Seemingly varieties of the *Bonduc*. ^l A medicinal plant so called. ^m Also रोहीतकः.

fb mc m
Khayar. a 30. गायत्री बालतनयः खदिरे^m दंतधावनः^m

A fetid
Mimosa.

अरिमेदो विट्खदिरे^m

A white
sort.

कदरः (खदिरे सिते)^m

m
31. सोमवल्की (ऽप्य)

Palma
christi. d

m m
(ऽय) याघपुच्छ गंधर्व रत्नकी

m me m f l m
एरंड उरुवूक (क) रुचतश्चित्रत (ख सः)

m m m g m m h
32. चंतुः पञ्चाङ्गो मंड वर्द्धमः न यडंवकाः^{m i}

A variety
of the Sami.

(अल्पा शमी) शमीरः (आच)

Sami or
Suci. j

2 f f k f
कमी सक्तुफला शिवा

Mayun. l

m m
33. पिण्डोत्के मरुवतः असनः कर हाटकः

m
शल्य (च) मदन

Dhodár. m

m m
श्रद्धादयः पारिभक्तः

m n n n n
34. भजदारु दुकिलिनं पीतदारु (च) दारु (च)

¹ चि—.

² शमी

- * Mimosa Catechu (Khayar) Linn. ^b Also masc. गायत्रिन्
(—त्री.) ^c Likewise बालपत्रः and बालदलकः. ^d Ricinus commu-
nis. ^e Also उरुवूकः. ^f Likewise रूवूकः and रूवूकः or रूवूकः.
^g Also अमंडः or आमंडः. ^h Likewise यडंवतः. ⁱ Also शमीरः.
^j Mimosa albida. ^k Or सक्तुफली. ^l Yangueria spinosa, R.
But the Sanscrit names are referred also to Gardenia dumetorum.
^m In Bengal, Uvaria longifolia : but properly seems to be a pine or fir.

पुत्तिका (च सप्त सुग्) देवदारुः^{1 m n}
 (ध दयोः).
 Trumpet
 flower. a

35. पाटलिः पाटला^{m f b} मोघा^f काचस्या^{f c} फले^{f d} रदा^f
 क्षणा^f कवेरा^fदी

Priyangu. •
 श्यामा (तु) महिला (क्या)

36. लता गोवंदनी गुन्दा प्रियकुः फलिनी फली^{f f f f f f}

विषक्सेना गंधफली कारंभा प्रियक (ख सा)^{f f f m f}

37. मण्डूकपर्ण पत्रार्थ नट कडक टुटुकाः^{m m m m m}
 m h m 2 m m m

शोनाक शुक्रनामर्च दोषहंत कुटत्रटाः^{m m i}

38. शोणक (खा) रला^{m m i}

Emble
 myrobalan.
 तिष्यफला (ता) मलकी (त्रिषु)^{f 3 m f n k}

अमृता (च) वयस्या (च)^{f f l}

Beleric
 myrobalan.
 (त्रिलिङ्ग (ख) विभीतकी)^{m f n n}

1—र. 2 कल. 3 आ—.

• Bignonia suave-olens. • Also fem. पाटली. • अघोषा
 or मोघा. • Likewise काली and श्याली. • A fragrant seed so
 named. f And other synonyma of woman. • Bignouia Indica.
 • Also शोनाक. 1 अरलुः or अरटु. 1 Phyllanthus Emblica.
 • Masc. आमलक. 1 Or वयःस्या. Also कायस्या. • Termi-
 nalia belerica. • Fem. विभीतकी.

39. अल्लुषः कर्षफलो भूतवासः कलिद्रुमः

Yellow
myrobalan.

चमया (त्व) यथा पथा वयस्या पूरना स्मृता

40. दरीतकी हैमवती चेतकी अयसी शिवा

Sural. c

पीतदुः सरलः पूतिकाष्ठं (चा)

Caniyār. d

(य) त्रुभात्पलः

41. कर्णिकारः परिव्याधे

Barahal. e

लकुचो लिकुचो डङ्गः

Bread fruit
or Jaca
tree. g

पनसः कंटकफलो

Hijal. j

निचुलो इम्बु इज्जलः

Opposite
leaved fig-
tree. l

42. काकोडुंबरिका फलगुर्मलपूजघनेफला

Nimb. n

अग्निष्टः सर्वतोभद्र हिक्कुनिर्थास मालकाः

43. पिचुमर्द (र) निम्बे

Sisā. p

(य) पिच्छिला गुरु शिंषया

१ तुस.

२ अ —.

३ —.

- * Terminalia citrina. b Also वयःस्या and कायःस्या. c A tree which yields a resin. d Pterospermum acerifolium or Pentapetes acerifolia. e Artocarpus Lokutsha (Lucucha), R. f Like-wise लकुचः. g Artocarpus integrifolia. h Also फलसः. i And कंटकोफलः or कंटकफलः. j Eugenia acutangula. k Like-wise हिज्जलः. l Ficus oppositifolia, R. m मलपूः (पू). Also मलपूः (—र), and मलपूः (—यू). n Nimba Azadaracta (Azáderakhti) or Melia Azadirachta. o And पिचुमर्दः. p Dalbergia

Another
sort. a

कपिला भस्मगर्भा (स)

Siris. b

शिरौष (कु) कपीतनः

44. भण्डिलो (ः)

Champa. d

(ः) चाम्पेयश्मको हेमपुष्पकः

Its flower.

(एतस्य कलिका) गंधफलो (स्याद)

Mul-suri. e

(ः) केसरे

45. वकुलो

Asoc. g

वकुलो ऽशोके

Pome-
granate.

(समौ) करक दाडिमौ

Nagesar. i

चाम्पेयः केसरो नामकेसरः काचना (ः)

Jainti. l

46. जया जयन्ती तर्कारी नादेयी वैजयन्तिका

Ganigiri. m

ओपर्यमृमिन्धः (स्यात्) कणिका गणिकारिका

47. जयो

1 च—.

2—न.

3 अ—.

* Some make these terms synonymous with the preceding. ^b *Mimosa Secreessa* (Sirisha), R. ^c Also भंडिरः and भंडीलः or भंडीरः. ^d *Michelia Champaca*. ^e *Mimusops Elengi*. ^f Likewise केशरः. ^g *Jonesia Asoca*, R. ^h And दालिमः, दाडिमः, or डाडिमः. Also fem. दाडिनी. ⁱ *Mesual ferrea*. ^j Likewise केशरः and नामकेसरः. ^k And all synonyma of gold. ^l *Æschynomene Sesban*. ^m *Premna spinosa*, and *longifolia*. ⁿ Some make these five synonymous with the preceding five, as names of the *Arauci* or *Premna spinosa*.

Coraiya. a	^{m b m m f} (इय) कुटजः शक्रो वक्रो गिरिमलिका
Its seed.	^{m f n l m n n} (एतमेव) कलिङ्गेन्द्रयवभद्रयवं (फले)
Carônda. c	^{2 m d m e m m} 48. द्रव्यापाकफला इविम संवेणाः करमर्दके
Tamîl. f	^{m 3 m m} कालखद्यस्तमालः (स्यात्) तामिच्छे (इय)
Séduári. h	^m (इय) सिंदुरः
	^{m i 4 m j f k 5 f} 49. सिन्दुगरेन्द्रसुरसौ निर्गुण्डाद्राविके (व्यपि)
Déotâr. l	^{f f f m m m} वेणी खरा गरी देवताडे जीमूत (इत्यपि)
Sirtâri. n	^{f f} 50. श्रीदस्तिगी (तु) भूरुण्डी
Arabian Jasmin. o	^{m p f} दण्डमूल्यं (तु) मल्लिका
	^{f t} भूपदी शोतभोर (इ)

¹ इ—² ल—³ त—⁴ इ—⁵ इ—का.

* Echites antidysenterica or Nerium antidysentericum. ^b Also
 कैटजः. ^c Carissa Carandas. Applied also. but erroneously,
 to the Flacourtia Cataphracta. ^d Also द्रव्यापाकः, पाकफलः,
 द्रव्याफलः, पाकद्रव्याफलः and other combinations of the same terms.
 * Likewise आविमः. ^e A tree noted for the dark hue of its blossoms.
 * Also तामिजः. ^f Vitex trifolia and Nigundo. Applied also to
 Buddleia Neemda, B. Mss. ^g Likewise सिंधुकः and सिंधुवारः.
^h Or इन्द्रसुरिसः. ⁱ Also निर्गुण्डी. ^j A plant so called
^k Likewise अगरी, and खरागरी or गरागरी. ^l Heliotropium
 Indicum. ^m J. Zambac. ⁿ Also fem. चण्डमूल्या. ^o Like-
 wise शतभोरः.

A wild variety.

^{1 f a} (सैव) स्रोता (वनाद्वा)

Nébart. b

^{f c} 51. श्रेयालिका (तु) ^f मुवद्वा ^f निर्गुण्डो ^f नीलिका (च सा)

The same white.

(सितसै) श्वेतसुरसा भूवेद्य ^{2 f}

Sort of Jasmin. d

(ध) मागधी

^f 52. गणिका ^f यूथिका ^f ब्रव्छा

Yellow Jasmin.

^f (सा पीता) हेमपुथिका

Mūlatī lata. e

^m अतिमुक्ताः ^m पुञ्जकः (भाद्) ^f वासंती ^{f f} माधवीलता

Great flowered Jasmin. g

^{f h} 53. सुमना ^f मालती ^{f i} जातिः

Double Jasmin. j

^f सप्तका ^f नवमालिका

Many flowered Jasmin. k

^{m n} मा ^{m n} कुन्द

Dop'hariya.

^m रक्तक ^m (सु) ^{m m} बंधू ^m (सु) ^m बंधुजीवकः

Aloe. n

^f 54. सदा ^f कुमारी ^f तरुिर्

¹ अ—.

² शी.

³ बि—.

^a आस्त्रोता or आस्त्रोटा. ^b Jasminum villosum, R. The Sanscrit names are assigned, in Bengal, to the Nyctanthes Arbor tristis. Some apply the two last terms to a distinct sort. ^c Also श्रेयालिः or श्रेयाली and शीयालिका. ^d J. Auriculatum. ^e Caetnera racemosa or Banisteria Bengalensis. ^f Likewise माधवी and लता. ^g J. Grandiflorum. ^h सुमनाः (—नस्) or सुसना. ⁱ Also जाती. ^j J. Zambac fl. multiplicatis. ^k J. multiflorum or pubescens. ^l Pentapetes planicea. The Sanscrit names are by some assigned to the Ixora coccinea. ^m Also बंधुकः. ⁿ Aloe nerfoliata.

Globe amar-
anth. a

^m ^f
अस्त्रान् (स्त्र) महासदा

The crim-
son sort.

^m ^b
(तत्र प्रीति) कुरवक

The yellow
[or white]
variety.

^m ^c
(स्त्र प्रीति) कुरंटकः

Blue Barle-
ria. d

^m ^f ^m ^f
55. (नीलाभिष्टो दयोर) बाणा दासी (च) त्तगज (ब सा)

Jhanti. g

^m ^h ^f
सेरोयक (स्त्र) मिष्टो (स्यात्)

A purple
sort.

^m
(तस्मिन्) कुरवके (रुष्टे)

A yellow
sort. i

^m ^f ^m ^f
56. (पीता) कुरंटको (मिष्टो तस्मिन्) सहचरी (दयोः)

China rose.
k

ⁿ ^f
ओड्युष्य जवा

The blos-
som of se-
samum.

^m ⁿ ^m ^m ^m
वज्रधुष्य (पुष्यं तिलय यत्)

Oleander. m

57. प्रतिहास शतभास चखात हयमारकाः

^m
करवीरे

Caril. o

^m ^m ^p ⁱ ^m
करोरे (तु) ककर गंधिला (तुभे)

Thorn ap-
ple. q

^m ^m ^m ^r ^m ^s
58. उन्मत्तः कितवो धूर्ते धुल्लूः कनका (रयः)

^m ^m
मातुजे मदन (स्त्र)

1—ल.

* Gomphrena globosa.

^b Or कुरवकः.

^c Also कुरंटकः.

^d Barleria carulea, R.

^e Masc. वाणः.

^f Or आर्तगजः.

^g Barleria cristata.

^h Or सेरोयकः.

ⁱ Barleria Prionitis.

Masc. सहचर. Also सहचरः.

^k Hibiscus Rosa sinensis.

^l Also जवा.

^m Nerium Odorum.

ⁿ Or प्रतिहासः.

^o De-

scribed as a thorny plant, of which Camels are fond.

^p Also ककरः.

^q Datura Metel and Fastuosa.

^r Likewise धुल्लूः and धुल्लूः.

The fruit.

(इय फलै) मातुलपुत्रकः^m

Citron. a

59. फलपूरे^m वीजपूरे^m रचको^m मातुलपुत्रके^m

Marua. b

समोरणो^m मरुवकः^m प्रस्थपुष्पः^m फालिज्जकः^m60. जंभीरे^m (पु)

Parnās. d

(इय) पर्णासे कठिञ्जर कुठेरकौ^mThe white
sort. e(सिते) इज्जके^m (इच)Lead wort.^fपाठी^{1m} (तु) चिचके^m वहि^m (संज्ञकः)^mSwallow
wort. i61. अर्को^m (ऋ) वसुका^m स्तोत गणरूप विकीरणाः^mमन्दार^m (यः) इर्कपर्व^mThe white
sort.(इच शुक्ले) इलर्क प्रतापसौ^mBacapushpa.^k62. शिवमल्ली^f पाशुपत^m एकाष्टी^m जो वसुः^mA parasite
plant. oवन्दा^f दक्षादनो^f दक्षरुहा^f जीवति^{3f} (त्यपि)

1—न.

2 आ—.

3—का.

* Citrus medica. Two sorts are here named : but some make the terms synonymous. ^b Marjoram ? The Sanscrit names are also assigned to a species of basil (Ocimum) with small leaves ; and to another sort of citron. * Also जंभीरः. ^d Considered by some to be the sacred Basil (Ocimum sanctum). ^e Ocimum gratissimum. ^f Plumbago zeylanica. ^g Or चिचकः. ^h And other names of fire. ⁱ Asclepias Gigantea. ^j Or any name of the sun. ^k Confounded by some with Æschynomene grandiflora, but appears to be a different plant. ^l Likewise fem. एकाष्टीला. ^m Also हुकः. ⁿ And वसुकः or वसुकः. ^o Epidendrum Tesseloides and other species. ^p Likewise वन्दका and वन्दका.

SECTION III.

- Guricha.* a 1. ^fवत्सादनी ^fच्छिन्नरुहा ^{fb}गुडूची ^fसंज्ञिका ^fऽस्तता
^fजीवन्तिका ^fसोमवल्ली ^fविशल्या ^{1f}मधुपर्ण्य (ऽपि)
^{fd}मूत्रा ^fदेी ^fमधुरसा ^fमोरटा ^fतेजनी ^{fe}सुा
- Aletris.* c 2. ^fमधूलिका ^{ff}मधुश्रेणी ^fगोकर्णी ^{2f}पीलुपर्ण्य (ऽपि)
^fपाठा ^fऽम्बछा ^{fh}विडकर्णी ^fस्यापनी ^fश्रेयसी ^fरसा
- Ac nid'hi.* g 3. ^fएकाछोला ^fप.पंचेली ^fप्राचीमा ^fवनतित्तिका
^fकटु ^{fi}कटुमरा ^{fk}ऽशकरोहिणी ^fकटुरोहिणी
- Catuci.* i 4. ^fमस्यपित्ता ^fछक्कभेदी ^fचक्रांगी ^fशकुलादनी
^fआत्मगुमा ^{fm}जडा ^{fn}ऽथयडा ^{fo}कण्डूरा ^fप्राष्टघायणी
- Canech, or Cowitch.* l 5. ^fऋष्यप्रेक्षा ^{fp}शूकशिम्बः ^fकापकच्छु (स) ^fमर्कटो

1—ली.

2—ली.

^a Menispermum glabrum. ^b Also गुडूची. ^c Aletris
 Hyacinthoides or Dracona nervosa. ^d And मूर्ति. ^e Likewise
 खवा. ^f Also धनुःश्रेणी ; or धनुः and श्रेणी. ^g Cissampelos
 hexandra. ^h Likewise अविडकर्णी and अविडकर्णी. ⁱ A me-
 dicinal plant so called. ^j Also कटुमरा. ^k Likewise अशका
 and रोहिणी. ^l Dolichos pruriens. ^m Also अजहा. ⁿ Like-
 wise अथयडा. ^o Or कण्डूरा. ^p And शूकशिम्बी, or शूकशिम्बा.

A. B. C. D. E. F. G. H. I. J. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. U. V. W. X. Y. Z.

- Musalī. a* 6. चिचैपचिचा न्यग्रेधो इवंतो श्वंरौ दृषा
प्रत्यक्षेणी मुतश्रेणी रण्डा मूषिक-ण्य (मि)
Apāng. c 7. अपामार्गः ऐखरिको धामार्गव मयूकौ
प्रत्यक्षणी कोशपणी किण्विधी खरमञ्जरी
*Bhmanai-
t'hi-h* 8. फंजिका ब्राह्मणी पद्मा भार्गी ब्राह्मण्यष्टिका
अंगारवक्त्रो बालेयशाक वर्ध्वर वर्द्धकाः
Madder j 9. मंजिष्ठा विकसा जिङ्गी समङ्गा कालमेयिका
मण्डूकपर्णी भण्डोरो भण्डो योजनवक्त्र (मि)
Jaculā. o 10. यासो यवासो दुःसर्षो धन्वयासः कुनाशकः
रोदनी कच्छुरा अनंता समुद्रंता दुरालभा
*Chānliya. ** 11. एष्टिपर्णी एष्टकपर्णी चित्रपण्यप्रिवक्षिका

1 उ— 2 र्णी. 3 क. 4 लो. 5 र्णी. 6 अं—.

* A medicinal plant : probably *Anthericum tuberosum*, R. Mss.
* Likewise श्वंरौ. * *Achyranthes aspera*. * And ऐखरेयः.
* Also अपामार्गवः. * Or प्रत्यक्षणी. * And कोशपणी. * *Ovieda verticellata*, R. * Also बालेयः. * *Rubia Munjeet* (Manjit'h), R.
* Or विकसा. * Also कालमेयिका. * And मण्डोरो. * Like-
wise योजनवक्त्रो. * Perhaps *Hedysarum Alhagi*? or rather, a new
species. * Likewise पासः, and अपासः. * Also धन्वयासः
and धनुयासः. * Likewise रोदनी. * Explanations differ ; the
names in both lines being synonymous according to some ; but denot-
ing two distinct plants according to others. The first seems to be
Hedysarum lagopodioides. * Or एष्टिपर्णी.

- Râmēśac.* क्रोष्टुविघ्ना सिंहपुष्पो कलशिर्धावनिर्गुहा^{f f f a f b 1f}
- Sort of prickly lightshade. 12. निदिग्धिका स्पृशी व्याघ्री दृढती कण्टकारिका^{f f f f f}
- प्रवेदनी कुली क्षुद्रा दुःस्पर्शा राट्टिके (लपि)^{f f f f 2f}
- Indigo. d* 13. नीली काला क्षीतकिका ग्रामीणा मधुपर्णिका^{f f f f f}
- रञ्जनो श्रीफली तुल्या ज्ञेया दोला (च) नीलिनी^{f f f f e f f}
- Somrāj. g* 14. अवलुजः सोमराजी सुवस्त्रिः सोमवस्त्रिका^{m 3 m h f}
- कालमेघी छणाफला वाकुची पूतफल्य (ऽपि)^{f i f f j 4f}
- Long pepper.* 15. छणाफल्पा वैदेही मायघी चपला कथा^{f 5 f f f f f}
- उषणा पिप्पली श्रेण्या कोला^{f k f l f f}
- Another sort. (ऽय) करिपिप्पली^f
16. कपिवल्ली कोलवल्ली त्रैयसी वंशरः (युमान्)^{f f f m m}
- The plant. चय (रु) चविका^{n o f p}

1 गु— 2—का. 3—जिन्. 4—उ. 5 उ—,

* Also कलशी and कलसिः. ^b धावनः or धावनो. ^c Solanum Jacquini, Willd. ^d Indigofera tinctoria. ^e Some read तूणी, others तूली. ^f Also मेला, according to another reading. ^g Conyza (or serratula) anthelmintica. ^h Or fem. सोमराजी (—जी). ⁱ Likewise कालमेघी. ^j Some write वागुजी. ^k Also ऊषणा. ^l Likewise पिप्पलिः. ^m And वसिरः. ⁿ Or synonymous with the preceding : or else the name of a different plant ; Tetranthera spetala, R. ^o Also fem. चया. ^p Or चवी. Also neut. चविकं.

Retti. a

काकचिंचो गुञ्जे (तु) कषाजा

Gac'haru. b

17. पलंकषा (लि) क्षुगंधा श्वदंष्ट्रा स्वादुकण्टकः

गोकण्टको गोक्षुरको वनशृंगाट (इत्यपि)

Atis. c

18. विश्वा विषा प्रतिविषा ऽतिविषापविषा ऽरुणा

शृंगी महौषधं (च)

Dud'hī. d

(ऽथ) क्षीरावी दुग्धिका (समे)

Satāvārī. e

19. एतमूली वज्रसुता ऽभीरुहिन्दीवरो वरो

कृष्यप्रेक्षा भीरुपत्रो नारायणः शतावरो

20. अक्षेरु (र)

Dāru
huldi. g

(ऽथ) पीतज्जु कालेयक हरिद्रवः

दार्वी पचंमचा दारुहरिद्रा पर्जन्या (त्यपि)

Orris root.

21. वज्रैयगंधा षड्यस्या गोलामी शतपर्षिका

A white
sort. k

(शुक्ला) क्षेमवती

¹ गुञ्जा.

² इ—.

³ उ—.

⁴ इ—.

⁵ —ङ्

⁶ उ—.

^a Abrus precatorius.

^b Barleria (or Ruellia) longifolia. The

name seems to be also applied to Tribulus terrestris. ^c Betula?

As. Res. vol. vi. p. 573.

^d Asclepias rosea, (R.) and other species.

^e Asparagus racemosus, Willd.

^f Sing. नारायणो.

^g Amomum

Zanthorhizon, Roxb.

^h Also कालेयकः.

ⁱ Likewise पचंमचा.

^j Iris pseudacorus?

^k Acorus calamus.

Justicia. a ^f वैद्यमाह ^{1f} सिंहो ^{b f} (तु) वासिका

^{m c} 22. दृष्टो ^{m d} इटरुषः ^m सिंहो ^{m c} वासिको ^m वाजिदंतकः

Clitoria. f ^{f g} आस्कोता ^f गिरिकर्णो ^m (याद्) ^m विष्णुकान्ता ^{2 m} अपराजिता ^m

Barleria. h 23. इक्षुगंधा ^{m j} (तु) काण्डेक्षु ^{3 m} कोकिलाक्षेत्तुरक्षुराः ^{4 f}

Anethum. i ^{f k} शालेयः (शाच्) क्रीतशिवश्च मधुरिका मिथी
24. मिश्रेया (प)

Euphorbia. ^{m m} (य) सोडण्डे ^{m n} वचक्षुः ^{5 f} सुक्षु ^{f c} सुक्षु ^{f p} गुडा
^f समंतदुग्धा

Babreng. g ^{m n} (यो) बेल्लममेघा ^{f r} चित्रतंडुला ^f

^{m s} 25. तंडुल (य) कृमिघ्न ^m (य) विडंगं ^{m t} (पुत्रपुंसकम्)

Sida. u ^f बला दाव्यालको

Crotalaria. ^f घण्टारवा (तु) शण्पुष्पिका ^f

1—ही. 2 इ—. 3 यो—. 4 ह—. 5—ह.

* Justicia adhatoda & ganderussa. ^b Also वाशा and वाशिका
* Or दृष्टः. ^d And इटरुषः. ^e Likewise वाशकः. ^f Clito-
ria tematea. ^g Also आस्कोटा. ^h Barleria Longifolia : but
applied also to Capparis spinosa. ⁱ Anethum Sowa and Pannic-
rium, R. ^j Or शालेय. ^k Also मिसिः मिसो and मिशि. ^l Includ-
ing divers species, as Tirucalli, &c. ^m Also सिङ्गण्डः and शोङ्गण्ड
* Likewise वचः. ⁿ Or सुह. Also सुहिः. ^o And गुडो. Likewise
मasc. गुडः. ^p The seed is used as a vermifuge. ^q अमेघा an
मेघा. ^r Also तंडुलः. ^s This and the two preceding terms ad-
* Also तंडुलः. ^t This and the two preceding terms ad-
* Also तंडुलः. ^u This and the two preceding terms ad-

^f ^{fa} ^f ^f ^{1f}
A grape. 26. मखीका गेखनी जाला खादी मधुर^१ (ति च)

^f ^{fb} ^{fc} ^f ^{2f}
T²ur¹: the
white sort. सर्वानुभूतिः सरला त्रिपुटा त्रिटता त्रिटत्
^f ^{fd}

27. त्रिभण्डा रोचनी

The black
sort.

^f ^{fe} ^f
श्यामा पालिंधी (तु) सुवेणिका
^f ^f ^f ^f
काजा मसूरविदला ईर्चंदा कालमेधका

ⁿ ⁿ ^f ^{fd}
Liquorice. 28. मधुकं क्लीतकं यष्टिमधुका मधुयष्टिका

Th¹uincan-
pa the dark
sort. h

^f ^f ^{3f} ^f ⁱ
विदारी क्षीरशुक्लीक्षुगंधा क्रोष्टी (व या सित)

^f ^{4f} ^{5f}
Another
sort (pale). 29. (अ या) क्षीरविदारी (आत्) महाभेतलैर्गंधिका

^f ^f ^f ^f
Canchard. j लांगली शरदी तेयपिप्पली शकुलादनी

^f ^f ^{ml} ^m ^{mm}
Celosia. k 30. खराश्वा कारवी दीप्यो मयूरो लोचमस्तकः

1—सा.

2—त्.

3—इ—.

4—ता.

5—ऋ—.

* Or गेखनी. ^b Also सरणा, सरसा, and सवहा; some read सुवहा. ^c And त्रिपुटो. ^d Likewise रोचनी. ^e पालिंधी or पालिंधी. ^f Glycyrrhiza glabra? Or Abrus precatorius albus, the root of which is substituted for liquorice. ^g Also यष्टी. ^h Convolvulus paniculatus. ⁱ Interpretations differ, transposing the distinction of colour. ^j Jussieuia repens. ^k C. Cristata. ^l Also दीपकः. ^m Likewise लोचमस्तकः.

<i>Syam-latā. a</i>	^{f b} गोपी ^f श्यामा ^f शारिवा ^{1f} (खाद) ^{2f} नन्तत्पलशारिवा
<i>Ridd'hi.</i>	ⁿ 31. योग्य ^{3f} ऋद्धिः ^f सिद्धि ^{4f} लक्ष्म्यौ
<i>Vrīda'hi.</i>	^{5f} दृढे ^c (रूप्याकया इमे)

SECTION IV.

<i>A b nana. d</i>	^{f e} 1. कदली ^{f f} बारणबुसा ^f रंभा ^f मोचां ^{6f} शुम्भला
<i>Mugāni.</i>	^f काष्ठीला ^f मुहपर्णी ^f (तु) ^{7f} काकमा ^f सहे ^f (त्यपि)
<i>Egg plant. g</i>	^{f h} 2. वार्ताको ^f बिङ्गुली ^f सिन्ही ^f भण्डाको ^f दुग्धधर्षणी ^{f i}
<i>Rascn. j</i>	^f नाकुली ^f सुरसा ^f राखा ^{f k} सुगंधा ^{f l} गंधनाकुली

1 अ— 2 उ— 3 ऋ— 4 लक्ष्मी. 5 दृढ
6 अं— 7 सहा.

Interpretations differ : some referring the two last terms, other the whole line, to a different plant. Or गोपा. The same synonyma with the preceding. They are medicinal drugs. ^a *M. sapientum*. Also masc. कदलः. Likewise बारणबुः. Some write बारबुषा. ^b *Solanum melongena*. Also वा or वार्ताकुः; and masc. वार्ताकः, —कु, —की, (—किन.) Likewise दुग्धधर्षणी. ^c Uncertain. See As. Res. vol. iv. p. 3. Some read नागसुगंधा. ^d Physicians reckon this a variety.

	3. नकुलेष्टा भुजङ्गाक्षी कृत्राक्षी सुवहा (च सा)
Salparni. b	विदारीगंधाशुमती सालपर्णी स्थिरा ध्रुवा
Cotton.	4. तुण्डिकेरी समुद्रांता कर्पासी वदरे (ति च)
Wild cotton. f	भारदाजी (तु सावन्धा)
Mshabha. g	शृंगी (तु) दृषभो दृषः
Gorakha. i	5. गाङ्गेयकी नागवला भाषा द्रुखगवेधुका
Ghoshá with white flowers.	धामार्गेवो घाघकः (यान्)
With yellow flowers.	महाजाली (स पीतकः)
A small cucumber. k	6. ज्येष्ठी पटोलिका जाली
Bhuinjāmbh. m	नादेयो भूमिजंबुका
Lānguliya.	(जाल्) लाङ्गलिकमिश्रिका
Cuc-janghi. n	काकाङ्गी काकनासिका

1 अं—.

2—रा.

3—की.

4 अ—.

* The last line contains names of a different plant, say some.

† Hedysarum Gangeticum.

° Also विदारी.

^d Likewise

सालपर्णी.

° And कर्पासी.

^f In Bengal, Hibiscus vitifolius

is called wild cotton, वनकापोसः.

^g A medicinal drug.

^h Also

मasc. शृंगी (—न).

ⁱ Uncertain : many different plants being

shown under this name.

^j Some erroneously make it masc.

महाजाली (—लिन).

^k Trichosanthes dioeca, R. Applied also to

Luffa acutangula, (R.) or Cucumis acutangulus.

^l And ज्येष्ठा.

^m Interpretations differ much. Some remark, that the terms are here repeated by mistake. See § 2. 18.

ⁿ Leea aquata. But, accord-

ing to other Hindi names. Trichosanthes Cucumerina.

- Cissus. a 7. गोधापदो (तु) सुवहा^f
Musal. b मुसलो तालमूलिका^{fc}
Mérásringi. d अजशृङ्गी विषाणी (साद्)^f
Gōgi. e गोजिका द^f (सने)^{ff}
Betel. g 8. तांबूलदहो तांबूली नागवह्न्य (प्य)^f
Pénucá. h (य) चिवा^f
हरेणू रेणुका कैन्तो कपिला भस्मगंधिनो^{2f f f f f}
Tābūduca. 9. एजवालुकमैलेयं सुगंधि हरिवालुबम्^{n 3n n ni}
वालुकं (च)ⁿ
Canduru. j (य) पालंका मुकुंदः कुन्द कुन्दुरु^{f k m m Am f n}
Pān. o 10. चालं ह्रंवेर वर्द्धिछे दिव्यं (केषांबुनाम च)^{n np n q 5n r}

1—ली. 2—ल. 3—हे. 4—ह. 5—उ.

* C. pedata, Vahl. ^b Perhaps Authenticum tub. sum. ^c Also मुसलो. ^d Described as a milky and thorny plant, with a fruit shaped like a ram's horn; and used as a medicine for the eyes. ^e A pot-herb wild in corn fields, perhaps *Phlomis esculenta*. ^f Or दर्विका. ^g Piper betel. ^h This and the five following articles are perfumes of different sorts. ⁱ Likewise हरिवासुवं. ^j Perhaps the resin of *Boswellia serrata*. ^k पालंका and पालंका. ^l Also masc. and fem. मुकुन्दः. ^m Some read कुंदः. ⁿ Erroneously कुंदुरः. ^o Perhaps *Andropogon schoenanthus*. ^p Also ह्रिवेर. ^q वर्द्धिछं or वर्द्धिछं. ^r All the synonyma of hair and of water.

- ienzoia. ⁿ ^{1 n} ⁿ ^{2 n} कालानुसार्यं वृद्धाऽऽमुष्य शीतशिवानि (तु)
11. ⁿ शैलेयं ^f ^f ^f ^f तालपर्णी (तु) दैव्या गंधकुटी मुरा ^f ^f ^f ^f गंधिनो ^{f b} ^f ^{f c} ^f गजभक्ष्या (तु) मुवहा सुरभी रसा ^{f d} ^f ^{f e} ^{f t}
12. महेरणा कंदुर्गकी श्लक्ष्मी ज्वादिनी (ति च) ^f ^{3 f} ^f ^{f h}
- L; thrum- g अग्निज्वाला मुभिक्षे (तु) धातकी धातुपुष्पिका ^f ^{4 f} ^{5 f} ^{f i} ^{6 f}
- Large Cardamoms. 13. पृथ्वीका चंद्रवालैला निष्कुटिर्वृद्धा (इय सा) ^{7 f} ^f ^f ^f ^{f i}
- Small Cardamoms. (सूमेय) कुंचिका तुल्या कौरंगी त्रिषुटा चुटो: ^m ⁿ ⁿ ^{n l} ⁿ ^{8 n}
- Cár, or Cúthak 14. बाधि: कुष्ठं पारिभात्यं व्याप्यं प. कल्लकुलसम् ^f ^f ^{9 f}
- Chór-cántá, m अंखिगी चारपुष्पी (भात्) केशिन्य ^m
- Blómí áma-laci. n (इय) वितुन्नकः

1 वृद्ध. 2—व. 3—क्षा. 4—ला. 5—ए.
6 व—. 7 उ—. 8 उ—. 9—नी.

^a Boswellia serrata, R. Mss. ^b And गजभक्ष्या. ^c सुरभिः
or सुरभी. Also सुरभीरसा. ^d Likewise महेरणा. ^e Also
श्लक्ष्मी and श्लक्ष्मी or श्लक्ष्मी. ^f Likewise ज्वादिनी. ^g Lythrum
fruticosum, L. or Grislea tomentosa, R. ^h Or धातुपुष्पिका. ⁱ And
निष्कुटो. ^j Or चुटो. ^k Perhaps a sort of Costus. ^l And
व्याप्यं or व्याप्यं. ^m Andropogon aciculatum. ⁿ One Commen-
tator applies the Sanscrit names to Flacourtia cataphracta.

15. भटा^f मला^{fa} ज्झटा^{fb} तालो^f शिवा^f तामलको^f (ति च)

Punderiya.

प्रपौण्डरीकं पुण्डर्यंnd

Tunna. •

(अथ) तुन्नः कुवेरकः^{m m}

16. कुणिः^{mf} कच्छः^m कान्तलको^m नन्दिदत्तो^{mg}

Chūr: sort of perfume.

(इय) राक्षसी^f

चण्डा^f धनहरी^f क्षेम^m दुष्यत्र^m गण्हासकाः^{ml}

Nac'hī. i

17. थाडायुधं^{nj} थाघनखंⁿ करजंⁿ चक्रकारकम्ⁿ

Nali.

शुविरा^f विद्रुमलता^f कपोतांघ्रिर्नटी^f नखी^{1f}

Another perfume.

18. धमन्यञ्जनकेशी^{fk} (च) हनुर्हृदविलासिनी^{2fl 3f}

Nac'hī. m

शुक्तिः^f शंखः^m खुरः^m कोलदलंⁿ नखंⁿⁿ

¹ न—.

² अ—.

³ ह—.

^a Some read भटा and मला. Also भटा मला. ^b Likewise चमलाज्झटा. ^c Described as a small herbaceous plant, with leaves like Hedysarum Gangeticum; used as a remedy for diseased eyes. ^d Or पौण्डर्यं. ^e Cedrela Toona, R. ^f तुणिः. ^g Or नन्दिदत्तः. ^h Likewise गणः. ⁱ This and the following are perfumes. ^j Also थाडायुधं. ^k धमनिः or धमनी. ^l Some make both these terms synonymous with the preceding instead of the following. ^m This and the similar article before-mentioned are here stated as vegetable perfumes: but what is sold under this head, appears to be a dried shell-fish. ⁿ Also any term signifying nails. Likewise fem. नखी. Some make all the terms in the two preceding lines synonymous with this.

Tūbarī. a (अथ!) लकी 1f

19. कात्तो मत्ता तूबरिका मत्तालक सुराष्ट्रजे

Cyperus
rotundus.

कुटन्नटं दाशपुरं वानेयं परिपेलवम्

20. लव गोपुर गोमर्द कैवर्त्तिमुस्तकानि (च)

Gānt'hūla.
g

ग्रंथिपर्णं शुक्ं वर्द्धिपुष्पं सौम्येयं कुकुरे

Piring or
Asparagus.

21. मरुन्माला (तु) पिशुना सृक्का देवी लता लघुः

समुद्रांता बधूः कोटिवधो लंकापिके (त्यपि)

Spikenard.

22. तपस्विनी जटामांसी जटिला लोमशा मिसी

1 आ—

2—क.

3—र.

* A fragrant earth.

^b Also तूबरी or तूवरी, and तूबरिका

or तूबरीका.

^c Likewise मत्तालकं and मत्त् (—ट्) and तालकं.

^d Also दाशपूरं and दशपूरं or दशपूरं.

^e Or, according to another reading, परिपेलं or पारिपेलं.

^f Likewise कैवर्त्तिमुस्तकं or

कैवर्त्तिमुस्तकम्.

^g Said to be a perfume.

^h Or वर्द्धिपुष्पं.

Also वर्द्धि (—न्) and पुष्पं; likewise वर्द्धं and शुक्वर्द्धं.

ⁱ Some

add from the next line मरुत्.

^j Medicago esculenta, R.

^k Also

मरुत् and माला.

^l Or एक्का.

^m Also कोटो and वधो.

ⁿ Also

लंकापिका or लंकायिका. Likewise वर्द्धालंकायिका.

^o Valeriana

Jatamansi.

^p Also जटा and मांसी.

^q Or मिषिः मिषिः

and मिषो. Some here read कामिषो; but erroneously.

Woody
Cassia. a

nb 1 n n n n
त्वक्पत्रमुक्ताटं भृंगं त्वचं चाचं वरांगकन्

Zerumbet
or zedoary.
c

m m m d m
23, कर्पूरको जाविडकः काष्पको वेदमुक्ताटः

SECTION V.

A herb, or
deciduous
plant.
A drug, or
simple.

f
1. औषधो (जातिमात्रे सुर)

(अजातौ सर्वम्) औषधम्

Any escul-
lent plant.

n
शका (खं पत्र पुष्पादि)

Amaranth.
f

m m
तण्डुलोष्णेऽल्पमारिषः

A sort of
potheb. g

f f f f 2f
2. विशल्याऽमिश्रित्वाऽनन्तरं फलिनो शकापुष्प्य (वि)

Another
sort. h

f i 3, f i 4 f m
(माद्) ऋतुगन्धाः ऋगलांश्चावेगी दृष्टदारकः

m k
3. जुंगो

The moon-
plant. l

f m f n f f o
ब्राह्मी (तु) मरुताक्षी वयस्याः सोमवल्ली

¹ उ—.

²—धो.

²—न्तो.

⁴ आ—.

* Or the three first terms signify Malobathrum; and the three next, the Cassia bark. ^b Also त्वक् (—च्) and पत्रं. ^c Curcuma Zerumbet, R.

^d Or काष्पकः. ^e औषधिः and औषधो.

^f Amaranthus polygamus. ^g Not ascertained. ^h Perhaps

Convolvulus Argenteus. ⁱ Or ऋष्यगन्धा. ^j ऋगलाञ्जी or

ऋगलाञ्जी. Also ऋगला and अञ्जी. ^k Likewise fem. जुङ्गा. ^l As-

clepias acida, (R.) or Cynanchum Vininale. But some distinguish

this Bráhmī from the Sôma latá. ^m Or ब्राह्मी. ⁿ And वयःस्था.

* Also सोमवल्लीः and सोमवल्लीका. Likewise synonymous terms;

A medicinal sort. a	^f षट्पथी ^f हिमवती ^f खण्डकीरी ^f हिमावती
Māshānti.	4. ^f हयपुच्छो ^f (तु) ^f कंबोजी ^f मासपथी ^f महासहा
Tēlācūchāb	^f तुण्डिकेरी ^f रक्तफला ^f विंविका ^f धोत्रुपथी ^{1f} (ऽपि)
Barbarā. d	5. ^f वर्वरा ^f कवरी ^f तुङ्गी ^f खरपुष्पा ^f जगंधिका
Éti. 4. e	^f एतापथी ^f (तु) ^f सुवहा ^f राखा ^f युक्तरसा ^f (च सा)
Wood Sorrel. f	6. ^f चाङ्गेरी ^f चुक्रिका ^f दन्तशृङ्गा ^f अम्बला ^f अम्बलाणिका
Sorrel. g	^{2m} सहस्रवेधो ^m चुक्रो ^m अम्बेतसः ^{3m} अम्बेतसः ^f (ऽपि)
A sensitive plant. h	7. ^f नमस्कारी ^f गण्डका ^f ली ^f समझा ^f खदिरा ^f (यपि)
Jyoti. j	^f जीवन्ती ^f जीवनी ^f जीवा ^f जीवनीया ^f मधु ^f (च सा)
Jiraca.	8. ^m कूर्वशीर्षा ^m नधुरकः ^m अंग ^m ह्रस्वांग ^m जीवकाः
Sort of Gentian. m	^m किराततिक्ता ^m भूनिम्बो ^m अनार्थतिक्ता
Choroma-ghosa.	(ऽय) सप्तला

1—थी.

2—न्.

3—न्.

* Stated to be the produce of the snowy mountains. ^b Mo. mordica monadelphica or Bryonia grandis. ^c Or तुण्डिकेरी. ^d Ocy-mum gratissimum? ^e Mimosa octandra? ^f Oxalis monadelphica, R. ^g Other interpretations are also stated by commentators. ^h Some make these four and the preceding five terms synonymous, as names of a sensitive plant. Others refer this line to the Lycopodium imbricatum, (R.) ⁱ Also गंडकारी. ^j Celtis orientalis? ^k Or जीवना. ^l Also मधुखुवा and खवा. ^m Gentiana Cherayta, R. ⁿ Likewise किराततिक्ता.

9. विमला सातला भूरिफेना चर्मकषे (त्यपि)

Cacoli.

वायसोली खादुरसा वयस्या

Danti.

(इय) मकुलकः

10. निकुम्भं दंतिका प्रत्यक्षेणुदुम्बरपर्यं (इयि)

Carui. f

अजमोदा (तू) यगंधा

Ajwaen. g

ब्रह्मदर्भा यवानिका

Costus. i

11. (मूले) पुष्कर काष्मीर पद्मपत्राणि (पौष्करे)

Shalpadm. k

अथ या इतिवरा यद्वा चारटी पद्मचारिणी

Saudarbh-
eni.

12. कांपिष्ठः कर्कशचंज्रा रत्नांगि रोचनी (त्यपि)

Cassia. o

प्रयुन्नाड (ले) डगजि दनुमन्त्रकमर्दकः

13. पद्मट उरणात्त (इ)

1—ली.

2 उ—ली.

3 उ—.

4—त्र.

5 च—.

6 ए—.

7 च—.

* Or शातला. b Also चर्मकसा. c And कयस्या or कायस्या.

^d Or मुकुलकः. e Likewise निष्कुम्भः. f Carum Carui: or, according to some, synonymous with the following. Others confound it with Apium involucreatum. g Ligusticum Ajwaen, R. h Or यवानी. Also यमानी and यमानिका. i Costus speciosus? j Likewise पद्मपर्यं. k Hibiscus mutabilis. l Crinum? m And कांपिष्ठः or कर्कशः. Also कांपिष्ठः and कांपिष्ठ्यः. n Likewise रोचनी.

o And प्रयुन्नाडः or प्रयुन्नाडः. p Accord-

Onion. a

पलाण्डु (ख) मुकुन्दकः

A green
onion.

लतार्क दुर्जुमौ (तत्र हरिते)

Garlick.

(इध) महोषधम्

14. लशुनं गृञ्जना ऽरिष्ट महाकन्दर सेनकाः

Hogweed d

पुनर्नवा (तु) शोधघ्नी

A sort of
potherb. e

वितुन्नं सुनिपन्नकम्

Asan-parni.

15. (म्याद्) वातकः शीतलो ऽपरान्जितः ऽश्नपण्णे (इयि)

Heart-pea.
h

पारावर्ताग्निः कठभी पण्णा ज्योतिष्मती लता

Trāyāmalā.

16. वार्धिकां त्रायमाणा (म्यात्) त्रायन्ती बलभक्षिका

Vardāī or
Chāmārā.

विषसेनश्रिया गृष्टिवाराही बदरे (त्ययि)

Bhāṅga-
ricot. i

17. मार्कवेः भङ्गराजः (स्यात्)

A potherb.

काकमाचो (तु) वायसी

1—शी.

2 वा—.

3—रा.

* Allium cepa and ascalonicum. ^b Also मुकुन्दकः and मुकुन्दकः.° Likewise दुर्जुमः. ^d Boerhavia diffusa alata. ^e Marsilea den-tata, R. ^f Also शीतलवातकः. ^g Likewise शण्णपर्णी. ^h Car-diospermum Halicacabum. ⁱ Also पण्णा. ^j Dioscorca. ^k Alsoएष्टिः. ^l Eclipta or Verbesina prostrata. ^m Likewise मार्करः.

° Also भङ्गराजा (—न); and neut. भङ्गरजः (—त्). • Perhaps

Solanum trilobatum.

Souph. a ^{fb} ^f ^f ^f ^c
 शतपुष्पा सितच्छत्रा इतिच्छत्रा मधुरा मिसिः

^f ^{fd}
 18. अवाक्पुष्पी कारवी (च)

*Gand'ha-
bhādaliya, c*

^{ff} ^f
 सरणा (तु) प्रसारणी

^f ^f ^{1f}
 (तस्यां) कटंभरा राजवला भद्रवले (ति च)

*Chucawat.
g*

^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{2f} ^{3f}
 19. जनी जतुका रजनी जतुकाश्चकर्त्तिनी

^f
 संस्पर्शः

*Ambahaldi.
k*

^{fl} ^{fm} ^{4f}
 (इय) शटो गंधमूली षड्गंधिके (चपि)

^{mn} ^m
 20. कर्चुरे (इयि) पलाशे

*Momordia
charantia.*

^m ^m
 (इय) कारवेक्षः कटिल्लकः

^{fo}
 सुयवी (च)

*Trichosan-
thes. p*

^{m q} ^m ^{5 m} ^m
 इय) कुलकं पटो (लज्जितकः पटुः)

*A pumpkin
gourd. r*

^{ms} ^{6 m}
 21. कुष्माण्डक (स्तु) कर्कारुर

1—ला. 2—त. 3—च— 4—का. 5—ति— 6—र.

- * Anise; or else *Anethum sowa*, R. ^b Or सतपुष्पा. ^c And मिशिः or मिचिः. ^d Some refer the two last terms to a different plant.
 • *Pæderia foetida*. ^f Also सरणो. ^g A fragrant plant. ^h Or जनिः. ⁱ Likewise जतुका. ^j Some read जदनी. ^k The Hindi name, here taken from medical writings, appertains to a new species of *Curcuma*. ^l And सटो or षटो. ^m Some read गंधशटो.
 • Or कर्चुरः. Also कर्चूरः. • And सुयवी or सुश्वो. • *Trichosanthes dioeca*, R. • Also कुलकं. ^f *Cucurbita Pepo*. • Or

A sort of
cucumber.
a

^{mfb} ^{fc}
इर्वीरुः कर्बटो (खैरौ)

A bitter
gourd. d

^f ^f
इक्षुकः कटुतुंबी (खात्)

A long
gourd. e

^{ff} ^{ff}
तुंब्यलावू (रुमे समे)

Another
sort of
cucumber.
h

22. चित्रा गवाक्षी गोडम्बा

Coloquin-
tida. i

^f ^{1f}
विशाला (लि) न्नवारुणी

An escu-
lent root. j

^m ^{mk} ^m
अर्षीघ्नः शूरणः कंदो

A potherb.
l

^m ^f
गण्डोर (स्तु) समष्टिला

Various
sorts of
potherbs. m

23. कलंब्युयोदिका (खी तु) मूलकं द्विलमेचिका

^{fn} ^{fo} ^{mn} ^f
वास्तूकं (शाकभेदाः स्मर)
^{np}

Bent grass.
q

^f
दूर्वा (तु) शतपर्णिका

A similar
grass with
white
blossoms. r

24. सहस्रवोय्या भार्गवैरुहा नंत
(इय सा सिता)

¹ इ—. ² वी. ³ का—.

- ^a Cucumis Utilatissimus, R. ^b Also इर्वीरुः, इर्वीरुः, उर्वीरुः and श्वारु. ^c Likewise कर्बटिः. ^d It is a variety of the next species. ^e Cucurbita lagenaris. ^f तुंबी or तुंबिः. ^g अलावूः. Also अलावूः, आलावूः and लावूः. ^h Cucumis Madraspatanus. ⁱ Cucumis Colocynthis. ^j Arum campanulatum, R. ^k Also सूरणः. ^l Described as growing on watery ground. ^m Severally named in the text : 1. Convolvulus repens ; 2. Basella rubra or lucida ; 3. Radish ; 4. Hingtsha (Hilancha) repens, R. 5. Chenopodium album, &c. ⁿ कलंबो. Also कलंबः and कलंबः. ^o उयोदिका. Also उयोदकी, उत्पादिका and अयोदिका. Likewise पोतकी, पोतिका and पूतिका. ^p Or वास्तूकं. ^q Agrostis linearis, Koen. ^r Agrostis diandra? Some refer two of these terms to one species; and the two remaining, to ano-

- गोलोमी शतवोर्था (च) गणाली शकुलाक्षकः
 A fragrant grass. a 25. कुरुविंदो मेघ (नामा) मुस्ता मुस्तक (मस्त्रियाम्)
 Another sort. c
 A different kind. e
 म्हाद् भद्रमुस्तको गुन्ना
 चूडाला चक्रलोचटा
 A bamboo. g 26. वंशे त्वक्सार कर्मर त्वचिसार तृणध्वजाः
 शतपर्वी यवफलो वेशु मस्कर तेजनाः
 The same, rattling or whistling. 27. (वेशवः) कौचका (स्ते सुये) खनन्त्यनिजोदताः
 A knot or joint. यंघि (नी) पर्वपरुषी
 Sarahari. j गुंस्तेजनका सरः
 A reed. l 28. नड (स्) धमनः पोडगलो
 Cús. n (ध) काश (मस्त्रियाम्)
 इक्षुगंधा पीडगलः
 Bugai. p (पुंसि भूमि तु) वल्सजाः

1—उ.

2—वद.

3—न.

4—ते—

^a Cyperus rotundus. ^b And other synonyma of cloud. ^c Cyperus pertenuis, R. ^d Also भद्र. ^e Interpretations differ: it is a Cyperus, according to some; but others make it the Zedoary. ^f चक्रला and शुक्रला. ^g Bambusa Arundinacea, and other species, R. ^h Sing. कौचकः. ⁱ Sing. परुः (परुस्). Also masc. परुः (वरु). ^j Saccharum Sara, R. ^k Or सरः. ^l Arundo tibia. lis, R. ^m And दलः. ⁿ Saccharum spontaneum. ^o Or कासः. Also fem. काशी and काशा. ^p Perhaps Saccharum Cylind-

^m 1 ^m
Singular: 29. रसाज इक्षुस्

Varieties of
the same:

(तद्वेदाः) पुं३ कासारया (दयः)

A fragrant
grass: 1

(खाद) वीरयं वीरतरं

Its root:

(मूले इक्षो) शीर (मुख्याम्)

30. अमयं नलदं सेवममृणालं अजाशयम्

नामालकं लघुलयम्वदाहृष्टकापथे

A granu-
ous plant: 1

31. (अलादयस्) लयं (गमुच्छ्रामाकुप्रमुखा अपि)

Sacrificial
grass: 1

(अस्त्री) कुशं कुथो दर्भः पवित्रं

A fragrant
grass:

(अथ) कचुण्डम्

32. पौर सौगंधिक धाम देवजग्धक रौहिणम्

कचः इतिच्छत्र पालघौ

A mush-
room:

Andropog-
on: j

माजाटणक भूखणे

Young
grass:

33. श्रृणं वाजल्लयं

Meadow
grass: 1

घासे यवसस्

1 इक्षु.

2 उ—.

3 सेव.

4 अ—.

5 इ—.

6—त

7 श्या—.

* Or पैदः.

^b Andropogon muricatum.

^c उशीर² and

उशीरं.

^d अमृणालं and मृणालं.

^e Also लघु and लघं.

^f अम्वदाहं. Some erroneously add अम्वदानं.

^g Likewise इष्टं and

कापथं. ^h Including reeds, grasses, and corn; as Panicum frumenta-

ceum, (R.) &c. comprehending the after-mentioned grasses, besides

various sorts of grain, as कंसुः, Panicum Italicum, कौत्रवः, Paspalum

frumentaceum, &c. ⁱ Poa cynosuroides, Koen. ^j A. schoenan-

thus. But some make these synonymous with the preceding terms.

Grass in
general.

ⁿ ^{1 n}
तण्डुलम्

Abundance
of grass.

(तण्डुलानां संहतिस्) तण्डुलः

Abundance
of reeds.

^f
नद्या (तु नडसंहतिः)

Palmyra, a

^{2 m} ^{m b} 34. तण्डुलराजः (कयस्) तालः

Coconut, c

^{m d} ^{f c}
नारिकेल (स्तु) लांगली

Fauvel, f

Its nut,
called
Betel nut.

^f ^m ^m ^{m g} ^m
घोखा (तु) पूगः क्रमुको गुवाकः खपुरे। (म्य तु

35. फलम्) उद्वेगम्

Marshy
date tree, h

^{m i}
(एते च) द्विन्ताल (सद्विन्तालयः)

Date, j

^m
खजूरः

Pandanus,
k

^{m f l}
केलकी

Corypha, m

^{f n}
ताली

Wild date
tree, o

^f
खजूरौ (च)

A Palm.

^{m p}
तण्डुलमाः

1—अ.

2—ज.

* Borassus flabelliformis. ^b Likewise तलः. ^c Cocos nucifera.

^a And नारिकेलः, नाडिकेलः, नारीकेलः, &c. Also fem. नारिकेलीः
or नारिकेली, &c. ^e Likewise masc. लांगली (—न्). But some

do not admit this. ^f Areca Fauvel (or Catechu). ^g And गुवाकः.

^h Phoenix (or Elate) Paludosa, R. The three before-mentioned, this,
and the following, are Palms. ⁱ Also द्विन्तालः. ^j Phoenix

(or Elate) Sylvestris. ^k Pandanus odoratissimus. ^l Masc.

केलकीः ^m C. Talliera. (R.) or C. umbraculifera. ⁿ ताडिः or

CHAPTER V.

- A lion. 1. सिंहो मृगेन्द्रः पञ्चासो चर्यद्दः केसरी हरिः
 A tiger. शार्दूल दीपिनौ याधे
 A hyena. e तरक्षु (स्) मृगादनः
 A hog. 2. वराहः शूकरो दृष्टिः कोलः पौत्रो किरः किटिः
 दंष्ट्रो घ्राणी स्तब्धरोमा क्रोडो भूदारः (इत्यपि)
 A monkey or ape. 3. कपि स्रवङ्ग स्रवग शाखामृग वल्लोमुखाः
 मर्कटो वानरः कोणो वनैका
 A bear. (अथ) भल्लुके
 4. ऋक्षा च्छभल्ल भाल्लूकः
 A rhinoceros. गण्डके खङ्ग खङ्गिनौ

1—न्. 2—न्. 3—न्. 4—न्. 5—न्.
 6—न्. 7—ख. 8—कस्. 9—क.

* Also केशरी (—रिन्). † Sing. दीपो. This, as a distinct species from the tiger, is the ounce; or else the panther. ‡ Some suppose a leopard to be meant. § Also तरक्षः. ¶ Likewise शूकरः. † And मृष्टिः. * Some read किरिः. Fem. कियाखी. † Also स्रवंगमः and प्रवंगः, or प्रवगः. Some add प्रवंगमः. ‡ Like-wise वल्लोमुखः. § भल्लुकः and भल्लूकः. Also भाल्लुकः. † Like-

- A buffalo. लुलापो^{ma} मछिषो^{mb} वाहद्विषकासर^{1m 2m} सौरिभा^m।
- A shakal. 5. (स्त्रियों) शिवा भूरिमाय गोमायु म्मधूर्त्तकाः^{fc m m m}
 म्मगाल वच्चक क्रोष्टु^{md m me m m mf} पोरु^m पोरव जम्बुकाः^{3mh m m 4m}
- A cat. 6. आतुर्विडालो मार्जारे^{m m 5m 6m} वचदंशक आम्बुभुक्
- An iguana. (त्रयो) गोधेर गोघार गैधेय^{7m 8m} गोधिकाल्लजे
- A porcu-
pine. 7. श्वावित् (तु) शल्यस्^{f n n}
 (तस्मिन्नि) शललो^{mi 9m} शल्लं शलम्
- His quills. वातप्रमो^m वातमृगः^{m m m}
- A swift
antelope. कौक ईदाम्गो^{m m 10m 11m} वृकः
- A wolf. 8. मृगे कुरंग वातायु हरिणा^{m m m} जिनघोनायः
- A deer or
antelope. श्लेयम् (श्लेयाम्भयम्)^{mfn}
- Belonging
to a doe. (श्लेयम्) श्लेयम् (उभे त्रिषु)
- Belonging
to a buck. कदलो कंदलो चीनश्मूख^{f fj m 12m 13m} प्रियका (वपि)
- Sorts of
deer, of
which the
hides are
used.

- 1—तु. 2 का—. 3 वि—. 4—ज. 5—य.
 6—ज. 7—ध. 8 शल्य. 9 वा—. 10—ण.
 11—नि. 12 च—. 13—क.

* And लुलायः. † Fem. मछिषी. * This is feminine, even when the male animal is meant. † Or म्मगालः. ‡ Fem. क्रोष्टी.
 § Likewise जम्बुकाः. ¶ The same in the feminine. † Also विरालः and विलालः. ‡ Fem. वातप्रमोः and वातप्रमोः. ‡ Some con-

समूह (इति हरिणा अमो अजिनयोनयः)

Various
sorts of
deer. a

10. छणासार ख ख न्यङ्गु रं कु शम्बर रौ हिहिवाः

गोकार्ण एषतैर्गर्ग्यै रोहिताक्षमरो (भगाः)

Various
animals. j

11. गंधर्वः शरभो रामः समरो गवयः शशः

A beast in
general. o

(इत्यादयो भगेन्द्राद्या गवाद्याः) पशु (जातयः)

A rat.

12. उंदुर्गंधिको (प्रा) खुर

A mouse,
or small
rat.
A lizard,
can-leon,
&c.
A small
house li-
zard.

गिरिका वालमूषिका

सरटः छकलासः (सान)

मुसली गृहगोधिका

A spider.

13. लूता (स्त्री) तंतुवायोर्यनाम मर्कटकाः (समाः)

१—घ.

२ एण.

३ आख.

४ ऊ—.

* Severally named in the text, as the black antelope, the stag, &c. But these terms are not all rigidly applied to different species; and some are not of the deer kind.

^b Or छणासारः. ^c The spotted Axis. ^d Also सम्बरः. ^e And रोहिट् (—घ).

^f एषतः and एषत् (fem. एषती); the porcine deer. ^g ऋश्यः. Also ऋष्यः and रिष्यः. ^h Likewise रोहिन्.

ⁱ चमरः; though here placed among deer, the Bos grunniens is meant. ^j Severally named in the text. ^k Some make this the musk deer.

^l A fabulous animal with eight legs. ^m Bos Gavæus, As. Res. vol. viii. p. 487. ⁿ A hare. ^o The preceding, as well as the lion and other wild beasts, and domestic cattle, are so denominated. ^p Also उंदहः. ^q Likewise मूषकः, and मूषी.

^r Also सरट् and शरटः. ^s Or छकलासः. ^t And मुसली or मुसली.

^u Likewise गृहगोधिका, गृहगोधा and गृहगोधिका.

^v Also लूता. ^w Or ऊर्णनाभिः.

- An insect: ^{ma mb} नोलकु (स्तु) क्रमिः
- A centipede: ^{fc 1f} कर्णजलौकाः शतपयु (ने)
- A caterpillar: ^{m m} 14. दृषिकः झूककोटः (साद्)
- A scorpion: ^{md me m} अलि मुयौ (तु) दृषिके
- A dove or pigeon: ^{mf m} पारावतः कलरवः कपोतौ
- A hawk or falcon: ^m (य) शशादनः
15. पक्षी श्वेनः ^{2m m}
- An owl: ^{mg} उलूके (तु) वायसारति पेचकौ ^{m m}
- A sky-lark: ^{m mh} बाघाटः (साद्) भरद्वाजः
- A wagtail: ^{m m} खड्गरोट (स्तु) खड्गनः
- A heron: ^{m m} 16. लोहपृष्ठ (स्तु) कंकः (साद्)
- A bluejay: ^{m j mk} (अथ) चायः किकीदिविः
- The fork-tailed surike: ^{m m 3m} कलिक मरु धूम्याङ्ग
- A wood-pecker: ^{4m} (य स्याच्च) कृतपत्रकः
17. दाब्बोघाटे ^m
- Pipihā, m ^{mn mo 5m} (य) सारंग स्लेककखात (समाः)

¹—दी. ²—न. ³—ट. ⁴—श. ⁵—चा.

^a And नोलकुः. ^b Likewise क्रमिः. ^c Also कर्णजलौकाः (—रस्). ^d अलिः or अली (—न); also आलिः and आली. ^e झूकः or झोणः. ^f Likewise पारावतः. ^g Or उलूकः. ^h And भारद्वाजः. ⁱ Coracias Indica and Bengalensis; or as otherwise explained, a different bird. ^j Or चासः. ^k Likewise किकीदिविः, किकीदोविः, and किकिदिविः; or किकीदिवः, &c. Also किकिः and दिविः; or कौकिः and दीविः. ^l Lanius Cœrulescens and Corvus Balicassius.

A zell-
aceous
fowl.
^m ^{1 m} ^m ^{2 m}
हृत्वाकुलान्वृद्धः कुक्षुटश्चरणायुधः

A sparrow. 18. चटकाः कलविकः (यात्)

Its female.
Their off-
spring
male and
female.

(तस्य स्त्री) चटका

(तयोः)

^m ^{3 f}
पुमपत्ये चाटकेरः (स्वपत्ये) चटके (व हि)

Numidian
crane. 19. कर्करेटुः करेटुः (यात्)

Cuc. a

^m ^{4 m}
हृत्वा कुक्षुटश्चरणायुधः (समौ)

The black
cuckoo.

^m ^m ^m ^m
वतप्रियः परभृतः कोकिलः पिकः (इत्यपि)

A crow.

^{5 m} ^m ^m ^m ^{6 m}
20. काके (तु) करटः शिखि वलिपुष्ट सहायजः

^m ^{7 m} ^{8 m} ^{9 m} ^{10 m}
ध्वजोत्तमबोध परभट्टलिभुवायसा (अयि)

A raven.

^{m b} ^m
21. त्रैलोक्याक (स्तु) काकोलः

A gallinule.

^{m c} ^m
दातृहृः कालकण्ठकः

A kite.

^{m d} ^{11 m}
अतायि पिलौ

A vulture.

^m ^{12 m}
दाक्षाय गृध्रौ

A parrot.

^m ^{13 m e}
कीर शुक्रौ (समौ)

A curlew.

^{11 m} ^{m f}
22. कुड् क्रौंचौ

1 ता— 2 च— 3—का. 4—र. 5—क. 6—ज.
7 का— 8—भृत् 9—भुज् 10 वायस, 11 चिह्न. 12 गृध्र.
13 शुक्र. 14 क्रौंच.

* Perhaps *Perdix Sylvatica*.

* Also ज्ञाणः.

* Or दातृहृः.

* अतायी (—न) or अतायी (—न).

* Also शुक्रः.

* Like-

wise क्रंचः. Fem. क्रंचा and क्रौंचा.

A crane.

(इध) वक्रः कर्कः^{m a}

The Indian crane.

पुष्करा (ककु) सारसः^{m b}

The ruddy goose.

कोकस्य स्रज्जवाको रथांगा (कयनामका)^m

A drake.

23. कादम्नः कलहंसः (स्याद्)

An osprey.

उरकोश कुरुरौ (समौ)^{m 3 m c}

Geese.

हंसा (सु) पेतगरुतश्चक्राङ्गा मानसौकसः^{m e}

Varieties of geese.

24. राजहंसा (सु) ते चक्षुषरखैर्लोहितैः सिताः^{m f}(मलिनै) मंक्षिका (व्या स्ते) धार्तराष्ट्राः (सितेतरे)^{m g}
^{f i 7 f 8 f}

Sarali. h

25. शरारिः टिराडि (च)

A small crane. j

वलाका विसकण्ठिका^f

A duck or goose.

(हंसस्य योविद्) वरटा^{f k}

A female Indian crane.

(सारसस्य तु) लक्ष्मणा^{f l}

A bat.

26. जतुकाजिनपत्रा (स्यात्)

A cock-roach.

परेशो तैलपायिका^{f n f}

¹ च—, ² च—, ³—र, ⁴—रुत्, ⁵ च—, ⁶—कस्,
⁷ जा—, ⁸ जा—, ⁹—अ—

• पुष्करः or any term signifying the lotos. Also पुष्कराङ्कः. ^b Any word signifying a wheel. * Fem. कुरुरौ. ^d Sing. हंसः. Fem. हंसी. * Sing. राजहंसः. A white gander with red legs and bill. ^f Sing. मंक्षिका, with brown legs and bill. Also मंक्षिकाखः. ^g धार्तराष्ट्रः, with black legs and bill. ^h Perhaps Turdus Ginginianus. ⁱ Also शरारिः or शरारिः. ^j Feminine, even when the male bird is intended. ^k Also वरटी. ^l Likewise लक्ष्मणा. ^m Or जतुका.

- A blue fly. ^f ^a वर्षा (मल्लिका नीला)
- A bee. सरघा मधुमल्लिका
- A small bee. 27. पतङ्गिका युक्तिका (साद्)
- A gadfly. दंश (स्) वनमल्लिका
- A smaller sort of gadfly. दंशी (तज्जातिरुषा साद्)
- A wasp. गंधोली वरटा (वयो)
- A cricket. 28. भङ्गारी भीरुका चीरी भिक्षिका (च समा इमा)
- A grass-hopper. (समौ) पतंग शलमौ
- A firefly. खद्योतो ज्योतिरिङ्गः
- A large black bee. 29. मधुव्रतो मधुकरे मधुलिङ्गमधुपाशलिङ्ग
द्विरेफ पुष्पलिङ्गक घटपद धमराश्लयः
- A peacock. 30. मयूरे वर्हिणो वर्धि नीलकंठो भुजङ्गमुक्
शिखावलः शिखो को मेघनादानुलास्य (पि)
- His cry. 31. केका (वाणी मयूरस्य)
- The eye of his tail. (समौ) चन्द्रक मेघकौ

1—ह. 2 म—. 3—न. 4—ह. 5 म—. 6 अलि.
7—न. 8—भुज. 9—न. 10—न. 11—सो (—न).

* Some deduce two synonyma from the explanation. मल्लिका and नीला or नीली. ^b Also गंधोली and वरटी. Masc. वरटः. ^c Likewise चोरुका. ^d Or a black beetle. ^e Nom. मधुलिङ्ग or ट (—ह). ^f Also मधुपायो (—न).

His crest.

शिखा चूडा

His tail.

शिखण्ड (स्तु) पिच्छ वहे (नपुंसके)

A bird in general.

32. खगे विहंग विहंग विहंगम विहायसः

शकुन्ति पक्षि शकुन्ति शकुन्त शकुन विजाः

33. पतत्रि पत्रि पतग यतय चरघाण्डजाः

नगैको वाजि विकिर वि विध्वार पतत्रयः

34. नोडोद्धवा गुरुजंतः पितृते नभसंगमाः

Various birds. e

(तेषां विशेषा) हारितो मनुः कारखडवः जवः

35. तित्तिरिः कुक्कुभो लावो जीवं जीव सकारकः

कोयष्टिकष्टिभको वर्त्तको वर्त्तिका (दयः)

A wing.

36. गरुपक्षदाः पत्रं पतत्र (च) तनूरुहम

- 1—यस्. 2—न्. 3—ज. 4—न्. 5—न्.
 6—त्. 7—य. 8—ज. 9—कस् and —क. 10—न्.
 11—त्रि. 12—व. 13—लत्. 14—त्. 15—च—
 16—टि— 17—त्. 18—क—

^a Also masc. वहे. ^b Sing. विहायाः. ^c Masc. ि. Fem. वी.

^d Sing. गरुत्मान्. ^e Severally named in the text; viz. Green pigeon, &c. Besides others, as मयूरंगः, a king-fisher, &c. ^f Also

हारितः, (Columba Hurala, B. Mss). ^g A shag. ^h Sort of duck. ⁱ Or तित्तिरः. The francoline Partridge. ^j A wild cock,

(Phasianus Gallus.) ^k Sort of quail, (Perdix Chinensis.) ^l Per-

haps a pheasant. ^m Sort of partridge, (Perdix rufa, B.) ⁿ And टिटिभको, Jacana, Tringa Goensis, (Parra Goensis, &c.) ^o A quail,

and its female. Likewise fem. वर्त्तिका. ^p Also neut. पत्रं and पतत्रः

- Its root. (स्त्री) पक्षतिः पक्षमूलं^f
 The beak. चक्षुस्त्रिंशति (रुमे स्त्रियौ)^{fa 1fb}
 Acts of flying. c 37. प्रडीना डून संडीना (न्येताः खगगतित्रियाः)^{n 2n 3n}
 An egg. पेशी केषी (दिहोने) ऽण्डं^{fd mne}
 A nest. कुलायो नीड (मस्त्रियाम्)^{m mn}
 Young of any animal. 38. पोतः पातो ऽर्भको डिमः पृथुकः शावकः प्रिशुः^{mf mg mw mh m}
 A couple, male and female. (स्त्री पुंसौ) मिथुनं बंबं^{n ni}
 A pair or brace. युगं (तु) युगलं युगम्^{n n}
 A flock or multitude. 39. समूह निवह यूहसंदोह विसर व्रजाः^{m m m m m m}
 स्त्रामौघ निकर व्रात वार संघात सञ्चयाः^{m 4m m m m m}
 40. सपुटायः समुदयः समावाय वृष्टौ गणः^{m m mj sm m}
 (स्त्रियां तु) संहतिर्द्वन्द्वं निकुरुर्गन् कदम्बकम्^{f 6n n}

¹ चो— ² उ— ³ न. ⁴ क्षेप. ⁵ च—

दृ—

^a And चंचः. ^b Or चोटी. ^c Severally mentioned: viz. taking flight, soaring, and perching; or otherwise interpreted, whirling, ascending, and alighting. ^d And पेशिः. ^e Or कोशः. Likewise पेशीकेषः. ^f Fem. पोतो. ^g Fem. पाका. ^h Also पृथुकः. ⁱ Some make the last term, others both words synonymous with the following. ^j And समावायः.

A multi-
tude of
similar
things.

41. (वृन्दमेदाः समैर्) वर्गः^m

Of animals.

संघ सार्धौ (तु जंतुभिः)^{m 1 m}

Of home-
geneous
animals.

(सजातीयैः) कुलंⁿ

Of birds
and beasts.

यूथं (तिरस्त्रां पुन्नपुंसकम्)^{m n}

Of beasts. 42. (पशूनां) समजे^m

Of other
beings
(men, &c.)
Or persons
practising
like duties.

(न्येष्वां) समाजो^m

(अथ सधर्मिणाम्)

स्थानं) निकारः^m

A heap of
grain, &c.

पुञ्ज राशी (तू त्करः कूट (मस्त्रियाम्)^{m a 2 m f 3 m m n}

Flocks of
various
animals. b
Domesti-
cated, (a
bird or
beast).

43. कापोत श्लोक मायूर तैत्तिरा (दीनि तद्गणे)^{n n n n}

(गृहामन्ताः यक्षिगमाश्) ह्येका (स्ते) गृह्यका (ख ते)^{m c m}

1—घे.

2—शि.

3—उ—.

* Also fem. पुञ्जिः. ^b Of doves, parrots, peacocks and franco-
line partridges; other derivatives are similarly formed, as औलुकं, a
flock of owls. ^c Sing. ह्येकः and गृह्यकः.

CHAPTER VI.

SECTION I.

Man;
mankind.

1. मनुष्याः मानुषाः मर्थाः मनुजाः मानवाः नराः

Man; or
male. c

(सुः) पुमांसः पंचजनाः पुरुषाः पूरुषाः नरः

A woman;
or female.

2. स्त्री योषिद्बला योषा नारी सोमंतिनी बधूः

प्रतोपदर्शिनी वामा वनिता महिला (तथा)

Various
descriptions
of wo-
men. i

3. (विशेषाच्चा) कुना भीरुः कामिनी वामलोचना

प्रमदा भाविनी कांता ललना (च) नितम्बिनी

4. सुंदरो रमणी रामा

A passion-
ate woman.

कोपना (सैव) भाविनी

An excel-
lent wo-
man. ii

वरारोहा मत्तकाश्रित्युत्तमा वरवर्धिनी

1—त. 2 अ—. 3 अ—. 4—नो. 5 उ—.

* Sing. मनुष्यः, मानुषः, &c. (Fem. मनुषी मानुषी).

^b Also

(with an ill sense) माणवः. * Both lines contain synonymous terms, according to some. ^d Sing. पुमान् (पुंस). * Sing. नारी (न).

^f Also योषिता. * Likewise जेया. ^h Or महेला, and महीला.

ⁱ The terms are commendatory; as well-shaped; timid; loving; having fine eyes, &c. ^j Also भीरुः, and भोलुः. ^k Another reading

exhibits मानिनी. ^l Some write रमणी. ^m Likewise रमा.

ⁿ Handsome, healthy and affectionate. However some make the terms not synonymous, but significant of various descriptions of women.

* And मत्तकाशिनी, or मत्तकाशिनी.

A queen. a

5. (छताभिषेका) महिषी

Other
wives of
a king.

भोगिन्यो (अन्या वृषस्त्रियः)

A wife, or
wedded
woman. c

पत्नी पाणिष्ठोतो (च) द्वितीया सहधर्मिणी

6. भार्या जाया (अथ पुंभूम्नि) दाराः

A matron. f

(स्यत्तु) कुटुम्बिनी

पुरंधी

A virtuous
faithful
wife.

सुचरित्रा (तु) सती साध्वी पतिव्रता

A superseded
wife. i

7. छतसायनिका ऽध्यूजा ऽधिविवा

A bride
choosing
her hus-
band.

(अथ) स्वयंवरा

पतिव्रता (च) वर्या

A chaste
woman.

(अथ) कुलस्त्री कुलपालिका

A maiden. l

8. कन्या कुमारी

* Consecrated as such. Also a king's wife in general. ^b Sing.
भोगिनी. * Some restrict the two first terms (other the four first)
to the particular sense of a wife married with religious rites. ^d Like-
wise सहधर्मिणी. * Also fem. Sing. दारा. ^e Or one, who has
children and her husband living. ^g Some add पुरंधी. ^h Or
साधु. ⁱ One, whose husband has married another wife. ^j And
छतसायनिका, छतसायनी, छतसायनीका, or छतसायनिका. ^k And
कुलपाली. ^l The first term denotes a girl nine years old; the
second twelve; or, without discriminating the age, both terms signify

A girl.^a

One arrived at puberty.

A young woman.^d

A daughter-in-law.

A woman staying in her father's house.ⁱ

A woman desirous of any thing.^l

One amorous or lustful.

One who goes to an assignation.

A disloyal or unchaste woman.

गौरी (तु) नमिका जनागतार्त्तवा

(सान्) मध्यमा दृष्टरजाश्

तद्वर्णो युवति (समे)

9. (समा) कुषा जनी बध्वश्

चिरञ्छी (तु) सुवासिनी

इच्छावती कामुका (पाद्)

दृष्टार्थी (तु) कामुकी

10. (कांतार्थिनी तु या याति संकेतं सा) अभिसारिका

पुंस्त्री धर्षिणी बंधक्यसती कुलदेल्वरी

11. सैरिणी प्रांशुला

(इय स्याद्) अशिषी (प्रिशुना विना)

अवीरा (निष्यतिसुता)

विश्वस्ता विधवे (समे)

A childless woman.

One who has neither husband nor son.

A widow.

¹—जस. ²—की. ³—अ. ⁴—टा. ⁵—इ. ⁶—वा.

^a Here also, if ages be discriminated, the first is a girl eight years old; the second, ten: as synonymous terms, they signify a girl who has not menstruated. ^b And लमिका. ^c Likewise मध्या.

^d Between sixteen and thirty years of age. ^e Or तजनी. ^f Also

युवती and युनी. ^g जनि, or जनी. ^h Sing. बधु, or बधू.

Likewise बधूटी. ⁱ Married or unmarried. ^j Likewise चिरिञ्छी.

^k Also सुवासिनी. ^l Covetous of wealth; eager for food, &c.

^m Also धर्षिणी. ⁿ Likewise प्रांशुला. ^o And विश्वस्ता.

A woman's
female
friend.

12. आलिः सखी वयसा (च)

A woman
whose hus-
band is liv-
ing.

पतिवत्नी सम्भर्तृका

Old or grey-
haired.

वृद्धा पलिकी

Intelli-
gent.

प्राज्ञी (तु) प्राज्ञा

Wise.

प्रज्ञा (तु) धीमती

The wife of
the Sūdra.

13. शूद्रा (शूद्रस्य भार्या याच)

A woman
of the
Sūdra tribe.

शूद्रा (तज्जातिरङ्गना)

A milk-woman.

आभीरी (तु) महाशूद्रा (जातिपुंयोगदोः समा)

A woman
of the Vaisya tribe.

14. अर्थ्याणी (खयम्) अर्थ्या (स्यात्)

One of the
Chatriya
tribe.

क्षत्रिया क्षत्रियाण (अपि)

A female
teacher.

उपाध्याया (पु) पाध्यायी

A spiritual
instruct-
ress.

(स्माद्) आचार्या (अपि च स्वतः)

The wife
of a spiri-
tual pre-
ceptor.

15. आचार्याणी (तु पुंयोगे)

Wife of a
Vaisya.

(स्माद्) अर्थ्या

Wife of a
Chatriya.

क्षत्रियो (तथा)

Wife of a
tutor.

उपाध्यायानुपाध्यायी

A mascu-
line wo-
man.

पेटा (स्त्रीपुंसलक्षणा)

¹ शूद्रा.

²—णी.

³ उ—.

⁴—नी.

⁵ उ—.

^a Or आली.

^b Or पलित्ता.

^c Whether belonging to the

same or to a different tribe.

^d Milkman's wife ; or a woman of

- A hero's wife. 16. वीरपत्नी वीरभार्या^f
 A hero's mother. वीरमाता (च) वीरसूः^f
 A woman who has borne a child. a जातापत्या प्रजाता (च) प्रसूता (च) प्रसूतिका^f
 A naked woman. 17. (स्त्री) नमिका कोटवी (याद्)^f
 A female messenger or go-between. दूता सचचारिके (समे)^f
 A middle-aged widow. d कात्यायन्य (जड्डजा या कात्यायनसनाधवा)^{3f}
 A female artisan in another's house. e 18. सैरिंधी (परवेशस्या स्ववशा शिल्पकारिका)^{ff}
 A female servant. g असिकी (याद्दृडा या प्रैव्यांतःपुरचारिणी)^{fh}
 A courtesan or harlot. 19. वारस्त्री गणिका वेश्या रूपयाजोवा^f
 The head of a set of harlots. सल्लता वारमुखा (यात्)^f (य सा जनेः)^f
 A bawd or procurer. कुटनी शंभजी (समे)^{fj}
 A fortune-teller. 20. विप्रन्त्रिका (त्री) क्षत्रिका वैवज्ञा^f
 A woman in her courses. (य) रजसखा^{4f}

1—ट.

2—का.

3—नी.

4—ई—.

^a The two last of these synonyma are by some restricted to a woman recently delivered. ^b Likewise कोटवी. Some add कोटरी.

^c Also दूतिः. ^d Wearing a dress indicating the practice of austerity. ^e Being her own mistress, but living in another's house, and practising any art. ^f Also सैरिंधी. Some add सैरिंधिः. ^g Young and frequenting the apartments of the women. ^h And अक्षिता.

ⁱ Likewise वेश्या. ^j Some add कुटनी. ^k Also शंभजी.

स्त्रीधर्मिण्यविराजयौ मन्त्रिनो पुष्यवत् (ऽपि)
^{1f fa 2fb f 3f}

21. ऋतुमत् (पु) दक्षः (ऽपि)
^{4f 5f}

The courses.

^{6nc n 7n}
 (याद्) रजः पुष्यनार्त्तव

Longing, as in pregnancy.

^{f 8f}
 यद्वा लुप्तोद्भवतो

Past child-bearing: d

^{fe f}
 निष्कला विगतार्त्तवा

Pregnant.

22. आपन्नसत् (याद्) गुर्विष्यन्तर्वन्तो (च) गर्भिणी

An assemblage of harlots.

^{f 9f 10f f}
 (गणिकादेस्तु) गाणिक्यं

— of pregnant women.

ⁿ
 गर्भिण्यं

— of young women.

^{nf}
 यौवतं (गणे)

A twice married woman: g

23. पुनर्भूदिधघु (रूढा विः)

Her second husband.

^{mi}
 (तस्या) दिधघुः (पतिः)

One in whose family she practices.

^m
 (स तु विजे!) ऽयेदिधघुः (सैव यस्या कुटुम्बिनी)

Son of an unmarried woman.

24. कानोनः कन्यकाजातः (सुते!)

Son of an auspicious mother.

^m
 (ऽद्य) सुभगसुतः

1—खो.

2 आ—.

3—तो.

4—तो.

5 उ—.

6—स.

7 आ—.

8 दो—.

9—खो.

10 अं—.

11—भू.

12—घु.

* अविः and अविः.

b Some add आर्त्तयो.

c Also masc.

रजः (—ज).

d Having ceased to menstruate.

e Likewise

निष्कली and निष्कला or निष्कली.

f Also यौवनं.

g A virgin

widow remarried.

h Some add दिधघुः.

i Likewise दिधघुः.

^m
सौभागिन्यः (यात्)

Son by another's wife.

^m
पारस्वैष्यः (स्तु परस्वियाः)

Paternal aunt's son.

^m 25. पैटषसेयः (यात्) पैटषसीयः (ऋ पिटषसुः सुते)

Maternal aunt's son.

^a
(मातृषसुसैव)

Step-mother's son.

^m वैभात्रेयो विमातृजः

A bastard.

^m 26. (अथ) बांधकिन्यः (माद्) बंधुल (सा) सतीसुतः

A son of a female beggar.

^{m c} कौलटेयः ^{m d} कौलटेरो

(भिच्छुको तु सती यदि

^m 27. तदा कौलटिन्यो (ऽसाः) कौलटेयो (ऽपि चात्मजः)

A son.

^m आत्मजस्तनयः सूनः सुतः पुत्रः

A daughter.

(स्त्रियान्वयो

^{f i} 28. आऊर् दुहितरं (सर्वं)

1—त.

^a Formed like the preceding terms, viz. मातृषसेयः and मातृषसीयः. Fem. मातृषसेयी and मातृषसीया. ^b Son of a disloyal wife.

^c Some add कौलटिन्यः. ^d Fem. कौलटेयी and कौलटेरा. ^e Also

पुत्रः. ^f Nom. दुहिता — (त). ^g All preceding terms for a son

signify, in the feminine, a daughter, viz. आत्मजा, तनया, सूनः, सुता,

पुत्री, पुत्रिका or पुत्रका.

Offspring, male or female.		उपत्यं लोकं (तयोः समे)
A legiti- mate son. a	^{1 m} ^{m b}	(खजाते तौ) रसौरसौ
Father.	^m ^m ^{2 m}	तात (स्तु) जनकः पिता
Mother.	^{f c} ^{3 f} ^{4 f} ^f	29. जनयित्रो प्रसूमाता जननी
Sister.	^{f d} ^{5 f}	भगिनी खसा
Husband's sister.	^{6 f e}	ननान्दा (तु खसा पत्यु)
Grand- daughter. f	^{f g} ^{f h} ^f	नैप्री पौत्री सुतात्मजा
Husband's brother's wife.	^{f i}	30. (भार्यास्तु भ्रातृवर्गस्य) यातरः (स्युः परस्परम्)
Brother's wife.	^f ^f	प्रजावती भ्रातृजाया
Maternal uncle's wife.	^f ^f	मातुलानी (तु) मातुली
Mother- in-law.	^f	31. (पतिपत्न्योः प्रसूः) श्वश्रूः
Father- in-law.	^m	श्वशुर (स्तु पिता तयोः)
Paternal uncle.	^m	(पितृभ्राता) पितृयाः (स्यान्)
Maternal uncle.	^m	(मातृभ्राता तु) मातुलः
Wife's brothers.	^{m j}	32. श्याजः (सुभ्रातरः पत्न्याः)

1—औ. 2—त. 3—सू. 4—मातृ. 5—श्व. 6—वद.

* By a woman of the same tribe with her husband. ^b औरसः
and उरसः. Some write औरसः. ^c Also जनयित्रो. ^d Like-
wise भयौ. ^e Or ननान्दा (—व्द). Also नैदिनी. ^f Either in
the male or female line. ^g And नप्ता (—पू), a grandson or grand-
daughter. ^h Generally restricted to the son's daughter. ⁱ Sing.

Husband's brother. a	^{m b} ^{m c} (स्वामिने) देव देवैः
Sister's son.	^m ^{m d} स्वस्तेया भागिन्यः (स्वज)
Daughter's husband.	^{m e} ^m जामाता दुहितुः पतिः
Father's father.	33. पितामहः ^{m f} ^{1 m} पितृपिता
His father.	(तत्पिता) प्रपितामहः ^{m g}
Maternal grandfather.	^{2 m} ^h (म. तुम्) मातामहा (पितृ)
Kinsmen.	^{m i} ^{3 m} सपिण्डः (स्व) सनाभयः
A brother of the whole blood.	34. समानोदर्यः ^m ^{m j} ^m ^{4 m} सौदर्यः सभ्यः सहजाः (समा)
A distant kinsman.	^m ^m ^m ^m ^m ^{5 m} समोज बांधव चाति बंधु स्व स्वजनः (समा)
Relationship.	35. च. तेय ⁿ
An aggregate of kinsmen.	^f बंधुता (तेषां क्रमाद्भावस्तमूहयो)
A husband.	^m ^m ^{6 m} ^{7 m} धवः प्रियः पतिर्भर्ता
A paramour.	^{8 m} जार (स्व) पयतिः (समै)
An adulteress.	36. (अमृते जारजः) कुण्डि ^m

1—ह. 2—ह. 3—भि. 4—ज. 5—न.
6 पति. 7 भर्ता. 8 उ—.

* Usually restricted to the younger brother. But some apply the first term to the elder brother; and the second to the younger.

^b Nom. देवा. Also देवः (—व). ^c Likewise देवता. ^d Fem.

स्वस्तेया and भागिन्यो; sister's daughter. ^e Also यामाता (—ह).

^f Fem. पितामही, a grandmother. ^g Fem. प्रपितामही, a great-grandmother.

^h So प्रमातामहा, maternal great-grandfather. ⁱ Sing.

सपिण्डः. ^j Also सौदर्यः and सौदर्यः.

A widow's
bastard.

^{m a}
(मृते भर्तरि) गोतकः

A brother's
son.

^{m b} ^{1 m}
भात्रीयो भातृजे

Brother and
sister.

^{m du.} ^{m du.}
भातृभगिन्यौ भातराव् (उभौ)

Father and
mother.

^{m du.} ^{m du.} ^{m du.}
37. मातापितरो पितरौ मातरपितरौ (च तौ)

Husband's
or wife's
father and
mother.

^{m du.} ^{m du.}
श्वश्रूषुरौ श्वशुरौ

Son and
daughter.

^{m du.}
पुत्रौ (पुत्रश्च दुहिता च)

Husband
and wife.

^{m du.} ^{m du.} ^{m du.} ^{m du.}
38. दम्पती जम्पती जयपती भार्यापती (च तौ)

The womb.

^m ^{m d} ^{m n} ^{m n}
गर्भाशये जरायुः (स्याद्) उल्लं (च) कल्लो (स्त्रियाम्)

The last
month of
gestation.

39. मूतिमासो वैजनो

A fetus.

^m ^m
गर्भे धूण् (इमौ समौ)

An eunuch.

^{f c} ^{m f} ^{m n} ^m ^{*}
ततोया प्रच्छतः शरुः क्षीवं पण्डो नपुंसकम्

Childhood.

40. शिशुलं शैशवं बाल्यं

Youth or
manhood.

ⁿ ⁿ
दारुण्यं यौवनं (समे)

१—ज.

* Or गोतः, * Likewise भातृश्वः, * Some restrict the last, others the two last, to signify the embryo. * Also जरायुः, (—स्).

* The compound term is properly ततोयप्रच्छतः. * And शरुः or

शरुः. Some add शण्डः. * To the age of sixteen.

Old age, a	(शास्त्रं) स्थाविरं (तु) दृढत्वं ⁿ
An assemblage of old men.	दृढसंघे (इपि) वार्द्धकम्. ^{m nb}
Greenness of hair, c	41. पलितं (जरसा प्रौक्ष्यं केशादौ) ^b
Decrepitude.	विस्मृता जरा ^{f fd f f f}
An infant.	(शब्द) उत्तानश्रयां डिम्भा स्तनपा (घ) स्तनंधया ^{f d f f f}
A child, f	42. बाल (स्तु स्यान्) माण्डवकी ^{mg m}
A young man, h	वयस्यस्तु रूपा युवा ^{m 1m 2m}
An old man.	प्रवयाः स्थाविरं दृढं जीने जीर्णं जरम् (इपि) ^{3m m m m m 4m}
One very aged.	43. वर्धमानं दशमी ज्ययान् ^{5m 6m 7m}
Elder brother; first born.	पूर्वज (स्तु) पिये इयजः ^{m 8mi m}
Younger brother.	अग्रयज (स्तु) कनिष्ठ यवोद्ये इवर जा अनुजा ^{9m m j m k m m}
Feeble; thin.	44. अमांसं दुर्बलम्भाते ^{m m m l}

1 त— 2 न— 3 स— 4 जरत् 5 यत्
6 न— 7 यत् 8 अ— 9 ज.

^a After seventy in men, or after fifty in women. ^b Also वार्द्धकं.
The term likewise signifies old age. ^c Or पलितः, grey-haired.
^d Or, masc. उत्तानश्रयः, &c. For this and following (to v. 49) admit the three genders. ^e Some write स्तनंधया. ^f Not exceeding sixteen. ^g Fem. बाला. ^h Or one of the virile age, from sixteen to seventy. ⁱ Also अग्रिमः, अग्र्यः and अग्र्यीयः. ^j And कनोयान् (—यस्) or कन्यसः. ^k यवोद्यान् (—यस्). Likewise यविकः.
^l शास्त्रं. Also शास्त्रः.

Deaf.	48. (शब्द) एडे बधिरः	1 m m
Hump-backed.	कुञ्जे गडुक्कः	2 m m a
Having a crooked arm. b	कुकरे कुटिः	m m e
Small, short, or thin.	एभिर्स्पतना	m d 3 m
A cripple.	आणः पंगौ	m m e
Bald; close-shaved.	मुख (स्त्र) मुखिते	m f m
Squint-eye.	40. बलिरः फेकरे	m m
Lame.	खोडे खञ्ज	m m
	(स्त्रियु जरावरः)	f
A freckle or mark.	जटुः कालकः पिन्नुस्	m m 4 m
A mole or spot. h	तिजकस्त्रिलकालकः	m 5 m

1—ड. 2 कुञ्ज. 3 अ—नु. 4—त्रु. 5 ति—.

- ^a And गडुक्कः. ^b Or a withered one. ^c Also कूटिः and कोणः. ^d Likewise एभिः. ^e पंगुः. Fem. पंगुः. ^f Fem. मुखिते. ^g The preceding (from v. 41) vary the gender with that of the subject. ^h Or a person freckled or having moles.

SECTION II.

Health.	1. अनामयं ⁿ (स्वाद्) अरोग्यं ⁿ
Physicking.	चिकित्सा ^f रुक्प्रतिश्रिया ^f
Medica- ments.	मेघ ⁿ मेघ ^{1 n} नैवज्यान्मृगदो ^{2 n} जायु ^{3 m} (दि ^m यपि)
A dise. sc.	2. (स्व) रुग्जो ^{4 f} (वि) पताप ^{5 m} रोग ^m बाधि ^m मदा ^m मयः ^{6 m}
Pulmonary consumption.	(पुमान्) ^{7 m a} यत्मा ^m क्षदः ^m शोथः ^m
Catarrh.	प्रतिश्रिया ^{m b} (स्तु) पीनसः ^{m c}
Sneezing.	3. (स्वो) क्षुत् ^{8 f} क्षुत् ⁿ क्षः ^m (पुंसि)
Cough.	कास ^{m d} (स्तु) क्षवधुः ^m (पुमान्)
Intumes- cence.	शोण ^m (स्तु) श्वयधुः ^m शोथः ^m
Kibc. e	पादस्रोटे ^m विमदिका ^f
Blotch.	4. किलासं ⁿ सिध ^{9 n f}
Scab.	कच्छां ^{f g} (तु) पाम ^{10 n} पामा ^{f h} विच्छि ^f

1 ओ—, 2—ज्य, 3 अ—, 4 रुज, 5 उ—,
6 अ—, 7—न, 8—त, 9—न, 10—न.

* Likewise जल्म (—न्) or जल्मः (—ल्म); and राजयत्मा (—न्) or राजजल्म (—न्).
b Also प्रतिश्रिया and प्रतक्षायः. c Like-
wise यपीनसः and पीनसः. d Also काशः. e A blister or sore
on the foot. f Or सिधं. g कच्छू. h पामा (—मन् and
—मन्) : कच्छू and पामे

Itch.	^f कण्डूः ^f खज्जु (४) ^{fa} कण्डूया
Boil.	^m ^m ^{fnb} विस्फोटः ^m पिटका (स्त्रिषु)
Sore or wound.	^{mf} 5. व्रणो (स्त्रिषाम्) ^{nc} ईर्ममरुः ^{ln}
Ulcer.	^m (क्रीवे) ⁿ नाडीवणः (पुमान्)
Sort of leprosy. d	^m कोठो ⁿ मण्डलकं
Leprosy.	ⁿ ^{no} कुष्ठं श्वित्रे
Hemorrhoids.	²ⁿ ^{3nf} दुर्गामका ^m अर्शसी
Epistaxis. g	^m 6. आनाह (स्त्रि) ^m विप्रधः (माद्)
Diarrhoea.	^{fh} ^f ग्रहणीरुक् ^m प्रवाहिका
Vomiting.	^{fi} ^f प्रच्छर्दिका ^m वमि (स्त्रि स्त्री पुमं स्त्रि) ^m वमथुः (समा)
Various diseases. j	^{fk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} 7. (याधिमेदा) विद्रुधिः (स्त्री) ^m ज्वर नेह भगन्दराः

¹ अरुस्.²—क.³—स्.^a Also कण्डूकितः. ^b Fem. पिटकाः. Also विटकः —का —कं.^c Likewise, masc. ईर्मः. ^d White leprosy with round spots. ^e Andश्वेतं or श्वेत्. ^f Likewise अर्शः (—स्.) Also masc. अर्शः (—स्.)^g Whether Ischury or Constipation. ^h Also ग्रहणी and ग्रहमिः.ⁱ Likewise, neut. छर्दिः (—स); and fem. छर्दिः (—द) or छर्दी, &c.^j Severally named in the text. ^k An abscess; an internal one.^l Fever. ^m Also प्रमेहः, Gonorrhœa. Some interpret it simplegonorrhœa or seminal weakness; others, diabetes. ⁿ Fistula in ano.

fa nb
असरी मूत्रार्च्छ (सात्)

c
(पूर्वे शुक्तापेक्षियु)

A Physi-
cian, d

me 1 m 2 m f 3 m m
8. रोगहार्यगदंकारो भिन्नैर्बो विकृतिके

Recovered
from sick-
ness.

mfn g mfn mfn mfn h
वार्ते निरामयः कल्प उक्ताघेः (निर्गते गदात्)

Emaciated
or weak.

mfn mfn i
9. स्नान स्वाच्छू

Diseased.

4 mfn mfn mfn mfn
आमय वा विकृतेः बाधितेः पटुः

mfn mfn mfn
आतुरोऽभ्यसितोऽभ्यसितः

Scabby.

mfn mfn
(सर्ने) यामन कच्छुरो

Affl-
icted with
herpes.

mfn j 5 mfn
10. दद्रुणो दद्रुरोगी (छाद्)

— with he-
morroids.

mfn mfn
अर्शरोगमुतेऽर्शसः

1 अ—.

2 द्यवे.

3 वैय

4 —न.

5 —न.

^a Stone or gravel. ^b Strangury. Some make the two last terms synonymous, as signifying dysury.

^c The following terms (inclusively to v. 12) admit the three genders.

^d Or, adjectively, 'practising medicine.'

^e रे, गदारी (—न्.) ^f भिन्नै (—ज्.)

^g Fem. वार्ता. ^h Some restrict the last term to convalescent or recently well from disease.

ⁱ स्वाच्छू. ^j Also दद्रुणः. Fem. दद्रुः, दद्रुः, दद्रुः or दद्रुः, herpes.

Afflicted
with gout
or rheuma-
tism.

— with
dysentery.

1 mfn

2 mfn

वातकी वातरेणु (स्यात्)

mfn

mfn

सातिसारेः तिसारकी

mfn mfn mfn mfn

Blind-eyed. 11. (स्युः) क्षिप्रान्ते चक्षुः क्षिप्रं पिप्पलः (क्षिप्रं अक्षि

चायमो)

mfn

3 mfn

Insane.

उन्मत्त उन्मादवति

mfn

mfn

4 mfn

Phlegma-
tic.

श्लेष्मलः श्लेष्मणः कफो

mfn

Gibbous
from dis-
ease, b

12. सुजो (भुजो रुजा)

mfn

mfn

Having an
elevated
navel.

(उद्वज्जो) तुण्डित तुण्डित

5 mfn

mfn

Having
blotches.

किलासी सिफली

mfn 6 mfn d

Blind.

अंधो अन्ध

mfn

mfn

mfn

Fainting.

मूर्च्छित मूर्च्छित मूर्च्छित

7 c

7 n

n f

n

n n

Seed.

13. शुक्रं तेजो रेतसी (च) धीम धीर्येतिपात्र (च)

m

n

Bile.

साहः पित्तं

m

8 m

Palega.

कफः श्लेष्मा

1—स.

2—न.

3—त.

4—द.

5—न.

6—प.

7—स.

8—न.

9—

* These terms, in the neuter gender, signify the diseased eye.

† The word also signifies a disease often having a gibbosity of the back.

‡ Also तुण्डित. § अन्ध (—इ).

¶ The preceding (from 10)

§ admit three genders, being used adjectively.

¶ Sing. रेतः (—इ).

¶ Sing. इन्द्रिय.

The skin.	(स्त्रियां तु) लङ्गस्यधरा
Flesh.	14. पिशितं तरसं नांसं पललं प्रगमाभिधम्
Dry flesh.	उत्तरं शुष्कमांसं (याद्) वक्त्रं (तद्विलिङ्गम्)
Blood.	15. रघरे ऽस्त्रोद्धिता स्त्र रत्ता क्षतज शोणितम्
The heart.	बुक्ता ऽयमांसं हृदयं हृन्
The serum of flesh.	मेद (स्त्र) वपा वसा
Muscles at the nape of the neck.	16. (पश्चाद्भावा शिरा) मन्या
A nerve, tendon or gut.	नाडी (तु) धमनिः शिरा
The bladder.	तिजकं क्लोम
The brain.	मस्तिष्कं गोर्जं

1 क्षो—.

2—त् or —द्.

3—न्.

* लक् (—च्) and लच्चा or neut. लचं. ^b अस्त्रधरा or अस्त्रधारा.
^c अभिधं and अभिधं. ^d Fem. वक्त्रा.
^e अक् (—ज्).
^f Some add अत्रं. ^g Certain writers restrict the tv first words to signify the heart; and the two last the thorax. ^h बुक्ताः or बुक्ता (—न्). Fem. बुक्ता or बुक्ती. Neut. बुक्ता or बुक्ता (—न्). Also वक्ताः, वक्ता, वक्तां, and वक्ता, वक्ता, वक्तां, or वक्ता, वक्ता (—न्), and वक्ता, वक्ता (—न्). ⁱ Likewise बुक्तायमांसं. ^j Some interpret this the marrow of bones. ^k मेदः (—स्त्र). Or masc. मेदः (—द्). ^l Or any tubular vessel of the human body. ^m And नाडिः. ⁿ Or धमनी. ^o Also शिरा. ^p Also क्लोमं (—म). ^q Some make the preceding terms synonymous with these.

- An excretion. a ^{n m n} किट्टं मलो (स्त्रियाम्)
- Entrails. 17. अंचं पुरी तद् ^{n 1 m n b}
- The spleen. ^{m 2 m c} गुल्म (स्त्रु) क्षीक्षा (पुंस्)
- A tendon or muscle. ^{f d} (इय) वज्रसा
- ^f स्नायुः (स्त्रियां)
- The liver. ^{n 3 n} कालखण्ड यक्षती (तु समे इमे)
- Saliva. 18. सखिका स्यंदिवी लाजा ^{f c f f}
- Rheum of the eyes. ^{f f} दूषिका (नेत्रयोर्मलम्)
- Urine. ^{n m} मूत्रं प्रलाव
- Fæces. ^{m m m m d} उचारा इवकारौ शमलं शकत्
19. गुधं पुरीषं वज्रक (मस्त्री) विष्ठा विषा (स्त्रियौ) ^{n n m n f f h}
- The skull; cranium. ^{m m n} (स्नात्) कर्पूरः कपाजो (स्त्री)
- Any bone. ^{n n 4 n} धीकसं कुल्यमस्थि (च)
- The skeleton. 20. (खाष्करोरास्त्रि) कंकालः ^m

1—त.

2—न्.

3—त.

4 अ—.

* Either excrement or excrescence; twelve are enumerated; (some count nine only:) as serum, seed, blood, marrow, urine, fæces, earwax, nails, phlegm, tears, rheum and sweat. See Menu. c. 5. v.

135. ^b Likewise परिस्तत्. ^c Or क्षीक्षा (—न्). Also fem.

क्षीक्षा. ^d Likewise वज्रसा. ^e Or सखिका. ^f And दूषी or

दूषीका. ^g And सक्षत्. ^h Sing. विट् (विष् or विष्). Also विषा.

The back-
bone.

^{fa}
(एष्ठास्त्रि तु) कशेरुका

The skull;
or bones of
the head.

^{1a} ^{fb}
शिरोस्त्रि (तु) करोटिः (स्त्री)

A rib.

^{2a} ^{fc}
पार्श्वस्त्रि (तु) पर्शुका

A limb or
member.

ⁿ ^m ^m ^m
21. अङ्गं प्रतीका ज्वयवो ज्वघने

The body.

ⁿ
(ज्य) कलेवरम्

ⁿ ^{3a} ⁿ ⁿ ^{4a} ^m
गात्रं वपुः संहननं शरीरं वर्ध विग्रहः

^m ^m ⁿ ^f ^{fd} ^{5f}
22. काये देहः (स्त्रीवपुंसोः स्त्रियां) मूर्तिस्तनुस्तनूः

Point of
the foot.

ⁿ ⁿ
पादाग्रं प्रपदं

^m ^{me} ^{mf} ^{6ma}
पादः पदं हि स्त्रियोः (स्त्रियाम्)

A foot.

The angles.

^{fg} ^{mn}
23. (तद्वंघी) घुटिके गुल्फौ

^{nf}
(पमान्) पाणि (रधस्तयोः)

A heel.

^f ^f
जंघा (तु) प्रस्तवा

A leg.

^m ^{nh} ⁷ ^{mn} ⁸ ^{ma}

A knee.

जानूरुपर्वो ऽक्षीवद (स्त्रियाम्)

A thigh.

ⁿ ⁹ ^m
24. सविध (स्त्रीव पुमान्) ऊरुस्

1—न. 2—न. 2—स. 4—न. 5 तनु.
6 च. 7 ऊ—न. 8—त. 9—र.

* And कशेरुका. b Or करोटी. Also neuter करोटं. c Like-
wise पार्शुका and पर्शुः. d तनुः (—न and —नुस्). e पत्
(—द्) and पदः (—दः); also neut. पादं and पदं. f अङ्घ्रिः and
अङ्घ्रिः. Some make these neuter likewise. g Sing. घुटिका and
घुटिः or घुटी. Also घुट. h Masc. जानुः, ऊरुपर्वो, अक्षीवान्.

The groin.

(तर्हधिः पुंसि) वंक्षः^m

The anus.

गुदं (ल) पानं पायु (नी)^{n In m}

The abdomen.

वस्ति (नीभेर्धो द्वयोः)^{m f a}

The hip and loins. b

25. कटि (ना) आशिफलकं कटिः आणो ककुद्गती^{m n c f d f e f}

A woman's buttocks.

(पञ्चान) नितम्बः (स्त्रीकथाः)^m

Mous veneris.

(कीवे तु) जपनं (पुरः)ⁿ

Cavities of the loins.

26. (कूपको तु नितम्बस्थो बयघीने) कुकुदरे^{n f}

The buttocks.

(स्त्रियां) स्थिौ कटिप्रोघाय^{2 f m g}

Parts of generation.

उपस्थौ (वक्षसाणयोः)^m

Valva.

27. भगं योनि (द्वयोः)^{n m f i}

Penis.

शिञ्जि मेष्टि मेहन शेषसौ^{m m n j}

The sacrum. h

मुष्को ऽण्डकोटि द्वयः^{m m i m}

The end of the spine.

(पृष्ठवंशाधरे) त्रिकम्ⁿ

1 अ—.

2—घ.

a Also fem. वस्ती.

b Some distinguish the two first terms as

signifying the hip.

c Likewise आशिफलं.

d And कटो.

e आशि or आणी.

f Also ककुदरं.

g Sing कटिप्रोघः. Likewise

कटिः and प्रोघः.

h Of either sex.

i And fem. योनी.

j शेषः

(—स्) or शेषः (—स). Also masc. शेषः (—फ), शेषः (—प);

and शेषः.

k Also the testicles.

l And अण्डकोटिः.

m Con-

sisting of three bones, Os sacrum, &c.

^{ma mb ma la n}
The belly. 28. पिचिण्ड कुक्षी ञठरोदरं तुदं

The paps.^c

A nipple.

The bosom.^e

^{m n d}
चूचुर्कं (तु) कुचायं (यान्)

^{m m}
स्तनौ कुचौ

^{f n f}
(न ना) क्रोडं भुजांतरम्

^{2 n n n g}
29. उरो वक्ष (च) वक्षः (च)

The back.

A shoulder;
scapula.

The collar
bones.

The arm-
pits.

A side.

The waist.

An arm.

^{2 n n n g}
एहं (तु) चरमं तनोः

^{m h 3 n m ni}
स्तंघो भुजशिरो ऽसौ (स्त्री)

^{n j}
(संघी तयैव) जङ्घणी

^{n m k}
30. बाहूमूले (उभौ) कक्षौ

^{m n}
पार्श्वं (मस्त्री तयोः षः)

^{m n m n i m n}
मध्यम (चा) ऽवलम्ब (च) मध्ये (स्त्री)

(वौ परौ दयोः)

^{m f m m f n m 4 m o}
31. भुज बाह्व प्रवेष्टो दोः

^{m f p m f q}
(मात्) कफोणि (स्तु) कूर्परः

An elbow.

¹ उ—.

² —स.

³ —स.

⁴ —स.

^a Also पिचिण्डः.

^b कुक्षिः and कुक्षः.

^c Sing. स्तनः, कुक्षः.

^d Also चुचुर्कं—कः.

^e Some separate the two first terms from

the other three; distinguishing the breast between the shoulders (i. e. the first bone of the sternum) from the region of the Cartilago ensiformis.

^f Fem. क्रोडा.

^g वक्षः (—स).

^h स्तंघः (—घ). Also neut.

स्तंघः (—स).

ⁱ अंसः or अंशः.

^j Sing. जङ्घ.

^k Sing. कक्षः.

^l Likewise विलम्बं.

^m Also fem. भुजा.

ⁿ Masc. and fem.

बाहुः. Also masc. बाह्वः. Fem. बाह्वी.

^o And fem. दोषा.

^p And

कफोणिः. Also fem. कफोणी and कफणी.

^q Fem. कर्परा.

Humerus.

(अधोपरि) प्रगण्डः (स्यात्)

A fore arm.

प्रकोष्ठः (स्वस्थ चायुधः)

Metacarpus. b

32. (मणिबंधादाकनिष्ठं करया) करभोः (वह्निः)

A hand.

पंचशखः शयः पाणिस्

A fore finger.

तर्जनी (स्यात्) प्रदेशो

Fingers.

33. अंगुल्यः करशखाः (सुः)

The several fingers.

(पुंसं) गुष्ठः प्रदेशो

मध्यमा अनामिका (चापि) कनिष्ठा (चेति ताः क्रमात्)

A nail.

34. पुनर्भवः करहं हि नखे (इतो) नखरो (स्त्रियाम्)

A short span, of three knits.

प्रदेश ताल गोकर्णः (स्वर्जन्यादियुते तले)

A long span.

35. (अङ्गुले सकनिष्ठे स्याद्) वितस्ति (द्वंद्वशङ्कुलः)

1—गि.

2 अं—.

^a From the shoulder to the elbow. ^b From the wrist to the little finger. ^c And शमः. ^d Or प्रदेशो. ^e Sing. अंगुलिः. Also अंगुलो and अंगुरिः—रो. Or अंगुलः and अंगुलं. ^f In their order; viz. the thumb, fore finger, middle finger, ring finger and little finger. ^g And अनामा. ^h Also कन्यसा, कनीनी, or कनीजिका. ⁱ Also पुनर्भवः. ^j Also fem. नखरा. ^k Or प्रदेशः, from the tip of the thumb to that of the fore finger extended; Spithama. ^l To the tip of the middle finger. ^m गोकर्णः to the tip of the ring finger. ⁿ From the tip of the thumb to that of the little finger; ^o measure of twelve fingers.

The palm
with ex-
tended
fingers.

ma mb m

(पाथौ) चपेट प्रतल प्रहत्ता (विस्तृताङ्गुलौ)

Both such
palms
joined.

mc d

36. (दौ संहतौ) संहतलः (प्रतलौ वामदक्षिणौ)

mf

The palm
bent, e

(पाणिर्निबुद्धः) प्रस्तम्

Both such
palms
joined.

(दौ युताद्) अञ्जलिः (युमान्)

A cubit, g

37. (प्रकोष्ठे विस्तृक्करे) हत्ता

A short
cubit, h

(मुष्ट्या तु ब्रज्या)

nf

सरादः (स्याद)

mf

An inter-
mediate
one, i

अरति (स्तु निरतिरिष्टे व मुष्टिना)

m

A fathom, j

38. यामे! (वाङ्गे सङ्करते) कृतौ तिर्यग्मंतरम्

The mea-
sure of a
man's
reach, k

(ऊर्ध्वविस्तृतादेः पाणिष्टमानं) यौर्ध्वं (त्रिधु)

mf n m m

The
throat, l

39. कण्ठो मलो

lf

f

z/v

The neck,

(ग) यौवायां शिरःतथः कंधरे (वर्ध)

¹ यौवा.

²—रा.

^a Also चपेटः and चपटः. ^b Likewise तलं. Or सिंहतलः.

^d By omitting the termination of the preceding term, this is made by some synonymous with it; in a less restricted sense. ^e As if to hold a liquid.

^f प्रस्तम्. Also प्रस्तम्. ^g From the elbow to the tip of the middle finger; a measure of twenty-four fingers. ^h From the elbow to the extremity of the fist. ⁱ From the elbow to the tip of the little finger.

^j The space between the ends of the fingers, when the arms are extended; Orgya. ^k Equal to the height, to which he reaches, when elevating both arms with the fingers extended.

^l Fem. पाण्डू. ^m कंठः, कंठी or कंठा, कंठः. ⁿ Some add masc.

One streak-
ed with
three lines.

कम्बुयोवा (चिरेखा सा)

Back of
the neck. b

वटुघाटा छकाटिका

The month.

40. वक्रां वदनं तुण्डमननं लपनं मुखम्

The nose.

(क्षीवे) घ्राणं गंधवद् घ्राणा नासा (च) नासिका

The lips.

41. ओष्ठः अधरैः (तु) रदनच्छदौ दशनवाससौ

The chin.

(अधः स्यात्) चितुकं

The
cheeks. g

गण्डौ कपोलौ

The jaw.

(तत्परे) हनुः

Teeth. i

42. रदना दशनं दंतं रदास्

The palate.

तालु (तु) काकुदम्

The tongue.

रसज्ञा रसना जिह्वा

The cor-
ners of the
mouth.

(प्रांतांशुष्य) सक्काणी

The fore-
head.

43. ललाटमूलिकं गोधिर्

¹ घा—.

² साग्र.

³ आ—.

⁴—स.

⁵—द.

गोधि.

* Like a shell : it is reckoned a mark of great destiny. ^b Or, according to another interpretation, the raised or straight part of the neck. ^c Also the face. ^d And नसा or नश्या. ^e ओष्ठौ, अधरौ and ओठाधरौ ; for properly the first (sing. ओष्ठः) is the upper lip ; and the second (sing. अधरः) signifies the lower lip. ^f Also चतुः. ^g Sing. गंडः, कपोलः. ^h Also fem. हनुः. ⁱ Sing. दनः ; दशनः — नं, &c. ^j Sing. दंतः. Some add दन्. ^k Or दशना. Also neut. रसनं. ^l And masc. जिह्वः. ^m Sing. सक्का—न्, सक्का (—न्), or सक्कि (—न्) ; and सक्का (—क्का), सक्क or सक्कि ; also fem. सक्काणी. ⁿ अलिकं. Likewise अलोकं.

The eye-
brows.^{1 f a}
(ऊर्ध्वं दृग्भा) भ्रुवौ (स्त्रियाम्)Space be-
tween the
eye-brows.^{m n}
कूर्चं (मस्त्री) (भ्रुवोर्मध्यं)Pupil of
the eye.^f तारका (दृष्टाः) ^f कनोनिका

An eye.

^{n n n 2n nb nc}
44. लोचनं नयनं नेत्रमीक्षणं चक्षुरक्षिणी^{3 f f}
दृग्दृष्टी (चा)

A tear.

^{n n n nd 4n}
अश्रु नेत्राम्बु रोदनं (चा) अश्रमसु (च)The outer
corners of
the eyes.^{m e}
45. अपांगौ (नेत्रयोर्गतौ)A glance
or side
look.^{m f}
कटाक्षे (स्पांगदर्शने)

An ear.

^{m 5m ng f mn 6nh}
कर्णं शब्दग्रहोऽर्थोऽनुतिः (स्त्री) श्रवणं श्रवः

The head.

^{n 7ni n 8in an j}
46. उत्तमांगं शिरः शीर्षं मूर्द्धा (ना) मस्तके (स्त्रियाम्)

Hair.

^{m m m m m m}
विकुरः कुंतलो बालः कजः केशः शिरोरुहःHead of
hair.^{n n}
47. (तद्वन्दे) कैशिकं कैशम

Curls.

^{m nk 9 m}
अजकाक्ष्यकुंतलाः

1 भ्रू. 2 ई—. 3 दृष्ट. 4 अश्रु. 5—द.
6—स. 7—स. 8—न. 9 वृ—.

* Sing. भ्रू. * चक्षुः (—स्) Some add चक्षु (—क्षु).
• Sing. अक्षि. Some add अक्षं. * Or अश्रं. • Sing. अपांगः.
† Also काक्षः. * Or औत्रं. † Likewise masc. श्रवः (—व).
‡ Also masc. शिरः (र). ‡ Likewise मस्तः. * Sing. अलकः
—कं.

The same
on the
forehead.

(ते ललाटे) भ्रमरकाः^m

Locks, left
at the ton-
sure. a

काकपक्षः शिखण्डकः^{m mb}

A braid or
tress. c

48. कवरी केशपेशो^{fd m}

Braided
hair. e

(ऽथ) धम्मिल्लः (संयताः कक्षाः)^m

A lock left
on the
crown of
the head.

शिखा चूडा केशपाशी^{f f f}

An asce-
tic's cot-
ted hair.

(वत्तिनस्तु) जटा सटा^{f ff}

Unorna-
mented
hair. g

49. देहिः प्रवेष्टिः^{f fh}

Clean and
unentang-
led hair.

श्रीवर्ण्य शिर्यौ (विशदे कचे)^{m 3m}

Much, or
ornament-
ed hair. i

पाशः पक्ष-^{m m m} हस्त (कलापार्थाः कक्षावरे)^{m 2n 3n}

Hair of the
body.

50. तनुरुहं रोम लोम

The beard.

(तट्टो) श्मश्रु (पुंमुखे)⁴ⁿ

1—यु.

2—न्.

3—न्

4—यु OR —युन्.

* Interpretations differ : it is explained, three (some say, five) locks left at the solemn tonsure of children, or of the military class in particular ; or else any lock left on the head. ^b Or शिखाण्डकः and शिखण्डः.

* A mode of dressing the hair. ^d And masc. कवरी : or neut. —रं. ^e Tied round the head ; or with flowers inter-

mixed, and covered with pearls, &c. ^f Some add शूटा. ^g As

worn by women in the absence of their husbands. ^h Also वेष्टी and

प्रवेष्टी. ⁱ The terms are used in composition with one signifying

hair ; as केशपाशः, केशपक्षः, &c. ^j Likewise तनुरुहः, —हं.

SECTION III.

Dress or
embellish-
ment.

^m ^{ma} ⁿ ⁱⁿ ⁿ
1. आकल्प वेशै नेपथ्यं प्रतिकर्म प्रसाधनम्
^b
(दशैते त्रिष्व)

Adorned.

^{2 m f n} ^{m f n} ^{m f n c}
^c अलङ्कृता अलङ्करीषा (अ) मण्डितः

^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
2. प्रसाधितो अलङ्कृत (अ) भूषित (च) परिष्कृतः

Elegant.

^{m f n d} ^{3 m f n} ^{4 m f n}
विधाडूजिष्ठा रोचिष्ठा

Act of
adorning.

^f ^{fe}
भूषा (तु साद्) अलङ्क्रिया

Ornaments ;
jewels or
trinkets.

^m ^{5 n} ^m ^{n f}
3. अलङ्कार (ल्ला) भरणं परिष्कारो विभूषणम्
मण्डनं (च)

A crest, g

^{n h} ^{m n}
(इय) मुकुटं किरीटं पुत्रपुंसकम्

1—न.

2—तृ.

3—आ—.

4—ष्ठा.

5—आ—.

* Or वेशः. ^b The ten following nouns admit the three genders. ^c Some restrict the two first terms to signify a person disposed to decoration : others make the three first signify one who adorns.

^d Nom. विधाट् (—ज्). ^e Some omit the last three lines. ^f Also

भूषणं, ^g An ornament of the head ; worn upon a diadem or

A gem on
the crest.

The middle
gem of a
string.

A trinket
for the
hair. a

— for the
forehead. b

— for the
ear. c

An ear-
ring.

A collar. d

A neck-
lace. f

A golden
one.

One of
pearls.

A garland
of pearls,
&c.

One com-
posed of
100 strings.

Garlands
of various
sorts. h

4. चूडामणिः शिरोरत्ने

वरजो (हारमध्यगः)

वालपाश्या पारितय्या

पञ्चपाश्या ललाटिका

5. कर्णिका तालपत्रं (स्यात्)

कुण्डजं कर्णवेष्टनम्

यैवेयं कण्ठभूषा

लंबनं (स्यात्) ललाटिका

6. (स्रष्टेः) मालाभिका

(श्रेयाः) रःसूत्रिका (मौक्तिकैः यता)

हारो मुक्तावली

देवच्छन्दो (सौ) शतयष्टिकः

7. (हारभेदा यष्टिभेदा) गुत्स गुत्सार्द्धं गोत्सनाः

१ उ—.

* A plate, or a flat chain, of gold or silver, with or without jewels set in it; worn between the divided hair on the head. Some expound the first term a string of pearls binding the hair. ^b A jewel, or a golden or other trinket, worn on the forehead, below the partition of the hair: a star on the forehead. Some make these and the preceding terms synonymous. ^c A hollow cylinder thrust through

the lobe of the ear. ^d Or short necklace. ^e Likewise यैवेयं and

यैवं. ^f A loose one, reaching below the breast. ^g Some say

103. ^h In their order: distinguished by the number of strings or rows. ⁱ Also गुच्छः. It consists of 32 rows. ^j Or गुच्छार्द्धः.

It contains 64 rows. ^k Composed either of 4 or of 34 strings.

^{ma mb}
अर्जहारो माणवक

A single
string.

^{1f}
एकवल्ये (कयष्टिका)

One con-
taining 27
pearls.

^f
8. (मैव) नक्षत्रमाला (छाकनर्विंशतिमैत्रिकः)

A bracelet.
^c

^{m mn mn}
आशपकः पारिहार्यः कटको वलयो (ऽस्त्रियाम्)

Ornament
of the arm.
^d

^{mn 2mn}
9. केयूरमण्डं (तुल्ये)

A finger-
ring.

^{mnc 3f}
अंगुलीयकमूर्मिका

A seal ring.

^{4f}
(साक्षरः) मुल्लिमुजः (सा)

Ornament
of the
wrist. ^f

^{mn n}
कांक्षं करमुषणम्

A woman's
girdle. ^g

^{f fh f fi}
10. (स्त्रीकट्यां) मेखला कांची सप्तरी रसना (तथा)

ⁿ
(क्रीडे) सारसनं (वा)

A man's
belt.

^{mfnj}
(ऽथ पुंस्त्यां) शृखरां (त्रयु)

Ornament
of the feet.
^k

^{n 5ml 6mn mn}
11. पादांगद तुलाकोटिर्मञ्जरी नूपुरे (ऽस्त्रियाम्)

¹—ली.

² अं—.

³ ऊ.

⁴ अं—.

⁵—टि.

⁶ म—.

* Including 64 strings. ^b Comprising 20 rows. ^c Of gold, or of conch, &c. ^d Worn above the elbow. ^e Some add अंगरीयकं. ^f A broad solid ring with or without pearls, &c. set out it. ^g The terms are here stated as synonymous ; but they signify belts of various kinds, differing in the number of rows or strings. ^h Also कांची. ⁱ And रसना. ^j Fem. शृखला. ^k Rings for the toes. Some distinguish the two last terms as signifying a distinct ornament. ^l Or fem. तलकोटिः and तलकोटी.

	^m ईसकः ^m पादकटकः	
Bells or tinkling ornaments.	^{f a} किंकिणी ^f क्षुब्धशृङ्गा	
Materials of cloth. b	12. (लक्ष्मणक्षमिरोमाणि) वस्त्रयोनिर्	^{1f}
	(दश चिघु)	^c
Made of bark. d	^{m f n e} वाल्कं (क्षोमादि)	
Made of cotton.	^{m f n} फालं (तु) ^{m f n} कार्पासं ^{m f n} वादरं (च तत)	
Silken.	13. ^{m f n f} केशेयं ^{m f n} क्षमिकोशेत्यं	
Woollen.	^{m f n g} राकवं ^{m f n} मृगरोमजम्	
New and unbleached cloth.	^{m f n} अनादृतं ^{m f n} निष्प्रयणि ^{m f n} तन्त्रकं (च) ^{2 n h} नवान्वरे	
A pair of bleached cloth.	14. (तण्डार) ⁿ उहम ⁿ पीवं (यज्ञेति येषु वस्त्रयोर्युगम्)	
Bleached silk. i	ⁿ पञ्चोषं ⁿ धौतकेशेयं	
Any thing precious.	ⁿ वज्रमूल्यं ^{n j} महाधनम्	

१—नि.

२—र.

^a Or कंक्षु. ^b Of four kinds: 1st. bark of plants, as Rushy Crotalaria, Linum, hemp hibiscus, &c.; 2d. fruit, viz. cotton; 3d. insects, viz. silk; 4th. hair and wool. ^c The ten following terms (some say eleven; others say ten omitting two intermediate compound terms); admit the three genders. ^d As linen, &c. Thus क्षामं, linen. Fem. क्षामी. ^e Fem. वाल्की. ^f Also कैषेयं. ^g Made of the hair of the *Rancu* (stated to be a sort of deer), or any other hair or wool. ^h Some include this among adjectives. ⁱ Or wild silk. ^j Some include this and the preceding terms among adjectives.

- Wove silk. 15. ^{na n}क्षौमं दुकूलं (स्माद्)
- A veil or mantle. ^{mfnb mfn c}(दे तु) निवीतं प्रावृतं (त्रिषु)
- Ends of a cloth. ^{m f pl. m f pl. d}(स्त्रियां वज्रत्वे वस्त्राय) दशाः (सुर) वस्त्रयो (द्वयोः)
- Length. 16. ^{n l me m f}दैर्घमायाम् आरेखः
- Width. ^{m f}परिणाष्टौ विशालता
- Old cloth. ^{n n}पटच्चरं जीर्णवस्त्रं
- Dirty or tattered cloth. g. ^{mh m}(स्मै) नक्तक कर्पटौ
- Cloth. 17. ^{n 2n 3ni 4nj n 5n}वस्त्रमाच्छादनं वासश्चैवं वसनमंशुकम्
- Fine cloth. ^{m mnl}सुचेलकः पटो (स्त्री स्माद्)
- Coarse cloth. m. ^{mn mfn o}वराशिः स्थूलशटकः

1 आ—. 2 आ—. 3—स्. 4 चे—. 5 अं—.

- ^a Also क्षौमं. ^b Or मिटतं. ^c Fem. पिदाता, प्रावृता.
- ^d Also sing. वस्त्रिः. ^e Likewise fem. आयतिः. ^f Some read आनाहः.
- ^g Interpretations differ much. Some make these terms synonymous with the following : others explain them, a handkerchief, a rag, a night-shift, &c. ^h Likewise लक्तकः. ⁱ Also masc. वासः.
- ^j And fem. चेली. ^k These terms are also said to be synonymous with the preceding. ^l Also fem. पटिः and पटोः; but this is a diminutive, and properly signifies a particular sort of cloth.
- ^m Some make these and the preceding terms synonymous. ⁿ Like-

A cover or wrapper, a	^{m f n b} 18. निचालः प्रच्छदपटः	^m 1 ^m
A blanket.	(समौ) रुक्क वस्त्रौ	
Lower garment.	ⁿ ^{2 n} ^{3 n} ^{4 n} इत रिपिपलं यान परिधानान्यधोशुकै	
Upper garment.	^m ^{5 m} ^f 19. (धौ) प्रावरोत्तरासंगा (रमौ) दृष्टविका (तथा) संयासुदरीव (य)	
A bodice &	^{m f d} ^{m f} चालः कुपोसकः (स्त्रियाः)	
A woman cook.	^m 20. सीपारः (ताव्यावरणे हिमानिबन्धवारणे)	
A petticoat.	(अधो रुक्क वस्त्रौणां काच्) चच्छदक (मंशुकं)	
A dress reaching to the feet.	^{7 m f n e} 21. (प्रविष्टा) प्रपरीनं (तत्र चालः प्रपरी हि यत्)	
An awning.	^{m n} ^{8 m} (अस्त्रौ) वसन्तपुष्पा	
A tent.	^{n t} दृष्टा (यं वस्त्रोष्मनि)	
A screen or veil of cloth.	^f ^{f d} ^{f b} 22. प्रविक्तौ श कवचिक (यात्) विरक्तारखी (च सा)	
A cloth or garment of a person.	^{9 x j} ^{1 m} परिक्वर्गसंकारः	

1—ल. 2—उ. 3—न. 4—व—क. 5—उ—ग.
6—उ— 7—आ— 8—उ— 9—व— 10—व—

* Also a sheet; or else the cover of a litter, &c. Likewise a veil.
* And निचालः. Fem. निचाली. * Or a jacket. * Fem. चच्छदी.
* Fem. दृष्टवदीना. * दृष्टा. Some read दृष्टा. * Also दृष्टविका
or वसन्तिना. * And विरक्तारिणी. * Dress for cleanliness;
or else ornament by sandal wood and perfumes. * Also प्रविर्ग.

Cleaning
of it. a

(सान्) माष्टिमाज्जेना मृजा

Cleaning
with per-
fumes. c

23. उद्वर्त्तनेत्सादने (दि समे)

Bathing.

आम्राव अलिवः

खाने.

Perfum-
ing. c

चर्वा (तु) चाचिक्वं स्थासकी

Reviving a
fragrance.

(इय) प्रबोधनम्

24. अत्रुणेथ.

Painting
the per-
son. c

पत्रलेखा पत्राङ्गुलि (रिमे समे)

A circle on
the fore-
head.

तमालपत्र विखल पित्रकावि विशेषकम्

25. (द्वितीयं च तुरीयं च न लिख्याम)

Saffron.

(अथ) कुङ्कुमं

काष्मोरजन्मा ऽग्निप्रिखं वरं वाङ्मौक भोवने
काष्मोरजन्मा ऽग्निप्रिखं वरं वाङ्मौक भोवने

26. रक्त संकाच पिष्टुनं धीर लोहितचंदनं

¹ मा—, ² उ—, ³—क, ⁴—ज्, ⁵—न.

^a By wiping; or by bathing, 'rubbing with oil and sandal wood.

^b Also उच्चादनं. ^c By plastering the whole person with sandal wood, &c. ^d Erroneously by some written अत्रुणेथः. ^e Delin-

neations with saffron or with musk, &c. on the breast, cheeks, &c.

^f Also प्रजावली and other synonyma. ^g Or काष्मोरजन्म (—न्.)

^h Or वरं. Also चारु. ⁱ Likewise वाङ्मौकं and वरवाङ्मौक. ^j And other terms signifying red or blood. ^k Also रक्तचंदनं, &c.

Lac.	^f लाक्षा ^{f a n b} राक्षा ^m जनु ^m (क्षोवे) ^{m c} यावे ^m ऽजक्षो ^m जुसामयः
Cloves; A yellow fragrant wood. e	27. लवंगं ⁿ देवकुसुमं ⁿ श्री ^f (संज्ञम्) ^d (अथ) ^{n f} जायकम्
Agallo- chum- h	^{n g} कालीयकं ⁿ (च) ⁿ कालानुसार्य ⁿ (चा) ^{n f} (अथ रुसाधेकम्)
A black kind.	28. वंशिका ^{n i} ऽगुरु ^{m n} राजार्द्धलोह ^{n n} क्रिमिज ⁿ जोगकम् ⁿ
A very fra- grant sort.	^{1 n} कालागुरु ^{2 m n} ऽगुरुः ^{n f} (म्यात्तन) मंगल्या (नक्षिगंधि यत्)
Resin.	29. यक्षधूपः ^m सर्जरसो ^m ऽराज ^{m j} सर्वरसा ^{3 m} (वपि) ^m वज्ररूपो ^m (अथ)
Compound- ed perfume.	^{m k} (अथ) द्रवधूप ^{4 m} कृत्रिमधूपकौ
Incense.	30. सुरध्वः ^m पिण्डकः ^m सिद्ध ^{m l} यावने ^m (अथ) ^m (अथ) पायसः

1—र. 2 अ— 3—स. 4—क.

Or रक्षा. ^b One author disjoins this from the preceding and following terms. ^c Some distinguish the four last terms; others, the three last, from the preceding: the distinction seems to be the gum or resin discriminated from the dye of the insect. ^d Or any other name of *Lacshmi*. ^e Perhaps yellow sandal wood. ^f And जायकं. ^g Or कालीयकं and कालियकं. ^h Perhaps *Amyris* Agallocha, R. ⁱ And वंशकं; also fem. वंशिका. ^j Likewise रालः. ^k Or वक्षधूप. ^l One reads सिद्ध.

^{ma} ^m ^m ^{1m}
 श्रीवासो एकधूपो (ऽपि) श्रीवेष्ट सरलज्वै
^{mb} ^{2mc} ^f

Musk. 31. मृगनाभिर्मृगमदः कस्तूरी (चा)

Bdellium.

(अथ) कोलकम

ⁿ ⁿ
 क कोलकं कोशफलम्

* Campher.

^{mn}
 (अथ) कपूर (मस्त्रियाम्)

^m ^{3md} ^{mc} ^f
 32. घनसार चंद्र (संचः) लिताभो विमलातुता

Sandal wood.

^m ^{mn} ^f ^{4mn}
 गंधसारो मलयजो भद्रश्रीचंदनो (ऽस्त्रियाम्)

Varieties of Sandal wood. f

ⁿ ⁿ ^{mn}
 33. वैजयंतीक गोशीर्वै हरिचंदन (मस्त्रियाम्)

Red Sanders. g

^f ^{nh} ⁿ ⁿ
 तिलपथी (तु) यत्राङ्गं रज्जनं रक्तचंदनम्

34. कुचंदनं (चा)

Mace.

ⁿⁱ ^{nj}
 (अथ) जातीकोश जतिफले (समे)

1—ब.

2 मृ—.

3 चं—.

4 चं—.

* Also श्रीवासः (---स्). ^b Likewise मृगः as (fem.) नानि.

^c Also मदः.

^d Or any name of the moon.

^e Or लिताभः.

^f Denominated from the countries in which they are produced : or, as some derive these terms, from other circumstances. The first sort is white ; the second, the color of brass and very fragrant. The third is yellow and said to smell like a ripe mango. ^g Pterocarpus santalinus.

Some interpret this, red lead (Minium). But medical writers disjoin these terms and make the *Patranga* to be Sappan wood (Cæsalpinia sappan). ^h Also यचंगं and यचंगं. ⁱ And जातीकाय.

^j Likewise जातीफलं ; and जतिः or जाती and फलं.

Perfumed paste. a	(कर्पूरागुरुकस्तूरी लक्ष्मीजैर) यक्षकर्मः ^m
Perfume for the person. b	35. गान्धनोलेपनी वर्त्तिर्दण्डकं (स्यद्) विलेपनम् ^{f c l m n}
Powder. d	चूणानि वासयोगाः (सुर) ^{n m}
Perfumed.	भावितं वासितं (त्रिषु) ^{m f n m f n}
Adjusting with per- fumes. f	36. (संस्कारेगंधमाल्याद्यैः स्यात्) अधिवासनम् ⁿ
A chaplet.	माल्यं माला पञ्चा (मूर्ति) ^{n f g}
One worn in the hair. Or suspend- ed from the neck.	(विश्रमथे तु) गभेशः ^m
Or falling over the forehead.	37. प्रमलकं (शिखांवि) ⁿ
Or hung round the neck.	(पुरोग्मलं) ललाटमलम् ⁿ
Or worn as a scarf.	मालां (मृजुलंवि सात्कार्यम्) ⁿ
	वैद्यकं (तु तत्) ⁿ
	38. (यत्तिर्दण्डं क्षिप्तमुरति) ^{2 m 3 m}
Or tied on the crown.	(शिखांवि) धोडं शिखरौ ^{2 m 3 m}
Decoration of hair.	रत्नानां (स्यद्) परिषद् ^{f m b}
Completion or fullness.	अभागाः परिपूर्णता ^{m f}

1 व —.

2 य —.

3 र —.

* Consisting of camphor, agallochum, musk, and bdellium, (or else the three last, with saffron and sandal wood,) in equal proportions. b Whether ground and pounded, or not; but some distinguish the two last as restricted to perfumes ground.

d To be thrown on the clothes; red powder, &c.

f With fragrant wreathes, resins, &c.

परिषद्.

g Sing. कर्ष.

h Sing. दण्ड (— ज्). Or

A pillow. 39. उपधानं (न) पवर्हः^{1 m}
 A bed. शय्यायां शयनीय (वत्)^{2 f}

शयनं^m
 1 bedstead मंच पर्यंक पल्यङ्गाः खट्वया (समाः)^{3 f}

A ball to play with. 40. गेयुङ्कः कन्दुको^{m n}
 A lamp. दीपः प्रदीपः^{m m}
 A chair or stool. पीठमासनम्^{n 4 n}

A casket. समुद्रकः संपुटकः^{m b m}
 Aspitting pot. प्रतियाहः पतहहः^{m c n}

A comb. 41. प्रसाधनी कंकतिका^{f f d}
 Perfumed powder. पिष्टातः पटवासकः^{m m}

A mirror. दर्पणे मङ्कुरादर्शः^{5 m n m e m f}
 A fan. वयनं तालवन्तकम्^{n n d}

¹ उ—. ² शय्या. ³ खट्वा. ⁴ आ—. —य.

* Also गेयुङ्कः. ^b And समुद्रा. ^c Or प्रतियाहः. ^d Like-wise कंकती and कंकतं. Also प्रसाधनं. ^e And मङ्कुरः or मङ्कुरः.
^f अदर्शः and आदर्शः. ^g Or तालवन्तं.

CHAPTER VII.

Race or lineage.	^f 1 ⁿ 2 ⁿ 3 ^m ^m
	१. संततिर्गोत्र जनककुलान्यभिजनाऽन्वयै
	^m ^m ^m
	वंशेऽन्वयायः सन्ताने
Tribes or classes. a	^{m b}
	वर्णाः (सुब्राह्मणादयः)
Spring from a royal house.	^{4 m} ^m
	२. राजवीजो राजवंशे
Spring from any family.	^m ^m
	वीज्य (सु) कुलसंभवः
Of honorable parentage.	^{m c} ^{m d} ^{5 m} ^m ^m ^{6 m}
	महाकुलकुलीनार्य सभ्यसज्जनसाधवः
The four orders. e	^m ^m ^m ^m
	३. ब्रह्मचारी गृही वाणप्रस्था भिक्षु (इतुष्टये)
An order, or religious state. f	^{m n}
	आश्रमे (इस्त्री)
A man of the sacerdotal tribe.	^{m g} ^{7 m} ^{m h} ^m
	द्विजात्ययजन्म भूरेव वाडवः
	^m ^m
	४. विप्र (इ) ब्राह्मणा

¹ गो— ² ल— ³ अ— ⁴ न— ⁵ आर्ध.
⁶ धु. ⁷ अ—न.

^a The sacerdotal, &c. ^b Sing. वर्णेः. ^c Or माहाकुल.
^d कुलीनः. Also वृत्त्यः, कौलेयः and केलियकः. ^e In succession as enumerated: viz. 1st. The religious student, who has received investiture, and is unmarried. 2d. The householder or married man. 3d. The hermit or anchoret. 4th. The mendicant or ascetic. ^f Either of the four above enumerated. ^g द्विजातिः. Also द्विजः and द्विजनः (—न). ^h Or भूमिदेवः.

One, prac-
tising the
six allowed
acts. a

Wise &
learned.

A priest
conversant
with scrip-
ture.

A teacher.

A spiritual
parent. f

An instruc-
tor in holy
writ.

An em-
ployer of
priests. g
The same
for peculi-
ar rites. h

One, who
frequently
sacrifices.

1 m
(सौ) षट्कर्मा (य मादिभिर्वृतः)

2 m 3 m 4 m 5 m m m
विद्वान् विषयिदोयज्ञः सन्तुष्टोः कोविदो बुधः

5. धीरो मतोषो ज्ञः प्राज्ञः संख्यावान् षष्ठितः कविः

8 m m d 9 m m 10 m m
धोमान् सूरिः द्यवो छाद्यो यज्ञो विचक्षणः

11 m 12 m e
6. दूरदर्शी दीर्घदर्शी

m 13 m
ऐत्रिदृष्टन्दो (समो)

m m
उपाध्यायी ध्यापयी

m
(घ सान्निधेकादिदृष्ट्) गुरुः

7. (मंत्रय ख्यातद्) अचर्यः

14 m
(पारिष्ठा लभते) ब्रवी

15 m n
दृष्टः (च) यत्नाय (द)

m
(म ते मयति) दोषोऽयः

m m
8. इत्यदिना यत्नोक्तो

1—न.	2—दृ.	3—त.	4—दा—	5—सत्.
6—न.	7—वत्	8—अत्.	9—न.	10—ल—
11—न.	12—न.	13—हो—	14—न.	15—यत्.

^a Sacrifice, study, benefaction; assisting to sacrifice, teaching, ac-
cepting alms.

^b Fem. प्राज्ञी. Also masc. प्रज्ञः. ^c And fem. कवी.

^d Also सूरि (—न). ^e Some disjoin the two last terms as signifying provident.

^f Either the natural father, or the spiritual preceptor.

^g One who employs them to perform a sacrifice.
^h For ceremonies which include the drinking of acid asclepias. Some make this term synonymous with two preceding words.

One who sacrifices in due form.

— who does so in a certain form. a

— who has drunk the juice of acid Asclepias.

— who has bestowed all his wealth. c

— who is completely learned. d

— who has taken leave of his preceptor. e

— who has made ablutions. f

A pupil.

Novices. h

Fellow students. j

Spiritual brethren. l
A worshipper of fire. o

^{1 m} यज्ञा (तु विधिनेष्टवान्)

^m (स गोष्यतोद्या) ख्यपतिः

^{2 m} ^{m b} सोमपोतो (तु) सोमपः

^{3 m} 9. सर्ववेदाः (स येनेष्टोयागः सर्वखदक्षिणः)

^m अनूचानः (प्रवचने सांगे ऽधोतो)

(गुरोस्तु यः

^m 10. लब्धानुज्ञः) समावृत्तः

^{4 m} सुता (तमिषवे कृते)

^{5 m} ^{m d} छात्रतिवासिनौ शिष्ये

^{m i} शैक्षाः प्राद्यमकल्पिकाः

^{m k} 11. (एकब्रह्मव्रताचारा मिथः) स ब्रह्मचारिणः

^{m m} ^{6 m n} सतीर्थ्या (स्यै) कगुरव

(चित्तवानमिमं) अमिचित्

1—न. 2—न. 3—दस्. 4—न. 5—त्र. 6 ए—र.

^a In that of the sacrifice named from Vṛihaspati.

^b Also

सोमपाः (—पा.)

^c On the priests employed by him for a sacrifice called *Viśvajit*; at which the principal's whole property must be distributed in sacrificial fees.

^d In sacred knowledge; being conversant with the *védas* and six *védāngas*.

^e To become a household-er. ^f Preparatory to the performance of a sacrifice.

^g Sing. अन्तेवासी (न).

^h Students who have recently begun reading the *védas*.

ⁱ Sing. शैक्षः

like austerities.

^k Sing. स ब्रह्मचारी (—न.)

same preceptor.

^l Sing. सतीर्थ्याः and सतीर्थः.

^m Sing. एकगुरुः.

ⁿ One who has taken and placed or consecrated a sacrificial fire.

Traditional instruction. 12. (पारंपर्योपदेशे स्याद्) ऐतिह्यमितिहा (अर्थयम्)

Untaught knowledge.
Deliberate commencement.

उपज्ञा (ज्ञानमात्रं स्यात्)

(आचारंभ) उपक्रमः

A sacrifice.

13. यज्ञः सर्वो ध्वरो यागः समस्ततुमखः क्रतुः

The great sacraments.

(पाठो होमश्चातिथीनां सपर्यातर्पणं बलिः)

14. एते पंच महायज्ञा (ब्रह्मयज्ञादिनामकाः)

An assembly or meeting.

समज्यापरिवहोष्ठो सभासमिति संसदः

15. आस्थानो (क्षौबम्) आस्थानं (स्त्रीनपुंसकयोः) सदः

A room in front of the offerings.

आर्ग्वणः (प्राग्धविर्गेहत्)

By-standers.

सदस्या विधिदर्शिनः

Members of the assembly.
Reciters of the prayers.

16. सभासदः सभास्ताराः सभ्याः सामाजिका (सू ते)

अध्यक्षहालहेतारो (यजुःसामग्विदः क्रमात्)

1 द—ह. 2 म— 3 द. 4 गो— 5 स.
6 न. 7 य. 8 उ—

^a Or ceremony in which oblations are presented. ^b Five acts of religion named the sacraments of the Vedas, of the Gods, of guests, of the manes, of mundane beings: viz. 1. study of scripture; 2. presenting of oblations to the gods; 3. hospitable reception of guests; 4. libation of water to the manes of ancestors; 5. casting of food on the ground, or in water, for the gods, or for mundane beings. ^c Sing.

महायज्ञः. ^d Sing. संसत् (—द्). ^e Sing. fem. सदा. Neut.

सदः. ^f In front of the apartment in which the intended oblations are stored: it is allotted to the employer and his family and the by-standers. ^g Whose business it is to notice and correct mistakes.

^h Sing. सदस्या विधिदर्शी. ⁱ Sing. सभासत् (—द्). ^j Being

Officiating
priest. a

The altar.
c

Sacrificial
ground. e

A ring on
the post. f

An enclo-
sure. g

Top of the
post. i

Wood for
lighting a
fire. j

Three sorts
of sacred
fire. l

17. (आग्नीषाखा घनैर्वार्था) ऋत्विजो याजका (अ ते)

वेदिः (परिष्कृता भूमिः)

(समे) स्थण्डिलचतुरे

18. घषालीयूपकटकः

कुम्भा (सुगहनादृतिः)

यूपायं तमे

(निर्मथ्य दारुणित्) रश्मि (ईयोः)

19. दक्षिणामिर्गार्हपत्याहवनीयौ (त्रयो ऽमयः)

१—न.

२ अ—.

३ गा—.

* Hired to perform the sacrifice : and denominated according to their respective offices, आग्नीषः (or आग्नीवः), &c. Sixteen such are employed under different designations. ^b Sing. ऋत्विज् (—ज्).

Or spot prepared for binding the victim, or placing the vessels. Also वेदो. * A spot levelled for the purpose. ⁱ A wooden

ring on the top of the sacrificial post. Some say an iron ring at its base. * Round the place of sacrifice, to prevent prophane intrusion.

^b Some make this a synonymous term. Fem. सुगहना.

Of the sacrificial post (called यूपः); which is an octangular column

Bambus or of C'hadira wood (Mimosa Catechu); to which the victim is bound, to mark the conclusion of the sacrifice. ^j By the

tritition of two pieces of wood. * अरश्मिः. Also fem. अरश्मो.

Severally stated : viz. दक्षिणामिः, a fire, taken from the consecrated

fire, or from a domestic fire, and placed towards the south. गार्हपत्यः,

fire perpetually maintained by a householder. आहवनीयः, fire

once taken and prepared for receiving oblations : a consecrated fire.

The three
sacred
fires. a
Fire conse-
crated by
prayers.

(अग्नित्रयमिदं) चेता

प्रणीतः (संस्तुतोऽग्नयः)

Sacrificial
fire. b
Sort of
sacred
fire. c

20. समूहः परिचाथ्योपचायात् (अग्नौ प्रवेगिणः)

(यो गार्हपत्यादानोय दक्षिणाग्निः प्रणीयते

21. तस्मिन् आगो

The wife
of fire. d

(इथा) इमादो स्वाधा (च) ऊतभुक् प्रिया

Prayer
uttered to
excite fire.
e

(कृक्) सामधेनो धाया (च या सादभिसमिधने)

Metre. f
A prepar-
ed oblation
for the
goats g
Curd of
two milk
whey.

22. (गायत्री प्रमुहं) कंदा

(हव्यपाजो) चरुः (पुमात्)

A leather
fan. i

आमिक्षा (सा श्रुतोक्षेया क्षोरे ग्रादधियोगतः)

23. धुवित्रं (यज्रं तद्वज्रपितं ऋगधर्मणा)

¹ उ—.

²—स.

* Collectively. ^b In general : or, as others interpret this, parti-
cular sacrificial fires. ^c The southern fire, taken from the house-
holder's hearth, and consecrated. ^d A goddess presiding over the
prayers with which burnt-offerings are made. ^e Used, when fuel
is put on the fire. ^f Measure of verse in the *Vedas* : of various
sorts ; as गायत्री or गायत्री, 24 syllables (6×4). उद्गाक् (—ह), 28
syllables (7×4). अनुष्टुप् (—भ), 32 syllables (8×4). वृहती, 36
syllables (9×4). पंक्तिः, 40 syllables (10×4), &c. ^g Also for the
mapes. Some explain it, the vessel in which oblations are prepared.
^h Some write आमोक्षा. ⁱ Made of antelope's hide ; and used to
fan the sacrificial fire. ^j Also धुवित्रं.

Oblation of
butter and
curries.
— of rice,
milk, and
sugar.

Food of the
gods and
manes. a

A vase or
vessel. b

Various
sorts. c

A victim. i

Immola-
tion.

Slain or
immolated.

An intend-
ed oblati-
on. k

Burnt as a
sacrifice. l

एवदाज्यं (सदधाज्ये)

परमात्रं (तु) पायसः

24. हव्यं कथं (दैवघ्निये अने)

पात्रं (सुवादिकम्)

घुवोपमञ्जुः

(नी तु) सुवो (नेदाः) सुधः (स्त्रियः)

25. उपाकृतः (पशुरसौ धाग्भिन्नस्य यत्नो हतः)

परंपराकं शसनं प्रोक्ष्यं (च नधार्धमम्)

26. (वाचस्त्रिंशः) प्रमोतोपसम्यग्रप्रोक्षिता (हते)

साम्राज्यं हविर

(अथौ तु ऊतं त्रिषु) वयट्छतम्

1 उ—त.

2 च.

3 उ—.

4 स.

* Respectively, viz. हव्यं, an oblation to the gods. कथं, an oblation to the manes. ^b Of any kind : including the undermentioned sorts ; besides others, as pestle and mortar, spoon, jar, &c. ^c Severally named in the text. They are used in sacrifice and differ in shape : being respectively (as some describe them) round, square, semicircular, triangular, and lotus-shaped. ^d सुवो, shaped like an Indian fig-leaf (*Ficus Indica*) and made of the wood of *Flacourtia zapida*. ^e उपमञ्जु, a round vessel made of the wood of a holy fig tree (*F. religiosa*). ^f जुहुः or जुहुः, a semicircular vessel made of the wood of *Butea* (B. frondosa). ^g सुवः or fem. सूः, a ladle of *c'hadira* wood (*Mimosa Catechu*). ^h सुक् (—च्) same with the last, though some distinguish it. ⁱ Slain, or to be slain. ^j Also शसनं or ससनं. ^k The thing to be offered or sacrificed : usually clarified butter. ^l Sacrificed in fire.

Supplemental sacrifice.

Suitable to a sacrifice.

An act of sacrifice.

— of pious liberality.

Remains of a sacrifice or oblation.

Gift or donation.

Obsequies of a deceased person.

Gifts in honor of the deceased.

Funeral repast.

27. (दीक्षांति) ऽवधसो (यच्च)

(त्रिषु)

(यच्च कर्त्तव्यं) छं

(स्तकर्मार्हन्तु) यच्चिषम्

पूतं (खातादिकर्मणि)

28. अमृतं विधसो (यच्चशेषभोजनशेषयोः)

त्यागो विहापितं दानमुत्सर्जनं विसर्जने

29. विश्वाखनं वितरणं स्पर्शनं प्रतिपादनम्

प्रादेशनं निर्वपणमुपवर्जनमंहतिः

30. (मृतार्थं तदहर्दानं त्रिषु साद) और्जदेहिक्म

पितृदानं निवापः (साच्च)

प्राजं (तत्कर्मशास्त्रतः)

¹ इह.

² उ—.

³ अ—.

⁴ अं—.

⁵ साज.

* Performed to atone for any defect in the principal one. b Some make this a synonymous term. c Fem. यच्चिया. d Oblation

or other act of a sacrifice; or the sacrifice itself. e Digging a pond or well; erecting a temple or house; planting an orchard, &c.

f Respectively, viz. अमृतं, butter, &c. remaining of a sacrifice. विधसः, residue of food offered to the gods, to the manes, to a venerable guest, or to a spiritual parent, &c. g Or अहतो. Also अंहतिः. h Also और्जदेहिक्म, और्जदेहिक्म. Fem. और्जदेहिक्मो. i And निवापः.

j Feeding of priests and other prescribed ceremonies, in honor of ancestors.

Monthly obsequies.	31. अन्वाहार्यं मासिकं	
Eighth hour of the day. c		(इहो इहो इहो) कुवपो (इहियाम्)
Research or inquiry.	पर्यवशा परोक्षि (च) जेवशा (च) गवेवशा	
Request or solicitation.	32. सनि (स्त) धेवशा	
Asking or begging.		याज्या अभिशक्तियंचना ध्येवा
	(घट् तु त्रिष)	
A respectful oblation. g		ध्यै (मर्षार्थं)
Water for ablation of the teet.		पाद्यं (पादाय वारिणि)
Proper for a guest.	33. (क्रमाद्) आतिथ्यातिथ्ये (अतिथ्यर्थे) इव साधुनि	
A guest.	(स्याद्) आवेशिक आगंतुरतिथि (नै गृह्णागते)	

1—क. 2—अ. 3—या. 4—आ. 5—अ.

* Funeral repast in honor of ancestors on the day of new moon. Some restrict this to the monthly ceremonies for one recently deceased. ^b Also अन्वाहार्यकं and अनुहार्यं. ^c Towards midday : for the day (or period of day light) comprises fifteen hours (*muhūr-tas*). An offering to the manes at noon is reckoned best. ^d Especially the investigation of duty by reasoning ^e Also सनी. ^f The following admit the three genders. ^g Water only ; or else grass, flowers, &c. with water. ^h Fem. अर्घ्या. ⁱ Fem. पाद्या. ^j Fem. आतिथ्या. ^k Fem. आतिथ्येयो. ^l Fem. आवेशिको. ^m Like-wise आगान्तुः. ⁿ Also fem. अतिथिः, or अतिथ्यो. ^o Some include this among the synonyma.

Worship. a 34. पूजा नमस्सा ऽपचितः सपर्या ऽर्चा ऽर्चणाः (समाः)

Service. वरिष्ठा (तु) शुश्रूषा परिचर्या (पु) पासनम्

Roaming. d 35. ब्रज्या ऽटाव्या पर्यटनं
Perseverance in austerities. चर्या (ऌ) ऽपचस्थितिः

Sipping. f उपसर्ग (स्त्र) चमनम्

Silence. (ऽथ) मौनमभाषणम्

Order, method. 36. आनुपूर्वी (स्त्रियां) (वा) इत् परिपाटो अनुक्रमः

Neglect. i पर्याय (स्त्रा)
ऽतिपात (स्त्र) स्यात् पर्यय उपाख्यः

Meritorious act. j 37. नियमो व्रत (मुखो तचोपवासादि) पुण्यकम्

A fast. उपवसं (त) पवासे
Discrimination. विवेकः पद्यगाढता

Holiness. i 38. (स्याद्) ब्रह्मवर्चसं वृत्ताध्ययनजिह्व

1—उ. 2 आ—. 3 अ—. 4 आहत. 5 उ—. 6—जि.

* Whether adoration or respect. ^b Likewise परिसर्या. ^c Also fem. उपासना or उपासिः. ^d Wandering for alms: travelling for austerities. ^e Also अट् and अट्वा. ^f Touching without swallowing. ^g Likewise, neut. आनुपूर्वं, आनुपूर्व or आनुपूर्वकं. ^h And परिपाटिः. ⁱ Of what is enjoined or customary. ^j As fasting, &c. ^k Also उपोषितं, उपोषणं, औपवसं, &c. ^l Resulting from the study of scripture; and the observance of its injunc-

ing
hands
read-
the Vē-
a

ctified
a. l.

oly pos-
c

acred
cept. d

chief in-
ction. e

secondary
a. f

oly study.
g

oisance.
i

mondi-
nt. k

(ध्यांजलिः)

घाटे) ब्रह्माञ्जलिः

(घाटे विजुषे) ब्रह्मविन्दनः

39. ध्यानयोगासने ब्रह्मासनं

कल्पे विधि क्रमौ

मुखः (स्रावयमः कञ्चो)

नुकल्प (सु ततो धमः)

40. (संस्कारपूर्वयहणं स्याद्) उपाकरणं (सुतेः)

(समे सु) पादयहणमभिवादनं (मिद्युमे)

41. मिद्युः परिव्राट्-कर्मेन्दो याराशये (यि) मक्षरी

1—नु. 2—अ. 3—ज. 4—न. 5—न. 6—न.

* An act of humility, with a short prayer, at the beginning and end of a lesson : or else to mark, by the motion of the hands so joined, the accentuation, while reading the *Sāmaveda*.

^b Drops of pittle sputtered in reading the *Vēdas*.

^c Adapted to meditation and restraint of thought : sitting with the feet raised, or with fingers intertwinced, &c.

^d Practice prescribed by the *Vēdas* for the effecting of certain consequences.

^e Regarding an act of religion : as sacrifice with rice ; ' strew *Cusā* grass.' ' Or succedaneous : as ' for want of rice use *Nibāri* : ' for want of *Cusā* employ *Cāśa* or *Durrā*.'

^f Reading of the *Vēdas* after initiation. ^h Also उपाक्रमे (—न) and

उपयहणं. ⁱ A bow or prostration to a person addressed by name.

^j Likewise उपसंयहणं. ^k One who has entered the fourth order

(or that of devotion), following the rules of CARMANDA or PĀRĀSA-

BYA : a *Sannyāśī*. ^l And परिव्राजकः. ^m याराशरी or यरा

शरी (—न).

An ascetic. a	1 m	m	2 m	तपस्वी तापसः पारिकाक्षी	m	m f
A holy sage. b						वाचंयमे। मुनिः
Patient of austerity.		m	m	42. तपःक्षीणसहो दातो	m	m d
Religious student. c						वर्णिनो ब्रह्मचारिणः
Saints. e	m f	m		ऋषयः सत्यवचसः	m	n h
An initiated householder. g						खातक (स्त्रा) हवव्रतो
Sages with subdued senses. i		m j	m	43. (ये) निर्धितेन्द्रिययामा यतिनो यतय (सु ते)	m k	
One, who sleeps on the bare ground. l			3 m	(यः स्थण्डिले व्रतवशाच्छेते) स्थण्डिलशायुः (सौ)		

1—न्. 2—न्. 3—यो. (—न्).

a Employed in devotion and seeking spiritual wisdom. Some make these terms synonymous with the preceding. b Practising rigid taciturnity; devoid of passions, and serene or unruffled by pain or pleasure. c Practising austerity during the study of the *Vēdas*. d Sing. वर्णी (—न्) and ब्रह्मचारी (—न्). e Infalible. Seven classes of them are distinguished, viz. *Maharshi*, *Dēvarshi*, (as *NAKAREDA*, &c.), *Brahmarshi*, (as *CASŸAPA*, &c.), *Paramarshi*, *Caṇḍarshi*, *Śrutarshi*, and *Rājārshi*. f Sing. ऋषिः or रिषिः. And fem. ऋषी, &c. g One, who has entered the second order, after passing through the first: having completed his noviciate, but without attaining a knowledge of the *Vēdas* (he is called *Vratasnātaca*): having attained that knowledge before the expiration of the prescribed period of study (he is termed *Vidyāsnātaca*): having completed both his studies and probation (he is named *Ubhayasnātaca*). h ब्राह्मव्रतो (—न्) and आश्रुतव्रतो. i Whose organs are restrained from all that is blamable, as *VAŚIṢṬHA* and others. j Some exclude this from the synonyma. k Sing. यतो (—न्) and यतिः. l By way of mor-

44. स्थण्डिल (चा)

Ten perfectly virtuous. a

A purified person. b

Heretics and impostors. c

A student's staff. e

One cut from a Bamboo. g

His water-pot. h

His cushion. j

A hide used by him. l

Aggregate of alms. Reading or muttering of prayers.

यवित्रः प्रयतः पूतः

(द्य) विरजस्तमसः (सुर) दयासिगा

पाषण्डः सर्वलिङ्गिनः

45. (पालाशो दण्ड) आषाढो (त्रते)

रांभ (स्तु वैखवः)

(अस्तो) कमण्डलुः कुण्डो

(ब्रतिनामासनं) दृषो

46. अजिनं चर्म छत्तिः (खो)

मैक्षं (मिक्षाकदम्बकम्)

स्वाध्यायः (साज्) जपः

1—मस्.

2—न.

3—न.

* Devoid of every bad quality : having gained the knowledge of God, and attained beatitude in their life time : as VYĀSA and others.

^b Cleansed by austerity and mortification. ^c Who assume the exteriors of the four tribes and orders ; but whose practice is in contradiction to the *Vēdas* : for example (say the Commentators) the *Baud-d'has*, &c. ^d Sing. पाषण्डः or पाखण्डः. ^e Cut from a *Pālāsa*

tree (*Butea frondosa*) : and used by certain ascetics on the full moon of *Āshādd'ha*. ^f Also आषाढः. ^g Borne by students with a wisp

of *Cūsa* grass. Any other Bamboo staff is named वैखवः. ^h A wooden or an earthen one. The student, as well as the ascetic in the third or fourth order, was anciently required to carry a water pot. ⁱ Likewise

कुण्डिका. ^j A seat made of *Cūsa* grass (*Poa cynosuroides*). ^k Or

दसी. ^l Commonly an antelope's skin. ^m Or जपः.

Religious
bathing. a

सूत्र्या अभिषवः स्वमं (च सा)
1 m f n c

An expiatory
prayer. b

47. (सर्वे न सप्तमर्धं सन्ति अर्घं त्रिषु) घमर्धणम्

Half-monthly
sacrifice. d

दधै (स) पौर्णमास (स) यागी पक्षांतयोः एधक्

A perpetual
duty. e

48. (शरीरसाधनापेक्षं निव्यं यत्कर्म तद्) यमः

A voluntary
act. f

निव्यम् (स्तु स यत्कर्म निव्यम् तु साधनम्)

The cord
passed over
the left
shoulder. g

49. उपवीतं (यज्ञसूत्रं प्रोद्धते दक्षिणे करे)

Over the
right shoulder. i

प्राचीर्गोवीतं (मन्वस्मिन्)

Suspended
over the
neck.

निवीतं (च षड्जन्मितम्)

Part of the
hand sacred
to the gods. j

50. (अङ्गुल्यये तीर्थं) दैवं

1 अ—.

* Preparatory to a sacrifice. Also, as some explain in these terms, extracting the juice of acid asclepias, and drinking. ^b Meditated while a drop of water is held to the nose. The name (which is also that of its author) signifies expiatory : it is supposed to atone even sins in thought. ^c Fem. अघमर्धणी. ^d At the change and full of the moon, respectively : performed by persons maintaining a perpetual fire. ^e As veracity, &c. See MENU, Ch. 10. v. 63. ^f As pilgrimage, fasting, &c. ^g And under the right arm. MENU, 2. v. 63. It is the usual mode of wearing it. ^h This general term, for the sacerdotal string, is by some made synonymous with the preceding word. ⁱ And under the left arm. It is so worn during particular ceremonies. ^j Tips of the fingers (some exclude the thumb) : See MENU, 2. v. 59.

Part of the head sacred to the creator. a

to the images. b

to the Vedas. c

Deified state. d

Inferior deification. e

Penance. g

Fasting to die.

One who has left his sacred fire. h

Hypocrisy. i

An uninitiated person.

One who has not made his studies. k

(स्रष्टांगुल्यो मूले) कायम्

मध्येऽकुछाकुल्योऽ) पैत्रं

(मूले अकुछस्य) ब्राह्म्यम्

51. (आद) ब्रह्मभूयं ब्रह्मत्वं ब्रह्मसायुज्यं (मित्यपि)

देवभूया (दिकं तदत्)

छच्छं (सान्त्पनादिकम्)

52. (संन्यासवत्यनशने पुमान्) प्रायो

(य) कौरवा

नष्टाभिः

कुहना (लोभान्निष्ठेर्थापद्यकत्पना)

53. ब्राह्मः संस्कारहीनः (आद)

अस्वाध्यायो निराकृतिः

1—न.

* To *Prajapati*. It is the root of the two smaller fingers. ^b Between the thumb and forefinger. ^c Under the root of the thumb.

^d Becoming united with *Brahme*. ^e Becoming identified with a god.

^f देवभूयं, देवत्वं or देवसायुज्यं. ^g That called *Sántapana* or any other: as the *Chándráyana* or *Prájápatya*, &c. See *MENU*, 11. v. 212, &c. ^h Having extinguished or neglected it; or having gone abroad, committing the charge of the perpetual fire to his family.

ⁱ Practice of religious austerities through avarice, or from pride, &c. ^j For whom the prescribed ceremonies have not been performed: who has not received investiture. ^k Who has not duly read the *Védas*.

अथर्ववेद

अथर्ववेदोक्तं चतुर्वर्गः

One who is
married at
sunrise, or at
sun rise. c

54. (सुते यस्मिन्नस्तेति सुते यस्मिन्नुदेति च

अंशुमान्) अभिनिर्मुक्ता अभ्युदितौ (तौ यथाक्रमम्)

One married
before
his elder
brother. d
The unmar-
ried elder
brother.

55. परिवेत्ता (नुजो नूढे ज्येष्ठे दारपरियक्षात्)

परिवेत्ति (स्तु तज्ज्यायान्)

Marriage.

विवाहोपयमौ (समौ)

56. (तथा) परिणयोदाहोपयामाः पाणिपोडनम्

Copulation.

यवायो ग्राम्यधर्मं (च) रतं निधुवनं (च सः)

Three hu-
man pur-
suits. i

57. त्रिवर्गो (धर्मकामार्थेश्)

Four ob-
jects. k

चतुर्वर्गः (समोक्षकैः)

The same
equally po-
tent.
The bride-
groom's
friends.

(सवलैस्त्रैश्) चतुर्भङ्ग

अन्याः (स्त्रिधावरस्य ये)

1—न. 2—त्ति. 3—न. 4—तु— 5—उ—
6—उ— 7—उ—

^a Who assumes the exteriors of religion for a livelihood. ^b In-
fringing, through incontinence, austerities begun by him. ^c Respec-
tively. ^d This regards the first marriage. ^e Also परिवेत्तिः and
परिवेत्तिः. ^f Also पाणिपोडनं, &c. ^g Also रमणं, सुरतं,
and रतिः. ^h Likewise मैथुनं. ⁱ Viz. duty, love, and wealth.
^j And त्रिवर्गः. ^k The three above mentioned ; and final beatitude
or release from transmigration. ^l Sing. अन्यः.

CHAPTER VIII.

SECTION I.

a man of
the military
tribe.

A king.

An emper-
or. f

A universal
monarch. g

Any other
prince.

A para-
mount. h

An assem-
blage of
princes.

— of sol-
diers.

1. मूर्धाभिषिक्तो राजन्यो बाहुजः क्षत्रियो विराट्

राष्ट्रि राट् पार्थिवः क्षात्रद्वय भूय महोदितः

2. (राजा तु प्रणताश्वेसामंतः स्याद्) अघीश्वरः

चक्रवर्ती सार्वभौमो

(वृषो ऽनो) मण्डलेश्वरः

3. (येनेष्टं राजसूयेन मण्डलश्वरश्च यः

शक्ति यथाश्रया राष्ट्रः स) सम्राट्

(अथ) राजकम्

4. राजन्यकं (च वृषति क्षत्रियाणां गण्य क्रमात्)

1 राज.

2—ज.

3—त्.

4—न.

5—ज.

a Also क्षत्री (—न) and क्षत्रः or क्षत्रः.

b राजा (—न.)

c Likewise महोदित्, &c.

d वृषः. So वृषति, वरपति, &c.

e Also भूपालः, भूमिपालः, &c.

f Paramount over all neighbour-

ing princes. Some make this synonymous with the following. g So-

vereign of the earth from sea to sea. h A sovereign prince, who

has performed a *Rāja-yajña* sacrifice, and exercises despotic sway over

others. Or one, who has either of these qualifications.

A minister
or counsel-
lor.

Other mi-
nisters.

The king's
compani-
ons.

The priest
or chap-
lain.

The judge.

The ward-
er or port-
er.

An armed
guard.

A superin-
tendent. i

An over-
seer of a
village.
An inspec-
tor of a
district.

The trea-
surer. g

The master
of the mint.
h

The cham-
berlain. j

^{1 m} ^m ^m
मंत्रो धोसचिवो ज्ञात्यो

^{m a}
(इत्ये) कर्मसचिवो (स्ततः)

^m ^{m n b}
5. महामात्राः प्रधानानि

^{2 m} ^m
पुरोधा (स्तु) पुरोहितः

^{3 m} ^{4 m}
(अष्टरि यवहाराणां) प्राड्विवाका उत्तदर्शको

^{m c} ^m ^{m d} ^m ^{m e}
6. प्रतोद्वारे द्वारपाल दास्य दास्यित दर्शकाः

^m ^{5 m}
रक्षिवर्ग (स्तु) नौकस्यो

^{6 m} ^{7 m}
(इथा) अध्वक्षा अध्वक्षतौ (समौ)

^m
7. स्थायुको (अधिक्षतोयामे)

^m
गोपो (यामेषु भूरिषु)

^m ^m
भौरिकः कनकाथक्षो

^m ^{m i}
रूप्याथक्ष (स्तु) नैथ्यिकः

^m
8. (अंतःपुरे लघ्विततः स्याद्) अंतर्दक्षिको (जनः)

1—न.

2—धस्.

3—क.

4—क.

5—अ—.

6—क्ष.

7—त.

^a कर्मसचिवः. Also ज्ञाताद्यः. ^b Sing. प्रधानं, —नः. ^c Also प्रतिद्वारः. ^d Or दास्यः. Likewise द्वारी (न), द्वारिकः, दौवा रिकः. ^e Also उपदर्शकः and दास्यितदर्शकः. ^f Over any de- partment some say, over that of receipts and disbursements. ^g Su- perintendent of the gold. ^h Superintendent of the silver coinage ; or of the silver in general. ⁱ Also टक्षपतिः. ^j Superintendent of the women's apartments.

Attendants
of the wo-
men. a

A eunuch.

A servant.

A foe. h

A stranger
or neutral.

A stranger.

An enemy
in the rear.

Any ene-
my.

A friend
and con-
temporary.

सौविदः^m कंजुकिनः^{u h} स्यापत्याः^{m c} सौविदा^{m d} (ख ते)

9. षष्ठो वर्षवरः^{m f m} (सुख्ये)

सेवका^m ऽर्थजोविनः^{1 m g 2 m}

(विषयानंतरो राजा) शत्रुः^{3 m}

मित्र^{n j} (मतः परम्)

10. उदासीनः^m (परतरः)

पार्श्व्याह^m (सु पछतः)

रिपौ वैरि सपत्न्या^{4 m m l m m} ऽरि द्विद्वेषण दुर्ददः^{m 5 m 6 m 7 m}

11. द्विद्विपत्त्या^{m n m} ऽद्विता^m ऽमित्र दस्यु शत्रव शत्रवः^{m n m m m 8 m}

अभिघातिपरा^{m o m m p} रातिप्रत्यर्धिपरिपंचिनः^{9 m 10 m}

12. वयसा^{m m} द्विधः^{11 m} सवया

1—न. 2—न. 3—शत्रु. 4—पु. 5—त.
6—दे. 7—द. 8—शत्रु. 9—न. 10—न. 11—स.

* Guarding the apartments of the king's women. * Sing. कंजुकी
(—न.) * स्यापत्यः or स्यापतिः * सौविदः or सुविदः. * A
castrated attendant. Some make the preceding synonymous with this.
* One reads षष्ठः, but erroneously; for the term is षंडः and signifies
impotent. * अर्थी (—न.) * A neighbouring prince; for en-
mity frequently arises between neighbours. * Being more distant.
* Or मित्र. * Remote: showing neither friendship nor enmity.
* वैरी (—न.) * Or सापत्याः. * द्विद्वि (—घ). Also द्विधः (—घ).
* अभिघाती (न) or अभिघाती (—न) and अभिघातिः (—ति). * अ
रातिः or आरातिः

A spy.
 A man ver-
 sed in any
 science.
 A generous
 household-
 er.
 A scribe.

सखं सातपदीनं (खाद)

(अथ) मित्रं सखा मुहत्

अनुरोधो अनुवर्तनम्

13. यथार्थवर्षः प्रविधिद्वयसमं चरः स्वशः

चार (अ) गूढपुरुषश्च

(च) सः प्रत्ययित (स्त्रियु)

14. सांवत्सरो ज्योतिषिको दैवज्ञ गणका (वृषि)

(सुर) नौहर्षिक नौहर्ष ज्ञानि कार्त्तातिका (अपि)

15. तांत्रिको ज्ञातसिद्धांतः

सत्री गृह्यतिः (समौ)

लिपिकारो उत्तरचनो उत्तरचंतु (अ) लेखके

- 1—खि. 2—द. 3—अ— 4—च— 5—घ.
 6—आप्त. 7—न. 8—न.

* Or मित्रं. Invariably neuter : but some vary the gender ; masc.
 मित्रः fem. मित्रा. b Fem. सखी. c The accomplishing of a de-
 sired object. Some explain this, service. d The two first, others
 say the three first, terms signify a secret agent under a disguise : and
 the rest an occasional emissary : or else a spy in general. e Or
 अवसर्पः. f Fem. आप्ता and प्रत्ययिता. g Or ज्योतिषिकः.
 h गणकः fem. गणकी. i Constantly giving alms and performing
 sacrifices. j Also सत्री. k Or लिपिकरः and लिपिकरः. l Also
 उत्तरचंतुः.

Scripture
or writing.

A messenger
or ambassador.
An embassy
or message.

A traveller.
The requisites of
regal administration.

Including
citizens.

Six expedients of
defence.

Power.

16. लिखिता अक्षरसंस्थाने लिपिलिखि (इमे लिखितौ)

(आत्) संदेशद्वयो दूतौ

दूतं (सद्भावकर्मणि)

17. अध्वनोऽध्वगोऽध्वन्यः पांथः पथिक (इत्यपि)

(स्वाम्यात्मसुहृत्प्रादुर्गन्तव्यं च)

18. राज्याङ्गानि प्रकृतयः

(पौराणां श्रेण्योऽपि च)

(सन्धिर्ना विद्यते यान्मासं दैधमाश्रयः)

19. (षड्) गुणाः

शक्तयः (लिखः प्रभावोत्साहमंत्रजाः)

¹ लि—.

* And लिखनं or लेखनं. ^b According to another reading (अक्षर-
विन्यासे), this and the preceding term are the interpretation of the two
next words. ^c Likewise लिपी and लिखि. ^d Fem. दूती. ^e And
दौतं. ^f Fem. अध्वनोना, अध्वगा, अध्वन्या. ^g Fem. पांथा, पथिको.
Some write पथिका erroneously as others observe. Also masc. पथकः.
^h Viz. 1st. the king or lord; 2d. his counsellor or minister; 3d. a
friend or ally; 4th. treasure; 5th. territory; 6th. a strong hold; 7th.
an army. ⁱ Sing. राज्याङ्ग and प्रकृतिः. ^j Some reckon eight requi-
sites of regal administration including the companies of citizens; others
nine with the spiritual adviser, &c. ^k Severally mentioned. Viz. Pa-
cification. War. A progress or a march. A halt or the maintaining of
a post. A double resource or a stratagem. Recourse to protection.
^l Sing. गुणः an expedient. ^m Of three sorts: as resulting from
majesty, perseverance and counsel.

Threefold
object. a

(क्षयः स्थानं च वृद्धिश्च) त्रिवर्गा (नोतिवेदिनाम)

Majesty. b

20. (स) प्रतापः प्रभावः (सु यत्तेजः कोषदण्डजम्)

Four means
of success. c

(भेदा दण्डः साम दानमित्र्य) पाय (चतुष्टयम्)

Punish-
ment. d

21. साहसं (तु) दमो दण्डः

Concilia-
tion. e

साम सात्वम्

(अथो समौ)

Disunion. f

भेदोपजापाव

Trial or
test of ho-
nesty. g

उपधा (धर्माद्यैर्यत्परीक्षणम्)

22. (पञ्च घिष्)

Secret. h

उपदक्षीणो (सख्यतीयाद्यगोचरः)

Solitary, or
private. i

विविक्ता विजन च्छन्न निःप्रलाभा (स्वया) रहः

23. रह (हो) पांशु (चालिंगे)

Occurring
in private. j

रहस्यं (सद्भवे त्रिषु)

Trust or
confidence. k

(समो) विश्रम्भ विश्वासो

1 उ— 2 न्— 3 उ—प. 4—स्. 5—स्. 6 उ—.

a Loss, evenness and gain : or disappointment, continuance of the same state, and success : or else expenditure, equality and profit. b The dignity arising from treasure and forces ; and from the power of punishment : the consequent high spirit and impatience of injury. c In reducing the foe : viz. sowing of dissention, chastisement, conciliation and gifts. d Likewise श्राम (—न्) and श्रान्तं. e Trial of loyalty, of disinterestedness, of continence, and of intrepidity. f The five next terms admit the three genders. g Unknown to a third person.

h Fem. विविक्ता. i छन्नः or छंदः. j Likewise masc. रहः (ह).

k Fem. रहस्या. l And विश्रम्भः.

Deviation
from right.

भेषो (भक्षो यथोचितात्)

Propriety
or fitness.

24. अथेव न्याय कल्पा (स्तु) देशरूपं समञ्जसम्

Right, fit or
proper.

युक्तमौपयिकं लभ्यं भजमाना अभिनोत (वत्)

25. न्याय्यं (च त्रिषु घट्)

Delibera-
tion. a

संप्रधारणा (तु) समर्थनम्

An order or
command.

अत्रवाद (स्तु) निर्देशो निर्देशः शासनं (च सः)

26. शिष्टि (चा) चा (च)

Continu-
ance in the
right way.
Offence or
transgres-
sion.

संस्था (तु) मर्यादा धारणा स्थितिः

आगो उपराधो मंतु (च)

Binding.

(समे त्) दानबंधने

Double
penalty. c

27. द्विपादो (द्विगुणो दण्डो)

Royal
revenue.

भागधेयः करो वलिः

Toll. e

(घट्टादिदेयं) शुल्को (स्त्री)

A present.
f

प्राप्तं (तु) प्रदेशनम्

¹ औ—.

² आजा.

³—स.

⁴ उ—.

* On the propriety or impropriety of any thing : a determination thereon. ^b Also शास्तिः. ^c Twice the prescribed fine or punishment of the offence. ^d Also कारः. * Or duty of customs payable at ferries, and passes. ^f Some restrict the two first terms to signify an oblation of first fruits, &c. to the gods : or a present to a friend; and the four last an humble offering to the king, &c.; or else a bribe; or generally any present. Others restrict all the terms to one or other of those various senses.

	ⁿ 28. उपायनमुपयाचमुपहार (स्वधो) पदा	^{1 n} ^{2 m} ^{3 f}
A special gift. a	(यौतकादि तु यद्देयं) स दायो हरणं (च तत्)	^{m b} ⁿ
Present time. c	^m 29. तत्काल (स्तु) तदालं (स्याद्)	^{n d}
Future time.	(उत्तरः काल) आयतिः	^{f n}
Immediate consequence.	ⁿ सौदृष्टिकं (फलं सद्यः)	^m
Future consequence.	उदकः (फलमुत्तरम्)	^m
Casual and unseen danger. f	ⁿ 30. अदृष्टं (वर्द्धतोयादि)	^m
Obvious danger. g	दृष्टं (स्वपरचक्रजम्)	ⁿ
Latent danger. h	(महोभुजाम्) अहिभयं (स्वपक्षप्रभवं भयम्)	^f ^{4 m}
Bearing of royal insignia.	ⁿ 31. प्रक्रिया (त्) धिकारः (स्याच्)	^{n j} ⁿ
A cow tail.	धामरं (तु) प्रकीर्णकम्	ⁿ
A throne.	ⁿ नृपासनं (यत्तद्) भद्रासनं	ⁿ
One made of gold.	सिंहासनं (तु तत्)	ⁿ

1 उ— 2 उ— 3 उ— 4 अ—

As a nuptial present (यौतुकं), or alms to a student on his initiation, &c. ^b Likewise मुदायः. ^c The time when an act occurs.

^d Some say indec. ^e Also masc. आयतिः. ^f As that of conflagration, inundation, &c. ^g As desolation and plunder of armies. ^h From one's own party : compared to a lurking serpent.

ⁱ The tail of the Bos grunnicus : used as a fan. ^j Likewise धामरं and fem. धामरा—दो.

32. (चैम)

A parasol.	^{na} छत्रं ¹ⁿ (त्वा) तपत्रं	
A royal one. b		²ⁿ (राजसु) वृषजसु (तत्)
An auspicious jar c	^m भद्रकुम्भः ^m प्रसन्नकुम्भो	
A golden vase.		^m भङ्गारः ^f कनकालुका

SECTION II.

A ramp. d	^m 1. निवेशः ⁿ शिविरं (शङ्के)	
A sentry or guard.		ⁿ सज्जनं ³ⁿ (त) धरक्षयम्
Component part of an army. e	ⁿ (इत्यश्वरथपादात्) सेनाङ्गं ⁿ (स्यञ्चतुष्टयम्)	

¹ आ—.

² न—.

³ उ—.

* Or छत्रं.

* With a golden staff.

* A golden one,

filled with water from a holy place, and used in consecrating a king.

^d Some say the royal residence. * Four such parts are distinguished: horse, foot, elephants and cars: besides boats, buffaloes, &c.

An elephant.

1 m 2 m m m m
2. दंती दंतावलो हस्तो हिरदो जनेकपो विपः

m m m a m m 3 m
मंतकजो गजो नागः कुजरो बारणः करो
m m 4 m h

3. इमः स्तनेरमः पद्मो

The leader of a wild herd.

m m
यूधनाथ (स्तु) यूधपः

A rutting elephant. c

m m
मदोक्तो मदकलः

A young elephant. d

m c m
कलमः करिषावकः

A furious elephant. f

m m
4. प्रभिन्नो गर्जितो मत्तः

An elephant out of rut. g

m m
(समाव) उजांत निर्मदौ

A herd of elephants.

m f
हास्तिक गजता (हन्दे)

A female elephant.

f f f h
करिणी धेनुका वशा

The temples.

m m l
5. गण्डः कटो

The temporal juice. j
Water emitted from the elephant's trunk.

m n
मदो दानं

m m
वमयुः करशीकरः

His frontal gloves. k

m l
कुमौ (तु पिण्डो शिरसः)

1—न.

2—न.

3—न.

4—न.

- ^a Also नगजः. ^b And पद्म. ^c From whose temples juice is beginning to flow. ^d Till twenty years : some restrict the term to a cub under five years. ^e Fem. कलमो. ^f From whose temples juice is flowing. ^g The juice having ceased to exude. ^h So हस्तिनी, पद्मिनी, &c. Also कटोः वासिता, &c. ⁱ Likewise करटः. ^j Which exudes when the elephant is in rut. ^k Lumps on his head; which swell in the rutting season. ^l Sing. कुंभः.

The hollow
between
them.

His fore-
head.

His eyeball.

Corner of
his eye.

Root of his
ear.

Part below
the frontal
globes. d
Under that ;
between the
tusks.

His withers.

Marks on
his face and
trunk. f

His side or
flank.

His front.

His shoul-
der and
thigh. h

Pike to
drive him. i

Post to
which he is
secured. k

Chain for
his feet.

(तयोर्मध्ये) विदुः^{ma} (पुमान्)

6. अवयवा^{mb} ललाटंⁿ (खाद)

इविका^{fc} (तत्तिक्कूठकम्)

(अपांगदेशे) निर्ध्याणंⁿ

(कर्णमूलं तु) चूचिका^f

7. (अधः कुंभस्य) बाह्व्यंⁿ

प्रतिमानंⁿ (मुघो ऽथ यत्)

आसनंⁿ सांधदेशः^m (स्यात्)

पद्मकंnd विंदुजालकम्ⁿ

8. पक्षभागः पार्श्वभागो^m

दन्तभागं^m (स्तु यो ऽयत्)

(वौ पूर्वपश्चाज्जघादिदेशौ) गात्रा^{1n 2n} ऽवरे (क्रमात्)

9. तोत्रं^{n nj} वैयुकम्

आलानंⁿ बन्धनम्^m

(अथ) शृङ्खलो^{mfnl}

1—ज.

2—र.

* Some add विदुः. * Also अवयवाः. * And इविका or इविका. Also इशोका, &c. d Or rather below the protuberances, beneath the forehead, which are named दातकुंभः. * Where his rider sits. f Red, white or yellow. * Or पद्मे. * The first part of his fore-leg and of his hind-leg, respectively. * A bambu headed with iron. * Some read वैयुक. * Or the post and tie. * Fem. शृङ्खला.

अंशुको निगडो (श्वो याद)

Hook to
guide him.

अंशुको (श्वो) शृणिः (स्त्रियाम्)

Leathern
girt.

10. चूषाकक्षा वरत्रा (छात्)

Dressing an
elephant. e

कल्पना मञ्जना (सने)

His trap-
pings. f

प्रवेण्यास्तरणं वर्णः परिस्त्रोमः कुथो (द्वयोः)

Unfit for
riding. j

11. वीतं (लसारं इत्थयं)

An ele-
phant-
stable.

वारी (तु) गजबंधनो

A horse.

घोटके पीति तुरंग तुरंगं श्व तुरंगमाः

12. वाजि वाच्चा एवं गंधर्न ह्य सैन्धव सतयः

Horses of a
good breed

आजानेयाः कुलोनाः (सुर)

— trained
for the
manège.

विनोताः साधुवाहिनः

¹ आ—.

² न्.

³ न्.

⁴ त्रि.

⁵ न्.

a Also अंशुकः. b Or शृणिः. It is also masculine, say some : but others hold such instances of it to be erroneous. c Likewise

वृषा and दृष्या or दृष्या. d Also कक्षा. e Ornamenting him with minium, &c. or caparisoning him for his owner's riding. f Coloured woollen cloth; thrown over his back. g प्रवेणिः or प्रवेणी.

² Some write परिस्त्रोमः. ¹ Fem. कुथो. Also neut. कुथं. ¹ An elephant or horse unfit for war, &c. ^k And घोटः. ¹ Or पीतो (—न). Also वीतिः. ^m Fem. ह्ययी. ⁿ Sing. आजानेयः. Also अजानेयः. ^o Sing. विनोतः.

Horses of
certain lo-
cal breeds.

A horse fit
for sacri-
fice.

A fleet
horse; a
courser.

A pack
horse.

A white
horse.

A chariot-
horse.

A colt.

A mare.

A stud.

A day's
journey for
a horse.

A horse's
laik.

Weighing.

The throat.

A multi-
tude of
horses.

13. वानायुजाः पारशीकाः वाक्त्रिका वाक्त्रिका (चयः)

ययुर (अश्वे) अश्वमेधायो

अवन (स्तु) अवाधिकाः

14. पृष्ठः स्योरो

(सितः) कर्को

रथो (बोहा रथस्य यः)

बालः किशोरो

वाम्यश्वा नडवा

वाडर्व (गण्ये)

15. (त्रिषा) श्वोनं (यद्यश्चेन दिनेनैकेन गम्यते)

कक्षं (सु मध्यमश्चानां)

हेषा हेषा (च निखनः)

16. निगल (स्तु) गलोद्देहो

(वन्दे त) अश्वोयमाश्व (वत्)

1 ययु. 2—न. 3—मो. 4 अ—. 5 आ—. 6 आ—.

^a Of the several countries indicated; but some make the two first terms synonymous; as also the two last. ^b So वानायुजः a horse from

Vanāyu; and वानायुजः one from *Vanāyu*. ^c Sing. पारशीकः or

पारसीकः a Persian horse. ^d वाक्त्रिकः or वाक्त्रोक्तः. ^e Fit to be im-
molated at an *Aśvamedha*. ^f Some add यवनः. Also प्रजवो (—न).

^g Likewise स्युरो (—न), and स्योरो (—न). Some explain this
strong. ^h आश्वीनः. —ना. —नं. ⁱ Also हेषा.

A horse's
paces. aHis paces
generally. b

His nose. c

The bit of
the bridle.A horse's
hoof.

His tail.

A horse
rolling him-
self.A war
chariot.Any other
car. iA covered
car. k

A cart.

A carriage
drawn by
oxen.

A litter.

आज्जदितं चैरितकं रेचितं वलितं हुतम्

17. (गतयो ऽमूः पंच) धाराः

घोषा (तु) प्रोष (मस्त्रियाम्)

कविका (तु) खलीने (ऽस्त्री)

शफं (क्रीवे) गुरः (पुमान्)

18. पुच्छो (ऽस्त्री) लुम लांगूले बालहस्त (स्त्री) बालधिः

(त्रिषू) पाटत्त लुदितौ (पराटत्ते मुज्जुभूवि)

19. (याने चक्रिणि युद्धार्थे) शतांगः संदने रथः

(असौ) पुष्परथ (स्त्री) यानं न समराय यत्

20. कर्णरथः प्रवहन् दयनं (च समं त्रयम्)

(क्रीवे) ऽमः शकटो (ऽस्त्री) साद

गन्धी (पुंसविशेषः)

21. शिविका याचयानं (साद)

* Viz. walk, trot, moving in the longe, (some say sidling,) gallop, and vaulting; in order, as enumerated. ^b Sing. धारा a pace. ^a Or the extremity of his snout: or one term signifies the nostril; and the other the snout. ^d And कवि or कवी. ^e Likewise खलीने. ^f And गुरः. ^g Or लांगूले. ^h Some restrict the two last terms to signify a hairy or bushy tail. ⁱ For travelling, &c. ^j Also पुष्परथः. ^k For the conveyance of women; but some interpret this a small covered car for diversion; or else a litter to be borne on men's shoulders. ^l And प्रवहन्. ^m Or दयनं. ⁿ Likewise गान्धी.

A ham-
mock or
swine-a

A car cov-
ered with
tigerskin. c

— with
white wool-
en cloth,

— with
blanket or
cloth, &c.

A multi-
tude of
cars.

Forepart
of a carri-
age. f

Any part
of a carri-
age.

A wheel.

Its peri-
phery.

Its axle.

The pole of
the carriage.

दोहा मेंखा (दिकाः स्त्रियाम्)

(उभौ तु) वैयवैयाघ्रौ (दीपिचर्महते रथे)

22. (पांडुकमलसंवीतः स्यंदनः) पांडुकमलो

(रथे) कामल वास्त्रा (याः कमलादिभिरावृते)

23. (त्रिषु वैयादयो)

रथ्या रथकथा (रथत्रजे)

धः (स्त्री स्त्रीवे) यानमुखं

(स्याद्) रथांगमपस्करा

24. चक्रं रथांगं

(तथावि) नेमिः (स्त्री स्यात्) प्रधिः (पुमान्)

पिण्डो नाभिः

अक्षयकोलके (तु दयोर) अयिः

1—न.

2 धर.

3 स—

- * Whether for travelling or for diversion. * Besides other terms, as खट्वा, &c. c The following terms are employed adjectively. Ex. वैयः रथः. d वास्त्रः, covered with cloth. चामरः, covered with leather. क्षौमः, with linen. दौकूलः, with silk. e The foregoing are used adjectively. f Its pole; or the part where the yoke is fixed. g Also धुरा. h And नेमो. i Or else the centre piece of the car itself. j Also पिण्डो or पिण्डिः. k नाभिः and नाभो. l Or a pin at the extremity of the pole. m Likewise अयिः and fem. अयो.

The tender of
a carriage. a

The pole. b

Bottom of a
carriage.

A separate
yoke. d

Any vehicle.

A mediate
one. h

Elephant
drivers. l

A charloteer.

Warriors in
chariots.

Horsemen. i

25. रथगुप्तिर्वर्यो (ना)

अनुकर्षो (दार्ढ्यःसं)

प्रासंगो (ना युगाद्युगः)

26. (सर्वं साद) वाहनं यानं युगं पत्रं (च) धारणम्

(परम्परावाहनं यत्तद्) वैनोतकम् (स्त्रियान्)

27. आधोराणा हस्तिपका हस्त्यारोहा निषादिनः

नियन्ता प्राजिता यन्ता सूतः क्षत्ता (च) सारथिः

28. सथेष्ट दक्षिणस्थौ (च संज्ञा रथकुटुम्बिनः)

रथिनः सन्दनारोहाः

अश्वारोहा (स्तु) सादिनः

१ ब— २ न् ३ त् ४ त् ५ त् ६ त्

a A piece of wood encompassing it, to secure it from collision.

b Or wood to which the yoke is fixed. c Also अनुकर्षो (न्). d For training young cattle and for similar purposes. e Horse, elephant,

chariot, &c. f Also वाहन. g And पत्रं. h As a porter carrying a litter, or a horse dragging a carriage.

i Some restrict the two first terms to the keeper, and the two last to the warrior riding an elephant. j सथेष्टा (ष्ट) or सथेष्टः (ष्ठ). k Some erroneously make the two last terms signify the carriage horses yoked right and left.

l Sing. अश्वारोहः, सादो (न्).

Warriors
generally.

29. भटा योधा (च) योद्धारः

Guards or
sentinels.

सेनारक्षा (स्त्र) सैनिकाः

Arrayed
troops.

(सेनायां समवेता ये) सैन्या (स्त्र) सैनिका (च) ते

A thousand
strong.

30. (वर्तमाना ये सहस्रेण) साहस्रा (स्त्र) सहस्रिणः

A guard or
attendant. a

परिचरिणः परिचरः

A general.

सेनानोर्वीहिनीपतिः

Armour;
hawberk.
The girdle
over the coat
of mail.

31. कंचुको वारवाणो (ऽस्त्री)

(यत्तु मध्ये सर्वचुकाः)

(वर्तमाना तत्) सारसना ऽधिकांगे

A helmet.

(ऽय) शीर्षकम्

32. शीर्षण्य (च) शिरस्त्रे

Mail.

(ऽय) तनुचं वर्म दंशनम्

उरश्चदः कंकटको जागरः कवचो (ऽस्त्रियाम्)

Clothed, or
accoutred.

33. आमुक्तः प्रतिमुक्त (च) यिनज (खा) ऽपिनज (वत्)

Armed or
mated.

सन्नजो वर्मितः सन्नो दंशतो बृहत्कंकटः

34. (त्रिषामुक्तादयो)

Multitude of
soldiers
mated.

(वर्मभृतां) कावचिकं (गणे)

¹ योद्धा.

² न.

³ वा—

⁴ न.

⁵ न.

^a Bodyguard.

^b Also वाणवारः.

^c Or दंशन.

^d And

शिरः.

^e Or, according to a different reading, ऊर्ध्वकंकटः.

A foot-
soldier.

यदाति पतिपदग पादातिक यदातयः

35. पद (च) पदिक (चा)

Infantry.

(इय) मादातं पतिसंहतिः

A soldier by
profession.^b

अस्त्राजोवे काण्डखटा इयुवीया इयुविकाः (समाः)

Skilled in
archery.

36. छतहस्तः सुप्रयोगविशिखः छतपुंख (वत्)

Unskilled;
missing the
butt.

अपराजपयको (सौ लक्ष्यशुभ्रतसायकः)

An archer
or bowman.

37. धनो धनुषान् धनुष्को निषण्णो धनुर्जरः

One fighting
only with
arrows.

(स्यात्) काण्डवां (स्तु) काण्डोरः

A warrior
armed with
an iron
lance.

शक्तोक्तः शक्तिहेतिकाः

— with a
club, or a
battle-axe. f

38. यद्यीक पारश्वधिकौ (यद्यिपरशुहेतिका)

— with a
sword.

नैक्लिंशिकौ सतिहेतिः (स्यात्)

— with a
spear.

(समौ) प्रासिक कौंतिकौ

— bearing
a shield.

39. चर्मी फलकपाणिः (स्यात्)

A standard
bearer.

पताकी वैजतिकः

A compani-
on or fol-
lows.

अनुव्रतः सहाय (चा) अनुचरो अभिसरः (समाः)

A leader.

40. पुरोगां येसरप्रछां येतः सर पुरःसराः

1—जि. 2—न. 3—त्. 4—वत्. 5—न. 6—न.

a Also पादातः, पादातिकः and पादाविकः.
following to V. 45 inclusive, may be used adjectively.

b These and

छः. d निधंगो (—न).

e अस्त्रो (—न).

f Respectively.

g Or अयसरः

पुटोगमः पुटोगमो

Marching
slow.

मन्दगामी (तु) मंथरः

Marching
fast.

41. जंघाक्षौ जतिजवः

A runner or
express.

(तुल्यौ) जंघाक्षरिक् जंघाक्षौ

तरखो तरितो वेगो प्रजवो जवने जवः

Able to
conquer.
Fit for con-
quest.

42. जय्यो (यः प्रकथते जेतुं)

जये (जेतयमानके)

A conquer-
or. c

जैत्र (स्तु) जेता

(यो गच्छत्यलं विदिपतः प्रति)

One who
ably faces
the foe.

43. (सो) ज्यमिचो (ज्यमिचोयो) (ज्य) ज्यमिचोण (इत्यपि)

Strong ;
powerful.

उर्जस्तलः (स्याद्) उर्जस्वी (य उर्ज्जातिशयान्वितः)

Broad-chest-
ed. d

44. (स्याद्) उरखानुरसिलो

The owner
of a car. e

रथिको रथिरो रथो

One who
goes as he
lists. g
One who
moves
much.

कामगाम्यनुकामोने (स्तु)

इत्तं तोन (स्तया मयम्)

1—न. 2—न. 3—न. 4—न. 5—न.
6—ह. 7—न. 8—त. 9—उ. 10—न. 11—अ.

a Or जंघिलः. b And अतिजवः. c Or according to another interpretation, one who effectually faces the foe. d Some interpret this strong. e Or a person riding in a car. f Some read रथिनः; but others condemn this variation. g Some interpret the second term, acting as he lists. h कामगामी (—न). Also कामगामी (—न.)

- A hero. 45. यूरो वीर (य) विज्ञान्तो^{1 m}
 Victorious;
 used to
 conquer. जेता जिघा (य) जितरः^{1 m m}
 Skilled in
 war. सायुगीनो (रणे साधुः)^m
 (शस्त्राजीवादयस्त्रिभु)^h
- An army;
 or forces. 46. ध्वजिनो वाहिनी सेना एतन्ना ऽनोकिनो चमूः^{f f c f f f f}
 बरुधिनो बलं सैन्यं चक्रां (ता) ऽनीक (मस्त्रियाम्)^{f m c n n m m f}
- Array of
 troops.
 Different
 forms of
 array. g 47. यूह (स्त्रु) बलविन्यासे^{m m}
 (भेदा दण्डादयो युधि)^m
 The rear. प्रत्यासारे^{m h} बृहदार्षिः^m
- Reserve. i (सैन्यदण्डे) प्रतियहः^{m j}
- A platoon. 48. (एकेभैरथा चक्रा) पत्तिः (यं ययदातिका)^k
 Greater
 bodies. l (पत्त्यैस्त्रिगुणैः सर्वैः क्रमादाख्या यथोत्तरम्)

1 - ल.

^a Or वीर. ^b The preceding from v. 35 admit the three genders. ^c Some write वाहिनी and add बाहना. ^d Also एतन्ना. ^e Or बलम्. ^f Some distinguish the four last terms from the preceding seven, as signifying a part or member of an army: others as signifying either that, or an army in general. ^g Namely दंडः in line, भोगः in column, मण्डलः in a circle, असंहतः in separate order (including a half moon, &c.). These admit various subordinate distinctions noticed in treatises on the art of war. ^h Or प्रत्यासरः. ⁱ A separate corps posted with the general, four hundred yards in the rear of the line. ^j And परियहः or पतद्वहः. ^k Comprising one elephant, one chariot, three horse, and five foot. ^l Increasing in geometrical progression. Three *pattis* are a *Sénāmuc'ha*; and three of these are a *Gulma*.

49. सेनामुखं गुह्यं गणौ वाहिनी पत्न्या चमः

अनोकिनी

A complete army. b

Success or prosperity.

(दशानोकिनी) औहिणी

(य) सम्पदि

50. सम्पत्तिः त्री (च) लक्ष्मी (च)

Adversity.

A weapon.

A bow.

विपत्त्या विपदा

आयुधं (तु) प्रहरणं शस्त्रमक्षम्

(अथा औहिणी)

51. धनुश्चापौ धन्व शरासन कोदण्ड कामुकम्

इषासौ (ऽण)

The bow of ARJUNA.

That of ARJUNA.

(य कर्णस्य) कालपट्टं (शरासनम्)

52. (कपिध्वजस्य) गाण्डीव गाण्डीवौ (पुन्यसंकी)

1—यो. 2—द. 3—आपद. 4—य. 5—चाप. 6—न.

* Consisting of (3.7) 2, 187 elephants, as many cars, thrice as many horse, and five times as many foot; making in all 21, 870. ^b Ten times the last, or 109, 350 foot, 65, 610 horse, 21, 870 chariots, and 21, 870 elephants. ^c Increase of wealth, &c. ^d संपत् (—द) and संपदा. ^e विपत्तिः. ^f Also विपदा and आपदा. ^g Some restrict the last term to a missile weapon; and the preceding term to weapon retained in the hand. ^h Masc. धनुः (—स), or धनुः (—नु), and धनुः (—न). Likewise fem. धनुः, &c. ⁱ धन्व (—न) or धन्वं (—न्); also masc. धन्वा (—न).

Notched
extremity
of a bow.
Leathery
fence for
the arm.

(कोटिरस्या) ^{f a} ष्टनी

Middle of
the bow.

53. लक्षक (क्षु) धनुर्मध्यं

The bow-
string.

गोधा तले (ज्याघातवारणे)

Two atti-
tudes in
shooting. c

(स्यात्) प्रत्यालीढमालोढ (मित्यादिस्थानपंचकम्)

A butting
mark.

54. लक्ष्यं लक्षं शरयं (घ)

Archery.

शराभ्यास उपासनम्

An arrow.

एवम् वाणं विशिखा अजिह्वग खगाशुगाः

55. कलम्भ माणं शराः पञ्चो रोप इषु (द्वयोः)

Iron arrows.

प्रक्षेडना (क्षु) नाराचाः

Feather of
an arrow.

पक्षो वाजः

(त्रियुत्तरे)^h

Shot, as an
arrow.

56. निरस्तः (प्रक्षिते वाणे)

Poisoned
arrow.

(विषाक्षो) दिग्ध लिप्तकौ

तूष्णीं पासंगं तूष्णीर नियक्ता इवधि (चयोः)

¹—आ.

²—ख.

³—आ—

⁴—न.

* And अटचिः.

^b तला or तलं.

^c Out of five, viz. 1st.

with left foot advanced, and right foot retired; 2d. with the knee advanced, but the left foot retired; 3d. समपदं with both feet even; 4th. विशिखः with feet a span apart; 5th. मङ्गलं with both knees bent.

⁴ Likewise सरयं.

^{*} Also कादम्भः.

^f शरः or सरः.

^{*} Sing.

प्रक्षेडनः नाराचाः. Also fem. प्रक्षेडना and प्रक्षेदना.

^{*} The fol-

lowing admit the three genders.

¹ तूष्णीः. Also fem. तूष्णा.

¹ उवा

संगः. Likewise अवासंगः.

1f
57. तूष्णीं

A scimitar.

खड्गे (तु) निखिण चन्द्रहासा ऽसिरिचयः

कौक्षीयको मण्डलायः करपालः छपाख (वत्)

A hilt or handle.

58. त्वरः (खन्नादिमुद्यो यान्)

A sword knot. d

मेखला (तन्निबन्धनम्)

A shield.

फलको (ऽस्त्री) फलं चर्म

The gripe of a shield.

संयाद्यो (मुष्टिरस्य यः)

A mallet. g

59. जुघणे मुडर घनौ

A cudgel. i

(स्याद्) ईलो करपालिका

A short arrow. l

भिन्दिपालः खग (खल्लौ)

A bludgeon.

परिघः परिघातनः

An axe.

60. (द्वयोः) कुठारः खधितिः परशु (ख) परश्वधः

1 तूष्णीं.

2— न्.

* रिचिः or ऋचिः. * Also करपालः. * Some add त्वरः.

^d A thong or chain passing from the hilt over the wrist, to secure the sword; some say the guard of the hilt. * Or फारं. * Also घर्म

(—र्म). * A weapon formed like a carpenter's hammer. ^b And

जुघना. ⁱ Some explain it a short sword; others, a stick shaped like a sword. ^j Likewise ईलो and ईलि. * Also करपालिका.

^k Thrown by the hand; or, as others explain it, shot through a tube.

^m Or a staff mounted with iron; shaped like a pestle. ⁿ Fem.

कुठारो. * Also परशुः. * Likewise परखधः and परश्वधः.

- A knife. (धाव्) इक्षी (पा) असिपुत्री (प) कुरिका (पा)
असिषेनुका
- A javelin. 61. (वा पुंसि) इत्थं शङ्कु (नो)
सर्वला तौमरो (स्त्रियाम्)
- An iron crow. प्रास (स्त्र) कुतः
कौण (स्त्रु स्त्रियः) पात्यत्रि कोटयः
- A bearded dart. 62. सर्वाभिसारः सर्वोघः सर्वसन्नहज् (यंकः)
लोहाभिहारो (स्त्रुमतां राक्षो नो राजनाविधिः)
- Sharp edge of a sword. 63. (यत्नेनयाभिगमनमरौ तद) अभिवेषणम्
यात्रा ब्रह्मा अभिनिर्याणं प्रस्थानं गमनं गमः
- Assembling of a complete army. 64. (धाव्) आसारः प्रसरणं
प्रचक्रं चलिता (यंकम्)
- Illustration of arms. g. (अद्वितान्प्रत्यभोतस्य रणे यानम्) अतिक्रमः
- March to repel an enemy. 1—इक्षी. 2—न. 3—त.
- March of an assailant. i. Or यक्षी. And प्राशः. Some say its point. 4 पालिः, or पाली. 5 अत्रि, or अथो. 6 कोटिः or कोटी. 7 A religious ceremony on the 19th of *Āśvina*, preparatory to the opening of a campaign. 8 Some write लोहाभिसारः. 9 Or march generally. 10 Also fem. प्रसरणी, प्रसरणिः, and प्रसारणी. 11 Some explain it, foraging. 12 Or अभिक्रमः, for both readings occur.

1—इक्षी.

2—न.

3—त.

• Or यक्षी. • And प्राशः. • Some say its point. • पालिः, or पाली. • अत्रि, or अथो. • कोटिः or कोटी. • A religious ceremony on the 19th of *Āśvina*, preparatory to the opening of a campaign. • Some write लोहाभिसारः. • Or march generally. • Also fem. प्रसरणी, प्रसरणिः, and प्रसारणी. • Some explain it, foraging. • Or अभिक्रमः, for both readings occur.

- Awakeners. 65. वैतालिका भोक्तराण्य^{1 m}
 Bards in throngs. b यन्त्रिका घाण्डिका (वैकाः)
 Bards by birth. d (सुर) मागधा (सु) मगधा
 Panegyrists. f वंदिनः स्तुतिपाठकाः
 Chosen soldiers. h 66. संश्रमका (सु) समयात्संयामादनिवर्तिनः
 Dust. रेणु (वैयोः स्त्रियां) धूलिः पांशु (नं न द्वयो) रजः
 Powder. l 67. धूयै क्षौदः
 An army in great disorder. समुत्पिञ्च पिञ्जलौ (भ्रममाकुले)
 A flag or banner. m पताका वैजयंतो (स्यात्) केतनं ध्वज (मस्त्रियाम्)
 The post of danger. 68. (सा) वीराशंसनं (युद्धभूमिर्यातिभयप्रदा)
 Emulative onset. n (अहं पूर्वमहं पूर्वमित्य) अहं पूर्विका (स्त्रियाम्)
 Boasting. 69. आहोपुरुषिका (दर्पाया स्यात्संभावनात्मनि)

1—र.

2—स.

* Whose business it is to awaken the prince at dawn with music and song. * Who chant in chorus : or, as some explain this, who ring bells before idols. * Sing. घाण्डिका : also घाण्डिकाः.
 * Who recite the praises of kings in their presence. Some make this and the following synonymous. * Sing. मागधा : or मगधाः. Also मधुकाः.
 * Who attend on a march and chant deeds of valour. * Sing. वंदिनः (—न्). * Sworn not to recede ; and whose business is to recall fugitives. * Or धूलिः. Also masc. धूलिः. * And पांशुः.
 * Likewise masc. रजः (ज). * Formed by pulverizing. Some make this and the preceding synonymous. * Some make the two last, others the four terms, signify the ensign-staff. * Act of running forward with emulation.

Conceit of
superiority.

70. अहमच्चमिका (तु सा आत्परस्परं यो भवंत्वंकारः)

Strength or
power.

अविद्यन्तरः सद्यो बल शौर्य्याणि स्याम शुष (च)

71. शक्तिः पराक्रम प्राणौ

Great pow-
er. c

विक्रम (स्त्र) उत्तिशक्तिता

Drink of
warriors. d

वीरपाणं (तु यत्पानं दृष्टे भाविनि वा रणे)

War, bat-
tle, combat.

72. युद्धमायोधनं जयं प्रधनं प्रविदारणम्

मध्यमास्त्रदं संख्यं समीकं साम्प्रदायिकम्

73. (अस्त्रियां) समराऽनोक रणाः कलह वियहौ

सम्प्रदारा अभिसम्प्रात कलि संस्कोट संयुगाः

74. अभ्यामर्द्ध समाधात संयामा अभ्यागमाह्वः

समुदायः (स्त्रियः) संयत्तमित्युजि समयुधः

Close fight;
struggle.

75. निघुञं वाजयुजे

Mingled
combat.

(इध) तुमुलं रणसंकुले

1—स. 2—य. 3—न. 4—आ—. 5—आ—. 6—ए.

7—आ—. 8—त. 9—ति. 10—आ—. 11—त.

^a सहः (स्त्र). Also masc. सहः (ह). ^b शुषं (घ) and शुष (न). ^c Or heroic valour. ^d Taken during battle for refreshment; or before it, to elevate courage.

^e Some admit वीरपानं.

^f Also शमीकं. ^g Or संपरायकं. ^h Likewise संस्कोटः. ⁱ Sing.

युत् (घ). ^j And तुमुलं. Also तुमुरं.

War-whoop.

खेडा (तु) सिंहनादः (आत्)

(करिबी) घटना घटा

Troop of elephants. a

Mutual defiance of combatants. b

Roaring of elephants.

Twang of a bow.

Drum used in battle.

Violence.

Fraud; stratagem; circumvention.

A portent. d

Fainting.

Devastation.

Striking to disable the foe. f

Victory.

Revenge. g

Flight; retreat. h

Defeat.

76. क्रन्दनं योधसंरवि

हंरितं करिगर्जितम्

विस्फारो (धनुष. खानः)

घटहाडम्बरौ (समौ)

77. प्रसभं (तु) बलात्कारो दठौ

(ध) खलितं खलम्

अजन्यं (क्रोवम्) उन्नात उपसर्गः (समं त्रयम्)

78. मूच्छा (तु) कस्मलं मेघा (ऽप्य)

वमर्ह (सु) धौडनम्

अभ्यवर्द्धनं (तु) अभ्यासादनं

विजयो जयः

79. वैरशुद्धिः प्रतीकारो वैरनिधातनं (च सा)

प्रजावोद्भाव संद्रावसंदावा विद्रवोद्भवः

80. अयक्रमोऽपयानं (च)

(रणे भङ्गः) पराजयः

१ आ—.

२ उ—.

३ व—.

* Assembled in battle. b Provoking each other to fight. c And

विष्कारः. d As an earthquake, &c. e Or कस्मलं. f Some

interpret this, facing the enemy. * Retaliating of an injury.

Some explain the first six terms, flight; and the other two, retreat.

Defeated;
vanquished.

^{m f n} पराजित ^{m f n} पराभूतौ (त्रिषु)

Missing;
lost, having
vanished.

^{m f n} नष्टतिरोद्भितौ

Slaughter.

81. प्रमापयं निवर्हणं निकारयं निशारनम्

प्रवासनं परासनं निघूदनं निहंसनम्

82. निर्वीसनं सञ्चपनं निर्यथनमपासनम्

निस्तर्हणं निह्ननं क्षणं परिवर्ज्जनम्

83. निर्वीपणं विप्रसनं मारणं प्रतिघातनम्

उदासनं प्रमथनं आधनेज्जसनानि (च)

84. आलम् पिञ्ज विशर घातिन्मथ दधा (अपि)

Death-

(स्यार्) पञ्चता कालधर्मादिष्ठातः प्रलयोऽत्ययः

85. अन्ते नाणे (दधेर्) मृत्युर्मरणं निधने (ऽस्त्रियाम्)

Dead: hav-
ing expired.

परासु प्राप्तपंचत्व परेत प्रेत संस्थिताः

86. मृत प्रमोतौ (त्रिवेते)

A funeral
pile. g

^f चिता ^f चित्वा ^f चितिः (स्त्रियाम्)

¹ अ—.

² उ—न.

³ उ—.

⁴ म—.

* Some add प्रमापनं.

^b Or निवर्हणं.

^c And विशारणं.

^d Some read निर्गन्धनं.

^e Likewise पञ्चत्वं.

^f Also neut. मृत्युः.

Likewise मृतं and fem. मृतिः.
a body.

Or a place prepared for burning

A headless trunk.	^{m n} कबंधो (इत्थो क्रियायुक्तमपमूर्द्धकलेवरम्)
A cemetery.	ⁿ 87. श्मशानं (स्यात्) पितृवनं ^{m b}
A dead body.	^{m m n} कण्ठपः शवम् (अस्त्रियाम्)
A prisoner.	^{m 1 m f d} अग्रहोपयज्ञो वंथां
A prison or jail.	^f कारा (स्याद्) बंधनालये ^m
Breath.	^{2 m m} 88. (यंसि भूय) इत्यवः प्राणा (क्षैवं)
Life.	^{m f} जीवोऽनुधारणम् ⁿ
Age; duration of life.	^{m n} आयुर्जीवितकालो (ना)
Drug to revive the dead.	^{m n 3 n} जीवातुर्जीवनौषधम्

¹ उ—ह.² असु.³ जी—.^a Or the place where bodies are burnt.^b Also पितृकाननं,

पितृवसतिः, &c.

^c Or any one (man or beast) confined.^d Sing.

वंदिः or वंदो.

^e Inspiration and respiration of five sorts (See book

1. ch. 1.) collectively; pl. असवाः.

But, if one be meant, sing. असुः.

^f Also fem. जीवा and neut. जीवो.^g आयुः (—स्) or masc.

आयुः (—यु).

CHAPTER IX.

Men of the third tribe.	1. उरया ऊरजा अर्या वैश्या भूमिस्थो विशः
Livelihood; profession.	आजोवे जीविका वात्ता इतिर्वर्त्तन जीवने
Various pro- fessions. d	2. (स्त्रियां) क्षत्रिः पाशुपाल्यं वाणिज्यं (चेति वृत्तयः)
Service.	सेवा अदत्तिर
Agriculture.	अदत्तं क्षत्रिः
Gleaning.	उक्कशिलं (तृ) तम्
Alms solicited; or unsolicited. h	3. (हे याचितायाचितयोर्यथासंख्यं) मत्ता मृते
Traffic; commerce.	सव्यादृतं वणिग्भावः
Debt.	(स्याद्) कर्णं पय्युदं वनम्

१—शू.

२ व—.

३—क्षि.

४ कृत.

* Of the class of merchants and husbandmen.

b भूमिस्थक्

(—शू. * Sing. विट् (—शू).

d Severally stated: viz. hus-

bandry, pasture and merchandize. † And fem. वणिग्वा. ‡ Some

read प्रसृत. § Also उक्कशिलं. Likewise उक्क; or उक्क gathering

of grains; and शिलं gleaning ears of corn.

b Severally stated, in

their order.

4. उबारी

Profession
of usury.

उद्यमयोग (ख) कुसीदं दृढिगोविका

A thing bor-
rowed for
use. b

(यात्रायाप्तं) याचितकं

Obtained by
barter.

(नियमाद) आपमित्यकम्

Creditor
and deb-
tor. c

5. उत्तमर्था उधमर्था (वै) प्रयोक्त्याहको जमात्

A usurer.

कुसीदिको बाहुधिको बृद्धाजीव (ख) बाहुपिः

A husband-
man.

6. क्षेत्राजीवः कर्षक (ख) क्षयिक (ख) क्षयौबलः

(Field) fit
for corn and
rice. e

(क्षेत्रं) त्रैहयशालयं (बोद्धिशाल्युद्भवोचितम्)

—producing
barley, &c. f

7. यद्यं यवक्यं यष्टिक्यं (यवादिभवनं हि यत्)

—producing
sesamum,
&c. g

तिलं तैलीन (वन्माघोमाणुभंगाद्भिन्नपुता)

—fit for
other grain;
as pulse, &c. h

8. मैलीनं कौडवोष्ण (दिशेषधान्योद्भवोचितम्)

(Land)
ploughed af-
ter sowing.

वोजाहृतं (तू) मृच्छं

१ उ —.

* And कुसीदं or कुघोदं. † Commodatum. ‡ Severally men-
tioned. These and the following to v. 10. admit the three genders.

§ Or कर्षकः. ¶ Severally. † Respectively for barley, forced rice,
and quick-growing rice. § So माव्यं, माघोष्णं, producing black kidney

beans (Phaseolus radiatus). उम्यं, कौमोन्नं, growing linseed. क्षय्यं,
क्षयौबलं, bearing panic. भंम्यं, भांगोन्नं, yielding hemp. † Several-

ly; fit for kidney beans (Phaseolus max and mungo), or for Paspalum
(P. frumentaceum). So कौलव्योन्नं fit for Dolichos biflorus. क्षयौबलं
fit for chich peas, &c.

Land any
how plough-
ed or tilled.

Thrice
ploughed.

Twice
ploughed.

Sown with
certain mea-
sures of
seed. d

A field.
A multitude
of fields.

Circle of
earth. g

A harrow.

A goad.

A spade or
hoe.

m f n a m f n m f n

सोयं छटं (य) वल्य (वत्)

9. त्रिगुणाद्यतं द्वयोयाद्यतं त्रिद्वल्यं त्रिसोय (मपि तस्मिन्)

त्रिगुणाद्यते (तु सर्वं छटं) सयाद्यत (मपोह)

10. त्रिगुणाद्यदिवापादौ त्रैणिकः छटिकः (दयः)

(खारीवापसु) खारीक

(उत्तमयादवस्त्रिगु)

11. (युग्मपुंसकघोर) वपः केदारः क्षेत्रम्

(अस्य तु)

केदारकं (स्मान्) कैदार्यं क्षेत्रं कैदारिकं (गण्ये)

12. लोहानि लेखः (पुंसि)

कोटिशो लेखमेदयः

आजवं तोदनं तेजं

खनिजमवदारणम्

¹ आ—

² अ—

* Or शोयं. ^b So द्वयोयाद्यतं, द्विद्वल्यं, द्विसोयं. * Also
प्रवाद्यतं. ^d Or capable of containing so much. Thus त्रैणिकः,
(fem. त्रैणिका and त्रैणिकी); holding one *Drôna*. आछिकः, आछ
कोनः, (fem. आछकी, आछकीना), holding one *Ad'h'aca*. So प्रास्थिकः,
holding one *Prast'ha*, and कौड वक्, holding one *Cudava*. But खारी
कः, holding one *Chârî*. * The foregoing from v. 5. admit the three
genders. ^f Also कैदारं. ^g Sing. लेखं and लेखः. ^h Or
कोटिशः. ⁱ Likewise लेखनः and लेखनः. ^j And प्रवययं. ^k Or
तेजं.

A sickle.

13. दात्रं तवित्रम्

The tie of
the yoke. a

आबन्धा योत्रं योत्रम्

The body of
the plough. b

(अथो) फलं

निरीधं कूटकं

The plough-
share. c

फालः ह्यविका

A plough.

लाङ्गलं हलम्

14. गोदराखं (च) सीरो

The pin of
the yoke.

(य) श्या (खी) युगकोलकः

The pole or
shaft of the
plough.

ईषा लाङ्गलदण्डः (स्यात्)

A furrow.

सीता लाङ्गपङ्क्तिः

Post of the
threshing
floor. k

15. (युंसि) मेधिः (खले दात्र न्यस्तं यपशुबन्धने)

Rice ripen-
ing in the
rains.

आणु ब्रीहिः पाटलः (स्यात्)

Barley.

सितशूक यवौ (समौ)

Green or un-
ripe barley.

16. तावत् (सु तत्र हरिते)

^a With which the ox is yoked to the plough : or with which the yoke is fastened to the plough. ^b The wood, exclusive of the pole and share. ^c Some read हलं, and make it explanatory. ^d Or निरीधं. ^e Some make the preceding terms synonymous with these. ^f Or ह्यविका. Also fem. ह्यविका. ^g And masc. हलः. ^h Or शीरो. ⁱ Likewise ईषा. ^j And सीता. ^k Round which cattle turn to tread out the grain. ^l Some unite the terms, आणुवी हिः. ^m Also पाटलिः. ⁿ And सितशूकः.

Peas. a

कलाय (स्तु) सतीलकः^{m h}हरेणु खण्डिकौ (चामिन)^{m m}

Sort of grain. c

कोरदूष (स्तु) कोद्रवः^{m d}

Lentil. e

17. मङ्गल्यकौ मसूरा^{m f}

Sort of kidney bean. g

(य) मयुलक मपलकौ^{m h m i}वनमुद्ग^m

Mustard seed. j

सर्घपे (तु है) तन्तम कदम्बकौ^{m k m l m m}

The white sort. ii

18. सिद्धार्थ (स्लेष्ट घवलो)^m

Wheat.

गोधूमः सुमनः (समै)^{m m o}

Halfripe barley. p

(साद्) यावक (स्तु) कुलमाषः^{m 1 m q}

Chick pea. r

चखकौ हरिमंथकः^{m m s}

1—घ.

* Some writers distinguish the three first terms as names of three kinds of pulse. ^b Or सतीलः. Also सीतीनकः or सतीनकः and सातीनकः.

^c Paspalum frumentaceum, Koen. or P. Kora, Willd.

^d And कुद्रवः. ^e Ervum lens or Cicer lens. ^f Or मसूरः. Also fem. मसूरा, मसुरा.

^g Phaseolus lobatus. ^h And मुकुलकः or मुद्रलकः. Also मकुलकः. ⁱ And मयलक or मपलकः. Likewise मयुलकः.

^j Sinapis dichotoma, Roxb. ^k Or सरिषपः. ^l And तंतुकः.

^m Also कटुखेहः. ⁿ Sinapis glauca, Roxb. ^o Also सुमनः (—नस्).

^p Interpretations differ greatly : some make this awnless barley ; others forced rice (Bór) ; others again, different species of Phaseolus, (Rājamāsha), or of Dolichos (Culat'ha). ^q Or कुलमासः.

^r Cicer arietinum. Some erroneously make these synonymous with the preceding ; others, with Chinaca, Panicum Pilosum, Roxb. ^s And हरिमंथकः.

Barren samum. a	19. (दौ तिले) तिलपेज (ख) तिलपिञ्ज (ख निष्कले)
Black mustard. b	क्षवः क्षुधाभिजनने राजिका क्षणिकासुरो
Panick seed. c	20. (स्त्रियौ) कङ्कु प्रियङ्गु (हे)
Lin; and linseed. g	अतसी (साद्) उमा क्षुमा
Hemp. h	मातुलानी (तु) भङ्गाया
Chind. i	ब्रोहिभेद (स्त्र) ऽणुः (पुमान्)
Beard of corn.	21. किंशारः शस्यशूकं (स्यात्)
Ear or spike.	कणिशं शस्यमञ्जरी
Corn or rice.	धान्यं व्रीहिः स्तम्भकरिः
Clamp of grass, &c.	स्तम्भे गुच्छ (स्त्रयादिनः)
Stalk or culm.	22. नाडी नालं (च) काण्डो (ऽस्या)
Straw.	पलालो (स्त्री स निष्कलः)
Chaff. Husk of rice or corn.	कडङ्गरो बुसं (सोरो)
	(धान्यत्वचि पुमां) स्तुघः

¹ भङ्गा.² तूघ.

- * Bearing no blossom; or its seed containing no oil. ^b Sina-
pis Ramosa, Roxb. * Or क्षुधाभिजनः. ^d आसुरो or असुरो.
* Panicum Italicum. ^f कङ्कुः or कङ्गुः and प्रियङ्गुः. ^e Linum
usitatissimum. Some confound this with *Sañā* (Crotalaria Juncea).
^a Cannabis Sativa. But other interpretations are stated; and some
confound it with linseed, and others with Crotalaria. ⁱ Panicum
pilosum, Roxb. But other interpretations are also given. ^j And
कणिशं. ^k Or गुत्तः. ^l Also नालो, and नाडं. ^m Or बुघं.
ⁿ Or तुस.

अ. २३. श्रुतेः (श्री श्री गुरुदेव)

A legend of gods

शुभो सिग्ना

b
(त्रिषूतरे)

Stored; as
grain. c

संज्ञा १ संज्ञा २
कृष्णमावसिन् (धान्यं)

**Threshed
out and win-
nowed.**

mf n *mf n*
 पूतं (तु) बङ्गलोकतम्

Grain in
Pods, e

24. (माषादयः) शमोधान्ये

Bearded.
corn, f

शूकधान्य (यवादयः)

Rice, E

शालयः (कलमाद्याश्च घष्ठिकाद्याश्च पुंस्यमी)

Wild grains. i

25. तृणधान्यानि नोवाराः

Coix, j

(स्त्री) गवेडुर्गवेधुका

A pestle for cleaning rice.

^{m n} ^{m n l}
अथेयं मुसले (स्त्री स्याद्)

A mortar.

४३
उदखलमुलखलम्

¹—ਭਾ.

२ प्रारंभ.

3 4-

45-

* Also शिंदा and शिंदिः.

^b The following admit the three

genders.

* After cleaning it ; some say, before.

^d Also अव

নির্ভা.

* As peas and other pulse.

f As barley, wheat, &c.

* Of two classes : white rice, &c. growing in deep water ; or red rice, &c. requiring only a moist soil. ^b The above-mentioned names

^b The above-mentioned names

of species of corn and pulse are masculine.

¹ Growing with little

or with no culture: viz. **नोवारः**, wild rice. Besides other kinds; as

ग्रामावकः *Panicum frumentaceum*, Roxb.

5 *Cecis barbata*, Roxb.

* And गवेधुः or गवेडुका.

ⁱ Likewise **मुषलः**.

A winnow-
ing basket.

A sieve or
cribble.

A sack.

A granary.

A mat. f

A kitchen.

Overseer of
the kitchen.

Cooks.

A baker.

A furnace
or fire-
place.

A portable
furnace.

26. प्रसोदनं पूर्णं (मूली)

सूत घसेवौ

काण्डाल पिटौ

कठ किलिञ्जकौ

27. (समानौ)

रसवत्या नृ पाकस्थानमहानसे

पौरोगव (सुदधत्तः)

सूपकारा (सु) बल्लवाः

28. आरालिका चांधमिकाः सूदा औदगिता गुणाः

आपृषिकः कांरविको भयकारः (इमे त्रियु)

29. वसन्तमुद्रागन्धिययणी चुल्लिरन्तिका

अक्षरधनिका अक्षरधन्य (पि) चतन्य (पि)

1—तो. 2 अ— 3 अ— 4—टो. 5—न्ती.

* Or सूयं. b Also neut. चालनं. c Likewise सोतः and
सूतः or सोनः. d Constructed of bamboos : some say, a basket
to hold grain. e Also पिटकः or पेटकः. f Or else a screen
made of grass ; or a twist of straw. g This and the following admit
the variation of gender. h Some restrict these two first terms to
mean one who prepares sauces, &c. i Or अल्लकारः. j The
preceding are used adjectively. k And अग्रान्तं. l उदानं and
उपानं or उडारं. m Also चक्रो. n अन्तिका or अन्दिका.

1 f

30. इसन्य (ः)

A fire
brand a(इय न स्त्री स्याद्) अहारेण ज्ञातम्^{mn n n}A frying
pan.स्त्रीवे) अम्बरोचं आष्ट्रे (ना)^{nb m}An iron
plate or
pan. cकन्द (वा) सेदनो (स्त्रियाम्)^{mfn f}

A jar.

31. अलिञ्जरः (स्यान्) मणिकं^{md}

A pitcher.

ककीय्याखुर्गलन्तिवा^{2 f f e 3 f}

A pot.

पिठरः स्यात्पुखा कुण्डं^{mf fz fh ni}

A waterpot.

कलश (खु त्रिषु द्वयोः)^{mfnj}32. घटः कुट निपाव्^{mn mn sm n}

A lid.

(अस्त्री) सरावे बर्द्धमानकः^{mnk mn}A seether
or boiler.ऋचीयं पिष्टपचनं^{nl n}

A goblet m

कंसा (इस्त्री) पानमाजनम्^{mn n mn}

१—नो.

२—री.

३—ऋ.

४ निप.

• Whether burning or extinguished, but some interpret the first term, charcoal; and the two last, half burnt wood. ^b And अम्बरोचं.

^c Some make this and the preceding synonymous. ^d Or अलंजरः.

^e आलः and अलुः or आरुः. ^f Also fem. पिठरी. ^g स्थाली and neut. स्थालं. ^h उखा or —उपा. ⁱ Or fem. कुण्डो. ^j Or

कलसः. Fem कलसिः, —सी, —शिः, or —शी. Neut. कलसं —शं.

^k And सरावः. ^l Also ऋचीयं. ^m A metallic vessel to drink in. ⁿ Or कंशः. Also कांशं.

- A leather bottle for oil. 33. कुतूः (कृत्तेः खेद्यपात्रं)
 A small one. (सैवाष्पा) कृतुघः (पुमान्)
 Any vessel. (सर्म्) आवपनं भाणं पात्रा (मत्रे (च) भाजनम्
 A ladle or spoon. 34. दर्विः कम्बिः खजाका (च स्यात्)
 A wooden ladle. तर्द्वीरुहस्तकः
 A potherb. (अस्त्री) शाकं हरितकं शिमुर्
 Its stalk. (अस्य तु नाडिका)
 35. कडम्ब (स्) कलम्ब (स्)
 A condiment. वेसवार उपस्तरः
 Acid seasoning. तित्तिडोक (स्) चुक्रा (स्) वृक्षाक्षम्
 Pepper. (अथ) वेक्षजम्
 36. मरीचं कोलकं लघामूषणं धर्मपत्तनम्
 Cumin. जीरकां जरथो जाजो कणाः
 Calamansi. (लघो तु जीरयो)
 37. सुषवी कारवी एष्वी एधुः कालोपकुक्षिका
 Ginger. आर्द्रकं शृङ्गवेरं (स्याद्)
 Coriander. (अथ) खजा वितुन्नकम्

1 दा—.

2—यु.

3 काला.

4 उ—.

* Some include this in the interpretation

b Also दर्वी and

कम्बी.

* Likewise masc. खजः.

d Or सियुः.

e Also वेक्ष

वारः or वेधवारः.

f Or मरिचं.

g उषणं and उषणं.

h Na-

gella Indica, Roxb.

i सुषवी and सुसवी.

38. कुसुम्बुर (च) धन्याकम्^{na nb}
 Dry ginger. (अथ) शुण्ठी मधौषधम्^{fe nd}
 (स्त्रीनयुंसकयोर) विश्वं नागरं विश्वभेषजम्^{fne n}
 Sour gruel. 39. आरनालक सौवीर कुल्लाषा अभिघृतानि (च)^{n n 1nf 2n}
 अवन्तिधोम धन्यास्त्र कुञ्जलानि (च) काञ्जिके^{n n 3n ng}
 Asa fœti- 40. सहस्रवेधि जतुकं वाक्त्रिकं हिङ्गु रामठम्^{n n nh mn ni}
 da. तत्पत्री कारवी एध्वी वाष्पिका कर्वरी एधुः^{fj f f fk fl f}
 Hingupatri- तत्पत्री कारवी एध्वी वाष्पिका कर्वरी एधुः^{fm f f f f}
 Turmeric. 41. निशाङ्गा काञ्चनो पीता हरिद्रा वरवर्णिनी^{n n nn no}
 Sea salt. सामुद्रं (यत्तु) लवणमक्षीवं वसिर (च तत्)^{mn np nq n}
 Rock salt. 42. सैन्धवा (ऽस्त्री) शितशिवं माणिमय (च) सिन्धुजे

१—घ.

२—न.

३—ल.

* Likewise तुम्बुर, and fem. कुसुमुरी and तुमुरी. * Also धान्यकं. धनिवं, धनोयकं, धनेयकं, धान्यं and fem. " वा. * Or शुण्ठीः. * Also fem. मधौषधी. * Fem. विश्वा. * Or कुल्लासः, कुल्लासः and कुल्लाषाभिघृतं. * Also वाक्त्रिकं or काञ्जिकं and fem. काञ्जिका. * Or वाक्त्रिकं. * And रमठं. * That is हिङ्गुपत्री. But some read लक्ष्मणी. * Or वाष्पिका. * Also कर्वरी. * And निशा or other terms signifying night. * अक्षीवं or अक्षिवं. * Also वसिरं. * And शितशिवं, शीतशिवं or शीतसिवं and शितशिवं. * Also माणिक्यं.

Another sort. a	^{n b} रौमर्क ⁿ वसुक्	
Factitious salt. c	ⁿ पाकं ⁿ विड (त्त) ⁿ छतके (वयम्)	
Sûchal salt: white.	43. सौवर्धले ⁿ द्धरुचके	
The same; black. d	ⁿ तिलकं (तत्र मेघके)	
Raw sugar. e	^f मत्स्यखी ⁿ पाणितं (खण्डविकारौ)	
Refined su- gar. g	^f शर्करा ^f सिता	
Inspissated milk.	44. कूर्चिका ^{f h} क्षीरविलतिः (स्याद्)	
Curds with sugar and spices.	^f रसाला (तु) मार्जिता	
Sauve or condiment.	ⁿ (स्यात्) तेमनं (तु) निष्ठानं	
	ⁱ (त्रिलिङ्गा वासितवधेः)	
Roasted on a spit.	45. ^{m f n} शूलावृतं ^{m f n} भट्टिनं (स्याच्) ^{1 m f n} क्लृप्तं	
Boiled in a caldron.	^{f n} उख्यं (तु) ^{m f n} पैठरम्	

¹ शूल्य.

* The same with *Sambhar* salt, denominated *Raumara*, as some say, from a mountain of salt called *Rumá*; or, as others affirm, from a river or lake of the same name. ^b Also रौमं. ^c Obtained by boiling clay found on the sea shore; or other earth impregnated with salt. Some remark, that the two first terms are names of different kinds of salt which are equally factitious. ^d This appears to be the same with black salt or *Vit' alavana*: a factitious salt containing sulphur. ^e The first term signifies granulated sugar; and the second inspissated juice of sugarcane. ^f Some, making this one of the exhibited terms, state three synonyma of syrup. ^g Clayed: others say, candied. ^h And कूर्चिका. ⁱ The following to v. 43 admit the three genders.

Dressed.	^{m f n} ^{1 m f n} प्रणीतमुषसंपन्नं
Seasoned.	^{m f n} ^{m f n} प्रयत्नं (स्यात्) सुसंस्कृतम्
Sauce mix- ed with rice- gruel. a	^{m f n} ^{m f n b} 46. (स्यात्) पिच्छिलं (तु) विजिलं
Strained.	^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} संसृष्टं शोधितं (समे)
Bland, soft.	^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} चिक्कणं मरुणं क्षिधं
Scented.	^{m f n} ^{m f n c} (तुल्ये) भावित वासवे
Food half dressed, d	ⁿ ^m ^{2 m c} 47. आपक्तं पौलित्स्त्रभूषं
Fried grain.	^{m pl. f} ^{n d} लाजाः (पुंभूषि चा) इक्षतम्
Rice, &c. flattened.	^m ^{m h} दधुक्ः (साच्) चिपिटको
Fried barley or rice.	^{f pl.} ^m थाना (मृष्टयवे स्त्रियाम्)
Cake.	^m ^m ^m 48. छषो ऽपूपः पिष्टकः (स्यात्)
— mixed with cards.	^{m i} ^{3 m pl.} करंभो दधिसक्तवः

1 उ—.

2 अ—.

3 — तु.

* Or else any sauce, or condiment, with gravy; otherwise explained moist split pulse. ^b Also विजिनं and विजिनं or विजयिनं.

* The foregoing are used adjectively. ^d To be eaten from the hand; some say bread; others, green barley fried. ^e Also अभुषः and अभुषः.

^f Or fem. लाजा. ^g Or, as some read, masc. pl. अक्षतः. This is explained by others, whole rice. ^h And चिपिटः or दधुक्. Likewise पिष्टकः, &c. ⁱ Also करंभः.

Boiled rice.	^{fa} भिस्सा / ^{n nb n 1 m n} स्तो) भक्तमन्थो ^m ऽन्नमेदणो (ऽस्तोस) दोदिवि
The same scorched.	^{fc} 49. भिस्सटा ^f दम्भिका
Scum.	^{m n} (सवरसाये) मण्ड (मस्त्रियाम्)
Scum of Boiled rice.	^{m 2 m m d} मासराचाम निखावा (मण्डे भक्तसमुद्भवे)
Rice gruel.	^{f 3 f f f f} 50. यवाग्दूषिका आणा विलिपो तरला (च सा)
Belonging to a cow.	^{m f n} मथं (त्रियु ग्वां सर्वं)
Cowdung.	^{4 f n 5 m n} गोविज्ञोमयं (मस्त्रियाम्)
Dry cowdung.	^{m n} 51. (तनुणुष्कां) करीधे (ऽस्तो)
Milk.	^{n n 6 n} दुग्धं क्षारं यवः (समम्)
Prepared from milk, &c.	ⁿ मयसा (माज्यदध्यादि)
Thin or diluted curds.	^{n f} त्रस्थं (दधे घनेतरम्)
Clarified butter.	^{n 7 n 8 f 9 f} 52. ह.मा.प्यं दधेः सर्पिर
Fresh butter.	^{n n} नवजीतं दधेः शुद्धम्

1—आ—, 2—आ—, 3—उ—, 4—घ—, 5—गो—,
6—सु—, 7—आ—, 8—सु—, 9—सु—

* One writes भिष्सा. ^b दन्धः (सु). ^c And भिस्सिटा or भिष्मिटा, भिष्मिटा, भिष्मिका. ^d Likewise विखायः. ^e Butter, curds, &c. ^f Also त्रस्थं and त्रस्थं. Some read सरं, and interpret it floating curds.

Butter of
yesterday's
milk. a

(तत्) हैयंगवीनं (यत् सोमोदोदोद्धवं घृतम्)

Butter-
milk.

53. दद्यात्तं कालशेय मरिचं (मपि) गोरसः

—with pro-
portions of
water.

तत्रां (सु) दध्निन्धितं (पादाम्बुद्वान्निर्जलम्)

Whey of
curds.

54. मण्डं दधिभवं मखु

Milk of a
cow which
lately calv-
ed. f

घीयूषो (अभिनवं पयः)

Hunger.

अण्णाया बुभुक्षा लुट्

A mouthful.

यास (सु) क्वक्षा (अर्थः)

Drinking
together.

55. सपीतिः (स्त्री) तुल्यपानं

Eating to-
gether.

सपिः (स्त्री) सहभोजनम्

Thirst.

उदया (सु) पिपासा लट् तण्

Food.

उदय (सु) भोजनम्

56. जेजं सेप आचरेत् निपसी या (इत्यपि)

1 अ— 2 उ—ल. 3—ध. 4—ल. 5—म.

^a Some explain it butter from new milk.

^b Or कालसेदं.

^c With a fourth part of water.

^d With an equal part of water.

^e Without water.

^f Within the first seven days.

^g Also घीयूषः

—घं and घीयूषं. Some make the last signify milk after the seventh day from the cow's calving.

^h लुट् (—ध). Also लुधा.

ⁱ Or

लया. Also लया.

^j Or जमनं.

^k Likewise विघसः.

Satiety.

सौहृद्व्यं तर्पणं तृप्तिः^{n n f}Oats, leav-
ings. aफेलामुक्तसमुत्क्रितम्^{fb n}

Voluntarily.

57. कामं प्रकामं पर्याप्तं निकामेष्टं यथेष्टितम्^{i i i 1 i 2 i i}

Herdsmen.

गोपे गोपाल गोसंख गोधुगामोर वक्षवाः^{m m m m c 3 m d m}Stock of
cattle.58. (गोमहिष्यादिकं) पादबन्धनं^{n n}Owner of
kine.गोमान् गोमो^{4 m 5 m} (हौ) गवोश्चरे^m

A herd.

गोकुल (न्तु) गोधनं (स्माद्) गवां व्रजः^{n n f m}Formerly
grazed by
cattle.59. (त्रिधा) शितंगवीनं (तत्रावा यत्राशितः पुरा)^{6 m f n g}A bull or
ox.उत्तामभो बलोवर्द्ध वृषभो वृषभो वृषः^{m m h m m m}A herd of
oxen.60. अनङ्गान् सौरभयो गौरं^{7 m i m 8 m} (उत्सांसंहतिर्) आत्तकम्ⁿA herd of
kine.गया गोत्रा (गवां)^{f f}— of calves,
and milch-
cows. j(वत्सहचिद्) वात्सक धेनुके^{n n}

1—मं.

2 इष्टं.

3 आ—.

4—त्.

5—न.

6 आ—.

7—हुह.

8 गो.

^a Left at the meal; or, otherwise interpreted, dropped from the mouth. ^b And फेलिः. Also masc. फेलकः. ^c गोधुक (ह).

Also गोदुहः.

^d Or अभोरः.^e Or, according to a different

reading, वादवं.

^f Some add धनं, as a synonymous term.^g आ

शितंगवीनः, ना, नं; or अशितंगवीनः, ना, नं. Also उत्सांसंहतिः,

ना, नं, where cattle have dwelt.

^h And वरोवर्द्धः or बलोवर्द्धः.ⁱ Fem. अनङ्गाही and अनङ्गुही.^j Respectively.

A large bull
or ox.

61. (दृष्टो महान्) महोक्षः (स्यद्)

An old
bull.

दृष्टोक्ष (सु) जरहवः

A bullock.

(उत्पन्न उक्षा) जातोक्षः

A new-
born calf.

(सद्योजातसु) तर्णकः

A calf.

62. शकृत्करि (सु) वत्सः (स्यद्)

A steer.

दम्य वत्सरो (समौ)

One fit to
be set free.

आर्धम्यः (षण्डतयिग्यः)

A bull at
liberty.

षण्डो भियति रिद्धरः

A bull's
shoulder.

63. (सन्ध्यापदेशसु) वहः

His dew-
lap.

साखा (तु) गलकम्बलः

An ox, with
a yoke
through his
nose.
Yoked cat-
tle in train-
ing.

(मान्) नस्तिव (सु) नसोतः

प्रसृवाड युगपार्थगः

Cattle yok-
ed, &c. g.

64. (युगादीनाञ्च बोद्धारो) युग्य प्रासंग्यं साकटाः

Ploughman;
ploughcat-
tle, &c. h.

(रुचति तेन तपोजा सोद) द्वाधिक सैरिकौ

Cattle for
burden.

65. धर्वहे धुर्य्य धोर्य्य धुरीणाः (स) धुर्धरः

1— ति.

2 इ—.

3—ट.

* Fem. जरहवो.

b Or सकृत्करि.

c And षण्डः or शण्डः.

d Also इद्धरः.

e प्रसृवाड (ह).

f Or युगपार्थकः.

g Re-

spectively; one yoked, or one in training with a frame on his neck, or one trained to draught.

h The third acceptance of both terms is

'of or belonging to a plough.'

i Or धूर्धरः.

Cattle for special burden.

(उभाव) ^m एकधुरीणै ^{1 m} कधुरावे ^{2 m} कधुरावहे

— for any carriage.

60. (सतु) ^m सर्वधुरीणः (स्याद्येवे) ^m सर्वधुरावहः

A cow.

माहेयो सोरनेयो गौरुखा माता (च) शृङ्गिणी

67. अर्तुयुग्मा रोहिणी (स्याद्)

An excellent one.

(उत्तमा गोष्ठ, नैविकी

Cows brindle, white, &c.

68. (वर्णादिभेदात्वंज्ञाः गुः) श्वलो धवला (दयः)

A heifer five years old

दिहायनो दिवर्णा (गौर)

— one year old.

एकाब्दा (त्वे) कहायनो

— four years old.

69. चतुरब्दा चतुर्हायणी

— three years old.

(एवं) चब्दा त्रिहायणी

A barren cow.

वशा बंध्या

A cow miscarried by accident.

श्वतोक्ता (तु) खवर्मा

One which has gone to the bull.

(श्च) सन्धिनी

70. (याक्तीता वृषभेणा)

Miscarried from going unreasonably.

(श्च) वैहर्मापघातिनी

¹ ए — र.

² ए —.

³ उखा.

⁴ — नी.

⁵ अ —.

⁶ ए —.

⁷ — तु.

⁸ न —.

* Also नीविकी or नीविका and निविकी.

^b Likewise श्वला

and धवली. Also खखा, black. कपिचा, tawny. Or distinguished by other circumstances, as शृङ्गिणी and वान्नी, short; लम्बकर्णी, with long ears; चक्रशृङ्गी, with crooked horns, &c.

^c And वतोक्ता.

^d Some interpret it, a cow with calf.

Fit for the bull.	^f ^{1f} काल्यापसर्था (प्रजने)
A pregnant heifer. a	प्रछौहो बालगर्भिणी
A tractable cow.	71. (स्याद्) अचण्णी (तु) मुकरा
A cow bearing many calves.	वज्रसूतिः परेष्टुका
One, which has lately calved.	चिरसूता वज्रयणी
Easily milked.	72. सुवता सुखसन्देसा
With a large udder.	पीनोभो पीवरस्सनी
Yielding a drona of milk.	ओणक्षीरा ओणदुघा
Standing at the dairy. d	धेनुय्या (बन्धके स्थिता)
Calving every year.	73. सनांसमोना (सा यैव प्रतिवर्षं प्रसूयते)
An udder.	^{2 n c} उध (खु कीवन्) आधीन ⁿ
A pillar. f	(समौ) शिवक कीलकौ ^m
A rope or cord. g	74. (नपुंसि) दाम संदानं ^{3 f n h n}
A string or tie. i	पशुरज्जु (स्तु) दामनी

¹ उ —.² — स.³ — न.

- * Or a cow with calf for the first time. ^b Likewise वखायनी, and वज्रयणी, or अवज्रयणी. Also वज्रयणी, &c. ^c सुखसंदेसा.
- ^d Some interpret this a cow pledged. ^e Also उधः and ओघः.
- ^f For cows to rub themselves upon; or, otherwise interpreted, for tying cows or calves. ^g To which cows are tied; or a string to bind a cow's hind-legs when milked. ^h Fem. दामा (मन्) or दामा (मा).
- ⁱ For binding the legs of cattle, or for tying the cattle themselves.
- ^j Likewise सामनो and बंधनी.

A churning-stick.

^m ^{ma} ^m ^m ^m
वैशाख मथ्य मथान मथानो मथदण्डके

A post, round which its string winds. b

^m ^e ^m
75. कुठरो दण्डविष्कम्भे

A churn.

^f ^f
मथनो गर्गरो (समे)

A camel.

^m ^m ^m ^m
उष्ट्रे क्रमेणैक मय महाक्राः

A young one. d

^m ^m
करभः शिशुः

Young camels clogged. e

ⁱ ^m
76. (करभाः स्तः) ग्रंथलका (दारवेः पादबंधनैः)

A she-goat.

^f ^f
अजा हारी

A he goat.

^m ^f ^m ^m ^m ^h ^m
सुभः प्शाग वक्र कृगलका अजे

A ram.

^m ⁱ ^{2 m} ^{3 m} ^{4 m} ^m ^{5 m} ^m
77. निरिरोरखेणीयुमेध दण्डय एडकाः

Herd of camels; flock of sheep and goats. k

ⁿ ^{6 n} ^{7 n}
(उष्ट्रेरभाजठरे म्पाद) औष्ट्रेरभाजठरम्

Asses. l

^{5 m} ^m ^m ^m ⁷ ^m
78. चप्रोवन्त (स्तु) बालेवा रासभा मर्धभाः खराः

A trader.

^m ^m ^m ^m ^{9 m}
वैदेहकः सार्धवाहे, भैरभो वाणिजो वणिक्

^m ^{10 m} ^m
79. मण्णाजोवो (वा) वणिक्ः प्रावणिक्वणिक् (य सः)

1—कः.

2 उ—.

3 उ—.

4 ऊ—.

5—शि.

6 औ—.

7 आ—.

8—त्.

9—ज्.

10 आ—.

a मथा (—न).

b Or else the lid of the churn, contrived to

support the stick.

c Also कुठरः.

d Or any young animal.

e With wooden rings on their feet. f Also तमः and सुभः or शुभः.

g प्शागः or हग.

h कृगल and कृगलः.

i Or नैष्टः.

j Mase.

एडकाः, Fem. एडकाः.

k Respectively.

l Sing. चप्रोवन्, बाले

यः, &c. m Also रासभः.

n Or वैदेहः.

o And वणिक् or

वणिक्वणिक्. Also वणिक्.

A vender.	^{1 m} विक्रेता (साद्) ^m विक्रायिकः
Abuyer.	^m ^m क्रायक क्रायकौ (समौ)
Traffic.	^{na} 80. वाणिज्यं (तु) ^f वाणिज्या (स्यान्)
Price.	ⁿ ^m ^{2 m} मूल्यं वखौ (ए) वक्रयः
Capital ; principal.	^{fb} ^{m n} ⁿ नीवी परिपखं मूलधनं
Gain, profit.	^m ^m लाभौ (अधिकं) फालम्
Barter.	^{ac} ^{m d} ^m ^{me} 81. परिदानं परीवर्त्तौ नैमेय निमया (वधि)
A deposit.	^m ^{3 m} (युमान्) उपनिधि मौसः
The return of it.	^{nf} प्रतिदानं (तददर्पणम्)
Exposed for sale.	^{mfn} 82. (तु) प्रसारितं क्रायं
Purchas- able.	^{mfn} ^{mfn} क्रय्यं क्रेतव्यं (मात्रके)
Vendible.	^{mfn} ^{mfn} ^{mfn} ^g विक्रयं पणितर्यं (च) पख्यं (कय्यारवस्त्रिण)
Ratification of a bargain.	^{m n} ^m ^f 83. (लौ) सत्पापनं सत्यकारः सदाकृति (स्त्रियाम्)

¹—त. ² अ— ³ न्या

* Or दणिखं. * And बोधिः. * Some read प्रतिदानं. * And
परिवर्त्तः. * Likewise नैमेयः विमयः and विविमयः. * Some
read परिदानं. * The foregoing admit the three genders. * Also
fem. सत्पापना.

Contract of
sale.^m ^m
विपणो विज्ञायः

Numerals.

(संख्याः संख्ये षादश ^aत्रिषु84. विंशत्याद्याः सदैकले सर्वाः संख्येयसंख्ययोः ^bसंख्यार्थे द्विवृत्ते स्तः तासु चानवतेः स्त्रियः ^c85. पक्षेः शतसहस्रादिक्रमाद्दशगुणोत्तरम्) ^d

Measure.

^{ne} ⁿ ⁿ ^{1 n}
द्यौतवं ^fद्रुवयं ^fपाथ्य (मिति) ^mमाना (र्थकं त्रयम्)Of three
sorts. ^f86. (मानं) तुला ^mऽङ्गुलिप्रस्थैर्A Masha. ^g^{2 m h}
(गुञ्जः पञ्चा) यमाधकःSixteen
times as
much.^m ^{m n}
(ते षोडशा) ऽक्ष कर्षा (ऽस्त्रो)Four times
the last.ⁿ
पलं (कर्षवतुष्टयम्)A carsha of
gold.
A pala of
gold^{m n} ^{m n}
87. सुवर्णं विस्तौ (हेमो ऽक्षो)

कुरुविस्त (स्तु तत्पले)

¹—न.²अत्र —.

* Numerals, from 1 to 18, agree in gender with the subject numbered. ^b Other numerals, (19) 20, &c. are singular; but may be dual or plural, if used distributively. Ex. विंशती, two scores. ^c The numerals, 20 to 90, are invariably feminine. ^d Numeration proceeds in decuple proportion. ^e Also द्यौवत्तं. ^f By weight, measure of length, and measure of capacity. ^g Equal to five rettis or seeds of the abrus precatorius. ^h Also माघः or मासः.

E.

100 *Palas*.

सुला (स्त्रियां पलशतं)

Twenty times as much.

भारः (स्यादिंशतिसुला)

Ten times the last.

58. आचितं (दशभाराः सुः)

A cartload.

(शाकटो भार) आचितः

A *carsha* of silver. b

कार्षापणः कार्षिकः (स्यात्)

A *pana* of copper. d

(कार्षिके ताश्चिके) पणः

Various measures of capacity. e

89. (अस्त्रियाम्) आढक ज्ञेयौ खारो वाहे निकुचकः

कुडवः प्रस्थ (इत्याद्याः परिमाणार्थकाः एव)

A quarter.

90. पाद (सुरीयो मागः स्याद्)

A part, share, or portion.

अंश भागौ (तु) वणकः

Substance, thing, or wealth.

अथ वित्तं स्वापतेयं रिक्थमृक्यं धनं वसु

Wrought and unwrought gold, &c. k

91. हिरण्यं त्रिविणं युग्म मूर्ध रै विभवा (अपि)

(स्यात्) कोश (स्त्र) हिरण्यं (च हेमरूपे कृताकृते)

१ ऋ

२ अ—.

* Likewise भरः. ^b Same with पुराणः, equivalent to 16 *Pa-**nas* of cowries. ^c Some add कार्षापणकः. ^d Equivalent to 80cowries. ^e Severally, viz. 4 *Ad'hacas* = 1 *Drōna*; and 16 *D.* = 1*C'hāri*. Also 20 *D.* = 1 *Cumbha*; and 10 *C.* = 1 *Fāha*. Somestate $\frac{C'h.}{4}$ = 1 *Mān*. $\frac{M.}{4}$ = 1 *Drōna*. $\frac{D.}{4}$ = 1 *Ad'haca*. $\frac{A.}{4}$ = 1 *Pras-**i'ha*. $\frac{P.}{4}$ = 1 *Cudava*. $\frac{C.}{4}$ = 1 *Nicunchaca*. ^f Also fem. आढकीand आढकिका. ^g Likewise खारिः and masc. खारः. ^h Andकुडपः or कुटपः. ⁱ Or अंस. ^j Masc. nom. राः (रै). ^k Some

disjoin the terms; कोश, wrought gold; हिरण्यं, unwrought silver.

* And कोवः or कोपं.

Base metals. 92. (ताम्रा यद्यत्त) कुप्यं^{na}

Bullion. रूप्यं (तद्वयमाहृतम्)ⁿ

An emerald. गारुत्मरं मरकतमस्रगर्भं हरिन्मणिः^{n n 1 n m}

A ruby. 93. शेषखरत्नं लोहितकः पद्मरागा^{n m m}

A pearl. (ऽथ) मैत्रिकामⁿ
मुक्ता^f

Coral. (ऽथ) विद्रुमः (पुंसि). प्रबालं (पुंनपुंसकम्)^{m m n}

Any gem. 94. रत्नं मणि (द्विदोऽग्नजातौ मुक्तादके ऽपि ऽच)^{n m f b}

Gold. खर्यं सुवर्णं कनकं हिरण्यं रौमं चाटकम्^{n n n n 2 n}

95. तपनीयं शतकुंभं गार्जेयं भर्मं कर्जुरम्^{n n c n 3 n d n c}
चामीकरं जातरूपं महारजतं कांचने^{f n n n 4 n m}

96. रूक्मं कार्त्तखरं जाम्बूनदमृष्टापदो (ऽस्त्रियाम्)^{5 m n g}

Gold for ornaments. (अशंकारं सुवर्णं यच्च कृत्तकनकं (मिलदः)^{n n n n h n}

Silver. 97. दुर्जने रजतं रूप्यं खर्जुरं श्वेतं (मिथयि)

1 अ —. 2 — न. 3 — न. 4 अ —. 6 अ —.

^a Or अकुप्यं. ^b Also fem. मणौ. ^c Or शतकौंभं. ^d Also भर्मं. ^e And कर्जुरं. Likewise कर्जुरं. ^f Or रूप्यं. ^g Some divide the terms: शृङ्गो or शृङ्गिः (also neut. शृङ्गि) and कनकं. ^h Or खर्जुरं.

	^{f a}	^{m n b}	
Brass.	रोतिः (स्त्रियाम्) आरकूटे (न स्त्रियाम्)		
		^m	
Copper.	(अथ) ताम्रकम्		
	^{n e}	ⁿ	^{n d}
	ⁿ	ⁿ	^{n e}
	98. शुल्लं स्नेहमुखं द्वष्टं वरिष्ठोदुम्बराणि (च)		
	^{m n f}	ⁿ	ⁿ
	ⁿ	ⁿ	ⁿ
Iron.	लोहो (स्त्री) शस्त्रकं तीक्ष्णं पिण्डं कालायसा इयसो		
	^{m n}		
	99. अश्वसारो		
	^{m n}	^{n i}	
Rust of iron.	(इय) मण्डूरं सिंघान (मपि तन्मले)		
	^{m j}		
Any thing metallick.	(सर्वं स्यात्तैजसं) लौहं		
Wrought iron; bar iron.	(विकारस्वयसः) कुशो		
	^m	^m	
Glass.	100. क्षारः काष्ठो		
	^m	^m	^{m n}
	^m	^m	^{m n k}
Quicksilver.	(इय) क्षपलो रसः सूत (ख) पारदे		
	ⁿ		
Ruffalo's horn.	गवलं (माहिषं शृङ्गम्)		
	ⁿ	ⁿ	ⁿ
Talc.	अथकं गिरिजा इमले		
	ⁿ	ⁿ	ⁿ
Antimony.	101. खोतोन्न (सु) सौदीरं काष्ठोत्ताञ्जनम् मुने		
	^{n m}	ⁿ	ⁿ
Blue vitriol.	तुल्याञ्जनं शिखिग्रोवं वितुन्नक मधूरके		

1—स.

2 ज.

^a Also रोतिः. And neut. रेत्यं. ^b Likewise आरः. ^c Or शुल्लं. ^d And द्वष्टं. ^e उदुम्बरं, उडुम्बरं or औदुम्बरं. ^f And लौहं or लौहः. ^g Likewise क्षणायसं. ^h अथ (स). Also आयसं. ⁱ And सिंघानं, or सिंघाणं, सिंघाणं. ^j And लोहं. ^k Also पारदः, or पारः. ^l And कपोताञ्जनं. ^m Also तुल्यं.

Collyrium. a 102. कर्परी दार्विका (काथोद्वं) तुल्य^{f b f n}

Another
sort. c

रसाञ्जनम्ⁿ

रसगर्भं तार्क्ष्यैलं^{n n}

Sulphur.

गंधाष्मनि (तु) गन्धकः^{1 n m d}

103. सौगंधिक (स्र)^{m e}

A blue stone
used as a
collyrium. f

चतुष्य कुलाल्यौ (तु) कुलत्थिका^{f 2 f f d}

Calx of
brass.

रोतिपुष्यं पुष्यकेतु पौष्यकं कुसुमाञ्जनम्^{n n n h n i}

Yellow or-
piment

104. पिङ्गरं पीतकं तालमालं (च) हरितालकं^{n 3 n n 4 n n}

Red chalk.
k

गैरेयमर्ष्यं गिरिजमप्सज (स्र) शिलाजतु^{m m l m m m m n}

Myrrh.

105. वील गंधरस प्राण पिण्ड गोप रसाः (समाः)

1—न. 2—ली. 3—अ. 4—अ.

▪ Extracted from Amomum Zanthorhizon, Roxb. b Some grammarians include this in the synonyma of blue vitriol. Medical authors write it कर्परी or कर्परं, and make it a distinct sort of collyrium. c Some join this article with the preceding, omitting कर्परी from the synonyma: this agrees with the medical books. d And गन्धिकः. e Or सुगंधिवः. f Some make these three terms synonymous with the following. g And कुलत्था. Likewise कुलं. h And पुष्यकं. i Also पुष्पाञ्जनं. j आलं or अलं. Also नालं. k According to a different explanation, bitumen. l Or रसगंधः. m And गोसः. Also पिण्डगोसः. n Or शृङ्गः. Also गोसशृङ्गः.

Cuttle fish bone.	^{ma} ^{mb} ^m दिण्डोरि ⁿ अञ्जिकफः ⁿ फोनः ⁿ
Minium, or red lead.	ⁿ ⁿ ⁿ ^{1 n c} सिन्दूरं ⁿ नागसंभवम् ⁿ
Lead.	106. नाग सीसक ⁿ योगेय ⁿ वप्राणि ^{1 n c}
Tin.	ⁿ ⁿ ⁿ ^d त्रयु ⁿ पिच्चटम् ⁿ
Cotton.	ⁿ ⁿ रंग वंगे ⁿ
Safflower: carthamus.	^m ^{2 m e} (य) पिचुसूलो ⁿ
	ⁿ ⁿ ⁿ (य) कनलोत्तरम् ⁿ
	107. (सात्) कुसुभं ⁿ वङ्गि ⁿ शिखे ⁿ मद्धारजन ⁿ (मित्यपि)
A woollen blanket.	^m मेघकम्बल ⁿ ऊर्णायुः ⁿ
Hare's or rabbit's hair.	ⁿ ^{3 n} शशोर्णं ⁿ शशलोमनि ⁿ
Honey.	108. मधु ⁿ क्षौद्रं ⁿ माक्षिका ^{4 n} (दि)
Wax.	ⁿ ⁿ ⁿ मधू ⁿ क्यं ⁿ (तु) सिक्ककं ⁿ
Red arsenic.	^{f f} ^f ^{f g} ^f मनःशिला ⁿ मनोगुप्ता ⁿ मनोक्ता ⁿ नागजिहिका ⁿ
	109. नेपाली कुनटी गिला ^f ^{f h} ^{f i}
Nitre: salt-petre.	^m ^m यवत्तोरि ⁿ यवायजः ⁿ

1—प्र.

2 तूल.

3—न.

4—क.

* दिण्डोरः or पिण्डोरः. Also हिण्डिरः. ^b Or समुद्रफोनः.

* Some read वर्धं. Also त्रधं. ^d Some include the two first terms with the preceding, as names of lead. ^e And पिचलः. Also पिचु

तूलः or तूलपिचुः. ^f Likewise मनःसिला. Also masc. मनःशिलः.

* And मनोक्षा. ^b Some read कुलटो or कनटो. ¹ Some make the last term the name of a different species; and the two preceding terms, its explanation.

^m
याक्थो

Natron; al-
kali.

^{ma} ^m ^m
(यथ) सर्जिकाक्षारः कापोतः सुखवर्धकः

ⁿ ^{nb}
110. सौवर्धलं (स्याद्) रुचकं

Manna of
jamboos.

^f ^{fc}
तक्क्षोरा वंशरोचना

Seed of mor-
anga. d

ⁿ ⁿ
शियुजं श्वेतमरिचं

Root of
sugarcane.

ⁿ
मोरटं (मूलमैक्षवम्)

Root of long
pepper.

ⁿ ⁿ ^{ine}
111. यन्धिकं पिप्पलीमूलं चटिकाशिरः (इत्यपि)

Root of
sweet flag.

^f ⁿ
गोलोमी भूतेशो (ना)

Red-wood.

ⁿ ⁿ
यत्राङ्गं रक्ताचन्दनम्

Three
spices. f

ⁿ ⁿ ⁿ
112. त्रिकटुचूषणं योषं

Three my-
robalaus.

^{fh} ⁿ
त्रिफला (तु) फलत्रिकम्

¹—स.

- Or सर्जिकाक्षारः. Also सर्जिका and क्षारः. ^b Some dis-
join the two last terms, and make them names of Borax. ^c Or
वंशरोचना. ^d Or Hyperanthera or Guilandina morunga. ^e And
चटिकाशिरः (स). Or masc. चटिकाशिरः (र). Also चटका and
शिरः. ^f Black pepper, dry-ginger and long pepper. ^g Or चूषणं.
^h And त्रिफलो or तृफला.

CHAPTER X.

Men of the fourth tribe.	^{m a} 1. शूद्रा (खा) ^m वरवर्णा (ख) ^m वृषला (ख) ^m जघन्यजा ^m
Men of mix- ed origin. b	(आचण्डालात्) ^m संकोर्णा (अम्बल करणादयः)
A scribe. c	2. (शूद्राविशो स्तु) ^m करणो
A physi- cian. d	^m ष्मलो (बैश्यादिजन्मनोः)
An Ugra. e	(शूद्रा क्षत्रिययोर) ^m उग्रो
A bard. f	मागधः (क्षत्रियाविशोः)
A Mahishya. g	3. माहिष्यो (र्याक्षत्रिययोः)
A Chuttri. h	^{1 m} क्षत्ता (र्याशूद्रयोः सुतः)
A chari- oteer. i	^m (ब्राह्मण्यां क्षत्रियात्) सूतः
A trader. j	^m (तस्यां वैदेह्यां) (विशः)

1—ट.

- a Sing. शूद्रः, &c. b From the intermarriages of the other tribes.
 c Or man of a class which sprung from the 3d and 4th tribes.
 d Sprung from the 1st and 3d tribes. e From the 2d and 4th.
 f From the 3d and 2d. g From the 2d and 3d classes.
 h From the 4th and 3d. i From the 2d and 1st. j From the 3d and 1st.

- A car-
maker. 4. रथकारः^m (स्तु माद्विध्यात् करण्यां यद्य संभवा)
^{m h} (स्याच्) चाण्डालः (स्तु जनितो ब्राह्मण्यां दृषलेन यः)
^{m c} 5. कारुः^{l m} शिल्पो
^{m f d} (संघतैस्त्रैदंयोः) श्रेणिः (सजातिभिः)
A company
of artists. ^{m e} कुलकः^{2 m f} (स्यात्) कुलश्रेष्ठो
One emi-
nent by
birth. ^m मालाकारः^m (स्तु) मालिका
A florist.
A potter. 6. कुम्भकारः^m कुलालः^m (स्यात्)
^m पलंगण्डः^m (स्तु) लेपकः
A bricklay-
er or plai-
sterer. ^{m g} तन्नुवायः^{m h} कुविन्दः^m (स्यात्)
A weaver. ^m तुन्नवायः^m (स्तु) सौचिकः
A taylor.
A painter. 7. रक्षाजोव^m चित्रकरः^{3 m}
An armour-
er. ^m शस्त्रमाज्जो^m सिधाधिकः^m
A shoema-
ker. ^{4 m i} पादूक्तचर्मकारः^{5 m j} (स्याद्)
An iron-
smith. ^m धोकारो^m लोहकारिकः^m
A gold-
smith. 8. नाडोन्मः^m खर्यकारः^m कुलादे^{l m} रुक्मकारके^m

1—न. 2—न्. 3 चि—. 4—त्. 5 च—.

* Sprung from the 4th and 1st tribes.

^b Also चाण्डालः.

c Likewise fem. कारुः.

d Also fem. श्रेणी.

^e Or कुलिकः.

f Likewise कुलः and श्रेष्ठो. ^g And तन्नुवायः or तुन्नवायः. Also तन्न

वायः. ^h Or कुविन्दः. ⁱ Or पादूक्त. ^j Also चर्मकारः. ^k Some

separate the terms as severally signifying a founder and a smith. ^l Or

कलादः.

A shell-
cutter.1 m m
(स्यच्) शंखिकः कामविकःA copper-
smith.m a 2 n
शैलिकः स्तम्भकुट्टकःA carpen-
ter.3 m m 4 m m 5 m
9. तच्चा (तु) बर्द्धकिल्लुष्टा रथकार (श्च) काष्ठतट्One work-
ing for the
village.m
(ग्रामाधीने) ग्रामवत्तःOne inde-
pendent.m
कौटतत्तो (बधीनकः)

A barber.

6 m 7 m m m 8 m
10. क्षुरि मुण्डि दिवाकोत्ति नापित् उत्तावसायिनःA washer-
man.m m b
निर्णैजकः (स्याद्) रजकः

A distiller.

m m
शैण्डिको मण्डहारकः

A goatherd.

m m
11. जाबालः (स्याद्) अजाजीवेAn atten-
dant on an
idol.9 m c m
देवाजीवो (तु) देवलःA female
juggler.f f d
(स्यान्) माया शम्बरो

A juggler.

m e m f
मायाकार (स्तु) प्रातिहारिकःDancers and
tumbler.10 m m m 11 m
12. शैलालिन (स्तु) शैलूपा जायाजीवाः कृशश्चिनःm g m h
भरता (इत्यपि) नटाश्Dancers and
mimics.m m
भारता (स्तु) कुशीलवाः

1 शं— 2 ता— 3 —न्. 4 लष्ट. 5 त्. 6 —न्.
7 —न्. 8 —न्. 9 —न्. 10 —न्. 11 —न्.

* And शैलिकः. b Fem. रजको. c Or देवाजीवः. d And
शम्बरो or शंवरौ, &c. e And मायावो (न) or मायो (न). f And
प्रातिहारः, प्रातिहारः or प्रातिहारकः. g And भारताः h Sing.
नटः.

Players on
trums.

A king
to the
hands only.

Players on
the flute.

— on the
ute.

A fowler or
bird catch-
er.

A hunter
using nets.

A vender of
flesh meat. b

A hiring;
a servant or
abourer.

A chandler.

A porter.

A low man. e

A servant
or slave.

13. मार्वजिका मौरजिकाः

पाणिवादा (सु) पाणिघा

वेणुधराः (सुर) वैणविका

बोणावादा (सु) वैणविकाः

14. जीवान्तकः शाकुनिको

(है) वागुरिक जालिको

वैतंसिकः कौटिक (ख) मांसिक (ख समं वयम्)

15. मत्तको मत्तिभुक्कर्मकरो वैतनिको (ऽपि स)

वार्त्तावद्धो वैवधिको

भारवाद्ध (सु) भारिकः

16. विवर्णः पामरो नीचः प्राकृत (ख) एयग्रनः

निहोनी ऽपसदो जाल्मः क्षुल्लक (खे) तर (ख सः)

17. मत्ते दासेर दासेय दास गोण्यक चेटकाः

नियोज्य किंकर प्रैय भुजिष्य परिचारकाः

१—ज.

२ क—.

३ इ—.

* Or जीवन्तिकः. b Selling the flesh of beasts or birds. c And विवर्णः. d Likewise भारो (न). e Following a degrading profession. f Or अपशब्दः. g Likewise खुल्लकः. h Or दासः. Fem. दासी—शो. i And गोण्यः. j Or चेटः. Also चेटः, चेटकः. Fem. चेटिका, चेटो, चेटो. k Fem. किन्नरा or किन्नरो. l Also प्रैयः and प्रैयः.

- One non-^mished by a ^{m h} stranger ^{m c} 18. पराक्षित परिक्खन्द परजात परैधिताः
A lazy man. ^m 19. भन्दस्सुन्दपरिमज्ज आलस्यः शीतको जलसो गुणाः
A dextrous ^m person. ^m दक्षे (तु) चतुर पेशल पटवः सूत्यान उष्ण (ख)
A Chandala. ^m 20. चण्डाल ज्व मातङ्ग दिवाकोत्ति जनङ्गमाः
Barbarians. ^{m g} 21. (भेदा) किरातश्वरपुलिन्दा स्लेच्छ (जातयः)
A hunter, or ^m deer-killer. ^m 22. बाधो मगवधाजीवो मगयुर्लुब्धको (ऽपि सः)
A dog. ^m 23. कैलेयकः सारमेयः कुक्षुरो मगदंशकः
A mad dog. ^{m l} 24. शुनको भयकः श्वा (स्माद्)
A dog train-^med for the chase. ^m 25. (था) विश्वकदु (मृगेयाकुशलः)
A bitch. ^f 26. सरगा शुनी

¹ तु— ² पटु. ³ अ—सिन्. ⁴ लु- ⁵ श्वन्.

^a Some include this line in the synonyma of slave. ^b Like-
wise परिक्खन्दः, परिष्कात्रः, परिष्कात्रः, पारक्खन्दः. ^c And परजितः
^d Or तुन्दपरिमार्जः. ^e And पेसलः or पेयलः. ^f Also जलङ्गमाः.
^g And निशादाः. ^h Sing. श्वपचः. Likewise श्वपक् (ज्). ⁱ Also
पुक्ष्णः, पुक्ष्णः. ^j Of various tribes, mountaineers, savages, &c.
As किरातः, living in forests and armed with a bow. श्वरः or पत्रश
वरः, wearing feathers (a peacock's tail, &c.). पुलिन्दः or पुंलिन्दः,
speaking no intelligible language. ^k And कुक्षुराः. ^l Or शुन and
शुनिः. ^m Also श्वातः. ⁿ Likewise अलकः.

A village
hog.

विदुरः शूकरो याम्यौ

Any young
animal-b

वर्कर (स्त्रियः पशुः)

Chase,
hunting.
A deer
wounded on-
its right
side.

24. आक्षोदनं मगधं (म्याद्) आखेटो मगया (स्त्रियाम्)

(दक्षिणार्धबन्धयोगाद्) दक्षिणेर्मा (कुरङ्गकः)

A thief or
robber.

25. चौरिकागारिक स्तेन दण्डु तक्षर मोषकाः

प्रतिरोधि परास्त्रन्दि पाटञ्चर मलिन्नुचा

Theft, rob-
bery.

26. चौरिका स्तेन्य चौर्यं (च) स्तेयं

लोत्रं (तु तज्जनम्)

Booty.

A net, chain,
or cage, k

वोतंस (स्तूपकरणं बन्धने मगपक्षिणाम्)

A snare or
trap, m

27. उन्मायः कूटयन्त्रं (म्याद्)

A net, n

वागुरा मगबन्धनी

A cord,
rope, or
string.

शुल्लं वराटकः (स्त्री तु) रज्जु (स्त्रियु) वटो गुणः

1—न्.

2—र.

3 ऐ—.

4—न्.

5—न्.

* Some make the first, others the second, term, explanatory. ^a Or a lamb in particular. ^c Fem. वर्करी. ^d Also चौरः. Fem. चौरः.

^e Fem. ऐकागारिकी. ^f Or स्तेनः. Also स्तेन्यः. ^g And प्रतिरोधकः.

^h Likewise पटञ्चरः. ⁱ Also चौरिका. ^j And लोत्रं or लोतं.

^k Any instrument for confining birds or beasts. ^l Also वितंसः.

^m Some make the preceding term synonymous with these. ⁿ For confining deer. ^o And श्रुवनं or श्रुक्ता. Also masc. श्रुत्वः and fem.

श्रुल्ला or श्रुल्लो. Likewise मुष्ठा according to a different reading. ^p Or

वराटः. But some read वडाकरः. ^q Likewise वटोगुणः.

Rope and
bucket of a
well, a

28. उद्घाटनं घटोयन्नं (सलिलोदाहनं ग्रहेः)

A loom.

(पुंसि) वेमा वायदण्डः

Threads.

सूत्राणि (नरि) तन्तवः

Weaving.

29. वाणि र्थतिः (स्त्रियो तुल्ये)

Plastering.

पुस्तं (वाग्दिकर्मणि)

A doll or
puppet, i

पाञ्चालिका पुत्रिका (स्यादस्त्रदन्तादिभिः कृता)

A bucket, k

30. पिटकः पेटकः पेटा मञ्जूषा

A pole for
carrying
burdens.

(ग्ध) विहङ्गिका

भारयष्टिस्

Its string.

(तदालम्बि) शिक्वं काचे

A shoe.

(ग्ध) पादुका

31. पादूरूपानत् (स्त्री)

A boot.

(सैवा) गुप्तीना (पदायता)

A thong.

नर्दी नर्दी वरजा (स्याद्)

A whip.

(अश्वादे स्वाडनो) कशा

1—न.

2 यू—.

3—छि.

4 उ—ह.

a A rope and jar to draw water from a well ; or any machine for raising water. b Likewise वेमः. c Or वायदण्डः. d Sing.

सूत्रं. e Sing. तन्तुः. Also सूत्रतन्तुः. f And वेणिः. g Or

युतिः. h Or painting images, &c. i Or figure made of cloth,

ivory, &c. j And पाञ्चालिका. k The two last of these four terms

are by some separated, and made to signify a large basket. l And

पेटा or पोटो. m Some add मञ्जूषा; erroneously. n Or विह

ङ्गमा. o Likewise शिक् (च्). p And नर्दी or नर्दी. q Also

कशा or कसा.

A vulgar lute.	^{fa} 32. चाण्डालिका (तु) कण्डोलवोणा चण्डालवल्हकी	^{fb}	^f
Goldsmith's scales.	^f नाराची (स्माद्) रघणिका	^f	^{m m m c}
A touch-stone.	^m ^{1 m} शाख (स्तु) निकषः कषः		
An iron chisel. d	33. ब्रश्चनः पत्रपरशुर	^{fi}	^{fh}
A pencil or brush. e	^f ईषिका ^{fh} तुलिका (समे)		
A crucible.	^f तैजसवर्तनी मूषा	^{fi}	
Bellows.	^f भस्त्रा चर्मप्रसेविका		
A gimlet or auger.	34. आस्कोटनी वैधनिका	^f	^f
Scissors or shears k	^f छपाणी कर्तरी (समे)		
A carpenter's chisel.	^m ^{2 m} वृत्तादनी वृत्तभेदी	^{m m}	^m
A hatchet. l	^{m n n} ⁿ टङ्कः पाषाणदारणः		
A saw.	35. अकचा (इस्त्री) करपत्रं	^f	^f
Shoemaker's knife.	(स्माद्) आरा चर्मप्रभेदिका		

1—शु.

2—न.

* And चाण्डालिका. ^b Likewise कण्डोलवोणा. ^c Some read श्रान्तनिकसः and कसः. ^d Or else a small saw. ^e Some explain this a fibrous stick ; others a mould for ingots ; or else what is thrown into a crucible to try whether the metal be melted. ^f Also इषीका and ईषीका or इषिका. ^g Likewise तुलिः, तुली. ^h Also मुषा and मूषी or मूषिका. ⁱ Or masc. चर्मप्रसेवकः. ^j And लास्कोटनी. ^k Also a dagger. ^l Likewise a stone-cutter's chisel. ^m Or तङ्कः. ⁿ And अकचः.

An image of
iron. a

सूर्मीं स्थाणा लोहप्रतिमा

An art.

शिल्पं (कर्म कलादिकम्)

An image;
statue or
picture.

36. प्रतिमानं प्रतिविम्बं प्रतिमा प्रतियातना प्रतिच्छाया

प्रतिहतिर्चा (युंसि) प्रतिनिधिर्

Resem-
blance. c

उपमेयमानं (स्यात्)

Like, simi-
lar.

37. (वाचलिकाः) समस्तुल्यः सदृशः सः सः सदृक्

साधारणः सनाग (ख)

(In composi-
tion) Like.

(सुस्तरपदेत्वमी)

38. निभ सङ्काश नोकाश प्रतोकाशोपमा (दयः)

Wages or
hire.

कर्मण्या (तु) विधा मत्या मतयो नर्म वेतनम्

39. भरण्यं भरणं मूल्यं निर्वेशः पण (इत्यपि)

Spirituons
liquor.

सुरा हलिप्रिया चाला परिबुद्धरुणाम्बजा

1— अ. 2— धि. 3— उ. 4— स्. 5— उपम.
6— ति. 7— न. 8— त. 9— व.

* So most commentaries explain this: but one says an anvil.

† Or सूर्मिः. Also सुर्मी or सुर्मिः. And शूर्मी, शूर्मिः or शूर्मः.

‡ Some include this with the preceding. ^d Fem. साधारणी, or सा

धारणा. ^e The following are used only in composition. Ex. पिह

निभः, like his father. ^f Also निकासः. ^g And प्रतिकाशः,

प्रतिकासः, or प्रतोकारः. ^h Besides other terms similarly employ-

ed in composition for this acceptance: as भूतः रूपः कल्पः. ⁱ Also

fem. भरण्या.

^f ^f ^{1 fa} ^{2 f} ^f ..
40. गन्धोत्तमा प्रसन्नेरा कामर्थः परिबुता

^f ⁿ ⁿ
मदिरा कश्च मये (चाप्य)

Eating
what ex-
cites thirst.

^m
उवदंश (सु भक्षणम्)

A tavern.

^f ⁿ
41. शुण्डापानं मदस्थानं

Tippling.

^m ^{m b}
मधुवारा मधु क्रमाः

Spirit, dis-
tilled from
Bassia. c

^m ^{m d} ^m ^{n e}
मध्वास्वे माध्वको मधु माध्वः (मदयेः)
ⁿ ^{3 m} ^{4 m n g}

Rum. f

42. मैरेयमासवः शोधुर

Vinous li-
quor for
distilling.
Distilla-
tion.

^m ^m
मैदको जगलाः (समो)

ⁿ ^m
सन्धानं (स्याद्) अभिषतः

Ferment. h

^{m i} ^{m j}
किण्वं (पुसितु) बमः

Yeast, barm,
froth.
Place
where peo-
ple drink
together.

^{m k} ^m
43. कारोत्तरः सुरामण्ड

ⁿ ^f
आपानं पानगोष्ठिका

A drinking
vessel. l

^{m n} ⁿ ^{m n} ^{5 n m}
चषको (इस्त्री) पानपात्रं सरको (इय) नुतर्घणम्

¹ इरा. ² — री. ³ का —. ⁴ — धु. ⁵ अ —.

^a Also प्रसन्नेरा. ^b Sing. मधुवराः, मधु क्रमाः. ^c From the blossoms of the *Bassia latifolia*. Some divide the synonyma, making the two last terms signify wine obtained from grapes. ^d And माध्वकं, or माध्वकं. ^e Also मधुमाध्वीकं. ^f The three terms signify different kinds; the first distilled from blossoms of *Lythrum fruticosum*, with sugar, &c. the second from the raw juice of sugar-cane, the third from molasses. ^g Some connect the last term with the following article. ^h A drug used for that purpose. ⁱ Or कण्वं.

^j Also neut. दमज्ज. ^k And कारोत्तमः. ^l Some separate the two last terms of this line, and interpret them the distribution of liquor,

^m Also मद्रा कचनम्

- A gamester. 44. धूर्त्ता^m ऽक्षदेवो^{l m} कितवो^m ऽक्षधूर्त्ता^m द्यूतशत^m (समाः)
- Sureties. (सुर) लम्काः^m प्रतिभुवः^{m a}
- Keepers of gaming houses. सभिका^{m b} द्यूतकारकाः^m
- Gaming. 45. द्यूतो^{m n} (ऽस्त्रियाम्) अक्षवतो^f कैतवंⁿ पण^m (ऽत्यपि)
- पणो^m (ऽक्षेष्ट) स्वर्हे^m
- Dice. ऽज्ञा^m (सू) देवनाः^m पाशकाः^m (सू ते)
- Moving a piece at play. 46. परिणाय^{m c} (सू शरीणां समन्तान्नयने)
- (ऽस्त्रियौ)
- A checker-board or cloth. अष्टापदं^{m n} शरिफलं^{m n}
- A match of cocks, &c. प्राणियूतंⁿ समाकृत्यः^m
47. (उक्ताभूरिप्रयोगत्वादेकस्मिन् यं ऽत्र यौगिकाः
तादृम्यादन्यतो वृत्तावृत्ता लिङ्गान्तरे ऽपि ते)

1—न.

* Sing. लम्का, and प्रतिभूः. Some reckon these synonymous with the following. † Sing. सभिकः and द्यूतकारकः. ‡ Also परिणायः.

BOOK III.

CHAPTER I.

1. विप्रेष्यनिघ्नैः संकीर्णैर्नानार्थैर्यथैरपि
लिकादिसंयहैर्वर्गाः सामान्ये वर्गसंश्रयाः।
2. स्त्रोदाराद्यैर्यदिप्रेष्यं यादृशैः प्रसृतं प्रदैः
गुणत्रयक्रियाशब्दास्तथा सुस्तस्य भेदकाः।
1 m / n 2 m f n m f n

Fortunate,
well-fated. a

3. सुखतो पुण्यवान् धन्यो।

Magnani-
mous.

m f n m f n
महेष् (सु) महाशय

Good-heart-
ed.

m f n m f n b
हृदयालुः सहृदयो।

Perseve-
rant, dili-
gent.

m f n m f n
महेत्साहो महोद्यमः

Skilful, con-
versant.

- m f n m f n m f n m f n m f n m f n
4. प्रवीणे निपुण्णिभिश्च विज्ञनिष्ठात शिक्षिताः

m f n c m f n 3 m f n m f n d
वैज्ञानिकः कृतमुखः कृतो कुशल (इत्यपि)

m f n m f n

Venerable.

5. पूज्यः प्रतीक्षः

m f n

m f n

Dubious. e

सांशयिकः संशयापन्नतानसः

1— न्.

2— वत्.

3— न्.

a Fem. सुकृतिनो, पुण्यवती, धन्या.

b Or सहृदयः. Also

हृदयो (—न्). हृदयिकः, हृदयवान् (—वत्).

c Or विज्ञानिकः.

¹ Likewise कुशलः.

^e Uncertain or questionable. Some refer this

to the person; iness-lute, unsettled in opinion.

Meriting a fee or re- ward.	^{m f n} दक्षिणोद्यो ^{m f n} दक्षिणार्धं (स्त्र) ^{m f n a} दक्षिण्य (इत्यपि)
Munificent.	^{m f n b} 6. (सुर) ^{m f n c} वदान्य ^{m f n} स्थूलजल्य ^{m f n} दानशैल्या बज्रप्रदे
Long-lived.	^{m f n d} जैवाटकः (स्याद्) ^{1 m f n} आयुमान्
Stalled in (—), stagnant.	^{m f n} अन्तर्वाणि (स्त्र) ^{2 m f n} शास्त्रवित्
Generally in- teresting.	^{m f n} 7. परोक्षकः कारणिके।
Containing a repetition.	^{m f n} वरद (स्त्र) ^{m f n} सवर्द्धकः
Joyful, cheerful.	^{m f n} हर्षमाख्ये। ^{m f n} विदुर्वाणः ^{3 m f n f} प्रमत्ता ^{m f n} हृष्टमानसः
Sat, per- plexed.	^{4 m f n} 8. दुर्मत्ता ^{4 m f n} विमत्ता ^{4 m f n} अन्तर्मत्ताः (स्याद्)
Regretting.	^{m f n} उक्त उन्मत्ताः
Sincere, candid.	^{m f n} दक्षिणे सरले। ^{6 m f n} दारौ
Liberal in giving and tasting.	^{m f n} सुक्ते। ^{7 m f n} (दाढभोक्तार)
Diligent, attentive.	^{m f n} 9. (तत्परे) ^{7 m f n} प्रसित्वास्तत्ताव
Zealously active.	^{m f n i} इष्टार्थोद्युक्त उत्तम

1—त्, 2—द, 3—नस्, 4—स्, 5—स्,
6 उ—, 7 आसक्त.

* And दक्षिण्यः. b Or वरदः. c And स्थूलजल्यः. d Fem.
जैवाटकाः. e As a deity, at the instance of a votary. f Also
प्रमत्ताः (—स्). g Some include the two next terms in these sy-
nonyma; others, varying the reading, add आविष्टः, to this article.
h Making exertions for a gratifying purpose. i According to an-
other reading, उद्युक्तः.

Known, celebrated, famous.

^{mfn} प्रतीते ^{mfn} प्रथित ^{mfn} ख्यात ^{mfn} विन ^{mfn} विज्ञात ^{mfn} विष्णुतः
^{mfn} 10. (गुणैः प्रतीते तु) छतलक्षणां हतलक्षणां

Noted for good qualities.

Opulent, wealthy.

इभ्य आढ्यो धनो

An owner or master.

^m खासी (तो) ^{4mc} श्वरः ^{5m} पतिरोक्षता ^{6m}

^m 11. अधिभू ^{7m} नायको ^{8m} नेता ^m प्रभुः ^m परिष्टे ^m धियः

Every way happy.

^{mfn} अधिकदिः ^{mfn} समृद्धः (स्यात्)

Attentive to support his family.

^m कुटुम्बयाप्त (स्तुदः)

^{mn} 12. (स्याद) अभ्यागारिक (स्त्रिभूत) उपाधि (हिंदुमानयम्)

Handsome and well-shaped.

^m (वराङ्गरूपयेतो दः) सिंहसंज्ञने (द्वि सः)

Acting fearlessly.

^{mfn} 13. निर्वायः (कार्यकर्ता यः सम्पन्नः सत्वसम्पदा)

Dumb.

^{mfn} अवाचि मूको

Fatherly

^{mfn} (ऽथ) मनोजवः ^{mfn} (स) पितृसन्निभः

Giving a girl in marriage.

^{mi} 14. (सत्त्व्यालंछतां कन्यां यो ददाति स) कूकुदः

¹ आ—.

² न—.

³ न—.

⁴ ई—.

⁵ ति.

⁶ ईषित.

⁷ ना—.

⁸ ट.

^a Some read आहितलक्षणाः. ^b Fem. इभ्या, आढ्या, धनिनी.

^c Fem. ईश्वरा or ईश्वरो. ^d Invariably masc. : even with a feminine or neuter substantive. ^e Some read निर्वायः. ^f अवाचि (त्).

^g Some erroneously read मनोजवः. ^h In due form ; decorating her with ornaments. ⁱ Or कूकुदः.

Prosperous,
happy.

लक्ष्मोवान् लक्ष्मणः श्रीलः श्रीमान्

Affecti-
onate.

स्निग्ध (स्नु) वत्सलः

Compassion-
ate.

15. (स्नाद्) दयालुः कारुणिकः क्षपालुः सूरतः (समाः)

Unrestrained-
ed.

स्वतन्त्रोऽपावृतः खैरो स्वच्छन्दो निरवयहः

Dependent.

16. परतन्त्रः पराधीनः परवान्नाथवान् (अपि)

Docile, e

अधीनो निग्र आबन्तोऽस्वच्छन्दो गृह्यको (ऽग्रमे)

A sweeper.

17. खलपः (स्नाद्) बज्जकरो

Dilatory,
slow.

दीर्घसूत्रश्चिरक्रियः

Acting in-
considerate-
ly.

जालोऽसमोक्षकारी (स्नात्)

Indolent.

कुण्ठो (मन्दः क्रियासु यः)

Competent
to an act.

18. कर्मक्षमोऽलंकर्मणिः

Engaged in
a business.

क्रियावान् कर्मसूचयः

Laborious.

(स) कर्मः कर्मशैलो (यः)

Finishing
carefully.

कर्मशूर (स्नु) कर्मठः

1—त. 2—त. 3—न. 4—त. 5—ना—त.
6—चि— 7—न. 8—त.

a And श्लो३ः. b Also सूरतः. c And खैरः. d Also निर्द
न्वणः and निरंकुषः. e Some make the terms in this and the pre-
ceding line synonymous. f Fem. बज्जकरो and बज्जकरा. g Fem
कर्मि.

Working
for hire. 1 m f n a 2 m f n
19. भरण्यमुक्कर्मकरः

Working
without
wages. m f n m f n
कर्मकार (स्तु) तरिक्रयः

Bathing after
mourning. b m f n m f n
अपस्नातो मृतस्नात
Eating fish
and flesh. 3 m f n m f n c
आमिषाशी (तु) शैष्कलः

Hungry. m f n m f n
20. तुमुक्षितः (स्नात्) क्षुधितो जिघत्सुरश्नायितः

Feeding at
another's
cost. m f n m f n
परान्नः परपिण्डादो
Gluttonous. m f n m f n
भक्षको घमरो ऽन्नरः

Shamelessly
voracious. m f n m f n
21. आयूनः (शाद्) औदरिक्ता (वज्रिगीषाविवर्जिते)

Selfishly voracious. d m f n m f n
(उभाव्) आत्मभरिः कुक्षिभरिः (सोदरप्ररके)

Eating
every
thing. e m f n 6 m f n
Covetous,
greedy. 22. सर्वान्नो (स्तु) सर्वान्नभोजो
गृध्रु (स्तु) गर्जनः

Very covetous. g m f n m f n 7 m f n f
लुब्धो ऽभिलाषुक लृष्णाक्
(समौ) लोलुप लोलुभा

1—ज्. 2 क—. 3—न्. 4—स्तु. 5 अ—.
6—न्. 7 लृष्णाक्.

* Or कर्मण्यमुक् (—ज्). b Some interpret this, dying after
ablutions before the ceremony is complete. c And शैष्कलः or
शुष्कलः. d With disregard to those, whom he is bound to sup-
port. e Eating all manner of food, or—food proper to various tribes.
f Also लृष्णाक् and लृषितः or तर्षितः. g Some make these synony-
mous with the preceding.

- Mad; in-
sane. 23. उन्मद (स्ते न्मदिष्णुः (सात्) ^{mfn a} ^{1 mfn}
- Misbehav-
ing. ^{mfn} ^{mfn} ^{2 mfn} ^{mfn} अविनीतः समुद्रतः
- Drunk. मत्ते शैण्डेत्वाट क्षीतः ^{mfn} ^{3 mfn} ^{mfn}
- Lu-tful. काम्यो कमिताः अनुकः ^{mfn} ^{4 mfn} ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn}
24. कामः कामयिताः शोकः कामनः कामनोः अभिवाः ^{mfn} ^{5 mfn b} ^{mfn} ^{mfn}
- Compliant. विधेयो विनययाही अवनेस्थित आश्रयः ^{mfn} ^{mfn}
- Govern-
able. c 25. वश्यः प्रणयोः ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn c}
- Modest. d निष्ठत विनीत प्रश्रितः (समाः) ^{mfn} ^{mfn} ^{6 mfn}
- Impudent,
blameless. छष्टे छणाद्विवात (स) ^{mfn} ^{mfn}
- Bold, pro-
sent. प्रमखः प्रतिभालितः ^{mfn} ^{mfn}
- Ashamed. 26. (साद) अछष्टे (तु) शालीना ^{mfn} ^{mfn}
- Astonished. विलक्षो विस्मयान्दिते ^{mfn} ^{mfn}
- Confused. अघोरे कातरस् ^{mfn} ^{mfn}
- Timid. अक्षौ भोर भोरक भोलुकाः ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn} ^{7 mfn} ^{mfn} ^{mfn} ^{1, a}

¹ उ —. ² उ —. ³ —ट. ⁴ —ट. ⁵ —न.

⁶ वि —. ⁷ —ख.

^a Or उन्मदः. Some read सेन्मदः or सूनमदः and सूनमदः.

^b Or वनययाही (न). ^c Some make these synonymous with the preceding.

^d Having passions restrained; or else humble, not arrogant. ^e Or प्रश्रितः. ^f छणाक् (—ज). Also छणुः. ^g कातरः

—ग —रं. ^h Also अस्तः, भोतः, &c.

Wishing blessings.	27. आशंसुरासंतिवरि ^{1 mfn 2 mfn}	3 mfn 4 mfn
Disposed to take.	गृह्यालुः (ग्रहीतारि)	
Faithful; believing.	श्रद्धालुः (श्रद्धया युक्ते)	5 mfn 6 mfn
Habitually talking.	पतयालु (सु) पातुकः	
Bashful.	28. (लज्जाशीले) अपचपिषाणुर ^{4 mfn}	5 mfn 6 mfn
Civil; po- lite.	वन्दारुभिवादके	
Mischiev- ous.	शरारुर्घातुको द्विष्टः ^{7 mfn 8 mfn 9 mfn}	
Thriving; growing	(स्पाद) वर्द्धिष्णु (सु) वर्द्धनः ^{10 mfn 11 mfn}	
Jumping up.	29. उत्पत्तिष्णु (सु) त्यतता ^{12 mfn 13 mfn}	
Inclined to ornament.	लङ्कारिष्णु (सु) मण्डनः ^{14 mfn 15 mfn}	
Faring well.	भूषणभूषिष्णुभूषिता ^{16 mfn 17 mfn}	
Stationary.	वर्त्तिष्णुर्वर्त्तनः (समौ)	
Obstruc- tive.	30. निराकरिष्णुः क्षिप्रः (स्यात्) ^{18 mfn 19 mfn}	
Very smooth.	सान्द्रस्निग्ध (सु) मेदुरः ^{20 mfn 21 mfn}	
Knowing; intelligent.	ज्ञाता (तु) पिदुरो विन्दुर ^{22 mfn 23 mfn}	
Expanding.	विकासी (तु) विकसरः ^{24 mfn 25 mfn}	

1—सु. 2 आ—तं. 3—लु. 4—ष्णु. 5—रु. 6 अ—
7 घा— 8 उ—त. 9 भ— 10 भ—त. 11 व— 12—त.
13—न्दु. 14—न.

* गृहीता (—त) or ग्रहीता (—त). * Or क्षिप्रः. * Also
विदाशी (न्) and विकशरः or विकाशो (न्) and विकसरः.

Flowing or creeping.	31. विद्यन्तरो विद्यन्तरः प्रसारो (च) विसारणि
Patient, content. a	सन्धिष्णुः सहनः क्षन्ता तितिक्षुः क्षमिता क्षमो
Passionate, wrathful	32. क्रोधने। उमर्षणः कोपो
Very passi- onate.	चख (सु) उत्थन्कोपनः
Wakeful.	जागरुको जागरिता
Rolling, as in sleep.	दूर्ध्वितः प्रचलाधितः
Sleepy, slug- gish.	33. क्षपक् प्रधालुर्निद्रालुः
Asleep.	निद्राण प्रधितौ (समौ)
Averting the face.	पराङ्मुखः पराधीनः
Down-look- ed. d	(साध्) अवाङ् (अस) धौनुङ्
Adorning oneself. g	34. (देवानवति) देवद्वङ्
Going eve- ry where.	विष्वक् (विष्वक्वति)
Accompa- nying.	(यः सद्वाचति) सद्वाङ् (स)
Moving to- quously.	(स) तिर्यङ् (यस्त्रिरे) त्रिति

1—न. 2—रिन्. 3—क्षन्त. 4—ट. 5—न. 6—न.
7—अ. 8—ट. 9—ज. 10—नि—ट. 11—च. 12—च.
13—च. 14—च. 15—च.

* Some distinguish the three first terms as signifying patient; and the other three, contented. ^b Also कोपनः. ^c Likewise निद्रितः.
^d Also headlong. ^e Fem. अवाचो. ^f Fem. अधोमुखी. ^g The same term signifies approaching idols. ^h Fem. देवद्वीवो. Neut. देवद्वङ्. ⁱ Fem. विष्वक्वो. Neut. विष्वक्. Also विष्वक् (—त्), —द्वोवो, —द्वङ्. ^j Fem. सद्वाचो. Neut. सद्वाङ्. Also सम्यङ् (—च). ^k Fem. तिर्यङ्.

Speaking sensibly. a	35. वदो वदावदो वक्ता	mfn mfn l mfn
Eloquent.	वागीशो वाक्पतिः (समौ)	mfn mfn
Speaking much. b	वचोयुक्तिपटुर्वाग्मी वावदूक (ख) वक्तरिः	mfn c 2 mfn d mfn 3 mfn
Talking nonsense. e	36. (स्यत्) जष्पाक (ख) वाचालो वाचाटो वज्रगर्धवाक	mfn f mfn g mfn 4 mfn
Fool-mouthed, scurrilous.	दम्भुमुखा मुखरा वज्रमुखा	mfn mfn mfn
Speaking civilly.	शक्रः प्रियम्बदे	mfn h mfn
Disping.	37. लोडलः (स्यद्) अस्फुटवाक्	mfn 5 mfn
Speaking ill.	गर्षवादी (तु) कवदः	6 mfn mfn
Censorious, detracting.	(सलो) दुवाद कुचरो	mfn mfn
Having a hoarse voice.	(स्यद्) असोम्यखरो एखरः	mfn mfn
Sonorous.	38. रवः शब्दने	mfn mfn
Speaker of a prologue.	नान्दीवादी नान्दीकरः (समौ)	7 mfn mfn j

1—ल. 2—ल. 3—ल. 4—ल. 5—ल.
6—ल. 7—ल.

^a Or knowing how to speak. Some interpret this simply, speaking or speaker.

^b Some separate the two, first terms as signifying one who speaks as is fit; and the other two, as signifying loquacious.

^c Or वचोयुक्ति, and पटुः. ^d वाग्मी (न्) or वाग्मी (न्). ^e Or

simply, talkative: or else, saying much that is blamable. ^f Fem.

जष्पाकी. ^g This term also occurs in a good sense. ^h Also

शक्रः, शक्रः, and शक्र.

ⁱ Some say player of the overture. The prologue of an Indian drama is a benediction joined with compliments

to the audience. ^j Or नान्दीकरः.

Idiot, stupid.	^{mfn amfn} जडो जड
Deaf and dumb.	^{mfn b} यडमूक (स्तु वक्तुं ओतुमशक्तिते)
Silent.	^{mfn} 39. तुष्णींशील (स्तु तुष्णीको ^{mfn l mfn mfn}
Naked.	^{mfn c mfn} नमो एवास् दिगम्बरे
Expelled.	^{mfn c mfn} निःकासितो एवशयः (स्माद्) ^{mfn mfn}
Cursed.	^{mfn} अपधस्त (स्तु) धिक्कृतः ^{mfn c}
Humbled; subdued. d	^{mfn} 40. आत्तगर्बो अभिभूतः (स्माद्) ^{mfn c}
Condemned; or adjudged. f	^{mfn mfn} दापितः साधितः (समो) ^{mfn mfn}
Removed; set aside.	^{mfn mfn} प्रत्यादिष्टो निरस्तः (स्मात्) ^{mfn mfn} प्रत्याख्यातो निराकृतः ^{mfn mfn}
	^{mfn} 41. निष्ठतः (स्माद्) विप्रक्षतो ^{mfn mfn}
Deceived, tricked.	^{mfn mfn mfn mfn} विप्रजड्य (स्तु) वचितः
Disappointed.	^{mfn mfn mfn mfn} मनोहतः प्रतिहतः प्रतिबद्धो हत (स्तु सः)
Turned away. h	^{mfn mfn} 42. अधिच्छिन्नः प्रतिच्छिन्नो ^{mfn mfn mfn}
Confined. i	^{mfn mfn mfn} बद्धे कोलित संयतो

1— वस्तु.

* Fem. जडा. b Also अनेडमूकः. c One reads निःकासितः. d Some make the preceding synonymous with this. e Also अभिहतः. f Either the person cast; or the thing awarded; some interpret this, amerced; others, the person, by whom, or to whom, payment is made. g Likewise दापितः. h Some explain it sent or despatched. i Bound; some say fettered or confined in stocks, &c.

Distressed. a	^{mfn} आपन्न ^{mfn} आपत्तातः (यात्)	^{mfn} कादिशोको ^{mfn} भयभुतः
Put to flight.	^{mfn} 43. आक्षारितः ^{mfn} क्षारितो ^{mfn} अभिषक्ते	^{mfn} सङ्कुको ^{mfn} शिखरे
Calumniat- ed. b	^{mfn} 44. विज्ञेवो ^{mfn} विज्ञेवः	^{mfn} (यात्) विवशो ^{mfn} शिरदुष्टयोः
Unsteady. c	^{mfn} 45. द्वेष्ये (त) ^{mfn} क्षिप्तो	^{mfn} बध्यः शीर्षक्षेप (समौ समौ)
Afflicted. d	^{mfn} 46. विघ्ने (त) ^{mfn} क्षिप्तो	^{mfn} मुसल्यो (मुसलेन यः)
Confound- ed, perplex- ed.	^{mfn} 47. विघ्ने (त) ^{mfn} क्षिप्तो	^{mfn} मुसल्यो (मुसलेन यः)
Overcome by fear, &c. e	^{mfn} 48. विघ्ने (त) ^{mfn} क्षिप्तो	^{mfn} मुसल्यो (मुसलेन यः)
Apprehen- sive of death.	^{mfn} 49. विघ्ने (त) ^{mfn} क्षिप्तो	^{mfn} मुसल्यो (मुसलेन यः)
Deserving a whipping.	^{mfn} 50. विघ्ने (त) ^{mfn} क्षिप्तो	^{mfn} मुसल्यो (मुसलेन यः)
Murderous ; a felon. f	^{mfn} 51. विघ्ने (त) ^{mfn} क्षिप्तो	^{mfn} मुसल्यो (मुसलेन यः)
Hateful, de- testable.	^{mfn} 52. विघ्ने (त) ^{mfn} क्षिप्तो	^{mfn} मुसल्यो (मुसलेन यः)
Meriting beheading.	^{mfn} 53. विघ्ने (त) ^{mfn} क्षिप्तो	^{mfn} मुसल्यो (मुसलेन यः)
Meriting death by poison.	^{mfn} 54. विघ्ने (त) ^{mfn} क्षिप्तो	^{mfn} मुसल्यो (मुसलेन यः)
—by knocks of a pestle.	^{mfn} 55. विघ्ने (त) ^{mfn} क्षिप्तो	^{mfn} मुसल्यो (मुसलेन यः)

१ उ—ता.

२ आ—न.

^a Overtaken by calamity. ^b Especially by a false accusation of adultery : some explain it, accused of adultery ; others say, guilty of a crime. ^c Some interpret this uncertain. ^d Suffering pain from a cause human or divine. ^e Unable to contain himself. ^f Including assassins, incendiaries, robbers, &c. ^g Most commentators exclude the last, others the first and last, of these terms, from the synonyma. ^h Or मुसल्यः.

- Innocent. 46. शिष्टिदाने^{mfn} उखवाकर्मा^{1 mfn a}
- Inconsiderately guilty.^b घमज द्विकुरः^{mfn 2 mfn} (घमैः)
- Malevolent and censorious.^c दोषकटक् पुरोभागी^{3 mfn 4 mfn}
- Wicked; perverse. निहत्त (स्त्र) शृङ्गः शृङ्गः^{mfn mfn mfn mfn d}
- Informers. 47. कर्णेजयः सूचकः (स्यात्) पिशुने^{mfn mfn}
- Mischief-maker. दुर्जनः खलः^{mfn mfn}
- Destructive, mischievous. दृशंसे^{mfn mfn mfn mfn} घातुकः क्रूरः पापे^{mfn mfn}
- Frivolous; crafty. धूर्त (स्त्र) वधकः^{mfn mfn mfn mfn}
- Idiot. 48. अज्ञ मूढ यथाशक्त मूर्ख वैधेय वालिशः^{mfn mfn mfn mfn mfn mfn}
- Miser; avaricious. कदर्थं खपयन् क्षुद्र क्षिप्तचान भित्तमबाः^{mfn mfn mfn mfn mfn}
- Poor; indigent. 49. निःत्र (स्त्र) दर्विद्यो दोने^{mfn mfn mfn mfn} दरिद्रो दुर्मतो (पि सः)^{5 mfn}
- Beggar; mendicant. वनीयको वाक्वकी नारीया राघका प्रनी^{mfn mfn mfn mfn mfn}

1—न.

2 पि—.

3—न.

4—न.

5—न.

a Many commentators read उखवाकर्मा (न); and expound the with the preceding term, sinful or criminal. b Committing a crime without considering the guilt. c Remarking only ill qualities. d Some include this in the next article; others make the five words synonymous. e Also सुयः. f Fem. वैधेयी. g Some read क्षिप्तवः and अनमितपचः. h Likewise दुष्टः. i Or वनीयकः.

1 m f n a 2 m f n

'rond. 50. अहङ्कारवानहङ्गुः (स्यात्)

m f n

m f n b

lappy.

शुभंयु (स्तु) शुभान्वितः

m f n

Of divine
nign. c

दिव्योपपादुका (देवाः)

m f n

Viviparous.
d

(वृगवाचा) जरायुजाः

m f n

Ingendered
y damp. e 51. खेदजाः (समिपंशायाः)

m f n

Viviparous.
f

(पक्षिसर्पादयो) खेदजाः

१—वत्.

२—य—.

^a Some make this to be only explanatory of the other term.

This also is by some made only explanatory. ^c Divine beings,

produced without any apparent cause.

^d Produced from a vivi-

parous being; as man, horse, bulls, &c.

^e As worms and insects.

Produced from an egg; Birds, serpents, &c.

CHAPTER II.

Vegetables^a

1. उद्भिद (खट्वगुआवा)

1 mfn mfn b 2 mfn

Sprouting;
germinating.

उद्भिदुद्भिज्ज सुद्भिदम्

mfn c mfn mfn mfn mfn mfn

Beautiful or
pleasing.

सुन्दरं रुचिरं चारु सुसमं साधु शोभनम्

mfn mfn d mfn mfn mfn mfn e

2. कान्तं मनोरमं रम्यं मनोह्रं मञ्जु मञ्जुलम्

mfn f

Charming.

(तद) असेवनं (तदेवासेवन्तो यत्र दर्शनात्)

mfn mfn mfn mfn mfn mfn

Beloved,
desired.

3. अभोष्टे अभोषितं हव्यं दयितं वल्लभं प्रियम्

mfn mfn 3 mfn mfn g mfn mfn h mfn

Inferior;
low.

निक्षाल प्रतिलाला र्व रेफ याय (वना) धनाः

mfn mfn mfn mfn mfn mfn i

4. कुष्ठय कुत्सित् वष सेट गर्हा अणकाः (समाः)

mfn mfn j mfn mfn k

Foul, dirty.

मलौभसं (लु) मलिनं कवरे मज्जुषितम्

—द. २ उ— ३—न.

^a As trees, shrubs, &c.

^b उद्भिज्ज or उद्भिजं.

^c Fem

सुन्दरो and सुन्दरा.

^d Also मनोहरं, and मनोहारि (न)

^e Some add सौख्यं, मञ्जवं, रमणीयं, and रमणीयकं.

^f असेचन

कं or आसेवनकं.

^g Or रेयः. Also रेफः (स्) and रेयः (स्).

^h Some read अरमः.

ⁱ अणकः or आणकः, also अनकः.

^j Like.

wise स्लानं.

^k Some discriminate the two first terms as signifying simply dirty; and the other two spoiled by dirt.

mfn mfn mfn

Purified. 5. पृतं पवित्रं मेध्यं (च)

mfn

mfn

Clean.

वीधं (तु) विमला (त्वक्)

mfn mfn mfn

mfn

1 mfn

Cleansed.

निर्लिप्तं शोधितं मृष्टं निःशोधमनवस्कारम्

mfn mfn

Pitiless.

6. असारं फलम्

mfn a

mfn

mfn

mfn

Void, empty.

शून्यं (न्तु) वशिकं तुच्छं रिक्तं

nc

mfn

mfn

mfn

mfn

mfn

Chief; principal.

(लोके) प्रधानं प्रमुखं प्रवेकाः (नु) भोक्तव्यः

mfn d mfn

mfn

mfn

fn

7. मुख्यं वक्ष्यं वक्ष्यं (सु) प्रवेकाः अनन्तरं (वत्)

mfn mfn

mfn

mfn

mfn

mfn

mfn

mfn

mfn

परार्थं अथ प्रत्यक्षं प्रख्याः अथ प्रोद्यमानं प्रथम्

A mfn mfn

mfn

mfn

mfn

mfn

Excellent.

8. श्रेयान् श्रेयः पुष्कलः (यात्) सत्तमः (या) उत्तिष्ठति

m

m

m

m

Pre-eminent
(in comp.) g

(मुख्यतरपदे) याघ पुष्कलं भवति कुपराः

m

m

m

m

9. सिंहं शर्वूलं नागाः (याः) पुंसि श्रेष्ठार्थोत्तराः

1 अ— 2 उ— 3 अ— 4—यस् 5—वृ.

* Or शून्यं.

b Some restrict the synonyma to the first line;

others to the first eight terms: while others extend them to three lines, or even to four.

c Invariably neuter. Instances of this word used in the masculine and in the feminine gender, are poetical licenses.

d Also मुखः.

e Also अग्रतः—गो—णि.

f Some join this

with the preceding article; others take in the two last lines; or the last line and a half including fourteen terms.

g Ex. मुख्यपदादिः, an eminent man. मुनिपुंगवः, a pre-eminent sage.

h Besides other

terms as मुखः, चन्द्रः, &c.

Numerable. 14. गणनीये (तु) गणयं

Numbered,
counted.

संख्याते गणितम्

All; entire.

(अथ) समं सर्वम्

विश्वमशेषं कृत्वा समस्तं निखिलां विप्रकृष्टां निःशेषम्

15. समयं सकलं पूर्णमुखं (स्याद्) अनूतने

घनं निरन्तरं सज्जं

Coarse
grass, &

पेलवं विरलं तनुं

Delicate,
fine, d

समोपे निकाटसन्न सन्निकृष्ट सन्नोड (वत्)

Near, prox-
imate.

16. समोपे निकाटसन्न सन्निकृष्ट सन्नोड (वत्)

सदेष्टा अभ्यास सविधः समर्थोद सवेश (वत्)

17. उपकृष्टा न्तिक्ता अभ्यासा अभ्यासा (अथ) अभिते

(अथयम्)

Adjoining,
contiguous.

संलक्ष्णे (त्वं) अवहितमपदान्तर (मित्यपि)

Very near.

18. नेदिष्टमन्तिकृतं

Distant.

(याद्) दूरं विप्रकृष्टकम्

1 अ— 2 अ—ल. 3 अ— 4 अ— 5 अ—

* Likewise पूर्वे.

^b Or अनूतनं.

^c Without interstices.

^d With interstices.

^e Or अभ्यासा.

^f Also सवेशः.

^g Like

वैधे अपदान्तरं.

^h Also न्तिमं.

ⁱ And विप्रकृष्टं

- New.** 27. प्रत्ययो ऽभिनवो नयो नवीनो नूतनो नयः
नूत (द्य)
सुकुमारं (तु) बोमलं गडगुलं गडु
- Soft.** 28. अन्वगन्वत्तमनुगे ऽनुप्रदं (सोऽनययम्)
- Following.** 29. एकतागे ऽनयश्चित्ते काटिकायना (तुषि)
(अप्ये) कसर्ग एकस्या (प्ये) कायनागे (पि य)
- Perceptible. d.** 30. पुंसादिः पूर्व पौरुष प्रयसाय
(अयास्त्रिजम्)
- Imperceptible. d.** 31. रोधं निरर्थकं
- Closely attentive. f.** 32. रोधं निरर्थकं
- Prior; first; initial.** 33. रोधं निरर्थकं
- Last, ultimate.** 34. रोधं निरर्थकं
- Vain, useless.** 35. रोधं निरर्थकं
- Apparent, evident.** 36. रोधं निरर्थकं

1—च्. 2—अ—. 3—अ—. 4—ज—. 5—र—. 6—ए—न.
7—ए—. 8—ए—. 9—अदि. 10—अप. 11—अ—. 12—उ—.

* अन्वत्, अन्वीप्ती, अन्वङ्. ^b Or perceived : present. ^c Likewise समत्तं. ^d Or unperceived : absent. ^e Also अनयत्तं. Likewise परेत्तं. ^f With the mind fixed attentively on one object. ^g Invariably masculine. ^h Also अतिदमः and अयिजः. ⁱ Even with a feminine noun, it remains masculine or neuter. ^j So. write पाश्चात्यः. ^k Also अन्तिमः.

Common.	^{mfn a} साधारणं (तु) सामान्यम्	ⁿ
Alone, solitary.		^{1 mfn} एकाकी (त्व) ^{2 mfn mfn} एककः
Other different.	^{mfn} 32. भिन्ना (र्थका) ^{mfn b mfn mfn c mfn} अन्यतर ^{3 mfn} एकस्मिन् ^{4 mfn} इत्येतरा (वर्षि)	
Various.	^{mfn} उच्चावचं ^{4 mfn} नैकभेदम्	
Quick, expeditious.		^{mfn} उच्चैः ^{5 mfn d} मविलम्बितम्
Sharp, corrosive.	^{mfn} 23. अरुन्तुद (स्तु) ^{6 mfn} गर्मरुष्टम्	
Unobstructed.		^{mfn} ज्ञावाधं (तु) ^{mfn} निरगलम्
Contrary.	^{mfn} प्रसव्यं ^{mfn} प्रतिकूलं (स्याद्) ^{mfn} अपसय्यम् ^{7 mfn} पशु (च)	
Left.	^{mfn} 34. वामं (शरीरं) ^{mfn} सव्यं (स्याद्)	
Right.		^{mfn e} अपसव्यं (तु) ^{mfn} दक्षिणम्
Narrow.	^{mfn} सङ्कटं (ना तु) ^{mfn} सम्बाधः	
Insipid.		^{mfn} कलिलं ^{mfn} गहनं (समे)
Crowded, confused.	^{mfn h} 35. सङ्कीर्णं ^{mfn} संकुलं ^{mfn} कोर्णं	
Shaved.		^{mfn} मुण्डितं ^{mfn} परिवापितम्

1—न. 2 एक. 3 इ—र. 4 अ— 5—श्. 6 अ—
7 आ—.

^a Fem. साधारणी - णी. ^b Some read एकतरः. ^c त्वः (resulting from two radical pronouns, त्व and त्वत्, which differ in accent). ^d Or अविलम्बनं. ^e Or अवसव्यं. Some make one term explanatory of the other. ^f Invariably masculine. ^g Some make this and the preceding article synonymous. ^h Also शङ्कीर्णं.

Strung; tied.	<i>mfn a mfn b mfn</i> यश्चितं सन्दितं दृढं
Spread; diffuse.	<i>mfn mfn mfn</i> विस्तृतं विस्तृतं यतम्
Forgotten.	<i>mfn mfn</i> 36. अन्तर्गतं विस्मृतं (स्मात्)
Placed. c	<i>mfn d mfn</i> प्राप्तप्रणिहिते (समे)
Shaken.	<i>mfn mfn 1 mfn mfn 2 mfn mfn</i> वेक्षितं प्रेक्षिताधूत नलितकम्पिताधूते
Thrown, cast, sent.	<i>mfn mfn mfn mfn 3 mfn mfn 1 mfn</i> 37. नुत्तनुत्ताः स्तनिकूता विद्वत्क्षिप्तेरितः (समाः)
Intrenched.	<i>mfn mfn</i> परिक्षिप्तं (तु) निवृत्तं
Stolen.	<i>mfn 5 mfn</i> मूर्धितं मुचिता (शक्यम्)
Expanded; dispersed.	<i>mfn mfn</i> 38. प्रवृद्धं प्रसृते
Deposited.	<i>mfn 6 mfn</i> व्यस्य निरस्ये
Multiplied.	<i>mfn 7 mfn</i> गुणिता द्यते
Plastered.	<i>mfn mfn</i> निदिग्धोपचिते
Hidden.	<i>mfn mfn</i> गूढं गुप्ते
Pounded.	<i>mfn mfn</i> गुण्डितं मूर्धितं
Melted.	<i>mfn mfn</i> 39. द्रुताः श्वदीर्घे
Raised, held up.	<i>mfn 8 mfn</i> उद्धृष्टं द्यते
Suspended in a swing.	<i>mfn mfn</i> काचितं शिक्विते

1 आ —. 2 आ —. 3 आ —. 4 ई —. 5 — त.
6 आ —. 7 उ —. 8 उ —.

^a Or यश्चितं. Also गुम्फितं and गुम्फितं. ^b Or मर्दितं. Like-
wise मूर्धितं. ^c Also, obtained. ^d And क्षाप्तं. ^e Or शिक्वितं.

	<i>mfn mfn</i>
Smelled.	घ्राण घ्राते
	<i>mfn mfn</i>
Smear'd, ointed.	दिग्ध लिप्ते
Drawn : raised from a deep place.	<i>mfn 1 mfn</i> समुदत्तोद्धृते (समे)
	<i>mfn mfn mfn mfn 2 mfn</i>
Surround- ed. a	40. वेष्टितं (स्थात्) बलघ्नितं सम्भोतं रुद्धमावृतम्
	<i>mfn mfn</i>
Bent, crook- ed.	रुम भुम्भे
	<i>mfn mfn 3 mfn b mfn</i>
Sharpened, whitted.	(ऽद्य) निश्चित द्युत प्रातानि तेजिते
	<i>mfn mfn</i>
Mature.	41. (म्याट्) विनाशोन्मुखं पक्वं
	<i>mfn mfn mfn</i>
Ashamed.	शोण श्रोत्रो (तु) लज्जिते
	<i>mfn mfn mfn c</i>
Chosen ; ap- pointed.	वृत्ते (तु) वृत्त वाटनौ
	<i>mfn d mfn</i>
Joined ; an- nexed.	संयोजित उपार्द्धितः
	<i>mfn mfn mfn</i>
Attainable.	42. प्राप्यं गम्यं समासायं
	<i>mfn mfn mfn mfn</i>
Flowing, dropping	स्रन्नं रीणं सुतं सुतम्
	<i>mfn mfn</i>
Arranged ; or heaped e	सङ्घट्टः (स्थात्) सङ्घटितो
	<i>mfn mfn</i>
Detested.	वर्गीतः व्यासङ्घेयः

१ उ—.

२ आ—.

३ शात.

* Some restrict the two first terms to signify encompassed ; and the other three, secured from access. ^b Also निश्चित. ^c Some, disallowing the root of this word, read द्याटतः. Also आटतः. ^d Or

संयोजितः. ^e Or, as otherwise interpreted, brought in contact.

Various, multiform.	^{mfn} 43. विविधः (स्वाद) ^{mfn} वज्रविधौ ^{mfn} नानारूपः ^{mfn} एधग्विधः
Censured, blamed.	^{mfn} अवरोणां ^{mfn} धिक्कृत (स्वाप्) ^{mfn}
Coarsely pounded.	^{mfn} अवधस्ता ^{mfn} अवचूर्णितः
Diluted decoction. b	^{mfn} 44. अनायासद्यतं ^{mfn} फाणं
Sounded; making a noise.	^{mfn} स्वनितं ^{mfn} ध्वनितं (समे)
Bound.	^{mfn} बद्धे ^{mfn} सन्दानितं ^{mfn} मूतमुदितं ^{mfn} सन्दितं ^{mfn} सितम्
Decocted.	^{mfn} 45. निष्पक्वे ^{mfn} कथितं
Foiled, e	^{mfn} (पाके क्षीराज्यपयसां) ^{mfn} शृतम्
Departed, f	^{mfn} निर्वाणो (मुनिवक्रपादैः)
Become calm, g	^{mfn} निर्वात (सुः) ^{mfn} निले
Mature, ripe.	^{mfn} 46. पक्वं ^{mfn} परिणतं
Passed (as odour).	^{mfn} गूणं ^{mfn} हन्ने
Passed (as urine).	^{mfn} मोढ (न्तु) ^{mfn} मृ ^{mfn} तं
Nourished.	^{mfn} पुष्टे (तु) ^{mfn} पुषितं
Borne, b	^{mfn} सोढे ^{mfn} क्षातम्
Vomited.	^{mfn} उद्वात्स ^{mfn} मृदते

1 उ—.

2 उ—.

- * Also अवधस्ता. b Made by an extemporary and simple preparation. c And मूर्ण. d उद्धितं. e Water, milk, or liquid butter. f As a saint who has attained beatitude, a fire which is extinguished, a beast which is infirm, &c. g Wind no longer blowing. h Also patient. i Likewise उद्वात्स and उद्वात्स or उद्वात्स.

- Tamed, sub-
dued or
trained. 47. दान्त्व (स्त्रु) दमिते ^{mfn} ^{mfn}
- Pacified,
appeased. शान्तः शमिते ^{mfn} ^{mfn}
- Asked, re-
quested. प्रार्थिते ऽर्चितः ^{mfn} ^{mfn}
- Made
known. ज्ञप्त (स्त्रु) ज्ञपिते ^{mfn} ^{mfn}
- Covered. कृन्नश्वादिने ^{mfn} ^{1mfn}
- Worshipped,
revered. पूजिते ऽर्चितः ^{mfn} ^{mfn}
- Filled : full. 48. पूर्ण (स्त्रु) पूरिते ^{mfn} ^{mfn}
- Tired, fa-
tigated. क्लिष्टः क्लिशिते ^{mfn} ^{mfn}
- Finished. ऽवसिते सितः ^{mfn} ^{2mfn} ^{mfn}
- Burnt. धुष्ट धुष्टेऽपिता दग्धे ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn}
- Pared :
made thin. तष्ट तष्टे। तनूद्यते ^{mfn} ^{3mfn} ^{mfn}
- Pierced. 49. वेधितच्छ्रितौ बिद्धे ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn}
- Judged, dis-
cussed. विद्व विद्वौ विचारिते ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn}
- Gloomv,
obscured. निःप्रभे विगतः ऽशोकौ ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn}
- Liquid. विलोमे विभ्रुत भुतौ ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn}
- Accom-
plished. 50. सिद्धे निवृत्त निवृत्तौ ^{mfn} ^{mfn} ^{mfn}
- Split. दारिते भिन्न नैदितौ ^{mfn} ^{mfn} ^{4mfn}
- Woven. ऊतं सूतमुतं (चेति त्रितयं तन्मुसन्वते)

Soluted, honored.	51.	(^{mfn} स्माद) ^{mfn} अर्चिते ^{mfn} नमस्वितं ^{1 mfn} नमस्वितम्पचायित् ^{mfn} अर्चित्
		^{mfn} अपचितम्
Served, adored.		^{mfn} वरिषसिते ^{mfn} वरिवसितमुपासित (^{3 mfn} त्रि) पचरितं (च)
Suffering pain.	52.	^{mfn} सन्तापित सन्तपे ^{mfn} धूपित ^{mfn} धूपायितौ (च) दून (ख)
Pleased, glad, con- tent.		^{mfn} हृष्टे ^{mfn} मत्तस्त्रः ^{mfn} प्रहृष्टः ^{mfn} प्रमुदितः ^{mfn} प्रीतः
Cut.	53.	^{mfn} क्षिन्नं ^{mfn} क्षातं ^{mfn} लूनं ^{mfn} लूतं ^{mfn} दातं ^{mfn} दितं ^{mfn} क्षितं ^{mfn} टक्कम्
Fallen.		^{mfn} खस्तं ^{mfn} धस्तं ^{mfn} अष्टं ^{mfn} खात्रं ^{mfn} पन्नं ^{mfn} चुतं ^{mfn} गलितम्
Obtained.	54.	^{mfn} लब्धं ^{mfn} प्राप्तं ^{6 mfn} विन्नं ^{mfn} भावित्सासादितं (च) भूतं (च)
Sought.		^{mfn} अन्वेषितं ^{mfn} गवेषितम् ^{mfn} न्विष्टं ^{mfn} मागितं ^{mfn} मृगितम्
Wet; moist- ened.	55.	^{mfn} आर्त्रे ^{mfn} सार्त्रे ^{mfn} क्लिष्टं ^{8 mfn} तिमितं ^{mfn} स्तिमितं ^{mfn} समुन्नमृतं (च)
Preserved, saved, guarded		^{mfn} चातं ^{mfn} चाणं ^{mfn} रक्षितम् ^{mfn} क्षितं ^{mfn} गोपायितं (च) गुप्तं (ख)
Disregard- ed, despis- ed.	56.	^{mfn} अवगणितम् ^{mfn} वमत् ^{mfn} अवाते ^{mfn} वमानितं (च) परिभूते
Abandon- ed, left.		^{mfn} त्यक्तं ^{mfn} होनं ^{11 mfn} विधुतं ^{mfn} समुन्वितं ^{mfn} धूतम् ^{12 mfn} नृष्टम्
Spoken, said.	57.	^{mfn} उक्तं ^{mfn} भाषितम् ^{mfn} दितं ^{mfn} जल्पितम् ^{mfn} प्रातम् ^{mfn} भिहितं ^{mfn} लपितम्

1 क—, 2 उ—, 3 उ—, 4 ट—, 5 आ—, 6 अ—,
7 उ—, 8 अ—, 9 अ—, 10 उ—, 11 उ—, 12 आ—,
12 अ—.

mfn mfn mfn mfn mfn 1 mfn mfn

Known,
understood.

बुद्धं बुधितं मनितं विदितं प्रतिपन्नमवसित् इवगते
mfn a 2 mfn 3 mfn 4 mfn mfn

Promised.

58. उरोक्ततमुरोक्ततमज्ञोक्ततमश्रुतं प्रतिज्ञातम्
mfn mfn mfn b mfn 5 mfn 6 mfn
सङ्कोर्णं समिधितं संश्रुतं समाहितेऽपश्रुतेऽपगतम्
mfn mfn mfn mfn mfn mfn 7 mfn

Praised.

59. ईलितं प्रस्त पणायित पनायित प्रश्रुतं पणितं पनितानि
mfn c mfn mfn 8 mfn 9 mfn
अपिगोर्णं वर्णितं अभिष्टुतेऽडितानि स्तुता (ध्यानि)
mfn mfn mfn d mfn mfn e mfn mfn

Eaten.

60. भक्षितचर्चित लिप्त प्रत्यवसित गिलित खादित प्लातम्
mfn mfn mfn f mfn mfn mfn mfn

अभ्यवहृत् इवजग्ध ग्रस्तं ग्लस्तं अक्षितं भुक्तं
mfn g mfn h mfn i mfn i mfn k mfn l

For a number
of super-
latives.

61. क्षेपिष्ठ क्षौदिष्ठ प्रेष्ठ वरिष्ठ स्थविष्ठ वंदिष्ठः

(क्षिप्र क्षुद्रा भोष्मित एष्टु पोव वज्र प्रकर्षार्थाः)

mfn m mfn n mfn o mfn p mfn q mfn r

62. साधिष्ठ त्राधिष्ठ स्त्रेष्ठ गरिष्ठ ह्रस्विष्ठ वृन्दिष्ठः

(वाढ व्यायत बह्व गुरु वामन वृन्दारकातिशये)

¹ अ—.

² उ—.

³ अ—.

⁴ आ—

⁵ उ—;

⁶ उ—.

⁷ —त.

⁸ ईडित.

⁹ स्तुत.

^a And उरोक्तं.

^b Also प्रतिश्रुतं.

^c And मोर्षे.

^d Likewise क्षौटं.

^e And गरितं.

^f Also जग्ध.

^g Most

quick.

^h Most small.

ⁱ Most dear.

^j Most large.

^k Most corpulent.

^l Most numerous.

^m Most hard.

ⁿ Most

long.

^o Most firm.

^p Most heavy.

^q Most short.

^r Most

abundant.

CHAPTER III.

1. (प्रकृतिप्रत्ययाद्यर्थैः सङ्कीर्णं लिङ्गमुन्नयेत्)

Action.	^{1 n a f} कर्म क्रिया	
Continual.	^b	^{m f u c} (तत्सावत्ये गम्भीर) अपरस्परः
Totality.	²	^{n d} 2. (साकल्यासङ्गवचने) पारायण
Adherence, attachment.		^e पराध
Willfulness, independence.	^{f ff} यदृच्छा स्वरिता	
Vain and causeless state.		^g (हेतु शून्या त्वास्या) विलक्षणम्
Quiet.	^h 3. शमय (स्तु) शमः शान्तिर्	
Self-command.		^{i j} दान्ति (स्तु) दमो दमः
Approved occupation.	^k अवदानं (कर्मवृत्तं)	
A desirable gift.		^{l m n k} काम्यदानं प्रवारण

1—न.

2—चि.

- * One authority makes this term masc. and neut. in both its acceptations, of action and of act. Others add, in both genders, कर्मः, and कर्म. ^b In respect of action. ^c Adjectively अपरस्परः, राः, रं. Adverbially,—रं. ^d Invariably neuter even with nouns of other genders. ^e Some read तुरायणं or त्वरायणं. ^f Also सैरता. ^g Absence of passion. ^h Endurance of the pain of austerities. ⁱ Some interpret this an act accomplished. ^j Also अघदानं. ^k Likewise प्रद्वारणं.

Subduing by charms. ^a	4. वशक्रिया संवदनं ^{f nb}	
Magic. ^a		मूलकर्म ¹ⁿ (तु) कार्मणम् ⁿ
Tremour. ⁿ	विधूननं विधुवनं ^{nc}	
Satisfac- tion. d		तर्पणं प्रोक्षणं ^{n n n} इवनम् ^{nc}
Warding off a blow.	5. पर्याप्तिः (स्यात्) परित्राणं हस्तवारणं (मित्यपि) ^{f n nc}	
Sewing. ⁿ	सेवनं सीवनं सूतिरु ^{2f}	
Tearing, rending. ⁿ		विदरः स्फुटनं ^{mf f} भिदा ^f
Curse, im- precation. ⁿ	6. आक्रोशनमभीयक्रुः ^{3mg}	
Sensation, perception. ⁿ		सवेदे ^m वेदना (न ना) ^{fn}
Co-extending, pervading. ⁿ	सम्मूर्च्छनमभियाप्तिरु ^{4f}	
Begging. ⁿ		चाञ्चा भित्ता ^{f f fn fn} इर्थना ^f इर्हना ^f
Cutting. ⁿ	7. वर्जनं छेदनं ⁿ	
Courtesy ; welcome or adieu. h		(अथ वे) आनन्दनं सभाजनं ^{ni nj}
Received doctrine. k	आप्रच्छनम् ⁿ	
Loss.		(अथा) आशयः सम्प्रदायः ^{5m m}
		क्षये क्षिया ^{m j}

¹—न्. ²—ति. ³अ—, ⁴—ति. ⁵आ—.

^a Bringing into one's power by drugs, charms or incantations ;
or the drugs and charms by which that is effected. ^b Or संवदना.
Also संवदनं. ^c And विधुवनं. ^d Whether the act of pleasing
or the state of being pleased. ^e Or हस्तधारणं. ^f And स्फुटनं.
^g Likewise अभियक्रुः. ^h Civility in receiving a friend, or in tak-
ing leave of him : embracing, friendly inquiry, adieu. ⁱ And आम
नयनं. ^j Also सभाजनं. ^k Traditional and right.

Taking, a	^{m m} 8. ग्रहे याहो	
Wish, desire.	^m वशः कान्धौ ^{1 f}	
Protection, defence-	^{mb 2 n} रक्षास्त्राणे	
Sound, noise.	^m कण्ठे	
Perforation, piercing.	^{m m} अधो वेधे	
Maturity.	^{f m} यथा पाके	
Calling; challenging.	^{m 3 f} ह्यो ह्यौ	
Engaging, appointing.	^{4 f} वया ध्या	
Combustion, burning.	^{m m} 9. अयः ज्ञेये	
Guiding, directing.	^{m m} नयो नाये	
Wearing, growing old.	^{f 5 f} ज्यानिर्ज्या	
Whirling, going round.	^{m 6 f} धमे धमे	
Increase, growth.	^{f 7 f} स्थातिद्धा	
Fame, notoriety.	^{f 8 f} प्रया ख्यातौ	
Touch, contact.	^{f 9 f} स्पर्शः पृष्ठा	
Oozing, dripping.	^{m f f} स्रवः स्रवे	

१—ति. २ चा—. ३—ति. ४—ति. ५ जोर्यि.
६—मि. ७ दृष्टि. ८—ति. ९—ति.

* Whether by seizure or acceptance.

^b Some read रक्षा.

^c Also वशः. ^d Prevailing on a person to undertake a business.

Both terms also signify requesting, and encompassing. * Also प्रायः.

^f And स्रवः. Also स्रवः.

Thriving.	10. ^{f a} ^{1 f} यथा समञ्जो	^{n b} ^{n c} स्फुरणं स्फुरणे
Throbbing.		^{2 f} ^f प्रमितौ प्रमा
True know- ledge.		^f ^m प्रसूतिः प्रसवे
Bringing forth (as young).		^{m d} ^m स्वेगते प्रावारः
Pointing forth ; as- persion.		^m ^m कामयः कामे
Fatigue.		
Excellence.	11. ^m ^m उत्कर्षोऽतिशये	^f ^m सन्धिः स्नेहे
Union, junc- tion.		^m ^{m e} विषय आश्रये
Refuge ; asylum.		^{3 f} ⁿ क्षिपायां क्षेपणं
Sending ; directing. f		^f ^{4 f d} गोरणि गिरौ
Swallowing:		^{n h} ^{5 m} गुरणमुद्यमे
Effort, exer- tion.		
Raising.	12. ^m ^m उन्नाय उन्नये	^m ⁿ आयः अयणे
Reliance ; taking re- fuge.		ⁿ ^{m i} जयने जयः
Conquest, victory.		

1— द्वि. 2— ति. 3— पा. 4 गिरि. 5 उ—.

- * Some read विधा. ^b And स्फुरणं or स्फोरणं. Also स्फुरः
and स्फुरणा. ^c Likewise स्फारणं. ^d And चेतः. ^e Or आश्रयः.
^f Also interpreted passing away time. ^g Also गिलिः and गिलनं.
^h Likewise गूरणं and गोरणं. ⁱ According to another reading,
जपनं, जपः, inaudible repetition.

Discourse,
speech.^m निगादे^m निगादेPride.^a^m मादे^m मद

Regret.

^m उदेग^m उद्गमेTrifuration
of perfumes.^m 13. विमर्दनं परिमले^mConferring
of a benefit,
^b^{1 m} भुययतिरनुयहः^{2 m}

Disfavour.

^{m c} नियह (स्तद्विरुद्धः स्माद्)Attack,
censured^m अभियोग (स्त) भियहः^{3 m}Clinging of
the fist.^m 14. मुष्टिवन्ध (स्त) संयाहो^mAffray,
assault, c^m डिम्मे डमर विज्ञवौ^{m f m}Ligament,
fetters.ⁿ बन्धनं^f प्रसित्तिशारः^{4 m g}Morbid
heat, h^{m i} स्पर्शः^{5 m j} स्यष्टौ^{6 m} पततरि

Injury, k

^m 15. निकारो विप्रकारः (स्माद्)Hint, sign,
token, l^m आकारस्त्रिङ्ग इङ्कितः^{7 m m}¹—त्ति.² अ—.³ अ—.⁴ चार.⁵—ष्ट.⁶ उ—ष्ट.⁷ इ—.^a Also joy.^b By doing good, or by preventing ill.^c Or

वियहः. Also, according to a varied reading, निरोधः and विरोधः; but here a different acceptation is intended: viz. restraint or confinement. ^d Some explain this, a challenge to fight. ^e A conflict without weapons. Also terrifying the enemy by shouts or gestures.

Likewise devastation and predatory or irregular war. ^f And डामरः.

^g Some read स्मारः, and connect it with the next article.

^h The

time is by some divided into three articles, instead of two: viz. ligament; business of a scout or spy (चारः स्पष्टः); morbid heat. ⁱ Also

स्पर्शः. ^j Or स्यष्टौ (ष्ट).

^k Also wickedness.^l Indication

of sentiment.

Change of form. a	^m परिणामो ^m विकारो ^f (हे समे) ^{1 f} विद्यति विक्रिये
Loss.	16. ^m अपहार (स्व) ^{2 m} पचयः
Assemblage. b	^m समाहारः ^m समुच्चयः
Abstraction. c	^m प्रत्याहार ⁿ उपादानं
Waiting for pleasure.	^m विहार (स्तु) ^m परिक्रमः
Robbery. d	17. ^{m e} अभिहारो ⁿ अभियहणं
Extraction.	^m निर्हारो ⁿ अभ्यवकर्षणम्
Imitation.	^m अनुहारो ^m अनुकारः (स्याद्)
Expenditure.	(अर्थस्यापगमे) ^m वयः
Stream. f	18. ^m प्रवाह (स्तु) ^f प्रवृत्तिः (स्यात्)
Going forth, issuing.	^m प्रवहो ^m (गमनं वहिः)
Forbearance. g	^m नियमो ^m वियमो ^m यमो ^m यमः ^m संयान ^m संयमो
Incantation to destroy.	19. ^{3 n} हिंसाकर्मा ^m अभिचारः (स्याज्)
Waking, watching.	^{f h} जागृत्या ^{m f} जागरा (दयोः)

१—या.

२ अ—.

३—न.

* Some distinguish the terms, making the two first signify a total change, and the other two a partial or temporary alteration. ^b Gathering together in fact, or in thought. ^c Restraining the organs of sense. Also abridgment. ^d Or seizure in one's presence. ^e Likewise अभ्याहारः. ^f Or continual flow. Likewise commencement of action. ^g This line is by some divided into three articles: the two first terms signifying various distress; the two next decrease; and the two last, forbearance. ^h Also जाग्रिया and जागृतिः. Likewise जागरणं.

Obstacle,
impedi-
ment.

विघ्नो^m उत्तरायः^m प्रवृहः^m

Contiguous
support, a

(स्याद्) उपघ्नो^m इत्तिकाश्रये^m

Enjoyment.

20. निर्वेण^m उपभोगः^m (स्यात्)

Encom-
passing;
surround-
ing.

परिसर्पः^m परिक्रिया^m

Separation.

विधुर^m (न्तु) प्रविक्षेणे^m

Meaning,
intention.

अभिप्रायस्कन्द^m आशयः^m

Abridg-
ment.

21. संक्षेपणं^m समसनं^m

Contradic-
tion.

पर्यवस्था^{f c} विरोधनम्ⁿ

Perambula-
tion, d

परिसर्या^{f e} परोसारः^m

Stay.

(स्याद्) आस्था^f (त्वा) सना^{2 f} स्थितिः^m

Diffusion.

22. विस्तारो^{m f} वियहो^m यासः^m

Proximity.

(सु च शब्दस्य) विस्तरः^m

Rubbing of
the person.

(स्यान्) मर्दनंⁿ सम्वाहनंⁿ

Disappear-
ance.

विनाशः^m (स्याद्) अदर्शनम्ⁿ

Acquaint-
ance.

23. संस्तवः^m (स्यात्) परिचयः^m

Spreading.

प्रसर^m (स्तु) विसर्पणम्^m

Scarcity.

नीलाक^m (स्तु) प्रयामः^m (स्यात्)

Proximity.

सन्निधिः^{m f} सन्निकर्षणम्ⁿ

¹ क —.

² आ —.

^a As a tree, of a creeper.

^b Also neut. इन्द्रः (स).

^c And

प्रत्यवस्था.

^d Moving about, on the ground: some interpret it near

approach.

^e Or परोसर्याः.

^f And विस्तरः.

^g Also सन्निधिः.

Reaping. 24. लवो^m ऽभिलावो^m लवनेⁿ

Winnowing,
cleaning.

निघावः^m पवनेⁿ पवः^m

Occasion,
opportunity.

प्रस्तावः^m (स्याद्) अवसरः^m

A shuttle. a

त्रसरः^{m h} सूत्रवेष्टनम्ⁿ

First pregnancy of
cows. c

25. प्रजनः^m (स्याद्) उपसरः^m

Affectionate solicitation.

प्रश्रय^{m d} प्रणयौ^m (समौ)

Intellectual
faculty e

धीशक्तिर्निष्क्रमो^{f 1 m}

Difficult
progress f

(ऽस्त्री तु) संक्रामो^{m n d} दुर्गसंचारः^{m h}

Act tending to a main
object.

26. प्रयुत्क्रमः^{m i} प्रयोगार्थः^{m j}

Beginning.

प्रक्रमः^m (स्याद्) उपक्रमः^m

(स्याद्) अभ्यादानमुद्घात आरम्भः^{n 2 m 1 m}

Haste,
hurry.

संघमस्तरा^{m 3 f m}

¹ नि—.

² उ—.

³ ल—.

* Also act of weaving. ^b Or तसरः. ^c Some interpret it, the season of impregnation. Others explain it, the first going of a cow to a bull; or the first impregnation; or simply her impregnation by the bull, or her pregnancy. ^d Also प्रसरः. ^e Power of the understanding: as attention, comprehension, reasoning, &c. ^f Towards a place scarcely accessible. ^g And संक्रमः. ^h Likewise संचारः. ⁱ Or प्रयुत्क्रान्तिः. ^j Some read प्रयुद्धार्थः; and explain this article, beginning of battle: others interpret it, war or combat. ^k Some divide this article; making the two first terms signify a first beginning, and the three last a commencement in general: others explain the two first, a beginning; and the three last, a thing begun. ^l Also उपोद्घातः. ^m And तरिः.

- Impediment. 27. प्रतिबन्धः प्रतिष्ठम्भो^{m a}
 Causing to descend. ^{m b} अवनाय (स्तु) ^{n c} निपातनम्
 Apprehension. d ^m उपलम्भ (स्तु) ^m अनुभवः
 Smearing. e ^m समालम्भो ^m विलेपनम्
 Separation of lovers. f 28. विप्रलम्भो ^m विप्रयोगो^m
 Liberality. ^m विलम्भ (स्तु) ^{1 n} तिसर्जनम्
 Celebrity. ^m विश्रव ^{2 f h} (स्तु) प्रविख्यातिर्
 Attention. ^f अवेक्षा ^m प्रतिजागरः
 Reading; lecture. 29. निपाठ ^m निपठौ ^m पाठे^m
 Witness; i ^m तेमस्तेमौ ⁿ सन्त्यने
 Distance, from distance, &c. ^m आदीनव ^{3 m} खा ^m क्षेपे
 Meeting; union. ^m मेलके ^m सङ्ग ^{m k} सङ्गमौ
 Research. 30. सम्बोद्धं ^{n l} विवचनं ⁿ मार्गणं ⁿ मृगणा ⁿ मृगः
 Embrace. परिभ्रमः ^{m n} परिखलः ^m संश्लेष ⁿ उपगृह्णन्
 Sight; see-
 ing, looking. 31. निर्वर्णनं ⁿ (स्तु) ⁿ निध्यानं ^{4 n o} दग्निना ^{5 n} नोक्तं ^{6 n} दग्निः
 1 अ— 2—ति. 3 आ— 4—न. 5 आ— 6 इ—
 a Likewise विलम्भः. b And अवनयः. c Or निपातनं.
 d Conception otherwise than from memory. e With saffron, sandal-wood, &c. f Also solitude, and disagreement. g Some explain it, appointing, engaging. h Also प्रतिख्यातिः. i One explains this, wet. j Or आश्रवः. k Also सङ्गमं, and साङ्गमः. l Likewise अन्वोत्क्षणं, and अन्वेष्टनं, or गवेषणं. m Some read मृगया. n Or परीरम्भः. o According to another reading, आलोकाः and लक्षणः.

Rejection;
disallow-
ance.

ⁿ ⁿ ^m ^f
प्रत्याख्यानं निरसनं प्रत्यादेशे निराकृतिः

Watching
alternately.

^m ^m
32. उपशयो विशय (ख पर्यायशयनार्थकौ)

Censure, re-
proach. a

ⁿ ^{f b} ^{f c} ^f
अर्त्तनं (च) ऋतोया (च) हृणोया (च) घृण (घृते)

Contrariety;
opposition.

^m ^m ^m ^{m e}
33. (स्याद्) व्यत्यासो विपर्ययो व्यत्यय (ख) विपर्यये

Transgres-
sion. f

^{m g} ^m ^m ^m
पर्ययोऽतिशयः (स्तस्मिन्) अतिपात् उपात्ययः

Mission af-
ter calling. h

ⁿ
34. (प्रेषणं यत्तमाह्वय तत्र स्थात्) प्रतिशासनम्

Place where
the priests
stand. i

^m
(स) संस्तवः (क्रतुषु या स्तुतिभूमिर्दिजन्मनाम्)

A carpen-
ter's work-
bench.

^m ^{m k}
35. (निधाय तद्यते यत्र काष्ठे काष्ठं स) उद्भनः

Tool for
cutting corn
and grass. j

^m
स्तम्बघ्न (स्तु) स्तम्बघनः (स्तम्बे येन निहृत्यते)

An anger. l

^m
36. आविधो (विध्यते येन तत्र)

From r,
circular.

^m
(विष्वक्स्मे) विधः

Winnowing
of corn. m

^m ^m
उत्कार (ख) निकार (ख) हौ धान्योत्क्षेपणार्थकौ)

* One commentator remarks, that two of these terms, ऋतोया and हृणोया, which properly signify shame, are here inserted by mistake. ^b Also रोज्या. ^c Likewise हृणिया and ह्रिणोया or हृणोया.

^d One interprets this, misapprehension. ^e And विपर्ययः. ^f Some make the four terms, others the two first of them, synonymous with the preceding. ^g And पर्यायः. ^h Sending of a servant on an errand after calling him.

ⁱ At a solemn act of religion; reciting hymns and prayers. ^j For eradicating clusters of gramineous plants: some say for cutting the stalks: others explain the term a basket to re-

ceive heads of Indian corn, &c. ^k Also स्तम्बघनं, — नी. ^l Turn-

ed by a string. ^m Or piling it up.

Swallow- ing, &c. a	^m 37. निगारे ^{1 m} उद्गार ^m विक्ष्वा ^{2 m} वेद्वाह ^m (स्तु गरणादिषु)
Stopping, ceasing.	^{3 f} आरब्ध ^{4 f} वरति ^{5 f} विरतय ^{m b} उपरामे
Spitting.	^{m f c} (वा स्त्रियां तु) निष्ठेवः
	^f 38. निष्कृति ^{6 n} निष्ठेवं ⁿ निष्ठोवन ⁿ (मित्यभिन्नानि)
Speed.	ⁿ जवने ^{f d} जूतिः
Conclusion.	^f साति (ल्व) ऽवसाने ⁿ (स्याद)
Fever.	^m (अथ) ज्वरे ^f जूतिः
Driving of cattle.	^m 39. उदज ⁿ (स्तु) पशुधेरणम्
Curse.	^m अकरणि ^f (रित्यादयः शापे)
Aggregate patrony- mick. g	^{7 n} (गोत्रान्तेभ्यस्तस्य दृन्दमित्येो) पगवका ⁿ (दिकम्)
Multitude of leaves and pies. h	^m 40. आष्टपिकं ^m शाष्कुलिक ^m (मेवमाद्यमचेतसाम्)

1 उ — . 2 उ — . 3 — ति. 4 अ — . 5 — ति.
6 नि — . 7 औ — क.

a The four terms, here exhibited, differ in significance. निगारः, swallowing. उद्गारः, vomiting. विक्ष्वावः, cough; some say, sound. उद्वाहः, taking up: also, replying in argument. b Or उपरमः.
c Fem. निष्ठेवा. Some say, also neuter निष्ठेवं. d Likewise युतिः. Some add उत्तिः and अवनं. e End of action. f So similar terms of imprecation. As अजननिः, अजीवनिः, अवयाहः, निग्राहः, &c. Ex. तस्याजीवनिरेवासु, May he not live! g Instanced in the text; आपगवकं, a multitude of descendants of UPAGU. So गार्गकं, a multitude of descendants of GARGA. दाक्षकं, —of DACSHA. h Res-pectively: stated as instances of nouns of multitude of inanimate things.

- Multitude
of boys. ^{na} (माणवानान्तु) माणयं
- of coadjutors. ^f (सहायानां) सहायता
- of ploughs. ^f 41. हल्या (हलानां)
- of priests. ⁿ ब्राह्मण्य ⁿ वाडये (तु द्विजन्मनाम्)
- of ribs and back-bones. ⁿ (द्वे पर्शुकानां ⁿ एकाणां) ⁿ पार्श्वं ⁿ एकर (मनुक्रमात्)
- of threshing floors. ^f 42. (खलानां) खलिनो ^f खल्या (ऽष्ट)
- of men. ⁿ (ऽथ) मानुष्यकं (दृष्टाम्)
- of villages, &c. c. ^f ग्रामता ^f जनता ^f धूम्या ^f पाश्या ^f गल्या (एद्यक् एद्यक्)
- of thousand, &c. d ⁿ 42. (अपि) साद्यच्च ⁿ कारोय ⁿ चार्मण्यर्वणा ^{I n} (दिकम्)

¹ आ—ण.

^a Some read मानयं. ^b Respectively. ^c In order : multitude of people ; accumulation of smoke ; abundance of fetters ; great quantity of reeds, (or multitude of ropes or of throats : for गल has all these senses.) ^d In order : multitude of pieces of dry cow-dung ; abundance of hides (or of shields) ; collection of prayers and incantations delivered by the sage AT'HARVAN : besides other similar terms : as वार्मण्यं, assemblage of coats of mail ; वार्मिण्यं, multitude of men in armour ; चार्मिण्यं ; — of men holding shields, आङ्कारं ; — of burning or burnt coals ; क्षेत्रं, — of fields.

CHAPTER IV.

SECT. I.

1. (नानार्थाः केपि कान्तादिवर्गेष्वेवात्र कीर्तितः)

भूरि प्रयोगा ये येषु पर्यायेष्वपि तेषु ते)

1 Sky, ether.
2 Heaven.

2. (आकाशे त्रिदिवे) नाकौ

1 World.
2 People.

लोक (सु भुवने जने)

1 Verse.
2 Glory.

(पद्ये यशसि च) श्लोकः

1 Arrow.
2 Sword.

(शरे खड्गे च) सायकः

1 Shakal.
2 God of water.

3. जम्बुकौ (क्रोष्टु वरुणौ)

1 Fried rice flattened.
2 Infant.

पशुकौ (चिपिटाभकौ)

1 Sight, look.
2 Light.

आलोकौ (दर्शनेद्यौतौ)

1 A double drum.
2 A large drum.

(भेरो घटङ्गम्) आनकौ

1 Mark.
2 Flank, c

4. (उत्सङ्ग चिह्नयोर्) अङ्कः

1 Spot.
2 Detachment.

कलङ्कौ (ऽङ्गाघवादयोः)

* Or शायकः. Some read शरकः. ^b Some reverse the interpretation: one of these instruments is a large drum beaten at both extremities; the other, at one end only. ^c The side above the hip, where women place young children in carrying them. Also 3 A cypher or figure. 4 An act of a drama. 5 Variegated or spotted.

1 A carpenter. 2 The chief of snakes. a

^m
तक्षकः (नागबर्धकयोः)

1 Crystal. 2 The sun. b

⁷³
अर्कः (स्फटिकसूर्ययोः)

1 Wind. 2 *Brahma*. 3 Sun. 4 Soul.

5. (मायते वेद्यसि ब्रह्मे पुंसि) कः

5 Head. 6 Water. c

^m
कं (शिरोऽमुनोः)

1 Shrivelled green. 2 Breity. d

^m
(म्यात्) पुत्रकः (सुब्ध्याय संक्षेपे भक्तसिक्थके)

1 An owl. 2 Root of a tail. e

6. (उलूके करिणः पुच्छमूलोपान्ते च) पेयकः

Water pot. f

^{m n}
(जमण्डलो च) करकः

A *Buddha* or saint. g

^m
(सुगते च) विनायकः

1 Cubit. h
2 A span.

^m
7. किष्कु (हस्ते वितलो च)

Scorpion. i

^m
(शूयकोटे च) दक्षिणः

An integrant part. j

^m
(प्रतिकूले) प्रतीक (ग्लिधेकदेशे च पुंमयम्)

^a Or of demi-gods shaped like snakes, abiding in the infernal regions. Also 3 Speaker of the prologue to a drama. ^b Also 3 Asclepias gigantea. 4 Copper. 5 A title of *Indra*. ^c Also 7 Joy. ^d Others say, 2 Celerity. 3 Lump of boiled rice. ^e That is of an elephant's tail. ^f Especially a hollow Coconut, or gourd. Also m. f. 2 Hail. m. 3 Pomegranate. 4 A bird (Curlew.) m. n. 5 A box to hold beetle-leaf. ^g Also 2 Title of GANESA. 3 Title of YAMA. 4 Name of VISHNU's eagle. 5 A spiritual teacher. 6 Obstacle; difficulty. ^h Whether the measure, or the forearm. ⁱ The insect; as well as the sign of the zodiack. Also, 2 The month during which the sun is in Scorpio. Likewise, 3 A crab. 4 A hairy caterpillar. 5 Name of a tree, (*Vangueria Spinosa*). ^j And m. f. n. 2 Contrary; not consonant. 3 Inverse.

1 Gentian. a
2 A fragrant
grass. b

Sorts of Cucurbitaceous plants. c

8. (स्याद्) भूतिक (नु भूनिवे कतृणे भूस्त्वणे ऽपि च)

(ज्योत्स्निकायां च घोषे च) कौशातक^{1 f d}

(इय कटफलै)

A white sort of Mimosa. e

9. सिते च खदिरौ सोमवल्कः (स्याद्)

(इय सिङ्गके

1 Incense.
2 Meal of
sesame. f

तिलकल्केच) पिण्याकौ

वाङ्गोकं (रामटे ऽपि च)

Asafoetida. g

1 INDRA.
2 Beldium.
3 Owl. i

10. (महेन्द्रगुणुलूकयालयादिद्यु) कौशिकः

(रुक्तायशस्वास्त्रा) तङ्गः

(सख्ये ऽपि) चुल्लक (स्त्रियु)

1 Disease.
2 Owl.
3 Snake. k

Small. l

¹—को.

² आ—.

* Gentiana Chirayta, Roxb. ^b Andropogon Schoenanthus: and another kind. Some, varying the interpretation, make this a name of the *Câyaphal*. ^c Vizt. 1 Trichosanthes dioeca. Luffa Pentandra and Acutangula, R. Likewise 3 Achyranthes aspera. Also

4 Night. ^d And कौशातकी. * Also 2 the *Câyaphal*. ^f Likewise 3 Oilcake of sesame. 4 Asafoetida. 5 Saffron. ^g Also 2

Saffron. And m. 3 Name of a country. 4 Horse bred in that country. 5 Man of a low tribe. ^h And वाङ्गिकं, वाहिकं, or वङ्गोकं.

ⁱ Also 4 Snakecatcher. Likewise 5 Ichneumon (viverra mungo). 6

Title of VISWAMITRA. 7 Skilled in dictionaries. And ^f कौशिकी.

8 Title of GAURĪ. 9 Name of a river in Bengal. Or कौशिकः

—को. ^k Also 4 Sound of a drum. ^l Also 2 Hard. 3 Low,

vile. 4 Poor, indigent. 5 Youngest. ^m Fem. चुल्लका. Also

खुल्लकः—का.

The moon. a 11. जैवाटकः^m (अश्वत्थे ऽपि)

A horse's
hoof. b

(गुरे ऽणश्चस्य) वर्त्तकः^m

A leopard.
c

(याघ्रे ऽपि) घुण्डरोको^m (ना)

An aroma-
tick seed. d

(यवान्यामपि) दीपकः^{m e}

1 Ape.
2 Dog.
3 Shaka.

12. शालाटकाः^{1m} (कपि क्रौञ्चानः)

Gold. f

(सर्पे ऽपि) गैरिकम्ⁿ

Pain. g

(पेडार्थे ऽपि) यलोकंⁿ (माद्)

1 Falsehood.
2 Any thing
displeasing.

अलोकंⁿ (त्वप्रिये ऽवृत्ते)

1 Disposi-
tion. 2 Race,
family. 3
Part. 2
Scale of a
fish. 3 Bark.

13. (श्रीलान्वयाव) ऽनूकेⁿ (दे)

अनूकेⁿ (अकलवत्कवे)

1—क.

^a Also m. f. n. ² Long-lived. ³ Thin. ^b And m. f. ² A quail. ^c Also ² The elephant posted in the S. E. to uphold the world. ³ A proper name (the author of a dictionary). ⁴ A variety of the sugar-cane. Likewise n. ⁵ A white lotos. ⁶ A white umbrella. ⁷ A medicinal drug. ^d Ligusticum Ajowan, Roxb. Or else Apium involucreatum, R. Also ² Cumin (Cuminum Cyminum). ³ Celosia Cristata. ⁴ A lamp. ⁵ In rhetoric, a certain elegance of construction. ^e Or दीप्यकः m. n. ¹ Ligusticum Ajowan, R. ² Apium involucreatum, R. ³ Celosia cristata. ^f Also ² Red orpiment. ³ Red chalk. ^g Likewise ² Any thing displeasing. ³ Unfit to be done. ⁴ Strange. ⁵ Reverse. Also m. ⁶ Addicted to an unnatural crime. ^h Also : ³ The forehead. ⁱ Likewise m. ³ A former state of existence.

1 A weight.
a 2 Gold. 3
Ornament
on the
breast.

(साष्टे षष्ठे सुवर्णानां हेतु रोभूवशे पले

14. दोनारे ऽपि च) निष्को (ऽस्त्री)

1 Sin.
2 Fraud. b

कल्को (ऽस्त्री समवेनसे)

दमो ऽप्य)

1 Siva's
bow. 2 In-
dent. c

(ऽथ) पिनाको (ऽस्त्री शूलशङ्करधन्वनीः)

A female
elephant. d

15. धेनुका (लु करेयां च)

Cloudiness.
e

(मेघजाले च) कालिका

1 Agony. 2
Explanatory
verse. f
An carrying.
g

कारिका (यातनादृक्तेः)

कशिका (कर्णभूषणे)

* One of 108 *sucarnas*. Also one of 4 *sucarnas*. Likewise one of 2 *carshas*. b Also 3 Dirt. 4 Ordure. 5 Sediment. 6 Levigated powder. 7 The bellerick myrobalan. And m. f. 8 Sinful; wicked. c *Siva's*; some say, any trident. Also 3 A shower of dust. d Also 2 A milch cow; especially one which has recently calved. 3 Dagger. Likewise m. 4 Proper name; a demon slain by CRISHNA. n. 5 A herd of kine. 6 Gesture of a woman. e A multitude or succession of clouds. Also: 2 A dark cloud threatening rain. 3 A fog or mist. 4 Blackness. 5 Black. 6 The Goddess GAURĪ. 7 Name of a terrific goddess. 8 A female crow. 9 A black scorpion. 10 Spikenard. 11 A sort of potherb. 12 A branch of a Cucumber plant. 13 A line of hair reaching to the navel. 14 Price of a commodity on credit. 15 Interest at a monthly rate. 16 Spirituous liquor. 17 A stain or defect in gold, &c. f Or, as otherwise read, 3 Interest at any stipulated rate. 4 Action in general. Also 5 An art or profession. 6 A female rope-dancer and tumbler. g Also 2 The pericarp of a lotos. 3 The tip of an elephant's trunk. 4 The middle finger.

16. करिहस्ताकुलौ पद्मवोजकोश्यां)

(त्रिषूत्रे)ⁿ

- 1 Hand-
some. 2
Chief,
principal. b
1 Chief.
2 Other.
3 Alone.
4 One.

^{mfn}
हृन्दारकौ (रूपिमुखात्)

^{mfn}
यको (मुख्यान्वकोबलाः)

Hypocriti-
cal. c

17. (स्यादामिकः) कौक्कुटिको (यथादूरेरितेक्षणः)

- 1 Attentive.
2 Indolent.
d

^{mfn}
लालाटिकः (प्रभोर्भाबदर्शी कार्याक्षमश्च यः)

- 1 Side of
a hill. 2
Bracelet.
3 Circle. e
1 A thorn.
2 A paltry
toy. 3 Hair
on end. t

18. (भूम्भ्रितम्बलये चक्रेषु) कटको (ऽस्त्रियाम्)

^m
(सूचये क्षुद्रशत्रौ च लोमहर्षे च) कण्टकः

^a The following admit the three genders. ^b Also m. 3 A god. 4 A general or leader of an army. ^c Also, ^e One who never looks far before him ; but steps with caution for fear of treading on insects. ^d Watchful of his master's looks. 2 Careless or incapable of work. 3 Mode of embrace. ^e Also 4 A ring on an elephant's tooth. 5 An army. 6 A metropolis. 7 Sea salt. ^f Also 4 A fish-bone. 5 Finding fault. This and the preceding line are omitted by most commentaries.

SECTION II.

1 Bright-
ness. 2 Ray
of light. 3
Flame. a

1 A bee. 2
An arrow.

An aurifer-
ous gem. b

Organ of
sense. c

1 Ray of
light. 2
Flame. d

19. मयूख (मिडकर ज्वालाख)^m

(मलिवार्यौ) लीमुखौ^m

शंखौ (निधौ ललाटाग्नि कन्धो न खौ)^m

(अग्नि पि) खम्ⁿ

20. (दृष्टिज्वाले अपि) शिखे^{1/}

SECTION III.

1 A monn-
tain. 2 A
tree. c

1 Wind. 2
An arrow. f

1 An arrow.
2 The sun. 3
A bird. g

1 A bird. 2
The sun. h

1 Areca. i
2 Multitude.

(शैलपक्षौ) नगाम्बौ^{2 m 3 m}

अणुगौ (वायुविशिखौ)^m

(अरार्कविद्युताः) खगः^m

21. पतङ्गौ (पक्षिसूक्ष्मौ च)^m

पृगः (कामुलपुन्दर्याः)^m

1—खा.

2 नग.

3 अग.

* Also 4 Beauty. † And 2 The bones of the forehead. m. n.

3 A shell, a conch. 4 In numeration, the twelfth place of figures.
e Also 2 Vacuity. 3 A cypher. 4 Heaven. 5 The sky. 6 Auspici-
ousness. d Likewise 3 A branch. 4 A radiant branch. 5 Crest

of a peacock. 6 Lock of hair on the head. 7 Chief, principal. * Also

3 A serpent. 4 The sun. † Likewise m. f. n. 3 Fleet, moving
with speed. * Also 4 A planet. 5 A grasshopper. 6 A god.

7 Sound. † Also 3 A grasshopper. 4 Brasil-wood. † Masc.
The palm (Areca faufel). Neut. Its nut.

Cattle. a	(घश्वे ऽपि) नृगः ^m
1 Stream. 2 Speed. b	वेगः (प्रवाहजवधोरपि) ^m
1 Pollen of flowers. 2 Dust. c	22. परागः (कौसुमे रेखो खानीयदौ रजस्यपि) ^m
An ele- phant. d	(गजे ऽपि) नागमातङ्गाव् ^m
A circlet on the fore- head. e	अपाङ्ग (स्त्रिलक ऽपि च) ^m
1 Nature. 2 Relinquish- ment. f	23. स्वर्गः (स्वभावनिर्माद्यनिश्चयाथायक्यरूप) ^m
1 Armour. 2 Means. g	योगः (सन्नद्धनोपावधानसङ्कतिवृत्तिवृ) ^m
1 Enjoy- ment. 2 Hire. h	24. भोगः (सुखे त्यादिभूतावृत्तेस्व फलसायवे) ^m
1 Sort of wood. 2 A deer. i	(चातके हरिणे वृत्ति) पारकः (शृङ्गे त्रिवृ) ^m

^a Likewise 2 Deer. 3 An elephant with white marks on his fore-head. 4 A constellation (the head of Orion). 5 Search. ^b Also 3 Rapid transition, as of mind or wind. 4 Call of nature. ^c And 3 Fragrant powder. Also 4 Eclipse. 5 Coral. ^d Also नागः. 2 A snake (Coluber naja: and a sort of demigod shaped as a serpent). 3 A cruel person. 4 Name of a country. 5 In comp. Pre-eminent. 6 Mesua ferrea. 7 Roultera tinctoria, R. 8 Cyperus pertenuis, R. Likewise नृगः. 2 A race of mountaineers. 3 The sacred fig-tree (Ficus religiosa). ^e Also 2 Corner of the eye. 3 A lame or maimed person. ^f Likewise Certainty. 4 A chapter or section. 5 Creation. Also 6 Perseverance. 8 And 3 Meditation. 4 Union. 5 Junction. Also 6 Keeping a fixed posture. 7 Lucky conjuncture. 8 In astrology, A mode of reckoning the moon's longitude. ^h And 3 Expanded head of a serpent. 4 Body of a serpent. Also 5 Eating. 6 Nurture. ⁱ And m. f. n. 3 Variegated. Also m. 4 An elephant. 5 A bee. 6 A peacock. ^j Or शारङ्ग.

An ape. a

25. (कपौ च) जवगः^m

1 Curse. 2

Defeat. b

(शापे त्व) अभिघ्नः (पराभवे)^m

1 A yoke.

2 A pan. 3

An age. c

(यानाद्यङ्गे, युगः (पुंसि)^m

1 Heaven.

2 An arrow.

3 A bull. 4

Speech. d

युगं (युग्मे हतादिषु)ⁿ26. (सर्गेणुपशुवागवचदिमेत्रपरिशुजले)^mलक्षदृष्ट्या स्त्रियां पुंसि) गौः^m

1 A mark. 2

Privy part. f

लिङ्गं (चिह्न शेषतोः)^m

1 Prefe-

rences. 2

Summit. g

1 The head.

2 Privy

part. h

27. शृङ्गं (प्राधान्यसान्त्वोच्च)ⁿबराहं (शृङ्गमुखायोः)ⁿ

1 Prosperi-

ty. i

भगं (श्रीकाममाद्यात्मवीर्ययत्नार्थकीर्तिषु)ⁿ

* Also 2 A frog. 3 Sort of bird (a diver). 4 Dawn: the charioteer of the sun. ^b Also 3 Oath. 4 Group's imputation. 5 Embrace. ^c The *Crita*, *Trêtâ*, *Divâpara* and *Cali*. Also 1 A measure of four cubits. ^d And 5 The thunderbolt. 6 A region or quarter. 7 An eye. 8 A ray of light. 9 The earth. 10 Water. Likewise 11 The sun. ^e Masc. in some senses; and fem. or even neut. in others. ^f Membrum virile. Also 3 A sign or token. 4 The Symbol of SIVA. ^g Of a mountain. Likewise 3 A home. Also fem. 4 A sort of fish (*Silurus puugentissimus*). 5 A poisonous plant. ^h Pudendum muliebre. ⁱ Or 2 Beauty. And 3 Love, desire. 4 Pudendum muliebre. 5 Excellence (virtue, knowledge, &c.) 6 Strength, Vigor. 7 Care. 8 Glory, fame. And m. n. 9 One of the twelve suns. Also 10 The Moon.

SECTION IV.

1 Destruction. 2 An iron club. a

28. परिघः^m (परिघाते स्वे ऽप्य)

1 Multitude. 2 A current. b

ओघा^m (वन्दे ऽमसां रवे)

1 Price. 2 Mode of adoration. c
1 Sin. 2 Pain. 3 Passion.

(मूले प्रजाविधाव्) ऽर्घीः^m

(ऽहो दुःखयसनेव्) ऽघम्ⁿ

Pleasing. d

29. (त्रिष्विष्टे ऽपि) लघुः^{mfn}

SECTION V.

1 A swing. e
2 Glass. f

काचाः^m (प्रिक्वन्द्देदद्युजः)

1 To. 2 Expressiveness. g

वियर्याले विल्लरे च) प्रपदः^{nl}

1 Fire. 2 A tried minister. 3 A month. h

(पावके) शुक्तिः^m

30. (मासमाये चाप्यपघे पुंसि मेध्ये सिते त्रिषु)

1 Passion. 2 Desire. i

(अभिषङ्गे सुहावाच्च गमसौ च) रुचिः (स्त्रियाम्)

^a Or 3 A club armed with iron. ⁴ In astrology, One of the *Togas*. ^b Of water. Also 3 Succession. ^c Or of showing respect. ^d Also 2 Small. 3 Light. And n. 4 Quick. ^e For steep tiding a load. ^f And 3 A disease of the eye. ^g And 3 Error or illusion. 4 Prolixity. 5 Abundance. Also 6 Delusion. ^h That of *Āśhād'ha* or of *Jyaishṭ'ha*. Or 4 The Hot season. 5 The sentiment of love. And m. f. n. 6 Pure. 7 White. ⁱ And 3 A ray of light. Or 4 Intentness. 5 Splendour. 6 Beauty.

SECTION VI. ^a

1 Clear. 2 A
bear. b

31. (प्रसन्ने भल्लुकेषु) ^m ऽच्छे।

1 A cluster. 2
Sort of neck-
lace. c

^{m f n} गुच्छः (संस्कारयोः)

1 Item of a
garment. d

^m (परिधानाच्चले) कच्छे। (जलप्रवाहं त्रिलिङ्गकः)

SECTION VII.

1 A peacock.
2 VERNER'S
Egg. e

32. (किंकिताक्षे व) ^m ऽहिभुजे।

1 A tooth. 2
A peacock's
egg. e

^m (दन्तविप्राख्यं दिवाः)

1 VERNER'S
SNAKE. 2
egg. f

^m अजा (विष्णुहरच्छाया)

1 A woman.
2 A road. g

^m (गोष्ठाध्वनिः) वजाः

1 A defiled
egg. 2
YAMA. h

^m 33. धर्मेराजा (मिनवमै)

An elephant's
tooth. i

^{m n} दृष्टे (अस्ति ऽपि न खिवाम्)

^a The stanza, constituting this section, is omitted by most commentators. ^b Also 3 Crystal. ^c Likewise 3 A clump. 4 A

multitude or assemblage. ^d And m. f. n. (some say m.) 2 Bank or shore. Also m. 3 Sort of tree (Hibiscus Pepulneoides). ^e Of the

three first tribes. And 3 An oviparous animal: a bird, &c. ^f Also

4 *Brachid.* 5 Cepid. 6 A sheep. Proper name; Son of RAGHU.

^g And 3 A multitude. ^h Also 3 Title of YUJINIST'HARA. ⁱ Like-
wise 2 An labour.

1 A field. 2 A
city gate. n
3 A pretty
woman.

ⁿ
बलजे (क्षेत्रप्रदारे)

^f
बलजा (वलणुदर्शना)

1 Even
ground. 2
War

34. (समे क्षांशे रणे ऽप्या) जिः

1 Progeny.
2 People.

^f
प्रजा (स्यात्सन्तौ जन)

1 A couch.
2 The moon.

^m
अजो (शङ्कमणिकौ च)

^b
1 Owl. 2
Perpetual.

^{m f n}
(सके नित्ये) निजं (त्रिषु)

SECTION VIII.

1 Soul. c

35. (पुंस्मात्मनि प्रवीणे च) क्षेत्रज्ञे (वाचस्त्रिङ्गकः)

1 Thought.
2 Name.
3 Hint. d

^f
संज्ञा (साक्षितनानामद्वैताधैश्वर्यसूचना)

1 A physi-
cian. 2 A wise
man.

^m
36. दायज्ञे (वैद्यविदांस्तौ)

1 A wise
man. 2 De-
vīā. c

^m
ज्ञे (विदान्तात्मजो ऽपि च)

¹ अजि.

^a Also 3 War. ^b Also 3 *Dhanwantari*. 4 A tree (*Eugenia acutangula*). And n. 5 A Lotus. ^c And m. f. n. 6 Skilful. ^d Also ^e 4 Proper name: the wife of the sun. ^f First of the lunar race.

SECTION X.

SIVA. a

नीलकण्ठः (शिवे ऽपि च)

1 The stomach. 2 A granary. b

43. घुंसि कोष्ठे (ऽन्तर्जठरं कुसूले च¹ चन्तया)

1 Confirmation. c

निष्ठा (निष्पत्तिनाशान्तः)

1 Excellence. 2 Limit. 3 Region. d

काष्ठे (क्षये स्थितौ दिशि)

Prominent. e

44. (त्रिषु) ज्येष्ठे (ऽतिशस्ते ऽपि)

1 Very young. 2 Small. f

कनिष्ठे (ऽतिमुवाच्ययोः)

A staff. g

दण्डे (ऽस्त्री लगुडे ऽपि चादः)

1 A globe or ball. 2 Raisin sugar. h

गुडं (मालेयुवाच्ययोः)

1 A serpent. 2 A carnivorous beast. i

45. (सर्पनांसात्पशू) बर्हिः

1 काष्ठा.

^a Also 2 A peacock. 3 A blue jay (*Cyanus Indica*, &c.) 4 A gallinule. ^b And 5 An apartment. Also 4 Own. ^c And 2 Disappearance. 3 Distracted. Or 4 Stop. 5 Steady practice. ^d Or quarter. Also 4 A measure of time; 18 twinklings of an eye. 5 A place. 6 A plant (*Amomum Anthorhiza*). Likewise n. 7 Wood. ^e Also 2 Eldest. 3 Very old. Likewise m. 4 The month so called. And f. 5 The constellation. ^f Also 3 Youngest. And f. 4 The little finger. ^g Likewise 2 A measure of four cubits. 3 A churning stick. 4 A measure of time; 24 minutes. 5 Punishment. YAMA; the Judge of the next world. 7 A companion of the sun. 8 A column of troops. 9 A stem or trunk. ^h Also f. 3 *Euphorbia Trucalli*. &c. ⁱ As a tiger, &c. Also 3 A wicked man.

- 1 A cow.
2 The earth.
3 S. seedling

गोभूवाचलि) डा इला

A Gamba
rod, c

ल्लेडा (वण्णलाकापि)

An Indian
beard

नाडी (काले अपि घट्त्तणे)

- 1 A stem.
2 A narrow, c

45. काण्डो (इलो दण्डवाखावर्गवसरवारिण)

Trappings of
a horse, f

(म्याद) माण्ड (मन्नाभरणे मन्ने मूलवणिग्धने)

SECTION XI.

- 1 Much.
2 Promise, g

47. (मण्णप्रतिज्ञयोर्) वाढं

- 1 Much.
2 Difficult, h

प्रगाढं (मण्णज्जयो)

- 1 Able.
2 Bulky, i

(मत्तान्धुलो विष्णु) दण्डो

- 1 Arranged.
2 Compact, j

वृद्धा (विन्यस्तसंदत्तो)

1 इडा.

* And 4 Wife of BUDDHA and daughter of ISHWAKU. ^b The word is written both ways. ^c Likewise 2 A war whoop. And m.
3 Venom. ^d Equivalent to 24 minutes. Also 2 A pipe or tube. 3 A vein or artery. 4 The guts. 5 A fistulous sore. 6 The hollow stalk of a lotus, &c. ^e And 2 Bad. 3 A chapter. Or 4 A horse.
5 Multitude. Likewise 6 Opportunity 7 Water. Also 8 A Cluster; or a shrub. 9 A branch of a tree. ^f Some say, his saddle. And 2 A vessel. 3 Stock or capital. Also 4 An ornament. ^g Some make the term indeclinable. ^h Or 3 Pain. 4 Firm. ⁱ Also 3 Strong.
4 Firm. 5 Confirmed. 6 Much. ^j Likewise 3 Large.

1 A barber, a	52. यासणी (वीपिते पुंसि श्रेष्ठे यामाधिवे त्रिपु)
1 Wood, felt, &c. b	रुखा (विवादिहोमि सादावर्ते चान्तराधिवे)
1 A doe. 2 A golden image, d	53. हरिणी (शान्दगी हेमप्रतिमा हरिता च या)
Yellowish white, c	(त्रिपु पात्रो च) हरिणः
A house post, f	सूखा (स्वप्ने ऽपि वेसनः)
1 Desire, 2 Thirst,	54. तृष्णे (सुहायिमासे वे)
1 Blame, 2 Pity	(त्रुष्णाकरणे) घृणे
1 A market, g	(वहिक्रय्ये ऽपि) विपणिः
1 Spirituous liquor, 2 The west,	(मुराप्रत्यब्ध) वाख्यो
A female ele- phant, h	55. करेणु (स्त्रियां स्त्रीनेने)
1 Strength, 2 Wealth, j	अविणं (तु वसं धनम्)
1 A house, 2 Preserver, k	हरणं (हरश्चिजोः)
A lotus, l	श्रीपर्णे (वसले ऽपि च)

- ^a And m. n. ² Excellent. ³ A superintendent of a village.
^b And ² A circle of hair between the eye brows: esteemed a token of greatness. ^c Or उरुता. ^d And ³ Green. Also ⁴ Sort of metre.
⁵ A description of women. ^e Also m. ² A deer. ^f Likewise
² An iron image. ^g Also ² A stall or shop. See Book II. ch. 2. ².
³ A commodity for sale. ^h And m. A male elephant. ⁱ Or fem.
करेणु. ^j Also ² Gold. ^k Likewise ³ Preservation. ⁴ Killing.
^l Nelumbium speciosum. Also ² Premna spinosa and longifolia.

1 Poison.
2 War, a

56. (विषाभिमरलौहेषु) तीक्ष्णंⁿ (क्षीवे खरे त्रिषु)

1 Proof.
2 Limit, b

प्रमाणंⁿ (हेतुमर्यादाशस्त्रेयत्ताप्रभाट्यु)

1 Instrument.
2 Field, c

57. करणंⁿ (साधकतमं क्षेत्रगात्रेन्द्रियेषु)

1 Birth, 2
Unmixed
march of
troops, d

(प्राणुत्पादे) संसरणंⁿ (मृगमाद्यंⁿ लो)

58. घण्टापथे)

1 Food vom-
ited, 2 Trans-
ing, e

(इय वान्तात्रे) समुद्ररणंⁿ (मुत्रये)

(अतस्त्रिषु)^g

1 A horn, 2
Elephant's
tooth, f

विषाणं^{m f n} (सात्वतुष्टकेभदⁿ)

1 Deceit, 2
Humble, h

59. प्रवणं^{m f n} (क्रमनिर्णायीं प्रजे ना तु वतुषु)

1 Miscelane-
ous, 2 im-
pure, i
1 Desert,
2 Salt and
barren soil,

सङ्कीर्णं^{m f n} (निश्चिताशुभाय)

ईरणं^{m f n j} (शूल्यमंⁿ)

* Or 3 D a h. 4 Lion. 5 A weapon. Any thing metallic.
7 Haste. 8 Sea salt. And m. f. n. 9 Sharp. 10 Hasty. Also m.
11 Nitre. ^b And 3 Sacred ordinance. 4 Quantity. 5 Authority.
* And 3 Body. 4 Organ of sense. Also 5 Cause, m. 6 A tribe
spring from the third and fourth classes. ^d Or 3 Beginning of war.
And 4 A highway Or 5 A resting place. ^e As of water from a well.
Or 3 Eradicating of a tree, &c. ^f And उद्धरणं. ^g The following
admit the three genders ^h And m. 3 A place where four roads meet.
Also m. f. n. 4 Generous. 5 Principal. ⁱ Or 3 Mixed. 4 Of
an impure or mixed tribe. ^j And ईरणं.

SECTION XII.

- 1 A god.
2 The sun.
60. (देवसूयै) विवस्वन्तौ^{1 n}
सरस्वन्तौ (नदार्णवा)^{2 n}
The sea, a.^{3 m}
1 A river.
2 The sea, a.
1 A bird.
2 A bird's
bird.^{4 m}
(पक्षिवायै) गरुत्मन्तौ
शकुन्तौ (भासपक्षिणौ)^{5 m}
1 The Indian
squire, 2 A
bird, b.
1 Fire, 2 A
comet, c.
1 A cloud.
2 A moun-
tain, d.
1 A bird.
2 The as-
tricism, e.
1 Wind, 2
A deity, f.
1 An ele-
phant driver.^{6 m}
2 A chario-
teer, b.
1 A holder.
2 A pointish-
er, i.
1 A boat.
2 A young
animal, j.
1 A departed
soul, k.
61. (अग्न्यन्तायै) धूमकेतु-
जोषूतौ (मेघपर्वतौ)^m
हस्त्रौ (तु पाणिनक्षत्रे)^{6 m g}
मरुतौ (पवनामरौ)^{7 m}
यन्त्रा (हस्तिपके तुते)^{8 m f n}
भर्ता (धातरि पोष्टरि)^m
(यानप्रात्रे शिषौ) पोतः^m
घेतः (प्राण्यन्तरे मृत)

1—त. 2—त. 3—त. 4—न्त. 5—तु.
6—त or —त. 7—न्त. 8—ह.

- * Also m. f. n. 3 Juicy. f. 4 Goddess of speech. 5 A river.
b Likewise 3 An insect. c Also 3 A falling star. d Likewise
3 The plant called *Deôtâr*. e Corvus. Also 3 An elephant's trunk.
4 A cubit. 5 (In composition with केश) multitude; pre-eminence.
f Of a particular order. Also n. 4 Medicago esculenta. g मरुत्
or मरुतः. h Likewise m. f. n. 3 Any person who restrains. i And
m. 3 A husband. j Also 3 Site of a house. k And m. f. n.
2 Dead.

1 The moon's
descending
node. a

63. (महमेदे ध्वजे) दैतुः^m

1 A king.
2 A son. b

(पार्थिवे तनये) सुतः^m

1 An archi-
tect. c

स्यपतिः (कारुमेदे ऽपि)^m

1 A merchant.
2 A king.

भूमृद् (भूमिधरे ऽपि)^{1 m}

1 A king. d

64 मूर्धनभिषिक्तो (भूमे ऽपि)^m

A woman's
countenance.

कृतुः (स्त्रीकुसुमे ऽपि)^{2 m}

1 Vishnu's f

(विष्णवप्य) ऽजितः ऽयत्तो^m

1 A Car-
wheel. 2 A
chariot. g

सूत (सृष्टि सारथी)^m

Wise, learn-
ed. h

65. यत्तः (प्राज्ञे ऽपि)^{m f n}

1 A science.
2 An exam-
ple. i

दृष्टान्ताव (उभे शास्त्रनिदर्शने)^{3 m}

1 Character.
2 A portrait.

क्षत्रा (शास्त्रारथौ वाऽप्ये क्षत्रियार्था च भूमेजे)

1 Tonick.
2 A stud. k

66. दृष्टाः (प्राप्रकरणे प्रकारे कर्त्तव्ये तत्तयेऽपि)^m

1—तु.

2—क्त.

3—न्त.

4—त्त.

* Reckoned as the ninth planet. 2 A flag or standard. 3 A mark or symbol. 4 A comet. 5 An enemy. ^b Or 3 A king's son. And 4 fem. सुता, a daughter. ^c Or 2 A head carpenter. Also 3 A person performing a sacrifice to the planet Jupiter. And m. f. n. 4 Chief. ^d Or 2 A man of the military tribe. 3 A mixed class sprung from the 1st and 2d. 4 A chief minister. ^e And 2 A season; spring, summer, &c. ^f Also अजितः. 2 One of the *Jinas*. m. f. n. 3 Unconquered. And अयत्तः. 2 *Siva*. n. 3 The Supreme soul. 4 Any invisible principle. m. f. n. 5 Indistinct. ^g Likewise 3 A mixed class sprung from the 2d and 1st. 4 Quicksilver. m. f. n. 5 Generated. ^h Also 2 Evident. 3 Ascertained. ⁱ Likewise 3 Death. ^j And 3 A mixed class sprung from the 4th and 2d. 4 One sprung from the 4th and 3d. Likewise 5 Son by a female slave. ^k And 3 Whole. 4 Rumour. Story.

1 War. 2 A stage. a

^m आनर्त्तः (समरे वृत्तस्यावगीष्टविशेषयोः)

1 YAMA. 2 Right conclusion. b

^m 67. कृपाःत्वा (यमसिद्धान्तैवाकुण्डलकर्मसु)

(क्षिप्रदि रसरक्तादि महाभूतानि तदुणः)

1 Principle of the body. c

^{1 m} 68. रक्तियाण्यस्यविकृतिं प्रवृत्तौ विना प्रवृत्तः

The seraglio. d

^m (कल्यान्तरे ऽपि) शुद्धात्वा (वृत्तस्यासर्वगोचरे)

1 An iron spear. 2 Flower. e

^{f f} 69. (कामसामर्थ्येन) प्रसिद्ध

1 Motion. 2 body. g

^f मूर्तिः (काठिन्यकाययोः)

1 Expansion. 2 A creeping plant. h

^{f h} (विस्तारवह्नेयम्) प्रवृत्तिर

1 Night. 2 A house. i

^{2 f} (वसन्ती) रात्रियेऽभिः

1 Loss. 2 Worship. j

^f 70. (सुवार्चयोर) अपवर्तिः

^{f k} सति (दानावसानयोः)

1 Gift. 2 Instruction.

1— तु.

2— ति or — ती.

* Or 3 A theatre. 4 Name of a Country on the N. W. coast of India. 5 Inhabitant of that country. ^b Demonstrated doctrine. And 3 Destiny. 4 Sinful act. ^c Viz. phlegm, wind and bile. 2 Constituent part: as blood, flesh, marrow, &c. 3 The primary elements; earth, water, fire, air, and ether. 4 Their qualities, odour, flavour, colour, touch, and sound. 5 The organs of sense, nose, tongue, eye, skin and ear. 6 Fossil. 7 Metal. 8 Root of words; crude verb. ^d The king's private palace, or apartments of his women. Also 2 The king's wife, or concubine. ^e Likewise 3 Energy of a deity; as Ganes of SIVA. ^f शुक्लः or शुक्लो ^g Or a definite form. ^h प्रवृत्तिः or प्रवृत्तिः. ⁱ Also 3 Stay, abode. ^j Likewise 3 Expense. 4 Exclusion. ^k Some add सतिः and सन्तिः.

1 Pain. 2 End
of a bow.

अर्तिः (पीडा धनुश्चेत्योर)

1 Kind or
root. 2 Bl. th.

जातिः (सामान्यजन्मयोः)

1 Usure. 2
Orange. c

71. प्रवारसन्द्यो रोरित्

1 Colour
of season. d

ईति डिम्बप्रासयोः)

1 Gain. 2
Outrigger. e

(उदये ऽधिगमे) प्रातिः

1 Three sa-
cificial fires. f

त्रेता (त्रिदिव्ये युगे)

A harp. g

72. (वीणानेरे ऽपि) मद्धती

1 Ashes. 2
Success. h

भूति (भैरवि सप्तदि)

1 River of
snakes 2 City
of serpents. i

(नदीनगर्योर्नागानां) भोगद्वय

(ऽथ सङ्गरे

1 Combat.
2 Company.
3 Assembly.

73. संगे सभायां समितिः

1 Wine
less. 2 A-
bode. j

(क्षयवासावपि) क्षतिः

1 Sun beam.
2 A. 3. 4. 5.
2. Flame.
1. The world.
2. 8. 1. of
metre. k

(रत्नेरर्धश्च एतत् च वक्रिज्वाला च) हेतयः

74. अमलो (जगति चन्देविशेषे ऽपि क्षित्वापि)

1—ति. 2—तो. 3—ति.

- * Or आर्ति. ^b Also 3 Sort of metre. 4 Jasmin. 5 Nutmeg. 6 Lineage. ^c Likewise 3 Brass. 4 Scoria of metals. ^d And 2 Travelling abroad. ^e O. 3 Rise. 4 Improvement, success. ^f And 2 Second age of the world. ^g NAREDA's lute with 100 (some say seven) strings. 2 Solanum melongena. ^h Also 3 Super-human power, as rendering oneself invisible, &c. 4 Production. ⁱ Both situated in the infernal regions. Also m. भोगवत् (—वत्). A serpent. ^j Also 3 The earth. 4 Period of general destruction. ^k And 3 The earth.

1 A metre. 2 Ten. a	^f पंक्ति (श्चन्द्रे ऽपि दशमं)	
Majesty or dignity. b		^{1f} (स्यात्भावे ऽपि चा) यतिः
Motion. c	^f 75. पत्ति (गत्तौ च)	
1 Root of a wing. d		^f (मूले तु) पञ्चतिः (पक्षभेदयोः)
1 Origin. 2 Sex. e	^f प्रकृति (यैः निमित्तं हे च)	
Style of com- position. f		^{2f} (कौशिक्याद्याश्च) वृत्तयः
Scale. g	^f 76. सिकताः (सुधासुकापि)	
1 Holy scrip- ture. 2 Au- can. i		^f (वेदे अक्सि च) श्रुतिः
Beloved woman. j	^f वनिता (जनिताद्यर्थानुरागायां च योषिति)	
A cavern. k	^f 77. गुप्तिः (क्षितिच्युदासे ऽपि)	
1 Holding 2 Softness. l		^f वृत्ति (अरण्यधैर्ययोः)
1 A nar- row. 2 A narrow. m	^f वृत्तौ (सुधवागीकीच्छन्देभेदे महद्यपि)	

1 आ . 2 ति.

^a Also 3 A row. ^b Likewise 2 Breadth. 3 Future time.
4 Restraint of mind. ^c Also 2 A platoon. And m. 3 A foot sol-
dier. ^d And 2 First day of a lunar month. ^e Or 3 Pudendum
multi bre. And 4 Natural disposition. 5 Material nature. 6 Orig-
inal matter. 7 Root of a word. ^f And 2 Livelihood or profession.
3 Exposition or gloss. ^g Also 2 Sandy ground. 3 Stony nodules.
^h Some admit the singular number. ⁱ Likewise 3 Listening. 4 A
rumour. 5 A quarter of a musical tone. ^j Or 2 A woman in
general. 3 m. f. n. Solicited, begged. ^k Or 2 A hole in the ground.
3 A sink. Also 4 A prison. 5 Concealment. ^l Likewise 3 Sa-
tisfaction. 4 One of the astrological Yōgas. And m. 5 A religious
ceremony. ^m And 3 A large lute. 4 A mantle.

1 A woman.
2 A female
elephant. a
1 Liveliness.
2 Ramour. o

78. वासिता (स्त्रीकरिण्योश्च)

वार्त्ता (वृत्तो जनश्रुते)

1 Chaff
2 Health d

वार्त्त (फाल्गुन्यरोगे च त्रिष्व)

Water. e

(प्सु च) दृत्ता इत्ये

1 Silver.
2 Gold.

79. कलधौतं (रुद्धेक्षोर)

1 Cause.
2 Token.

निमित्तं (हेतुलक्ष्मणोः)

1 Science. f

श्रुतं (शास्त्रावष्टतयोर्)

1 The golden
age. 2 En-
ough. g
1 Great
dread. 2 Va-
liant act.

(युगपर्याप्तयोः) क्षतम्

1 An ele-
ment. h

(युक्ते क्षमादायते) भूतं (प्राण्यतीते समे त्रिषु)

1 Verse.
2 Conduct i

81. दृत्तं (पद्ये चरित्रे त्रिष्वतीते दृढनिष्ठत्वे)

Realm. j

महद् (राज्यं चा)

1 Calumny k

इवगोतं (जग्ये स्याद्विहिते रघु)

* Also n. 3 The cry of birds. m. f. n. 4 Perfumed. Or
वासिता. Or 3 A profession. 4 News. And m. f. n. 3
Healthy. And 2 Liquid butter. Also इक्षतं. 3 Nectar. 4 Re-
sidue of a sacrifice. 5 Unsolicited alms. 6 Exemption from trans-
migration. And m. f. n. 2 Heard. 3 Understood. Also
m. f. n. 3 Done. 4 Hurt. And m. f. n. 2 Right. 3 True.
4 Past. 5 (in composition) Like. 6 Been. Also n. 7 A living being.
m. n. 8 A demon. And m. 9 A class of demi-gods. And m. f. n.
3 Past. 4 Firm. 5 Round. 6 Studied. 7 Covered. Also n.
8 Profession. Also m. 2 The intellectual principle. 3 m. f. n.
Great. 4 A harp or large lute. And m. f. n. 2 Blamed,
censured. 3 Wicked.

Silver. a 82. श्वेतं (रूपे ऽपि)

1 A necklace.
2 Silver. b

रजतं (हारे रूपे सिते त्रिषु)

त्रिष्वितो

Movable,
locomotive. d

जगद् इहे ऽपि

Died, tinged.

रत्नं (नील्यादिरागि च)

1 White.
2 Yellow.
3 Clean.

53. अवदातः (सिते पोते शुद्धे)

1 Bound.
2 White. f

(बद्धार्जुनौ) सितौ

1 Fit 2 Ex-
cellent g

(यत्नो ऽतिसंस्कृते मर्षिण्यु) ऽभिनीते

1 Wrought,
finished h

(ऽथ) संस्कृतम्

84. (रुचिमे लक्ष्योपेते ऽप्यु)

Infinite,
endless i

ऽनन्तो (ऽनवधावपि)

1 Famous.
2 Glad. j

(ख्याते हृष्टे) प्रसीतो

1 Noble.
2 Learned. k

ऽभिजात (सु कुलजे बुधे)

1— त्.

* And m.f.n. 2 White. m. 3 Name of an island. 4 Name of a mountain. f. 5 A cowry. ^b Or, according to a different reading, 3 Gold (Ex. महारजतं). And m. f. n. 4 White. ^c The following admit the three genders. ^d Also n. 2 The world. m. 3 Air. ^e Also 2 Red. 3 Fond. And n. 4 Blood. 5 Copper. 6 Saf-iron. ^f Also 3 Destroyed. And f. 4 Clayed sugar. ^g Or 3 Much ornamented. And 4 Patient. Or 5 Impatient. ^h Or 2 Adorned. 3 Excellent. 4 Prepared. And n. 5 Language grammatically correct. ⁱ Likewise m. 2 VISHNU. 3 The king of serpents (Śeṣha). f. 4 The earth. 5 The goddess PARVATĪ. 6 A grass (Agrostis linearis). 7 A myrobalan. n. 8 The sky or atmosphere. ^j Also 3 Known. 4 Respectful. ^k Likewise 3 Fit.

1 Pure. 2
Desert. a

^{mfn} 85. विविक्तौ (प्रतविजनौ)

1 Foolish.
2 High,
tall. b

^{mfn} मूर्च्छितौ (मूढसोच्छयौ)

1 Sour;
Vinegar.
2 Harsh.

^{mfn} (दौ चास्त्रपरुषौ) शुक्तौ

1 White.
2 Black.

^{mfn c} श्रुती (धवलमेवकौ)

1 True.
2 Right. d

^{1 mfn} 86. (सत्ये साधौ विद्यमाने प्रशस्ते भ्यर्दिते च) सन्

1 Revered.
2 Distrest by
foes. e

^{mfn} पुरस्कृतः (प्रजिते ऽराच्यभियुक्ते ऽयतः कृते)

1 Secure f

^{mfn} 87. निवातात् (आश्रयावातो शस्त्राभेद्यं च वर्म यत्)

1 Produced.
2 High g

^{mfn} (जातोन्नदप्रवृद्धाः मूर्) उच्चिता

^{mfn} उच्यता स्वप्नौ

1 Increased.
ed. h

88. वृद्धिमत्प्राच्यतेत्यन्ना)

1 Respectful.
2 Respected.

^{mfn} आदृतौ (सादरार्पितौ)

¹ सत्.

* Or Lonely. Also 3 Discriminated. ^b And 3 Insensible.

* श्रुतिः — तो. — ति. Also सितिः. ^d And 3 Being, existing.

4 Excellent. 5 Respected, venerable. Fem. (सती). 6 A faithful wife. 7 The goddess PÁRVATÍ. ^c Or 3 Facing the enemy and

endeavouring to overcome him. 4 Placed in front. ^f As an abode.

2 Calm, free from wind. 3 Safe, as strong armour. ^g And

3 Grown large. ^h And 2 Endeavouring. 3 Born or produced.

SECTION XIII.

- 1 Meaning.
2 Victim. a ^m अर्थः (अभिधेयो रैवस्तुप्रयोजननिवृत्तियु)
- 1 Piece of
water. b 89. (निषानागमयोस्) तीर्थम् (ऋषिजुष्टजले गुरौ)
- 1 Powerful. c ^{mfn} समर्थ (स्त्रियु शक्तिर्ये सम्बन्धार्थे हिते अपि च)
- 1 Impotent.
2 Very old. 90. दशनीस्थौ (क्षीणरागद्वयौ)
- A road. d ^f वीथी (यद्वयि)
- 1 Assembly.
2 Court. e ^f (आस्थानीयतयोर) आस्था
- 1 Side of a
hill. f ^{mn} प्रस्थौ (स्त्रीसानुमानयोः)

SECTION XIV.

- 1 Meaning,
opinion. 2
Subjection. ^{Im} 91. (अभिप्रायवशै) अन्दाव्
- 1 A cloud,
2 A year. ^{mg} अन्दा (जमेतवत्वरौ)

१—न्द.

• And 3 Thing. 4 Purpose. 5 Prohibition. 6 Object.
7 Cause. 8 Request. • And 2 Sacred science. 3 Holy spot visit-
ed by pilgrims; especially sacred water. 4 Holy instructor. 5 Sacri-
fice. • And 2 Connected in sense. 3 Benevolent. • Also 2 A
line. 3 Terrace in front of a house. 4 A shop. 5 Sort of drama.
• Likewise 3 Consideration, regard. 4 State. • And 2 A measure
of quantity. • Some write अन्दा in both acceptations; others in
the last.

1 Defamation.
2 Command.

^{m a}
अपवादौ (तु निन्दाञ्चे)

1 Son. 2
Kinsman.

^m
दायादौ (सुसन्धान्वौ)

1 A ray of
light. 2 A
foot. b
1 The moon.
2 Fire. 3 The
sun.

^m 92. पादा (रश्मिंश्चित्तूर्यांशाश्च) ^{1 m}
(चन्द्राम्यर्कास् तमोनुदः)

111 report. o
1 Mud. 2
Young grass.

^m निर्वदौ (जनवादे ऽपि)
^m षादौ (जम्बालक्षयोः)

1 Cry. d

^m 93. (आरावे रुदिते ज्ञातर्य्या) ऋदौ (दारुणे रणे)

Favor. e

^m (स्यात्) प्रसादौ (नुदेषे ऽपि)

Sauce or con-
diment. f

^m मूदः (स्याद्यज्ञने ऽपि च)

A cowherd. g 94. (गोष्ठाध्यक्षे ऽपि) गोविन्दौ

^{3 m} (हर्षे ऽप्या) मोद (वन्) मदः

Joy h

1 Chief.
2 Royal in-
signia. i

^{m n i} (प्राधान्ये राजलिङ्गे च दृष्टाङ्गे) ककुदौ (ऽस्त्रियाम्)

¹— द, or — द.

² आ—.

³ आ —.

* Or अववादः.

^b And 3 A fourth part. Also 4 A root.

5 A measure of a verse, or one verse of a stanza. ^c Likewise 2 Dis-
regard. 3 A controversy decided. 4 Absence of contest. ^d Excla-
mation in pain, or simply a cry. And 2 Lamentation, with or without
noise. 3 A defender in general, or 4 An abetter of an enemy who at-
tacks in the rear of the army. 5 Terrific war. ^e Also 2 Bright-
ness. 3 Cleanness. ^f Likewise 2 Split pease. 3 A cook. ^g Also
2 CRĪ-UNA. ^h Likewise आमोदः. 2 Fragrancy; delightful odor.
And मदः. 2 Intoxication. 3 Inebriating liquor. 4 Insanity. 5 Pride.
6 The juice exuding from the temples of a rutting elephant. ⁱ And
3 Hump of a bull. 4 Summit of a hill. ^j Or fem. ककुत् (—द).

- 1 Knowledge.
2 Cry. a ^{1f} 95. (स्त्री) सम्मिञ् (ज्ञानसम्भाषा क्रियाकाराजिनामसु)
1 Religious
and moral
merit. b ^{2f} (धर्मे रहस्यु) पनिषत्
1 The sultry
season.
2 A year. ^{3f} (ष्वाद्गतो वत्सरे) शरत्
1 Industry.
2 Defence. c ⁿ 96. पदं (यवसिति त्राणस्थानलतांश्चिबस्तुषु)
1 Sport fre-
quented by
kine. d ⁿ गोप्यदं (सेविते माने)
1 Dignity.
2 Business. e ^{4 mfn} (प्रतिष्ठाकृत्यम्) आस्पदम्
1 Desired.
2 Sweet. ^{5 mfn} 97. (त्रिचिह्नधुरौ) खादु
1 Blunt.
2 Soft. f ^{6 mfn} मृदू (चातुर्विधकोमलौ)
1 Foolish,
dull. 2 Little. ^{7 mfn} (मूढाष्पापटूनिर्भाष्या) मन्दः (सुर)
1 New. g ^{8 mfn} (द्वौ तु) शरदौ
2 Diffident. h
98. (प्रत्ययाप्रतिभौ)
1 Learned.
2 Confident. ^{9 mfn} (विद्वत्सुप्रसक्तौ) विशारदौ

1— द. 2 उ—द. 3— द. 4— दु. 5— दु. 6— न्द.

* As in battle. And 3 Agreement, contract. 4 War, combat.
5 Name. ^b And 2 Privacy. Also 3 The theological portion of
scripture. 4 Principle. ^c And 3 Place. 4 Mark. 5 Token.
6 Foot. 7 Footstep. 8 Thing. 9 Word. 10 Sound. ^d And
2 A measure of quantity; as much as a cow's footstep will hold.
^e And 3 A place. ^f And 3 Gentle. ^g And 3 Slow. 4 Un-
lucky. 5 Low (a tone). Also m. 6 The planet Saturn. ^h Also
3 Produced in the sultry season. And m. 4 A year. f. 5 A title of
DURGĀ.

SECTION XV.

1 A fathom. a
2 The Indian
fig tree.

^{1 m}
(यामो वटश्च) नयोधाव् ^m

1 Body.
2 Height.

उल्लेधः (काय उन्नतिः) ^m

1 A yoke for
burdens. 2 A
highway. b

99 (पर्याहारश्च मार्गश्च) विवधो वीवधो (च तैः) ^m

1 A branch
of a tree at
a sacrifice. d

परिधि येद्धियतरोः शाखायाम् ^{2 m}

1 A pledge.
2 A calamity. e

100. (बन्धकं यसनं चेतः षोडाधिकानम्) आधयः ^{3 m}

1 A reconcil-
ing of differ-
ences. f

(सुः समर्थननोपकतिवमाश्च) समाधयः ^m

1 Offence or
guilt. g

101. (दौर्वेत्यादे) अनुबन्धः (स्यावृत्त्यादिदिनवरे
मुख्यानुयायिनि मिथौ प्रवृत्तस्यानुवर्तने) ^m

1 VISHNU.
2 The moon. h

102. विधु (विष्णौ चन्द्रमसि) ^m

1 Limit. 2
A hole. i

(परिकेदे त्रिजे) उर्वधः ^m

1—घ.

2—घि.

3—घि.

- a Measured by the extended arms. b Or 3 Storing of corn,
&c. 4 A load. c Spelt both ways. d Stuck in the ground, to
tie the victim to it. And 2 The sun's image. e And 3 Mental
agony. 4 Site or place. 5 Expectation. f And 2 Silence. 3 Pro-
mise or vow. 4 Collecting grain on account of a dearth. 5 Deep
meditation. 6 Perversion in a difficult undertaking. g And 2 An
element of language; root, affix, augment or permutation. 3 In gram-
mar, an indicatory letter not sounded. 4 A person following an exam-
ple. 5 A child. O. 6 A child following example. 7 Continuation.
h And 3 Camphor. i Also 3 Period. 4 Situation, place.

- 1 Rule, form.
2 Fate. a

विधि (विधाने देवे च)

- 1 Request.
2 A spy. b

प्रणिधिः (प्रार्थने चरे)

Learned. c 103. बुधवृद्धौ (पण्डिते ऽपि)

Multitude. d

स्वार्थः (समुदये ऽपि च)

- 1 Name of a
country. 2 —
of a river. e

(देहे नदविशेषे ऽर्था) सिन्धु (नौ सरिति ज्ञायाम्)

- 1 Form or
rule. 2 Man-
ner, sort. f

104. विधा (विधौ प्रकारे च)

1 m f n

Handsome,
pleasing. h

साधू (रम्ये ऽपि च निवृ)

- 1 A wife. 2
Daughter-in-
law. i

बधू (अया बुधा स्त्री च)

- 1 Plaister.
2 Nectar. j

सुधा (जेयो ऽमृतं बुद्धी)

- 1 Promise.
2 State. k

105. सन्धा (प्रतिज्ञा मर्यादा)

- 1 Belief, con-
fidence.
2 Fondness.

अज्ञा (सम्प्रत्ययः सृष्टा)

1—घु.

* Likewise 3 BRAHMA, or providence. 4 Command, injunction.
b Also 3 Situation, place. * Likewise बुधः. 2 The re-
gent of the planet Mercury. Or बुद्धः. 2 A deified saint. 3 Known
or understood. वृद्धः. 2 Old. 3 Grown or increased. d Also 2 A
shoulder. 3 The fork of a tree; or its principal branch. 4 Part
of an army. * And 3 The sea. 4 The juice exuding from the
temples of a rutting elephant. f. 5 A river. f Also 3 Fodder.
4 Prosperity, thriving. 5 Piercing. * Some state विधः as a sepa-
rate term with the same acceptations. b Likewise 2 Right, fit.
3 Good, virtuous. m. 4 An usurer. 1 And 3 Any woman. 4 A
sister-in-law. 5 A bride. 1 And 3 Euphorbia Tirucalli, &c.

1 Ardent
spirit. 2 Nec-
tar of flow-
ers. a

मधु (मधे पुष्परसे क्षौत्रे च।)

Darkness. b

अन्धं (तमस्यपि)

106. (अतस्त्रिषु)

1 Conceited
of learning. d

समुन्नद्धौ (पण्डितं मन्यगर्वितौ।)

A reproach-
ful appella-
tive. e

m f n f

अस्त्रबन्धु (रुधिरक्षेपे निर्देशे)

1 Relied on,
2 Near. g

(अथावलम्बितः)

m f n

107. अविदूरोऽप्य) अवलम्बः

m f n

1 Notorious.
2 Adorned.

प्रसिद्धौ (ख्यातभूयितौ)

SECTION XVI.

1 m

1 The Sun.
2 Fire.

(सूर्यवक्त्रौ) चित्रभानू

2 m

1 Ray of
light. 2 The
sun.

भानू (रश्मिः करौ)

1—न.

2—न.

* And 3 Honey. 4 Water. 5 Milk. Also m. 6 Bassia latifolia. 7 The season of spring. 8 The month of Chaitra. 9 Name of a demon slain by VISHNU. f. 10 Liquorice. ^b And m. f. n. 2 Blind. ^c The following admit the three genders. ^d And 2 Proud. 3 Elevated. ^e Indicating that the man neglects his duty, and is only a Brāhmaṇa. So क्षत्रबन्धुः in speaking of a Cshatriya 2 An indefinite appellation to avoid the use of a name. f Fem. अस्त्रबन्धुः or न्युः. ^g Also 3 Wrapt up. 4 Bound. 5 Surrounded; assailed on all sides.

- 1 BRAHMA. 108. भूवात्मनौ (धातुदेहौ)^{1 m}
 2 Body. a
 1 An ignorant man. 2
 One of a low tribe. (मुखनीचौ) पथगुनौ^m
 1 A mountain. 2 A rock or stone. यावायौ (शैलपाषाणौ)^{2 m}
 1 An arrow. 3 m
 2 A bird. b पत्रिणौ (शरपक्षिणौ)^{3 m}
 1 A tree. 2 A mountain. c 109. (तृक्षैलौ) शिखरिणौ^{4 m}
 1 Fire. 2 A peacock. d शिखिनौ (वक्त्रिचिह्नौ)^{5 m}
 1 Desire. 2 Making prisoner. e प्रतियत्नात् (उभौ लिप्तापयाद्वात्)^{6 m}
 1 Charioteer. 2 Horseman. f (अथ) सादिनौ^{7 m}
 110. (दो सारथिहयारोद्घौ)^{8 m}
 1 A horse. वाजिनौ (श्वेषु पक्षिणौ)^{8 m}
 2 An arrow. m
 3 A bird. (कुलो ऽप्य) अभिजिनौ (जन्मभूम्यामप्य)^m
 1 Family. 2 Native spot. (अथ) दायना^m
 1 A year. 2 Ray of light. h

1—जन्. 2—वन्. 3—न्. 4—न्. 5—न्.
 6—न्. 7—न्. 8—न्.

^a Or, according to another reading. ³ Component part of an animated body, as blood, flesh, &c. ^b Also 3 A falcon. 4 A carriage. ^c Likewise 3 Clitoria ternatea. f. 4 शिखरिणी, sort of metre. ^d Also 3 A gallinaceous fowl. 4 A tree. 5 An arrow. m. f. n. 6 Crested. ^e Also 3 Comprehension. ^f Or 3 A person riding on an elephant. ^g Or 3 Head of a family. 4 Place where the family is. ^h And m. 3 Red rice. 4 Wild rice.

111. (वर्षार्चि ब्रह्मिभेदाः सुष्ट^m)

1 The moon.
2 Fire. 3 The
sun. a

(चन्द्राग्न्यर्का) विरोचनाः^m

Hair. b

(केशे ऽपि) दृजिनो^m

1 The sun.
2 The artist
of the gods. c

1^m
विश्वकर्मा (ऽर्कसुरशिल्पिनोः)

1 Care. 2
Firmness. d

2^m112. आत्मा (यत्नोद्धतिर्बुद्धिः स्वभावो ब्रह्म षं च)^m

1 INDRA. 2 A
vicious ele-
phant. e

(शक्रघातुकमत्तेभ्युक्ताब्दा) घनाघनाः^m

1 Pride of
wealth, &c. 2
Knowledge. f

113. अभिमानो (ऽर्थादिदर्पे ज्ञाने प्रणयहिंसयोः)^m

1 A cloud. 2
Solidity. g

घनो (मेघे मूर्तिगुणे त्रिषु मूर्ते निरन्तरे)^m

1 The sun. 2
A master. h

114. इनः (सूर्ये प्रभौ)^m

1 The moon.
2 A soldier
by tribe. i

3^m

राजा (मृगाङ्गे सत्रिये द्यौ)

1—मन्.

2—तन्.

3—जन्.

* Also 4 A proper name : the son of PRAHLĀDA and father of BALI. ^b Likewise n. 2 Sin. m. f. n. 3 Crooked, bent. ^c Also 3 Name of a sage. ^d And 3 Intellect. 4 Natural disposition. 5 The supreme BRAHME. 6 Body. 7 Vivifying soul. 8 Sentient soul. 9 Mind. ^e Or 3 Mischievous. 4 A rutting elephant. 5 A rainy cloud. 6 Collision. ^f And 3 Affection. 4 Request. 5 Killing. ^g And m. f. n. 3 Solid, material. 4 Uniformly extended. 5 Smooth. Also m. 6 Extension. 7 Assemblage. 8 An anvil. 9 Cyperus rotundus. n. 10 Cymbal, bell, &c. 11 Mode of dancing. ^h Or 3 A king. 4 A husband. ⁱ And 3 A king. 4 A master. 5 INDRA. 6 A Yacsha or attendant of CUVĒRA.

- 1 A dancing girl. a ^{1fb} बाणिन्यौ (नर्तकीमते) ^f (खवन्त्यामपि) बाहिन्यौ
- A river. c ^{2f} 115. झादिन्यौ (वञ्जतडितौ) ^f (वन्दायामपि) कामिन्यौ
- 1 The thunderbol. 2 Lightning. A climbing plant. d ^f 1 The skin. 2 Body. e (तन्देहयोरपि) तनुः
- The uvula. f ^{mi n} मूना (ऽधोजिह्विकापि च)
- 1 A sacrifice. 2 Expansion. g 116. (ऋतुविस्मारयोरस्त्री) वितानं (त्रिषु तुष्के मन्दे)
- 1 Indispensable act. h ⁿ (ऽद्य) केतनं (सूत्ये केतावुपनिमग्नये)
- 1 Holy writ. 2 True knowledge. i ^{3 n} 117. वेदकृतं तपो) ब्रह्म
- 1 A priest by birth. 2 The creator. j ^{4 m} ब्रह्मा (विप्रः प्रजापतिः)

1—नी.

2—नी.

3—न्.

4—न्.

* And 2 A woman intoxicated. 3 A woman fond of gratification. ^b Or बाणिनी. ^c Also 2 An army. ^d Likewise 2 A loving woman. And m. कामी—न्. 3 An amorous man. 4 A dove. 5 A ruddy goose (Anas Casarca). ^e And m. f. n. 3 Thin. 4 Small. 5 Separate. ^f Also 2 Place of execution. 3 Place of slaughter (as the kitchen hearth, &c. of a householder. Menu 3. 69.) 4 Daughter. And n. 5 Bringing forth young. 6 A flower. m. f. n. 7 Blossoming. ^g And m. f. n. 3 Empty, vacant. 4 Bad. Or 5 Dull, stupid. Also n. 6 A sort of metre. m. n. 7 A canopy. ^h Or 2 Business. 3 A standard, or a symbol. 4 An invitation. 5 An abode. ⁱ Or 3 The supreme being. 4 Devotion. ^j Likewise 3 A superintending priest at religious rites. 4 One of the astrological yōgas.

1 Perseverance. 2 Destruction. a	(उत्साहने च हिंसायां सूचने चापि) मंघनम्	n
1 Calcining. b	118. आतव्वनं (प्रतीवापजवनाप्यायनार्थकम्)	n
1 A mark or token. 2 A heard. c	यज्जनं (लाञ्छनं यश्च निष्ठानावयवेष्वपि)	n
1 Detraction. d	119. (स्यात्) कौलीनं (लोकवादे युद्धे पञ्चद्विपक्षिणाम्)	n
1 Going forth, exit. e	(स्याद्) उद्यानं (निःसरणे वनभेदे प्रयोजने)	n
1 Leisure. 2 Place. f	120. (अवकारे स्थितौ) स्थानं	n
1 Sport, play. g	(क्रोडादावपि) देवनम्	n
1 Manly exertion. 2 An army. h	उत्थानं (पौरुषे तन्ने सन्निविष्टोदमे ऽपि च)	n
1 Turning away. 2 Opposition. i	121. व्युत्थानं (प्रतिरोधे च विरोधाचरणे ऽपि च)	n

* And 3 Intimation. Or 4 Hint to kill. 5 Manifestation. ^b By casting a powder into melted gold, &c. Or 2 A powder adapted to that purpose. 3 Casting any thing, for example burnt milk, into fresh milk to turn it. 4 Danger, calamity; as a pestilence or epidemic. 5 Speed. 6 Gratifying. ^c And 3 Sauce or condiment. 4 Private part of male or female. Also 5 A consonant. 6 A day. ^d Or 2 Rumour, report. 3 Combat of animals, whether quadrupeds, birds, serpents, &c. 4 Cockfight or other match of animals for a bet. 5 High birth. ^e And 2 A garden. 3 Purpose, motive. ^f Also 3 Stay, or continuance without increase or diminution. ^g And 2 Emulation, desire to surpass. 3 Splendour. 4 Praise. 5 Motion. 6 Affair, business. 7 Grief. Also m. 8 A die. ^h Or 3 Business of a family or of a realm, as the care of dependants and subjects. ⁱ Also 3 Independence.

- 1 Killing.
2 Obsequies.
3 Motion. a

(मारणे मृतसंस्कारे गतौ मये ऽर्घ्यदापने

122. निवर्त्तनोपकरणानुप्रव्यासु च) साधनम्

- 1 Revenge.
2 Gift. b

निर्यातनं (वैरशुद्धौ दाने यासाप्ये ऽपि च)

- 1 Calamity.
2 Fall.
3 Fault. c
1 Eyelash.
2 Filament
of a flower. d

123. व्यसनं (विपदि भंगे दोषे कामजकोपजे)

पत्मा (ऽक्षिलोमि किञ्चुलके तत्वार्ये ऽप्यणीयसि)

- 1 Certain
days of the
lunar month. e

124. (तिथिभेदे क्षणे) पर्व

- 1 Eyelid.
2 A road. f

वर्म (नेत्रच्छदे ऽध्वनि)

- 1 Wrong or
unfit act. f

(अकार्यं गुणे) कौपोने

- 1 Union.
2 Copula-
tion. g
1 The su-
preme soul.
2 Intellect. h

125. प्रधानं (परमात्माधीः)

मैथुनं (सङ्गतौ रते)

- 1 Knowledge.
2 A mark,
token.

प्रज्ञान (बुद्धिचिह्नयोः)

1 पत्नम्.

2—न्.

3—न्.

- * And 4 Substance. 5 Enforcement of delivery of any thing.
6 Accomplishing. 7 Materials; or instrument. 8 Following.
Also 9 An army. 10 Means. 11 Cause. 12 Generative organ
of a male. ^b And 3 Delivery of a deposit. 4 Payment of a debt.
^c Arising from desire (as hunting, gaming, drinking, wenching), or from
aversion (as calumny, battery, or pecuniary injury). Also 4 Sin. 5 Ill
destiny. 6 Fated consequence. 7 Vain effort. ^d And 3 A short
thread. 4 Any thing small. 5 A wing. ^e Viz. the full and
change of the moon, and the 6th, 8th and 10th of each half month.
2 A festival. 3 The day of the equinox, solstice, &c. 4 A book or
chapter. 5 A knot or joint. ^f And 2 Privy part. 3 Covering
of it. ^g Or 3 Marriage. ^h Also 3 Nature. 4 An elephant-
driver. And (invariably sing.) 5 Chief.

1 A blossom.
2 A fruit.

प्रसूनं (पुष्पफलयोः)

1 A family.
2 Disappearance. a

निघनं (कुलनाशयोः)

1 Weeping.
2 Lamenting.

126. क्रन्दने (रोदनाकाने)

1 Body.
2 Measure. b

वर्ण (देहप्रमाणायोः)
2 n

1 A house.
2 Body
3 Light. c
1 Meeting of
four roads. d

(गृहदेहत्वित्प्रभावः) धामन्य

(इय चतुष्यधे)

127. सन्निवेशे च) संस्थानं

1 A mark,
token.
2 Chief.

लक्ष्म (चिह्नप्रधानयोः)

1 Covering,
clothing. e

आच्छादने (सन्निधानमपवारणमित्युभे)

1 Accom-
plishment. f

128. आराधनं (साधने साद्वान्मो तोषणे इपि च)

1 A wheel
2 A town. g

अधिष्ठान (चक्रपुरप्रभावाध्यासनेष्वपि)

Excellent of
its kind. h

129. रत्नं (स्वजातिश्रेष्ठे इपि)

1 Water.
2 A forest. i

वने (सलिलकानने)

1—न.

2 धामन्य.

3—न.

- a Or 3 Head of a family. 4 Death. b Also 3 A hand-
some form. 4 Weight, elevation. c And 4 Dignity or majesty.
d And 2 Fabrication or construction. 3 Form. 4 Death. e And
2 Concealment. 3 Deception. f And 2 Attainment, acquisition.
3 Gratifying. g And 3 Dignity or majesty. 4 Approach.
5 Fixing. 6 Adjustment. h Also 2 A gem. i Likewise
3 Abode. 4 A house or dwelling.

1 Separate. 2 Small. a	^{mfn} तलिनं (विरले स्त्रोके)	
		^b (वाचलिकाक्षयोत्तरे)
1 Virtuous. 2 Similar. 3 Same. c	^{mfn} 130. समानाः (सत्त्वमैके स्त्रुः)	
1 Wicked. 2 A whisper. d	^{mfn} पिशुनौ (खलसूचकौ)	
1 Deficient. 2 Blamable.	^{mfn} ^{1 mfn} हीनन्यूनाव् (उनगद्गा)	
1 Swift. 2 Valiant.		^{2 mfn} (वेगिशूरौ) तरस्त्रिनौ
1 Guilty. 2 Subdued. e	^{mfn} 131. अभिपन्ने (परार्द्धे अभियन्त्यापन्नतावपि)	

SECTION XVII.

1 An ornament. 2 A string of bells. f	^m कलापौ (भूयसे वद्धे तूणीरे संचते अपि च)	
1 Furniture. 2 Sewing around. g	^m 132. (परिच्छेदे) परीवापः (पर्युप्तौ सलिलस्थितौ)	
1 A herds- man. 2 The head of a cowpen. h	^m (शोधगोष्ठपतो) गोपौ	^{3 m} (हरविष्णू) दृवाकपौ
1 SIVA. 2 VISHNU. i	^m 133. वाष्पाव् (उष्माश्रु)	
1 Vapour. 2 A tear.	^{4 m n} कशिष्ठा (त्वन्नमाच्छादनं दयम्)	
1 Food. 2 Clothing. j		

1— न्.

2— न्.

3— यि.

4— यु.

^a Also 3 Clear, transparent. ⁴ Inferior, situated beneath. ^b The following are adjectives agreeing in gender with the subject. ^c Likewise ^m. ^d One of the five breaths. ^e Also 3 A crow. ^f And 3 Involved in calamity. ⁴ Fugitive. ⁵ Seeking refuge. ⁶ Worn by women round their waist. ³ The eye in a peacock's tail. ⁴ A quiver. ⁵ Multitude; assemblage. ² And 3 Standing water. ⁴ A piece of water. ³ Also 3 A superintendent of a district. ⁴ A king. ¹ Likewise 3 Fire. ¹ Also du. 3 Food and apparel.

1 A bed, 2
An upper
story. ^a

1 A clump or
cluster, b

1 Learned,
2 Pleasing.

3 A female
vile, 2 A
sort of lute. ^c

^{m n}
तल्पं (शय्याद्वारेषु)

^{m n}
(स्तम्भे ऽपि) विटयो (ऽस्त्रियाम्)

^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
134. प्राप्तस्य स्वरूपा ऽभिरूपा (बुधमनोहयाः
भेदलिङ्गा अमी)

^f
(कूर्मी वीणाभेदश्च) कच्छपी

SECTION XVIII.

1 The letter
R, d

^m
135. (रवर्णे पुंसि) रेफः (स्यात्कुत्सिते वाच्यलिङ्गकः)

SECTION XIX.

1 Spirit after
death. ^e

1 A ring,
2 A conch
or shell.

1 A serpent.
2 A whisper-
er or inform-
er.

^m
(अन्तराभवसत्वे ऽप्ये) गन्धर्वा (दिद्यगायने)

^m
136. कम्बु (र्ना वलये शंखे)

^m
दिजिह्वौ (सर्पसूचकौ)

* Likewise 3 A wife. ^b Also 2 A branch above the principal one. ^c Expansion. ^d SARASWATI's lute. Likewise 3 A disorder of the spleen. ^e And m, f, n. ^f Vile, bad. ^g And previous to its being born again. Also 2 A horse. 3 A celestial quiver. 4 Spirits frequenting the sky. 5 A black cuckow. 6 Sort of deer.

1 Eastern. 2 Prior. ^a	^{mfnb} पूर्वः (न्यलिङ्गः प्रागाह पुम्ब्रह्मे इपि पूर्वजान्)
1 A jar. c	^{mfn} 137. कुम्भौ (घटेभमूर्द्धाभौ)
1 A child. 2 An ignorant man.	^m डिम्भौ (तु शिष्टुवालिभौ)
1 Post or pil- lar. 2 Insen- sibility.	^m स्तम्भौ (स्थूणाजडोभावौ)
1 BRAHMA. 2 SIVA. d	^{1m} शंभू (ब्रह्मत्रिलोचनौ)
1 The belly. 2 A fetus. 3 A child.	^m 138. (कुत्तिभूणाभका) गर्भौ
Acquaint- ance. e	^m विस्मंभः (प्रणये इपि च)
1 A large drum. f	^f (स्यद्भ्यो) दुन्दुभिः (पुंसि स्यादत्ते) दुन्दुभिः (स्त्रियाम्)
1 Safflower. g	ⁿ 139. (स्यान्महारजनं क्रीवं) कुसुमं (करके पुमान्)
A <i>Cshetriya</i> . h	^m (क्षत्रिये इपि च) नाभि (नै)
A cow. i	^m सुरभि (गवि च स्त्रियाम्)

1—भु.

* And m. pl. 3 Forefather. ^b पूर्वः or पूर्वः. ^c And 2 Fron-
tal globe of an elephant's head. Also 3 The sign aquarius. 4 Pro-
per name, the nephew of RĀVANA. 5 The paramour of a prostitute.
n. 6 Bdellium. f. 7 Bignonia chelonoides. ^d Also 3 A deified
saint or JINA. 4 VISHNU. ^e Or 2 Amorous solicitation. 3 Play-
ful dispute. 4 Trust, confidence. ^f Also 2 VARUNA. 3 Name
of a demon. And f. 4 A die. 5 A stake at play. ^g And 2 Gold.
m. 3 A water-pot. 4 A pomegranate. ^h Also 2 An emperor. 3 The
navel of a wheel. m. f. 4 The navel. f. 5 Musk. ⁱ Or 2 The
cow which, being milked, yields every wish. m. 3 Spring. 4 Nutmeg.
5 *Michelia champac*. m. f. n. 6 Fragrant. 7 Pleasing.

1 An assembly.
My. 2 One of
a company, a

A superin-
tendent. b

1 A ray of
light. 2 A
rein.

1 An ape.
2 A frog.

1 Desire 2
Love, Cupid.
c

1 Power. 2
Exertion d

1 Moral and
religious
merit. e

1 Deliberate
undertaking.
f

1 A market.
2 A town 3
Holy writ. g

1 A citizen,
a towns-man.
2 A trader h

140. सभा (संसदि सम्ये च)

(विषयक्षे ऽपि) वक्षभः^{m f n}

(किरणप्रयक्षौ) रश्मौ^{1 m}

(कपिभेकौ) श्वङ्गमौ^m

141. (इच्छामनोभवौ) कामौ^m

(एतृयोगौ) पराक्रमौ^m

धर्माः (पुण्ययमन्यायस्वभावाचारसोमपाः)^m

142. (उपायपूर्वं आरंभ उपधा चाप्यु) पक्रमः^{2 m}

(वणिक्पथः पुरस्वेदो) निगमो^m

(नागरो वणिक)

1— प्रि.

2 उ—.

Likewise 3 A house. 4 Gaming. ^b Or 2 A chief herds-
man. Also 3 Beloved. 4 A horse with good marks. ^c Likewise
n. 3 Independent. 4 Semen genitale. 5 Desirable. ^d To subdue
the foe. 3 Valour. ^e And 2 YAMA. 3 Fitness, propriety. 4 Na-
ture, character. 5 Usage, practice. 6 One who drinks the juice of
acid asclepias at a sacrifice. 7 Any sacrifice. 8 Resemblance. 9 In-
noxiousness. 10 A bow. 11 A theological treatise from the *Vēda*.
12 Virtue personified; the father of YUD'HISHT'HIRA. [In some of
its acceptations the word admits the neuter gender.] ^f With know-
ledge of means. 2 A stratagem. 3 Valour. ^g Also 4 Trade.
^h Likewise 3 A theological portion of the *Vēda*.

143. नैगमौ (द्वौ)

1 BALA-
RAMA. a

(बले) रामौ (नीलचारुस्मिते त्रिषु)

In comp. A
multitude. b

(शब्दादि षट्त्वे ऽपि) यामः

Walking. c

(क्रान्तौ च) विक्रमः

1 A disease
of the spleen.

144. गुल्मा (रुक्स्त्वसेनाश्च)

1 A sister.
2 A chaste
woman.

जामिः (खलकुलस्त्रियोः)

1 The earth.
2 Patience. f

(क्षितिदान्त्योः) क्षमा (युक्ते) क्षमं (शक्ते हिते त्रिषु)

1 Green.
2 Black. g

145. (त्रिषु) श्यामौ (हरिलक्षणे) श्यामा (साक्षरिवानिशा)

1 A tail. h

ललामं (पुच्छपुगडाश्चभूषाप्राधान्यकेतुषु)

The supreme
soul. j

146. मूलम् (मध्यात्ममयम्)

1 First.
2 Chief.

(आदौ प्रधाने) प्रथम (स्त्रिषु)

* Also 2 PARASURĀMA. 3 RĀMACHANDRA. 4 Sort of deer. m. f. n. 5 Black. 6 Pleasing. 7 White. ^b Likewise 2 A village or township. 3 An octave in music. ^c Also 2 Power. 3 Valour. ^d And 2 A clump of grass, &c. 3 Body of troops consisting of 9 platoons. ^e Or यामिः. ^f And n. 3 Right, propriety. m. f. n. 4 Able. 5 Benevolent. 6 Patient. ^g Also m. 3 A black cuckow. 4 A cloud. 5 A sacred fig-tree at Prayāga. 6 A sort of pot-herb: Convolvulus argenteus. n. 7 Black-pepper. f. 8 A plant; vulgarly Syāmlatā. 9 Night. 10 Indigo. 11 A description of women. ^h Also 2 A mark on the forehead of a horse, bull, &c. 3 A horse. 4 An ornament. Or 5 Ornament of a horse. 6 Chief. 7 A flag or symbol. 8 A horn. 9 Mane. ⁱ Or ललामं (—न्). ^j Also m. 2 An atom. m. f. n. 3 Little.

1 Pleasing.
2 Reverse,
contrary a

m f n

वामौ (वसुप्रतीपो दाव्)

m f n

अधमौ (नूनकुत्सितौ)

m f n

1 Old.
2 Used.

147. (जोर्षं च परिभुक्तं च) यातयाम (मिदं दधम्)

SECTION XX.

1 A horse.
2 VISHNU'S
bird. b

(तुरङ्ग गृहडौ) ताव्यौ

m

1 A house.
2 Less. c.
1 Husband's
brother.
2 Wife's
brother.

(निलयापचयौ) स्यौ

m

148. श्वश्रुर्यौ (देवरश्यालौ)

m

1 A brother's
son. 2 An
enemy.
1 A thunder-
cloud. 2 IN-
DRA. d
1 A master.
2 A man of
the 3d tribe.

भातया (भातजद्वियौ)

m

पर्जन्यौ (रसदब्देनौ)

m

(ष्वाद) अर्यः (स्वामि वैश्ययोः)

m

1 The 8th as-
terism. 2 The
4th age. f
1 Opportuni-
ty. 2 Succes-
sion. g
1 Subjected.
2 Oath, or-
ded h

149. तिष्यः (पुष्ये कलियुगे)

m

पर्यायो (उवसं क्रमे)

m

प्रत्ययौ (अधीनप्रपञ्चज्ञान विश्वासहेतुयु)

m

* Likewise 3 Left, not right. m. 4 An udder. 5 Cupid. 6 SIVA.
n. 7 Wealthy f. — मा. 8 A woman — मी. 9 A mare. 10 A she
ass. 11 A female shakal. 12 A young female elephant. ^b Also
3 The dawn. n. 4 A collyrium. ^c Likewise 3 A phthisis or con-
sumption. 4 General destruction. ^d Also 3 Any cloud. 4 Thun-
der. ^e Likewise m. f. n. 3 Excellent. ^f Also f. 3 The Emblick
myrobalan. ^g Likewise 3 Mode, manner, form. ^h And 3 Know-
ledge, apprehension. 4 Trust, confidence. 5 Cause. 6 A hole.
7 An affix. Also 8 Celebrity. 9 Practice, usage.

150. रंधे शब्दे)

1 An old en-
mity. 2 Re-
pentance.

(इथा) णुशये (दोषहेयानुतापयोः)

1 Incom-
pleteness. a

स्थूलाच्चय (स्वसाकल्ये गजानां मध्यमे गते)

1 An oath.
2 Usage.
3 Time. b

151. समधाः (अपधाचारकालसिद्धान्तसम्बिदः)

1 Vice. 2 Ill
fortune.
3 Calamity.

(यसनान्यशुभं दैवं विमदित्य) णनया (स्वयः)

1 Transgres-
sion. 2 Dis-
tress. c.

152. अत्यये (इतिक्रमे लुक्के दोषे दण्डे इय)

1 Calamity.
2 War.
3 Futurity.

(इथापदि

युद्धायात्तो) सम्यरायः

A father-in-
law. d.

पूज्य (स्तु श्चपुरे इपि च)

1 Rearguard.
2 Altitude.

153. (पश्चादवस्थायिबलं समवायश्च) सन्नये

1 Assem-
bly. 2 Vi-
cinity. c.

(संघाते सन्नविशेषे च) संख्यायः

1 Acquaint-
ance. 2 So-
literation. f

प्रणया (स्वमो

154. विस्मय याज्ञा प्रेमाणे)

Enmity. g

(विरोधे इपि) समुच्चयः

1 Frequent-
ed and
known. h

विषयो (यस्य यो ज्ञातस्तत्र शब्दादिकेष्वपि)

- * And 2 An elephant's middle pace, neither quick nor slow. 3 A hill at the foot of a mountain. ^b And 4 Demonstrated conclusion. 5 Agreement, bargain. 6 Hint. 7 Leisure. ^c And 3 Fault, guilt. 4 Punishment by fine, &c. ^d Also 2 A teacher. m. f. n. 3 Wor-
thy of respect. ^e Likewise 3 A house. ^f And 3 Affection.
^g Also 2 Elevation, height. ^h And 2 Object of sense, as sound,
&c. 3 Country, province.

Infusion, extract. a

155. (निर्वासे ऽपि) कषायो^{m n} (ऽस्त्री)

Assembly. b

(सभायां च) प्रतिश्रयः^m

1 Abundance, frequency. c

प्रायो^m (भूद्यन्तगमने)

1 Distress.
2 A sacrifice.
3 Anger. d

मन्यु^m (दैन्ये क्रतौ क्रुधि)

1 A secret.
2 Privy part.

156. (रहस्योपस्थयोर्) गुह्यंⁿ

1 An oath.
2 Truth. f

सत्यंⁿ (शपथतथ्ययोः)

1 Animal, strength.
2 Dignity. g

वोर्ध्यं^{n h} (बलं प्रभावे च)

1 Right, fit.
2 Substance. i

अयंⁿ (भव्ये गुणाश्रये)

1 A place.
2 A house. j

157 धिघ्नः^{n k} (स्थाने गृहे भेद्यौ)

1 Destiny.
2 Goodluck.
3 Ill fate.

भाग्यंⁿ (कर्मणुभाणुभम्)

1 A pignut.
2 Gold. l

(कण्टकहृन्नेर्) माङ्गयंⁿ

विशल्या^f (दन्तिकापि च)

A plant. m

* Or 2 Exudation of a tree. 3 Astringent taste. 4 Perfume rubbed on the body. ^b Also 2 Refuge. 3 House. ^c And 2 Starving oneself to death. 5 (In composition) Similar, like. ^d Also 4 Grief, sorrow. ^e Likewise m. 3 A tortoise. 4 Pride. ^f Also 5 The first age of the world. m. f. n. 4 True. ^g Likewise 3 Semen virile. 4 Splendour. 5 Valour. ^h Or बोर्ध्यः. ⁱ The substratum of qualities. Likewise 3 Wealth. 4 Drug. 5 Brass. ^j And 5 An asterism. 4 Strength. m. n. 5 Fire. ^k Or धिघ्नः and धिघ्नः. ^l Also m. 3 BHISHMA son of Gangā. ^m Named Danti. Also certain other plants, as Menispermum glabrum, &c.

- 1 Intelligent. ^{m f n} 162. (आत्मवाननपेतोर्थाद्) अर्थः
 2 Wealthy. a ^{m f n} पुणं (तु चार्त्तपि)
 Pleasing. b ^{m f n}
 Beautiful. c रूपं (प्रशस्तरूपे ऽपि)
 Eloquent. d ^{m f n} वदाद्यौ (वल्गुवाग्पि)
 Just, reason- ^{m f n} 163. (न्याये ऽपि) मथं
 able. e ^{m f n}
 1 Handsome. सौम्यं (तु सुन्दरे सोमदैवते)
 2 Sacred to
 the moon. f

SECTION XXI.

- 1 Multitude. ^{m h} (निवहास्रौ) वारौ
 2 Occasion. g ^m संस्तरौ (प्रस्तराध्वरौ)
 1 A bed of ^m
 grass or bark. ^m
 2 A sacrifice. 164. गुरू (गोघृतिपित्राद्यौ)
 1 VRIHASPA- ^m
 TI. 2 A pa- ^m
 rent. i ^m वापरौ (युगमंश्वरौ)
 1 The 3d age.
 2 Doubt.
 1 Difference. ^m प्रकारौ (भेदसादृश्यात्)
 2 Similitude.

* Or 3 Right, reasonable. n. 4 Red chalk. ^b Also n. 2 A good action. 3 Virtue, moral or religious merit. ^c Likewise 1 2 Silver. 3 Wrought silver and gold. ^d Also 2 Generous, munificent. ^e Likewise 2 Middle. 3 Low. And n. 4 The middle ^f Also 3 Mild. m. 4 Patronymick of *Budha*, or Mercury. ^g An 3 A day of the week. n. 4 A vessel for spirituous liquor. ^h वाश or वारः. ⁱ Or other venerable relative. And 3 A spiritual teacher. m. f. n. 4 Heavy. 5 Great.

1 Hint.

2 Form.

4 Beard of
corn. 2 An
arrow.

1 A country
void of wa-
ter. 2 A
mountain.

1 A tree, 2 A
mountain.

3 The Sun.

1 A woman's
breast. 2 A
cloud. a

1 Darkness.
2 A foe. 3 A
demon. b

1 Tax. 2
Hand. 3 Ray
of light. c

1 Splitting. d

Hair. e

1 A hornless
bull. 2 A
beardless
man. f

Gold. g

1 A bed, 2 A
dependent. h

1 Elegance
of a pearl. i

^{1m}
आकारात् (इङ्गिताद्वत्तो)'

165. किंशरू (घान्यशूकेषू)

^m
मरू (धन्वराधरो)

^{2m}
अत्रयो (ब्रूमशैलार्काः)

^m
(स्त्रीस्तनान्दौ) यद्योधरो

166. (ध्वान्तरिदानवा) वृत्रा

^m
(बलिहस्तांशवः) कराः

^m
प्रदरा (भङ्गनारीरुग्वाणा)

^m
अस्त्राः (कचा अपि)

167. (अजातशत्रो गौः काले ऽप्यश्वश्रुर्ना च) तूवरः

^{3m}
(सर्वे ऽपि) राः

^m
परिकरः (पर्यङ्कपरिवारयोः)

168. (मुक्ता शुद्धौ च) तारः (साच)

1— र.

2— द्वि.

3— त्रि.

* Also 3 Coconut. b Who was slain by INDRA. * Like-
wise 4 An elephant's trunk. 5 Hair. d Or 2 Fracture. 3 A fe-
minine disease (excess of menstruation). 4 An arrow. * Also 2 A
corner. n. 3 A tear. 4 Blood. f Although of an age to have a
beard; and, in the instance of the bull, of an age to have horns. 3 A s-
tringent taste. * Likewise 2 Wealth. 3 A cloud. b Also
3 Commencement. 4 Multitude. 5 Girding (as for battle). f Or
2 A beautiful pearl. 3 The pupil of the eye. 4 A high note. m. f. n.
5 High, as a note in music. n. 6 Silver. f. n. 7 A star. f. 8 The
wife of VRIHASPATI. 9 — of SUGRIVA. 10 A goddess of the
Bauddhas.

1 And 2

धूरे (व.वौ स तु विष्टु^{1 m})

कवदे;

1 Promise.
2 Duty, law.(य इतिहाजिसन्विदापस्तु) सङ्करः^m1 The party-
to the
Favour.109. वेद मेरे तु, सङ्करे) नन्वे^m

The Sum 2

मिन्ने (एवावधि)^m1 A meeting
2 A favourसङ्करः (सङ्करे) सङ्कर^{m f}2 A meeting
3 A favour(सुमी सङ्कर) सङ्करः^m1 A meeting
2 A favour110. सङ्करः (सङ्करे) सङ्कराणां च सङ्करे^m1 A large
2 A smallसङ्कराणां (सङ्करे) सङ्करे सङ्करे सङ्करे^m1 A meeting
2 A favour111. सङ्करः (सङ्करे) सङ्कराणां च सङ्करे^m1 A meeting
2 A favourसङ्करे (सङ्करे) सङ्करे सङ्करे^m1 A meeting
2 A favour112. सङ्करः (सङ्करे) सङ्कराणां च सङ्करे^mसङ्कराणां (सङ्करे) सङ्करे^{2 f}

1 सङ्कर

2 सङ्करे (सङ्करे)

- * And m. 1. n. 2 Variegated. Also m. 3 Tables for playing.
 b And 4 A country, distress. c And 2 Secret conversation; private
 advice. 3 Incantation or charm. d Also n. 2 A friend. e And
 2 A harpings of the wood of which a sacrificial post is made. f सङ्करः
 (सङ्करे) सङ्करः. g And 2 Ordure, excrement. 3 Sweepings.
 h And 2 Resting of large elephants. 3 Beginning. 4 Making a
 show. i And 2 A meeting, taking arms. j And 3 The insignia
 of dignity. k सङ्करः. l And 3 A stool or cushion.

1 A large
reputation.
2 VISHNU. ^m

(विष्णुं नकुले विशेषे) बभूवः (सावित्र्युले त्रिषु)

1 Enough.
2 Likewise. ^m

173. सारो (बले खिरांशे च व्याप्ये क्षोत्रं वरे त्रिषु)

1 A son-in-law.
2 A fault. ^m

दुर्मेवरो (दूतकथं षष्ठे द्यूते) दुरोपरम्

1 A for it.
2 A fault.
1 Indef. ^{m n}

174. (महाशये दुर्योधने) कान्तारः (पुत्रपुत्रात्)

1 Indef. ^m

मन्त्रो (मन्त्रविदे तद्व्याप्यवेत्तिषु)

1 A son. ^{m n}

175. (देवादृते) वरः (येष्टे त्रिषु क्षोत्रे मनात् प्रेते)

1 A son-in-law.
2 A fault. ^{m n}

(वंशपुत्रे) कर्षो (अस्त्रो तरुनेष्टे षष्ठे च वा)

1 A son.
2 A fault. ^m

176. (न च समूहयते हस्त सूत्रे) प्रतिसरो (द्विषाम्)

1 A son.
2 A fault. ^m

(धमा निवे द्रव्यार्कविष्णुसंज्ञांशुवात्रिषु)

* Also 3. 1 VA. 4 Free. 5 Proper name; a sage. m. f. n. 6 Yawn. 7 Large. ^b Likewise 3 Marrow. n. 4 Propriety. 5 White. 6 A son. m. f. n. 7 Excellent. * And m. 3 Play. 4 Or दरोरुः — रं. * Also m. 3 A sort of sugar-cane. ^b And m. f. n. 2 Envious. 3 Avaricious, stingily. f. 4 A good. ^b And m. f. n. 2 Excellent. n. (some say indeed.) 3 A hit or approval. Likewise m. 4 A son-in-law. 5 Appointment. n. 6 Saffron. f. 7 — रं. The three myrobolans. — रं. 8 Asparagus racemosa. ^b Or वरः. ⁱ And m. 2 Sort of plant (common in dry deserts) 3 A jar. ^j And m. n. 2 A string worn on the wrist at nuptials, &c. Also m. 3 Counsel. 4 A bracelet. 5 A wreath. m. n. 6 Territory. m. f. n. 7 Fit to be employed. ^k And 4 the Moon. 5 The Sun. 6 VISHNU. 7 A lion. 8 A ray of light. 9 A horse. 10 A parrot. 11 A serpent. 12 An ape. 13 A frog. m. f. n. 14 Tawny. 15 Green. Or 16 Yellow.

177. शुकादिकपिभेकेषु^m हरि^f (नौ कपिले त्रिषु)

A potsherd.

शर्करा (कर्पूरांशे ऽपि)

1 Passing a-

way time. b

1 The earth.

2 Speech.

3 Ardent

spirit. c

1 Drowsiness.

2 Lassitude.

यात्रा (स्यापाने गतौ)

178. इरा (भूवाकुरासु स्यात्)

f d

तन्त्री (निद्राप्रमोदयोः)

1 A nurse.

2 The earth. e

धात्री (सादृपमातापि क्षितिःप्यामलक्ष्यपि)

1 Wanting

a limb. 2 A

dancing girl.

f

179. लुटा (यङ्गा नटो वेश्या सरधा कण्टकारिका

m f n

त्रिषु क्रूरे ऽधमे ऽल्ये ऽपि) लुने

1 Requisites,

materials. 2

A little. g

मात्रा (परिच्छेदे

180. अल्पे च परिमाणे ना) मात्रं (कार्त्तवे ऽवधारणे)

1 Painting,

delicacy.

2 Wonder. h

(अलेख्याश्चर्ययाश्च) चित्रं

* Also 2 A stony nodule. 3 A country abounding in such. 4 A disease (the gravel). 5 Clayed sugar. b Or 2 Livelihood. And 3 Travelling. 4 Festival; procession. c And 4 Water. d Or तन्त्रा or तन्त्रिः. e Also 3 A mother. 4 An emblic myrobalan. f And 3 A courtesan. 4 A bee. 5 An egg-plant. m. f. n. 6 Cruel. 7 Low. 8 Small. Also 9 Miserly. 10 Poor. And f. A fly. g And 3 Quantity. n. 4 The whole. 5 Only; (exclusive and identical). Also f. 6 An earring. 7 An instant. 8 Half a short syllable. h Also 3 A circlet or mark. 4 Variegated color. m. f. n. 5 Variegated. 6 Wonderful. f. चित्रा. 7 A star in the Virgin's spike. 8 Title of SUBHADRA.

1 The hip
and loins.
2 A wife. a

1 Fit, capa-
ble. 2 A
vessel. b

1 A vehicle.
2 A wing. c

1 Command.
2 Institutes
of a science.

1 A weapon.
2 Iron. d

1 Root of a
tree. 2
Wove silk
bleached. e

1 A wife
2 Body. f

1 Snout of a
hog. 2 Fore-
part of a
plough. g

Name. h

1 Vesture.
2 A sacrifice.
3 A constant
aim. i

1 Object of
perception.
2 A body. j

1 Ether; the
sky. 2 Ap-
parel. k

ⁿ
कलत्रं (अग्निभार्ययोः)

181. (योग्यभाजनयोः) पात्रंⁿ

ⁿ
पत्रं (वाहनपक्षयोः)

(निदेशग्रन्थयोः) शास्त्रंⁿ

ⁿ
शस्त्रम् (आयुधलोहयोः)

182. (स्वाज्जटाशुकयोर्) नेत्रंⁿ

ⁿ
क्षेत्रं (पत्नीशरीरयोः)

(मुखायै श्रोतृद्वयोः) पौत्रंⁿ

ⁿ
गोत्रं (तु नाम्नि च)

183. सत्रम् (आच्छादने यज्ञे सदादाने वने ऽपि च)ⁿ

ⁿ
अजिरम् (विषये काये ऽप्य)

ⁿ
ग्नरं (योग्नि वाससि)

- * Likewise 3 A fastness or strong hold. ^b Also 3 A king's minister. 4 The channel of a river, or space between the banks. 5 A vessel used in sacrifice; as a ladle, &c. 6 A leaf. 7 A person of a drama. ^c Likewise 3 A leaf. 4 The feather of an arrow. ^d Also f. शस्त्री. 3 A knife. ^e Likewise; 3 An eye. 4 The rope of a churn. 5 A car. m. f. n. 6 A guide. ^f Also 3 A field. 4 A holy spot. 5 A geometrical figure. ^g Likewise. Sort of cloth. ^h Also 2 Family, race, line. 3 Wealth. m. 4 A mountain. f. 5 The earth. 6 A herd of kine. ⁱ And 4 A forest, or 5 Wealth. ^j Likewise 3 A court-yard. 4 Wind. ^k Also 3 Ambergis.

A realm. a	184. चक्रं ^m (राष्ट्रं)
Exemption from trans- migration b	उच्चरं ⁿ (दुःखेऽपि)
Water. c	क्षीणं ⁿ (अमुं च)
Gold. d	(अर्थं ^m अपि) भूरिचक्रं ^m (दौ)
A door. e	(द्वारमादेऽपि) मेघम
1 A canyon. 2 A pit. f	185. (मुखादयो) गङ्गा (पे)
1 Solitude. 2 Near.	(रात्रौ ⁿ अतिवृत्ते) गङ्गा (पे)
1 Front, fore- part. g	(धुरीक्षिकमुद्यमौ) व्याप्य ¹ⁿ
1 A house. 2 A town. h	(वागारे वार्ते) पाम्
	186. मन्दिरं ⁿ (च)
1 A country, or realm. 2 Clannity.	(अथ ^m) राष्ट्रं ^m (अस्ती विष्णो मादुपत्रे)

1 अथ.

1 Likewise. 2 A wheel. 3 A circular missile weapon: a sharp discus. 4 A potter's wheel. 5 A mill. 6 A multitude. 7 An army. 8 A whirlpool. 9 Pride, m. 10 A ruddy goose. (Ams. var. sates) b Also 2 A letter, or written character. 3 BRAHMA, m. 4 SIVA, m. f. n. 5 Unfathomable. c Likewise 2 Near. d Also भूरि m. f. n. 2 Frequent, numerous, m. 3 BRAHMA. 4 VISHNU. 5 SIVA. And चक्रा. 2 The Moon. 3 Camphor. 4 Water, m. f. n. 5 Pleasing. e Also 2 A town gate. 3 Root of grass, Cynara? f Likewise 3 A forest, m. 4 An arbore. g And m. f. n. 2 More, much, n. 3 Top, summit. 4 Point, extremity. 5 A semblance, multitude. 6 Resting place, end of a journey. 7 Quantity of a pala- 8 Limited aims (four monthfuls) m. f. n. 9 Chief, principal. 10 First, prior. h Also पुरं. 3 A body. 4 City of Patna, m. 5 Bdellium. And मन्दिरः m. 3 The sea.

1 Fear, dread.
2 A hole in
the ground. a

^m
दरे (इस्त्रियां भये ऋधे)

1 A diamond.
2 The thun-
derbolt. b
1 Chief. 2
Right cou-
clusion. c

^{m n}
वचो (इस्त्री दीरके पवौ)

1 Handle of
a fan of
cow's hair. d

187. तन्त्रं (प्रधाने सिद्धान्ते सूत्रवापे परिच्छदे)

^m ^{1 n}
औशीर (खामरे दण्डे ऽप्यौ) शीरं (शयनासने)

1 Tip of an
elephant's
trunk. e

188. पुष्करं (करिहस्ताये वाचभाण्डमुखे जले

याम्नि खड्गफले पद्मे तोयौघधिविशेषयोः)

1 Interval.
2 Period.
3 Clothing.
4 Covering. f

189. अन्तरम् (अवकाशावधिपरिधानांतर्जिभेदतादर्थ्यं

हिजात्मोयविनावहिरवसरमध्ये अन्तरात्मनि च)

Fragrant root
of grass. g

190. (मुस्ते ऽपि) पिठरं

¹ औ—.

* Likewise indec. 3 A little. And f. दरि. 4 A cavern. * Also m. 3 One of the 28 astrological *yogas*. * And 3 A weaver's lay or batten. 4 Raiment. 5 Care of a realm. 6 Dependence. 7 A sacred book. 8 An excellent medicament. * And r. 2 A bed. 3 A chair or stool. Likewise 4 Fragrant root of grass (*Andropogon muricatum*.) * And 2 Head of a drum, or place where any musical instrument is struck. 3 Water. 4 The sky. 5 Edge of a scimitar, or 6 A scabbard. 7 A lotos. 8 Name of a place. 9 A drug (*Costus Arabicus*.) 10 One of the *Dvīpas* or continents. m. 11 The Indian Crane. * And 5 Difference. 6 Sake. 7 A hole or rent. 8 Own. 9 Without, except. 10 Outside. 11 Opportune time. 12 Midst. 13 Supreme soul. 14 Similar. 15 Other. *This term is a pronoun in the 3d and 10th acceptations.* * *Cyperus rotundus*. Also 2 A churning stick. m. 3 A seeth or boiler.

Another
sort. a

- 1 Very dark
2 Mischiev-
ous, des-
tructive. b
1 Pale red.
2 White.
3 Yellow. c

Sharp, corro-
sive. d

Hard. e

Inferior,
low. f

Unperplex-
ed. g

- 1 Distracted.
2 Perplexed.
h

1 Superior,
high. 2 Nor-
thern. i

1 Inferior.
2 Southern. j

ⁿ
(राजकशेरुष्पि) नागरम्

m f n

शार्वरं (त्वन्धतमसे घातुके भेद्यलिङ्गकः)

m f n

191. गौरो (रुखे सिते पोते)

m f n

(व्रणकार्ये ऽप्य) रुष्करः

m f n

जठरः (कठिने ऽपि स्याद्)

m f n

(अधस्तादपिचा) धरः

1 m f n

192. (अनाकुले ऽपि चै) कायो

m f n

बयो (वास्तव आकुले)

2 m f n

(उपयुद्दोचश्लेष्यु) तरः (स्याद्)

m f n

चनुतरः

¹ य—.

² उ—.

* *Cyperus pertenuis*. Likewise 2 Ginger. *m. f. n.* 3 Of or be-
longing to a city. 4 Sagacious. ^b According to another reading,
m. 3 A vicious elephant. ² Likewise 4 Clean. *m.* 5 White mus-
tard. 6 The moon. *n.* 7 Filament of a lotos. *f.* 8 The goddess, wife of
SIVA. 9 — of VARUNA. 10 The earth. 11 Name of a river.
12 A young girl. 13 Turmeric. ^d Also *m.* 2 *Semecarpus*
Anacardium. ^e Likewise 2 Old. *m. n.* 3 The belly. ^f Also
2 Less, worse. *m.* 3 The lip. 4 The nether lip. ^g Likewise
2 Intent, attentive. ^h Or 3 Frightened. ⁱ And 3 Excellent.
Also *n.* 4 An answer. *m.* 5 Proper name, the son of VIRATA. *f.*
6 The wife of ABHIMANYU. 7 The north. ^j And 3 Worse.
Likewise 4 Excellent. 5 Silent, unable to answer.

193. (एषां विपर्यये श्रेष्ठे)

1 Distant,
remote.
2 Other. a

(दूरानात्प्रोक्तमाः) पराः^{mfn}

1 Sweet.
2 Pleasing.
b

(खादुप्रियौ तु) मधुरौ

1 Hard.
2 Pitiless;
cruel. c

क्रूरौ (कठिननिर्दयौ)^m

1 Generous.
2 Great. d

194. उदारौ (दाढमद्वेतोर)

इतर (स्वन्यनीचयोः)^{mfn}

1 Other.
2 Low, vile.
1 Indolent.

(मन्दस्वच्छन्दयोः) खैरः^{mfn}

2 Independent,
uncon-
trolled.

1 Splendid.
2 White. f

शुभम् (उद्गीतशुक्लयोः)^{mfn}

SECTION XXII.

1 Lock on
the crown of
the head. g
1 The tree
Pilu. 2 An
elephant. h

195. (चूडाकिरीटं केशाश्च संयता) मैलयम् (त्रयः)^{1mf}

(द्रुमप्रभेदमातङ्ग काण्डपुष्पाणि) पौलवः^{2m}

¹—लि.

²—लु.

* And 3 Pre-eminent. Or 4 Subsequent. 5 Inimical, enemy. u.
(some say indec.) 6 Only. ^b Also m. 3 A sweet taste. n. 4 Poi-
son. f. 5 Anise. ^c Likewise 3 Terrible. 4 Destructive. ^d Also
3 Gentle. 4 Unperplexed. ^e Fem. उदारा, — री. ^f And n.
Talc. ^g And 2 A diadem. 3 Hair tied on the head. 4 Head. m.
5 Jonesia Asoca. 6 The earth. ^h And 3 An arrow. 4 A flower
(Or 5 Blossom of the Saccharum Sara). Also 7 An atom.

1 YAMA.
2 Measured
time. a

The fourth
age. b

A deer. c

A blanket. d

1 Tax, reve-
nue. 2 An
oblation. e
1 Bulkiness.
2 Strength.
3 Army,
forces. f

1 A whirl-
wind. g

1 Wicked. i

1 m
196. (कृतान्तानैहसोः) कालश्

m
(चतुर्थे ऽपि युगे) कलिः

m
(सालुरङ्गे ऽपि) कमलः

m
(भावादे ऽपि च) कम्बलः

m
197. (करोपहारयोः पुंसि) वलिः (प्राण्यङ्गे स्त्रियाम्)

n
(स्थौल्यसामर्थ्यसैन्येषु) बलं (ना काकसोरिणोः)
m h

198. वातूलः (पुंसि वाद्यायामपि वातसहे त्रिषु)

m f n j
(भेद्यलिङ्गः शठे) बालः (पुंसि आपदसर्पयोः)

1 कालः.

* Likewise 3 Death. 4 Time (infinite). 5 Black colour.

f. काला. 6 Madder. 7 Indigo. कालो. 8 The goddess GAURĪ.
9 One of the MĀTRĪs. 10 Heavy clouds. b Likewise 2 Quarrel,
strife. 3 War, battle. 4 Bellerick myrobalan. 5 An unblown
flower. c Also n. 2 A lotos. 3 Water. 4 Copper. f. 5 The
goddess LACSHMĪ. 6 An excellent woman. d Also 2 A dewlap.
3 A fabulous chief of serpents. n. 4 Water. e And f. बलिः -- लो
(or वलिः). 3 A wrinkle. Also m. 4 Proper name; a giant. 5 Handle
of a flyflapper. f. 6 Ridge of a roof. f And m. 4 A crow. 5 Pro-
per name; BALARĀMA. Also 6 Name of a demon slain by INDRA.
m. f. n. 7 Strong. f. 8 Sida cordifolia, &c. g And 2 Gouty, Rheu-
matic. 3 Insane. h Or वातूलः. i And m. 2 A beast of
prey; tiger, &c. 3 A serpent. 4 A vicious elephant. 5 A king.
j Fem. बालो.

- 1 Sin. 2 Filth. 3 Excretion. a ^{ms} 199. मलो (स्त्री पापविट्किङ्कान्)
- 1 Colick. 2 A weapon. b ^{ms} (स्त्री) शूलं (रुगायुधम्)
- A lance. o ^{mf} (शङ्खावपि द्वयोः) कौलः
- 1 A corner. 2 The hollow above the hip. d ^f पालिः (स्वल्परूपंतिष्ठ)
- 1 A mechanical art. 2 A measure of time. e ^f 200. कला (शिल्पे कालभेदे ऽप्य)
- 1 A companion. 2 A row. f ^{1f} आली (सख्यावली अपि)
- 1 Tide. 2 Time. 3 Limit. g ^{fh} (अव्यम्बुविस्तृतौ) बेला (कालमर्थ्यादयोऽपि)
- 1 The Pleiades. 2 A cow. i ^m 201. बज्जलाः (वृत्तिकागावो) बज्जलो (ऽयिः शितौ त्रिभु)
- 1 Sport. 2 Gesture. ^f लीला (विलासक्रिययोर्)
- A stony nodule. k ^f उपला (शर्करापि च)

1— लि or — लो.

- As sweat, snot, earwax, &c. 4 Dregs. 5 Rust, m. f. n. 6 Niggardly. ^b A trident or a pike. Also f. 3 A courtesan. ^c Likewise 2 A gnomon. 3 A stake. 4 A post. 5 Flame. 6 The elbow. 7 A thump on the breast. 8 A punch with the elbow. f. 9 A blow. ^d Or 3 Sharp edge. 4 A mark. 5 A row or string. Also 6 Delmeation with sandal, &c. on the ear. 7 Contiguity. 8 Allowance to a dependant. 9 A masculine woman (who has a beard). 10 A handful. 11 Praise. ^e Likewise 3 A digit of the moon. 4 Interest on a capital sum. 5 A part. 6 Collection. ^f Also 3 A bridge. m. f. n. 4 Intelligent, wise. ^g Likewise 4 Seashore. 5 Easy and sudden death. ^h Or बेला. ⁱ In the first acceptation, invariably plural. And m. 3 Fire. m. f. n. 4 Black. Also 5 Cardamum. m. 6 The dark half of the month. n. The sky. ^j Or वज्जलाः. ^k Also 2 Manufactured sugar. m. 3 A stone. 4 A gem.

1 Blood.
2 Water.

202. (शोणिते ऽम्भसि) कोलालं

1 Origin.
2 Root. a

मूलम् (आद्ये शिफामयेऽ)

1 A multi-
tude. 2 A
net. b

जालं (समूहः आनायो गवाक्षद्वारकावपि)

1 Disposi-
tion. 2 Good
conduct.

203. शीलं (स्वभावे सद्गते)

1 Fruit.
2 Result. c

(सस्ये हेतुवृत्ते) फलम्

1 A roof.
2 A film over
the eye. d

(एदिर्नेत्ररजोः क्लोवं समूहे) पटलं (न ना)

1 Bottom.
2 Essential
character. e

204. (अधःस्वरूपधोरस्त्री) तलं

Flesh. f

(स्याच्चाभिधे) पलम्

Submarine
fire. g

(अर्वावनले ऽपि) पातालं

1 Clothes,
vesture. h
1 A hole fil-
led with
stakes. i

चेलं (बस्त्रे ऽधमे त्रिषु)

205. कुकूलं (शक्रुभिः कीर्णे अथे ना तु तुषानले)

* And m. n.

3 An asterism (the Scorpion's tail).

Or n.

4 Principal, capital.

^b And 3 A window, a lattice.

4 An un-

blown flower. 5 Magic, illusion. 6 Pride. f जालो. 7 Tricho-

santhes dioica. ^c Likewise 3 Edge of a weapon. 4 A nutmeg.

5 A pearl. 6 Profit. 7 A shield.

^d And. f. n. (— लो ला or लं).

3 A multitude. n. 4 Retinue.

^e Likewise f. n. 3 A guard for

an archer's arm. m. 4 A span. 5 The palm with extended fingers.

f Also 2 A measure, consisting of four Carshas.

^g Likewise 2

The infernal regions. 3 A hole.

^h And m. f. n. 2 Inferior; low

in situation. Fem. चेली.

ⁱ And m. 2 Conflagration of chaff.

1 Absolute,
certain. a

(निर्णीति) केवलम् (इति त्रिलिङ्गं त्रैकल्ययोः)

1 Adequacy.
2 Safety.
3 Virtue. b

206. (पर्याप्तचित्तमपुण्येषु) कुशलं (शिक्षिते त्रिषु)

1 A shoot or
sprout. a

प्रबालम् (अंकुरेऽप्यस्त्री)

Stupid. d

(त्रिषु) स्थूलं (जडेऽपि च)

1 Having
projecting
teeth.

207. करालो (दन्तुरे तुङ्गे)

2 High. e
1 Beautiful.
2 Expert. f

(चारौ दक्षे च) पेशलः

1 Ignorant.
2 Young, a
child. h

(मूर्खेऽर्भकेऽपि) बालः (स्थाल्)

1 Tremulous.
2 Thirsty. i

लोल (खलसदृशयोः)

SECTION XXIII.

1 A forest.
2 Fire in a
forest. j

208. दवदावौ (वनारक्षवर्णा)

1 Birth.
2 Siva. k

(जन्महरौ) भवौ

- * And m. f. n. 2 Alone, sole. 3 Entire, all. Fem. — ला, लो.
 * And m. f. n. 4 Skilful, expert. * Or 2 A new leaf. Also 3
 Coral. 4 The neck of a lute. * Likewise 2 Bulky. * Likewise
 3 Terrible. f Also 3 Soft. * Or पेशलः. b Likewise m.
 3 Hair. 4 Tail of a horse. 5 — of an elephant. m. n. 6 Andro-
 pogan Schœnanthus. 1 Also f. — ला. 3 The tongue. 4 The
 goddess LACSHMI. 1 Likewise 3 Fire in general. * Also
 3 Existence. 4 Acquisition. 5 This world. 6 Safety, well being.

1 A counsellor. 2 A companion.

1 A husband. 2 Lythrum fruticosum. a

1 A mountain. 2 A sheep. 3 The sun. b

1 Command. 2 Call. 3 Sacrifice.

1 A living being. c

1 Production. 2 Fruit. 3 Blossom. d
1 Distrust. 2 Denial. 3 Concealment.

1 Elevation. 2 Impatience. e

1 Dignity, authority. 2 Firm opinion. f

1 Generative cause. 2 Origin. g

1 Son of a Brāhmana by a Sudra woman. h

(मन्त्रो सहायः) सचिवौ

(पतिशशिखनरा) घवाः

209. अवयः (पैलमेघाका)

(आज्ञाकानाध्वरा) हवाः

भावः (सत्वस्वभावाभिप्रायचेष्टात्मजन्मसु)

210. (स्यादुत्पादे फले पुष्पे) प्रसवे (गर्भमेचने)

(अविश्वासे उपक्रमे अपिनिष्ठतावपि) निरुवः

211. (उत्तेकामर्षेयोरिच्छा प्रसवे मद्) उत्सवः

अनभावः (प्रभावे स्यात्सतां च मतिनिश्चये)

212. (स्याज्जन्महेतुः) प्रभवः (स्थानं चाद्येऽपलब्धये)

(शूद्राया विप्रतनये शस्त्रे) पारश्वः (पुमान्)

¹ अवि.

- * And 3 A man. 4 A cheater. ^b Also 4 The shawl goat.
* Or (varying the reading.) 2 Existence, state. 3 Nature, disposition.
4 Meaning, intention. 5 Gesture, movement. 6 Soul. 7 Birth.
8 Thing. 9 Venerable. 10 (in dramatic language) Learned. 11 State, condition. ^d And 4 Bringing forth. 5 Offspring. * And
3 Formation of a wish. 4 Festival, jubilee. ^f Or 3 Certainty.
4 Indication, hint. * Or 3 Source. 4 Place where a thing is first perceived. 5 Strength. ^b And 2 Battle-axe. 3 A son born in adultery.

1 The polar star. a

213. भ्रूः (भ्रमेदे क्रीवं तु निश्चिते प्राचते विष्)

1 A kinsman.
2 The soul. b

खी (अमावात्मनि) खं (त्रिष्व लोके) खी (स्त्रियां धने)

1 Cloth for a woman's waist. a

214. (स्त्रीकटोवस्त्रव वे ऽपि) नोवो (परिपयो ऽपि च)

1 Gauri.
2 A snake. e

शिरा (गौरीकोटवगेर)

1 Dispute, quarrel.
2 A party. f

हृदं कजहयुग्मेऽऽ

1 Substance.
2 Beauty. g

215. (द्रव्यामुद्यवस्तयेव) सत्वन् (अजी तु जन्तु)

1 Neuter gender.
2 An eunuch. h

क्रीवं (नपुंसके यण्डे रायजिह्वाभितने)

SECTION XXIV.

1 Man of the commercial tribe. k

216. (दो) विष्टा (वयमनुजे)

1 श्र - .

- * And n. 2 Certainty. m. f. n. 3 Perpetual, constant. Also m.
4 A stake. 5 An axis, or pole. 6 ŚIVA. f. — ब्र. 7 Burden of a song.
8 A ladle or spoon. n. 9 Reasoning. m. f. n. 10 Immovable. * And
m. f. n. 3 Own. m. n. 4 Wealth. It is a pronoun in the 3d
acceptation. * And 2 Mercantile stock. 3 A stake at play.
* Or नोविः. * Also m. 3 MAHĀDĒVA. 4 One of the astrological
Yogas. 5 The Vēdas. n. 6 Pleasure, ease. 7 Auspiciousness;
well-being. 8 Water. f. 9 The yellow myrobalan. f Likewise
5 Union of the sexes. * Or other unconscious function. 3 Vigour.
m. n. 4 An animal. Also n. 5 A quality. 6 Nature. 7 Strength.
8 A demon. 9 Existence. 10 Essence. 11 Self-command. * सत्यं.
* सत्यं. 1 And m. f. n. 3 Weak. 4 Id'e. * Or क्रीवं.
* And 2 Man in general. f. 3 Entrance, Sing विद्.

1 A spy.
2 War. a

(बौ चराभिमरौ) कयौ

1 A heap.
2 A sign of
the zodiac.

^{1 m}
(बौ) राशी (पुष्पमेघाद्यौ)

1 Family,
race. 2 A
bamboo. b

^m
(बौ) वंशौ (कुलमकरौ)

1 Solitude.
2 Display.
1 Wages,
hire. 2 En-
joyment. d

^{m q}
217. (रहः प्रकाशौ) वीकाशौ

^m
निर्वेशौ (मतिभोगयोः)

1 YAMA *

^m
(क्षतान्ते पुंसि) कीनाशः (क्षुद्रकर्षकयोस्त्रिषु)

1 A place or
spot. 2 A bath.
3 A cause.

^m
218. (पदे लक्ष्ये निमित्ते) उपदेशः

ⁿ
(स्यात्) कुशम् (अप्सु च)

Water. f

Age, as youth,
&c. g

^f
दशा (वस्थानेकविधाय)

^f
आशा (तृष्णापि चायता)

1 Hope,
desire. 2
Breadth. h
1 A woman.
2 A female
elephant i
1 Knowledge.

^f
219. वशा (स्त्री करिषी च स्याद्)

^{2 f}
दृग् (ज्ञाने ज्ञातरि त्रिषु)

¹—श्रि.

²—श्र.

* Also 3 Conflict with a dangerous animal in hopes of reward.

1 Likewise 3 The back bone. 4 A multitude.

* Or विकाशः.

Or 3 Eating. And m. f. n. 2 Small. Or 3 Niggardly. 4 A cultivator. Also 5 A slayer of cattle. m. 6 An ape.

^f Also m.

2 Proper name: Son of RĀMA. 3 Sacrificial grass (Poa Cynosuroides). 4 One of the continents. 5 A yoke. f. —श्रौ. 6 Share of a plough.

¹ Likewise 2 Wick of a lamp. 3 (Invariably pl.) Border or edge of cloth. Also 3 Region; quarter. Likewise 3 A

barren cow. 4 A daughter. n. 5 Subjection. 6 Desire, wish. m. f. n.

7 Subject, dependent. And m. f. n. 2 One who sees or knows.

Also f. 3 Sight. 4 An eye.

1 Violent.
2 Hard. 3 In-
tangible. a

^{m f n}
(स्नात्) कर्कशः (साहसिकः कठोरामरुणावपि)

Notorious. b 220. प्रकाशो (प्रसिद्धिनिबे प्रिय)

1 Young.
2 Ignorant.

^{m f n}
(प्रिशवद्भे च) बालिशः

SECTION XXV.

1 A god.
2 A hsh.

^m
(सुरमव्याव्) अग्निमिवौ

1 The soul.
2 A man.
1 A crow.
2 Any bird
which preys
on fish. •
1 Grass.
2 A climb-
ing plant. d

^m
गुरुधाव (आत्ममानवौ)

221. (काकमव्याव्गौ) धाँक्षौ

^m
कक्षौ (सु लक्षवीरुधौ)

1 A halter or
rein. 2 A ray
of light.
1 Despatch,
sending. 2
Paining. f

^{m o}
अभीष्टः (प्रयच्छे रश्मौ)

^m
प्रैषः (प्रेषणमर्हने)

* Or 4 Harsh. 5 Cruel. 6 Unmerciful. 7 Miserly. b Also
2 Light. 3 Display. 4 Loud laugh. * Likewise 3 A beggar.
d Also 3 The armpit. 4 A forest of dead trees. 5 A wall. 6 The
side. m. f. n. 7 End of a cloth fixed in the waistband. f. 8 The string
round an elephant's neck. 9 Objection in argument. 10 Emulation.
• Or अभीष्ट. f Likewise 3 Fatigue.

Partisan. a

222. पक्षः (सहाये ऽण्)

1 A turban.
2 A diadem.

उद्योतः (शिरे वेष्टकरोटयोः)

1 Lustful.
2 A rat b

(सुखले मूषिके अस्ते सुखते इषमे, दृषः)

1 A hind.
2 A cath.
3 Treasur. e. o

223. कौषे (स्त्रो कुडले खड्गदिधाने ऽथैषद्वयोः)

1 Gaming
with dice.
2 A die. e

(घूत ऽथै सरिफाकं ऽण् आकषे)

(ऽथा ऽद्वम् इत्ये)

1 An organ
of sense. f

224. (वा अन्तर्के कर्षद्वयो यत्रहारे कलिद्वये)

1 Agricult. o.
2 Fire with
condung. g

कपू (वृत्तो क्षरीष निः) कर्षः (दुल्भाभयार्थयो)

* Also 2 Side. 3 Alternative. 4 Half of the lunar month.
5 Army, forces. 6 Friends. 7 Wing. 8 Thesis, doctrine to be
maintained. 9 Contradiction. 10 Subject of an inference. 11 (In
composition with केश, Gr at quantity. ^b In composition. 12 Chief,
pre-empt. 4 Vulture, personified in the shape of a bull. 5 A bull.
6 The sign of the Z diack (Taurus). 7 Proper name, title of CAR-
NA. f. — हा. 8 Cowich (Dolichos or Carpopogon pruriens). — घी.
9 Cushion used by ascetics. ^c And 4 Oath or ordeal. 5 A
vessel used at sacrifices. 6 A cocoon of silk. 7 Eye ball. 8 Testi-
cle. 9 Dictionary. ^d Or कौषः. ^e And 3 A board for playing.
4 An organ of sense. 5 Attraction. 6 Drawing the bow. ^f And
m. 2 A die. 3 A measure (a carsha or 16 māsas). 4 A wheel.
5 A lawsuit. 6 The bellerick myrobatan. Also 7 Wood of a car.
8 Business, transaction. 9 Proper name, son of RĀVUNA. n. 10 Kind
of salt. ^g And f. 3 A river. 4 A canal.

1 Virility. 2 Many act. Water. b	225. (एमावे तस् क्रियायां च) पौरुषं विषम् (अप्पु च)
A bribe. c	(उपदाने ऽप्य्) क्षाभिषं (स्वाद)
An offence. d	(अपराधे ऽपि) किल्बिषम्
1 Rain. 2 A country. 3 A year. e	226. (स्नादृष्टौ लोकधातुये वत्सरे) वर्षम् (अस्त्रियाम्)
1 Forcing. 2 New. f 1 Service. 2 Begging. 3 Hire, wages. g	प्रेक्षा (वृत्त्येक्षणं प्रज्ञा) भिक्षा (सेवा ऽर्थना भक्तिः)
Splendour. h	227. तिलत् (शोभा ऽपि) (त्रिषु परि) व्यक्तं (कार्त्तानिष्ठद्योः)
1 Entire. 2 Inferior.	(प्रत्यक्षे ऽधिष्ठते) ऽध्यक्षो
1 Percepti- ble. 2 Super- intendent.	रक्ष (त्वप्रेत्यविक्रये)

1 — घ.

* Also 3 Semen. m. f. n. 4 Measured by the human stature, or by the height to which a man reaches. ^b Likewise 2 Poison. f.

— घा. 3 A plant (sort of Betula i) * Also 2 Flesh. 3 Food.

* Likewise 2 Disease. * Also 4 A cloud. f. pl. वर्षाः. 5 Rainy season. ^f Or 3 Viewing an exhibition of dancing. 4 Intellect.

^g Likewise 4 Alms. ^h Also 2 Ray of light. ⁱ The following admit the three genders.

SECTION XXVI.

- 1 The sun. 228. (रविर्देवदेव) हसौ^m
 3 A goose. a
 1 The ind. 1 m
 2 Fire. (सूर्यवक्रो) विभावसू
 1 A calf. 1 A year. b वसौ^m (तर्णकवधो देव)
 A bird : Ca- 2 m d
 culus. c (सारङ्गाश्च) दिवौकसः^m
 1 Taste or 229. (शृङ्गारदेवो विधे वीर्यं गुणे रामे ब्रवे) रसः^m
 sentiment in dramas. e
 1 An earring. (पुंस्य) उत्तसा^{m n} वतंसौ^{m n f} (द्वौ कर्णधरे ऽपि शेखरे)
 2 A crest. 3 m
 1 A class of 230. (देवभेदे जनजे रसौ) वसूⁿ (रत्ने धने) वसु
 2 Fire. g

1—सु.

2—स.

3—सु.

* Likewise 3 VISHNU. 4 The Supreme Being. 5 The soul.
 6 Breath. 7 A sort of ascetick life. 8 A person d-void of covetous-
 ness. 9 Unenvious. 10 A king. 11 The horse sacrificed by YUD'-
 HISHT'HIRA. ^b Also 3 An endearing appellation of a son or grand-
 child. n. 4 The breast. ^c Likewise 2 A god. 3 A bee. 4 An
 antelope. ^d दिवौकाः or दिवोकाः. ^e Amatory, heroick, ten-
 der, pathetick, &c. And 2 Poison, or 3 Water. 4 Semen virile, or
 5 Quicksilver. 6 Quality of taste; savour, as sweet, sour, &c. 7 Zeal,
 ardour, passion. 8 Juice, a liquid. 9 Juices of the body. 10 Myrrh.
 f 11 The tongue. 12 The earth. ^f Or वतंस. ^g And 3 A ray
 of light. Or 4 A rein, or halter. n. 5 A gem. 6 Wealth. Also
 7 Gold. m. 8 Tie of the yoke. 9 A plant (*Vatapushpa*).

- 1^m
VISHNU. a (विष्णौ च) वेधाः
- 1 Benedic-
tion. 2 Fang
of a serpent. 2^f
(स्त्रोता) षो (हितापञ्चा हिदंष्ट्रयो)
- 3^f
1 Request. b 231. वाकसे (प्रार्थनोक्त्ये)
- Injury, mis-
chief, as rob-
bery, &c. c
हिंसा (वैर्यादिकर्म च)
- A mare. d
प्रसू (रश्मापि)
- Earth and
sky. e
(भूषावौ) दोदसौ दोदसो (च ते)
- 1 Flame.
2 Light.
1 a s ar.
2 Light.
3 Pupil of
the e. c. f
232. (ज्वालाभासोर्नपुंस) र्पिर्द
6^f 7ⁿ
भ्यात् (भद्योतद्विष्णु)
- 1 Sin. 2 An
offence. 8ⁿ
(पापपराधयोर्) आगः
- 1 A bird.
2 Age. g
(युगवाक्यादिनोर्) वयः
- 1 Splendour.
2 O. dure. h 10ⁿ
233. (तेजः परोषयोर्) वर्चो
- 1 A festival.
2 Light.
1 Quality of
passion.
2 Woman's
menses. j
महस (तूक्तवतेजसो)
11ⁿ k
रजो (गुणे स्त्रीपुंश्च च)

1 - स. 2 आशीस्. 3 - सा. 4 - सी. 5 - स. 6 - स.
7 - स. 8 - स. 9 - स. 10 - स. 11 - स.

- * Also 2 BRAHMA. 3 Intelligent, wise. * Likewise 3 Thirst,
desire. * Also 2 Slaughter. d Likewise 2 A mother. * And
2 The earth. 3 The sky. Collectively, dual; severally, singular. Ex.
राशः. f Also m. 4 The sun. 5 Fire. * Likewise 3 Youth.
* Also 3 Colour. i Or m. महः (ह). j Likewise 3 Dust.
* 4 Farina of flowers, pollen. k Or m. रजः (ज).

- 1 Moon's ascending node.
2 Pankaj-sa.
1 Poetical metre.
2 Desire. b

Austerity,
penance. c

- 1 Strength.
2 Month of *Agrahayana*.
d

1 The sky. e

1 A house. f

- 1 Milk.
2 Water.

- 1 Splendour.
2 Strength.

- 1 Organ of sense.
2 Stream of a river.

- 1 Dignity.
2 Splendour.
3 Strength. j

(राक्षो धान्ते गुणे) तमःⁿ

234. कन्दः (पथे अभिलाषे च)ⁿ

तमः (कच्छास्त्रि. च)ⁿ

सहो (बलं) सदा (मार्गे)^{1n 1m}

नमः (यं आवयो) नमो^{2n 2m}

235. ओक्तः (सन्नाययञो) क^{ng 3m}

पयः (क्षीरं) पयो (बु च)ⁿ

ओजः (दीप्तो बजे)^{nh}

ओत (इन्द्रिये निम्नगारये)⁴ⁿ¹

236. तेजः (प्रभावे दीप्तौ च बले शुक्रोऽⁿ

(इतस्त्रि. पु)^k

1—स.

2—स.

3 ओक्तस्

4—स.

* And 3 The third quality, according to the *Sāṃkhya* system of philosophy: darkness or illusion, contrasted to truth and passion.

4 Grief. * Also 3 The *Vēda*. 4 Uncontradicted conduct. Likewise, in the second acceptation, कन्दं (न्द). * Also 2 Value, moral merit.

3 One of the superior worlds. m. तमः (स). 4 The month of *Māgha*. 5 The cold season. * सहः (— स) or सह (ह).

1 Strength. And m. सहः (स or सहः (ह). 2 The month of *Agrahayana*. Also 3 The winter. n. 4 A luminary. * And m. 2 The month of *Śrāvaṇa*. 3 Rain. 4 A cloud. * And m. 2 An asylum.

* Or ओक्त. * Or ओजं. * Or ओतं. * And 4 Semen white.

* The following admit the three genders.

Intelligent. a	^{1 m f n} विद्वान् (विदंश्च)	
Mischievous, cruel. b	^{m f n} बोभत्सो (हिंस्रो ऽप्य)	(अतिशये त्वमी)
1 Very old.	^{2 m f n c} 237. (दृढप्रशस्योर्) ज्ञायान्	
2 Very excellent.	^{3 m f n d} कनीयांस्तु (युवास्पयोः)	
1 Very young.	^{4 m f n e} वरीयाँ (स्तुखरयोः)	
2 Very small.	^{5 m f n f} साधीयान् (साधुवाढयोः)	
1 Very great.		
2 Very excellent.		
1 Very right.		
2 Very firm.		

SECTION XXVII.

^{A leaf. g} 238. (दले ऽपि) बद्धं	^{m n} (निर्वन्धोपरागाक्षादयो) यद्वाः
^{1 Seizure.}	
^{2 An eclipse.}	
^{3 A planet. h}	

1 विद्वस्. 2 ज्ञायस्. 3 — यस्. 4 — यस्. 5 — यस्.

- * Also 2 Learned. 3 Having a true knowledge of the soul.
 * Likewise 2 Envious. n. 3 ARJUNA. Fem. बोभत्सा. * Fem.
 ज्ञायसी. * Fem. कनीयसी. * Fem. वरीयसी. * Fem.
 साधीयसी. * Or 2 Retinue. 3 A peacock's tail. * Also
 4 The moon's node. 5 Seizure, caption. 6 Effort in battle.
 7 A class of imps.

1 A door.
2 A chaplet a

(द्वार्यापोडे काथरसे) निर्युहो (नागदन्तके)

1 The string
suspending
a balance. b
1 A wife.
2 Family ;
dependant. c

239. (लुकासूत्रे ऽश्वादिस्त्रैः) प्रदाहः त्रयहो (ऽपि च)

(पत्नीपरिजनादानमूलशपाः) परिग्रहाः

A wife. d

240. (दारेष्पि) गृहाः

A woman's
waist e

(अप्यामण्या) रोहो (वरस्त्रियाः)

A multitude.
f

गृहो (द्वन्द्वे ऽप्य)

The demon
Vritra. g

अहि (द्वन्द्वे ऽप्य)

1 Fire.
2 The moon.
3 The sun. h

(अमोन्दर्शीस) तमोपहः

1 Retinue.
2 Insignia of
Royalty i

241. (परिच्छदे नृपाहं ऽयं) परिवर्हो

(ऽययाः परे)

¹ अ—.

• Or 3 A piece of wood jutting out of a wall. 4 Extracted juice.
5 Wood placed in a wall (for doves to build nests on). ^b And 2 A
rein or halter for horses, &c. 3 Prisoners. 4 Restraint. 5 An arm.
6 A ray of light. ^c And 3 Acceptance. 4 Origin; or 5 Root. 6
Oath; or 7 Quarrel. Also 8 The sun near the moon's node. ^d And
2 A house. Invariably plural; but in the 2d acceptance also neuter
sing. ^e Likewise 2 Ascent as a climbing plant. 3 Rider of an
elephant or horse. 4 Length. 5 Height. ^f Likewise 2 Array of
troops. 3 Fabrication. 4 Reasoning. ^g Also 2 A serpent. ^h Like-
wise 4 A deified saint or prophet. ⁱ Or 3 A thing. ^j The fol-
lowing are indeclinable.

SECTION XXVIII.

INDECLINABLES.

1 A little.

2 Until. a

1 Oh (re-

member-

in.) c

1 Ah! (an-

grily).

2 Alas (sor-

rowfully).

1 Sinful.

2 Bad.

3 A little.

1 Ey! (me-

naagingly).

2 Ey! (re-

proachful-

ly.)

1 Moreover.

2 And

3 Mutually.

4 Also. e

1 Well (a

benedic-

tion)

2 Safe. f

1. आङ् (ईषदर्थे भियानौ सोमार्थे धातुयोगजे)

आ (प्रगृह्यः स्रुतौ वाक्ये ऽप्य)

आस् (तु स्यात्कोपपीडयोः)

2. (पापकुत्सेवदर्थे) कुं

धिङ् (निर्मलननिन्दयोः)

चा (ऽन्वाज्ये समाहारेतररेतरसमुच्चये)

3. स्वस्त्या (श्रीः क्षेमपुण्यादौ)

¹ धिक्

² च.

³ स्वस्ति.

* Including the limit. Or † Exclusive of the bound or limit.
4 Preposition joined to verbs, and altering their sense, or giving in-
tensity to it. ^b आ (for the final consonant is expunged). ^c And
2 But (indicating a change). 3 And (collective). ^d Unalterable
in orthography even before vowels. ^e In the first acceptance, the
particle connects a secondary with a primary object; in the second it
conjoins equal objects; in the third it indicates reciprocation: in the
fourth it connects different acts with the same subject. It has other
acceptations, as 5 But, (indicating a converse proposition). 6 But
(excusingly). 7 Forthwith. 8 Expletive. ^f And 3 Right.
4 Auspicious.

1 Very. 2
Surpassing.

1 What? (interrogative).

2 (Doubtingly).

1 But (indicating difference).

2 Indeed, a

1 Together.

2 Once, b

1 Far.

2 Near.

1 Westward.

2 Behind.

1 Also.

2 What? c

1 Again, often.

2 Always, d

1 In presence, before.

2 As, like.

1 Also !

(Sorrow).

2 (Compassion). 1

1 On (Joy).

2 (Pity). 3

(Incapable).

4 Alas ! g

1 Instead.

2 Each, respectively.

3 Towards. h

(प्रकर्षे लंघने ऽप्य) इति

खित् (प्रभे च वितर्के च)

तु (साद्भेदे ऽवधारणे)

4. सखत् (सहैवारे षाद्)

अ. राद् (दूरसमीपयोः)

(प्रतीचां चरमे) पश्चाद्

उत् (प्यर्थविकल्पयोः)

5. (युनः सदाशयोः) शश्वत्

साक्षात् (प्रत्यक्षतुल्ययोः)

(खेदानुकम्पासन्तोषविस्मयामन्त्रणे) वत्

6. हन्त (हर्षे ऽनुकम्पायां वाक्यारम्भविषादयोः)

प्रति (प्रतिनिधौ वीष्मालक्षणादौ प्रयोगतः)

1—त्.

2—त्.

3 उत् or उत्.

* Also 3 And. 4 Again. 5 Expletive. ^b Likewise 3 Always.

• Interrogatively. 3 What ! doubtfully. 4 Either, or. 5 Expletive.

d Or 3 Together. 4 Perpetually. ^e Or सखत्. ^f And 3 Indicating j-y. 4 Indicating surprise. 5 Oh ! (vocative) ^g Also

5 Certainly ; indeed. 6 Gift. Ex. हन्तकारः, generous. ^h Like-

wise 4 For. 5 Belonging to (as a portion). 6 In exchange.

7 A little.

- 1 Therefore.
2 Thus. a
- 1 Eastward.
2 Prior, first.
3 Formerly.
4 In front.
- 1 As much as
(the whole).
2 Until. e
- 1 Auspicious
particle.
2 After. d
- 1 In vain.
2 Wrong.
- 1 Many.
2 Both. e
- 1 What? (in-
terrogative).
2 Or. f
- 1 After.
2 Like. g
- 1 Interroga-
tive particle.
h
7. इति (हेतुप्रकरणप्रकर्षादिसमाप्तिषु)
b
(मात्वा) पुरस्तात् (अद्यमे पुरार्थे) इत्यपि
1
8. यावत् तावत् (य साकल्ये ऽवधौ माने ऽवधारणे)
1
(मङ्गलानन्तरारम्भप्रश्नकार्त्तव्ये) ऽथो अथ
9. दृष्ट्या (निरर्थकाविध्योर)
नाना (नेकोभयार्थयोः)
नु (एच्छार्या विकल्पे च)
5
(पश्चात्तादृश्योर) अनु
10. (प्रश्नावधारणानुज्ञा अनुयामन्त्ये) ननु

1 — त्.

* Indicating a sort or set. 3 So : well known as such. 4 Et-
cetera. 5 Even so : exactly thus. 6 Indicating the preceding sound
to be meant. 7 Indicating the sense to be intended. 8 So ; of this
opinion. 9 Finis : marking a close. 10 So ; of this form. b Or
पुरः (स). c And 3 As many as (number). 4 As many as there
are. 5 So much (affirmative). 6 And 3 Now (inceptive). 4 What?
(interrogatively). 5 All (comprehensively). 6 Now (promising).
7 Imperative particle. 8 And. e Also 3 Without, except. f Like-
wise 3 An indication of doubt. g Also 3 Along. 4 Under, inferior
to. 5 With. 6 Near. 7 Towards. 8 In regard to. 9 A share. 10 Seve-
rally, respectively. h And 2 Certainly. 3 Indicating assent. 4 A
consolatory and kind expression. 5 Vocative particle. 6 A concilia-
tory vocative particle. 7 Inceptive. 8 Reproachful. 9 Responsive.

1 Reprehensive particle.
a

(गर्हासमुच्चयप्रशङ्कासम्भावनाख) इपि

1 As, like.

2 Or, either.

b

11. (उपमायां विकल्पे) वा

1 Half.

2 Blamably.

सामि (तद्ध जुगुप्सने)

1 With, together.
2 Near.

अमा (सह समीपे च)

1 Water.
2 Head. d

कम् (वारिणि च मूर्द्धि च)

1 Like, as.
2 Thus e

12. (इत्येवमर्थयोर्) एवं

1 Perhaps.
2 Certainly. f

नूनं (तर्क इत्यनश्चय)

1 Silently.
2 At once.

(तूष्णीमर्थं सुखे) जेषं

1 What? (Interrogative).
Bad; ill. g

(किम् एच्छायां जुगुप्सने)

1 Evidently.
2 Possibly. i

13. नाम प्रमाणमायुधोपगमकुर्वते

1 Ornament.
2 Enough.
3 Able. i

अलम् (भूवर्णपर्याप्तिशक्तिवारणवाचकम्)

And 3 Interrogative particle. 4 Earnest inquiry. 5 Doubt, or suspicion. 6 Possibility and likelihood. 7 Pursuit or seeking. 8 Corroborative of an affirmation. 9 Even. 10 Although. b Likewise 3 And. 4 Expletive. 5 Only; no other. 6 Indication of doubt and consideration. c More properly वा. d Also 3 Ill; bad. 4 Ease, pleasure. 5 Expletive. e Also 3 Indicative of consent. 4 Certainly. 5 Command. f Likewise 3 Indicating recollection. 4 Expletive. k Also 3 Indicating doubt or consideration. 4 Prohibition. b Or 3 Indicating recollection. 4 Wrath. 5 Indignant consent. 6 Reproach. 7 Pretence. 8 Surprise. i And 4 Prohibition. Also 5 Uselessness.

- 1 Indicative of doubt and reflection. a
1 Near.
2 Within, midst.
1 Again.
2 But, on the contrary. b
1 Certainly.
2 Negation.

14. क्वम् (वितर्के परिप्रश्ने)

समया (इत्तिकमध्ययोः)

पुनर् (अप्रथमे भेदे)

निर (निश्चयनिषेधयोः)

- 1 Ancient story. 2 Old.
3 Past. c

15. (स्यात्पुनश्च चिरातोते (निकटागमिके) पुरा

- 1 Expansion.
2 Assent.

ऊर्युरी (च) ररी (च विस्तारे इकीकृतौ त्रयम्)

- 1 Heaven.
2 The next world. c

16. (सर्गे परे च लोके) खर

(वार्त्तसमाधयोः) किल

- 1 News : so reported.
2 Probably. f

(निषेधवाक्यालङ्कारजिज्ञासानुबन्धे) खलु

- 1 Prohibition.
2 Expletive. g

17. (समीपोभयतः शोधसाकल्याभिमुखे) इभितः

- 1 Near.
2 Both.
3 Quickly.
4 Entirely.
5 In front.

(नामप्रकाशयोः) प्रादुर

- 1 Name. 2 Appearance.

मिथो (इतो इत्थं रहस्यम्)

- 1 Mutually.
2 In private.

- 1 Concealment
2 Awry. h

18. तिर्यो (इन्तर्ज्ञातिर्यगर्थे)

- 1 ऊररी. 2 ऊरी. 3 ऊररो. 4—तत्. 5—स्.
6 मिथस्. 7 तिरस्.

* And 2 Interrogative particle. 3 Yes 4 Indicating fear. 5 Wrath. 6 Aversion, dislike. 7 Reproach. ^b Also 3 Indicating change of subject. ^c Or 4 Long since past. 5 Near. 6 Future. Or 7 Proximate future. ^d Or उरी. Also ऊररो. ^e Also the sky or atmosphere. ^f Likewise 3 Conciliatory expression. 4 Indeed. 5 Falsely indicating displeasure. ^g And 3 Indicating inquiry. 4 A conciliatory expression. 5 Indeed, certainly. ^h Also 3 Contempt, disregard.

1 Alas! (sorrow).

2 (Regret).

1 Indication of wonder.

2 Of pain or fatigue.

1 Because, for. 2 Indeed. *

हा (विषादशुगतिषु)

1

अहं (त्यङ्गते खेदे)

हि (हेतावधारणे)

CHAPTER V.

ib

i

2i

Long time.

1. चिराय चिररात्राय चिरम्हा (या चिरार्धकाः)

3i 4i 5i 6ic 7i

Again and again; frequently.

मुञ्जः पुनःपुनः शब्दभोक्त्रमसक्तं (समाः)

8i 9i 10i i i 11i 12i

Soon; instantly.

2. खाग्न्यटित्यज्ञसा ज्ञाय सयदि त्रिङ् मञ्चु (च हुते)

i i i 12i 13i 14i

Much; very.

बलवत् सुष्ठु किमुत् स इत्यतोः (च निर्भरे)

15i 16i 17i 18i 19i

Without; except.

3. पृथग्विना इन्तरेणत् द्विरुद्गना (च वर्जने)

1—ह or —हा. 2—स्य. 3—स. 4—र. 5—त्.

6—अ. 7—अ. 8—क. 9—ति. 10—अ.

11—क. 12—सु. 13—अति. 14—अ. 15—क.

16—विना. 17—कृते. 18—क. 19—नाना.

* Likewise 3 Interrogative. 4 Expletive. 5 Indicating difference. ^b Also चिरं, चिरेण, चिरात्, चिरे. * This term is also declinable. ^d One adds, but erroneously, संचु. * Also अन्तरा.

Because ; therefore. a	^{i i i i} यत्तु यतस्तत् (हेताव)
Some. b	^{1 2 i} (असाकल्ये तु) चिच्चन
Sometimes.	^{3 i 4 i} 4. कदाचिज्जातु
Together, with.	^{i i o i i i i d} सार्द्धं (तु) सार्द्धं सत्रा समं सह
Conformity.	ⁱ (आनुकूल्यार्थकं) प्राध्वं
In vain.	^{i i o} (वर्थके तु) दृष्टा मुधा
Either, or (in- dicating de- liberation).	^{i f i i i i i i i i} 5. आहो उताहो किमुत (विकल्पे) किं किमुत च
Expletives.	^{i i i i i i i i} तु हि च स्म ह वै (धादप्ररणे)
Particles of praise and reverence.	^{7 i 8 i} (प्रजने) स्वति
By day. g	ⁱ G. दिवा (हीत्य)
By night.	^{i i} (इय) दोषा (च) नत्तां (च रजनावित्)
Crooked, bent ; awry. Vocative particles.	^{i h * 9 i} (तिर्यग्धर्ष) साचि तिरौ (इय) (इयसन्मोघनार्थकाः)

1—त. 2 च—. 3—त. 4 जा—. 5 किम्.
6 उत. 7 सु. 8 अति. 9 तिरस्.

* Correlatives ; यत्, यतः or येन, because, तत्, ततः तेन there-
fore. b In composition with the pronoun किम् and its derivatives.
Ex. किञ्चित्, something ; कश्चन, somebody ; a certain person. * One
commentator adds प्रार्क, but erroneously. d Also सञ्जा (—जुम्).
e Some read म्हा. f Or अहो. Also आहोस्वित् and उताहो
स्वित्. g Likewise the day, generally. h This term is also de-
clinable and is fem.

7. सुः) पाट् पाडङ्ग है हे भोः

1 Near.
2 Midst a

Inconsider-
ately, sud-
denly.

Before, in
front.

Oblations to
the gods; or
manes. b

A little.

In the next
life.

As, like.

Ah! (indi-
cating sur-
prise).

Silently.

Instantly.

Indication
of joy.

Between;
amidst.

समया निकषा दिष्टक

(अतर्किते तु) सद्दसा

(स्नात) पुरः पुरतो ऽयतः

8. सा ह्य (देवहविर्दानै) औघड् वौघड् वघट् सघा

किञ्चिदोपमनाम् (अल्पे)

प्रेत्या ऽमुत्र (भवान्तरे)

9. वदा यथातथैवैव (साम्ये)

ऽहो ह्यो (च विस्मये)

(मौने तु) तूष्णीं तूष्णीकां

सद्यस् सपदि (तदन्तरे)

10. दिक्षाशमुपजेषं (धैत्यानन्दे)

(ऽथा) ऽन्तरे ऽन्तरा

1 पाट्. 2 अङ्ग. 3—स. 4—ट्. 5—त्. 6 इषड्.
7—क्. 8—त्य. 9 वा. 10 तथा. 11 इव. 12 एवं. 13 ए.

* The terms are synonymous in both acceptations. ^b The terms are used as invocations with such offerings: the first peculiar to an oblation presented to a god; the last to one offered to the manes. Ex. इन्द्राय सा ह्य, this oblation to INDRA. पितृभ्यः सघा, this oblation to the manes. * In a different acceptance this term is declinable and fem. B. II. Ch. 7. v. 21. ^c इत. One commentator reads व. * Also एवं. ^d Also समुपजेषं. Some read उपजेषं.

	अन्तरेण (च मध्ये सु)	
Forcefully, violently.		प्रसस (तु इठार्थकम्)
Properly.	11. (युक्ते हे) साम्प्रतस्थाने	
Continually, perpetually.		भीष्म शब्द (अनारवे)
No, not.	(अभावे) नक्षत्रेणा (ऽपि)	
Negative and prohibitive.		मास आऽलं (च वारणे)
If.	12. (पक्षान्तरे) चेद्यदि (च)	
Truly.		(तत्वेत्) जाऽजा (दयम्)
Apparent.	(प्राकाशे) प्रादुर्भावः (स्याद्)	
Yes.		आनेवं परमं (मते)
Every way; all around.	13. समन्ततस् (तु) परितः सर्वत्राविध्वग् (इत्यपि)	
Willingly. &	(अकामानुमतौ) कामम्	
Be it so. &		(असूयोपगमे) स्तु (च)

1—तु. 2 तद्धि. 3 अ. 4 न, or ना. 5 चेत्. 6 यदि.
7—सु. 8 आविस्. 9—म. 10 एवं. 11 क. (च.)
• नो or अनो. Also अन. • Likewise आ. • Also विश्वतः,
समन्तात्, &c. • Implying previous disinclination, but ultimate acquiescence. Also, according to a different reading, 2 Willing compliance; and (synonymous with the next.). 3 Acquiescing with reluctance. • Implying regret in the acknowledgment or acquiescence.

Indicating
contradiction.
1. Conduitory
of a kind
question. b
1. Properly;
unusually;
As the case
appertaining.

14. ननु च (स्यादिरोधोक्तौ)

कश्चित् (कामप्रवेदने)

निःघमन्दुःघमं (गर्भे)

यथास्वं (तु) यथायधम्

1. Indecy.

15. मया मिथ्या (च वितथे)

Properly,
Indecy.

यथार्थं (तु) यथायधम्

1. Good.

(सुखं) एवं तु पुनर्वे वे (त्यवधारणवाचकाः)

1. To be, an-
terior.

16. प्राग (अतोतार्थकं)

Commonly;
necessarily.

नूनमवश्यं (निश्चये द्वयम्)

A year.

सम्बद (वर्षे)

Former,
prior.

(ऽवरेत्) ऽर्वाग

Assent, con-
sent, promise.

आमेवं

Self; of him-
self.

सयम् (आत्मना)

Little; low.

17. (अल्पे) नोचैः

Great; high,
load.

(महत्सु) चैः

Frequently;
generally.

प्रायो (भूम्नि)

Slowly.

(अद्रुते) शनैः

1—र. 2—वै. 3—वा. 4—क. (च). 5—अ. 6—द.
7—क. (च). 8—आं. 9—एवं. 10—स. 11—उचैस्. 12—स्.
* Or ननु. * b Wishing that it may be so. * Or, according
to another reading, एवं and च.

Perpetually,
ever.

सना (नित्ये)

External;
out.

वहिर (वाह्ये)

Formerly. b

स्मा (ऽतोत्ते)

Disappear-
ance

ऽस्तम् (अदर्शने)

Present;
now, be-
ing.

18. अस्मि (सत्वे)

Interjection,
expressive
of wrath.

(रुधेक्ताव्) उम्

Interroga-
tive particle.

उं (प्रश्ने)

Encouraging
votive.

(ऽनुनयेत्) ऽहि

Particle in-
dicating re-
flection.

हं (तर्के स्यात्)

Close of the
night; morn-
break of day.

उषा (रात्रिदिवसाने)

Hail! salu-
tation; how.

वने (वतौ)

Again. f

19. (पुनरर्थे) ऽह

Ill.

(निन्दायां) दुष्ट

Well.

सुष्ठु (प्रशंसने)

Evening,
close of the
day.

सायं (साये)

Morning.

प्रगे प्रातः (प्रभाते)

Near.

निकषा (ऽन्तिके)

1—स.

2—स.

3—स.

4—स.

5—र.

* Also सनात् and सबत्. ^b This particle, indicating past time, converts the present tense into the preterite. ^c Some say, indicat-

ing anger also. ^d Also ऊं. Some read नु. ^e Likewise उक्

-(स्). ^f Implying, however, a difference: "the rather."

Last year;
penult, and
present
years. a

To-day.

A former
day, &c. b

20. परत्परायैषमा (इन्दे पूर्वै छब्बंतरे यति)

1i

अद्या (इत्राङ्ग)

(अद्य पूर्वै ङ्गोत्यादौ पूर्वोत्तरापरान्

21. तथा इधरा न्या न्यतरैतरान् पूर्वैयुर (आदयः)

2i

3i

Both days. c

उभययु (सौ) भवेयुः

Next day.

(परे लङ्गि) परेयवि

Yesterday.

22. सा (गते)

4i

To-morrow.

(इनागतै ङ्गि) श्वः

5i

The day after
to-morrow.

परश्चस् (तत्परे इहनि)

6i

Then, at that
time.

तदा तदानौ

At once; at
the same
time.

युगपदकदा

6i 7i

Always; at
all times.

सर्वदा सदा

1 अद्य. 2 उ—स. 3 —स. 4 —स. 5 —स. 6 —स. 7 —स.

* परत्, last year; परारि, year before the last; ऐषमः (सु), current year. * पूर्वैयुः, a former day; yesterday. उत्तरेयुः, a subsequent day; to-morrow. अपरेयुः, another day; the day after to-morrow. अघरेयुः, a past day; the day before yesterday. अन्येयुः, another day. अन्यतरैयुः, either day; one of two days. इतरैयुः, a different day. * The past day and the day to come. * परश्चस् or परश्चः (—स).

Now ; at this time.

23. एवर्हि सम्प्रतीदानीमधुना साम्प्रतं (तथा)

East, North,
West, &c. &c.

(दिग्देशकाले पूर्वदौ) प्रागुदक्प्रत्यग् (आदयः)

CHAPTER VI.

SECTION I.

1. सल्लिङ्गशक्तैः सन्नादिस्तत्तज्जितसमासजैः

अनुक्तैः संयत्तौ लिङ्गं सङ्गोर्णवदिहोन्नयेत्

¹—ति. इ—म्. ²अ—, ³—क् (च). ⁴उ—च.
⁵—क् (च).

* प्राक् (च) the east ; from or in the east : or eastern (country).
or prior time. उदक् (च), North ; northern, or subsequent. प्रत्यक्
(च) West, western, or subsequent. Besides other terms, as अवाक्
(च) South : Southern or former. दक्षिणात् — यातः — येन,
Southward. उत्तरात् — रतः — रेण, Northward. अधरात् —
रतः — रेण — स्नात्, underneath. पुरस्तात्, before. उपरि उय
दिष्टात्, above. अधस्तात्, behind.

The follow-
ing are femi-
nine, viz. Mo-
nosyllables

in ई or ऊ-

Names of fe-
male beings. b

Terms signi-
fying light-
ning. c
A compound
in अ with a
numeral. d

A noun end-
ing in the
affixes तल्,
&c. e

2. लिङ्ग शेषविधिर्यापो विशेष्यधवाधितः

स्त्रियामीदृदिरामैकाच

सयोनिप्राणिनाम च

3. नाम विद्युन्निशत्वलोनीणादिम्भूनदोद्दिष्टां

अदन्तैर्दिगुरेकार्था न च पात्रयुगादिभिः

4. तल्लन्दे ये निकट्यत्रा वैरमैथुनकादिवुन्

* Example, श्रीः, prosperity. मूः, eyebrow. ^b Except कलत्रं and गृहं, neut. and दाराः masc. pl. signifying a wife. ^c Viz. lightning; night; any creeping plant; a lute; (some read वाणी speech;) space, quarter; earth; river; modesty (some read या intellect). ^d Provided the sense be singular (Ex. त्रिलोकी, the aggregate of three worlds;) except such compound term, formed with the words पात्रं, यगः, &c. (Ex. चतुर्युगं, Total of four ages). ^e Viz. तल्, which imports state of being, and multitude, or is pleonastick, (Ex. देवता, God, deity): य, इनि, कट्यच् and त्र signifying multitude, as पाश्या assemblage of chains or bonds; पद्मिनी, a pond (abounding in lotuses); रथकट्या, a crowd of carriages; गोत्रा, a herd of kine: वुन् (or वु with वुण् or वुज्, all convertible into अक्, and finally into इकाः) signifying enmity, nuptial union, &c. (including the distributive import, and gift and amercement). Ex. काकोलूकिका, enmity of crows and owls.

Or in अनि,
&c. a

स्त्रीभावादावनक्तिन्गुण्यञ् क्यपोयुजिञ्ङ्यशा।

Or, in certain
vaddi affixes.

5. उयादिषुनिरुोच

Or in a femi-
nine termina-
tion, o

आबुङ्गन्तं चरं क्षिरम्

Or in ए,
&c. d

तत्प्रोडायां प्रहरणं चेन्मौष्टा पाक्षवा णदिक्

* Nouns ending in these eleven affixes, which import the state of being, &c are feminine: viz. अनि, signifying an imprecation. त्तिन् (ति) for the abstract sense (Ex. स्मृतिः, recollection); गुन् (conver-
tible into इका) denominating a disease; or implying the import of the verb (as जीविका, livelihood); also गुच्; णच् (आ ई) imply-
ing reciprocity; as यावक्रोशी, mutual imprecation: क्यप् (या) conveying the abstract sense; as ब्रह्महत्या, sacrilege: युच् (अना) with the abstract sense; as मण्डना, decoration: इज् (इ) indicating question and reply: अङ् (आ आ) for the abstract sense; Ex. पचा, cookery: नि with the abstract import; Ex. ग्लानिः, fatigue: अ also in the abstract sense; as चिकीर्षा, desire to act: (but some omit this affix; others interpose it after क्यप्; others transpose some of the latter affixes:) ण (आ आ) with the same abstract import: Ex. क्रिया, action.
† Viz. नि; as ओणिः, a string or row. Some read अनिः; as अवनिः, the earth; ऊ as चमू, an army. ई as लक्ष्मी, prosperity. * Ter-
minated by an affix denoting the feminine gender (ङी, आप् or आङ्) whether the noun signify any thing locomotive or fixed, or whether it vary the gender, or be restricted to the feminine. † In-
dicating play in which the thing is used as a weapon. Ex. मौष्टा, boxing, playing at fisty cuff.

Or in ^अ fol-
lowing घञ्.

6. घञोऽजः साक्रियास्यां चेद्वाण्यपाता हि फावगुनी

शैनम्याता हि मगया तैलम्याता सधेति दिक्

Diminutives, b

And the particular nouns here enumerated. b

7. स्त्रोसात्काचिन्मृणाल्यादिविवक्षा उपचये यदि

लङ्का श्रेयालिका टोका धातकी यञ्जिकाङ्की

8. सिद्धका सारिका चिक्रा प्राचिकोक्ता पिपीलिका

तिन्दुकी कणिका भङ्गः सुरङ्गा सूचि माण्यः

9. पिच्छावितण्डाकाकिण्यसूणिः शाशो दुग्धि दस्त

1 आ—. 2 उ—. 3 माणि. 4 शो or नो.

* And implying, that such act takes place at such time or in such circumstance. Ex. शैनपातामगया. b Formed by giving the feminine termination to a masculine noun : as मृणाली, a small fibre of a water lily. c The city of the name. d Nyctanthes arbor-tristis. e A commentary ; annotations. f Grisea tomentosa. g 1 A perpetual commentary. 2 A book of accounts ; a journal. 3 A calendar or almanack. h Cytisus Cajan. i The plant. j A sort of bird : Turdus Salica, Buch. MS. k Hiccough. l A sort of bird ; others say, a gadfly. m A firebrand. n An ant. o Diospyros melanoxylon. p 1 An atom. 2 A spark. q 1 Fracture. 2 Deception. 3 Wave. 4 Irony. r A winding hole in the ground, a mine ; an opening by sap, such as house-breakers make. s A needle. t The gem of leaves : young leaves undisplayed. u Gum of the Bombax heptaphyllum. v Scum of boiled rice, &c. w Criticising. x The quarter of a pāna ; some say of a māsha. y चूर्णिः or चूर्णी, selection of an unanswerable argument. z 1 A grindstone. 2 A curtain made of rushy Crotalaria. 3 A centipede. 4 A tribe of barbarians.

a b l e d e
 साति कथा (तथा) सन्दी नामो राजसभा (ऽपि च)
 f g h i j k
 10. भल्लरी चर्चरो पारो होरा लद्धा (च) तिध्रला
 l m n o p q
 लाक्षा लिक्षा (च) गण्डूषा गृध्रसी चमसी मसी

१ अ—.

- * Extreme pain. 2 Destruction. * A rug : a quilt of rags.
 • A small bed or couch; a chair, or stool. d नामो or नाभिः, the
 navel. It is also masculine. * The royal court. f Cymbals.
 • Rejoicing : celebration by song, &c. According to another reading
 ककटो, a small jar. h A drinking vessel; a cup or goblet. Ac-
 cording to another reading, वारो, 1 A vessel for milking. 2 A rope
 for binding an elephant. i 1 Rising of a zodiacal sign. 2 Half a
 sign. 3 A sign of the zodiack. 4 Astrology. j 1 Name of a plant.
 2 Name of a bird. 3 Lock of hair on the forehead. 4—on the side
 of the face. k 1 Blotch of the skin. 2 Sort of leprosy. l Lac.
 m Nit, egg of a louse. n A mouthful of water to rinse the mouth.
 • Gout or rheumatism affecting the thigh. p 1 A small ladle or
 spoon. 2 Lentils ground to meal. q Ink. Also masc. मसिः.

SECTION II.

The follow-
ing are mas-
culine, viz.
Nouns signi-
fying gods,
&c. a

11. पुंल्ले सभेदानुचराः सपर्यायाः सुरासुराः

स्वर्गयोगादिमेवाव्यिदृक्कालासिगरारयः

12. करगण्डोष्ठोर्दण्ड कण्ठकेशनखस्तनाः

Terms end-
ing in अङ्ग

अङ्गादान्ताः

or अह. b

Names of
poisons, c
Compound
terms in

ल्लेडभेदा

रात्र. d

रात्रान्ताः प्रागसंख्यकाः

* Viz. Gods of various orders with their attendants (under some exceptions). Demons with their attendants (under some exceptions). Likewise the following (under certain exceptions), viz. heaven, and particular heavens; sacrifice, and its varieties; a mountain, and particular mountains; a cloud, or particular descriptions of clouds; a sea, and particular seas; a tree, and particular species; time, and the measures of time; a sword, and sorts of swords; an arrow, and varieties of arrows; an enemy, and descriptions of enemies. Also, Revenue of tax. A ray of light. A hand. A cheek. A lip. An arm. A tooth. The throat. Hair. A nail. A pad. [The exceptions are stated in their places.]^b As पूर्वार्द्धः, forenoon. द्वहः, a couple of days. ^c With certain exceptions. ^d As वर्षारात्रः, a rainy night. Except in composition with a numeral. Ex. पञ्चरात्रं.

Resins and
gums. ^a
Nouns in

^b 13. श्रीवेद्यायाश्च निर्यासा

अस or

असन्नन्वा अवाधितः

अन्. ०

Nouns in तु
or रु.

कशेरु जतुवस्तूनि हिला तुरुविरामकाः

In अ with
a penult क,

14. क व ण भ मरोपाक्षा यद्यदन्ता अमो अथ

&c. g
Or with a pe-
nult प, &c.

प थ न य य स टोपाक्षा

^f
Names of fa-
milies. g
Names of
portions of
the Veda.
Nouns in

गोत्राद्याः

परणाङ्गवाः

शञ्, &c. ^h

15. नात्र्यक्तैरि भावे च घञज प न ङ् घाद्युचः

^a Or other exudations of trees; and any vegetable extracts.

^b According to another reading श्रीपिष्टः. ^c With many exceptions.

Some erroneously read उस् or अस्. ^d Except कशेरु, root of Scir-

pus maximus? which is neuter and masc. (some say fem.); जतु, lac;

वस्तु, a thing; both neuter: besides other exceptions. ^e Viz. क, घ, ण,

भ, म, र. ^f Viz. प, थ, न, य, स, ट. Some understand this

not to be limited to a final अ, but the better opinion so restricts it.

Even with that restriction, the rule admits numerous exceptions.

^g Denominated from a patriarch. ^h Viz. Nouns denominative,

terminated by the affixes घञ्, अच्, अप्, (all convertible into अ,) नङ्

(न), ण, घ, (both convertible into अ,) and अद्युच् (अद्यु), with the

abstract sense, or denoting the import of any case except the agent; or

even this import, if the noun be not denominative. The rule admits

exceptions.

In ल्य, &c.

The compound term
अश्ववडव.
b

ल्यः कर्तरीमभिर्भावे को घाः किः प्रादितेऽन्यत्

16. दन्दे अश्ववडवावश्ववडवा न समाह्वते

कान्त in
composition.The nouns
here enu-
merated.कान्तः सूर्येन्दुपर्याय पूर्वो अयः पूर्वको अपिच
d e f g17. वटकः (ख) अनुवाक (ख) रक्षक (ख) कुटङ्ककः
h j k l m n

मुहोन्मुहः समुह (ख) विटपट्टघटः खटः

• Viz Terminated in ल्य (convertible into अन) with the active import; in इमनिच (इमन्) with the abstract sense (some say the passive also); in क (convertible into अ), with the abstract sense; and in कि (इ) affixed to the verbs termed घु (viz. दा, &c.) with a preposition or noun prefixed. ^b Du. अश्ववडवै, a horse and mare. pl. अश्ववडवाः, horses and mares; but अश्ववडव, a stud of horses and mares.

• With names of the sun and moon, or with the word अयस्. ... सूर्ये कान्तः, a crystal lens. ^d Pulse ground and fried with oil and butter.

• A hymn in the *védas*. ^f 1 Sort of deer. 2 Eyelid. ^e Or कुटङ्ककः. 1 An harbour formed by creeping plants overrunning a tree.

2 A root or thatch. 3 A house or hut. ^b Feathered part of an arrow.

¹ Or न्युहः. 1 Sixfold repetition of the triliteral name of God. 2 The *Sāmaveda*. 3 Pleasing. ^j A box with a cover or lid. ^k A sodomite. ^l 1 Cloth. 2 Wove silk. 3 A royal patent. 4 A stone

for grinding with a mullar. ^m A balance. ⁿ 1 Grass. 2 A blind well.

18. कोट्टारघट्टहट्टा (ख) पिण्डगोण्डचिपिण्ड (वत्)

गडुः करणोलगुडोवरण्ड (ख) कियोधुणः

19. दति सोमन्त हरितोरामयोभीयबुदः

कासमर्दो बुदः कुदस्तेनस्तूपौ (स) यूपकौ

1— त.

2 ड —.

* कोट्टः, a fort. According to another interpretation कोट्टारः,
 1 The town well. 2 The stairs of a pond. ^b अरघट्टः, machine for
 drawing water. According to another interpretation, घट्ट, a wharf:
 stairs. ^c हट्टः, a market. ^d 1 A lump of food. 2 A lump of
 flesh? 3 A body. 4 An oblation of food to the manes of ancestors.
 * 1 A tribe of mountaineers. 2 A person having the navel prominent.
 Some read गौडः, others गौडः; and interpret a lump of flesh on the
 navel. ^f The Abdomen. ^g 1 A goitre. 2 Hump on the back.
^h 1 A box with a lid or cover. 2 A basket. ⁱ 1 A staff. 2 A
 club armed with iron, or made of it. ^j 1 A multitude. 2 Pimples
 on the face. 3 A portico. ^k 1 A wart. 2 A scar. ^l An insect
 which eats wood. ^m Bellows. ⁿ Dressing of hair; separating
 the hair, so as to leave a line on the top of the head. ^o Green colour.
^p Chewing the cud. ^q 1 Designation of the triliteral name of God.
 2 A portion of the *Sāmaveda*. ^r Bubble of water. * Or काश्
 मर्दः. 1 The plant (*Cassia esculenta*). 2 An acid preparation of ta-
 marind and mustard. ^t 1 In numeration; a hundred millions. 2 In
 medicine, An indolent swelling. Some read अर्दनिः. 1 Fire. 2 Dis-
 ease. ^u 1 The plant (*Jasminum multiflorum*). 2 A turner's lathe.
^v Froth. ^w A mound of earth. ^x यूपः, a sacrificial post to
 which a victim is bound. According to another reading यूपः, bread.

20. आतपः (सन्निधौ) नाभि कण्ठ्य क्षुरकेदराः

धूरक्षुरप्रचक्रा (च) गोल द्विकुलपुङ्गवाः

21. वेताल मल्लभक्षा (च) पुरोडाशो (ऽपि) पट्टिशः

कुल्माषोरभस (चैव स) कटाहः पतङ्गः

• Sunshine. ♀ A soldier or man of the military tribe. • A spear or lance. According to another reading कण्ठ्यः, 1 A dead body. 2 A stink. 3 A spear. ♀ Or क्षुरः. 1 A razor. 2 Barleria (or Ruellia) longifolia. • Name of a plant. 1 A wave. • Or क्षुरप्रः, sort of arrow. ♀ चुक्रः, 1 Acid sauce. 2 Sorrel. 1 A globe. 2 A widow's bastard. 1 द्विकुलः, m. n. or द्विकुलः, m. Vermillion. ♀ Or पुङ्गवः, 1 Soul. 2 Body. 1 A dead body, occupied by an evil spirit. • A wrestler or boxer. • 1 A bear. m. f. 2 Sort of arrow. • Or, पुरोडाः (स). 1 The residue of an oblation. 2 Sort of oblation. ♀ Or पट्टिशः, a battle axe. • Or कुल्मासः, a dish consisting of half boiled rice with pulse; or half boiled barley, &c. • 1 Joy. 2 Mental exertion. • 1 A shallow boiler. 2 A turtle's shell. 3 A young buffalo. • A spitting pot.

SECTION III.

The follow-
ing are neu-
ter : viz.
Nouns signi-
fying sky,
&c. a

22. द्विहीने ऽन्यच्च खारण्यपर्यंश्चधृदिमोदकम्

श्रीतिष्णमांसरुधिरमुखाक्षिद्विणमलम्

23. फलहेमपुल्ललोह सुखदुःखगुभागुगम्

जलपुष्पाणि लवणं यज्जनान्यनुलेपनम्

Dissyllables
in अस्

24. कोट्याः शतादिसखांन्यावाबलक्षानियुतं च तत्

इस् उत्

यत्कमसिमुसन्नं

or अन्. b

Nouns in

अन्. c

यदनान्तमृक्तेरि

^a Viz. (Under various exceptions). The sky or atmosphere, or the ethereal element; an organ of sense; a forest; a leaf; a hole; frost; water; cold; heat; flesh; blood; the face; an eye; wealth, substance; force, strength; forces, army; fruits of various sorts (or according to another reading हल, a plough); gold; copper; iron; metal; pleasure; pain; good luck; ill luck; aquatick flowers; salts of various kinds; sauce or condiment; and various sorts of condiments; perfumes of various kinds; numerals from 100 upwards, except कोटि, ten millions, which is fem. and लक्ष fem. and neut. and निवृत्त masc. and neut. both signifying a hundred thousand. ^b Example यशः

(स्), glory. हविः (स्), oblation of butter. वपुः (स्), body. नामः (न्), name. ^c With that termination bearing any import but that

of agent. गमनं, movement, going.

In **त्र, स**and **ल, a**25. **त्रान्तं सलोपधं शिष्टं**In **रात्र**

with a nume-

ral, **b**

Compounds

in **पात्र,**&c. **c**Nouns com-
pounded co-
pulative or
adverbially. **d****पर्यन्त,**

with a nume-

ral or parti-

cle. **e****छाया,**

with a word

in the 6th

case. **f****सभा** ⁱⁿ

composition

with the 6th

case. **g****रात्रम्याक् संख्यान्वितम्****पात्रायन्तैरेकार्था द्विगुलं स्थानुसारतः**26. **द्वन्द्वैकत्वाद्ययोर्भावे****पथः संख्याययात्परः****यथास्त्रायवह्नाश्चेद्विच्छाद्यं****संघटौसभा**

* Ex. **सित्रं**, a friend, **वृसं**, chaff, **कुलं**, a family. The rule is sub-
ject to many exceptions. Some read **न** for **ल**, and interpret the rule
as restricted to nouns in **त्र** with **स**, or **न्** prefixed. Ex. **वस्त्रं**, cloth.
यन्त्रं, a machine. † Ex. **चिरात्रं**, the duration of three nights.
‡ Compound terms in **अ** formed of **पात्र** and certain other nouns with
numerals : and signifying one whole. Ex. **चतुर्गुणं**, entire period of
the four ages. ‡ The first implying one whole. Ex. **शिरोयोर्वं**, head
and neck. The second joining a noun with a particle. Ex. **यथाशक्ति**,
as much as able. § **कापथं**, a bad road. ¶ Provided such word
be plural. Ex. **विच्छाद्यं**, shadow of a flock of birds. * Provided
it signify an assembly. Ex. **दासीसभं**, a multitude of female slaves.
Or whether it signify an assembly or a house, if the term to which it is
joined signify king, (except the word **राजा**), or a demon, or similar
being, (neither man nor god). Ex. **नृपसभं**, a king's palace, or a meet-
ing of kings. **रक्षःसभं**, a multitude of demons.

27. शालार्थापि पराराजा ऽमनुष्यार्थादराजकात्

दासीसर्भं वृषसर्भं रक्षःसर्भमिमा दिशः

So उपज्ञा,

and उप 28. उपज्ञोपक्रमान्तश्च तदादित्वप्रकाशने

क्रम. *

कोपञ्चं कोपक्रमादि

Also कथ्या.

कथ्याशीनरनामसु

^b
Nouns in
affixes hav-
ing an abs-
tract sense, c

29. भावेनण कचिदोऽन्ये समूहे भावकर्मणोः

अदन्तप्रत्ययाः

In अह,
with certain
terms. d

पुण्यादिनाभ्यां त्वहःपरः

Adverbs and
epithets of
indefinables.

30. क्रियावयवानां भेदकान्येकत्वे ऽप्य

The nouns
here speci-
fied.

^e ^f
उक्त्यते टक

^a In composition with the sixth case, provided the imper b. com-
mencement. Ex. कोपञ्चं, and कोपक्रमं, the creation by *Brahmā*.

^b Provided the compound term be the name of a town in the province
of *Uśinara*. Else it is feminine. Ex. सौसन्निकयं and दक्षिणया,
names of towns; the first situated in *Uśinara*, the other out of that
province. ^c Being terminations in अ, forming verbal derivatives.

Except न, (नङ्); ख, क, (as well as घञ्,) reducible to अ; and
such as are distinguished by an indicative च्, (as अञ्, &c.) Also af-
fixes in अ, with the abstract or the passive import, or with the sense
of multitude, forming derivatives from nouns. ^d Viz. With पुण्य, or

सुदिन. Ex. पुण्याहं, a holiday. ^e 1 A portion of the *Sāmaveda*.

^f 2 A monosyllabick vers.

^f 1 Name of a metre. 2 Species of

drama.

^a ^b ^c ^d ^e ^f
 मोचं पिच्छं गृहस्थं तिरोटं मर्मयोजने

^g ^h ⁱ ^j
 31. राजसूयं वाजपेयं गव्यपथे (छतौ कवेः)

^k ^l ^m ⁿ ^o ^p
 माणिक्यभाष्यसिन्दूरचीरचोवरपञ्जरम्

^q ^r ^s ^t ^u
 32. लोकायतं हरितालं विदलं स्थालवाङ्मयम्

- ^a 1 Half-eaten fruit. ² Fruit of the palm. ³ A cocoanut. Or मोचं, a plantain. Also, according to another reading, खेटं, chase; hunting. ^b A peacock's tail: some say m. f. a monosyllabick verse. Also, according to different readings, उक्तं (vide उक्त्यं); and मुक्तं, released. ^c Pillar of a house. ^d 1 A turban. ² A diadem. ^e A joint, or place of junction of parts of the body. ^f A long measure. ⁴ *Crósa*. ^g A grand sacrifice by an emperor attended by tributary kings. It is also masc. ^h Name of a sacrifice. ⁱ Prose. ^j Verse. ^k A gem. ^l 1 Commentary. ² Sort of building. ^m Minium. ⁿ 1 Bark. ² Rag. ³ Dress of a priest of the sect of *Buddha*. ^o Dress of a mendicant. ² Dress of priest of the sect of *Buddha*. ^p Or पिञ्जरं, 1 A cage. ² The ribs. It is also masc. ^q System of atheistical philosophy taught by *CHAKVACA*. ^r Yellow orpiment. ^s A basket made of split bambus. ² Bark of pomegranate. ³ Split peas. ^t A caldron. ^u 1 Name of a country, ² Production of that country. Also बाङ्गवं, sort of saffron.

SECTION IV.

The nouns
here speci-
fied are mas-
culine and
neuter.

(पुंनपुंसकयोः) श्रेष्ठा ईर्ष्याकण्टकाः
33. मोदकखण्डकण्टकशाटकाः कर्वटो ईर्षदः
मातङ्गो योगचरकतमाला भलका नडः

¹ त —.² उ —.

* Some include this among the terms exhibited : m. n. in the sense of remainder; but masc. as a name of the eternal serpent *Séshanāga*.

^b Half a verse of the *védas*.

^c An oil cake.

^d 1 A thorn or

prickle. 2 A fault or defect. 3 Horripilation. * Sort of sweet-
meat. ^f Performance. Right preparation. According to another

reading दण्डकः, sort of metre. ^g टङ्कः, a hatchet, or a stone-cut-

ter's chisel. Or, according to another reading, तङ्कः. 1 Grief at se-
paration from a beloved object. 2 Terror. ^h A petticoat. ⁱ Capital

of a district (of two or four hundred villages) : not a city nor a
village; but partaking of both. Some write खर्वटः. But, according

to another reading, कर्षटः, cloth.

^j 1 In numeration, a million.

2 In medicine, Ophthalmia.

^k Sin.

^l Exertion, endeavour.

^m Name of a book on medicine : (so denominated from its author).

Or वरकः, sewn cloth.

ⁿ 1 Name of a tree. 2 Bark of bambu.

* Emblick myrobalan. Or आमालकः, an inhabited place on a hill
or mountain. ^p A hollow reed.

34. कुष्ठं मुण्डं शीधुवृक्षं त्वेडितं क्षेमकुट्टिमम्
 सकर्मं शतमाना ऽर्भ शम्बला ऽवयताण्डवम्
 35. कविय कन्दकार्पासं पारा ऽवारं युगन्धरम्
 श्रुपं प्रयोवपात्रीवे श्रुपं चमसचिक्रसौ

* 1 Leprosy. 2 Costus. 1 The head, m. f. n. 2 Shaved or shorn. 1 Rum. 1 Forcemeat. 2 Fried meat. Some read चुस्तं. Also, according to various readings, पुस्तं, plaster. तुस्तं, dust. श्रुस्तं, excellence. 1 Warwhoop. 1 Well-being. 1 A mine of gems. 2 Ground smoothed and plastered. 3 A poor man's abode, a cottage. 1 Confluence of rivers, &c. 1 A *pala* of silver. 2 An *ād'haca*. 1 A disease of the eye. 1 शम्बलं, or सम्बलं, stock for travelling expenses. 1 An indeclinable word. 1 Dancing with violent gesticulation. 1 A bridle. 1 A bulbous or tuberos root. Or कर्म, act. 1 Cotton cloth. Or कर्पासं, cotton. 1 The opposite bank or shore. 1 The near bank or shore. According to another reading, वारं, 1 Multitude. 2 Opportunity. 3 Succession. 4 Going forth to spy. 1 A yoke. 2 Name of a mountain. 1 A post to which a victim is tied at a sacrifice. Or छयं, Pus. 1 A window. 2 A house for recreation. 3 Top of a tree. 1 पात्रीवं or पात्रीवं, sort of vessel used at religious ceremonies. 1 Or जूधं, Peas-porridge: the water of boiled pulse (*Phaseolus mungo*, &c.) 1 A spoon: a vessel for drinking the extract of acid *asclepias*. 1 Barley meal.

36. अर्जर्चादौ घृतादीनां पुंस्त्वाद्यं वैदिकं भ्रुवम्

तन्नात्तमिह लोके ऽपि तच्चेदस्य स्त्रु शेषवत्

SECTION V.

The following are masculine and feminine, viz. Primary-misc.

37. स्त्रीपुंसयोः पर्यायान्ता

द्विचतुःषट्पदीरगाः

Generic names of animals. b

जातिभेदाः

Names of males, and by association, of females. c
The terms here specified.

पुमाण्याश्च स्त्रीयोगः सह

d

मत्तकः

* Certain other terms, as घृतं, &c. which are m. and n. in the *Védas*, are exclusively neuter in popular speech. Other terms, employed in both genders, must be learnt from practice. ^b As bipeds, quadrupeds, insects, reptiles; also fish, &c. This rule is however subject to exceptions. Ex. मच्छिका, a fly. शिवा, a shakal. लूता, a spider. पिपीलिका, an ant. All which are feminine whatever sex be intended. ^c Ex. गोपः, a cowherd. गोप्यो, a cowherd's wife. ^d A vessel holding oil : a c. uet.

Numerals
with nouns in

आप् or

अन्.

41. आवन्नन्तात्तरपदो दिगुष्वापुंसि नञ् लुप्

त्रिखट् च त्रिखट् च त्रितल्लं च त्रितल्लं च

SECTION VII.

The nouns
here speci-
fied admit
the three
genders.

42. (त्रिषु) पात्रो पुटो वाटो घटो कुवलादभिः

* Compound terms ending in nouns terminated by आप्, (आ, denoting the feminine) or by अन्; joined with numerals and denoting a single whole. The final न् is in such compounds expunged. Ex. त्रिखट्, or — द्वी, aggregate of three beds. त्रितल्लं, or — त्नी, a party of three carpenters. ^b पात्रः, — त्री, — त्रं, a vessel. ^c पुटः, टो, टं; 1 A lid or cover. 2 A plate made of leaves. Or घटः, — टो, — टं, covering; cloth. ^d वाटः, टो, टं, 1 An enclosed piece of ground: a yard. 2 An orchard, or place for planting Arecas, &c. 3 A road. ^e घटः, टो or टा, टं; 1 A multitude: an assembly. 2 A basket. 3 Retinue. ^f कुवलं, — लो, — लं; 1 Jujube. 2 The jujube tree (some distribute the genders, m. f. the tree; n. the fruit). ^g दाडिमः, — मो, मं, pomegranate; (or else m. f. the tree; n. the fruit.)

SECTION VIII.

The gender of the final is retained. a That of another term is followed in certain compounds. b

Numerals and pronouns. c Compound epithets. d Epithets expressing a quality, the of action. e

परिलिङ्गप्रधाने दन्धे तत्पुरुषे ऽपि सत्

43. अर्थान्ताः प्राख्यं प्राप्तापन्नपूर्वाः परोपगमाः

तद्वितार्थो दिग्

संख्या सर्वनाम तदन्तकाः

44. ब्रह्मोद्दिष्टदिङ्मा मुनेया तदुदाहृतिः

गुणत्रयक्रियायोगोपाधयः परगामिनः

* In certain compound terms, viz. Conjunctive compounds in which the several terms are principal; and compound terms formed of a principal one with a modification of it. Ex. (fem.) कुक्कुटमयूढा, a dunghill cock and a peahen. (masc.) भयूरोकुक्कुटौ, a peahen and a dunghill cock. (m.) कुलविप्रः, the priest of the family. (n.) विप्रकुलः the family of the priest. ^b Viz. Those ending in the word अर्थ (as ब्राह्मणार्थः, — र्था, — र्थ, intended for a *Brāhmaṇa*): and compound terms beginning with प्र and certain other terms. (Ex. अलङ्घ्यविकः, — का, — वं, competent to a livelihood): and compound terms containing a numeral, and terminated by an affix peculiar to derivatives from nouns: (Ex. पञ्चकपालः, — ला, — लं, prepared in five posts). They agree in gender with another term. ^c And terms ending in numerals and pronouns. However, most numerals must be excepted: and the rule applies only to those from one to four, which agree in gender with the subject. ^d As बहुधनः, — ना, — नं, opulent. Except names of regions of space. ^e Example, m. f. n. शुक्लः (पटः) शुक्ला, शुक्लं, white cloth, &c. But शुक्लः, the white colour. दण्डो, दण्डिनो, दण्डि, one who bears a staff. याचकः, — काः, — वं, one who begs.

Verbal active
nouns. a

Adjectives
derived from
nouns b

Some nume-
rals, &c. do
not vary. c

45. कृतः कर्तर्यसंज्ञायां कृत्याः कर्तरि कर्तृणि

अनाद्यन्तस्तेनरक्ताद्यर्थे नानार्थभेदकाः

46. सट्संज्ञकास्त्रिषु समायुषदम्भत्तिङ्ययम्

परंपिरोधे षेधं तु ज्ञेयं निट्प्रयोगतः^d

47. इत्यमरसिंहकृतौ नासल्लिङ्गानुशासने

सामान्यस्त्वतोयः काण्डः साङ्ग एव समर्थितः ।

* Derivatives from verbs, terminated by affixes named कृत्, and denoting the agent, but not forming denominatives. Ex. कर्ता, — र्त्री, कृते, agent. कुर्वन्, ती, त्, acting. Or terminated by affixes named कृत्य, with the active or passive, (not the neuter and abstract sense.) Ex. भयः (ततः) — या, — यं, a tree, that is to be. गन्तव्यः (यावत्), — या, — यं, a village which may be approached or travelled to. † That is, according to the literal sense of this rule, Derivatives from nouns with the termination अन्, &c. (among the affixes named तद्धित), and which are epithets of various objects, or of which the subjects are various. Ex. कौमुदः, — मी, — मं, dyed with safflower. हैमः, मी, मं, made of gold. ऐन्द्रः, — त्री, — त्रं, sacred to INDRA. ^c The numerals denominated षट्, viz. from 5 to 10, do not vary in gender; nor the personal pronouns; nor inflected verbs; nor indeclinable particles. ^d In instances where any of the preceding rules are at variance, the last is an exception to the first: and what has been left unsaid, must be learnt from the practice of good writers.

ALPHABETICAL INDEX.

N. B. p stands for page. And n. for note. The English figures point out the couplets in which the word is to be found.

<p>अंश, p 158, n. p 242, 90.
 अंशक, p 18, 17.
 अंशु, p 22, 34.
 अंशुक, p 168, 17.
 अंशुमतौ, p 113, 3.
 अंशुमत्फला, p 112, 1.
 अंस, p 158, 39. p 242, n.
 अंसल, p 148, 44.
 अंहति, p 182, 29.
 अंहस्, p 31, 1.
 अंहिति, p 182, n.
 अंहि, p 156, 22.
 अक, p 384, n.
 अकरणि, p 296, 39.
 अकुप्य, p 243, n.
 अकूपार, p 60, 1.
 अकृष्णकर्मान्, p 270, 46.
 अक्ष, p 241, 86. p 258, 45.
 p 162, n. p 364, 223.
 अक्षत, p 232, 47.</p> | <p>अक्षता, p 232, n.
 अक्षदर्शक, p 192, 5.
 अक्षदेवो, p 258, 44.
 अक्षधूर्त, p 258, 44.
 अक्षर, p 352, 184.
 अक्षरचुष्टु, p 194, 15.
 अक्षरचन, p 194, 15.
 अक्षरचुष्टु, p 194, n.
 अक्षरविन्यास, p 195, n.
 अक्षरसंस्थान, p 195, 16.
 अक्षरुचक, p 231, 43.
 अक्षवतो, p 258, 45.
 अक्षुष, p 100, 39.
 अक्षायकोलक, p 205, 24.
 अक्षान्ति, p 51, 24.
 अक्षि, p 162, 44.
 अक्षिकूटक, p 201, 6.
 अक्षिगत, p 269, 45.
 अक्षिव, p 230, n.
 अक्षोव, p 230, 41. p 93. 11.</p> |
|---|--|

अक्षौड, p 92, 9.
 अक्षौहिणी, p 211, 49.
 अखण्ड, p 275, 15.
 अखात, p 68, 27.
 अखिल, p 275, 14.
 अग, p 304, 20.
 अगरी, p 102, n.
 अगस्त्या, p 19, 21.
 अगस्ति, p 19, n.
 अगाध, p 64, 15.
 अगार, p 79, 5.
 अगुरु, p 171, 28. p 100, 43.
 अगुरुशिंशपा, p 100, n.
 अमासी, p 180, 21.
 अमि, p 10, 48.
 अमिकाण, p 11, 53.
 अमिचित्, p 177, 11.
 अमिज्वाला, p 115, 12.
 अमिभू, p 7, 35.
 अमिमय, p 101, 46.
 अमिमुखी, p 96, 23.
 अमिशिख, p 170, 25.
 अमिशिखा, p 113, 6.
 p 118, 2.
 अमोघ, p 179, n.
 अम्युत्पात, p 27, 10.
 अय, p 88, 12. p 273, 7.
 अयज, p 147, 43.

अयजन्मन्, p 175, 3.
 अयणि, p 273, n.
 अयणी, p 273, n.
 अयतःसर, p 208, 40.
 अयतस्, p 378, 7.
 अयमांस, p 154, 15.
 अयसर, p 208, n.
 अयाण्य, p 352, 185.
 अयिम, p 147, n. p 278, n.
 अप्रिय, p 147, 43. p 273, 7.
 अयोय, p 147, n. p 273, 7.
 अयेदिधिगु, p 142, 23.
 अयेसर, p 208, 40.
 अग्यु, p 147, n. p 273, 7.
 अघ, p 307, 28. p 31, n.
 अघमर्घण, p 188, 47.
 अघमर्घणी, p 188, n.
 अघ्नग, p 237, 67.
 अङ्ग, p 19, 18. p 298, 4.
 अङ्गी, p 46, n.
 अङ्गुर, p 87, 4.
 अङ्गुण, p 202, 9.
 अङ्गूर, p 87, n.
 अङ्गोठ, p 93, 9.
 अङ्ग, p 46, 5.
 अङ्ग, p 156, 21. p 39, 4.
 p 378, 7. p 381, 19.
 अङ्गद, p 166, 9.

अङ्गन, p 81, 13.
 अङ्गना, p 137, 3.
 अङ्गविलेप, p 49, 16.
 अङ्गसंस्कार, p 169, 22.
 अङ्गहार, p 49, 16.
 अङ्गहारि, p 49, n.
 अङ्गार, p 228, 30.
 अङ्गारक, p 21, 27.
 अङ्गारधानिका, p 227, 29.
 अङ्गारवल्लरी, p 97, 29.
 अङ्गारवल्ली, p 107, 8.
 अङ्गारशकटो, p 227, 29.
 अङ्गिरसः, p 21, n.
 अङ्गीकार, p 34, 14.
 अङ्गीकृत, p 285, 58.
 अङ्गुरि, p 159, n.
 अङ्गुरो, p 159, n.
 अङ्गुरोयक, p 166, n.
 अङ्गुल, p 159, n.
 अङ्गुलि, p 159, n.
 अङ्गुलिप्रश्न, p 241, 86.
 अङ्गुलिमुद्रा, p 166, 9.
 अङ्गुली, p 159, 33.
 अङ्गुलोयक, p 166, 9.
 अङ्गुष्ठ, p 159, 33.
 अङ्गुस्, p 31, n.
 अङ्घ्रि, p 156, n.
 अङ्घ्रिवल्लिका, p 107, 11.

अचण्डी, p 238, 71.
 अचल, p 84, 1.
 अचला, p 73, 2.
 अच्युत, p 4, 14.
 अर्चि, p 11, n.
 अच्युतायज, p 4, 18.
 अक्क, p 64, 14. p 308, 31.
 अक्कभल्ल, p 127, 4.
 अज, p 239, 16. p 308, 32.
 अजकव, p 6, n.
 अजकाव, p 6, n.
 अजगन्धिका, p 119, 5.
 अजगर, p 57, 5.
 अजगव, p 6, 30.
 अजगाव, p 6, n.
 अजननि, p 296, n.
 अजन्य, p 217, 77.
 अजमोदा, p 120, 10.
 अजशृङ्गी, p 114, 7.
 अजस्र, p 13, 61.
 अजा, p 239, 76.
 अजाजी, p 229, 36.
 अजाजीव, p 250, 11.
 अजानेय, p 202, n.
 अजित, p 318, 64.
 अजिन, p 187, 46.
 अजिनपत्रा, p 132, 26.
 अजिनयोनि, p 128, 8.

- अजिर, p 81, 13. p 351, 183. अजिमन्, p 7, 31.
 अजित, p 276, 21. अखो, p 205, n.
 अजित्मग, p 212, 54. अखीयस्, p 274, 12,
 अजोकव, p 6, n. अखु, p 225, 20. p 274, 11.
 अजोवनि, p 296, n. अखड, p 135, 37.
 अज्जुका, p 48, 11. अखडकोश, p 157, n.
 अज्ज, p 268, 38. p 270, 48. अखडकोष, p 157, 27.
 अचित्त, p 283, 47. अखडज, p 65, 17. p 134, 33.
 अञ्जन, p 16, 5. p 271, 51.
 अञ्जनकोशी, p 116, 18. अतट, p 84, 4.
 अञ्जना, p 16, 6. अतलस्पर्श, p 64, 15.
 अञ्जनावती, p 16, 6. अतसो, p 225, 20.
 अञ्जलि, p 160, 36. अति, p 372, 3. p 376, 2.
 अञ्जसा, p 376, 2. p 379, 12. p 377, 5.
 अञ्जटा, p 116, 15. अतिक्रम, p 214, 64. p 295, 33.
 अटनि p 212, n. p 343, 152.
 अटनी, 212, 52. अतिचरा, p 120, 11.
 अटवि, p 86, n. अतिच्छत्र, p 125, 32.
 अटवी, p 86, 1. अतिच्छत्रा, p 122, 17.
 अटरुघ, p 110, 22. अतिजव, p 209, 41.
 अटरुघ, p 110, n. अतिथि, p 183, 33.
 अटा, p 184, n. अतिथो, p 183, n.
 अटाव्या, p 184, 35. अतिनिर्हारिन्, p 36, 19,
 अट्ट, p 80, 12. अतिनु, p 63, 14.
 अट्या, p 184, n. अतिपथिन्, p 76, 16
 अणक, p 272, 4. p 272, n. अतिपात, p 184, 36. p 295,
 अणय, p 221, n. 33.
 अणि, P 205, 24. अतिबल, p 209, n.

- अतिमात्र, p 13, 62.
 अतिमुक्त, p 103, 52.
 अतिमुक्तक, p 92, 7.
 अतिरिक्त, p 277, 25.
 अतिविषा, p 109, 18.
 अतिवेल, p 13, 62.
 अतिशक्तिता, p 216, 71.
 अतिशय, p 13, 61. p 289, 11.
 अतिसर्जन, p 294, 28.
 अतिसारकिन् p 153, 10.
 अतिसौरभ p 94, 14.
 अतीन्द्रिय, p 278, 28,
 अतीव, p 376, 2,
 अस्तिका, p 49, n.
 अत्यन्तकोपन, p 266, 32.
 अत्यन्तोन, p 209, 44.
 अत्यय, p 218, 84. p 343, 152.
 अत्यर्थ, p 13, 62.
 अत्यल्प p 274, 12.
 अत्याहित, p 322, 80.
 अय, p 373, 8.
 अथो, p 373, 8.
 अदध, p 274, 12.
 अदर्श, p 26, n. p 174, n.
 अदर्शन, p 292, 22.
 अदितिनन्दन, p 2, 3.
 अदृष्ट, p 153, 12.
 अदृष्ट, p 198, 30.
 अदृष्टि, p 55, 37.
 अज्ञा, p 379, 12.
 अद्भुत, p 50, 19.
 अद्भर, p 263, 20.
 अद्य, p 382, 20.
 अग्नि, p 84, 1. p 347, 165.
 अद्वयवादिन्, p 3, 9.
 अध, p 56, n.
 अधम, p 272, 3. p 342, 146.
 अधमर्ष, p 221, 5.
 अधर, p 354, 191. p 161, 41.
 अधरतस्, p 383, n.
 अधरस्नात्, p 383, n.
 अधरात्, p 383, n.
 अधरेण, p 383, n.
 अधरेद्युस्, p 382, n.
 अधरै, p 161, n.
 अधस्तात्, p 283, n.
 अधामार्गव, p 107, n.
 अधिक, p 240, 80.
 अधिकर्द्धि, p 261, 11.
 अधिकार, p 207, 31.
 अधिकार, p 198, 31.
 अधिकृत, p 192, 7.
 अधिकृति, p 268, 42.
 अधिकृत्या, p 85, 7.
 अधिप, p 261, 11.
 अधिभू, p 261, 11.

अधिरोद्धिणी, p 82, 18.
 अधिवासन, p 173, 36.
 अधिविन्ना, p 138, 7.
 अधिअयणी, p 227, 29.
 अधिष्ठान, p 336, 128.
 अधीन, p 262, 16.
 अधीर, p 264, 26.
 अधीश्वर, p 191, 2.
 अधुना, p 383, 23.
 अष्ट, p 264, 26.
 अधोऽङ्ग, p 169, 18.
 अधोक्षज, p 4, 16.
 अधोभुवन, p 56, 1.
 अधोमुख, p 266, 33.
 अधोलोक, p 56, n.
 अधोमुखो, p 266, n.
 अधोक्ष, p 97, n. p 192, 6. p 365, 227.
 अध्यक्षा, p 106, n.
 अध्यवसाय, p 52, 29.
 अध्यापक, p 176, 6.
 अध्याहार, p 33, 12.
 अध्याह्ना, p 138, 7.
 अध्येषणा, p 183, 32.
 अध्वग, p 195, 17.
 अध्वगा, p 195, n.
 अध्वनीन, p 195, 17.
 अध्वनीना, p 195, n.

अध्वन्, p 76, n.
 अध्वन्य, p 195, 17.
 अध्वन्या, p 195, n.
 अध्वर, p 178, 13.
 अध्वर्यु, p 178, 16.
 अन, 379, n.
 अनक, p 272, n.
 अनकडुन्दुभि, p 4, n.
 अनक्षर, p 43, 21.
 अनक्ष, p 5, 20.
 अनक्ष, p 64, 14.
 अनङ्गो, p 235, n.
 अनङ्ग, p 235, 60.
 अनङ्गाङ्गो, p 235, n.
 अनध्यक्ष, p 278, n.
 अनन्त, p 15, 1. p 323, 84. p 57, 4.
 अनन्ता, p 73, 2. p 107, 10. p 118, 2. p 123, 24. p 112, 30.
 अनन्यज, p 5, 21.
 अनन्यवृत्ति, p 278, 29.
 अनमितपक्ष, p 270, n.
 अनया, p 343, 151.
 अनर्घक, 43, 21.
 अनल, p 10, 50.
 अनवधानता p 53, 30.
 अनवरत, p 13, 61.
 अनवरार्द्र, p 273, 7.

- अनास, p 204, 20.
 अनाकुल, p 354, 192.
 अनागतार्चवा, p 139, 8.
 अनादर, p 50, 22.
 अनामय, p 150, 1.
 अनामिका, p 159, 33.
 अनायासहत, p 282, 44.
 अनारत, p 13, 61.
 अनार्यतित्त, p 119, 8.
 अनाहत, p 167, 13.
 अनि, p 385, n.
 अनिमिष, p 363, 220.
 अनिरुद्ध, p 5, 22.
 अनिल, p 2, 5. p 12, 57.
 अनिश, p 13, 61.
 अनोक, p 210, 46. p 216, 73.
 अनोकथ, p 192, 6.
 अनोकिनी, p 210, 46.
 अनु, p 373, 9.
 अनुक, p 264, 23,
 अनुकम्पा, p 49, 18.
 अनुकषे, p 206, 25.
 अनुकर्षन्, p 206, n.
 अनुकल्प, p 185, 39.
 अनुकामोन, p 209, 44.
 अनुकार, p 291, 17.
 अनुक्रम, p 184, 36.
 अनुक्राश, p 49, 18.
 अनुग, p 278, 28.
 अनुग्रह, p 290, 13.
 अनुचर, p 208, 39.
 अनुज, p 147, 43.
 अनुजीविन्, p 193, 9.
 अनुतर्धण, p 257, 43.
 अनुतर, p 63, n,
 अनुताप, p 51, 25.
 अनुत्तम, p 273, 6.
 अनुत्तर, p 354, 192.
 अनुपद, p 278, 28.
 अनुपदीना, p 254, 31.
 अनुपमा, p 16, 6.
 अनुज्ञव, p 208, 39.
 अनुबन्ध, p 328, 101.
 अनुबोध, p 170, 24.
 अनुभव, p 294, 27.
 अनुभाव, p 360, 211. p 50, 21.
 अनुमति, p 26, 8.
 अनुयोग, p 41, 10.
 अनुरोध, p 170, n. p 194, 12.
 अनुलाप, p 42, 16.
 अनुवर्त्तन, p 194, 12.
 अनुवत्सर, p 30, n.
 अनुशक्त, p 390, 17.
 अनुशय, p 343, 150.
 अनुष्टुप्, p 180, n.
 अनुष्ण, p 252, 19.

अनुहार, p 291, 17.
 अनहार्य, p 183, n.
 अनूक, p 301, 13.
 अनुचान, p 177, 9.
 अबून, p 275, n.
 अनूनक, p 275, 15.
 अनूप, 75, 10.
 अनूरु, p 22, 33.
 अनुषर, p 74, n.
 अटुजु, p 270, 46.
 अटुत, p 43, 22. p 220, 2.
 अनेकप, p 200, 2.
 अनेडमूक, p 268, n.
 अनेइस, p 24, n.
 अनो, p 379, n.
 अनोक्क, p 87, 5.
 अन्तःपुर, p 80, 11.
 अन्त, p 218, 85.
 अन्तक, p 11, 54.
 अन्तर, p 353, 189.
 अन्तरा, p 378, 10.
 अन्तराय, p 292, 19.
 अन्तराल, p 16, 7.
 अन्तरिक्ष, p 15, 1.
 अन्तरोक्ष, p 15, n.
 अन्तरोप, p 62 8.
 अन्तरोय, p 169, 18.
 अन्तरे, p 378, 10.

अन्तरेण, p 376, 3. p 379, 10.
 अन्तर्गत, p 280, 36.
 अन्तर्द्वार, p 81, 14.
 अन्तर्द्धा, p 18, 14.
 अन्तर्द्धि, p 16, 14.
 अन्तर्मानस, p 260, 8.
 अन्तर्वैशिक, p 192, 8.
 अन्तर्वीक्षी, p 142, 22.
 अन्तर्वैशि, p 260, 6.
 अन्तावसायिन्, p 250, 10.
 अन्तिक, p 275, 17.
 अन्तिकतम, p 275, 18.
 अन्तिका, p 49, 15. p 227, 29.
 अन्तिकाश्रय, p 292, 19.
 अन्तिम, p 275, n. p 578, n.
 अन्तेवासिन्, p 252, 20. p 177,
 10.
 अन्त्य, p 278, 30.
 अन्त, p 155, 17.
 अन्दि का, p 227, n.
 अन्दुक, p 202, 9.
 अन्दूक, p 202, n.
 अन्ध, p 233, 48. p 60, n. p
 330, 105.
 अन्धकरिपु, p 6, 29.
 अन्धकार, p 56, 3.
 अन्धतमस, p 56, 3.
 अन्धस्, p 233, n.

अन्धातमस, p 56, n.

अन्ध, p 68, 26.

अन्ध, p 233, 48. p 285, 60.

अन्ध, p 279, 32.

अन्धतर, p 279, 32.

अन्धतरेयुः, p 382, n.

अन्धेयुः, p 382, n.

अन्धत्, p 278, 28.

अन्धच्, p 278, n.

अन्धय, p 175, 1.

अन्धवाय, p 175, 1.

अन्धाहार्ये, p 183, 31.

अन्धाहार्यक, p 183, n.

अन्धिर, p 284, 54.

अन्धोक्षण, p 294, n.

अन्धोक्षी, p 278, n.

अन्धेक्षण, 294, n.

अन्धेक्षता, p 183, 31.

अन्धेक्षित, p 284, 54.

अपकारगो, p 42, 14.

अपक्राप्त, p 217, 80.

अपगा, p 69, 30.

अपघन, p 156, 21.

अपचय, p 291, 16.

अपचायित, p 284, 51.

अपचित, p 284, 51.

अपचिति, p 319, 70.

अपटान्तर, p 275, 17.

अपट, p 152, 9.

अपत्य, p 144, 28.

अपत्रपा, p 51, 23.

अपत्रपिष्ठा, p 265, 28.

अपघ, p 77, 17.

अपघिन्, p 77, 17.

अपदान, p 286, n.

अपदान्तर, p 275, n.

अपदिश, p 16, 7.

अपदेश, p 53, 33. p 362, 218.

अपधक्त, p 268, 39. p 282, n.

अपधंश, p 38, 2.

अपधंस, p 38, n.

अपमान, p 217, 80.

अपरस्पर, 286, n.

अपरस्सरा, p 286, n.

अपरार्जिता, p 110, 22. p 121,

15.

अपराद्धपक्ष, p 208, 36.

अपराध, p 197, 26.

अपराद्ध, p 25, 3.

अपरेयुः, p 382, n.

अपर्णा, p 7, 33.

अपलाप, p 42, 17.

अपवर्ग, p 35, 16.

अपवर्जन, p 182, 29.

अपवाद, p 41, 13. p 326, 91.

अपवारण, 18, 14.

अपशब्द, p 251, n.
 अपशब्द, p 38, 2.
 अपशु, p 279, 33.
 अपसद, p 251, 16.
 अपसर्प, p 194, 13.
 अपसय, p 279, 34.
 अपस्कर, p 205, 23.
 अपस्नात, p 263, 19.
 अपहार, p 291, 16.
 अपाङ्ग, p 162, 45. p 305, 22.
 अपान, p 157, 24. p 12, 59.
 अपामार्ग, p 107, 7.
 अपाम्यति, p 60, 2.
 अपावृत्त, p 262, 15.
 अपासङ्ग, p 212, n.
 अपासन, p 218, 82.
 अपाचो, p 15, n.
 अपि, p 374, 10.
 अपिगोर्ण, p 285, 59.
 अपिधान, p 18, 14.
 अपिनज, p 207, 33.
 अपोनस, p 150, n.
 अपूप, p 232, 48.
 अपोगण्ड, p 148, n.
 अपेदिक्ता, p 123, n.
 अप, p 60, n.
 अप्यति, p 12, 56.
 अप्यत्त, p 11, 52.

अप्रकाण्ड, p 88, 9.
 अप्रगुण, p 276, 21.
 अप्रत्यक्ष, p 278, 28.
 अप्रधान, p 274, 9.
 अप्राग्य, p 274, 9.
 अप्रिया, p 67, n.
 अप्पूरस्, p 2, 6. p 10, 47.
 अपफल, p 87, 7.
 अपवज, p 43, 21.
 अपवजमुख, p 267, 36.
 अपवध्य, p 43, n.
 अपवला, p 137, 2.
 अपवाध, p 279, 33.
 अज, p 18, 16. p 309, 34.
 अजयोनि, p 3, 12.
 अब्द, p 30, 20. p 325, 91.
 अञ्च, p 15, n.
 अञ्चमुः, p 16, n.
 अञ्चि, p 63, n.
 अञ्चक्षण, p 43, 14.
 अञ्चक्षण, p 48, n.
 अभय, p 125, 30.
 अभया, p 100, 39.
 अभायण, p 184, 35.
 अभिक, p 264, 24.
 अभिक्रम, p 214, n.
 अभिख्या, p 345, 158. p 40, n.
 अभिग्रस्त, p 337, 131.

- अभिगृह, p 290, 13.
 अभिगृह्य, p 291, 17.
 अभिघाति, p 193, 11.
 अभिघातिन्, p 193, n.
 अभिचार, p 291, 19.
 अभिजन, p 175, 1. p 331, 110.
 अभिजात, p 323, 84.
 अभित, p 375, 17.
 अभिधान, p 40, 3.
 अभिधा, p 40, n.
 अभिधा, p 51, 24.
 अभिनय, p 49, 16.
 अभिनव, p 273, 27.
 अभिनवोद्भिद्, p 87, 4.
 अभिनिर्मुक्त, p 190, 54.
 अभिनिर्याण, p 214, 63.
 अभिनीत, p 197, 24.
 अभिपन्न, p 337, 131.
 अभिप्राय, p 292, 20.
 अभिभूत, p 268, 40.
 अभिमान, p 50, 22. p 332, 113.
 अभियाति, p 193, n.
 अभियातिन्, p 193, n.
 अभियोग, p 290, 13.
 अभिरूप, p 338, 134.
 अभिलाव, p 293, 24.
 अभिलाष, p 52, 28.
 अभिलाषुक, p 263, 22.
 अभिवाद, p 42, 14.
 अभिवादक, p 265, 28.
 अभिवादन, p 185, 40.
 अभियाति, p 287, 6.
 अभिशक्त, p 269, 43.
 अभिशक्ति, p 183, 32.
 अभिशाप, p 41, 11.
 अभिशपण, p 41, n.
 अभिषङ्ग, p 287, n. p 300, 35.
 अभिषव, p 257, 42. p 188, 46.
 अभिषुत, p 230, 39.
 अभिषेणन, p 214, 63.
 अभिष्टुत, p 235, 59.
 अभिसम्पात, p 216, 73.
 अभिसर, p 208, 39.
 अभिसारिका, p 139, 10.
 अभिहत, p 268, n.
 अभिहार, p 291, 17. p 348, 170.
 अभिहित, 284, 57.
 अभोक, p 264, 24.
 अभोक्ष, p 379, 11, p 376, 1.
 अभोक्षित, p 272, 3.
 अभोह, p 109, 19.
 अभोषक, p 287, 6.
 अभोष्ट, p 272, 3.

अभ्यय, p 275, 17.
 अभ्यन्तर, p 16, 7.
 अभ्यमित, p 152, 9.
 अभ्यमित्रोण, p 209, 43.
 अभ्यमित्रोयः, p 209, 43.
 अभ्यमित्रः, p 209, 43.
 अभ्यर्ण, p 275, 17.
 अभ्यवक्तृण, p 291, 7.
 अभ्यवह्मन्, p 217, 78.
 अभ्यवह्मन्, p 289, 60.
 अभ्याख्यान, p 41, 11.
 अभ्यगारिक, p 261, 13.
 अभ्यादान, p 293, 26.
 अभ्यान्त, p 152, 9.
 अभ्यामर्द, p 216, 74.
 अभ्याश, p 275, n.
 अभ्यास, p 275, 16.
 अभ्यासादन, p 217, 78.
 अभ्याहार, p 291, n.
 अभ्युदित, p 190, 54.
 अभ्युपगम, p 34, 14.
 अभ्युपपत्ति, p 290, 13.
 अभ्युघ, p 223, n.
 अभ्युघ, p 232, 47.
 अभ्योष, p 232, n.
 अध, p 15, 1.
 अधक, p 244, 100.
 अधपुष्य, p 93, 10.

अधमातङ्ग, p 9, 42.
 अधमु, p 16, 6.
 अधमुवल्लभ, p 9, 42. /
 अधि, p 63, 13.
 अधिय, p 16, 9.
 अधो, p 63, n.
 अधेष, p 197, 24.
 धमण्ड, p 98, n.
 धमत्र, p 229, 33.
 धमर, p 1, 2.
 धमरा, 8, n.
 धमरावती, p 8, 40.
 धमर्त्य, p 2, 3.
 धमर्ष, p 51, 26.
 धमर्षण, p 266, 32.
 धमल, p 244, 100.
 धमलक, p 397, 33.
 धमांस, p 147, 44.
 धमा, p 374, 11.
 धमाय, p 192, 4.
 धमानस्य, p 59, 3.
 धमास्यो, p 26, n.
 धमासासो, p 26, n.
 धमावसो, p 26, n.
 धमावस्था, p 25, 8.
 धमावासी, p 26, n.
 धमावासा, p 26, 8.
 धमित्र, p 193, 11.

अभिष, p 154, n.

अमुत्र, p 378, 8.

अमृताल, p 125, 30.

अमृत, p 9, 44. p 182, 28. p
322, 78. p 60, 3.

अमृता, p 99, 38. p 100, 39.
p 106, 1.

अमृतान्यस्, p 2, 3.

अमोघा, p 99, 35. p 110.
24.

अम्बर, p 351, 183. p 15, 1.

अम्बरिष, p 228, n.

अम्बरोष, p 228, 30.

अम्नछ, p 248, 2.

अम्नछा, p 103, 52. p 106, 3.
p 119, 6.

अम्ना, p 48, 14. p 7, n.

अम्निका, p 7, 33.

अम्न, p 61, 4.

अम्नकण, p 17, 13.

अम्नज, p 100, 41.

अम्नमृत, p 16, 8.

अम्नवाहिनी, p 63, n.

अम्नवेतस्, p 93, 11.

अम्नसेचनी, p 63, n.

अम्नूलत, p 43, 21.

अम्भस्, p 61, 4.

अम्भोरुह, p 71, 41.

अम्भोरुह, p 71, n.

अम्भय, p 61, 5.

अम्भतक, p 92, n.

अम्भ, p 35, 18.

अम्भ, p 35, n.

अम्भलोलिका, p 119, 6.

अम्भवेतस्, p 119, 6.

अम्भान, p 104, 54.

अम्भिका, p 96, 24.

अम्भोका, p 96, n.

अम्भ, p 32, 5.

अम्भन, p 28, 13. p 76, 15.

अम्भस्, p 390, n. p 244, 98.

अम्भि, p 381, 18.

अम्भधिक, p 208, 35.

अम्भोय, p 208, 35.

अम्भोय, p 226, 25.

अम्भ, p 13, 60.

अम्भड, p 391, 18.

अम्भट, p 99, n.

अम्भणि, p 179, 18.

अम्भणी, p 179, n.

अम्भण, p 86, 1.

अम्भणानी, p 86, 1.

अम्भन्ति, p 160, 37.

अम्भ, p 272, n.

अम्भ, p 13, n.

अम्भर, p 82, 17.

अररि, p 82, n.

अररो, p 82, n.

अरलु, p 99, n.

अरविन्द, p 71, 39.

अराति, p 193, 11.

अराल, p 171, 29. p 276, 20.

अरि, p 193, 10.

अरित्र, p 63, 13.

अरिभेद, p 98, 30.

अरिष्ट, p 93, 12. p 80, 8. p 126, 33.

121, 14. p 310, 38. p 131, अरुन्तो, p 237, 67.

20. p 80, 8. p 234, 53.

अरिष्ठदुष्टधो, p 269, 44.

अरुण, p 22, 31. p 22, 33.

p 37, 25 p 314, 51.

अरुणा, p 109, 18.

अरुनुद, p 279, 33.

अरुण्वर, p 96, 23. p 354, 191.

अरुस्, p 151, 5.

अरोक, p 283, 49.

अर्क, p 22, 31. p 299, 4.

p 105, 61.

अर्कपथ, p 105, 61.

अर्कबन्धु, p 3, 10.

अर्काङ्क, p 105, 61.

अर्गल, p 82, 17.

अर्गला, p 82, n.

अर्गलो, p 82, n.

अर्च, p 307, 28.

अर्घ्य, p 183, 32.

अर्घ्या, p 183, n.

अर्घ्या, p 184, 34. p 256, 36.

अर्चि, p 11, 52.

अर्चित, p 283, n. p 284, 51.

अर्चिस्, p 367, 232.

अर्जक, p 105, 60.

अर्जुन, p 37, 22. p 96, 25.

p 126, 33.

अर्जुनो, p 237, 67.

अर्णव, p 60, 1.

अर्णस्, p 61, 4.

अर्त्तगल, p 104, 55.

अर्त्तन, p 295, 32.

अर्त्ति, p 320, 70.

अर्त्तिका, p 49, n.

अर्थ, p 325, 88. p 242, 91.

अर्थना, p 183, 32. p 287, 6.

अर्थप्रयोग, p 221, 4.

अर्थशाल, p 39, 5.

अर्थिन्, 193, 9, p 270, 49.

अर्थ्य, p 245, 104. p 346, 162.

अर्दना, p 287, 6.

अर्दनि, p 391, n.

अर्दित, p 283, 47.

अर्ज, p 18, 17.

अर्जचक्रा, p 111, 27.

- अर्द्धनाव, p 63, 14.
 अर्द्धरात्र, p 25, 6.
 अर्द्धच, p 397, 32.
 अर्द्धहर, p 166, 7.
 अर्द्धाह्निक, p 169, 20.
 अर्बुद, p 391, 19. p 397, 33.
 अर्भक, p 135, 38.
 अर्म, p 393, 34.
 अर्य, p 342, 148.
 अर्यमन्, p 21, 29.
 अर्या, p 140, 14.
 अर्याणी, p 140, 15.
 अर्या, p 140, 15.
 अर्बन्, p 272, 3. p 202, 12.
 अर्वाक्, p 380, 16.
 अर्वाच्, p 380, 16.
 अर्श, p 151, n.
 अर्शरोगवृत्त, p 152, 10.
 अर्शस्, p 152, 10.
 अर्शस्, p 151, 5.
 अर्शाघ्न, p 123, 22.
 अर्शस्, p 151, n.
 अर्हणा, p 184, 34.
 अर्हित, p 284, 51.
 अलं, p 379, 11. p 374, 13.
 अल, p 245, 104.
 अलक, p 252, n. p 162, n.
 अलका, p 14, 66.
 अलता, p 171, 26.
 अलत्तो, p 59, 2.
 अलगर्द, p 57, 5.
 अलगर्द, p 57, n.
 अलगर्द, p 57, n.
 अलङ्कारिण, p 164, 1. p 265, 29.
 अलङ्कृत, p 164, 1.
 अलङ्कर्माणि, p 262, 18.
 अलङ्कार, p 164, 3.
 अलङ्कृत, p 164, 2.
 अलङ्किया, p 164, 2.
 अलङ्गर, p 228, n.
 अलङ्गोविक, p 403, n.
 अलङ्गोविका, p 403, n.
 अलक, p 252, 22. p 105, 61.
 अलवाल, p 68, n.
 अलस, p 252, 19.
 अलात, p 228, 30.
 अलातु, p 123, n.
 अलातू, p 123, 21.
 अलि, p 130, 14. p 133, 29.
 अलिक, p 161, 43.
 अलिगर्द, p 57, n.
 अलिङ्गर, p 228, 31.
 अलिन्, p 130, n.
 अलिन्द, p 31, n.
 अलोक, p 161, n. p 301, 12.

- अलु, p 228, n.
 अल्प, p 274, 11.
 अल्पतनु, p 149, 48.
 अल्पमारिष, p 118, 1.
 अल्पसरस्, p 68, 28.
 अल्पिक, p 274, 12.
 अल्पीयस्, p 274, 12.
 अवकर, p 82, 18.
 अवकीर्णिन्, p 190, 53.
 अवक्षय, p 268, 39.
 अवकेभिन्, p 87, 7.
 अवक्रय, p 240, 80.
 अवगणित, p 284, 56.
 अवगत, p 285, 57.
 अवगीत, p 281, 42.
 अवग्रह, p 17, 12. p 201, 6.
 अवग्रह, p 17, 12. p 201, n.
 p 296, n.
 अवच्छुरित, p 54, n.
 अवच्छूत, p 282, 43.
 अवज्ञा, p 51, 23.
 अवज्ञात, p 284, 56.
 अवट, p 56, 2.
 अवटि, p 56, n.
 अवटोट, p 148, 45.
 अवटु, p 161, 39.
 अवतंस, p 366, 229.
 अवतमस, p 56, 3.
 अवतोक्ता, p 237, 68.
 अवदंश, p 257, 40.
 अवदात, p 37, 22.
 अवदान, p 286, 3.
 अवदारण, p 222, 12.
 अवदाह, p 125, 30.
 अवदीर्ण, p 280, 39.
 अवय, p 272, 4.
 अवधि, p 328, 102.
 अवधान, p 53, n.
 अवध्वस्त, p 282, 43.
 अवन, p 287, 4. p 296, n.
 अवतत, p 276, 20.
 अवनय, p 294, n.
 अवनाट, p 148, 45.
 अवनाय, p 294, 27.
 अवनि, p 73, 3. p 385, n.
 अवनी, p 73, n.
 अवन्तिसोम, p 230, 26.
 अवनञ्ज, p 46, n.
 अवन्ध्य, p 87, 3.
 अवन्ध्य, p 182, 27.
 अवधट, p 148, 45.
 अवम, p 272, 3.
 अवमत, p 284, 56.
 अवमर्द्द, p 217, 78.
 अवमानना, p 51, 23.
 अवमानित, p 284, 56.

- अवयव, p 156, 21.
 अतर, p 201, 8.
 अतरज, p 147, 43.
 अतरति, p 296, 37.
 अवरण, p 218, 1.
 अवरोण, p 232, 13.
 अवरोध, p 30, 12.
 अवरोधन, p 30, 11.
 अवरोह, p 33, 11.
 अवण, p 41, 13.
 अवलम्ब, p 158, 30.
 अवलम्ब, p 37, n.
 अवलम्बज, p 108, 14.
 अववाद, p 197, 25. p 320, n.
 अवश्य, p 330, 16.
 अवस्थाय, p 19, 19.
 अव्यक्तवर्गो, p 233, 71.
 अव्युत्थ, p 330, 107.
 अवसर, p 293, 24.
 अवसर्प, p 194, n.
 अवसय, p 279, n.
 अवसान, p 296, 38.
 अवसित, p 283, 48. p 226, n.
 p 285, 57.
 अवस्तर, p 155, 18. p 348, 169.
 अवस्था, p 32, 7.
 अवहार, p 66, 21.
 अवहित्या, p 54, 34.
 अवहित्य, p 54, n.
 अवहेल, p 51, 23.
 अवहेला, p 51, n.
 अताकपुष्पो, p 122, 18.
 अत्राय, p 276, 20.
 अवाची, p 15, 3. p 266, n.
 अवाच्, p 261, n. p 383, n. p
 266, 33.
 अवात्त, p 43, 21.
 अवार, p 62, 8. p 398, 35.
 अवारणारः, p 60, n.
 अवासम्, p 263, 39.
 अवि, p 360, 209. p 142, n.
 अविम, p 102, 48.
 अवित, p 284, 55.
 अविद्धकर्णा, p 106, n.
 अविद्धकर्णी, p 106, n.
 अविद्या, p 35, 16.
 अविनोत, p 264, 23.
 अविरत, p 13, 61.
 अविरा, p 142, 20.
 अविलम्बन, p 279, n.
 अविलम्बित, p 13, 60. p 279, 32.
 अविसृष्ट, p 43, 22.
 अवो, p 142, n.
 अबोरा, p 139, 11.
 अवेला, p 294, 23.
 अद्, p 325, n.

- अयि, p 60, 1.
 अयिकफ, p 246, 105.
 अयक्त, p 318, 64.
 अयक्तराम, p 37, 25.
 अयण्डा, 106, 5.
 अयया, p 100, 39. p 120, 11.
 अयय, p 398, 34.
 अयवहित p 275, 17.
 अशन, p 96, n.
 अशनाया, p 234, 54.
 अशनायित, p 263, 20.
 अशनि, p 9, 43.
 अशनी p 9, n.
 अशितङ्गवीन, p 235, n.
 अशिशी, p 139, 11.
 अशेष, p 275, 14.
 अशेकरोहिणी, p 105, 4.
 अशोका p 106, n.
 अशमगर्भ, p 243, 92.
 अशमज, p 245, 104.
 अशमन्, p 84, 4.
 अशमन्त, p 227, 29.
 अशमरी, p 152, 7.
 अशमसार, p 244, 99.
 अशय, p 162, n. p 164, n.
 अशयप, p 11, n.
 अशयान्त, p 13, 61.
 अश्रि, p 214, 61.
 अश्री, p 214, n.
 अशु, p 162, 44.
 अशूल, p 43, 19.
 अश्व, p 202, 11.
 अश्वयुज, p 29, n.
 अश्वकर्णक, p 96, 25.
 अश्वत्थ, p 91, 1.
 अश्वमेधीय, p 203, 13.
 अश्वयुज, p 20, 23.
 अश्ववडव, p 390, 16.
 अश्ववडम, p 390, 16.
 अश्ववडरो, p 390, n.
 अश्या, p 203, 14.
 अश्यारोह, p 206, 28.
 अश्विनी, p 29, 23.
 अश्विनीमुत्त, p 10, 46.
 अश्विन, p 10, 47.
 अश्वीय, p 203, 16.
 अघडक्षीण, p 196, 22.
 अघाढ, p 29, 16. p 187, n.
 अघाढक, p 29, n.
 अघापद, p 258, 46. p 243, 95.
 अक्षीवत्, p 156, 23.
 असंहत्, p 110, n.
 असकृत्, p 376, 1.
 असती, p 139, 10.
 असतोमुत्त, p 143, 26.
 असन, p 96, 21.

असमोखकारिन्, p 262, 17.
 असार, p 273, 6.
 असि p 213, 57.
 असिको, p 141, 18.
 असित, p 37, 23.
 असिधावक, p 249, 7.
 अतिधेनुका, p 214, 60.
 असिपुत्रो, p 214, 60.
 असिहेति p 208, 38.
 असु p 219, n.
 असुधारण, p 219, 88.
 असुर, p 2, 7.
 असुरी, p 225, n.
 असुक्ष्ण p 51, n.
 असुक्ष्ण, p 51, n.
 असूक्ष्ण, p 51, 23.
 असूक्ष्ण, p 51, n.
 असूया, p 51, 24.
 असुधरा, p 154, 13.
 असुधरा p 154, n.
 असुज्, p 154, 15.
 असुपाटो, p 400, n.
 असेचनक, p 272, 2.
 असेम्यस्वर, p 267, 37.
 अस्त, p 84, 2. p 280, 37.
 अस्तम्, p 381, 17.
 अस्ति, p 381, 18.
 अस्तु, p 379, 13.

अस्त, p 347, 166. p 211, 50.
 अस्तिन्, p 209, n.
 अस्थिर, p 269, 43.
 अस्तुटवाच्, p 267, 37.
 अस्तन्त, p 227, n.
 अस्तपुष्य, p 115, 10.
 अस्त, p 154, 15. p 162, 44.
 अस्तप, p 11, 55.
 अस्तु, p 162, 44.
 अस्तच्छन्द, p 262, 16.
 अस्तप, p 2, 3.
 अस्तर, p 267, 37.
 अस्ताधाय, p 289, 53.
 अहयु, p 271, 50.
 अहपति, p 22, 32.
 अहकार, p 50, 22.
 अहहारवत्, p 271, 50.
 अहन्, p 24, n.
 अहमहमिका, p 216, 70.
 अहमूर्त्तिका, p 215, 68.
 अहम्माति, p 35, 16.
 अहपति, p 22, 32.
 अहर्मुख, p 24, 2.
 अहस्तर, p 22, 30.
 अहह, p 376, 18.
 अहार्य, p 84, 1.
 अहि, p 370, 240. p 57, 6.
 अहित, p 193, 11.

अहितुण्डिक, p 58, 11.

अहिमय, p 198, 30.

अहिभुज, p 308, 32.

अहेर, p 109, 20.

अडो, p 377, n. p 378, 9.

अहोरात्र, p 27, 12.

अक्राय, p 376, 2.

आं p 380, 16.

आ, p 371, 1.

आकम्पित, p 260, 36.

आकर, p 85, 7.

आकरणा, p 40, n.

आकर्ष, p 364, 223.

आकल्प, p 164, 1.

आकार, p 290, 15. p 347, 164. आगू, p 34, 14.

आकारगुप्ति, p 54, 34.

आकारणा, p 40, n.

आकाश, p 15, 2.

आकोर्य, p 279, 35.

आकुल, p 276, 21.

आकूपार, p 60, n.

आक्रोड, p 86, 3.

आक्रोशन, p 287, 6.

आक्षारणा, p 42, 15.

आक्षारित, p 269, 43.

आक्षोभ, p 93, 11.

आक्षेप, p 41, 13.

आक्षोट, p 92, 9.

आक्षोड, p 92, n.

आक्षोदन, p 253, 24.

आखण्डल, p 8, 40.

आख, p 129, 12.

आखुभुज, p 128, 6.

आखेट, p 253, 24.

आख्या, p 40, 8.

आख्यात, p 284, 57.

आख्यायिका, p 39, 6.

आगन्तु, p 183, 33.

आगस, p 197, 23. p 367, 132.

आगध, p 64, n.

आगन्तु, p 183, n.

आगार, p 79, n.

आगू, p 34, 14.

आग्नीध, p 179, 17.

आग्नेयी, p 15, n.

आग्न, p 34, n.

आगुरं, p 34, n.

आगूम, p 34, n.

आयहायण, p 28, n.

आयहायणिक, p 28, 14.

आयहायणी, p 20, 24.

आड, p 371, 1.

आङ्गार, p 297, n.

आङ्गिक, p 49, 16.

आङ्गिरस, p 21, 26.

- आचमन, p 184, 35.
 आचाम, p 233, 49.
 आचार्य, p 176, 7.
 आचार्या, p 140, 14.
 आचार्य्याणी, p 140, 14.
 आचित, p 242, 88.
 आच्छादन, p 18, 14. p 168, 17.
 आच्छुरितक, p 54, 34.
 आजक, p 239, 77.
 आजगवं, p 6, n.
 आजानेय, p 202, 12.
 आजि, p 216, 74. p 309, 34.
 आजोष, p 220, 1.
 आजु, p 59, n.
 आजू, p 59, n.
 आज्ञा, p 197, 26.
 आज्य, p 233, 52.
 आटि, p 132, 25.
 आडम्बर, p 348, 170.
 आडि, p 132, 25.
 आढक, p 242, 89.
 आढकिक, p 222, n.
 आढकिका, p 222, 10. p 242, n.
 आढकी, p 222, n. p 386, 7.
 p 242, n.
 आढकोन, p 222, n.
 आढकोना, p 222, n.
 आढ, p 261, 10.
- आढा, p 261, n.
 आणक, p 272, n.
 आणवोन, p 221, n.
 आणि, p 205, n.
 आतघन, p 334, 118.
 आततायिन्, p 269, 44.
 आतप, p 23, 36. p 392, 20.
 आतपत्र, p 199, 32.
 आतर, p 63, 11.
 आतायिन्, p 131, n.
 आतायिन्, p 131, n.
 आतिथेय, p 183, 33.
 आतिथेयो, p 183, n.
 आतिथ्य, p 183, 33.
 आतिथ्या, p 183, n.
 आतुर, p 152, 9.
 आतोय, p 46, 5.
 आत्तगर्व, p 268, 40.
 आत्मगप्ता, p 106, 5.
 आत्मघोष, p 131, 20.
 आत्मज, p 143, 27.
 आत्मजा, p 143, n.
 आत्मन्, p 332, 112.
 आत्मभू, p 3, 11. p 5, 21.
 आत्मभरि, p 263, 21.
 आधर्वण, p 297, 43.
 आदर्श, p 174, 41.
 आदि, p 278, 30.

- आदिकारण, p 32, 6.
 आदितेय, p 2, 3.
 आदित्य, p 2, 5. p 21, 29.
 आदिम, p 278, n.
 आदोनव, p 294, 29.
 आदित, p 324, 88.
 आदेश, p 176, 7.
 आद्य, p 278, 30.
 आद्यमासक, p 241, 86.
 आद्यून, p 263, 21.
 आधार, p 68, 29.
 आधि, p 52, 28. p 328, 100.
 आधूत, p 280, 36.
 आधेरण, p 206, 27.
 आध्यान, p 52, 29.
 आध्या, p 52, n.
 आनक, p 46, 6. p 298, 3. p 46, n.
 आनकदुन्दुभि, p 46, n. p 4, 17.
 आनकदुन्दुभो, p 46, n.
 आनत, p 276, 19.
 आनज, p 46, 4.
 आनन, p 161, 40.
 आनन्द, p 31, 3.
 आनन्दयु, p 31, 3.
 आनन्दन, p 287, 7.
 आनर्त्त, p 319, 66.
 आनाय, p 64, 16.
 आनाय, p 180, 21.
 आनाह, p 168, n. p 151, 6.
 आनुपूर्व, p 184, n.
 आनुपूर्वक, p 184, n.
 आनुपूर्वी, p 184, 36.
 आन्वसिक, p 227, 28.
 आनन्द, p 31, n.
 आन्वोत्तिकी, p 39, 5.
 आपक, p 232, 47.
 आपगा, p 69, 30.
 आपण, p 78, 2.
 आपणिक, p 239, 79.
 आपत्याप्त, p 269, 42.
 आपदा, p 211, n.
 आपद, p 211, 50.
 आपन्न, p 269, 42.
 आपन्नसत्ता, p 142, 22.
 आपमित्यक, p 221, 4.
 आपस्, p 60, n.
 आपान, p 257, 43.
 आपोड, p 173, 38.
 आपोन, p 238, 73.
 आपृषिक, p 227, 28.
 आप, p 194, 13.
 आप्य, p 115, n.
 आप्रच्छन, p 287, 7.
 आप्रपद, p 169, 21.
 आप्रपदोन, p 169, n.

- आप्रपदोना, p 169, n.
 आप्लव, p 170, 23.
 आप्लवव्रतिन्, p 186, n.
 आप्लवव्रतो, p 186, 42.
 आप्लाव, p 170, 23.
 आप्लुतव्रतो, p 186, n.
 आप्लव्ध, p 223, 13.
 आप्लव्ध, p 276, 21. p 280, 37.
 आप्लव्ध, p 295, 36.
 आप्लरण, p 164, 3.
 आप्लावण, p 42, 16.
 आप्लावर, p 2, 5.
 आप्लोर, p 235, 57.
 आप्लोरपल्लि, p 83, n.
 आप्लोरपल्लो, p 83, 20.
 आप्लोरो, p 140, 13.
 आप्लोल, p 60, 4.
 आप्लोग, p 173, 38.
 आप्लगन्धि, p 36, 21.
 आप्लण्ड, p 98, n.
 आप्लनस्य, p 59, n.
 आप्लनख, p 287, n.
 आप्लय, p 150, 2.
 आप्लयाविन्, p 152, 9.
 आप्लघ, p 51, n.
 आप्ललक, p 99, n.
 आप्ललको, p 99, 38.
 आप्लानस्य, p 59, n.
 आप्लालक, p 397, n.
 आप्लमिष, p 154, 14.
 आप्लमिषाशिन, p 263, 19.
 आप्लमिष्ठा, p 180, 22.
 आप्लमोष्ठा, p 180, n.
 आप्लमुत्ता, p 207, 33.
 आप्लमोद, p 36, 19.
 आप्लमोदन्, p 36, 20.
 आप्लम्, p 379, 12.
 आप्लमाय, p 39, 3.
 आप्लम, p 94, 14.
 आप्लमातक, p 92, 8.
 आप्लमेडित, p 41, 12.
 आप्लम्बिका, p 96, n.
 आप्लम्बीका, p 96, n.
 आप्लयत, p 198, n. p 276, 18.
 आप्लयतन, p 79, 7.
 आप्लयति, p 198, 29.
 आप्लयत्त, p 262, 16.
 आप्लयस, p 244, n.
 आप्लयाम, p 168, 16.
 आप्लयु, p 219, 88.
 आप्लयुध, p 211, 50.
 आप्लयुष्मत्, p 261, 6.
 आप्लयुस्, p 219, n.
 आप्लयोधन, p 216, 72.
 आप्लर, p 244, n.
 आप्लरकूट, p 244, 97.

- आरग्वध, p 91, 4.
 आरनालक, p 230, 29.
 आरम्भ, p 293, 26.
 आरा, p 255, 35.
 आराति, p 193, n.
 आरात्, p 372, 4.
 आराधन, p 336, 128.
 आराम, p 86, 2.
 आरालिक, p 227, 28.
 आरव, p 44, 2.
 आराव, p 44, 2.
 आरु, p 228, n.
 आरेवत, p 91, 4.
 आरोग्य, p 150, 1.
 आरोह, p 168, 16. p 370, 240.
 आरोहण, p 82, 18.
 आर्त्तगल, p 104, n.
 आर्त्तव, p 142, 21.
 आर्त्ति, p 320, n.
 आर्त्तयो, p 142, n.
 आर्द्र, p 284, 55.
 आर्द्रक, p 229, 37.
 आर्य्य, p 175, 2.
 आर्य्यवर्त्त, p 74, 8.
 आर्य्यभ्य, p 236, 62.
 आल, p 245, 104.
 आलम्भ, p 218, 84.
 आलय, p 79, 5.
 आलवाल, p 68, 29.
 आलस्य, p 252, 19.
 आलान, p 201, 9.
 आलाप, p 42, 16.
 आलाबु, p 123, n.
 आलाबू, p 123, n.
 आलि, p 76, 14. p 130, n. p 140, 12.
 आलिङ्ग, p 46, n.
 आलिङ्ग्य, p 46, 5.
 आली, p 86, n. 130, n. p 140, n. p 76.
 आलीढ, p 212, 7.
 आलु, p 228, 31.
 आलोक, p 294, 1.
 आलोकन, p 294, p 298, 5.
 आवपन, p 229.
 आवर्त्त, p 61, 6.
 आवलि, p 86, 4.
 आवसित, p 226, 23.
 आवाप, p 68, 29.
 आवापक, p 166, 8.
 आवाल, p 68, 29.
 आविल, p 64, 14.
 आविस्, p 379, 12.
 आवुक, p 48, 12.
 आवुत्त, p 48, 12.
 आहत, p 281, 40.

- आहत्, p 184, 36.
 आहत्, p 281, n.
 आविगी, p 118, 2.
 आविग, p 54, n.
 आविशन, p 79, 7.
 आविशिक, p 183, 33.
 आविशिको, p 183, n.
 आशंसित, p 265, 27.
 आशंसु, p 265, 27.
 आशम्, p 378, 10.
 आशय, p 289, 11.
 आशर, p 11, 55.
 आशाढ, p 29, n.
 आशा, p 362, 218. p 15, 2.
 आशितङ्गवोन, p 235, 59.
 आशित्, p 367, 230.
 आशीविष, p 57, 7.
 आशु, p 13, 60. p 223, 15.
 आशुग, p 12, 57. p 212, 54.
 p 304, 20.
 आशुत्रोहि, p 223, n.
 आशुशुक्षि, p 11, 50.
 आश्वय्ये, p 50, 19.
 आश्वम, p 175, 3.
 आश्वय, p 195, 18.
 आश्वधर, p 10, 50.
 आश्वव, p 264, 24.
 आश्व, p 203, 16.
 आश्वत्थ, p 90, 18.
 आश्वयुज, p 29, 17.
 आश्विन, p 29, 17.
 आश्विनैय, p 10, 47.
 आश्वोन, p 203, 15.
 आश्वोना, p 203, n.
 आषाढ, p 29, 16. p 187, 43.
 आसक्त, p 260, 9.
 आसन, p 174, 40. p 202, 7.
 आसनः, p 292, 21.
 आसन्न, p 275, 16.
 आसादित, p 284, 54.
 आसार, p 17, 13. p 214, 64.
 आसुर, p 2, n.
 आसुरो, p 225, n.
 आसेचनक, p 272, n.
 आस्, p 371, 1.
 आक्कन्दन, p 216, 72.
 आक्कन्दित, p 204, 16.
 आस्या, p 325, 90.
 आस्थान, p 178, 15.
 आस्थानो, p 178, 15.
 आस्रद, p 327, 96.
 आस्कोटनी, p 255, 34.
 आस्कोटा, p 103, n.
 आस्कोता, p 103, 50.
 आस्य, p 261, 40.
 आस्या, p 292, 21.

- आचव, p 294, 29.
 आहत, p 43, 21. p 280, 38.
 आहतलक्षण, p 261, 10.
 आहव, p 216, 74.
 आहवनीय, p 179, 19.
 आहार, p 234, 56.
 आहाव, p 68, 26.
 आहितलक्षण, p 261, n.
 आहिथं, p 54, n.
 आहितुण्डिक, p 58, 11.
 आहति, p 40, n.
 आह्येय, p 58, 9.
 आह्येयो, p 58, n.
 आहो, p 377, 5.
 आहोपुष्टिका, p 215, 60.
 आहोखित्, p 377, n.
 आह्य, p 40, 8.
 आह्य, p 40, 8.
 आह्य, p 40, 9.
 इका, p 384, n.
 इलु, p 125, 29.
 इलुगन्धा, p 110, 23. p 124, 28.
 इलाकु, p 123, 21.
 इल, p 290, 15. p 277, 23.
 इल्लित, p 290, 15.
 इकुद, p 97, n.
 इकुदी, p 97, 26.
 इष्ठा, p 52, 27.
 इष्ठावती, p 139, 9.
 इज्जल, p 100, 41.
 इज्जालो, p 176, 8.
 इट्चर, p 236, 62.
 इडा, p 313, 45.
 इडर, p 236, n.
 इतर, p 251, 16. p 355, 194.
 इतरेयुस, p 382, n.
 इति, p 373, 7.
 इतिहा, p 178, 12.
 इतिहास, p 39, 5.
 इतरी, p 139, 10.
 इदानीम्, p 383, 23.
 इध, p 89, 13.
 इन, p 332, 114.
 इन्दिरा, p 5, 23.
 इन्दोवर, p 70, 37.
 इन्दोवरी, p 109, 19.
 इन्दोवार, p 70, n.
 इन्दु, p 18, 15.
 इन्द्र, p 7, 36.
 इन्द्र, p 96, 25.
 इन्द्रयव, p 102, 47.
 इन्द्रवारणी, p 123, 22.
 इन्द्रसुरस, p 102, 49.
 इन्द्रसुरिस, p 102, n.
 इन्द्राणिका, p 102, 49.

- इन्द्राणी, p 8, 40.
 इन्द्रायसाहा, p 378, n.
 इन्द्रायुध, p 17, 12.
 इन्द्रारि, p 2, 7.
 इन्द्रावरज, p 4, 15.
 इन्द्रिय, p 153, 13. p 35, 17.
 इन्द्रियाय, p 35, 17.
 इन्धन, p 89, 13.
 इभ, p 200, 3.
 इभ्य, p 261, 10.
 इभ्या, p 261, n.
 इमनिष्, p 390, 15. n.
 इरण, p 316, n.
 इरम्भद, p 17, 11.
 इरा, p 257, 40. p 350, 178.
 इवोरु, p 123, 21.
 इला, p 313, 45.
 इलो, p 213, n.
 इल्लका, p 20, n.
 इल्लला, p 20, 25.
 इव, p 378, 9.
 इशीका, p 201, n.
 इष, p 29, 17.
 इषिका, p 255, n. p 201, n.
 इषोका, p 255, n. p 201, n.
 इषु, p 212, 55.
 इषुधि, p 212, 56.
 इष्ट, p 182, 27. p 235, 57.
 इष्टकापथ, p 125, 30.
 इष्टगन्ध, p 36, 20.
 इष्टार्थोद्युक्त, p 260, 9.
 इष्टि, p 311, 41.
 इषास, p 211, 51.
 ईक्षण, p 162, 44. p 294, 31.
 ईक्षणिका, p 141, 20.
 ईडित, p 285, 59.
 ईति, p 320, 71.
 ईरण, p 316, 59.
 ईरित, p 280, 37.
 ईर्म, p 151, 5.
 ईर्ष्या, p 151, 24.
 ईलि, p 213, n.
 ईलित, p 285, 59.
 ईली, p 213, 59.
 ईम्, p 6, 25. p 15, 4.
 ईष्ठा, p 223, n.
 ईशान, p 6, 26.
 ईशित, p 251, 10.
 ईश्वर, p 6, 26. p 261, 10.
 ईश्वरा, p 7, n. p 261, n.
 ईश्वरी, p 7, 32. p 261, n.
 ईष, p 29, n.
 ईषत्, p 378, 8.
 ईषा, p 223, 14.
 ईषिका, p 201, n. p 255, 33.

- ईषीका, p 255, n.
 ईहासग, p 128, 7.
 उत्त, p 284, 57. p 396, n.
 उत्ति, p 38, 1.
 उत्थ, p 396, n.
 उत्तन्, p 235, 60.
 उत्तामद, p 235, 59.
 उत्ता, p 228, 31.
 उय, p 6, 27. p 248, 2. p 50,
 20.
 उयगन्धा, p 109, 21. p 120,
 10.
 उय, p 276, 19.
 उयडा, p 124, 25.
 उयण्ड, p 279, 32.
 उयार, p 155, 18.
 उयवच, p 279, 32.
 उयैवस्, p 8, 41.
 उयैवस्, p 8, n.
 उयैवुष्ट, p 41, 12.
 उयैस्, p 380, 17.
 उय्वादन, p 170, n.
 उय्य, p 88, 10.
 उय्य, p 88, 10.
 उय्यित, p 276, 19.
 उय्यासन, p 218, 83.
 उय्यल, p 49, 17.
 उय्य, p 220, n.
 उय्यल, p 220, 2.
 उय्यल, p 220, n.
 उय्य, p 79, 6.
 उय्य, p 20, 22.
 उय्य, p 62, 11.
 उय्य, p 62, n.
 उय्यर, p 214, n.
 उय्यर, p 90, n.
 उय्योन, p 135, 37.
 उय्य, p 377, 5. p 283, 50.
 उय्य, p 377, 5.
 उय्यैस्, p 377, n.
 उय्य, p 372, n.
 उय्य, p 260, 8.
 उय्य, p 264, 23. p 118, 22.
 उय्य, p 52, 29.
 उय्य, p 136, 42.
 उय्य, p 289, 11.
 उय्यलिका, p 52, 29.
 उय्यार, p 295, 36.
 उय्यैश, p 132, 23.
 उय्यस, p 366, 229.
 उय्य, p 284, 55.
 उय्य, p 154, 14.
 उय्य, p 273, 6.
 उय्य, p 221, 5.
 उय्य, p 137, 4.

उत्तमाङ्ग, p 162, 46.
 उत्तर, p 41, 10. p 354, 192.
 उत्तरतस्तु, p 383, n.
 उत्तरात्, p 383, n.
 उत्तरासङ्ग, p 169, 19.
 उत्तरोद्य, p 169, 19.
 उत्तरेण, p 383, n.
 उत्तरेषुस्, p 382, n.
 उत्तात, p 64, 15.
 उत्तानशय, p 147, 41.
 उत्तुङ्ग, p 276, n.
 उत्थान, p 334, 120.
 उत्थत, p 324, 87.
 उत्थतह, p 265, 29.
 उत्थतिष्णु, p 265, 29.
 उत्पत्ति, p 32, 8.
 उत्पन्न, p 70, 36 p 115, 14.
 उत्पलशरिवा, p 112, 30.
 उत्पात, p 217, 77.
 उत्पुङ्ग, p 87, 7.
 उत्प्रास, p 50, n.
 उत्स, p 85, 5.
 उत्सर्जन, p 182, 28.
 उत्सव, p 55, 38. p 360, 211.
 उत्सादन, p 170, 23.
 उत्साह, p 52, 29.
 उत्साहवद्धन, p 49, 18.
 उत्सुक, p 260, 9.

उत्सृष्ट, p 284, 56.
 उत्सृष्ट, p 88, 10. p 328, 98.
 उद, p 60, n.
 उदक, p 60, 4.
 उदक्या, p 142, 21.
 उदय, p 276, 19.
 उदच्, p 276, 19. n.
 उदज, p 296, 39.
 उदधि, p 60, 1.
 उदन्त, p 40, 8.
 उदन्या, p 234, 55.
 उदन्वत्, p 60, 1.
 उदयान, p 68, 26.
 उदय, p 84, 2.
 उदर, p 158, 28.
 उदकै, p 198, 29.
 उदवसित, p 78, 4.
 उदश्चित्, p 234, 53.
 उदान, p 12, 59.
 उदार, p 355, 194.
 उदारा, p 355, n.
 उदारी, p 355, n.
 उदासोन, p 193, 10.
 उदाहार, p 41, 10.
 उदाहारण, p 41 n.
 उदित, p 282, 44. p 284, 57.
 उदोची, p 15, 3.
 उदुमर, p 244, 98.

ଉଦ୍‌ନରପର୍ଣ୍ଣୀ, p 120, 10.

ଉଦୁମ୍ବର, p 91, 2.

ଉଦୁଖଳ, p 226, 25.

ଉଦ୍‌ଗତ, p 282, 46.

ଉତ୍ତମଗୌରୀ, p 167, 14.

ଉତ୍ତାପ, p 13, 62.

ଉତ୍ତାଳ, p 178, 16.

ଉତ୍ତାର, p 296, 37.

ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ, p 391, 19.

ଉତ୍ତୁଷ୍ଣ, p 280, 39.

ଉତ୍ତାହ, p 296, 37.

ଉତ୍ତ, p 32, 5.

ଉତ୍ତନ, p 295, 35.

ଉତ୍ତଟନ, p 254, 28.

ଉତ୍ତାତ, p 293, 26.

ଉତ୍ତାନ, p 197, 26.

ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ, p 282, n.

ଉତ୍ତାବ, p 217, 79.

ଉତ୍ତରଣ, p 316, n.

ଉତ୍ତର୍ଣ୍ଣ, p 55, 38.

ଉତ୍ତବ, p 55, 38.

ଉତ୍ତାନ, p 282, n. p 227, 29.

ଉତ୍ତାନ୍ତ, p 200, 4. p 282, 29.

ଉତ୍ତାର, p 221, 4. p 227, n.

ଉତ୍ତୁତ, p 281, 39.

ଉତ୍ତବ, p 32, 8.

ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ, p 272, n.

ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ, p 272, 1.

ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ, p 272, 1.

ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ, p 272, 1.

ଉତ୍ତମ, p 290, 12.

ଉତ୍ତତ, p 280, 39.

ଉତ୍ତମ, p 289, 11.

ଉତ୍ତାନ, p 86, 3. p 334, 119.

ଉତ୍ତୁତ, p 260, 9.

ଉତ୍ତୋଗ, p 397, 32.

ଉତ୍ତ, p 66, 20.

ଉତ୍ତର୍ଣ୍ଣ, p 170, 23.

ଉତ୍ତାନ, p 282, n.

ଉତ୍ତାନ୍ତ, p 282, 46.

ଉତ୍ତାସନ, p 218, 83.

ଉତ୍ତାହ, p 190, 56.

ଉତ୍ତେଗ, p 126, 35. p 290, 12.

ଉତ୍ତସ, p 238, n.

ଉତ୍ତାନ, p 227, n.

ଉତ୍ତୁତ, p 129, 12.

ଉତ୍ତତାନତ, p 276, 19.

ଉତ୍ତୟ, p 289, 12.

ଉତ୍ତାୟ, p 289, 12.

ଉତ୍ତମ, p 104, 58. p 153, 11.

ଉତ୍ତମ, p 264, 23.

ଉତ୍ତମିଷ୍ଟ, p 264, 23.

ଉତ୍ତମସ୍, p 260, 8.

ଉତ୍ତାପ, p 253, 27.

ଉତ୍ତାପ, p 51, 26. p 264, n.

ଉତ୍ତାପତ୍, p 153, 11.

उपकण्ठ p 275, 17.

उपकारिक, p 80, 10.

उपकारो, p 80, n.

उपकार्या, p 80, n.

उपकुक्षिका, p 229, 37. p 115, 13.

उपकुल्या, p 108, 15.

उपकृप, p 68, 26.

उपक्रम, p 178, 12. p 340, 142.

उपक्रोश, p 41, 14.

उपक्षण, p 44, n.

उपगत, p 285, 58.

उपगूढन, p 294, 30.

उपग्रह, p 219, 87.

उपग्रहण, p 185, n.

उपग्रस्त, p 198, 28.

उपघ्न, p 292, 19.

उपचरित, p 284, 51.

उपचाय, p 180, 20.

उपचित, p 280, 38.

उपचित्रा, p 107, 6.

उपजाप, p 196, 21.

उपजेष, p 378, 10.

उपज्ञा, p 178, 12.

उपतप्त, p 290, 14.

उपताप, p 150, 2.

उपत्यका, p 85, 7.

उपदर्शक, p 192, n.

उपदा, p 198, 28.

उपध, p 196, 21.

उपधान, p 174, 39.

उपधि, p 52, n.

उपनास, p 47, 7.

उपनिधि, p 240, 81.

उपनिषद, p 327, 95.

उपनिष्कर, p 77, 18.

उपन्यास, p 40, 9.

उपपत्ति, p 145, 35.

उपभृत्, p 181, 24.

उपभोग, p 292, 20.

उपमा, p 256, 36.

उपमान, p 256, 36.

उपयत्न, p 190, 55.

उपयाम, p 190, 56.

उपयोष, p 378, n.

उपरक्त, p 27, 10. p 269, 43.

उपरक्षण, p 199, 1.

उपरम, p 296, n.

उपराग, p 26, 9.

उपराम, p 296, 37.

उपरि, p 383, n.

उपरिहृत्, p 383, n.

उपल, p 84, 4.

उपलधार्था, p 39, 6.

उपलधि, p 33, 10.

उपलम्भ, p 294, 27.

उपला, p 357, 201.

उपवन, p 86, 2.

उपवर्त्तन, p 75, 8.

उपवर्ह, p 174, 39.

उपवत्त, p 184, 37.

उपवास, p 184, 37.

उपविवा, p 109, 18.

उपवीत, p 188, 49.

उपश्लय, p 83, 20.

उपशाव, p 295, 32.

उपश्रुत, p 285, 58.

उपसंयान, p 169, 18.

उपसम्पन्न, p 181, 26. p 232, 45.

उपसर, p 293, 25.

उपसर्ग, p 217, 77.

उपसर्जन, p 274, 9.

उपसर्ग्य, p 238, 70.

उपसूर्यक, p 22, 34.

उपस्कर, p 229, 35.

उपस्थ, p 157, 26.

उपस्पर्श, p 184, 35.

उपहार, p 198, 28.

उपहर, p 352, 185.

उपांशु, p 196, 23.

उपाकरण, p 185, 40.

उपाकर्म्मन्, p 185, n.

उपाहृत, p 181, 25.

उपाद्यय, p 295, 33. p 184, 36.

उपादान, p 291, 16

उपाधि, p 261, 12. p 52, 28.

उपाध्याय, p 176, 6.

उपाध्याया, p 140, 14.

उपाध्यायानी, p 140, 15.

उपाध्यायी, p 140, 15.

उपानह, p 254, 31.

उपाय, p 196, 20.

उपायन, p 198, 28.

उपावृत्त, p 204, 18.

उपासक, p 212, 56.

उपासन, p 184, 34. p 212, 54.

उपासना, p 184, n.

उपासित, p 284, 51.

उपास्ति, p 184, n.

उपाहित, p 27, 10. p 181, 41.

उपेन्न, p 4, 15.

उपादिका, p 123, 23.

उपोद्वात, p 41, 10. p 293, n.

उपोषण, p 184, n.

उपोषित, p 184, n.

उपहृष्ट, p 221, 8.

उभययुग्म, p 382, 21.

उभयेयुग्म, p 382, 21.

उमा, p 7, 32.

उमापति, p 6, 30.

उरःसूत्रिका, p 165, 6.

उरग, p 58, 8.
 उरङ्ग, p 58, n.
 उरङ्गम, p 58, n.
 उरण, p 239, 77.
 उरणात्, p 120, 13.
 उरभ, p 239, 77.
 उररीक्षत, p 285, 58.
 उरय, p 220, 1.
 उरश्चद, p 207, 32.
 उरसिल, p 209, 44.
 उरस्, p 158, 29.
 उरस्य, p 144, 28.
 उरसत्, p 209, 44.
 उरो, p 375, n.
 उरोक्षत, p 285, n.
 उरु, p 254, 31.
 उरुरो, p 375, n.
 उरुवुक, p 98, n.
 उरुवूक, p 98, 31.
 उरूँ, p 315, n.
 उव्वरा, p 73, 4.
 उव्वी, p 10, 47.
 उव्वी, p 73, 3.
 उलपो, p 65, n.
 उल्लुपो, p 65, n.
 उल्लुपी, p 65, 18.
 उल्लूक, p 130, 15.
 उल्लूदिन्, p 65, 18.

उल्लूखल, p 226, 25.
 उल्लूखलक, p 94, 14.
 उल्ला, p 386, 8.
 उल्लुक, p 228, 30.
 उल्लाघ, p 152, 8.
 उल्लोच, p 169, 21.
 उल्लोल, p 61, 6.
 उल्ल, p 146, 38.
 उल्लनस्, p 21, 26.
 उल्लनन्, p 21, n.
 उल्लन, p 21, n.
 उल्लोर, p 125, 29.
 उल्लण, p 220, 36. n.
 उल्लणा, p 103, 15.
 उल्लतो, p 42, 18.
 उल्लुध, p 10, 49.
 उल्लस्, p 381, n. p 24, 2.
 उल्ल, p 24, 5.
 उल्ला, p 228, n. p 381, 18. p 24, n.
 उल्लपति, p 5, 22.
 उल्लित, p 283, 48.
 उल्लितङ्गवीन, p 235, n.
 उल्लितङ्गवीना, p 235, n.
 उल्लोर, p 125, n.
 उल्ल, p 239, 75.
 उल्ला, p 252, 19. p 30, 19.
 उल्लारसि, p 22, 30.

उष्णागम, p 30, 19.

उष्णिक, p 180, n.

उष्णोष, p 364, 222.

उष्णापगम, p 30, 19.

उष्णक, p 29, 18.

उष्मा, p 29, 18.

उष्मेगम, p 30, n.

उष्य, p 231, 45.

उष्कट, p 207, 33.

उत्त, p 283, 50.

उत्ति, p 296, n.

उधस्, p 238, 73.

उम्, p 381, 18.

उररो, p 375, 15. n.

उर्रो, p 375, 15. n.

उरोहत, p 285, 58.

उरुस, p 156, 24.

उरुज, p 220, 1.

उरुपर्वन्, p 156, 23.

उज्ज, p 29, 18.

उज्जल्ल, p 209, 43.

उज्जस्विन्, p 209, 43.

उर्ध्वनाम, p 129, 13.

उर्ध्वनाभि, p 129, n.

उष्मा, p 315, 52.

उर्ध्वायु, p 239, 77. p 246, 107.

उर्ध्व, p 162, 43.

उर्ध्वक, p 46, 5. n.

उर्ध्वजानु, p 148, 47.

उर्ध्व, p 148, n.

उर्ध्वस्तु, p 148, 47.

उर्मि, p 61, 5.

उर्मिका, p 166, 9.

उर्मिमत्, p 276, 20.

उर्मा, p 61, n.

उल्लघो, p 65, n.

उल्लूक, p 130, n.

उष, p 73, 4.

उष्ण, p 30, n.

उष्णागम, p 30, n.

उष्णागम, p 30, n.

उष्णापगम, p 30, n.

उष्मा, p 29, n.

उषण, p 220, 36. l.

उषण्ट, p 108, n.

उषर, p 74, 5.

उषवत्, p 74, 5.

उषापति, p 5, n.

उह, p 33, 12.

उहा, p 33, n.

ऋक्ष, p 242, 90.

ऋक्ष, p 99, 37. p 20, 22. p 127, 4.

ऋक्षगन्धा, p 118, 2.

ऋक्षगन्धिका, p 111, 29.

- ऋत्र, p 33, 5.
 ऋषीष p 228, n.
 ऋषीष, p 228, 32.
 ऋतु, p 276, 21.
 ऋण, p 220, 3.
 ऋत, p 220, 2.
 ऋतोषा, p 295, 32.
 ऋतु, p 28, 13.
 ऋतुमती, p 142, 21.
 ऋत, p 376, n.
 ऋत्विज्, p 179, 17. n.
 ऋड, p 226, 23.
 ऋडि, p 112, 31.
 ऋतु, p 2, 3. n.
 ऋतुचन, p 8, 40.
 ऋतू, p 2, n.
 ऋश p 129, 10. n.
 ऋशकेतु, p 5, n.
 ऋषम, p 45, 1.
 ऋष, p 186, 42.
 ऋषी, p 186, n.
 ऋष्टि, p 213, n.
 ऋष्य, p 129, n.
 ऋष्यकेतु, p 5, n.
 ऋष्यगन्धा, p 118, n.
 ऋष्येता p 106, 5.
 एक, p 279, 31. p 279, 32.
 p 303, 16.
 एकक, p 279, 31.
 एकगुरु, p 177, 11.
 एकतर, p 279, n.
 एकतान, p 278, 29.
 एकताल, p 45, 3.
 एकतान p 45, n.
 एकत्व, p 279, n.
 एकत्वत्, p 279, n.
 एकदन्त, p 7, 34.
 एकदा, p 382, 22.
 एकधुर, p 237, 65.
 एकधुरावह, p 237, 65.
 एकधुरीण, p 237, 65.
 एकपदी, p 68, 16.
 एकपिङ्ग, p 14, 65.
 एकपिङ्गल, p 14, n.
 एकयष्टिका, p 166, 7.
 एकसर्ग, p 278, 29.
 एकहायनी, p 237, 68.
 एकाय, p 354, 192. p 278, 29.
 एकाय्य, p 278, 29.
 एकान्त, p 13, 92.
 एकान्दा, p 237, 68.
 एकायन, p 278, 29.
 एकायनगत, p 278, 29.
 एकावली, p 166, 7.
 एकाशील, p 105, 62.
 एकाशीला, p 106, 3. p 105, n. •

यड, p 149, 48.
 यडक, p 239, 77.
 यडका, p 230, n.
 यडगज, p 120, 12.
 यडमुक्त, p 268, 38.
 यडूक, p 78, 4.
 यडोक्त, p 78, n.
 यण, p 129, 10.
 यत, p 36, 26.
 यतर्हि, p 383, 23.
 यता, p 36, n.
 यध, p 89, 13.
 यधस्, p 89, 13.
 यधित, p 277, 26.
 यनो, p 36, n.
 यरण्ड, p 93, 31.
 यलवालुक, p 114, 9.
 यलापर्या, p 119, 5.
 यर, p 374, 12. p 378, 9.
 यव, p 378, 9. p 80, 15.
 यषणिका, p 255, 32.
 येकागरिक, p 253, 25.
 येकागरिको, p 253, n.
 येडविड, p 14, n.
 येहद, p 90, 18.
 येडविल, p 14, n.
 येक, p 128, 8.

येखेय, p 182, 8.
 यतिल, p 178, 12.
 येद्र, p 403, n.
 येन्द्रियक, p 278, 28.
 येद्रो, p 403, n.
 येरवण, p 9, 42.
 येरवित, p 8, 42. p 16, 5. p 95, 18.
 येरवतो, p 17, 10.
 येरविल, p 12, 65.
 येरविल, p 12, n.
 येला, p 115, 13.
 येलेय, p 114, 9.
 येष्ट्य, p 7, 31.
 येम, p 382, 20.

ओक्त, p 368, n.
 ओक्तस्, p 368, 235
 ओघ, p 31, 1. p 47, 9. n. p
 135, 39.
 ओहार, p 33, 4.
 ओज, p 363, 235. p 368, n.
 ओडपुष्प, p 104, 56.
 ओलु, p 123, 6.
 ओदन, p 233, 48.
 ओव, p 288, 9.
 ओवधि, p 87, n. p 118, n.
 ओवधो, p 87, 6. n. p 118, 1.
 ओवधोह, p 18, 15.

ओष्ठ, p 161, 41.

ओष्ठाधरो, p 161, n.

ओष्ठौ, p 261, n.

ओत्तक p 236, 60.

ओत्तितो, p 400, 39.

ओत्तित्य, p 400, 39.

ओत्तानपादि, p 19, 21.

ओदनिक, p 227, 28.

ओदरिक, p 263, 21.

ओपगव, p 296, 39

ओपनिक, p 197, 24.

ओपवस्त, p 184, n.

ओरथक, p 239, 77.

ओरस, p 144, 28. n.

ओरस्य p 144, n.

ओर्द्धदेहिक, p 182, 30.

ओर्व, p 11, 52.

ओलुक p 136, n.

ओशीर, p 353, 187.

ओषध, p 150, 1. p 118, 1.

ओष्टक, p 239, 77.

कं, p 299, 5.

कंश, p 228, n.

कंस, p 228, 32.

कंसाराति, p 4, 16.

क, p 299, 5.

ककुद्, p 326, 94. n.

ककुद्गतो, p 157, 25.

ककुन्दर, p 157, n.

ककुप, p 15, n.

ककुम्, p 15, 2.

ककुभा, p 15, n.

ककौलक, p 172, 31.

ककूट, p 277, 25.

कक्ष, p 158, 30. p 363, 221.

कक्षा, p 202, n.

कक्ष्या, p 202, 10. p 345, 160.

कक्ष, p 130, 16.

कक्षटक, p 207, 32.

कक्षण, p 166, 9.

कक्षणी, p 167, n.

कक्षत, p 174, n.

कक्षतिका, p 174, 41.

कक्षतो, p 174, n.

कक्षाल, p 155, 20.

कक्षु, p 225, 20.

कक्षु, p 225, n.

कक्ष, p 162, 46.

कक्षर, p 272, 4.

कक्षित, p 380, 14.

कक्ष, p 75, 10. p 116, 16.

p 308, 31.

कक्षप, p 66, 21.

कक्षपी, p 339, 134.

- कच्छुर, p 152, 9.
 कच्छुरा, p 107, 10.
 कच्छ, p 150, n.
 कंचुक, p 207, 31. p 58, 9.
 कंचुकिन्, p 193, 8. n.
 कट, p 400, n. p 157, 25. p 200, 5.
 कटक, p 85, 5. p 166, 8. p 303, 18.
 कट्य p 384, 4.
 कटभो, p 121, 15.
 कटम्बरा, p 106, 4.
 कटम्बरा, p 122, 18.
 कटाक्ष p 162, 45.
 कटाक्ष, p 392, 21.
 कटि, p 157, 25. p 310, n.
 कटिप्रोथ, p 157, 26.
 कटिक्क, p 122, 20.
 कटो, p 400, 38. p 157, n. p 310, n.
 कटु, p 35, 18. n. p 106, 4. p 310, 38.
 कटुतन्वी p 123, 21.
 कटुरोहिणी, p 106, 4.
 कोलबोणा, p 255, n.
 कठफल, p 300, 8.
 कङ्क, p 99, 37.
 कठिञ्जर, p 105, 60.
 कठिन, p 277, 20.
 कठोर, p 277, 25.
 कठोल, p 277, n.
 कडङ्गर, p 225, 22.
 कडम्ब, p 229, 35.
 कडार, p 38, 25.
 कण, p 314, 48. p 392, 20.
 कणा, p 274, 11. p 108, 15.
 कणाद, p 249, n.
 कणिका, p 274, n. p 101, 46. p 386, 8.
 कणिष्ठा, p 225, 21.
 कणी, p 274, n.
 कणीय, p 274, 12.
 कण्टक, p 303, 18. p 397, 32.
 कण्टकफल, p 100, n.
 कण्टकारोका, p 108, 32.
 कण्टकिफल, p 106, 41.
 कण्ठ, p 160, 39.
 कण्ठभूषा, p 165, 5.
 कण्ठा, p 160, n.
 कण्ठो, p 160, n.
 कण्डू p 151, 4.
 कण्डूति, p 151, n.
 कण्डूया, p 151, 4.
 कण्डूरा, p 106, 5.
 कण्ठोलबोणा, p 255, 32.
 कल्ल, p 125, 31.

- कथा, p 40, 6.
 कदधन्, p 76, 16.
 कदम्बक, p 135, 40.
 कदर, p 98, 30.
 कदर्य, p 270, 48.
 कदल, p 112, n.
 कदली, p 128, 9. p 113, 1.
 कदाचित्, p 377, 4.
 कदुष्ण, p 23, 36.
 कनु, p 38, 25.
 कवद, p 267, 37.
 कानक, p 104, 58. p 243, 94.
 कनकाध्यक्ष, p 192, 7.
 कनकालुका, p 199, 32.
 कनिक, p 147, 43. p 312, 44.
 कनिका, p 159, 33.
 कनोनिक्ता, p 159, n. p 162, 43.
 कनोनो, p 159, n.
 कनोयसो, p 370, n.
 कनोयस्, p 274, n. p 369, 237.
 p 147, n.
 कक्षा, p 387, 9.
 कन्दर, p 85, 6.
 कन्दरा, p 85, n.
 कन्दराल, p 96, 23.
 कन्दरी, p 85, n.
 कन्दर्प, p 5, 20.
 कन्दली, p 128, 9.
 कन्दुक, p 174, 40.
 कन्दू, p 228, 30.
 कन्धर, p 160, n.
 कन्धरा, p 160, 39.
 कन्यका, p 138, n.
 कन्यकाजात, p 142, 24.
 कन्यस, p 147, n.
 कन्यसा, p 159 n.
 कन्या, p 138, 8.
 कपट, p 52, 30.
 कपर्द, p 6, 30.
 कपर्दिन्, p 6, 27.
 कपाट, p 82, 17.
 कपाटो, p 82, n.
 कपाल, p 155, 19.
 कपालमृत्, p 6, 27.
 कपि, p 127, 3.
 कपिकच्छु, p 106, 5.
 कपित्थ, p 91, 1.
 कपिल, p 38, 25.
 कपिला, p 16, 6. p 101, 43. p
 114, 8.
 कपिवल्ली, p 108, 16.
 कपिश, p 37, 25.
 कपितन, p 92, 7. p 96, 23.
 कपोत, p 130, 14.
 कपोतपालिका, p 81, 15.
 कपोताग्नि, p 116, 17.

कपोताञ्जन, p 244, n.
 कपोल, p 161, 41, n.
 कफ, p 153, 13.
 कफणि, p 158, 31. n.
 कफणी, p 158, n.
 कफिन, p 153, 11.
 कफाचि, p 158, 31.
 कफोणो, p 158, n.
 कर्नर, p 12, n.
 कर्बुर, p 12, n.
 कबन्ध, p 60, 4. p 219, 86.
 कमठ, p 66, 21.
 कमठो, p 67, 24.
 कमण्डल, p 187, 45.
 कमन, p 264, 24.
 कमन्ध, p 60, n.
 कजल, p 60, 3. p 71, 40. p 356, 196.
 कमला, p 5, 22.
 कनलासन, p 3, 12.
 कमलोत्तर, p 246, 106.
 कमठ, p 264, 23.
 कम्, p 374, 11.
 कम्प, p 55, 38.
 कम्पित, p 55, n.
 कम्पन, p 277, 24. p 55, n.
 कम्पिल, p 120, n.
 कम्पित, p 120, n.

कम्पील, p 120, n.
 कम्प, p 277, 24.
 कम्बल, p 169, 18. p 356, 196.
 कम्बि, p 229, 34.
 कम्बी, p 229, n.
 कम्बु, p 67, 23. p 338, 136.
 कम्बुयोवा, p 161, 39.
 कम्ब, p 264, 24.
 कयस्था, p 120, n.
 कर, p 197, 27. p 22, 25. p 347, 166.
 करक, p 101, 45.
 करका, p 18, 13.
 करज, p 116, 17. p 97, 28.
 करङ्क, p 97, 28.
 करट, p 130, 20. p 310, 36.
 करण, p 248, 2. p 316, 57.
 करण्ड, p 391, 16.
 करतोया, p 69, 33.
 करपत्र, p 255, 35.
 करपाल, p 213, 57.
 करपालिका, p 213, 59.
 करवाल, p 213, n.
 करवालिका, p 213, n.
 करम, p 159, 32. p 239, 75.
 करभूषण, p 166, 9.
 करमर्दक, p 102, 48.
 करम्ब, p 232, n.

- करम, p 232, 48.
 करह, p 159, 34.
 करवालिक, p 213, n.
 करवीर, p 104, 57.
 करशाखा, p 159, 33.
 करणीकर, p 200, 5.
 करहाट, p 72, 43.
 करहाटक, p 93, 33.
 कराल, p 359, 207.
 करिगजित, p 217, 76.
 करिणो, p 200, 4.
 करिन्, p 200, 2.
 करिपिपली, p 108, 15.
 करिभावक, p 200, 3.
 करोर, p 104, 37. p 349, 175.
 करोय, p 133, 51.
 करग, p 49, 18. p 315, 54.
 करेट, p 131, 19.
 करेण, p 315, 55. p 200, n.
 करेणू, p 315, n.
 करोटि, p 156, 20.
 करै, p 203, 14.
 करैट, p 66, n.
 करैटक, p 66, 21.
 करैटो, p 387, n.
 करैथ, p 94, n.
 करैथू, p 94, 17. p 400, 38.
 करैरो, p 228, 31.
 करैरेट, p 131, 19.
 करैश, p 120, 12. p 363, 219.
 करैर, p 122, 21.
 करैर, p 243, n.
 करैर, p 122, n.
 करैर, p 118, 23.
 करै, p 162, 45.
 करैजलौकस्, p 130, n.
 करैजलौका, p 130, 13.
 करैधार, p 63, 12.
 करैवेष्टन, p 165, 5.
 करैका, p 165, 5. p 302, 15.
 करैकार, p 100, 41.
 करैोरय, p 204, 20.
 करैजय, p 270, 47.
 करैरो, p 255, 34.
 करै, p 403, n.
 करै, p 403, n.
 करैम, p 62, 9.
 करैट, p 168, 16. p 397, n.
 करैर, p 155, 19.
 करैराज, p 92, n.
 करैरो, p 245, 102.
 करैस, p 398, n.
 करैसी, p 113, 4.
 करैर, p 172, 31.
 करैर, p 243, 95. p 12, 55.
 करैर, p 243, n.

- कर्म, p 286, n.
 कर्मक्षर, p 251, 15. p 263, 19.
 कर्मकार, p 263, 19.
 कर्मक्षम, p 262, 18.
 कर्मठ, p 262, 18.
 कर्मण्यभुज, p 263, n.
 कर्मणा, p 256, 38.
 कर्मन्दिन्, p 185, 41.
 कर्मेश्वर, p 262, 18.
 कर्ममन्त्रि, p 192, 4.
 कर्मर, p 124, 26.
 कर्मत्रय, p 35, 17.
 कर्मठ, p 397, 33.
 कर्मर, p 230, n.
 कर्तुर, p 38, 26. p 122, n.
 कर्तुर, p 122, 20.
 कर्ष, p 242, 88.
 कर्षक, p 221, 6.
 कर्षफल, p 100, 39.
 कर्ष, p 364, 224.
 कल, p 45, 2.
 कलकल, p 44, 4.
 कलङ्क, p 19, 18. p 298, 4.
 कलत्र, p 351, 180. p 331, n.
 कलधोत, p 322, 79.
 कलभ, p 200, 3.
 कलम्ब, p 123, n. p 212, 55.
 p 229, 35.
 कलम्बी, p 123, 23.
 कलम्बू, p 123, n.
 कलरव, p 130, 14.
 कलल, p 146, 38.
 कलविह, p 131, 18.
 कलश, p 228, 31.
 कलशि, p 108, 11. p 228, n.
 कलशो, p 103, n. p 223, n.
 कलस, p 228, n.
 कलसि, p 108, n.
 कलसो, p 228, n.
 कलहंस, p 132, 23.
 कलह, p 216, 73.
 कला, p 18, 17. p 27, 11. p 357, 200.
 कलाद, p 249, 8.
 कलानिधि, p 18, 16.
 कलाप, p 337, 131.
 कलाय, p 224, 13.
 कलि, p 216, 73. p 89, n.
 p 356, 196.
 कलिका, p 89, 16.
 कलिकारक, p 97, n.
 कलिङ्ग, p 102, 47. p 130, 16.
 कलिद्रुम, p 100, 39.
 कलिमारक, p 97, 28.
 कलिल, p 279, 34.
 कलो, p 89, n.

- कलुष, p 31, 1. p 64, 14.
 कलेवर, p 156, 21.
 कल्क, p 302, 14.
 कल्प, p 30, 21. p 185, 39.
 p 256, n.
 कल्पना, p 202, 10.
 कल्पवृक्ष, p 9, 46.
 कल्पान्त, p 30, 22.
 कल्पव, p 31, 1.
 कल्पाव, p 38, 26.
 कल्प्य, p 24, 2. p 345, 161.
 p 152, 8.
 कल्या, p 42, 18. p 217, 24.
 कल्याण p 31, 3.
 कल्याणी p 31, n.
 कल्लोल, p 61, 6.
 कवच, p 207, 32.
 कवर, p 163, n.
 कवरो, p 119, 5. p 163, 48.
 p 230, 40.
 कवज, p 234, 54.
 कवाट, p 82, n.
 कवाटी, p 82, n.
 कवि, p 21, 26. p 176, 5.
 कविका, p 204, 17.
 कवित्य, p 91, n.
 कविय, p 398, 35.
 कवी, p 176, n. p 204, n.
- कवीश, p 23, 36.
 कव, p 181, 24.
 कक्षा, p 254, 31.
 कक्षार्ह, p 269, 44.
 कक्षिण, p 337, 133.
 कक्षेरुका, p 156, 20.
 कक्षन, p 377, n.
 कक्षज, p 217, 78.
 कक्षोरजन्मन्, p 170, n.
 कक्ष्य, p 257, 40. p 269, 44.
 p 203, 15.
 कघ p 255, 32.
 कघा, p 254, n.
 कघाय, p 344, 155. p 35, 18.
 कघका, p 156, n.
 कघ, p 311, 42. p 60, 4.
 कस, p 255, n.
 कसा, p 254, n.
 कस्तूरी, p 172, 31.
 कस्मज, p 217, n.
 कङ्कार, p 70, 36.
 कङ्क, p 132, 22.
 कांस्य, p 228, n.
 काक p 131, 20.
 काकचिद्यो, p 109, 16.
 काकतिन्दुक, p 95, 19.
 काकनासिका, p 113, 6.

काकयत्त, p 163, 47.
 काकपोलुक्, p 95, 19.
 काकमाची, p 121, 17.
 काकसुहा, p 112, 1.
 काकली, p 45, 2.
 काकाङ्को, p 113, 7.
 काकिनी, p 386, 9.
 काक्, p 41, 13.
 काकुद, p 161, 42.
 काकदु, p 95, 19.
 काकाडुम्बिका, p 100, 42.
 काकादर, p 58, 7.
 काकाल, p 58, 10. p 131, 21.
 काकाळूकिका, p 384, n.
 काक्को, p 117, 19.
 काङ्गा, p 52, n.
 काक्को, p 93, n.
 काक्, p 214, 100. p 254, 30.
 p 307, 29.
 काक्खाली, p 99, 35.
 काक्चित, p 289, 39.
 काक्चन, p 243, 95.
 काक्चनङ्ग, p 104, 45.
 काक्चनी, p 239, 41.
 काङ्कि, p 163, n.
 काङ्किक, p 230, 39.
 काङ्को, p 66, 10.
 काङ्किक, p 230, n.

काङ्किक, p 230, 29.
 काङ्कोक, p 230, n.
 काङ्क, p 225, 22. p 313, 46.
 काङ्कएक, p 208, 35.
 काङ्कवन, p 208, 37.
 काङ्काल, p 227, 26.
 काङ्कोर, p 208, 37.
 काङ्कलु, p 110, 23.
 काक्तर, p 264, 26.
 काक्तरा, p 264, n.
 कात्यायनी, p 7, 32. p 141, 17.
 कादम्ब, p 132, 23. p 96, n.
 कादम्बरी, p 257, 40.
 कादम्बिनी, p 16, 9.
 कामन, p 86, 1.
 कानोन, p 142, 24.
 कानोना, p 142, n.
 कान्त, p 272, 2.
 कान्तलक, p 116, 16.
 कान्ता, p 137, 3.
 कान्तार, p 77, 17. p 349, 174.
 कान्तारक, p 125, 29.
 कान्ति, p 19, 19.
 कान्दविक, p 227, 23.
 कान्दिशीक, p 269, 42.
 कापय, p 76, 16.
 कापोत, p 136, 43. p 247, 109.
 कापोत झन, p 244, 101.

- काम, p 5, 20. p 52, 28. p 340, 141. p 379, 380. कारमा, p 99, 36.
 235, 57. p 340, 141. p 379, कारा, p 219, 87.
 13. कारिका, p 302, 15. p 59, n.
 कामगामिन्, p 209, 44. कारीघ, p 297, 43.
 कामङ्गामिन्, p 209, n. कार, p 249, 5.
 कामन, p 264, 24. कारणिक, p 262, 15.
 कामपाल, p 4, 18. कारण्य, p 49, 18.
 कामयित्, p 264, 24. कारोत्तर, p 257, 43.
 कामिनी, p 137, 3. p 333, 115. कार्तखर, p 343, 96.
 कामिन्, p 333, n. कार्तान्तिक, p 194, 14.
 कामुक, p 264, 23. कार्तिक, p 24, 17.
 कामुका, p 139, 9. कार्तिकिक, p 29, 18.
 कामुकी, p 139, 9. कार्तिकेय, p 7, 34.
 काम्यल्य, 120, n. कार्यास, p 167, 12. p 398,
 काम्यक्त, p 120, 12. 35.
 कामल, p 205, 22. कार्यासी, p 113, n.
 काम्बोज, p 203, 13. कार्म, p 262, 18.
 काम्बोजो, p 119, 8. कार्मण, p 287, 4.
 काम्यदान, p 286, 3. कार्मो, p 262, n.
 काय, p 156, 22. p 189, 50. कार्मुक, p 211, 51.
 कायस्या, p 120, n. p 99, n. कार्श्ये, p 96, n.
 कार, p 197, n. कार्षेय, p 221, n.
 कारण, p 32, 6. कार्षापण, p 242, 88.
 कारणा, p 59, 3. कार्षापणक, p 242, n.
 कारणिक, p 260, 7. कार्षिक, p 42, 88.
 कारणव, p 134, 34. कार्ष्य, p 296, 25.
 कारवो, p 122, 18. p 111, 30. काल, p 24, 1. p 11, 54. p
 कारवक्त, p 122, 20. 350, 196. p 37, 23.

- कालक, p 149, 49.
 कालकण्ठक, p 131, 21.
 कालकूट, p 58, 10.
 कालखण्ड, p 155, 17.
 कालधर्म, p 218, 84.
 कालष्टक, p 211, 51.
 कालमेशिका, p 107, n.
 कालमेशो, p 108, n.
 कालमेषिका, p 111, 27. p 107, 9.
 कालमेषी, p 108, 14.
 कालशेय, p 234, 53.
 कालसेय, p 234, n.
 कालसूत्र, p 59, 2.
 कालस्त्रय, p 95, 19. p 102, 48.
 काला, p 7, n. p 108, 13. p 111, 27.
 कालगुरु, p 171, 28.
 कालानुसार्य, p 115, 10. p 171, 27.
 कालायस्, p 244, 93.
 कालिका, p 302, 15.
 कालिन्दो, p 69, 32.
 कालिन्दोभेदन, p 4, 19.
 कालो, p 7, 32. p 99, n. p 356, n.
 कालोयक, p 109, n. p 171, 27.
 कालेयक, p 109, 20. p 171, n.
 काल्यक, p 118, 23.
 काल्य, p 24, n.
 काल्या, p 238, 70. p 42, n.
 कालविक, p 207, 34.
 कालरो, p 70, 35.
 काय, p 21, 26.
 काश, p 124, 28. p 150, n.
 काशमर्द, p 391, n.
 कासरो, p 94, 16.
 कासरोर, p 120, 11.
 कासरोरजन्मन्, p 170, 25.
 काश्यप, p 22, n.
 काश्यपि, p 22, 33.
 काश्यपी, p 73, 2.
 काष्ठ, p 88, 13.
 काष्ठकुडाल, p 63, 13.
 काष्ठत, p 250, 9.
 काष्ठानुवादिनी, p 63, 11.
 काश, p 15, 2. p 27, 11. p 312, n.
 काष्ठोला, p 112, 1.
 कास, p 124, n.
 कासमर्द, p 391, 19.
 कासर, p 128, 4.
 कासार, p 68, 28.
 किं, p 377, 5.
 किंशार, p 225, 21. p 347, 165.
 किंशुक, p 93, 10.
 कि, p 390, 15.

- किक्कि, p 130, n.
 किक्किदिवि, p 130, n.
 किक्किदोवि, p 130, n.
 किक्कोदिव, p 130, n.
 किक्कोदिवि, p 130, 16.
 किक्कोदोवि, p 130, n.
 किक्कर, p 251, 17.
 किक्करा, p 251, n.
 किक्करो, p 251, n.
 किक्किनो, p 167, 11.
 किक्कित्, p 377, n. p 378, 8.
 किक्किलिक, p 66, n.
 किक्कुलुक, p 66, 22.
 किक्कुलु, p 66, n.
 किक्कुलूक, p 66, n.
 किक्कलूक, p 72, 43.
 किक्किटि, p 127, 2.
 किक्किड, p 155, 16.
 किक्किण, p 391, 18.
 किक्किण्छी, p 107, 7.
 किक्किण, p 257, 42.
 किक्कितव, p 104, 58. p 258, 44.
 किक्कन्नर, p 14, 66.
 किक्कन्नरेण, p 14, 64.
 किक्कुमु, p 377, 5.
 किक्कुम, p 376, 2. p 377, 5.
 किक्कुम्, p 374, 12. p 377, n.
 किक्कुच, p 270, n.
 किम्पवान, p 270, 48.
 किम्पुव, p 14, 66.
 किम्बदन्ति, p 40, n.
 किम्बदन्तो, p 40, 7.
 किम्बर, p 127, 2.
 किम्बरण, p 22, 34.
 किम्बरा, p 252, n.
 किम्बरावति, p 119, 8.
 किम्बरि, p 127, n.
 किम्बरोट, p 164, 3.
 किम्बर्नोर, p 38, 26.
 किम्बल, p 375, 16.
 किम्बास, p 150, 4.
 किम्बासिन्, p 153, 12.
 किम्बिञ्जक, p 227, 26.
 किम्बिलिष, p 365, 225. p 31, 1.
 किम्बोर, p 203, 14.
 किम्बुक, p 299, 7.
 किम्बलय, p 89, 14.
 किम्बोस, p 155, 19.
 किम्बोकि, p 130, n.
 किम्बोचक, p 124, 27.
 किम्बोनाश, p 362, 217.
 किम्बोर, p 131, 21.
 किम्बोसि, p 41, 12.
 किम्बोसिना, p 41, n.
 किम्बोल, p 11, 52. p 357, 199.
 किम्बोला, p 11, n.

- कौलक, p 238, 73.
 कौलाल, p 60, 3. p 358, 202.
 कौलित, p 268, 42.
 कोश, p 127, 3.
 कोशपर्या, p 107, 7.
 कु, p 73, 3.
 कुकर, p 149, 48.
 कुकुद, p 261, n.
 कुकुन्दर, p 157, 26.
 कुकूल, p 358, 205.
 कुकुट, p 131, 17.
 कुकुटमप्रस्था, p 402, n.
 कुकुभ, p 134, 35.
 कुकुर, p 117, 20. p 252, 22.
 कुत्ति, p 158, 28.
 कुत्तिम्भरि, p 263, 21.
 कुडुम, p 170, 25.
 कुच, p 158, 28. n.
 कुचन्दन, p 173, 34.
 कुचर, p 267, 37.
 कुचाय, p 158, 24.
 कुज, p 21, 27.
 कुक्षित, p 276, 20.
 कुञ्ज, p 85, 8. p 308, 33.
 कुञ्जर, p 201, 2. p 273, 8.
 कुजराशन, p 91, 1.
 कुजल, p 230, 39.
 कुट, p 79, 6. p 87, 5. p 228, 32.
 कुटङ्कक, p 390, n.
 कुटज, p 102, 47.
 कुटमट, p 117 19. p 99, 37. .
 कुटर, p 239, n.
 कुटि, p 79, n.
 कुटिल, p 276, 21.
 कुटो, p 79, n.
 कुटङ्कक, p 390, 17.
 कुटम्ब्याएत, p 261, 11.
 कुटुम्बिनो, p 138, 6.
 कुट्टनी, p 141, 19.
 कुट्टिम, p 398, 34.
 कुट्मल, p 89, 16.
 कुठर, p 239, 75.
 कुठार, p 213, 60.
 कुठारी, p 213, n.
 कुठेरक, p 105, 60.
 कुडप, p 242, n.
 कुडव, p 242, 89.
 कुञ्जल, p 89, n.
 कुञ्ज, p 78, 4.
 कुणप, p 219, 87. p 392, 20.
 n.
 कुण्णि, p 116, 16.
 कुण्ठ, p 262, 17.
 कुण्ड, p 228, 31. p 145, 36.
 कुण्डल, p 165, 5.
 कुण्डलिन, p 58, 7.

- कुण्डिका, p 187, n.
 कुण्डी, p 228, n. p 187, 45.
 कुतय, p 183, 31.
 कुतुक, p 53, 31.
 कुतुष, p 229, 33.
 कुतू, p 229, 33.
 कुतूहल, p 53, 31.
 कुत्ता, p 41, 14.
 कुत्तित, p 272, 4.
 कुय, p 202, 10. p 125, 31.
 कुया, p 202, n.
 कुर्न, p 53, n.
 कुदाल, p 91, 3.
 कुद्यम, p 78, n.
 कुदाल, p 63, n.
 कुनटी, p 246, 109.
 कुनाशक, p 107, 10.
 कुन्त, p 215, 61.
 कुन्तल, p 162, 46.
 कुन्द, p 391, 19. p 114, 9.
 कुन्दु, p 114, n.
 कुन्दुर, p 114, n.
 कुन्दुर, p 114, 9.
 कुन्दुरकी, p 115, 12.
 कुपिन्द, p 249, n.
 कुपय, p 272, 4.
 कुप्य, p 243, 92.
 कुपय, p 76, n.
 कुञ्ज, p 149, 48.
 कुमार, p 7, 36. p 48, 12.
 कुमारक, p 91, 5.
 कुमारी, p 103, 54. p 138, 8.
 कुमत्, p 70, n.
 कुमुद, p 70, 37.
 कुमुदबान्धव, p 18, 15.
 कुमुदबन्धु, p 18, 1.
 कुमुदिका, p 95, 21.
 कुमुदिनी, p 71, 39.
 कुमुदती, p 71, 38. n.
 कुमुबत्, p 75, 9.
 कुम्भ, p 180, 18.
 कुम्भ, p 94, 14. p 200, 5. p
 339, 137.
 कुम्भकार, p 249, 6.
 कुम्भसम्भ, p 19, 21.
 कुम्भिका, p 70, 38.
 कुम्भी, p 95, 21.
 कुम्भीर, p 66, 21.
 कुम्भील, p 66, n.
 कुरङ्ग, p 128, 8.
 कुरङ्गक, p 253, 24
 कुरण्टक, p 104, n.
 कुरर, p 132, 23.
 कुररो, p 132, n.
 कुरवक, p 104, 55.
 कुरण्टक, p 104, 56.

- कुरुवक्त्र p 104, n.
 कुरुविन्द p 124, 25.
 कुरुविस्त, p 241, 87.
 कुक्कुर, p 252, n.
 कुर्विका, p 231, n.
 कुर्वीतो, p 403, n.
 कुर्वीत, p 403, n.
 कुल, p 136, 41. p 175, 1. p 394, n. p 249, n.
 कुलक, p 95, 19. p 122, 20. p 249, 5.
 कुलटा, p 139, 10.
 कुलटी, p 246, n.
 कुलीश, p 9, n.
 कुलित्यका, p 245, 103.
 कुलपालिका, p 138, 7.
 कुलपाली, p 138, n.
 कुलविप्र, p 402, n.
 कुलश्रेष्ठिन्, p 249, 5.
 कुलसम्भव, p 175, 2.
 कुलस्त्री, p 138, 7.
 कुलाय, p 135, 37.
 कुलाल, p 249, 6.
 कुलाली, p 245, 103.
 कुलिक, p 249, n.
 कुलिश, p 9, 42.
 कुली, p 108, 12.
 कुलीन, p 202, 12. p 175, 2.
 कुलीर, p 66, 21.
 कुल्लाघ, p 224, 18. p 230, 39. n. p 392, 21.
 कुल्लाघा, p 230, n.
 कुल्लास, p 392, n. p 224, n. p 230, n.
 कुल्य, p 155, 19. p 175, n.
 कुल्या, p 69, 34.
 कुव, p 70, n.
 कुवर, p 35, n.
 कुवल p 401, n. p 94, 17.
 कुवलय, p 70, 37.
 कुवली, p 401, n.
 कुवाद, p 267, 37.
 कुवेणो, p 64, 16.
 कुपिनी, p 64, n.
 कुविन्द, p 249, 6.
 कुवेर, p 14, 65.
 कुवेरक, p 116, 15.
 कुवेल, p 70, n.
 कुश, p 125, 31. p 362, 218.
 कुशल, p 269, 4. p 31, 4. p 359, 206.
 कुशला, p 359, n.
 कुशली, p 359, n.
 कुशी, p 244, 99.
 कुशीद, p 221, n.
 कुशीलव, p 250, 12.

- कुशेशय, p 71, 40.
 कुषल, p 259, n. p 31, n.
 कुषीद, p 221, n.
 कुरु, p 398, 34. p 115, 14. p 151, 5.
 कुषाण्डक, p 122, 21.
 कुसोद, p 221, 4.
 कुसोदिक, p 221, 5.
 कुसुम, p 90, 17.
 कुसुमाञ्जन, p 245, 103.
 कुसुमेय, p 5, 21.
 कुसुम्भ, p 339, 139. p 246, 107.
 कुष्ठति, p 53, 30.
 कुस्तुमुरी, p 230, n.
 कुस्तुमुर, p 330, 38.
 कुहना, p 189, 52.
 कुहर, p 56, 1.
 कुह, p 26, n.
 कुह, p 26, 9.
 कूकुद, p 261, 14.
 कूट, p 84, 4. p 311, 39. p 136, 42.
 कूटक, p 223, 13.
 कूटयन्त्र, p 253, 27.
 कूटशाल्मलि, p 97, 27.
 कूटस्थ, p 277, 23.
 कूणि, p 149, n.
 कूदाल, p 63, n.
 कूप, p 68, 26.
 कूपक, p 63, 12. p 62, n.
 कूपार, p 60, n.
 कूर्च, p 162, 43.
 कूर्चशीर्ष, p 119, 8.
 कूर्चिका, p 231, 44.
 कूर्दन, p 53, 33.
 कूर्पर, p 158, 31.
 कूर्परा, p 158, n.
 कूर्पासक, p 169, 19.
 कूर्म, p 66, 21.
 कूल, p 61, 7.
 कूवर, p 206, 25.
 कूवार, p 60, n.
 छकण, p 131, 19.
 छकलास, p 129, 12.
 छकवाकु, p 131, 17.
 छकाटिका, p 161, 39.
 छकुलास्त, p 129, n.
 छच्छ, p 60, 4. p 189, 51.
 छत, p 322, 79.
 छतक, p 231, 42.
 छतपुङ्ख, p 206, 36.
 छतमाल, p 91, 4.
 छतमुख, p 259, 4.
 छतलक्षण, p 261, 10.
 छतसपत्निका, p 138, n.
 छतसापत्निका, p 138, n.

छतसापलीका, p 138, 7
 छतसापली p 138, n.
 छतसापलीका, p 138, n.
 छतहस्त, p 208, 36.
 छतान्त, p 11, 54. p 319, 67.
 छतिन, p 176, 5.
 छत्त, p 234, 53.
 छत्ति, p 187, 46.
 छत्तिवास, p 6, n.
 छत्तिवासस, p 6, 27.
 छत्त, p 403, 45.
 छत्त्या, p 345, 160.
 छत्रिम, p 86, 2.
 छत्रिमधूपक, p 171, 29.
 छत्स, p 275, 14.
 छपण, p 270, 48.
 छपा, p 49, 18.
 छपाण, p 213, 57.
 छपाणो, p 255, 34.
 छपालु, p 262, 15.
 छपोटयोनि, p 10, 49.
 छमि, p 130, 13.
 छमिकोशत्य, p 167, 13.
 छमिघ, p 110, 25.
 छण, p 274, 11.
 छणानु, p 10, 50.
 छणानुदेतस, p 6, 28.
 छणान्निन्, p 251, 12.

छषक, p 223, n.
 छषानु, p 10, n.
 छषि, p 220, 2.
 छषिक, p 221, 6.
 छषीबल, p 221, 6.
 छष्ट, p 222, 8.
 छष्टि, p 176, 5.
 छष्टा, p 3, 13. p 37, 23. p 229, 36.
 छष्टकर्मन्, p 270, n.
 छष्टपाक, p 102, n.
 छष्टपाकफला, p 102, 48.
 छष्टपाल, p 102, n.
 छष्टफला, p 108, 14.
 छष्टभेदो, p 106, 4.
 छष्टाला, p 109, 16.
 छष्टावर्त्मन्, p 10, 49.
 छष्टावन्ता, p 99, .
 छष्टाशर, p 129, n.
 छष्टासार, p 129, 10.
 छष्टा, p 108, 15.
 छष्टिका, p 225, 19.
 केकर, p 149, 49.
 केका, p 133, 31.
 केकिन्, p 133, 30.
 केतक, p 126, n.
 केतको, p 126, 35.
 केतन, p 215, 67.

केस, p 318, 63.
 केदार, p 392, 20.
 केदार, p 222, 11.
 केनिपातक, p 63, 13.
 केष्टर, p 166, 9.
 केलि, p 53, 32.
 केवल, p 359, 205.
 केश, p 317, n. p 162, 46.
 केशपक्ष, p 163, n.
 केशपाश, p 163, n.
 केशपाशी, p 163, 48.
 केशर, p 92, n. p 72, 43.
 केशरिन्, p 127, n.
 केशव, p 3, 13. p 148, 45.
 केशवेश, p 163, 48.
 केशिक, p 143, 45.
 केशिनी, p 115, 14.
 केशिन्, p 148, 45.
 केसर, p 72, n. p 92, 6. p 101, 44.
 केसरिन्, p 127, 1.
 केटभजित्, p 4, 17.
 केटर्य, p 95, 21.
 केतव, p 258, 45. p 52, 30.
 केदार, p 222, n.
 केदारक, p 222, 11.
 केदारिक, p 222, 11.
 केदार्य, p 222, 11.

केरव, p 70, 37.
 केलास, p 14, 66.
 केवर्त्त, p 64, 15.
 केवर्त्तमुस्तक, p 117, n.
 केवल्य, p 34, 15.
 केवर्त्तिमुस्तक, p 117, 20.
 केवर्त्तीमुस्तक, p 117, n.
 कैशिक, p 162, 47.
 कैश्य, p 162, 47.
 काक, p 128, 7. p 132, 22.
 काकनद, p 71, 42.
 काकनदच्छवि, p 37, 24.
 काकिल, p 131, 19.
 काकिलाक्ष, p 110, 23.
 काटर, p 89, 13.
 काटरो, p 141, n.
 काटवो, p 141, 17.
 काटि, p 214, n. p 311, 40.
 p 393, n.
 काटिवर्ग, p 117, 21.
 काटिश्, p 222, 12.
 काटो, p 214, n.
 काड्ड, p 391, 18.
 काड्डवो, p 141, n.
 काड्डार, p 391, 18.
 काट, p 214, 61.
 काण, p 46, 6. p 214, 61.
 काणि, p 149, n.

कोदण्ड, p 211, 51.

कोशव, p 224, 16.

कोष, p 51, 26.

कोषक्रम, p 395, n.

कोषघ्न, p 395, n.

कोषन, p 266, n.

कोषना, p 137, 4.

कोषिन्, p 266, 32.

कोमल, p 278, 27.

कोयष्टिक, p 134, 35.

कोरक, p 89, 16. p 134, 35.

कोरकी, p 115, 13.

कोरदूष, p 224, 16.

कोल, p 94, 17. p 62, 11. p 127,

2.

कोलक, p 172, 31. p 229, 36.

कोलदल, p 116, 18.

कोलम्बक, p 47, 7.

कोलवल्ली, p 108, 16.

कोला, p 94, n. p 108, 15.

कोलाहल, p 44, 4.

कोलि, p 94, 17.

कोलो, p 94, n.

कोविद, p 176, 4.

कोविदार, p 91, 3.

कोष, p 135, n. p 242, 91.

कोशफल, p 172, 31.

कोशतको, p 300, n.

कोष, p 135, 37. p 242, n.

p 364, 223. n.

कोषतको, p 300, 8.

कोष्ठ, p 312, 43.

कोष्ठा, p 23, 36.

कोष्ठीक, p 303, 17.

कोक्षेयक, p 211, 57.

कोटतल, p 250, 9.

कोटिक, p 251, 14.

कोडक, p 222, n.

कोणप, p 11, 55.

कोतुक, p 53, 31.

कोतूहल, p 53, 31.

कोत्रवीण, p 221, 8.

कोन्तिक, p 208, 38.

कोन्तो, p 114, 8.

कोपोन, p 335, 124.

कोपौदको, p 5, n.

कोमोदो, p 5, n.

कोमुदो, p 19, 18.

कोमोदको, p 5, 24.

कोलटिनेय, p 143, 27.

कोलटेय, p 143, 26.

कोलटेयो, p 143, n.

कोलटेर, p 143, 26.

कोलटेरा, p 143, n.

कोलथोन, p 221, n.

कोलोन, p 334, 19.

- कालेय, p 175, n.
 कालेयक, p 175, n. p 259, 22.
 कालिका, p 94, 14. p 300, 10.
 कालिको, p 300, n.
 कालय, p 167, 13.
 कालिक, p 300, n.
 कालिको, p 300, n.
 कालेय, p 167, n.
 कालसुम, p 403, n.
 कालसुमी, p 403, n.
 कालसुम, p 5, 24.
 कालिन्, p 385, n.
 कालक, p 255, 35. p 104, n.
 कालर, p 104, 57. p 131, 19.
 p 255, n.
 काल, p 178, 13.
 कालुधंसिन्, p 6, 29.
 कालुभुज, p 2, 4.
 कालन, p 218, 83.
 कालन्दन, p 217, 76. p 336, 126.
 p 54, n.
 कालन्दित, p 54, 35.
 कालम, p 185, 39.
 कालुक, p 95, 21. p 126, 34.
 कालेलक, p 239, 75.
 कालयविक्रयिक, p 239, 79.
 कालिक, p 240, 79.
 काल्य, p 240, 82.
 काल्य, p 154, 14.
 काल्याद, p 11, 55.
 काल्याद्, p 11, 55.
 कालयक, p 240, 79.
 कालिमि, p 130, n.
 कालिमिज, p 171, 28.
 कालिया, p 385, n.
 कालियावत्, p 203, 18.
 कालोडा, p 53, 33.
 कालुध, p 131, 22. n.
 कालुध, p 51, 26. n.
 कालुध, p 54, 35.
 कालूर, p 270, 47. p 277, 25.
 p 355, 193.
 कालतय, p 240, 82.
 कालय, p 240, 82.
 कालोड, p 127, 2. p 158, 28.
 कालोडा, p 158, n.
 कालध, p 51, 26.
 कालधन, p 266, 32.
 कालयुग, p 77, 18.
 कालुध, p 128, 5.
 कालुधविमल, p 108, 11.
 कालोडो, p 111, 28. p 128, n.
 कालधदारण, p 7, n.
 कालध, p 131, 22.
 कालधदारण, p 7, 36.
 कालम, p 289, 01.

- कसमथ, p 289, 10.
 क्लिप्त, p 284, 55.
 क्लिप्ताक्ष, p 153, 11.
 क्लिप्त, p 283, 48.
 क्लिप्त, p 43, 20. p 283, 48.
 क्लोतक, p 111, 28.
 क्लोतकिका, p 103, 13.
 क्लोव, p 146, 59. p 361, 213.
 क्लेश, p 294, 29.
 क्लोम, p 154, 16.
 क्लण, p 44, 3.
 क्लणन, p 44, 3.
 क्लथित, p 282, 45.
 क्लण, p 44, 3.
 क्लथोद्भव, p 245, 102.
 क्लण, p 314, 50. p 27, 11.
 p 55, 33.
 क्लणदा, p 25, 4.
 क्लणन, p 218, 82.
 क्लणप्रभा, p 17, 10.
 क्लतज, p 154, 15.
 क्लतव्रत, p 190, 53.
 क्लह, p 248, 3. p 318 65.
 p 206, 27.
 क्लन्न, p 191, n.
 क्लन्न, p 191, n.
 क्लन्नबन्धु, p 330, n.
 क्लन्निय, p 191, 1.
 क्लन्निया, p 140, 14.
 क्लन्नियाणी, p 140, 14.
 क्लन्नियो, p 140, 15.
 क्लन्नन्, p 191, n.
 क्लह, p 266, 31, n.
 क्लपा, p 25, 4.
 क्लपाकर, p 18, 16.
 क्लम, p 341, 144.
 क्लमा, p 341, 144. p 73, n.
 क्लमिह, p 266, 31.
 क्लमिन्, p 266, 31.
 क्लथ, p 30, 22. p 287, 7. p 150,
 2. p 196, 19. p 342, 147.
 क्लव, p 150, 3.
 क्लवथु, p 150, 3.
 क्लान्त, p 282, 46.
 क्लान्ति, p 51, 24.
 क्लार, p 244, 10.
 क्लारक, p 89, 16.
 क्लारण, p 42, n.
 क्लारमत्तिका, p 73, 4.
 क्लारित, p 269, 43.
 क्लिति, p 320, 73. p 73, 2.
 क्लिपणि, p 63, n.
 क्लिपा, p 289, 11. p 25, n.
 क्लिपणी, p 63, n.
 क्लिप्त, p 280, 37.
 क्लिप्तु, p 265, 30.

- क्षिप्र, p 13, 6.
 क्षिया, p 287, 7.
 क्षोर, p 61, 4. p 233, 51. p 352, 184.
 क्षोरविक्षति, p 231, 44.
 क्षोरविदारो, p 111, 29.
 क्षोरगुक्ता, p 111, 28.
 क्षोराभितनया, p 5, 23.
 क्षोरावो, p 109, 18.
 क्षोरिका, p 97, 26.
 क्षोरोद, p 60, 2.
 क्षोव, p 264, 23.
 क्षुत, p 150, 3.
 क्षुताभिजनन, p 225, n.
 क्षुत्, p 150, 3.
 क्षुद्र, p 270, 48. p 350, 179.
 क्षुद्रघण्टिका, p 167, 11.
 क्षुद्रशङ्ख, p 67, 23.
 क्षुद्रा, p 108, 12. p 350, 179.
 क्षुद्राण्डमलसङ्घात, p 65, 19.
 क्षुधा, p 234, n.
 क्षुधाभिजनन, p 225, 19.
 क्षुदित, p 263, 20.
 क्षुध्, p 150, 3. p 234, 54.
 क्षुप, p 87, 8.
 क्षुमा, p 225, 20.
 क्षुर, p 204, n. p 110, 23.
 क्षुरक, p 95, 20.
 क्षुरिन्, p 250, 10.
 क्षुल्लक, p 274, 11. p 300, 10.
 क्षुल्लका, p 300, n.
 क्षेत्र, p 223, 11. p 351, 182.
 क्षेत्रज्ञ, p 32, 7. p 309, 35.
 क्षेत्राजोव, p 221, 6.
 क्षेत्रण, p 189, 11.
 क्षेत्रिण, p 63, 13.
 क्षेत्री, p 63, n.
 क्षेत्रिष्ठ, p 285, 61.
 क्षेत्र, p 31, 4. p 116, 16. p 398, 34.
 क्षेत्र, p 222, 11. p 297, n.
 क्षेत्र, p 215, 67.
 क्षेत्रादि, p 285, 61.
 क्षेत्राम, p 168, 15. p 80, n.
 क्षेत्राण, p 73, n.
 क्षेत्री, p 73, n.
 क्षेत्र, p 246, 108.
 क्षेत्राम, p 167, n. p 80, 12. p 168, n.
 क्षेत्री, p 167, n.
 क्षुत्, p 281, 40.
 क्ष्मा, p 73, 3.
 क्ष्माभूत, p 84, 1.
 क्षेड, p 58, 9.
 क्षेडा, p 217, 75. p 313, 45.
 क्षेडित, p 398, 34.

ख, p 304, 19.
 खकखट, p 277, n.
 खग, p 212, 54. p 134, 32.
 p 304, 20.
 खगेश्वर, p 5, 24.
 खज, p 229, n.
 खजाका, p 229, 34.
 खड्ड, p 149, 49.
 खड्डन, p 130, 15.
 खड्डरोट, p 130, 15.
 खट, p 390, 17.
 खडा, p 174, 39. p 205, n.
 खड्ड, p 127, 4.
 खड्डिन, p 127, 4.
 खड्ड, p 18, 17.
 खण्डपद्म, p 6, 26. n.
 खण्डिक, p 224, 16.
 खदिर, p 98, 30.
 खट्टिरो, p 119, 7.
 खधेत, p 133, 28.
 खनि, p 85, 7.
 खनित्र, p 222, 12.
 खनो, p 85, n.
 खमुट, p 123, 34.
 खर, p 239, 78. p 23, 37.
 खरण, p 148, 46.
 खरपाया, p 119, 5.
 खरमञ्जरी, p 107, 7.

खरा, p 102, 49.
 खरागरो, p 102, n.
 खराशा, p 111, 30.
 खर्जुर, p 243, n.
 खर्जु, p 151, 4.
 खर्जर, p 126, 35. p 243;
 97.
 खर्जरो, p 126, 35.
 खर्पर, p 245, n.
 खर्परी, p 245, n.
 खर्ष, p 276, 20.
 खर्व, p 148, 46. p 276, n.
 खर्वट, p 397, n.
 खर्ज, p 270, 47.
 खर्जट, p 262, 17.
 खलिन, p 204, n.
 खलिनो, p 29, 2.
 खलो, p 204, 17.
 खलु, p 375, 16.
 खल्या, p 297, 42.
 खात, p 68, 27.
 खादित, p 235, 60.
 खार, p 242, n.
 खारि, p 242, n.
 खारो, p 242, 89.
 खारीक, p 222, 10.
 खारीवाप, p 222, 10.
 खिल, p 74, 5. n.

खिला, p 74, n.

खर, p 116, 18. p 392, n.

खुरणस, p 148, 47.

खुरणस, p 148, 47.

खुरप, p 392, n.

खुसक p 300, n. p 251, n.

खुन्नका, p 300, n.

खेट, p 272, 4. p 396, n.

खेय, p 68, 29.

खेला, p 53, 33.

खेड, p 149, 49.

ख्यत, p 261, 9.

खातगद्द, p 281, 42.

ख्याति, p 288, 9.

गगण, p 15, i.

गङ्गा, p 69, 31.

गङ्गाधर, p 6, 29.

गज, p 200, 2.

गजता, p 200, 4.

गजबन्धनी, p 202, 11.

गजभक्षा, p 115, n.

गजभक्षा, p 115, 11.

गजानन, p 7, 34.

गङ्गा, p 79, 8.

गडक, p 65, 17.

गडु, p 391, 18.

गडुल, p 149, 48.

गण, p 135, 40. p 211, 49.

p 314, 48.

गणक, p 194, 14. n.

गणतो, p 194, n.

गणनीय, p 275, 14.

गणरात्र, p 25, 6.

गणरूप, p 105, 61.

गणहासक, p 116, 16.

गणाधिप, p 7, 33.

गणिका, p 103, 52. p 141, 19.

गणिकारिका, p 101, 46.

गणित, p 275, 14.

गण्य, p 275, 14.

गण्ड, p 161, 41. p 200, 5.

गण्डक, p 127, 4.

गण्डकारी, p 119, n.

गण्डकाजी, p 119, 7.

गण्डशैल, p 85, 6.

गण्डाली, p 124, 24.

गण्डोर, p 123, 22.

गण्डूपद, p 66, 22.

गण्डूपदी, p 67, 24.

गण्डूषा, p 387, 10.

गतनासिक, p 148, 46.

गति, p 204, 17.

गद, p 150, 2.

गद्य, p 396, 31.

गन्तव्य, p 403, n.

- गन्तथा, p 403, n.
 गन्तो, p 204, 20.
 गन्ध, p 35, 16.
 गन्धक, p 245, 102.
 गन्धकुटी, p 115, 11.
 गन्धन, p 334, 117.
 गन्धनाकुली, p 112, 2.
 गन्धफलो, p 99, 36. p 101, 44.
 गन्धमादन, p 81, 3.
 गन्धमूली, p 122, 19.
 गन्धरस, p 245, 105.
 गन्धर्व, p 2, 6. p 10, 48. p 129, 11. p 202, 12. p 338, 135.
 गन्धर्वहस्तक, p 98, 31.
 गन्धवह, p 12, 57.
 गन्धवहा, p 161, 40.
 गन्धवाह, p 12, 57.
 गन्धशटी, p 122, n.
 गन्धसार, p 172, 32.
 गन्धांशुमतो, p 113, 3.
 गन्धालो, p 133, n.
 गन्धासन, p 245, 102.
 गन्धिक, p 245, n.
 गन्धिनो, p 115, 11.
 गन्धोत्तमा, p 257, 40.
 गन्धली, p 133, 27.
 गन्धस्त्रि, p 22, 34.
 गन्धोर, p 64, 15.
 गम, p 214, 63.
 गमन, p 214, 63.
 गम्भारी, p 94, 16.
 गम्भीर, p 64, 15.
 गम्य, p 281, 42.
 गरल, p 58, 9.
 गरगरौ, p 102, n.
 गरिष्ठ, p 285, 62.
 गरी, p 102, 49.
 गरुड, p 5, 24.
 गरुडध्वज, p 4, 14.
 गरुडयज्ञ, p 22, 33.
 गरुत्, p 134, 36.
 गरुत्मत्, p 5, 24. p 317 60.
 p 134, 34.
 गर्गरी, p 239, 75.
 गर्जित, p 17, 10.
 गर्त, p 56, 2.
 गर्दभ, p 239, 78.
 गर्दभाण्ड, p 96, 23.
 गर्द्धन, p 263, 22.
 गर्भ, p 339, 138. p 146, 39.
 गर्भक, p 173, 36.
 गर्भगार, p 80, 8.
 गर्भाशय, p 146, 38.
 गर्भिणी, p 142, 22.
 गर्भापघातिनी, p 237, 70.
 गर्भेत्, p 125, 31.

गर्व, p 50, 22.
 गर्हण, p 41, 14.
 गर्ह, p 272, 4.
 गर्हवादिन्, p 267, 37.
 गल, p 160, 29. p 297, n.
 गलकंबल, p 236, 63.
 गलन्तिका, p 228, 31.
 गलित, p 284, 53.
 गलोद्देश, p 203, 16.
 गल्या, p 297, 42.
 गवय, p 129, 11.
 गवल, p 244, 100.
 गवांभज, p 235, 58.
 गवाक्ष, p 80, 9.
 गवाक्षो, p 123, 22.
 गवोश्चर, p 235, 58.
 गवडु, p 226, 25.
 गवडुका, p 226, n.
 गवेधु, p 226, n.
 गवेधुका, p 226, 25.
 गवेधण, p 294, n.
 गवेधखा, p 183, 31.
 गवेधित, p 284, 54.
 गय, p 233, 50.
 गया, p 235, 60.
 गयूति, p 77, 18.
 गच्चन, p 86, 1. p 279, 34.
 गकर, p 85, 6. p 352, 185.

गाङ्गेय, p 243, 95. p 344, 157.
 गाङ्गेरुको, p 113, 5.
 गाढ, p 13, 62.
 गाणिक्य, p 142, 22.
 गाण्डिव, p 211, 52.
 गाण्डोव, p 211, 52.
 गात्र, p 156, 21. p 201, 8.
 गात्रानुलेपनी, p 173, 35.
 गान, p 45, 4.
 गान्धी, p 204, n.
 गान्धार, p 45, 1.
 गान्धर्व, p 10, n.
 गायत्री, p 98, 30. p 180, 22.
 गायत्री, p 180, n.
 गाढकृत, p 243, 92.
 गार्ग्य, p 296, n.
 गाभिर्ण्य, p 142, 22.
 गार्हपत्य, p 179, 19.
 गालव, p 94, 13.
 गिरि, p 84, 1. p 289, 11.
 गिरिकर्णी, p 110, 22.
 गिरिका, p 129, 12.
 गिरिज, p 245, 104. p 244, 100.
 गिरित, p 285, n.
 गिरिमक्षिका, p 102, 47.
 गिरिश, p 6, 26.
 गिरोश, p 6, 26.
 गिर, p 38, 1.

मिरी, p 38, n.

मिलि, p 289, n.

मिलित, p 285, 60.

मिलिन, p 289, n.

मीत, p 44, 4.

मीर्ण, p 285, 58.

मीर्षि, p 289, 11.

मीर्षा, p 2, 4.

मीर्षति, p 20, 25. n.

मीर्षति, p 20, h.

मुगुल, p 94, 14.

मुक्क, p 225, 21. p 89, n. p

163, n.

मुक्क, p 89, 16.

मुक्का, p 165, n.

मुक्का, p 109, 16. p 79, h.

मुड, p 312, 44.

मुडधुष्य, p 92, 8.

मुडफल, p 92, 9.

मुडर, p 110, 24.

मुडुची, p 106, n.

मुडूची, p 106, 1.

मुण, p 195, 19. p 212, 53. p

253, 27. p 314, 49.

मुण्डक, p 63, 12.

मुणित, p 280, 38.

मुणित, p 280, 38.

मुल, p 165, 7. p 89, n.

मुलक, p 89, n.

मुलार्ज, p 165, 7.

मुद, p 157, 24.

मुद्र, p 124, 27.

मुद्रा, p 99, 36. p 124, 25.

मुद्र, p 280, 38. p 284, 55.

मुद्रि, p 321, 77.

मुद्रित, p 280, n.

मुद्रित, p 280, n.

मुद्रव, p 177, 11.

मुद्र, p 20, 25. p 176, 6.

p 346, 164.

मुर्खिणी, p 142, 22.

मुखा, p 156, 23.

मुख, p 88, 9. p 155, 17. p

341, 144.

मुखिनी, p 88, 9.

मुवाक, p 126, 34.

मुहा, p 85, 6.

मुहा, p 344, 156.

मुहाक, p 2, 6.

मुहाकेशर, p 14, 63.

मुह, p 280, 38.

मुहपद, p 58, n.

मुहपाद, p 58, 7. n.

मुहपुद्ग, p 194, 13.

मुध, p 155, 19.

मून, p 282, 46.

- गूरय, p 289, n.
 गूवाक, p 126, n.
 गृजन, p 121, 14.
 गृभु, p 263, 22.
 गृम, p 131, 21.
 गृधसो, p 387, 10.
 गृष्टि, p 121, 16.
 गृह, p 78, 4. p 384, n.
 p 370, 240. p 78, 4.
 गृहगोधा, p 129, n.
 गृहगोधिका, p 129, 12.
 गृहगोलिका, p 129, n.
 गृहपति, p 194, 15.
 गृहयालु, p 265, 27.
 गृहखूण, p 396, 30.
 गृह्वाराम, p 86, 1.
 गृहवयहणी, p 81, 13.
 गृहिन्, p 175, 3.
 गृहीट, p 265, 27.
 गृह्यक, p 262, 16. p 136, 43.
 ग्रेसुक्त, p 174, 40.
 ग्रेण्डूक, p 174, n.
 ग्रेह, p 78, 4.
 गैरिक, p 301, 12. p 85, 8.
 गैरैय, p 245, 104.
 गो, p 235, 60. p 237, 67.
 गोकण्डक, p 109, 17.
 गोकर्ण, p 159, 34. p 129, 10.
 गोकर्णी, p 106, 2.
 गोकुल, p 235, 58.
 गोक्षुरक, p 109, 17.
 गोक्षर, p 35, 17.
 गोत्रिहा, p 114, 7.
 गोड, p 391, n.
 गोडुम्वा, p 123, 22.
 गोण्ड, p 391, 18.
 गोत्र, p 175, 1. p 351, 182.
 गोत्रभिद्, p 8, 38.
 गोत्रा, p 73, 3.
 गोदारण, p 223, 14.
 गोदुह, p 235, n.
 गोदुह, p 235, 57.
 गोधन, p 235, 58.
 गोधा, p 212, 52.
 गोधापदो, p 114, 7.
 गोधि, p 161, 43.
 गोधिका, p 66, 22.
 गोधिकात्मज, p 128, 6.
 गोधूम, p 224, 18.
 गोनर्द, p 117, 20.
 गोतस, p 57, 4.
 गोप, p 337, 132. p 399, n.
 p 192, 7. p 245, 105.
 गोपति, p 236, 62.
 गोपा, p 112, n.
 गोपानसो, p 81, 15.

गोपायित, p 284, 55.

गोपाल, p 235, 57.

गोपी, p 112, 30.

गोपूर, p 82, 16. p 117, 20.
p 352, 184.

गोप्य, p 251, n.

गोप्यक, p 251, 17.

गोमत्, p 235, 58.

गोमय, p 233, 50.

गोमायु, p 128, 5.

गोमिन्, p 235, 58.

गोरण, p 289, n.

गोरस, p 234, 53.

गोर्द, p 154, 16.

गोल, p 392, 20. p 146, n.

गोलक, p 146, 36.

गोला, p 246, 109.

गोलिह, p 95, n.

गोलिह, p 95, 20.

गोलोमी, p 124, 24. p 247, 111.

गोवन्दिनी, p 99, 36.

गोविन्द, p 4, 14.

गोविष, p 233, 50.

गोशाल, p 400, 40. n.

गोशीर्ष, p 172, 33.

गोष्ठ, p 76, 13.

गोष्ठी, p 178, 14.

गोष्ठीन, p 76, 13.

गोष्पद, p 327, 96.

गोसंख्य, p 235, 57.

गोस, p 245, n.

गोसङ्ग, p 245, n.

गोस्त्रना, p 165, 7. p 111, n.

गोस्त्रनो, p 111, 26.

गोस्थानक, p 76, 13.

गौड, p 391, n.

गौतम, p 3, 10.

गौधार, p 128, 6.

गौधेय, p 128, 6.

गौधेर, p 128, 6.

गौर, p 354, 191. p 37, 24.

गौरा, p 7, n.

गारी, p 7, 32. p 139, 8.

ग्रथित, p 280, n.

ग्रथि, p 124, 27.

ग्रथिक, p 247, 111.

ग्रथित, p 280, 35.

ग्रंथिष्य, p 117, 20.

ग्रंथिल, p 95, 18. p 104, 57.

ग्रस्त, p 43, 20. p 285, 60.

ग्रह, p 26, 9. p 288, 8. p 369,
238.

ग्रहणि, p 151, n.

ग्रहणी, p 151, n.

ग्रहणीरुक्, p 151, 6.

ग्रहपति, p 22, 32.

- गद्योत्, p 265, 27.
 ग्राम, p 83, 20.
 ग्रामणी, p 315, 52.
 ग्रामत, p 250, 9.
 ग्रामता, p 297, 42.
 ग्रामाधीन, p 250, 9.
 ग्रामान्त, p 83, 20.
 ग्रामोत्, p 108, 13.
 ग्राम्य, p 43, 19. p 253, 23.
 ग्राम्यधर्म, p 190, 56.
 ग्रामन्, p 84, 1. p 331, 108.
 ग्राम, p 234, 54.
 ग्राम, p 66, 21. p 288, 8.
 ग्रामिन्, p 91, 1.
 ग्रामा, p 160, 39.
 ग्राम, p 29, 18.
 ग्राम, p 165, n.
 ग्राम, p 165, n.
 ग्राम, p 165, 5.
 ग्राम, p 285, 60.
 ग्राम, p 258, 45.
 ग्राम, p 152, 9.
 ग्रामि, p 385, n.
 ग्राम, p 152, 9.
 ग्राम, p 18, 16.
 ग्राम, p 228, 32.
 ग्राम, p 217, 75.
 ग्राम, p 217, 75.
 ग्राम, 254, 28.
 ग्राम, p 391, n.
 ग्रामपथ, p 77, 19.
 ग्रामपाटलि, p 95, 20.
 ग्रामारवा, p 110, 25.
 ग्राम p 16, 9. p 213, 59. p
 332, 113. p 46, 4. p 275,
 15.
 ग्रामरस, p 61, 5.
 ग्रामसार, p 172, 32.
 ग्रामाग्र, p 332, 112.
 ग्राम, p 54, 33.
 ग्रामर, p 263, 20.
 ग्राम, p 24, 2.
 ग्राम, p 161, 39.
 ग्रामिक, p 215, n.
 ग्रामिक, p 215, 65, n.
 ग्राम, p 218, 84.
 ग्राम, p 265, 28. p 270, 47.
 ग्राम, p 125, 33.
 ग्राम, p 390, n.
 ग्राम, p 156, n.
 ग्राम, p 156, n.
 ग्रामिका, p 156, 23.
 ग्राम, p 156, n.
 ग्राम, p 391, 18.
 ग्रामित, p 266, 32.

- चला, p 49, 18. p 295, 32. p चक्रवाक, p 132, 22.
 315, 54. चक्रवाड, p 16, n. p 84, n.
 चण, p 22, 34. चक्रवाल, p 16, 7.
 चत, p 233, 52. p 339, n. p चक्राङ्ग, p 132, 23.
 322, 78. चक्राङ्गी, p 106, 4.
 चटि, p 127, 2. p 121, n. चक्रिन्, p 57, 7. n.
 चोट, p 202, n. चक्रोवत्, p 239, 78.
 चोटक, p 202, 11. चक्षुःखवत्, p 58, 7.
 चोला, p 161, 40. p 204, 17. चक्षु, p 162, n.
 चोणो, p 127, 2. चक्षुष्य, p 245, 103.
 चोखा, p 95, 17. p 126, 34. चक्षुस्, p 162, 44.
 चोर, p 50, 20. चक्षल, p 277, 24.
 चोष, p 83, 20. चक्षला, p 17, 11.
 चोषक, p 113, 5. चक्षु, p 98, 32. p 135, 36.
 चोषणा, p 41, 12. चक्षू, p 126, n.
 छाण, p 161, 40. p 281, 39. चटक, p 131, 18.
 छाणतर्पण, p 36, 20. चटका, p 131, 18.
 छात, p 281, 39. चटकाशिरस्, p 247, n.
 च, p 377, 5. p 371, 2. चटकाशिरस्, p 247, n.
 चक्र, p 205, 24. p 210, 46. चटिकाशिरस्, p 247, 111.
 p 352, 184. p 132, 22. चणक, p 224, 18.
 चक्रकारक, p 116, 17. चण्ड, p 266, 32.
 चक्रपाणि, p 4, 15. चण्डा, p 116, 16. p 7, n.
 चक्रमर्दक, p 120, 12. चण्डात, p 104, 57.
 चक्राला, p 124, 25. n. चण्डातक, p 169, 20.
 चक्रवर्त्तिन्, p 191, 2. चण्डाल, p 252, 20.
 चक्रवर्त्तिनी, p 122, 19.

चण्डालिका, p 255, 32.

चण्डाल्यवस्तको, p 255, 32.

चण्डि, p 7, n.

चण्डी, p 7, n.

चतुःशाल, p 79, 6.

चतुःशाली, p 79, n.

चतुर, p 252, 19.

चतुरकुज, p 91, 4.

चतुरानन, p 3, 11.

चतुर्भद्र, p 190, 57.

चतुर्भुज, p 4, 15.

चतुर्भुज, p 384, n. p 394, n.

चतुर्भुज, p 190, 57.

चतुष्पथ, p 77, 17.

चत्वर, p 81, 13. p 179, 17.

चन, p 377, 3.

चन्द्र, p 18, n.

चन्द्रन, p 172, 32.

चन्द्र, p 18, 15. p 120, 12. p

273, n. p 172, 32. p 352.

184.

चन्द्रक, p 133, 31.

चन्द्रभागा, p 69, 34.

चन्द्रमस, p 18, 15.

चन्द्रवल्ली, p 118, n.

चन्द्रवाला, p 115, 13.

चन्द्रशेखर, p 6, 26.

चन्द्रहास, p 213, 57.

चन्द्रिका, p 19, 18.

चन्द्रिमा, p 19, n.

चण्ड, p 160, n.

चण्ड, p 244, 100. p 270, 46.

p 13, 60. p 277, n.

चण्डाल, p 17, 11. p 108, 15.

चण्डे, p 160, 35.

चमर, p 129, n. p 198, n.

चमरिक, p 91, 3.

चमस, p 398, 35.

चमसी, p 387, 10.

चमू, p 210, 46. p 385, n.

चमू, p 128, 9.

चम्यक, p 101, 44.

चय, p 78, 3. p 135, 40.

चर, p 277, 23. p 194, 13.

चरक, p 397, 23.

चरण, p 156, 22.

चरणायुध, p 131, 17.

चरम, p 278, 30.

चरमत्साम्यत्, p 84, 2.

चराचर, p 277, 23.

चरिण, p 277, 23.

चर्चन, p 33, n.

चरु, p 180, 22.

चर्चरो, p 387, 10.

चर्चा, p 32, 11. p 170, 23.

चर्षट, p 161, n.

चर्म, p 213, n.

चर्मकवा, p 120, 9.

चर्मकसा, p 120, n.

चर्मकार, p 249, 7.

चर्मन्, p 187, 46. p 208, 39.

p 213, 58

चर्मप्रभेदिका, p 255, 35.

चर्मप्रसेवक, p 255, n.

चर्मप्रसेविका, p 255, 33.

चर्मर, p 249, n.

चर्मिन्, p 97, 26.

चर्या, p 184, 35.

चर्चित, p 235, 60.

चल, p 277, 24.

चलदल, p 91, 1.

चलन, p 277, 24.

चलाचल p 277, 24.

चलित, p 214, 64. p 280, 36.

चविक, p 108, n.

चविका, p 108, 16.

चवी, p 108, n.

चथ, p 103, 16.

चथा, p 108, n.

चघक, p 257, 43.

चघाल, p 179, 18.

चक्रिक, p 215, 65.

चाङ्गरी, p 119, 6.

चाटकैर, p 131, 18.

चाखकीन, p 221, n.

चाखल, p 249, 4.

चाखलिकर, p 255, 32.

चातक, p 130, 17.

चान्द्रभागा, p 69, n.

चान्द्रभागी, p 69, n.

चाप, p 211, 51.

चासर, p 198, 31.

चामरा, p 198, n.

चामरो, p 198, n.

चामोरकर, p 243, 95.

चाम्पेय, p 101, 44.

चार, p 290, 14. p 194, 31.

चारटो, p 120, 11.

चारण, p 250, 12.

चारु, p 272, 1.

चार्विक्य, p 169, 23

चार्मी, p 205, n.

चार्मण, p 297, 43.

चार्मिण, p 297, n.

चाल, p 81, n.

चालन, p 227, n.

चाजनी, p 227, 26

चाघ, p 130, 16.

चिकित्सक, p 152, 8.

चिकित्सा, p 150, 1.

चिकोर्षा, p 385, n.

चिकुर, p 162, 46. p 270, 46.

- चिकण, p 232, 46.
चिष्ठा, p 96, 24.
चित्, p 33, 10. p 377, 3.
चिता, p 218, 86.
चिति, p 218, 86.
चित्त, p 33, 9.
चित्तविभ्रम, p 51, 26.
चित्तसमुच्चति, p 50, 22.
चित्ताभोग, p 33, 11.
चित्या, p 218, 86.
चित्र, p 38, 26. p 50, 19. p 350, 189.
चित्रक, p 105, 60. p 93, 31.
चित्रकर, p 249, 7.
चित्रकृत, p 92, 7.
चित्रतण्डुला, p 110, 21.
चित्रपर्याय, p 107, 11.
चित्रभानु, p 11, 51. p 330, 107.
चित्रशिखण्डिज, p 21, 26.
चित्रशिखण्डन, p 21, 28.
चित्रा, p 107, 6. p 123, 22.
चिन्त, p 52, n.
चिन्ता, p 52, 29.
चिन्तिया, p 52, n.
चिपिट, p 232, n.
चिपिटक, p 232, 47.
चिपुट, p 232, n.
चिर, p 376, n.
चिरक्रिय, p 262, 17.
चिरण्डो, p 139, 9.
चिरकन, p 277, 26.
चिररात्राय, p 376, 1.
चिरविल्ल, p 97, 28.
चिरसूता, p 238, 71.
चिरस्य, p 376, 1.
चिरात्, p 376, n.
चिरातित्त, p 119, n.
चिराय, p 376, 1.
चिरिण्डो, p 139, n.
चिरिबिल्ल, p 97, n.
चिरे, p 376, n.
चिरेण, p 376, n.
चिलिचिम, p 65, 18.
चिलिचिमि, p 65, n.
चिलिचोम, p 65, n.
चिलिमोनक, p 65, n.
चिलोचिम, p 65, n.
चिलोचिमि, p 65, n.
चिलोम, p 65, n.
चिस्त, p 131, n. p 153, 11.
चिविट, p 232, n.
चिवु, p 161, n.
चिवुक, p 161, 41.
चिह्न, p 19, 18.
चीन, p 128, 9.
चोर, p 396, 31.

- श्रीरी, p 133, 23.
 श्रीवर, p 396, 31.
 शुक्र, p 119, 6. p 229, 35.
 शुक्रिका, p 119, 6.
 शुचक, p 158, n.
 शुद्धी, p 65, n.
 शुद्ध, p 153, 11.
 शुद्धि, p 227, 29.
 शुद्धी, p 227, n.
 शुद्ध, p 398, n.
 शुचक, p 158, 23.
 शुद्ध, p 134, 31. p 163, 48.
 शुद्धामणि, p 165, 4.
 शुद्धाला, p 124, 25.
 शुद्ध, p 94, 14.
 शुद्ध, p 173, 35. p 215, 67.
 शुद्धकुन्तल, p 162, 47.
 शुद्धी, p 386, 9.
 शुद्धी, p 386, n.
 शुद्धिका, p 201, 6.
 शुद्धा, p 102, 10.
 शुद्ध, p 251, n.
 शुद्धक, p 251, 17.
 शुद्धिका, p 251, n.
 शुद्धी, p 251, n.
 शुद्ध, p 251, n.
 शुद्धक, p 251, n.
 शुद्धी, p 251, n.
 शुद्ध, p 33, 9.
 शुद्धकी, p 100, 40.
 शुद्धन, p 33, 8.
 शुद्धना, p 33, 10.
 शुद्धस्, p 33, n.
 शुद्ध, p 168, 17. p 358, 204.
 शुद्धी, p 168, n.
 शुद्ध, p 79, 7.
 शुद्ध, p 28, 15.
 शुद्धरथ, p 14, 65.
 शुद्धिक, p 28, 15.
 शुद्ध, p 118, 22. p 396, 30.
 शुद्ध, p 253, n.
 शुद्धपुष्पो, p 115, 14.
 शुद्धिका, p 253, n.
 शुद्ध, p 169, 19.
 शुद्धी, p 169, n.
 शुद्ध, p 253, 25.
 शुद्धिका, p 253, 26.
 शुद्धी, p 253, n.
 शुद्धी, p 253, 26.
 शुद्ध, p 284, 53.
 शुद्ध, p 289, 10. n.
 शुद्ध, p 239, n.
 शुद्ध, p 239, n.
 शुद्धक, p 239, 76.
 शुद्धाला, p 118, n.

कगलाचो, p 118, n.

कगलान्नी, p 118, 2.

कन्न, p 199, n.

कन्न, p 199, 32.

कन्ना, p 110, 23. p 123, 32.

p 229, 37.

कन्नाकी, p 113, 3.

कन्द, p 89, 14. p 134, 36.

कन्दन, p 89, 14. p 18, n.

कन्दित, p 81, 14.

कन्दन्, p 52, 30.

कन्द, p 368, n. p 196, n. p 325,

91.

कन्दम, p 368, 234. p 180, 22.

p 292, 20.

कन्न, p 196, 22. p 283, 47.

कन्दि, p 151, n.

कन्दि, p 151, n.

कन्न, p 217, 77.

कन्नि, p 19, 19.

कन्नी, p 19, n.

कन्नाग, p 239, n.

कन्नागल, p 239, n.

कन्नागी, p 239, 76.

कन्ना, p 147, 44. p 284, 53.

कन्ना, p 177, 10.

कन्दन, p 18, 14.

कन्दित, p 283, 47.

कान्दस, p 176, 6.

काया, p 345, 159.

कित, p 284, 53.

कित, p 56, 2.

कितित, p 283, 49.

कित, p 284, 53.

कित्तयदा, p 106, 1.

कुरिका, p 214, 60.

कैक, p 136, 43.

कैदन, p 287, 7.

जत्त, p 2, n.

जत्त, p 150, n.

जत्तन्, p 150, n.

जगत्, p 74, 6. p 12, n.

जगतो, p 74, 6. p 320, 47.

जगत्तो, p 12, n.

जगन्तो, p 12, n.

जगत्ताय, p 12, 58.

जगर, p 207, n.

जगल, p 257, 42.

जग्ध, p 285, 60. n.

जग्धि, p 234, 55.

जघन, p 157, 25.

जघनेफत्ता, p 100, 42.

जघन, p 278, 30. p 345, 161.

जघनज, p 147, 43. p 248, 1.

जग्धन, p 277, 23.

जग्धा, p 156, 23.

- जहावरिक, p 209, 41.
 जहाल, p 209, 41.
 जटा, p 88, 11. p 311, 40.
 p 163, 48. p 117, n.
 जटाजूट, p 6, 30.
 जटामांसी, p 117, 22.
 जटि, p 93, n.
 जटिला, p 117, 22.
 जटो, p 93, 13. n.
 जटुल, p 149, 49.
 जठर, p 158, 23. p 277, 26.
 जठरा, p 277, n.
 जड, p 19, 20. p 263, 38.
 जडा, p 106, 5. p 268, 38.
 जटु, p 171, 26.
 जटुक, p 230, 40.
 जटुका, p 132, 26.
 जटुहत्, p 122, 19.
 जटुका, p 132, n. p 122, 19.
 जटु, p 158, n.
 जटुखी, p 158, 29.
 जन, p 192, 8.
 जनक, p 144, 28.
 जनकम, p 252, 20.
 जनता, p 297, 42.
 जनन, p 175, 1. p 32, 8.
 जननी, p 122, n. p 144, 29.
 जनपद, p 75, 8.
 जनयित्री, p 144, 29.
 जनश्रुति, p 40, 7.
 जनादन, p 4, 14.
 जनाश्रय, p 80, 9.
 जनि, p 32, 8. p 122, n.
 p 139, n.
 जनित्री, p 144, n.
 जनी, p 32, n. p 139, n. p 122, 19.
 जनुस्, p 32, 8.
 जन्तु, p 33, 8.
 जन्तुपञ्च, p 91, 2.
 जन्म, p 32, n.
 जन्मन्, p 32, 8.
 जन्मिन्, p 33, 8.
 जन्म, p 190, 57. p 345, 161.
 p 216, 72.
 जन्म, p 33, 8.
 जप, p 289, n. p 187, 40.
 जपन, p 289, n.
 जपा, p 104, n.
 जमन, p 234, n.
 जम्पती, p 146, 38.
 जमाल, p 62, 9.
 जम्बोर, p 105, n. p 91, 5.
 जम्बु, p 90, 19.
 जम्बुक, p 128, 5. p 298, 3.
 जम्बू, p 90, 19.
 जम्बूक, p 128, n.

- जम्भ, p 91, 5.
 जम्भभेदिन्, p 8, 39.
 जम्भल, p 91, 5.
 जम्भीर, p 91, 5.
 जय, p 289, 12. p 217, 78.
 जयन, p 289, 12.
 जयन्त, p 8, 41.
 जयन्ती, p 101, 46.
 जया, p 101, 47. p 101, 46.
 जय्य, p 209, 42.
 जरठ, p 277, 26. p 158, 28.
 जरण, p 229, 36.
 जरत्, p 147, 42.
 जरहव, p 236, 61.
 जरहवी, p 236, n.
 जरा, p 147, 41.
 जरायु, p 146, 38.
 जरायुज, p 271, 50.
 जरायुस्, p 146, n.
 जल, p 60, 3.
 जलङ्गम, p 252, n.
 जलज, p 92, 8.
 जलजन्तु, p 66, 20.
 जलजन्तुका, p 66, n.
 जलद, p 16, n.
 जलधर, p 16, 8.
 जलनिधि, p 60, 2.
 जलनिर्गम, p 61, 7.
 जलनीली, p 70, 38.
 जलप्राय, p 75, 10.
 जलध्व, p 16, n.
 जलमुष्, p 16, 9.
 जलयाल, p 60, 5.
 जलशुक्ति, p 67, 23.
 जलसूची, p 66, n.
 जलाधार, p 67, 25.
 जलालोका, p 66, n.
 जलाशय, p 67, 25. p 125, 30.
 जलासुका, p 66, n.
 जलिकावेणी, p 66, n.
 जलूका, p 66, n.
 जलैकस्, p 66, n.
 जलोका, p 66, n.
 जलोष्ठास, p 62, 10.
 जलोरगी, p 66, n.
 जलौकस्, p 66, 22.
 जलौकस्, p 66, n.
 जलौका, p 66, 22.
 जल्पाक, p 267, 36.
 जल्पाको, p 267, n.
 जल्पित, p 284, 57.
 जव, p 209, 41. p 13, 60.
 जवन, p 203, 13. p 209, 41.
 p 296, 38. p 13, n.
 जवनिका, p 169, 22.
 जवा, p 104, 56.

- जवाधिक, p 203, 13.
 जङ्गलनया, p 69, 31.
 जागर, p 207, 32.
 जागरण, p 291, n.
 जागरा, p 291, 19.
 जागरित, p 266, 32.
 जागरूक, p 266, 32.
 जागर्ति, p 291, n.
 जागर्थी, p 291, 19.
 जायिया, p 291, n.
 जाङ्गलिक, p 58, n.
 जाङ्गुलिक, p 58, 11.
 जाङ्गिक, p 209, 41.
 जाटलि, p 400, 38.
 जात, p 33, 9.
 जातवेदस, p 10, 49.
 जातरूप, p 243, 95.
 जातापत्य, p 141, 16.
 जाति, p 320, 70. p 172, n.
 p 33, 9. p 103, 53.
 जातिफल, p 172, 34.
 जाती, p 172, n.
 जातीकोश, p 172, 34.
 जातीकोष, p 172, n.
 जातीफल, p 172, n.
 जातु, p 377, 4.
 जातुधातु, p 12, n.
 जातोच्च, p 236, 61.
 जानु, p 156, 23.
 जाप, p 187, n.
 जावाल, p 250, 11.
 जामात, p 145, 32.
 जामि, p 341, 144.
 जाम्ब, p 90, 19.
 जामूनद, p 243, 96.
 जायक, p 171, 27.
 जाघा, p 138, 6.
 जाघाजीव, p 250, 12.
 जाघाघति, p 146, 38.
 आयु, p 150, 1.
 जार, p 145, 35.
 जारः, p 145, 36.
 जाल, p 64, 16. p 353, 202.
 जालक, p 89, 16.
 जालिक, p 251, 4.
 जाली, p 113, 6. p 358, n.
 जाल्य, p 251, 16. p 262, 17.
 जायक, p 171, n.
 जिज्ञी, p 107, 9.
 जिघत्सु, p 263, 20.
 जितर, p 210, 45.
 जिन, p 3, 8.
 जिष्णु, p 8, 37. p 210, 45.
 जिस, p 276, 20.
 जिसग, p 58, 8.
 जिह, p 161, n.

जिह्वा, p 161, 42.

जोन, p 147, 42.

जोमूत, p 16, 9. p 102, 49. P
317, 61.

जोरक, p 229, 36.

जोर्थ, p 147, 42.

जोर्थवस्त, p 168, 16.

जोर्थि, p 288, 9.

जोव, p 21, 26. p 219, 38.

जोवक, p 96, 24. p 119, 8.

जोवद्वीव, p 134, 35.

जोवन, p 60, 3. p 220, 1. p
219, n.

जोवना, p 119, n.

जोवनो, p 119, 7.

जोवनीय, p 60, n.

जोवनीया, p 119, 7.

जोवनौघध, p 219, 88.

जोवन्तिक, p 251, n.

जोवन्तिका, p 105, 62. p 106, 1.

जोवन्तो, p 119, 7.

जोवा, p 119, 7. p 219, n.

जोवातु, p 219, 88.

जोवान्तक, p 251, 14.

जोविका, p 220, 1. p 385, n.

जोवितकाज, p 219, 88.

जुगुप्सा, p 41, 14.

जुङ्ग, p 118, 3.

जुङ्गा, p 118, n.

जुङ्ग, p 181, n.

जुङ्ग, p 181, 24.

जूति, p 296, 38.

जूर्ति, p 296, 38.

जूष, p 398, n.

जुम्म, p 54, 35.

जुम्माय, p 54, 35.

जुम्मा, p 54, n.

जेह, p 209, 42. p 210, 45.

जेमन, p 234, 56.

जेय, p 209, 42.

जैत्र, p 209, 42.

जैवाटक, p 260, 6. p 18, 16.
p 301, 11.

जैवाटका, p 260, n.

जोङ्गक, p 171, 28.

जोष, p 374, 12.

जोषा, p 137, n.

ज, p 176, 5. p 309, 36.

जपित, p 283, 47.

जप्त, p 283, 47.

जप्ति, p 33, 10.

जातसिद्धान्त, p 194, 15.

जाति, p 145, 34.

जाट, p 265, 30.

जातीय, p 145, 35.

जान, p 34, 15.

- ज्ञानिन्, p 194, 14.
 ज्या, p 73, 2. p 212, 53.
 ज्याघातवारण, p 212, 52.
 ज्यानि, p 288, 9.
 ज्यायसी, p 369, n.
 ज्यायस्, p 147, 43. p 369, 237.
 ज्येष्ठ, p 312, 44. p 29, n.
 ज्येष्ठ, p 29, 16.
 ज्योतिरिक्कण, p 133, 28.
 ज्योतिषिक, p 194, n.
 ज्योतिषातो, p 121, 15.
 ज्योतिस्, p 367, 232.
 ज्योत्स्ना, p 19, 18. p 113, n.
 ज्योत्स्नी, p 25, 5. p 113, 6.
 ज्यौतिषिक, p 194, 14.
 ज्वर, p 151, 7. p 296, 38.
 ज्वलन, p 10, 49.
 ज्वाल, p 11, 52.
 ज्वाला, p 11, n.
 भटा, p 116, 15.
 भटिति, p 376, 2.
 भर, p 85, 5.
 भर्म्ह, p 47, 8.
 भक्तरो, p 387, 10.
 भघ, p 65, 17.
 भघा, p 113, 5.
 भस, p 65, n.
 भाटल, p 95, 20.
 भाटा, p 116, n.
 भाढामला, p 116, n.
 भावुक, p 95, 20.
 भिण्णो, p 104, 55.
 भिक्षिका, p 133, 28.
 भोरका, p 133, 28.
 टङ्क, p 397, n. p 255, 34.
 टङ्कपति, p 192, n.
 टिटिभक, p 134, n.
 टिटिभ, p 134, 35.
 टोका, p 386, 7.
 टुण्डुक, p 29, 37.
 डमर, p 290, 14.
 डमर, p 47, 8.
 डमरक, p 47, n.
 डमर, p 217, 76.
 डयन, p 204, n.
 डङ्क, p 100, 41.
 डामर, p 290, n.
 डालिम, p 101, n.
 डिण्डिम, p 47, 8.
 डिम्भ, p 290, 14.
 डिम्भ, p 135, 38.
 डिम्भा, p 147, 41.
 डुण्डुभ, p 57, 5.

डुडुभ, p 57, n.

डुलि, p 67, n.

ढका, p 46, 6.

तङ्ग, p 234, 53.

तत्तक, p 299, 4.

तत्तन्, p 250, 9.

तङ्ग, p 255, n. p 300, 10. p 397, n.

तट, p 61, 7.

तटके, p 68, n.

तटिनो, p 69, 30.

तटो, p 61, n.

तडाक, p 68, n.

तडाग, p 68, 28.

तडित्, p 17, 11.

तडित्त, p 16, 8.

तण्डक, p 397, 33.

तण्डुल, p 110, 25.

तण्डुलीय, p 118, 1.

तत्, p 377, n. p 155, n.

तत, p 46, 4. p 280, 35. p 377, n.

तत्ताल, p 198, 29.

तत्क्रिय, p 263, 19.

तत्पत्री, p 230, 40.

तत्पर, p 260, 9.

तत्, p 47, 9.

तत्त्व, p 47, n.

तत्तत्त्व, p 47, n.

तथा, p 387, 9.

तथागत, p 2, 8.

तथ्य, p 43, 22.

तदा, p 382, 22.

तदाल, p 198, 29.

तदानोम्, p 382, 22.

तनय, p 143, 27.

तनया, p 143, n.

तनु, p 156, 22. p 274, 11. p 333, 115. p 275, 15.

तनुत्र, p 207, 32.

तनु, p 156, 22.

तनूनपा, p 10, n.

तनूकृत, p 283, 48.

तनूनपात्, p 10, 49.

तनूरुह, p 134, 36. p 263, 50.

तन्तव, p 254, 28.

तन्तु, p 254, n.

तन्तुक, p 224, n.

तन्तुभ, p 224, 17.

तन्तुवाय, p 249, 6. n.

तन्तक, p 167, 13.

तन्तवाय, p 249, n.

तन्तवाय, p 249, n.

तन्तिक, p 106, 1.

तन्त्रवाय, p 249, n.

- तत्रा, p 350, n. p 55, n.
 तद्रि, p 350, n. p 55, n.
 तद्रो p 55, 37. p 350, 178.
 तपःक्षेपसद्व, p 186, 42.
 तप, p 30, 19. p 363, 234. p
 30, n. p 28, n.
 तपन p 22, 32. p 59, 1.
 तपनीश, p 243, 95.
 तपस्, p 28, 15. p 363. n
 तपस्य, p 28, 15.
 तपस्विन्, p 186, 41.
 तपस्विनी, p 117, 22.
 तभ, p 239, n.
 तभ, p 56, n.
 तभस्, p 21, 28. p 32, n. p 56,
 3. p 363, 233.
 तभस, p 56, n.
 तभसती, p 25, n.
 तभसिनी, p 25, 4
 तभा, p 25, n. p 56, n.
 तभल, p 102, 48. p 397, 33.
 तभलपत्र, p 170, 24.
 तभिस, p 56, 3.
 तभिसा, p 25, 5.
 तभो, p 25, 4.
 तभोनुद, p 326, 92.
 तभोपद्, p 370, 240.
 तभु, p 127, 1.
 तभु, p 61, 5.
 तभुणी, p 69, 30.
 तभु, p 202, 10.
 तभु p 22, 31. p 103, 54.
 p 62, 10.
 तभुणी, p 62, n.
 तभुष्य, p 63, 11.
 तभुल, p 277, 24. p 165, 4.
 तभुल, p 233, 59.
 तभुस्, p 12, 59. n.
 तभुस्, p 154, 14.
 तभुस्विन्, p 209, 41. p 337,
 130.
 तभि p 62, 10.
 तभु p 87, 5.
 तभुण, p 147, 42.
 तभुणी p 139, 8.
 तभु, p 33, 12.
 तभुली, p 101, 46.
 तभुनी, p 159, 32.
 तभुर्क, p 236, 61.
 तभु, p 229, 34.
 तभुष, p 235, 56. p 287, 4.
 तभुर्न, p 179, 18.
 तभु, p 212, n. p 358, 204.
 तभुल, p 212, 52. n.
 तभुन, p 337, 129.
 तभु, p 333, 133.

- तल्लज, p 32, 5.
 तर्घ, p 52, 28. p 234, 55.
 तर्घित, p 263, n.
 तर्ह, p 310, n.
 तसर, p 293, n.
 तस्कर, p 253, 25.
 ताण्ड, p 47, 10. p 398, 34.
 ताडि, p 126, n.
 ताडो, p 126, n.
 तात, p 144, 28.
 तान्त्रिक, p 194, 15.
 तापन, p 22, n.
 तापस, p 186, 41.
 तापसुवह, p 97, 26.
 तापिह, p 102, 43.
 तापिज, p 102, n.
 तामरस, p 71, 40.
 ताम्रशर्की, p 116, 15.
 तामसी, p 25, 5.
 तामो, p 25, n.
 ताम्रक, p 244, 97.
 ताम्रकर्णी, p 16, 6.
 ताम्रकुण्डक, p 250, 8.
 ताम्रवृड, p 131, 17.
 ताम्बूलवल्ली, p 114, 8.
 ताम्बूलो, p 114, 8.
 तार, p 45, 2. p 347, 168. p 20, n.
 तारक, p 20, n.
 तारकजित्, p 7, 35.
 तारका, p 20, 22. p 20, 25.
 तारा, p 20, 23.
 तारुण्य, p 146, 40.
 तार्य, p 5, 24. p 342, 147.
 तार्यशैल, p 245, 102.
 ताल, p 47, 9. p 126, 34. p 245, 104. p 159, 34.
 तालपत्र, p 165, 5.
 तालपर्णी, p 115, 11.
 तालमूलिका, p 114, 7.
 तालदन्त, p 174, n.
 तालदन्तक, p 174, 41.
 तालाङ्ग, p 4, 19.
 तालि, p 126, n.
 तालो, p 116, 15. p 126, 35.
 तालु, p 161, 42.
 तावत्, p 373, 8.
 तिल, p 35, 18.
 तिलक, p 122, 20.
 तिलशाक, p 91, 5.
 तिग्म, p 23, 37.
 तितउ, p 227, 26.
 तितित्ता, p 51, 24.
 तितित्तु, p 266, 31.
 तित्तिर, p 134, n.
 तित्तिरि, p 134, 35.

तिथि, p 24, 1.

तिथिः, p 92, 7.

तिन्नि डी, p 96, 24.

तिन्नि डीक, p 96, n. p 229, 35.

तिन्निडो, p 96, n.

तिन्दुक, p 95, 19.

तिन्दुको, p 95, n. p 386, 8.

तिमि, p 65, 19.

तिमिङ्गल, p 66, 20.

तिमित, p 284, 55.

तिमिर, p 56, 3.

तिरसु, p 375, 18. n.

तिरखो, p 266, n.

तिरखरिणो, p 169, 22.

तिरखारिणो, p 169, n.

तिरस्त्रिया, p 50, 22.

तिरोट, p 94, 13.

तिरोधान, p 18, 14.

तिरोहित, p 218, 80.

तिर्य्यच्, p 266, 34.

तिल, p 225, 19.

तिलक, p 95, 20. p 149, 49.

p 154, 16. p 170, 24. p 231, 43.

तिलकाजक, p 149, 49.

तिलपर्या, p 172, 33.

तिलपिञ्ज, p 225, 19.

तिलपेज, p 225, 19.

तिलित्त, p 57, 5.

तिल्य, p 221, 7.

तिल्ल, p 94, 13.

तिष्य, p 20, 23.

तिष्यफला, p 99, 33.

तोह्य, p 23, 37. p 244, 93. p 316, 56.

तोह्यगन्ध, p 93, 11. n.

तोह्यगन्धक, p 93, 11. n.

तोह, p 61, 7.

तोर्थ, p 325, 89.

तोत्र, p 13, 62.

तोत्रोदना, p 59, 3.

तु, p 372, 3. p 377, 5. p 380, 15.

तुङ्ग, p 92, 6. p 276, 19.

तुङ्गो, p 119, 5.

तुच्छ, p 273, 6.

तुण्ड, p 116, n.

तुण्ड, p 161, 40.

तुण्डकरो, p 119, n.

तुण्डकरो, p 119, 4. p 113, 4.

तुण्डभ, p 153, 12.

तुण्डल, p 153, 12.

तुष्य, p 245, 102.

तुष्या, p 115, 13. p 108, 13.

तुष्याञ्जन, p 244, 101.

तुन्द, p 158, 28.

तुन्दपरिमार्ज, p 252, n.

तुन्दपरिमर्ज, p 252, 19.

तुन्दिक, p 148, 44. n.

तुन्दिन्, p 148, 44.

तुन्दिभ, p 148, n.

तुन्दिल, 148, 44.

तुन्न, p 116, 15.

तुन्नवाय, p 249, 6.

तुबरिका, p 117, 19.

तुमुर, p 216, n.

तुमुज, p 216, 75.

तुमूल, p 216, n.

तुम्बि, p 123, n.

तुम्बो, p 123, 21. n.

तुमुरो, p 230, n.

तुमुरु, p 230, n.

तुरग, p 202, 11.

तुरङ्ग, p 202, 11.

तुरङ्गम, p 202, 11.

तुरङ्गवदन, p 14, 66.

तुरायण, p 286, n.

तुरासाह, p 8, 39.

तुरङ्क, p 171, 30.

तुला, p 242, 87.

तुलाकोटि, p 166, 11. n.

तुलाकोटो, p 166, n.

तुलि, p 255, n.

तुली, p 255, n.

तुल्य, p 256, 37.

तुल्यपान, p 234, 55.

तुवर, p 35, 18.

तुघ, p 225, 22.

तुघार, p 19, 21.

तुघित, p 2, 5.

तुघीक, p 268, 39.

तुघीशील, p 268, 39.

तुस, p 225, n.

तुस्त, p 398, n.

तुद्धिन, p 19, 19.

तूण, p 212, 56.

तूणो, p 213, 57. n.

तूणीर, p 212, 56.

तूबरिका, p 117, n.

तूबरो, p 117, n.

तूबरोका, p 117, n.

तूर्ण, p 13, 60.

तूल, p 246, 106. n.p 96, 22.

तूलपिचु, p 246, n.

तूलिका, p 255, 33.

तूली, p 108, n.

तूवर, p 347, 167. p 35, n.

तूवरी, p 117, n.

तूघीकाम्, p 378, 9.

तूघोम्, p 378, 9.

तूण, p 125, 31.

- लण्डुम, p 126, 35.
 लण्डान्य, p 226, 25.
 लण्डध्वज, p 124, 26.
 लण्डराज, p 117, 34.
 लण्डगून्य, p 102, 50.
 लण्ड्या, p 126, 33.
 लतोयप्रकृति, p 146, n.
 लतोयाज्ञत, p 222, 9.
 लतोयाप्रकृति, p 146, 39.
 लभ, p 284, 52.
 लभि, p 235, 56.
 लफला, p 347, n.
 लघा, p 234, n.
 लघित, p 263, n.
 लघ्, p 234, 55.
 लघाक्, p 263, n.
 लघाज्, p 263, 22, n.
 लघा, p 234, n. p 315, 54.
 लेजन, p 124, 26.
 लेजनक, p 124, 27.
 लेजनो, p 106, 2.
 लेजस्, p 153, 13. n. p 368, 236. n.
 लेजित, p 281, 40.
 लेन, p 377, n.
 लेम, p 284, 29.
 लेमन, p 231, 44.
 लेजसावर्त्तनी, p 255, 33.
 लेत्तिर, p 136, 43.
 लेलयणिक, p 172, 33.
 लेलपायिका, p 132, 26.
 लेलीन, p 221, 7.
 लेष, p 28, 15.
 लेक, p 144, 28.
 लेकक, p 130, 17.
 लेकम, p 223, 16.
 लेक, p 201, 9.
 लेदन, p 223, 12.
 लेमर, p 214, 61.
 लेय, p 61, 4.
 लेयपिप्लो, p 111, 29.
 लेरण, p 82, 16.
 लेय्यत्रिक, p 47, 10.
 व्याक्त, p 284, 56.
 व्याग, p 182, 28.
 जपा, p 51, 23.
 जयु, p 246, 106.
 जश्य, p 233, 51.
 जयो, p 39, 4.
 जयोधर्मा, p 39, 3.
 जस, p 277, 23.
 जसर, p 293, 24.
 जस्त, p 264, n.
 जबु, p 264, 26.
 ज्राण, p 284, 55.
 ज्रात, p 284, 55.

- चायन्तो, p 121, 16.
 चायमाणा, p 121, 16.
 चास, p 50, 21.
 चिक, p 157, 27.
 चिककुत्, p 84, 2.
 चिकटु, p 247, 112.
 चिका, p 68, 27.
 चिकूट, p 84, 2.
 चिखद्ग, p 401, 41.
 चिखद्गो, p 401, 41.
 चिगण, p 190, n.
 चिगुणाहत, p 222, 9.
 चितत्त, p 401, 41.
 चितत्तो, p 401, 41.
 चिदश, p 1, 1.
 चिदशालय, p 1, 1.
 चिदिव, p 1, 2.
 चिदिवेश, p 1, 2.
 चिपथगा, p 69, 31.
 चिपिष्टप, p 1, n.
 चिपुटा, p 111, 26 p 115, 13.
 चिपुटो, p 111, n.
 चिपुरान्तक, p 6, 29.
 चिफला, p 238, 112.
 चिफलो, p 247, n.
 चिबिष्टप, p 1, n.
 चियामा, p 25, 4.
 चिरात्र, p 394, n.
 चिलोको, p 384, n.
 चिलोचन, p 6, 28.
 चिवर्ग, p 86, 19. p 190, 57.
 चिविष्टप, p 1, 1.
 चिहत्, p 811, 26.
 चिहता, p 111, 26.
 चिसन्ध, p 25, 3. n.
 चिसोत्त, p 123, 9.
 चिखोतस्, p 69, 31.
 चिहल्य, p 222, 9.
 चुटि, p 115, 13. p 274, 4.
 p 311, 40.
 चुटो, p 274, 11.
 चुषण, p 247, n.
 चुषण, p 247, 112.
 चेता, p 180, 19.
 चेाटि, p 135, 36.
 चेाटो, p 135, n.
 चम्बक, p 6, 29.
 चम्बकसख, p 14, 63.
 तक्, p 154, n.
 तक्क्षीरा, p 247, 110.
 तक्पत्र, p 118, 22.
 तक्पत्री, p 230, n.
 तक्शार, p 124, 26.
 तच्, p 88, 12. p 154, 13.
 तच्, p 118, 22. p 154, n.
 तच्चा, p 154, n.

लपिसार, p 24, 26.

लरा, p 293, 26.

लरायेण, p 286, n.

लरि, p 293, n.

लरित, p 209, 41. p 13, 60.

लरितोदित, p 43, 20.

लरु, p 283, 48.

लरु, p 250, 9.

लिवाम्यति, p 22, 32.

लिव, p 23, 35. p 360, 227.

लरु, p 213, 58.

दक, p 60, n.

दंश, p 133, 27.

दंशन, p 207, 32.

दंशित्य, p 207, n.

दंशो, p 133, 27.

दंशो, p 127, 2.

दंसन, p 207, n.

दस, p 252, 19.

दक्षिण, p 279, 34. p 260, 8.

दक्षिणस्य, p 206, 28.

दक्षिणामि, p 179, 19.

दक्षिणात्, p 383, n.

दक्षिणात्, p 383, n.

दक्षिणाह, p 260, 5.

दक्षिणीय, p 260, 5.

दक्षिणेन, p 283, n.

दक्षिणेर्मान्, p 253, 24.

दक्षिण्य, p 260, n.

दग्ध, p 283, 48.

दग्धिका, p 233, 49.

दण्ड, p 22, 33. p 196, 20.

p 312, 44.

दण्डक, p 397, n.

दण्डधर, p 11, 54

दण्डधार, p 11, n.

दण्डनीति, p 39, 5.

दण्डावब्राम्म, p 239, 75.

दण्डादित, p 234, 53.

दण्डि, p 402, n.

दण्डिनो, p 402, n.

दण्डिन्, p 402, n.

दत्, p 161, n.

ददु, p 152, n.

ददुघ्न, p 120, 12.

ददुण, p 152, 10.

ददुहोगिन्, p 152, 10.

ददु, p 152, n.

ददुण, p 152, n.

दधित्य, p 91, 1.

दधिफल, p 91, 2.

दधिसत्तु, p 232, 48.

दनुज, p 2, 7.

दन्त, p 161, 42.

दन्तधावन, p 98, 30.

- दन्तभाग, p 201, 8.
 दन्तशूठ, p 91, 5. p 91, 2.
 दन्तशूठा, p 119, 6.
 दन्ता, p 161, n.
 दन्ताबल, p 200, 2.
 दन्तिका, p 120, 10.
 दन्तिन्, p 200, 2.
 दन्दगूक, p 58, 8.
 दस, p 274, 11.
 दम, p 196, 21. p 286, 3.
 दमय, p 286, 3.
 दमित, p 283, 47.
 दमुनस्, p 11, 51.
 दम्यतो, p 146, 38.
 दम्भ, p 52, 30.
 दम्भेलि, p 9, 43.
 दम्य, p 236, 62.
 दवा, p 49, 18.
 दयालु, p 263, 15.
 दयित, p 272, 3.
 दर, p 50, 21. p 353, 186.
 दरत्, p 386, 9.
 दरिद्र, p 270, 49.
 दरो, p 85, 6.
 दरोदर, p 349, n.
 दर्दुर, p 67, 24.
 दर्हु, p 152, n.
 दर्हु, p 152, n.
 दर्पण, p 5, 20.
 दर्पण, p 174, 41.
 दर्भ, p 125, 31.
 दर्भि, p 229, 34.
 दर्बी, p 229, n.
 दर्बीकर, p 58, 8.
 दर्श, p 26, 8.
 दर्शक, p 192, 6.
 दर्शन, p 294, 31.
 दल, p 89, 14.
 दव, p 359, 208.
 दवीरु, p 276, 18.
 दवीयस्, p 276, 18.
 दशन, p 161, 42.
 दशववास्, p 161, 41.
 दशना, p 161, 42.
 दशपुर, p 112, n.
 दशहर, p 117, n.
 दशबल, p 3, 9.
 दशमिन्, p 147, 49.
 दशमोख, p 325, 90.
 दशा, p 168, 15.
 दस्यु, p 253, 26. p 193, 11.
 दस, p 10, 47.
 दहन, p 11, 51.
 दाक्षक, p 296, n.
 दाक्षाय, p 131, 21.
 दाक्षायिनी, p 20, 23.

दाक्षिण्य, p 395, n.
 दाक्षिण्य, p 260, n.
 दाडिम, p 401, 42. n.
 दाडिमपुष्पक, p 97, 29.
 दाडिमो, p 401, n. p 101, n.
 दाडिम्य, p 101, n.
 दाण्डपाता, p 386, 6.
 दायूह, p 131, 21.
 दायोह, p 131, n.
 दात्र, p 223, 13.
 दान, p 182, 28. p 200, 5.
 दानव, p 2, 7.
 दानवारि, p 2, 4.
 दानवौख, p 260, 6.
 दान्त, p 186, 42. p 283, 47.
 दान्ति, p 286, 3.
 दापित, p 268, 40.
 दाम, p 238, 74.
 दामन्, p 238, 74.
 दामनी, p 238, 74.
 दामोदर, p 3, 13.
 दाबाद, p 326, 91.
 दाधित, p 268, n.
 दार, p 138, 6.
 दारद, p 58, 11.
 दारा, p 138, n.
 दारित, p 283, 50.
 दाद, p 98, 34. p 260, 8.

दादय, p 50, 20.
 दादहरिमा, p 109, 20.
 दादहस्तक, p 229, 34.
 दादोषाट, p 130, 17.
 दार्जिका, p 114, 7. p 245, 102.
 दार्जि, p 109, 20.
 दालिम, p 101, n.
 दाव, p 359, 108.
 दाविक, p 70, 36.
 दाश, p 64, n. p 251, n.
 दाशी, p 251, 17. n.
 दास, p 64, 15. p 251, 17.
 दासो, p 251, n. 104, 55.
 दासोसभ, p 394, n.
 दासेय, p 251, 17.
 दासेर, p 251, 17.
 दिगम्बर, p 268, 39.
 दिग्ध, p 281, 39. p 212, 56.
 दिव, p 284, 53.
 दितिसुत, p 2, 7.
 दिधिवु, p 142, 23.
 दिधिवु, p 142, 23.
 दिन, p 24, 2.
 दिनास्त, p 24, 3.
 दिव, p 1, n.
 दिवस, p 24, 2.
 दिव्यवति, p 8, 37.
 दिवा, p 377, 6.

- दिवाकर, p 21, 29.
 दिवाकोत्ति, p 251, 10. p 252, 20.
 दिविषद्, p 2, 3.
 दिविसत्, p 2, n.
 दिवोक्त् p 366, n.
 दिवोक्ता, p 366, n.
 दिवौ, p 15, 1.
 दिवौक्त्, p 366, 228. n. p 1, 2.
 दिवौक्ता, p 366, n.
 दिव्य, p 114, 10.
 दिव्योपपादक, p 271, 50.
 दिश, p 15, n.
 दिशा, p 15, n.
 दिश्य, p 15, 3.
 दिष्ट, p 32, 6. p 310, 37. p 24, 1.
 दिष्टान्त, p 218, 84.
 दोक्षित, p 176, 7.
 दोदिवि, p 233, 48.
 दोधिति, p 22, 35.
 दोन, p 270, 49.
 दोनार, p 302, 14.
 दोप, p 174, 40.
 दोपक, p 111, n.
 दोप्ति, p 23, 35.
 दोष, p 111, 30.
 दोषक, p 301, n.
 दोर्घ, p 276, 18.
 दोर्घकोशिका, p 67, n.
 दोर्घकोषिका, p 67, 25.
 दोर्घदर्शिन, p 176, 6.
 दोर्घएक, p 58, 8.
 दोर्घद्वन्त, p 99, 37.
 दोर्घसूत्र, p 262, 17.
 दोर्घिका, p 68, 28.
 दुःख, p 59, 3.
 दुःप्रधर्षणी, p 112, 2.
 दुःप्रधर्षिणी, p 112, n.
 दुःघम, p 380, 14.
 दुःखर्ष, p 107, 10.
 दुःस्पर्शा, p 108, 12.
 दुःकूल, p 163, 15.
 दुग्ध, p 233, 51.
 दुग्धिका, p 109, 18.
 दुडि, p 67, n.
 दुदुम, p 121, 13.
 दन्दु, p 4, n.
 दुन्दुभि, p 46, 6.
 दुरध, p 77, 16.
 दुराजभा, p 107, 10.
 दुरित, p 31, 1.
 दुरोदर, p 349, 173.
 दुर्गत, p 270, 49.
 दुर्गति, p 59, 1.
 दुर्गन्ध, p 36, 21.

- दुर्गन्धी, p 36, n.
 दुर्गसञ्चर, p 293, 25.
 दुर्गा, p 7, 33.
 दुर्जन, p 270, 47.
 दुर्द्दिन, p 18, 13.
 दुर्मुम, p 121, n.
 दुर्नामक, p 151, 5.
 दुर्नामन्, p 67, 25.
 दुर्बल, p 147, 44.
 दुर्मनस, p 260, 8.
 दुर्मख, p 267, 36.
 दुर्बर्ण, p 243, 97.
 दुर्बिध, p 270, 49.
 दुर्दृष्ट, p 193, 10.
 दुर्लि, p 67, n.
 दुर्लो, p 67, n.
 दुश्चवन, p 8, 39.
 दुष्कृत, p 31, 1.
 दुष्ट, p 381, 19.
 दुयत्र, p 116, 16.
 दुष्प्रवर्धिणी, p 112, n.
 दुष्य, p 169, 21.
 दुहितुपति, p 145, 32.
 दुहित, p 143, 28, n.
 दूत, p 195, 16.
 दूती, p 141, 17. p 195, n.
 दूय, p 195, 16.
 दून, p 284, 52.
 दूर, p 275, 18.
 दूरदर्शिन, p 176, 6.
 दूर्वा, p 123, 23.
 दूष्य, p 169, n.
 दूषिका, p 155, 18.
 दूषी, p 155, n.
 दूषोका, p 155, n.
 दूष्य, p 169, n.
 दूष्या, p 202, n.
 दृढ, p 13, 62. p 277, 25. p 313, 47.
 दृढस्थि, p 277, 25.
 दृति, p 391, 19.
 दृश्य, p 280, 35.
 दृष्ट, p 162, 44. p 362, 219.
 दृष्टत्, p 84, 4.
 दृष्ट, p 198, 30.
 दृष्टरजस्, p 139, 8.
 दृष्टान्त, p 318, 65.
 दृष्टि, p 162, 44. p 311, 41.
 देव, p 1, 2. p 48, 13. p 145, n.
 देवकुसुम, p 171, 27.
 देवकोनन्दन, p 4, 16.
 देवखात, p 68, 27.
 देवचन्द्र, p 165, 6.
 देवजगत्, p 125, 32.
 देवता, p 2, 4. p 380, n.
 देवताड, p 102, 49.

- देव. p 189, n.
 देवदारु p 99, 34.
 देवद्वय p 266, n.
 देवद्वय p 266, 34.
 देव p 234, 120. p 258, 45.
 देववक्त्र, p 92, 6.
 देवभूय p 189, 51,
 देवमातृक p 76, 12.
 देवर, p 145, 32.
 देवज p 145, n. p 250, 11.
 देवाभा, p 9, 44.
 देवसायुज्य, p 189, n.
 देवाजीव, p 250, 11.
 देवाजीवी, p 150, 11.
 देवी, p 48, 13. p 106, 2.
 देह, p 145, 32.
 देश, p 74, 7.
 देशरूप, p 197, 24.
 देह, p 156, 22.
 देहलो, p 81, 13.
 देतेय, p 2, 7.
 दैत्य, p 2, 7.
 दैत्यगुरु, p 21, 26.
 दैत्या p 115, 11.
 दैत्यारि, p 4, 14.
 दैर्घ्य, p 168, 16.
 दैव, p 32, 6. p 188, 50.
 दैवकीर्तन, p 4, n.
 दैवज्ञ, p 194, 14.
 दैवज्ञा, p 141, 20.
 दैवत, p 2, 4.
 दैव्य, p 32, n.
 दैवता, p 108, 13. p 205, 21.
 दैवज्ञ, p 176, 4. p 309, 36.
 दैघा p 377, 6. p 158, n.
 दैर्घ्यकृष्ण, p 270, 46.
 दैस, p 158, 31.
 दैह्य p 52, 27.
 दैह्यद्वयो p 142, 21.
 दैकूत p 205, n.
 दैत्या, p 195, n.
 दैवारिक, p 192, n.
 द्युति p 19, 19. p 23, 35.
 द्योती, p 19, n.
 दुर्मणि, p 22, 31.
 द्युम, p 242, 91.
 द्युषत्, p 2, n.
 द्युसत्, p 2, n.
 द्युस्य, p 270, n.
 द्यूत p 258, 45.
 द्यूतकारक, p 258, 44.
 द्यूतकृत, p 258, 44.
 द्यौ, p 1, 1. p 15, 1.
 द्यौत, p 23, 36.
 द्यु p 233, n.
 द्यु, p 233, n.

- ब्रव, p 53, 32. p 217, 79.
 ब्रवन्ती, p 107, 6.
 ब्रविण, p 242, 91. p 315, 55.
 ब्रविणन्तर, p 216, 70.
 ब्रय, p 242, 90. p 344, 153.
 ब्राक्, p 377, 2.
 ब्राह्मा, p 111, 26.
 ब्राह्मिण, p 285, 62.
 ब्राह्म, p 217, 79.
 ब्राह्मिण्डक, p 118, 23.
 ब्राह्म, p 87, 5.
 ब्राह्मिण, p 98, 34.
 ब्राह्मण, p 213, 59. n.
 ब्राह्म, p 130, 14.
 ब्राह्मि, p 63, n.
 ब्राह्मो, p 63, n. p 386, 9.
 ब्राह्म, p 283, 49. p 13, 60. p 47, 9.
 ब्राह्म, p 280, 49.
 ब्रूम, p 87, 5.
 ब्रूमामय, p 171, 26.
 ब्रूमोत्पल, p 100, 40.
 ब्रुवय, p 241, 85.
 ब्रुह, p 67, n.
 ब्रुहन, p 3, n.
 ब्रुह्मिण, p 3, 12.
 ब्रौण, p 314, 51. p 131, n.
 ब्रौणकाक, p 131, 21.
 ब्रौण्क्षीरा, p 238, 72.
 ब्रौण्डुघा, p 238, 72.
 ब्रौणि, p 63, n.
 ब्रौणिका, p 63, n.
 ब्रौणिकी, p 222, n.
 ब्रौणी, p 63, 11.
 ब्रौणचिन्तन, p 34, 13.
 ब्रौणिक, p 222, 10.
 ब्रून्, p 135, 38. p 361, 214.
 ब्रूयतिगा, p 187, 44.
 ब्रूय्य, p 192, n.
 ब्रूदशाहुल, p 159, 35.
 ब्रूदशात्मन्, p 21, 29.
 ब्रूपर, p 34, 12. p 346, 164.
 ब्रूर, p 81, 16.
 ब्रूरपाल, p 192, 6.
 ब्रूरिक, p 192, n.
 ब्रूरिन्, p 192, n.
 ब्रूस्य, p 192, 6.
 ब्रूस्यित, p 192, 6.
 ब्रूस्यितदर्शक, p 192, n.
 ब्रूगुणाद्यत, p 222, 9.
 ब्रूज, p 134, 32. p 308, 32.
 p 175, n.
 ब्रूजन्मन्, p 175, n.
 ब्रूजराज, p 18, 16.
 ब्रूजा, p 114, 8.
 ब्रूजति, p 175, 3. n.

द्विजिह्व, p 338, 136.
 द्वितीया, p 138, 5.
 द्वितीयास्त, p 222, n.
 द्विप, p 200, 2.
 द्विपाद्य, p 197, 27.
 द्विरुद, p 200, 2.
 द्विरुफ, p 133, 29.
 द्विरुप, p 237, 68.
 द्विष्, p 193, n.
 द्विष, p 193, n.
 द्विजत्, p 193, 10.
 द्विष्टाश, p 378, 10.
 द्विष्ट, p 244, n.
 द्विसौत्य, p 222, n.
 द्विहल्य, p 222, n.
 द्विहायनी, p 237, 68.
 द्वीप, p 62, 8.
 द्वीपवती, p 69, 30.
 द्वेषण, p 193, 10.
 द्वेष्य, p 269, 45.
 द्वेष, p 195, 18.
 द्वैप, p 205, 22.
 द्वैमासुर, p 7, 33.
 द्वाय, p 244, 98.
 धट, p 390, 17.
 धन, p 47, 9.
 धनज्ञय, p 10, 48.

धनद, p 14, 64.
 धनद्वरी, p 116, 16.
 धनाधिप, p 14, 64.
 धनिक, p 230, n.
 धनिन्, p 261, 10.
 धनिनी, p 261, n.
 धनिष्ठा, p 20, 24.
 धनोयक, p 230, n.
 धनुःश्रेणी, p 106, 2. n.
 धनु, p 211, n.
 धनुर्धर, p 208, 37.
 धनुर्धय, p 212, 53.
 धनुर्धास, p 107, n.
 धनुष्यट, p 94, 15.
 धनुषात्, p 208, 37.
 धनुस्, p 211, 51.
 धनू, p 211, n.
 धनेयक, p 230, n.
 धन्य, p 230, n.
 धन्या, p 220, n.
 धन्याक, p 230, 38.
 धन्यास्त, p 230, 39.
 धन्व, p 211, n.
 धन्वन्, p 211, n.
 धन्वयवास, p 107, n.
 धन्वयास, p 107, 10.
 धन्विन्, p 208, 37.
 धमन, p 124, 28.

- धमनि, p 116, n. p 154, 16. धानुष्क, p 208, 37.
 धमनो. p 154, n. p 116, 18. n. धान्य, p 225, 21. p 230, n.
 धम्मिन्न, p 163, 48. धाम्यक, p 230, n.
 धरं, p 84, 1. धामन्, p 336, 126.
 धरणि, p 73, 2. धामार्गव, p 107, 7. p 113, 5.
 धरणी, p 73, n. धाया, p 180, 21.
 धरा, p 73, 2. धारण, p 208, 26.
 धरित्री p 73, 2. धारणा, p 197, 26.
 धर्म p 31, 2. p 340, 141. धारा, p 204, 17. n.
 धर्मचिन्ता, p 52, 28. धाराधर, p 16, 8.
 धर्मधजिन्, p 190, 53. धाराध्यात, p 17, 13.
 धर्मपत्तन, p 229, 36. धार्तराष्ट्र, p 132, 24.
 धर्मराज p 2, 8. p 308, 33. धावनि, p 108, 11.
 धर्मसंहिता, p 40, 7. धिक्, p 371, 2. n.
 धर्वणी p 139, n. धिक्कृत, p 268, 39. p 282, 43.
 धर्विणी p 139, 10. धिघण, p 20, 25.
 धव, p 145, 35. p 360, 203. धिहणा, p 33, 10.
 धवल, p 37, 22. p 257, 68. धिह, p 344, n.
 धवला, p 237, 63. धिष्ण, p 344, 157.
 धवलो, p 237, n. धो, p 33, 10. p 384, n. p 34, n.
 धवित्र, p 180, n. धीन्द्रिय, p 35, 17.
 धातकी, p 115, 12. धीमत्, p 176, 5.
 धातु, p 85, 8. p 319, 68. धीर, p 170, 23. p 176, 5.
 धातुपुष्पिका, p 115, n. धीवर, p 64, 15.
 धात, p 3, 12. धीवरी, p 64, n.
 धातपुष्पिका, p 115, 12. धोषति, p 283, 25.
 धात्री, p 350, 178. धोषिव, p 192, 4.
 धाना, p 232, 47. धुत, p 280, 36.

- धुनि, p 69, n.
 धुनो, p 69, 30.
 धुरधर, p 236, 65.
 धुर, p 205, 23.
 धुरा, p 205, n.
 धुरीण, p 236, 65.
 धुर्य, p 236, 65.
 धुर्बह, p 236, 65.
 धुवित्र, p 180, 23.
 धुल्लुर, p 104, n.
 धुल्लूर, p 104, 58.
 धूत, p 28, 36.
 धूनी, p 69, n.
 धूपायित, p 284, 52.
 धूपित, p 284, 52.
 धूमकेतु, p 317, 61.
 धूमयोनि, p 16, 9.
 धूमल, p 37, 25.
 धूम्या, p 297, 42.
 धूम्याट, p 130, 16.
 धूम, p 37, 25.
 धूर्जटि, p 6, 28.
 धूर्त, p 104, 58. p 258, 44. p 270, 47.
 धूर्धर, p 236, n.
 धूर्ति, p 215, 66. n.
 धूर्तो, p 215, n.
 धूसर, p 37, 23.
 धुल्लूर, p 104, n.
 दति, p 321, 77.
 दट, p 265, 25.
 दद्या, p 264, n.
 दद्यामियात, p 264, 25.
 दद्याज, p 264, 25.
 दद्याि, p 22, 34.
 देनु, p 238, 71.
 देनुका, p 200, 4. p 302, 15.
 देनुव्या, p 238, 72.
 देनुक, p 235, 60.
 देवत, p 45, 1.
 दैतकौण्डेय, p 167, 14.
 दैरेय, p 236, 65.
 दैरितक, p 204, 16.
 द्याम, p 125, 32.
 धज, p 215, 67.
 धजिनो, p 210, 46.
 धनि, p 44, 1.
 धनित, p 282, 44.
 धस्त, p 284, 53.
 धाँक्ष, p 131, 20. p 363, 221.
 धान, p 44, 1.
 धान्त, p 56, 3.
 धुव, p 19, 21. p 87, 8. p 276, 22. p 181, 24.
 धुवा, p 13, 3.

- न, p 379, n.
 नकुच, p 100, n.
 नकुलोद्या, p 113, 3.
 नत्ता, p 377, 6.
 नत्ताक, p 168, 16.
 नत्तामाल, p 97, 28.
 नक्क, p 66, 21.
 नत्तत्र, p 20, 22. n.
 नत्तत्रमला, p 166, 8.
 नत्तत्रेश, p 18, 16.
 नख, p 159, 34. p 116, 17.
 नखर, p 159, 34.
 नखरा, p 159, n.
 नखी, p 116, n.
 नय, p 304, 20.
 नगज, p 200, n.
 नगर, p 77, n.
 नगरी, p 77, n. p 8, 40.
 नगैकस्, p 134, 33.
 नम, p 268, 39.
 नमज्ज, p 257, n.
 नमह्, p 257, 42.
 नमिका, p 139, 8. p 141, 17.
 नट, p 99, 37. p 250, n.
 नटन, p 47, 10.
 नटो, p 116, 17.
 नड p 124, 28. p 397, 33.
 नडमोन, p 65, n.
 नडसंहति, p 126, 33.
 नद्या, p 126, 33.
 नड्क, p 75, 9.
 नड्ल, p 75, 9.
 नत, p 381, 18. p 276, 20.
 नतनासिक, p 148, 45.
 नदो, p 68, 29.
 नदीमाहक, p 76, 12.
 नदोसर्ज, p 96, 25.
 ननंद, p 144, n.
 ननांद, p 144, 29.
 ननु, p 380, 14. p 373, 10.
 नन्दक, p 5, 24.
 नन्दन, p 8, 41.
 नन्दि, p 31, n.
 नन्दिष्ट, p 116, 16.
 नन्दोष्ट, p 116, 7.
 नन्द्यावर्त्त, p 80, 10.
 नपुंसकत, p 146, 39.
 नप्त, p 144, n.
 नप्पो, p 148, 29.
 नभ, p 15, n.
 नभस् p 368, 234. p 15, 1. n.
 p 29, 16.
 नभसङ्गम, p 134, 34.
 नभस्य, p 29, 17.
 नभस्यत्, p 12, 58.
 नभसित, p 284, 51.

नमस्कारो, p 119, 7.

नमस्मा, p 184, 34.

नमस्यित, p 284, 51.

नमुचिस्तूदन, p 8, 39.

नय, p 288, 9.

नयन, p 162, 44.

नर, p 137, 1.

नरक, p 59, 1.

नरपति, p 191, n.

नरवाहन, p 14, 64.

नर्तको, p 47, 8.

नर्तन, p 47, 10.

नर्मदा, p 69, 32.

नर्मन्, p 53, 32.

नल, p 125, 31.

नलकुवर, p 14, 65.

नलद, p 125, 30.

नलमोन, p 65, 18.

नलिन, p 71, 39.

नलिनो, p 71, 39.

नलो, p 116, 17.

नल्य, p 77, 18.

नव, p 278, 27.

नवदल, p 72, 43.

नवनीत, p 233, 52.

नवमालिका, p 103, 53.

नवसूतिका, p 238, 71.

नवाम्बर, p 167, 13.

नवोन, p 278, 27.

नवोद्धत, p 233, 52.

नय, p 278, 27.

नष्ट, p 218, 80.

नष्टवेष्टता, p 54, 33.

नष्टामि, p 190, 52.

नष्टेन्दुकला, p 26, 9.

नसा, p 161, n.

नस्तित, p 236, 63.

नस्या, p 161, n.

नस्योत, p 263, 63.

नहि, p 379, n.

ना, p 379, 11.

नाक, p 1, 1. p 298, 2.

नाकु, p 76, 14.

नाकुलो, p 192, 2.

नाग, p 56, n. p 200, 2. p 305, 22.

नागकेशर, p 101, n.

नागकेसर, p 101, 45.

नागजिहिका, p 246, 108.

नागर, p 230, 38.

नागरङ्ग, p 95, 18.

नागलोक्त, p 56, 1.

नागवला, p 113, 5.

नागवल्ली, p 114, 8.

नागसम्भव, p 246, 105.

नागसुगन्धा, p 112, n.

नागान्तक, p 5, 25.

नाथ, p 47, 10.

नाडि, p 154, n.

नाडिकेल, p 126, n.

नाडिचम, p 249, 8.

नाडो, p 154, 16. p 313, 45. p 225, 22.

नाडोवण, p 151, 5.

नाथवत्, p 262, 16.

नाद, p 44, 1.

नादेयो, p 93, 11. p 95, 18. p 113, 6.

नाना, p 376, 3.

नान्दिकर, p 267, n.

नान्दोकर, p 267, 38.

नान्दोवादिन्, p 267, 38.

नापित, p 250, 10.

नाभि, p 392, 20. p 172, n. p 205, 24. p 339, 139.

नाभो, p 205, n. p 339, 109.

नाम, p 374, 13.

नामधेय, p 40, 8.

नाय, p 288, 9.

नायक, p 161, 11.

नार, p 161, n.

नारक, p 59, 1.

नाराच, p 212, 55.

नाराचो, p 255, 32.

नारायण, p 3, 13. n.

नरायणी, p 109, 19.

नारिकेर, p 126, 34.

नारिकेल, p 126, n.

नारिकेलि, p 126, n.

नारिकेलो, p 126, n.

नारो, p 137, 2.

नारोकेल, p 126, n.

नार्यङ्ग, p 95, n.

नाल, p 245, n. p 71, n. p 225, 22.

नालो, p 71, n.

नाविक, p 63, 12.

नाथ, p 62, 10.

नाश, p 213, 85.

नासव्य, p 10, 47.

नासा, p 81, 13. p 161, 40.

नासिका, p 161, 40.

नासिको, p 10, n.

नास्तिकता, p 34, 13.

निःकासित, p 268, 39.

निःक्रामित, p 268, n.

निःप्रभ, p 283, 49.

निःशलाक, p 196, 22.

निःशेष, p 275, 14.

निःशेष्य, p 273, 5.

निःश्रेणि, p 82, 18.

निःश्रेणी, p 82, n.

- निःश्रेयस, p 34, 15.
 निःषम, p 380, 14.
 निःसरण, p 82, 19.
 निःस्व, p 270, 49.
 निकट, p 275, 16.
 निकर, p 135, 39.
 निकषेण, p 82, 19.
 निकष, p 255, 32.
 निकषा, p 381, 19.
 निकषात्मज, p 12, 55.
 निकस, p 255, n.
 निकाम, p 235, 57.
 निकाय, p 136, 42.
 निकार्य, p 79, 5.
 निकार, p 290, 15. p 295, 36.
 निकारण, p 218, 81.
 निकास, p 256, n.
 निकुञ्चक, p 242, 89.
 निकुञ्ज, p 85, 8.
 निकुम्भ, p 120, 10.
 निकुरम्, p 135, 40.
 निष्ठत, p 268, 41. p 270, 46.
 निष्ठति, p 53, 30.
 निष्ठर, p 272, 3.
 निकेतन, p 78, 4.
 निकोषक, p 93, 9.
 निष्ठा, p 44, 3.
 निष्ठाण, p 44, 3.
 निखिल, p 275, 14.
 निगड, p 202, 9.
 निगद, p 290, 12.
 निगम, p 77, 1. p 340, 142.
 निगाद, p 290, 12.
 निगार, p 296, 37.
 निगाल, p 203, 16.
 नियह, p 290, 13.
 नियारह, p 296, n.
 निघ, p 295, 36.
 निघस, p 234, 56.
 निघ्न, p 262, 16.
 निधिको, p 237, n.
 निघुल, p 100, 41. p 169, n.
 निघोल, p 169, 18.
 निघोली, p 169, n.
 निज, p 309, 34.
 नितम्ब, p 157, 25.
 नितम्बस्य, p 157, 26.
 नितम्बिनो, p 137, 3.
 नितान्त, p 13, 62.
 निव्य, p 13, 61.
 निदाह, p 30, 19. p 54, 33.
 निदान, p 32, 6.
 निदिप्रधका, p 108, 12.
 निदेश, p 197, 25.
 निद्रा, p 54, 36.
 निद्राण, p 266, 33.

- निमाज, p 266, 33.
 निमित्त, p 266, n.
 निधन, p 218, 85. p 336, 125.
 निधि, p 14, 67.
 निधुवन, p 190, 56.
 निध्यान, p 294, 31.
 निनद, p 44, 1.
 निनाद, p 44, 1.
 निन्दा, p 41, 14.
 निय, p 228, 32.
 निपठ, p 294, 29.
 निपाठ, p 294, 29.
 निषान, p 68, 26.
 निपुण, p 259, 4.
 निबर्हण, p 218, 81.
 निभ, p 256, 38.
 निभत, p 264, 25.
 निमित्त, p 322, 79.
 निमेष, p 27, 11.
 निम्न, p 64, 15.
 निम्नगा, p 69, 30.
 निम्न, p 100, 43.
 निम्नतर, p 92, 6.
 नियति, p 32, 6.
 तित्यन्त, p 206, 27.
 नियम, p 184, 37. p 188, 48.
 p 34, 14.
 नियामन, p 294, n.
 नियामक, p 63, 12.
 नियाम, p 63, n.
 नियुत, p 393, 24.
 नियुद्ध, p 216, 75.
 नियोज्य, p 251, 17.
 निरङ्कुश, p 262, n.
 निरन्तर, p 275, 15.
 निरय, p 59, 1.
 निरर्गज, p 279, 33.
 निरर्थक, p 278, 31.
 निरवयव, p 262, 15.
 निरसन, p 295, 31.
 निरस्त, p 212, 56.
 निराकारिण, p 265, 30.
 निराकृत, p 268, 40.
 निराकृति, p 189, 53. p 295, 31.
 निरामय, p 152, 8.
 निरोध, p 223, n.
 निरोध, p 223, 13. n.
 निरोध, p 290, n.
 निर, p 375, 14.
 निश्चेति, p 59, 2.
 निर्गन्धन, p 218, n.
 निर्गुण्डी, p 102, n.
 निर्गुण्डी, p 102, 49.
 निर्ययन, p 218, 82.
 निर्घोष, p 44, 1.
 निर्जर, p 1, 2.

- निर्जितेन्द्रियता, p 186, 43.
 निर्भर, p 85, 5.
 निर्णय p 34, 12.
 निर्णयित p 273, 5.
 निर्णयक, p 250, 10.
 निर्देश, p 199, 25.
 निर्दोष, p 261, n.
 निर्बन्ध, p 369, 238.
 निर्बन्धन, p 218, n.
 निर्भर, p 13, 62.
 निर्मद, p 200, 4.
 निर्मल, p 57, 6.
 निर्मलक, p 58, 9.
 निर्दन्त, p 262, n.
 निर्यात, p 201, 6.
 निर्यातन, p 335, 122.
 निर्यात, p 370, 238.
 निर्वर्धन, p 49, n.
 निर्वपण, p 182, 29.
 निर्वर्धन, p 294, 31.
 निर्वहण, p 49, 15.
 निर्वारण, p 282, 45. p 34, 15.
 निर्वार, p 282, 45.
 निर्वार, p 41, 13. p 326, 92.
 निर्वार, p 182, n.
 निर्वारण, p 218, 83.
 निर्वार्य, p 261, 213.
 निर्वारन, p 218, 82.
 निर्वार, p 283, 50.
 निर्वार, p 256, 39. p 362, 217.
 निर्वारण, p 56, 2.
 निर्वार, p 291, 17.
 निर्वारिन्, p 36, 20.
 निर्वार, p 79, 5.
 निर्वार, p 135, 39.
 निर्वार, p 224, 27.
 निर्वार, p 182, 30.
 निर्वार, p 188, 49. p 168, 15.
 निर्वार, p 168, n.
 निर्वार, p 168, n.
 निर्वार, p 199, 1.
 निर्वार, p 25, 4.
 निर्वार, p 181, n.
 निर्वार, p 252, n.
 निर्वार, p 79, 5.
 निर्वार, p 18, 15.
 निर्वार, p 218, 81.
 निर्वार, p 230, 41.
 निर्वार, p 281, 40.
 निर्वार, p 25, 6.
 निर्वार, p 25, 4.
 निर्वार, p 34, 12.
 निर्वार, p 82, n.
 निर्वार, p 82, n.
 निर्वार, p 212, 56.
 निर्वार, p 208, 37. n.

- निबद्ध, p 45, n.
 निबन्धा, p 78, 2.
 निबन्धर, p 62, 9.
 निबन्ध, p 84, 3.
 निबाद, p 45, 1. p 252, 20.
 निबादिन्, p 206, 27.
 निबुद्ध, p 218, 81.
 निम्ब, p 302, 14.
 निम्बला, p 142, 21.
 निम्बलो, p 142, n.
 निम्बासित, p 268, 39.
 निम्बुट, p 89, 13.
 निम्बुटि, p 115, 13.
 निम्बुम्भ, p 120, n.
 निम्बुह, p 89, 13.
 निम्बुम, p 293, 25.
 निम्बा, p 49, 15. p 312, 43.
 निम्बान, p 231, 44.
 निम्बोक्ता, p 296, 38.
 निम्बुर, p 43, 19. p 277, 25.
 निम्बुत्त, p 280, 37.
 निम्बुत्ति, p 296, 38.
 निम्बेव, p 296, n.
 निम्बेवा, p 296, n.
 निम्बात्त, p 259, 4.
 निम्बत्त, p 282, 45.
 निम्बत्त, p 283, 50.
 निम्बात्त, p 293, 24.
 निम्बुम्भ, p 200, 49.
 निम्बुवादि, p 167, 13.
 निम्बला, p 143, n.
 निम्बलो, p 143, n.
 निम्बर्ग, p 55, 38.
 निम्बर्ग, p 218, 82.
 निम्बल, p 276, 19.
 निम्बल, p 213, 57.
 निम्बाव, p 231, 49.
 निम्बन, p 44.
 निम्बान, p 44.
 निम्बन, p 21, 82.
 निम्बावा, p 6, 22.
 निम्बिसन, p 2, 81.
 निम्बोन, p 251, 16.
 निम्बव, p 42, 17. p 360, 210.
 निम्बाद, p 44, 1.
 निम्बात्त, p 256, 38.
 निम्ब, p 251, 16.
 निम्बिका, p 237, n.
 निम्बिको, p 237, n.
 निम्बो, p 276, n.
 निम्बेत्त, p 380, 17.
 निम्ब, p 135, 37.
 निम्बोद्भव, p 134, 34.
 निम्ब, p 81, 14.
 निम्ब, p 96, 22.
 निम्ब, p 61, 4.

- नील, p 37, 23.
 नीलकण्ठ, p 312, 42. p 133, 33.
 नीलकु, p 130, 13.
 नीललोहित, p 6, 28.
 नीला, p 37, n. p 133, n.
 नीलाकु, p 130, n.
 नीलाम्बर, p 4, 19.
 नीलाम्बुजम्बु, p 70, 37.
 नीलिका, p 103, 51.
 नीलिनो, p 108, 13.
 नीलो, p 108, 13. p 133, n.
 नीवाक, p 292, 23.
 नीवार, p 226, 25.
 नीवि, p 361, n. p 240, n.
 नीवो, p 240, 80. p 361, 214.
 नीष्ट, p 75, 8.
 नीश्वर, p 169, 20.
 नीहार, p 19, 19.
 नु, p 380, n. p 373, 9.
 नुति, p 41, 12.
 नुत्त, p 280, 37.
 नुत्र, p 280, 37.
 नूतन, p 278, 27.
 नूल, p 278, 27.
 नूद, p 96, 22.
 नून, p 374, 12. p 380, 16.
 नूपुर, p 166, 11.
 नृ, p 137, n.
 नृत्त, p 47, 10.
 नृप, p 191, 1. n.
 नृपति, p 191, n.
 नृपलक्ष्मण, p 199, 32.
 नृपसभ, p 394, n.
 नृपासन, p 198, 31.
 नृसेन, p 400, 40. n.
 नेत्र, p 162, 44. p 351, 182.
 नेत्राम्बु, p 162, 44.
 नेदिष्ठ, p 275, 18.
 नेपथ्य, p 164, 1.
 नेमि, p 68, 27. p 205, 24. p
 92, n.
 नेमिन्, p 92, n.
 नेमो, p 92, n. p 205, n.
 नैकभेद, p 279, 32.
 नैगम, p 239, 78.
 नैचिको, p 237, 67.
 नैपाखी, p 246, 109.
 नैमेय, p 240, 81.
 नैययोध, p 90, 18.
 नैर्ऋत, p 12, 56. n. p 15, 4.
 नैष्किक, p 192, 7.
 नैर्ऋक्षिक, p 208, 38.
 नो, p 379, 11.
 नो, p 62, 10.
 नोकादण्ड, p 63, 13.
 न्यक्, p 276, n.

न्यस, p 365, 227.

न्ययोध, p 328, 98.

न्ययोधी, p 107, 6.

न्यइ, p 276, n.

न्यहु, p 129, 10.

न्यच, p 276, 20.

न्यस्त, p 280, 38.

न्याद, p 234, 56.

न्याय, p 197, 24.

न्याय्य, p 197, 25.

न्यास, p 240, 81.

न्युह, p 390, 17.

न्युज, p 153, 12.

न्यू, p 337, 130.

यकलय, p 83, 20.

यक, p 282, 46.

यक्ष, p 27, 12. p 163, 49. p

364, 222. p 212, 55. p

134, n.

यक्षक, p 81, 14.

यक्षवि, p 24, 1. p 135, 36.

यक्षतो, p 24, n.

यक्षवार, p 81, 14.

यक्षभाग, p 201, 8.

यक्षमूल, p 135, 36.

यक्षस, p 134, n.

यक्षान्, p 26, 7.

यक्षिणी, p 25, 5.

यक्षिन्, p 134, 32.

यक्षन्, p 335, 123.

यक्ष, p 31, 1.

यक्षिल, p 75, 10.

यक्षेरुह, p 71, 40.

यक्षु, p 149, 48: n.

यक्षु, p 149, n.

यक्षि, p 86, 4. p 180, n. p

321, 74.

यक्षी, p 86, n.

यक्षम्यचा, p 109, 20.

यक्षम्यचा, p 109, n.

यचा, p 288, 8.

यक्षजन, p 137, 1.

यक्षता, p 218, 84.

यक्षत्, p 218, n.

यक्षदशी, p 26, 7.

यक्षम, p 45, 1.

यक्षरात्र, p 388, n.

यक्षलक्षण, p 39, 6.

यक्षशर, p 5, 20.

यक्षशाख, p 159, 32.

यक्षकुल, p 98, 32.

यक्षलिका, p 254, n.

यक्षार्थ, p 127, 1.

यक्षर, p 396, 31.

यक्षिका, p 386, 7.

- पट, p 81, n.
 पटचर, p 168, 16.
 पटल, p 81, 14. p 358, 203.
 पटलाप्रान्त, p 81, 14.
 पटभेदन, p 77, n.
 पटवासक, p 174, 41.
 पटह, p 46, 6. p 217, 76.
 पटि, p 168, n.
 पटी, p 168, n.
 पटु, p 122, 20. p 252, n.
 p 311, 42. p 267, n.
 पटुपर्णी, p 119, 3.
 पटोल, p 123, 20.
 पटोलिका, p 113, 6.
 पङ्क, p 390, 17.
 पङ्कन, p 77, n.
 पङ्कनो, p 77, n.
 पङ्किका, p 95, 21.
 पङ्कित, p 95, 21.
 पङ्कित, p 392, 21.
 पङ्कित, p 392, n.
 पण, p 242, 88. p 256, 39. p
 314, 49.
 पणायित, p 285, 59.
 पणित, p 285, 59.
 पणितय, p 240, 82.
 पण्ड, p 146, 39.
 पण्डित, p 176, 5.
 पण्य, p 240, 82.
 पण्यबोधिका, p 78, 2.
 पण्य, p 121, 15.
 पण्यजीव, p 339, 79.
 पतंग, p 134, 33.
 पतङ्ग, p 133 28.
 पतङ्गिका, p 133, 27.
 पतत्, p 134, 33.
 पतत्रिन, p 134, 33.
 पतत्रिन्, p 134, 33.
 पतङ्क, p 174, 40. p 392, 21.
 पतयालु, p 265, 27.
 पताका, p 215, 67.
 पताको, p 208, 39.
 पति, p 145, 35.
 पतिम्बरा, p 138, 7.
 पतिव्रता, p 138, 6.
 पतिवली, p 140, 12.
 पतङ्ग, p 172, n.
 पत्तन, p 77, 1.
 पति, p 208, 34. p 210, 48.
 पतिसंहति, p 208, 35.
 पत्रिन्, p 212, 55. p 134, 33.
 पलो, p 138, 5.
 पत्र, p 89, 14.
 पत्रङ्ग, p 172, n.
 पत्रपरशु, p 255, 33.
 पत्रपाया, p 165, 4.

यत्ररथ, p 134, 33.
 यत्रलेखा, p 170, 24.
 यत्राङ्ग, p 172, 33. p 247, 111.
 यत्राङ्गुलि, p 170, 24.
 यत्रिन्, p 134, 33. p 130, 15.
 यत्रोर्ण, p 99, 37.
 यद्य, p 76, n.
 यद्यन, p 76, n.
 यधिक, p 195, 17.
 यधिका; 195, n.
 यधिकी, p 195, n.
 यधिन्, p 76, n.
 यद, p 156, n. p 327, 96.
 यदग, p 208, 34.
 यदति, p 76, n.
 यदवी, p 76, 15.
 यदाजि, p 208, 34.
 यदाति, p 208, 34.
 यदातिक, p 208, 34.
 यदिक, p 208, 35.
 यद्, p 208, 35.
 यदति, p 76, 15.
 यदती, p 76, n.
 यद्य, p 200, n.
 यद्यक, p 201, 7.
 यद्यचादिनी, p 120, 11.
 यद्यनाभ, p 4, 13.
 यद्यनाभि, p 4, n.

यद्यपत्र, p 120, 11.
 यद्यराग, p 243, 93.
 यद्या, p 5, 22. p 120, 11.
 यद्याकर, p 68, 28.
 यद्याट, p 120, 13.
 यद्यालया, p 5, 22.
 यद्यिन्, p 200, 3.
 यद्यिनौ, p 71, 39. p 200, n.
 यद्य, p 366, 31.
 यद्या, p 76, 15.
 यनस, p 100, 41.
 यनयित, p 285, 59.
 यनित, p 285, 59.
 यन्न, p 284, 53.
 यन्नग, p 58, 8.
 यन्नगाशन, p 5, 25.
 ययस्, p 60, 3. p 233, 51. p 368, 235.
 ययस्य, p 233, 51.
 ययोधर, p 347, 165.
 यरंशत, p 274, n.
 यरंसहस्र, p 274, n.
 यरःशत, p 274, 13. n.
 यरःशता, p 274, 13.
 यरःसहस्र, p 274, n.
 यरःसहस्र, p 382, n.
 यर, p 355, 193. p 193, 11.
 यरजात, p 252, 18.

- परजित, p 252, n.
 परतन्त्र, p 262, 16.
 परपिण्डाद, p 263, 20.
 परम्भत, p 131, 19.
 परम्भत्, p 131, 20.
 परम, p 379, 12.
 परमात्र, p 181, 23.
 परमेष्ठिन्, p 3. 11.
 परम्पराक, p 181, 25.
 परवत्, p 262, 16.
 परगु, p 213, 60.
 परश्वध, p 213, 60.
 परश्वस्, p 382, 22.
 परस्वध, p 213, n.
 पराक्रम, p 216, 71. p 340, 141.
 पराग, p 90, 17. p 305, 22.
 पराङ्मुख, p 266, 33.
 पराक्षित, p 252, 18.
 पराचीन, p 266, 33.
 पराजय, p 217, 80.
 पराजित, p 218, 80.
 पराधोन, p 262, 16.
 परात्र, p 263, 20.
 पराभूत, p 218, 80.
 पराय, p 382, 20.
 परायण, p 286, 2.
 परारि, p 382, n.
 परार्थ, p 273, 7.
 पराशरिन्, p 185, n.
 पराशरी, p 185, n.
 परासन, p 218, 81.
 परासु, p 218, 85.
 परास्मिन्दिन्, p 253, 25.
 परि, p 155, n.
 परिकर, p 347, 167.
 परिकर्मन्, p 169, 22.
 परिक्रम, p 291, 16.
 परिक्रिया, p 292, 20.
 परिक्षिप्त, p 280, 37.
 परिखा, p 68, 29.
 परियह, p 210, 47. n. p 370, 239.
 परिष, p 307, 28. p 213, 59.
 परिघातन, p 213, 59.
 परिचय, p 292, 23.
 परिचर, p 207, 30.
 परिचर्या, p 184, 34.
 परिचार्य, p 180, 20.
 परिचारक, p 251, 17.
 परिणत, p 282, 46.
 परिणय, p 191, 56.
 परिणाम, p 291, 15.
 परिणाय, p 258, 46.
 परिणाह, p 168, 16.
 परितस्, p 379, 13.
 परित्राण, p 287, 5.

- परिधान, p 240, 81.
 परिदेवन, p 42, 16.
 परिधान, p 196, 18.
 परिधि, p 22, 34. p 328, 99.
 परिधिष्य, p 207, 30.
 परिपण, p 240, 80.
 परिपंथिन्, p 193, 11.
 परिपाठि, p 184, n.
 परिपाठो, p 184, 36.
 परिप्लव, p 173, 38.
 परिपेल, p 117, n.
 परिपेजव, p 117, 19.
 परिप्लव, p 277, 24.
 परिप्लव, p 370, 241.
 परिभय, p 50, 22.
 परिभाव, p 50, 22.
 परिभाषण, p 42, 15.
 परिभूत, p 284, 56.
 परिमल, p 36, 19. p 290, 13.
 परिमम, p 294, 30.
 परिवलव, p 30, n.
 परिवर्जन, p 218, 82.
 परिवर्त, p 240, n. p 30, n.
 परिवादिनी, p 45, 3.
 परिवापित, p 279, 35.
 परिवार, p 348, n.
 परिवाह, p 62, n.
 परिविति, p 190, 55.
 परिदृष्ट, p 261, 11.
 परिदृष्टि, p 190, n.
 परिदृष्टि, p 190, n.
 परिवेष्ट, p 190, 55.
 परिवेष्ट, p 22, n.
 परिवेष्ट, p 22, 34.
 परिव्याध, p 93, 11. p 100, 41.
 परिव्याज, p 185, 41.
 परिव्याजक, p 185, n.
 परिव्याज, p 178, 14.
 परिव्याज, p 252, n.
 परिव्याज, p 252, n.
 परिव्याज, p 164, 3.
 परिव्याज, p 164, 2.
 परिव्याज, p 202, n.
 परिव्याज, p 294, 30.
 परिव्याज, p 76, 14.
 परिव्याज, p 292, 20.
 परिव्याज, p 184, n. p 292, 21.
 परिव्याज, p 252, 18.
 परिव्याज, p 252, n.
 परिव्याज, p 202, 10.
 परिव्याज, p 173, 38.
 परिव्याज, p 173, n.
 परिव्याज, p 256, 39.
 परिव्याज, p 260, 7.
 परिव्याज, p 258, n.
 परिव्याज, p 50, n.

परोरम्भ, p 294, n.
 परोवर्त, p 240, 81.
 परोवाद, p 41, 13.
 परोवाय, p 337, 132.
 परोवार, p 348, 171.
 परोवाह, p 62, 10. n.
 परोचि, p 183, 31.
 परोसर्था, p 292, n.
 परोसार, p 292, 21.
 परोहास, p 53, 32.
 पख, p 124, n.
 पखत्, p 382, 20. n.
 पखघ, p 43, 19. p 273, n.
 पखस्, p 124, 27. n.
 पखेत, p 218, 85.
 पखेतराज, p 11, 53.
 पखेता, p 59, n.
 पखेष्टका, p 238, 71.
 पखैधित, p 252, 18.
 पखोत्त, p 278, n.
 पखोष्टी, p 132, n.
 पखोष्ठी, p 132, 26.
 पखैटिन्, p 93, n.
 पखैटी, p 93, 13. n.
 पख्जनी, p 109, 20.
 पख्जन्य, p 342, 148.
 पख्य, p 94, 10. p 89, 14.
 पख्यभाला, p 79, 6.

पखांस, p 165, 60.
 पखी, p 70, n.
 पख्यङ्ग, p 174, 39.
 पख्यङ्गन, p 184, 35.
 पख्यन्तभू, p 76, 14.
 पख्यय, p 184, 36.
 पख्यवस्था, p 292, 21.
 पख्यात्त, p 235, 57.
 पख्यात्ति, p 287, 5.
 पख्याय, p 184, 36.
 पख्युद्वन, p 220, 3.
 पख्यवस्था, p 183, 31.
 पख्वत्, p 84, 1.
 पख्वन्, p 124, 27. p 335, 124.
 पख्वंसन्धि, p 26, 7.
 पख्ण, p 156, n.
 पख्ण्वा, p 156, 20.
 पख, p 241, 86. p 358, 204.
 पखगण्ड, p 249, 6.
 पखङ्गवा, p 109, 17.
 पखल, p 154, 14.
 पखलगु, p 121, 13.
 पखाल, p 225, 22.
 पखाम, p 89, 14. p 122, 20.
 p 37, n.
 पखिकी, p 140, 12.
 पखित, p 147, 41.
 पखिता, p 140, n.

पक्ष्म, p 174, 39.

पक्ष्म, p 89, 14.

पक्ष्म, p 68, 28.

पक्ष्म, p 293, 24.

पक्ष्म, p 12, 58. p 293, 24.

पक्ष्म, p 58, 8.

पक्ष्म, p 9, 42.

पक्ष्म, p 187, 44.

पक्ष्म, p 64, 16.

पक्ष्म, p 129, 11.

पक्ष्म, p 6, 25.

पक्ष्म, p 296, 39.

पक्ष्म, p 238, 74.

पक्ष्म, p 372, 4.

पक्ष्म, p 51, 25.

पक्ष्म, p 278, 30.

पक्ष्म, p 225, 66.

पक्ष्म, p 139, 11.

पक्ष्म, p 215, n.

पक्ष्म, p 135, 38.

पक्ष्म, p 202, n.

पक्ष्म, p 202, n.

पक्ष्म, p 7, 36.

पक्ष्म, p 8, 41.

पक्ष्म, p 227, 27.

पक्ष्म, p 231, 42. p 247, 109.

पक्ष्म, p 187, n.

पक्ष्म, p 5, 23.

पाटल, p 223, 15. p 37, 25.

पाटला, p 90, 20. p 99, 35.

पाटलि, p 99, 35.

पाटली, p 199, n.

पाठ, p 294, 29.

पाठा, p 106, 3.

पाठिन्, p 105, 60.

पाठीन, p 65, 18.

पाडङ्ग, p 378, 7.

पाणि, p 159, 32.

पाणिग्रहीती, p 138, 5.

पाणियहण, p 190, n.

पाणिपीडन, p 190, 56.

पाण्ड, p 37, 23.

पाण्डुकम्बलिन्, p 205, 22.

पाण्डुर, p 36, 22.

पाताल, p 56, 1. p 353, 204.

पातुक, p 265, 27.

पात्र, p 62, 8. p 181, 24. p

239, 33.

पात्रगुग, p 384, n.

पाथस्, p 60, 4.

पाद, p 156, 22. p 85, n. p

242, 90. p 326, 92.

पादकटक, p 167, 11.

पादयहण, p 185, 40.

पादय, p 87, 5.

पादसौट, p 50, 3.

धादाय, p 156, 22.
 धादाकद, p 166, 11.
 धादान, p 208, 35. n.
 धादातिक, p 208, 34. n.
 धादाविक, p 208, n.
 धादुका, p 254, 30.
 धाद्य, p 183, 32.
 धाद्या, p 183, n.
 धानपात्र, p 257, 43.
 धानभाजन, p 228, 32.
 धानोद्य, p 61, 4.
 धानोद्यशजिका, p 79, 7.
 धान्य, p 195, 17.
 धाप, p 31, 1.
 धापचेली, p 100, 3.
 धापपन्, p 31, 1.
 धामन्, p 150, 4.
 धामा, p 150, n.
 धावस्त, p 171, 30. p 181, 23.
 धाद्यु, p 157, 24.
 धाद्य, p 241, 85.
 धार, p 62, 8. n. p 244, n.
 धारत, p 244, n.
 धारद, p 244, 100.
 धारद्वय्योपदेश, p 178, 12.
 धारशौक, p 203, 13. n.
 धारदधिक, p 208, 38.
 धारशौक, p 203, n.

धारल्लेख, p 143, 24.
 धारापत, p 130, n.
 धारापार, p 60, n.
 धारावत, p 130, 14.
 धारावताधि, p 121, 15.
 धारावार, p 60, 1.
 धाराशरिन्, p 185, 41. n.
 धाराशरी, p 185, n.
 धारिकाक्षिन्, p 186, 41.
 धारिजातक, p 9, 45. p 92, 6.
 धारितया, p 165, 4.
 धारिपात्रक, p 84, 3.
 धारिपात्रिक, p 22, 33.
 धारिपत्र, p 277, 24.
 धारिभन, p 92, 6.
 धारिभनक, p 98, 33.
 धारिभाष, p 115, 14.
 धारिषद, p 6, 31. n.
 धारिषद, p 6, n.
 धारिष, p 6, n.
 धारिहार्य, p 166, 8.
 धारिष्य, p 42, 14.
 धारिष्व, p 191, 1.
 धारिष्वी, p 7, 33.
 धारिष्वीनन्दन, p 7, 35.
 धारिष्व, p 158, 30. p 297, 41.
 धारिष्वभाग, p 201, 8.
 धारिष्वि, p 156, 20.

पाणि, p 156, 23.
 पाणिंयाह, p 193, 10.
 पालघ, p 125, 32.
 पालङ्गी, p 114, n.
 पालङ्ग, p 114, 9. n.
 पालाह, p 37, 24.
 पालि, p 214, 61. n.
 पालिन्दी, p 111, n.
 पालिन्धो, p 111, 27.
 पालो, p 114, n.
 पावक, p 10, 50.
 पाण्, p 163, 49.
 पाशक, p 258, 45.
 पाशिन, p 12, 56.
 पाशुपत, p 105, 62.
 पाशुपाल्य, p 220, 2.
 पाश्या, p 384, n.
 पावण्ड, p 187, 44.
 पावाण, p 84, 4.
 पावाणदारण, p 255, 34.
 पिक, p 131, 19.
 पिक, p 38, 25.
 पिकल, p 22, 33. p 38, 25.
 पिकला, p 38, n.
 पिचण्ड, p 158, n.
 पिचिण्ड, p 158, 28.
 पिचिण्डवत्, p 391, 18.
 पिचिण्डिल, p 148, 44.

पिचु, p 246, 106.
 पिचुतल, p 246, n.
 पिचुमर्द, p 100, 43.
 पिचुल, p 95, 20. p 246, n.
 पिचट, p 246, 106.
 पिच्, p 134, 31.
 पिच्चा, p 97, 27.
 पिच्छिल, p 232, 46.
 पिच्छिला, p 97, 27.
 पिञ्ज, p 218, 84.
 पिञ्जर, p 396, n.
 पिञ्जल, p 215, 67.
 पिट, p 227, 26.
 पिटक, p 151, 4. p 24, 30.
 पिटका, p 151, n.
 पिठर, p 228, 31.
 पिठरी, p 228, n.
 पिण्ड, p 244, 98. p 391, 18.
 पिण्डक, p 171, 30.
 पिण्डगोस, p 245, n.
 पिण्ड, p 205, n.
 पिण्डिका, p 205, 24.
 पिण्डो, p 205, n.
 पिण्डोत्तक, p 98, 33.
 पिण्डोर, p 246, n.
 पिण्या, p 221, n.
 पितरै, p 146, 37.
 पितामह, p 3, 11. p 145, 33.

- पितामहो, p 145, n.
 पितृ, p 144, 28.
 पितृकानन, p 219, n.
 पितृदान, p 182, 30.
 पितृपाति, p 15, 4. p 11, 53.
 पितृपितृ, p 145, 33.
 पितृप्रसू, p 24, 3.
 पितृवन, p 219, 87.
 पितृवसति, p 219, n.
 पितृथ, p 144, 31.
 पित्त, p 153, 13.
 पित्तत, p 134, 34.
 पिधान, p 18, 14.
 पिनङ्ग, p 207, 33.
 पिनस, p 150, n.
 पिनाक, p 6, 30. p 302, 14.
 पिनाकिन्, p 6, 27.
 पिपासा, p 234, 55.
 पिपीलिका, p 386, 8.
 पिप्पल, p 91, 1.
 पिप्पलि, p 108, n.
 पिप्पली, p 108, 15.
 पिप्पलीमूल, p 247, 111.
 पिङ्गु, p 149, 49.
 पिप्याल, p 94, 15.
 पिस्त, p 153, 11.
 पिशङ्ग, p 38, 25.
 पिशङ्गी, p 38, n.
 पिशाच, p 2, 6.
 पिशित, p 154, 14.
 पिशुन, p 170, 26.
 पिशुना, p 117, 21.
 पिशुक, p 232, 48.
 पिशुप, p 76, n.
 पिशुपचन, p 228, 32.
 पिशात, p 174, 41.
 पीठ, p 174, 40.
 पीडन, p 217, 78.
 पीडा, p 59, 3.
 पीत, p 37, 24.
 पीतक, p 245, 104.
 पीतदारु, p 98, 34.
 पीतजु, p 100, 40.
 पीतन, p 170, 25. p 92, 7.
 पीतसालक, p 96, 24.
 पीता, p 230, 41.
 पीताम्बर, p 4, 14.
 पीति, p 202, 11.
 पीतिन्, p 202, n.
 पीन, p 274, 10.
 पीनस, p 150, 2.
 पीनेधो, p 238, 72.
 पीयूष, p 234, 54. n. p 9, 44.
 पीलु, p 92, 9. p 355, 195.
 पीलुपर्णी, p 106, 2.
 पीवर, p 274, 10.

धीवरलनी, p 238, 72.

धुंखनी, p 139, 10.

धुखर, p 252, n.

धुखर, p 252, n.

धुखर, p 252, 20.

धुख, p 390, 17.

धुख, p 204, 18.

धुख, p 136, 42.

धुठकिनी, p 71, n.

धुठमेदन, p 77, 1.

धुठो, p 401, 42.

धुखरोक, p 16, 5. p 301, 11.

p 71, 41.

धुखरोक, p 4, 14.

धुखर, p 116, 15.

धुख, p 125, 29.

धुखर, p 103, 52.

धुख, p 31, 4. p 346, 162.

धुखर, p 184, 37.

धुखजन, p 12, 56.

धुखजनेवर, p 14, 65.

धुखभूमि, p 74, 8.

धुखार, p 395, n.

धुखिनी, p 133, 27.

धुख, p 143, 27.

धुखनी, p 134, n.

धुखिनी, p 143, n.

धुखो, p 143, n.

धुखो, p 146, 37.

धुखधुखर, p 376, 1.

धुखर, p 375, 14.

धुखर, p 159, n.

धुखर, p 121, 14.

धुखर, p 159, 34.

धुखर, p 142, 23.

धुखर, p 92, 6.

धुख, p 137, 1.

धुखर, p 208, 40.

धुख, p 94, 14. p 352, 185. p 77, n.

धुखर, p 378, 7.

धुखर, p 82, 16.

धुखर, p 8, 37.

धुखर, p 138, n.

धुखर, p 138, 6.

धुखर, p 373, n.

धुखर, p 324, 86.

धुखर, p 373, 7. p 383, n.

धुखर, p 274, 13.

धुख, p 375, 15.

धुखर, p 242, n. p 39, 6.

धुखर, p 277, n.

धुखर, p 277, n.

धुखर, p 277, 26.

धुखर, p 39, 5.

धुखर, p 77, n.

पुरी, p 77, 1.
 पुरीतत्, p 155, 17.
 पुरीष, p 155, 19.
 पुरु, p 274, 13.
 पुरुष, p 32, 7. p 137, 1.
 पुरुषोत्तम, p 4, 16.
 पुरुङ्गव, p 8, 37.
 पुरोग, p 208, 40.
 पुरोगम, p 209, 40.
 पुरोगामिन्, p 209, 40.
 पुरोधस्, p 192, 5.
 पुरोभागिन्, p 270, 46.
 पुरोहित, p 192, 5.
 पुर, p 77, 1.
 पुलाक, p 299, 5.
 पुलिन, p 62, 9.
 पुलोमजा, p 8, 40.
 पुषित, p 282, 46.
 पुष्कर, p 132, n. p 15, 1. p 60,
 4. p 71, 41.
 पुष्कराक्ष, p 132, n.
 पुष्करिणी, p 68, 27.
 पुष्कल, p 273, 8.
 पुरु, p 282, 46.
 पुष्य, p 90, 19.
 पुष्यक, p 14, 66.
 पुष्यकेतु, p 245, 103.
 पुष्यदन्त, p 16, 5.

पुष्यधनु, p 5, n.
 पुष्यधन्वन्, p 5, 21.
 पुष्यफल, p 91, 2.
 पुष्यरथ, p 204, 19.
 पुष्यरस, p 90, 17.
 पुष्यलिङ्, p 133, 29.
 पुष्यवत्, p 26, 10.
 पुष्यवती, p 142, 20.
 पुष्यसमय, p 29, 18.
 पुष्याञ्जन, p 245, n.
 पुष्य, p 20, 23.
 पुग, p 126, 34. p 304, 21.
 पुजा, p 184, 34.
 पुजित, p 239, 47.
 पुज्य, p 259, 5.
 पुत्, p 226, 23. p 273, 5.
 पुतना, p 100, 39.
 पुतिक, p 97, 28.
 पुतिकरज, p 97, 28.
 पुतिकरञ्ज, p 97, n.
 पुतिका, p 123, n.
 पुक्ताक, p 99, 34. p 100, 40.
 पुक्तिगन्धि, p 36, 21.
 पुतिफलो, p 108, 14.
 पुप, p 232, 48.
 पुपणी, p 97, 27.
 पुपित, p 283, 48.
 पुपुष, p 137, 1. p 32, n.

सुखं, p 275, 15.

सुखकुम्भ, p 199, 32.

सुखमा, p 26, n.

सुखमासो, p 26, n.

सुखिमासो, p 26, n.

सुखिमा, p 26, 7.

सुख, p 182, 27.

सुख, p 339, 136. n.

सुख, p 275, n. p 273, 30. p

339, n.

सुखज, p 147, 43.

सुखदेव, p 2, 7.

सुखपर्वत, p 84, 2.

सुखार, p 382, 20.

सुखसुख, p 382, n.

सुख, p 22, 31.

सुख, p 96, 22.

सुखा, p 117, 21.

सुखि, p 288, 9.

सुखा, p 41, 10.

सुखना, p 210, 46.

सुख, p 376, 3.

सुखपर्वत, p 107, 11.

सुखगामता, p 184, 37.

सुखगामिका, p 33, 9.

सुखगुन, p 252, 16. p 331, 108.

सुखमिध, p 282, 43.

सुखी, p 73, n.

सुखी, p 73, n.

सुख, p 229, 37. p 274, 10.

सुख, p 135, 38. p 232, 47.

सुखेमन्, p 65, 17.

सुख, p 274, 10.

सुखी, p 73, 1.

सुखीका, p 116, 13.

सुख, p 57, 6.

सुखि, p 149, 48.

सुखिपर्वत, p 107, n.

सुख, p 61, 6. n. p 129, n.

सुख, p 61, n. p 129, n.

सुखता, p 12, n.

सुखतो, p 129, n.

सुख, p 212, 54.

सुखद, p 12, 57.

सुखदान्य, p 181, 23.

सुख, p 158, 29.

सुख, p 203, 14. p 297, 41.

सुखि, p 149, n.

सुखिपर्वत, p 107, 11.

सुख, p 130, 15.

सुख, p 254, 30.

सुखी, p 401, 42.

सुखी, p 254, n.

सुख, p 234, n. p 9, n.

सुख, p 275, 15.

सुख, p 252, 19. p 359, 207.

- पेङ्गि, p 135, n.
 पेणो, p 135, 37.
 पेणोकोष, p 135, n.
 पेवल, p 252, n.
 पेसल, p 252, n.
 पेठर, p 231, 45.
 पैढखसेय, p 143, 25.
 पैढखसीय, p 143, 25.
 पैन्न, p 189, 50.
 पैयुव, p 9, n.
 पैशाच, p 2, n.
 पैगण्ड, p 148, 46.
 पैटगल, p 124, 28.
 पैटा, p 140, 15.
 पैत, p 135, 38.
 पैतकी, p 123, n.
 पैतवणिज्, p 63, 12.
 पैतवाह, p 63, 12.
 पैताधान, p 65, 19.
 पैतिका, p 123, n.
 पैती, p 135, n.
 पैचिन्, p 144, n.
 पैत्री, p 144, 29.
 पैण्डर्य, p 116, n.
 पैर, p 125, 32.
 पैरख, p 278, 30.
 पैख, p 160, 38.
 पैखी, p 160, n.
 पैरोगव, p 227, 27.
 पैर्यमास, p 188, 47.
 पैर्यमी, p 26, n.
 पैर्यमासो, p 26, 7.
 पैलख्य, p 14, 64.
 पैलि, p 232, 47.
 पैच, p 28, 15.
 पैख्यक, p 245, 103.
 प्रकाण्ड, p 32, 5. p 88, 10.
 प्रकाम, p 235, 57.
 प्रकार, p 346, 164.
 प्रकाश, p 23, 36.
 प्रकीर्णक, p 198, 31.
 प्रकीर्ण्य, p 97, 28.
 प्रकृति, p 32, 7. p 55, 37.
 प्रकोष्ठ, p 159, 31.
 प्रक्रिया, p 198, 31.
 प्रकण, p 44, 3.
 प्रकाण, p 44, 3.
 प्रक्षेदना, p 213, n.
 प्रक्षेदन, p 212, n.
 प्रक्षेडना, p 212, 55.
 प्रगण्ड, p 159, 31.
 प्रगतजानु, p 148, n.
 प्रगतजानुक, p 149, 47.
 प्रगल, p 264, 25.
 प्रगाह, p 313, 47.
 प्रगुण, p 276, 21.

प्रगे, p 381, 19.

प्रयह, p 219, 87. p 370, 239.

प्रयाह, p 370, 239,

प्रयीव, p 398, 35.

प्रग्र, p 273, 7.

प्रघण, p 81, 12.

प्रघाण, p 81, 12.

प्रघक्र, p 214, 64.

प्रघजावित, p 266, 32.

प्रघुक्र, p 392, 20.

प्रघुर, p 274, 12.

प्रघेतस्, p 12, 56.

प्रघोदनी, p 108, 12.

प्रघ्दघट, p 169, 18.

प्रघ्न, p 41, n.

प्रघ्न, p 81, 14.

प्रघ्दिक्ता, p 151, 6.

प्रजन, p 293, 25.

प्रजविन्, p 209, 41.

प्रजा, p 309, 34.

प्रजाता, p 141, 16.

प्रजापति, p 3, 12.

प्रजापती, p 144, 30.

प्रह, p 176, n. p 148, n.

प्रहा, p 140, 12.

प्रहान, p 335, 125.

प्रहु, p 148, 47.

प्रडोन, p 135, 37.

प्रणय, p 293, 25. p 343, 153.

प्रणव, p 39, 4. p 47, n.

प्रणद, p 41, n.

प्रणाद, p 41, 11.

प्रणाल, p 70, n.

प्रणाली, p 70, 35.

प्रणिधि, p 194, 13. p 329, 102.

प्रणिहित, p 280, 36.

प्रणीत, p 232, 45. p 180, 19.

प्रणुत, p 285, 59.

प्रण्येय, p 264, 25.

प्रतति, p 88, n.

प्रतन, p 277, 26.

प्रतज्ञ, p 160, 36.

प्रतानिनी, p 88, 9.

प्रताप, p 196, 20.

प्रतापस्, p 105, 61.

प्रति, p 372, 6.

प्रतिकर्म्मन्, p 164, 1.

प्रतिकाश, p 256, n.

प्रतिकास, p 256, n.

प्रतिकूल, p 279, 33.

प्रतिष्ठति, p 256, 36.

प्रतिष्ठाह, p 272, 3.

प्रतिक्षिप्त, p 268, 42.

प्रतियह, p 210, 47. p 174, n.

प्रतियाह, p 174, 40.

प्रतिघा, p 51, 26.

प्रतिज्ञातन, p 218, 83.
 प्रतिज्ञाया, p 256, 36.
 प्रतिज्ञागर, p 294, 28.
 प्रतिज्ञात, p 285, 58.
 प्रतिज्ञान, p 34, 14.
 प्रतिदान, p 240, n.
 प्रतिधान, p 44, 4.
 प्रतिनिधि, p 256, 36.
 प्रतिपत्, p 38, 10.
 प्रतिपद्, p 24, 1. p 26, n.
 प्रतिपन्न, p 285, 57.
 प्रतिपादन, p 182, 29.
 प्रतिबद्ध, p 258, 41.
 प्रतिबन्ध, p 294, 27.
 प्रतिबिम्ब, p 256, 36.
 प्रतिभय, p 50, 20.
 प्रतिभान्वित, p 264, 25.
 प्रतिभू, p 258, n.
 प्रतिमा, p 256, 36.
 प्रतिमान, p 201, 7. p 256, 36.
 प्रतिमुक्त, p 207, 33.
 प्रतिपल, p 331, 109.
 प्रतिपातना, p 256, 36.
 प्रतिरोधक, p 253, n.
 प्रतिरोधिन्, p 253, 25.
 प्रतिवचन, p 41, n.
 प्रतिवाक्य, p 41, 10.
 प्रतिविम्ब, p 256, 36.

प्रतिविधा, p 109, 18.
 प्रतिपासन, p 295, 34.
 प्रतिष्ठा, p 150, n.
 प्रतिष्ठाय, p 150, 2.
 प्रतिश्रय, p 344, 155.
 प्रतिश्रव, p 34, 14.
 प्रतिश्रुत्, p 44, 4.
 प्रतिश्रुत, p 285, n.
 प्रतिरुम्भ, p 294, 27.
 प्रतिसर, p 349, 176.
 प्रतिसोरा, p 169, 22.
 प्रतिष्ठाय, p 150, n.
 प्रतिखन, p 44, n.
 प्रतिहत, p 268, 41.
 प्रतिहार, p 250, n.
 प्रतिहास, p 104, 57.
 प्रतीक, p 156, 21. p 299, 7.
 प्रतीकार, p 217, 79.
 प्रतीकाश, p 256, n.
 प्रतीकास, p 256, 38.
 प्रतीची, p 15, 3.
 प्रतीत, p 323, 84. p 261, 9.
 प्रतीपदर्शिनौ, p 137, 2.
 प्रतीर, p 61, 7.
 प्रतीहार, p 81, 16. p 348,
 172, p 192, 6.
 प्रतीहारिन्, p 348, 172.
 प्रतीहास, p 104, n.

प्रतापी, p 78, 3.

प्रत, p 277, 26.

प्रत्यक्षपर्वी, p 107, 7.

प्रत्यक्षेणी, p 107, 6.

प्रत्यक्ष, p 278, 28.

प्रत्यय, p 278, 27.

प्रत्यय, p 383, n.

प्रत्यन्त, p 74, 7.

प्रत्यन्तपञ्चैत, p 85, 7.

प्रत्यय, p 342, 149.

प्रत्ययित, p 194, 13.

प्रत्ययिता, p 194, n.

प्रत्ययिन्, p 193, 11.

प्रत्यवसित, p 285, 60.

प्रत्याख्यात, p 268, 40.

प्रत्याख्यान, p 295, 31.

प्रत्यादिष्ट, p 268, 40.

प्रत्यादेश, p 295, 31.

प्रत्यालोढ, p 212, 53.

प्रत्यासर, p 210, n.

प्रत्यासार, p 210, 47.

प्रत्याहार, p 291, 16.

प्रत्युक्कम, p 293, 26.

प्रत्युक्कान्ति, p 293, n.

प्रत्युक्, p 24, n.

प्रत्युक्, p 24, 2.

प्रत्युक्, p 24, n.

प्रथम, p 341, 146. p 278, 30.

प्रथा, p 288, 9.

प्रथित, p 261, 9.

प्रथुक, p 135, n.

प्रथरा, p 347, 166.

प्रथिक, p 16, n.

प्रथीप, p 174, 40.

प्रथीपन, p 58, 10.

प्रदेश, p 159, n.

प्रदेशन, p 197, 27.

प्रदेशनी, p 159, 32.

प्रदेशिनी, p 159, n.

प्रदेश, p 25, 6.

प्रथुक्, p 5, 20.

प्रथाव, p 217, 79.

प्रथन, p 216, 72.

प्रथान, p 192, 5. p 32, 7. p 335, 125.

प्रथि, p 205, 24.

प्रथ, p 307, 29.

प्रथद, p 156, 22.

प्रथा, p 79, 7.

प्रथात, p 84, 4.

प्रथितामह, p 145, 33.

प्रथितामही, p 145, n.

प्रथुनाड, p 120, n.

प्रथुनाड, p 120, n.

प्रथुनाड, p 120, 12.

प्रथौखरोक, p 116, 15.

प्रकुल, p 87, 7.
 प्रबन्धकल्पना, p 40, 6.
 प्रवाल, p 243, 93. p 359, 206.
 प्रबोधन, p 170, 23.
 प्रभञ्जन, p 12, 58.
 प्रभव, p 360, 212.
 प्रभा, p 23, 35.
 प्रभाकर, p 22, 30.
 प्रभात, p 24, 3.
 प्रभात, p 196, 20.
 प्रभिन्न, p 200, 4.
 प्रभु, p 261, 11.
 प्रभूत, p 274, 12.
 प्रभृष्टक, p 173, 37.
 प्रमथस्, p 260, n.
 प्रमथ, p 6, 31.
 प्रमथन, p 218, 83.
 प्रमथाधिय, p 6, 27.
 प्रमद, p 31, 2.
 प्रमदवन, p 86, 3.
 प्रमदा, p 137, 3.
 प्रमदावन, p 86, n.
 प्रमनस्, p 260, 7.
 प्रमा, p 289, 10.
 प्रमाथ, p 316, 56.
 प्रमातामह, p 145, n.
 प्रमाद, p 53, 30.
 प्रमापथ, p 218, 81.

प्रमापन, p 218, n.
 प्रमिति, p 289, 10.
 प्रमोत, p 181, 26. p 218, 86.
 प्रमोला, p 55, 37.
 प्रमुख, p 273, 6.
 प्रमुदित, p 284, 52.
 प्रमेह, p 151, n.
 प्रमेद, p 31, 2.
 प्रयत, p 187, 44.
 प्रयत्न, p 232, 45.
 प्रयाम, p 292, 23.
 प्रयुज्जार्थ, p 293, n.
 प्रयोगार्थ, p 100, 40.
 प्रलम्ब, p 4, 18.
 प्रलय, p 30, 22. p 54, 33.
 प्रलाप, p 42, 16.
 प्रवण, p 316, 59.
 प्रवयण, p 222, n.
 प्रवयस्, p 147, 42.
 प्रवह, p 273, 7.
 प्रवक्षिका, p 40, 6.
 प्रवह, p 219, 18.
 प्रवहण, p 204, 20.
 प्रवह्नि, p 40, n.
 प्रवह्नि, p 40, 6. n.
 प्रवह्नी, p 40, n.
 प्रवारण, p 283, 3.
 प्रवाल, p 46, 7.

प्रवाह, p 291, 18.
 प्रवाषण, p 218, 81.
 प्रवाहिका, p 151, 6.
 प्रविश्याति, p 294, 28.
 प्रविदारण, p 216, 72.
 प्रविश्लेष, p 292, 20.
 प्रवीण, p 260, 4.
 प्रवृत्ति, p 40, 8. p 291, 18.
 प्रवृद्ध, p 277, 26.
 प्रवेक, p 273, 26.
 प्रवेणि, p 202, n. p 264, 49.
 प्रवेणी, p 202, 10.
 प्रवेष्ट, p 158, 31.
 प्रवृत्त, p 278, 31.
 प्रवृत्त, p 41, 10.
 प्रवृत्ति, p 22, n.
 प्रवृत्त, p 293, 25.
 प्रवृत्त, p 85, 5.
 प्रवृत्त, p 264, 25.
 प्रवृत्त, p 236, 63.
 प्रवृत्त, p 238, 70.
 प्रवृत्त, p 64, 27.
 प्रवृत्तता, p 19, 18.
 प्रवृत्ता, p 257, 40.
 प्रवृत्तेरा, p 257, n.
 प्रवृत्त, p 217, 7.
 प्रवृत्त, p 292, 23.
 प्रवृत्त, p 214, 64.

प्रवृत्ति, p 214, n.
 प्रवृत्ति, p 214, n.
 प्रवृत्त, p 289, 10. p 360, 210.
 प्रवृत्तवन्दन, p 89, 15.
 प्रवृत्त, p 279, 33.
 प्रवृत्त, p 379, 10.
 प्रवृत्त, p 18, 18.
 प्रवृत्त, p 164, 1. p 174, n.
 प्रवृत्तनी, p 164, 1.
 प्रवृत्त, p 164, 2.
 प्रवृत्त, p 214, n. p 122, 18.
 प्रवृत्ति, p 266, 31.
 प्रवृत्त, p 260, 9.
 प्रवृत्ति, p 290, 14.
 प्रवृत्त, p 330, 107.
 प्रवृत्त, p 367, 231. p 144, 29.
 प्रवृत्त, p 141, 16.
 प्रवृत्ति, p 289, 10.
 प्रवृत्तिका, p 141, 10.
 प्रवृत्त, p 59, 3.
 प्रवृत्त, p 90, 17. p 336, 125.
 प्रवृत्त, p 220, n. p 280, 38. p
 160, 36.
 प्रवृत्त, p 156, 23.
 प्रवृत्ति, p 160, n.
 प्रवृत्त, p 227, 26. p 46, n.
 प्रवृत्त, p 46, 7.
 प्रवृत्त, p 84, 4.

- प्रस्ताव, p 293, 24.
 प्रथ, p 242, 89. p 85, 5. p 325, n.
 प्रथमुच्य, p 105, 59.
 प्रस्थान, p 214, 63.
 प्रस्ताव, p 155, 18.
 प्रसेद, p 54, n.
 प्रहर, p 25, 6.
 प्रहरण, p 204, n. p 211, 50.
 प्रहस्त, p 160, 35.
 प्रहि, p 68, 26.
 प्रहेलि, p 40, n.
 प्रहेलिका, p 40, 6.
 प्रह्लन्न, p 284, 52.
 प्रांशु, p 275, 19.
 प्राक्, p 380, 16.
 प्राकार, p 78, 3.
 प्राकृत, p 251, 16.
 प्रग्वंश, p 178, 15.
 प्रायहर, p 273, 7.
 प्राघार, p 289, 10.
 प्राच्, p 383, n.
 प्राची, p 15, 3.
 प्राचीन, p 78, n.
 प्राचीना, p 106, 3.
 प्राचीनावीत, p 188, 49.
 प्राचीर, p 78, 3.
 प्राच्य, p 74, 7.
 प्राजन, p 222, 12.
 प्राजित, p 206, 27.
 प्राज्ञ, p 176, 5.
 प्राज्ञा, p 140, 12. p 33, n.
 प्राज्ञी, p 140, 12. p 176, n.
 प्राज्य, p 274, 12.
 प्राङ्निवाक, p 192, 5.
 प्राण, p 12; 59.
 प्राणिन्, p 33, 8.
 प्रातर, p 381, 19.
 प्रातिहार, p 250, n.
 प्रातिहारक, p 250, n.
 प्रातिहारिक, p 250, 11.
 प्राथमकल्पिक, p 177, 10.
 प्रादेश, p 159, 34.
 प्रादेशन, p 182, 29.
 प्राध्वन, p 377, 4.
 प्रान्तर, p 77, 17.
 प्राप्त, p 280, 36. p 284, 54.
 प्राप्तपक्षल, p 218, 85.
 प्राप्तरूप, p 338, 134.
 प्राप्ति, p 320, 71.
 प्राभृत, p 197, 27.
 प्राय, p 189, 52. p 344, 155.
 p 380, 17.
 प्रायस्, p 410, 17.
 प्रालम्ब, p 173, 37.
 प्रालम्बिका, p 165, 6.

- भाष्य, p 19, 20.
 भाष्य, p 169, 19.
 भाष्य, p 168, 15. n.
 भाष्य, p 168, n.
 भाष्य, p 30, 19.
 भाष्य, p 30, n.
 भाष्य, p 106, 5.
 भाष्य, p 214, n.
 भाष्य, p 214, 61.
 भाष्य, p 206, 25.
 भाष्य, p 236, 64.
 भाष्य, p 80, 9.
 भाष्य, p 208, 38.
 भाष्य, p 222, n.
 भाष्य, p 25, 3.
 भाष्य, p 145, 35. p 272, 3.
 भाष्य, p 96, 22. p 128, 9.
 भाष्य, p 99, 36. p 225, 20.
 भाष्य, p 52, 27.
 भाष्य, p 267, 36.
 भाष्य, p 94, n.
 भाष्य, p 287, 4.
 भाष्य, p 284, 52.
 भाष्य, p 31, 2.
 भाष्य, p 283, 48.
 भाष्य, p 33, 10. p 365, 226.
 भाष्य, p 205, 21.
 भाष्य, p 280, 36.
 भाष्य, p 59, 2. p 218, 85. p 317, 62.
 भाष्य, p 378, 8.
 भाष्य, p 52, n.
 भाष्य, p 52, 27.
 भाष्य, p 265, 61.
 भाष्य, p 251, n.
 भाष्य, p 251, n.
 भाष्य, p 251, 17.
 भाष्य, p 181, 25.
 भाष्य, p 181, 26.
 भाष्य, p 204, 17.
 भाष्य, p 129, n.
 भाष्य, p 20, 24.
 भाष्य, p 65, 18.
 भाष्य, p 29, 17.
 भाष्य, p 93, 13. p 96, 24.
 भाष्य, p 117, 20. p 4, 34.
 भाष्य, p 127, 3. p 306, 25.
 भाष्य, p 127, 3.
 भाष्य, p 340, 140. p 127, n.
 भाष्य, p 90, 18.
 भाष्य, p 155, 17.
 भाष्य, p 155, n.
 भाष्य, p 97, 29.
 भाष्य, p 204, 16.
 भाष्य, p 283, 48.
 भाष्य, p 288, 9.

प्रात, p 285, 60.

फझिका, p 107, 8.

फटा, p 58, n.

फण, p 58, n.

फणम्, p 58, n.

फणा, p 58, 9.

फणिज्जक, p 105, 59.

फणिन्, p 58, 7.

फर, p 213, n.

फल, p 240, 80. p 89, 15. p

126, 35. p 213, 58.

फलक, p 213, 58.

फलकपाणि, p 208, 39.

फलयहि, p 87, n.

फलत्रिक, p 247, 112.

फलपूर, p 105, 59.

फलवत्, p 87, 7.

फलस, p 100, n.

फलाध्यक्ष, p 97, 26.

फलिन्, p 87, 7.

फलिन, p 87, 7.

फलिनी, p 99, 36. p 118, 2.

फलेयहि, p 87, 6.

फलेरुहा, p 99, 35.

फल्गु, p 273, 6.

फरगुन, p 28, n.

फाखित, p 231, 43.

फाख, p 282, 44.

फाल, p 223, 13. p 167, 12.

फारगुन, p 28, 15.

फारगुनिक, p 28, 15.

फुल्ल, p 87, 8.

फेन, p 246, 105.

फेनिल, p 93, 12.

फेरव, p 128, 5.

फेर, p 128, 5.

फेलक, p 235, n.

फेजा, p 235, 56.

फेजि, p 235, n.

बण, p 288, n.

बड, p 268, 48. p 282, 44.

बड्डी, p 254, n.

बध, p 218, 84.

बधिर, p 149, 48.

बधु, p 139, n.

बधू, p 329, 104. p 139, n.

बधूटो, p 139, n.

बधोयत्, p 269, 44.

बध्य, p 269, 45.

बन्धक, p 328, 100.

बन्धको, p 159, 10.

बन्धन, p 197, 26.

बन्धनालय, p 219, 87.

बन्धनी, p 238, n.

बन्धुसम्म, p 201, 9.

बन्धु, p 145, 34.

बन्धुजीवक, p 103, 53.

बन्धुता, p 145, 35.

बन्धुर, p 276, 19.

बन्धुल, p 143, 26.

बन्धूक, p 103, 53.

बन्धूर, p 276, n.

बन्ध, p 87, 7.

बन्ध्या, p 237, 69.

बभ्रु, p 349, 172.

बल, p 210, 46. p 4, 19. p

356, 197. p 216, 70.

बलज, p 309, 33.

बलजा, p 309, 33.

बलन, p 4, n.

बलभद्र, p 4, 18.

बलभद्रिका, p 121, 16.

बलयित, p 231, 40.

बलवत्, p 148, 44.

बलविन्यास, p 210, 47.

बला, p 110, 25.

बलालार, p 217, 77.

बलाराति, p 7, 38.

बलि, p 356, n.

बलिध्वंसिन, p 4, 16.

बलिसद्वन्, p 56, 1.

बली, p 356, n.

बलीवर्द, p 235, 59.

बध्कघणो, p 238, n.

बर्हिर्मख, p 2, n.

बर्हिर्मख, p 2, n.

बा, p 374, 11.

बाण, p 104, n.

बाणा, p 104, 55.

बाधा, p 59, 3.

बान्धकिनेय, p 143, 26.

बान्धव, p 145, 34.

बाल, p 147, 42. p 114, 10.

p 162, 46. p 359, 207. p

203, 14.

बालगर्भिणो, p 238, 70.

बालतनय, p 98, 30.

बालदलक, p 98, n.

बालधि, p 204, 18.

बालपत्र, p 98, n.

बालहस्त, p 204, 18.

बाला, p 147, n.

बालेय, p 239, 78. p 107, 8.

बालेयशक p 107, 8.

बाल्य, p 146, 40.

बोभत्स, p 369, 236.

बुक्का, p 154, n.

बुक्कन्, p 154, n.

बुक्का, p 154, 15.

बुक्कायमांस, p 154, n.

बुक्ती, p 154, n.

बुद्ध, p 329, n. p 2, 8, p 285, 57.

बुद्धि, p 33, 10.

बुद्धिद, p 391, 19.

बुध, p 2, n. p 329, 103. p 21, 27. p 176, 4.

बुधित, p 285, 57.

बुभुक्षा, p 234, 54.

बुभुक्षित, p 263, 20.

बुध, p 225, n.

बुस, p 225, 22.

बूक्ता, p 154, n.

बूक्ता, p 154, n.

बुक्ता, p 154, n.

बुक्ता, p 154, n.

बुद्धि, p 154, n.

बुद्धि, p 8, n.

बुद्धिरक, p 303, 16.

बुद्धि, p 285, 62.

बेल, p 110, 24.

बेल, p 90, n.

बोधकर, p 215, 65.

बोधि, p 91, n.

बोधिदुम, p 91, 1.

ब्रतति, p 319, n.

ब्रह्मचारिन्, p 175, 3. p 186, 42.

ब्रह्मण्य, p 96, 22.

ब्रह्मल, p 189, 51.

ब्रह्मदर्भा, p 120, 10.

ब्रह्मदारु, p 96, 22.

ब्रह्मन्, p 3, n. p 333, 117.

ब्रह्मपुत्र, p 58, 11.

ब्रह्मभूय, p 189, 51.

ब्रह्मवर्चस, p 184, 35.

ब्रह्मविन्दु, p 185, 38.

ब्रह्माणी, p 6, n.

ब्रह्मसारुज्य, p 189, 51.

ब्रह्मसू, p 5, 22.

ब्रह्माञ्जलि, p 185, 38.

ब्रह्मासन, p 185, 39.

ब्रह्मण्य, p 175, 4.

ब्रह्मण्यविका, p 107, 8.

ब्रह्मण्यो, p 107, 8.

ब्राह्मी, p 38, 1. p 6, 31. p 118, 3.

ब्राह्म, p 189, 50.

भ, p 20, 22.

भक्त, p 233, 48.

भक्तक, p 263, 20.

भक्ति, p 285, 60.

भक्त्यकार, p 227, 28.

भग, p 157, 27. p 306, 27.

भगन्दर, p 151, 7.

भगवत्, p 3, 8.
 भगिनी, p 144, 29.
 भग्यो, p 144, n.
 भङ्ग, p 61, 5.
 भङ्गा, p 225, 20.
 भङ्गि, p 386, 8.
 भङ्गमान, p 197, 24.
 भट, p 207, 29.
 भटिञ्ज, p 231, 45.
 भट्टारक, p 48, 13.
 भट्टिनी, p 48, 13.
 भण्डाकी, p 112, 2.
 भण्डिर, p 101, n.
 भण्डिरी, p 107, n.
 भण्डिल, p 101, 44.
 भण्डो, p 107, 9.
 भण्डोर, p 101, n.
 भण्डोरो, p 107, 9.
 भण्डोल, p 101, n.
 भद्र, p 31, 3.
 भद्रक, p 272, n.
 भद्रकुम्भ, p 199, 32.
 भद्रदारु, p 98, 34.
 भद्रघण्टी, p 94, 16.
 भद्रपदा, p 20, n.
 भद्रबलल, p 4, n.
 भद्रसुक्तक, p 124, 25.
 भद्रयव, p 102, 47.

भद्रवल, p 4, n.
 भद्रवला, p 122, 18.
 भद्रश्री, p 172, 32.
 भद्रासन, p 198, 31.
 भय, p 50, 21.
 भयङ्कर, p 50, 20.
 भयदुत, p 269, 42.
 भयानक, p 50, 20.
 भर, p 13, 61. p 242, n.
 भरण, p 256, 39.
 भरण्य, p 256, 39.
 भरण्यभुज्, p 263, 19.
 भरण्या, p 256, n.
 भरत, p 250, 12.
 भरतवर्ध, p 74, n.
 भरद्वाज, p 130, 15.
 भर्ग, p 6, 29.
 भर्ग्य, p 6, n.
 भर्त्तदारिक, p 48, n.
 भर्त्त, p 145, 35.
 भर्त्तेशरक, p 48, 12.
 भर्त्तेशरिका, p 48, 13.
 भर्त्सन, p 42, 14.
 भर्म्मान्, p 243, 95.
 भक्त, p 392, 21. p 127, 4.
 भक्तातक, p 96, n.
 भक्तातकी, p 96, 23.
 भक्तक, p 127, n.

- भक्तक, p 127, n.
 भव, p 6, 30. p 359, 208.
 भवन, p 80, 11.
 भवानो, p 6, 32.
 भविक, p 31, 4.
 भवित, p 265, 29.
 भविष्य, p 265, 29.
 भय, p 31, 4. p 403, n.
 भया, p 403, n.
 भयक, p 252, 22.
 भयता, p 255, 33.
 भयमगन्धिनी, p 114, 8.
 भयमगर्भा, p 101, 43.
 भयन, p 320, 72.
 भा, p 23, 35.
 भाग, p 242, 90.
 भागधेय, p 197, 27. p 32, 6.
 भागिनेय, p 145, 32.
 भागिनी, p 48, n.
 भागिनेयो, p 145, n.
 भागोरयो, p 60, 31.
 भाग्य, p 32, 6.
 भाङ्गोन, p 221, n.
 भाजन, p 229, 33.
 भाण्ड, p 229, 33.
 भाद, p 29, 17.
 भादपद, p 29, 17.
 भादपदा, p 20, 24.
 भातु, p 22, 32. p 22, 35. p 330, 107.
 भाभिनी, p 137, 4.
 भार, p 242, 87.
 भारत, p 250, n. p 74, 6.
 भारती, p 38, 1.
 भारद्वाज, p 130, n.
 भारद्वाजी, p 113, 4.
 भारद्वाह, p 254, 30.
 भारद्वाह, p 251, 15.
 भारिक, p 251, 15.
 भारिन्, p 251, n.
 भार्गव, p 21, 26.
 भार्गो, p 107, 8.
 भार्या, p 138, 6.
 भार्यापत्नी, p 146, 38.
 भासुक, p 127, n.
 भासूक, p 127, 4.
 भाव, p 43, 12. p 50, 21. p 360, 209.
 भावबोधक, p 50, 21.
 भावित, p 232, 46.
 भाविनी, p 137, 3.
 भावुक, p 31, 4.
 भाव, p 23, 53.
 भावा, p 38, 1.
 भावित, p 38, 1.
 भाव्य, p 393, 31.

- भास्त्र, p 23, n.
 भास्त्रर, p 22, 30.
 भास्त्र, p 22, 30.
 भिच्छा, p 287, 6. p 265, 226.
 भिच्छु, p 175, 3. p 185, 41.
 भिच्छुको, p 143, 26.
 भित्त, p 18, 17.
 भित्ति, p 78, 4.
 भिदु, p 9, n.
 भिदु, p 287, 5.
 भिदर, p 9, 42.
 भिदिर, p 9, n. p 276, 21.
 भिन्दिपाल, p 213, 59.
 भिन्न, p 279, 32. p 283, 50.
 भिन्ना, p 50, n.
 भिवज्, p 152, 8.
 भिष्मा, p 233, n.
 भिष्मिका, p 233, n.
 भिष्मिटा, p 233, n.
 भिष्मिष्ठा, p 233, n.
 भिस्मा, p 233, 48.
 भस्मटा, p 233, 49.
 भिस्मा, p 233, 48.
 भिस्मिटा, p 233, n.
 भिस्मिष्ठा, p 233, n.
 भौ, p 50, 21.
 भौत, p 50, n.
 भौति, p 50, 21.
 भौम, p 50, 20. p 6, 30.
 भौर, p 137, 3. p 264, 26.
 भौरक, p 264, 26.
 भौरपञ्चो, p 109, 19.
 भौलु, p 137, n.
 भौलुक, p 265, 26.
 भौघण, p 50, 20.
 भौष, p 50, 20.
 भौषसू, p 69, 31.
 भुक्त, p 285, 60.
 भुक्तसमुज्जित, p 235, 56.
 भुम्, p 276, 21. p 281, 40.
 भुज, p 158, 31.
 भुजग, p 57, 6.
 भुजङ्ग, p 57, 6.
 भुजङ्गभुज्, p 133, 30.
 भुजङ्गम, p 57, 6.
 भुजङ्गाक्षी, p 112, 3.
 भुजशिरस्, p 158, 29.
 भुजा, p 158, n.
 भुजान्वर, p 158, 28.
 भुजिष्य, p 251, 17.
 भुवन, p 60, 3.
 भू, p 73, 2. n.
 भूत, p 2, 6. p 256, n. p 284, 54. p 322, 80.
 भूतकेश, p 247, 111.
 भूतवास, p 100, 39.

भूतवेशी, p 103, 51.
 भूतात्मन्, p 331, 108.
 भूति, p 7, 31.
 भूतिक, p 300, 8.
 भूतेश, p 6, 26.
 भूदार, p 127, 2.
 भूदेव, p 175, 3.
 भूनिम्ब, p 119, 8.
 भूष, p 191, 1.
 भूपदो, p 102, 50.
 भूपाल, p 191, n.
 भूमत्, p 318, 63.
 भूमन्, p 274, n.
 भूमि, p 73, 2.
 भूमिजबुका, p 95, 18.
 भूमिदेव, p 175, n.
 भूमिपाल, p 191, n.
 भूमिस्थ, p 220, 1.
 भूमो, p 73, n.
 भूयस्, p 274, 13.
 भूयिष्ठ, p 274, 13.
 भूरि, p 274, 13. p 352, n.
 भूरिफोना, p 120, 9.
 भूरिमाय, p 128, 5.
 भूरुण्डो, p 102, 50.
 भूर्ज, p 97, 26.
 भूषण, p 164, n.
 भूषा, p 164, 2.

भूषित, p 164, 2.
 भूषण, p 265, 29.
 भूषण, p 125, 32.
 भकुटि, p 55, n.
 भकुटो, p 55, n.
 भग, p 20, n.
 भगु, p 84, 4. p 21, n.
 भङ्ग, p 130, 16.
 भङ्गरजस्, p 121, n.
 भङ्गराज, p 121, 17.
 भङ्गराजन्, p 121, n.
 भङ्गार, p 199, 32.
 भङ्गारी, p 133, 28.
 भतक, p 251, 15.
 भति, p 256, 38.
 भतिभुज, p 251, 15.
 भय, p 251, 17.
 भया, p 256, 38.
 भय, p 13, 62.
 भेक, p 67, 24.
 भेकी, p 67, 24.
 भेद, p 196, 20.
 भेदित, p 283, 50.
 भेरी, p 46, 6.
 भेषज, p 150, 1.
 भैल, p 187, 46.
 भैरव, p 50, 19.
 भैषज्य, p 150, 1.

भाग, p 210, n. p 305, 24.

भागवत्, p 320, n.

भागवती, p 320, 72.

भागिन्, p 58, 8.

भागिनी, p 138, 5.

भाजन, p 234, 55.

भास्, p 378, 7.

भौम, p 21, 27.

भौरिक, p 192, 7.

भंण, p 197, 23.

भकुण, p 47, n.

भकुस, p 47, 11.

भकुटि, p 55, 37.

भकुटो, p 55, 37.

भम, p 34, 13. p 61, 6. p 288, 9.

भमर, p 133, 29.

भमरक, p 163, 47.

भमि, p 288, 9.

भष्ट, p 284, 53.

भाजिष्णु, p 164, 2.

भक्षरो, p 146, 36.

भाटज, p 146, 36.

भाटजाया, p 144, 30. p 146, 36.

भाटभगिनी, p 146, 36.

भाटय, p 146, n.

भात्रीय, p 846, 36.

भान्ति, p 34, 13.

भाष्ट, p 228, 30.

भुकुंस, p 47, 11.

भुकुटो, p 55, 37.

भूण, p 146, 39.

भू, p 162, 43. p 384, n.

भूकुंस, p 47, 11.

भूकुटि, p 55, 37. n.

भूकुटो, p 55, n.

भूण, p 314, 48.

भेष, p 197, 23.

मकर, p 66, 20.

मकरध्वज, p 5, 21.

मकरन्द, p 90, 17.

मकुट, p 164, 3.

मकुर, p 174, n.

मकुष्टक, p 224, n.

मकुष्टक, p 224, 17.

मकुलक, p 120, n.

मच्छिका, p 133, 26. p 399, n.

मख, p 178, 13.

मगध, p 215, 65. n.

मघवन, p 7, 36. n.

मघवान्, p 7, n.

मकुर, p 174, n.

मंछु, p 376, 2.

मङ्गल, p 31, 3.

- मङ्गल्यक, p 224, 17.
 मङ्गल्या, p 171, 28.
 मन्त्रिणा, p 32, 5.
 मञ्जु, p 88, 12.
 नञ्जुषा, p 254, n.
 मञ्च, p 65, n.
 मञ्च, p 174, 39.
 मञ्जरि, p 89, 13.
 मञ्जरी, p 89, n.
 मञ्जिष्ठा, p 107, 9.
 मञ्जोर, p 166, 11.
 मञ्जु, p 272, 2.
 मञ्जुल, p 272, 2.
 मञ्जुषा, p 254, 30.
 मठ, p 79, 8.
 मडु, p 47, 8.
 मणि, p 243, 94.
 मणिक, p 228, 31.
 मणिवन्ध, p 159, 32.
 मणी, p 243, n.
 मण्ड, p 233, 49. p 98, 32.
 मण्डन, p 164, 3. p 265, 29.
 मण्डना, p 385, n.
 मण्डप, p 80, 9.
 मण्डज, p 22, 34. p 18, 17. p
 16, 7. p 210, n.
 मण्डलक, p 151, 5.
 मण्डलाय, p 213, 57.
 मण्डलेश्वर, p 191, 2.
 मण्डहारक, p 250, 10.
 मण्डित, p 164, 1.
 मण्डूक, p 67, 24.
 मण्डूकपर्णी, p 99, 37.
 मण्डूकपर्णी, p 107, 9.
 मण्डूर, p 244, 99.
 मतङ्गज, p 200, 2.
 मतङ्गिका, p 32, 5.
 मति, p 33, 10.
 मत्त, p 200, 4. p 284, 52.
 264, 23.
 मत्तकाशिनो, p 137, 4.
 मत्तकाशिणी, p 137, n.
 मत्तकासिनो, p 137, n.
 मत्स्य, p 65, n.
 मत्सर, p 349, 174.
 मत्स्यो, p 65, n.
 मत्स्य, p 65, 17. n.
 मत्स्यण्डो, p 231, 43.
 मत्स्यधानो, p 64, 16.
 मत्स्यपित्त, p 106, 4.
 मत्सरङ्ग, p 134, n.
 मत्स्यवेधन, p 64, 16.
 मत्स्यवेधनो, p 64, n.
 मत्स्याक्षो, p 118, 3.
 मद्यित, p 234, 53.
 मद, p 200, 5. p 326, 94.

मदकल, p 200, 3.

मदन, p 5, 20. p 98, 33. p
104, 58.

मदस्थान, p 257, 41.

मदिरा, p 257, 40.

मदिरागृह, p 79, 8.

मदोक्त, p 200, 3.

महु, p 134, 34.

महुर, p 65, 19.

महुरसो, p 67, n.

मय, p 257, 40.

मम, p 45, n.

मधु, p 246, 108, p 257, 41,
p 330, 105. p 28, 15. p
119, 7. p 92, n.

मधुक, p 29, n. p 215, n. p
111, 28.

मधुकर, p 133, 29.

मधुक्रम, p 257, 41.

मधुद्रुम, p 92, 8.

मधुप, p 133, 29.

मधुपर्णिका, p 94, 16. p 108,
13.

मधुपर्णी, p 106, 1.

मधुपायिन, p 133, n.

मधुमल्लिका, p 133, 26.

मधुमाध्वीक, p 257, n.

मधुयष्टिका, p 111, 28.

मधुर, p 35, 18. p 355, 193.

मधुरक, p 119, 8.

मधुरसा, p 106, 2. p 111, 26,

मधुरा, p 122, 17.

मधुरिका, p 110, 23,

मधुरिपु, p 4, 15.

मधुलिह, p 133, 29.

मधुवार, p 257, 41.

मधुवत, p 133, 29.

मधुश्रियु, p 93, 12,

मधुश्रेयो, p 106, 2.

मधुकील, p 92, 8.

मधुसवा, p 119, n.

मधुच्छिद्य, p 246, 108.

मधूलक, p 92, 8.

मधूलिका, p 106, 2.

मथ, p 158, 30. p 47, 9. p
346, 163.

मथदेश, p 74, 7,

मथम, p 45, 1. p 158, 30. p
74, 7.

मथमा, p 139, 8. p 159, 33.

मथा, p 139, n.

मथाङ्ग, p 25, 3.

मध्वासव, p 257, 41.

मनःशिल, p 246, n.

मनःशिला, p 246, 108,

मनःसिखा, p 246, n.

मनैसिकार, p 33, n.
 मनसिज, p 5, 21.
 मनस्, p 33, 9.
 मनस्कार, p 33, 11.
 मनाक्, p 378, 8.
 मनित, p 285, 57.
 मनीषा, p 33, 10.
 मनीषिन्, p 176, 5.
 मनुज, p 137, 1.
 मनुषी, p 137, n.
 मनूष्य, p 137, 1.
 मनुष्यधर्म्मन्, p 14, 64.
 मनोगुप्ता, p 246, 108.
 मनोज, p 5, n.
 मनोजव, p 261, 13.
 मनोजवस, p 261, n.
 मनोज्ञ, p 272, 2.
 मनोज्ञा, p 246, n.
 मनोरथ, p 52, 27.
 मनोरम, p 272, 2.
 मनोद्धत, p 268, 41.
 मनोहर, p 272, n.
 मनोहारिन्, p 272, n.
 मनोह्रा, p 246, 108.
 मन्तु, p 197, 26.
 मन्त्र, p 348, 169.
 मन्त्राख्यात, p 176, 7.
 मन्त्रिन्, p 192, 4.

मय, p 239, 74.
 मयदण्डक, p 239, 74.
 मयनी, p 239, 75.
 मय्यर, p 209, 40.
 मय्यान्, p 239, 74.
 मन्द, p 252, 19. p 327, 97.
 मन्दगामिन्, p 209, 40.
 मन्दाकिनी, p 9, 44.
 मन्दाक्ष, p 51, 23.
 मन्दार, p 105, 61. p 9, 45. p 92, 6.
 मन्दास्य, p 51, n.
 मन्दिर, p 79, 5. p 352, 186.
 मन्दुरा, p 79, 7.
 मन्दोष्ण, p 23, 36.
 मद्र, p 45, 2.
 मन्मथ, p 5, 20. p 91, 1.
 मन्त्रा, p 154, 16.
 मन्त्र, p 51, 25. p 344, 155.
 मन्त्रन्तर, p 30, 22.
 मण्डक, p 224, n.
 मण्डक, p 224, 17.
 मय, p 239, 75.
 मयक, p 224, n.
 मयु, p 14, 66.
 मयुक्क, p 224, n.
 मयूख, p 22, 34. p 304, 19.
 मयूर, p 111, 30. p 134, 30.

- मधुरक, p 244, 101. p 107, 7. मलयज, p 172, 32.
 मधुरोक्तुदेर, p 402, n. मला, p 116, n.
 मरकत, p 243, 92. मलिन, p 272, 4.
 मरु, p 218, 85. मलिनो, p 142, 20.
 मरिच, p 229, n. मलिमुच, p 253, 25.
 मरोच, p 229, 36. ममीमल, p 272, 4.
 मरोचि, p 22, 35. मल्ल, p 392, 21.
 मरोचिका, p 23, 37. मल्लिक, p 132, 24.
 मरु, p 347, 165. p 74, 5. मल्लका, p 192, 50.
 मरुत्, p 12, 58. p 317, 61. n. मल्लिकाञ्ज, p 132, n.
 मरुत, p 317, 61. n. मपित, p 230, n.
 मरुत्व, p 7, 36. मसि, p 387, n.
 मरुन्माला, p 117, 21. मसी, p 387, 10.
 मरुवक, p 98, 33. p 105, 59. मसुर, p 224, n.
 मर्कट, p 127, 3. मसुरा, p 224, n.
 मर्कटक, p 129, 13. मसूर, p 224, 17.
 मर्कटी, p 97, 29. p 106, 5. मसूरविदला, p 111, 27.
 मर्त्य, p 137, 1. मधूरा, p 224, n.
 मर्द्दन, p 292, 22. मरण, p 232, 46.
 मर्द्दल, p 47, 8. मकर, p 124, 26.
 मर्द्दित, p 280, n. मकरिन्, p 185, 41.
 मर्ग, p 396, 30. मल, p 162, n.
 मर्मर, p 44, 2. मल्लक, p 162, 46.
 मर्मस्तम्भ, p 279, 33. मलिष्क, p 154, 16.
 मर्यादा, p 197, 26. मसु, p 234, 54.
 मल, p 155, 16. p 357, 199. मह, p 367, n. p 55, 38.
 मलदूषित, p 272, 4. महत्, p 274, 10.
 मलष्ट, p 100, 42. महती, p 320, 72.

- महस्, p 367, 133. n.
 महाकन्द, p 121, 14.
 महाकुल, p 175, 2.
 महाक, p 239, 75.
 महाजाली, p 113, 5.
 महादेव, p 6, 28.
 महाधन, p 137, 14.
 महानस, p 227, 27.
 महामात्र, p 192, 5.
 महायज्ञ, p 178, 14.
 महारजत, p 243, 95.
 महारजन, p 246, 107.
 महारण्य, p 83, 1.
 महाराजक, p 2, n.
 महाराजिक, p 2, 5.
 महारौरव, p 59, 1.
 महाशय, p 259, 3.
 महाशूरी, p 140, 13.
 महाश्वेता, p 111, 29.
 महासहा, p 119, 4. p 104, 54.
 महासेन, p 7, 34.
 महि, p 73, n.
 महिध, p 84, n.
 महिर, p 22, n.
 महिला, p 99, 35. p 137, 2.
 महिष, p 128, 4.
 महिषी, p 128, n. p 138, 5.
 महो, p 73, 3.
- महोक्षित, p 191, 1.
 महोध, p 84, 1.
 महोधर, p 84, n.
 महोरुह, p 87, 5.
 महोलता, p 66, 21.
 महोला, p 137, n.
 महोसुत, p 21, 27.
 महेश्च, p 259, 3.
 महेश्वरणा, p 115, 12.
 महेश्वरणा, p 115, n.
 महेश्वर, p 137, n.
 महेश्वर, p 6, 25.
 महोक्ष, p 236, 61.
 महोत्पल, p 71, 39.
 महोत्साह, p 259, 3.
 महोद्यम, p 259, 3.
 महोपध, p 121, 13. p 109, 18.
 p 230, 38.
 महोपधो, p 230, n.
 मांस, p 154, 14.
 मांसल, p 148, 44.
 मांसिक, p 251, 14.
 मा, p 379, 11.
 माक्षिक, p 246, 108.
 मागध, p 215, 65. p 243, 2.
 मागधी, p 103, 51. p 108, 15.
 माघ, p 28, 15.
 माघ्य, p 103, 53.

- माठर, p 22, 33.
 माठि, p 386, n.
 माखइ, p 137, n.
 माखवक, p 166, 7. p 147, 42.
 माखय, p 297, 40.
 माखिक्ख, p 396, 31.
 माखिन्नय, p 230, n.
 माखिमंथ, p 230, 42.
 मातङ्ग, p 252, 20. p 305, 22.
 मातरपितरौ, p 146, 37.
 मातरिश्चन, p 12, 57.
 मातापितरौ, p 146, 37.
 मातामह, p 145, 33.
 मातुल, p 104, 58. p 144, 31.
 मातुलपुत्रक, p 105, 58.
 मातुलानो, p 144, 30.
 मातुलाहि, p 57, 6.
 मातुलि, p 8, 41.
 मातुली, p 144, 30.
 मातुलुङ्गक, p 105, 59.
 माट, p 144, n. p 237, 66.
 माटखसेय, p 143, n.
 माटखसेयो, p 143, n.
 माटखखोय, p 143, n.
 माटखखोया, p 143, n.
 मात्र, p 350, 180.
 मात्रा, p 350, 179. p 274, 11.
 माद, p 290, 12.
 माधव, p 3, 13. p 29, 16.
 माधवक, p 257, 41.
 माधवीलता, p 103, 52.
 भाध्वक, p 257, n.
 माध्वोक, p 257, 41.
 मान, p 50, 22. p 241, 85.
 मानव, p 137, 1.
 मानय, p 297, n.
 मानस, p 33, 9.
 मानसौकस्, p 132, 23.
 मामिनो, p 137, n.
 मानुघ, p 137, 1.
 मानुघो, p 137, n.
 मानुघ्यक, p 297, 42.
 माया, p 250, 11.
 भायाकर, p 251, 11.
 मायादेवीसुत, p 3, 10.
 मायाविन्, p 250, n.
 मायिन्, p 250, n.
 मायु, p 153, 13.
 मष्टर, p 137, 43.
 मार, p 5, 20.
 मारजित्, p 3, 8.
 मारण, p 219, 83.
 मारिक्ख, p 48, 14.
 मारुत, p 12, 58.
 मार्कव, p 121, 17.
 मार्गे, p 28, 14.

मागेख, p 212, 55. p 270, 49.

p 294, 30.

मार्गशोध, p 28, 14.

मार्गित, p 284, 54.

मार्ज्जन, p 94, 13.

मार्ज्जना, p 170, 22.

मार्ज्जार, p 128, 6.

मार्ज्जिता, p 231, 44.

मार्त्तण्ड, p 22, 31.

मार्त्ताख, p 22, n.

मार्द्दङ्गिक, p 251, 13.

मार्दोकि, p 257, n.

मार्धक, p 48, n.

मार्ष्टि, p 170, 22.

मालक, p 100, 42.

मालतो, p 103, 53.

माला, p 173, 36.

मालाकर, p 249, 5.

मालाहणक, p 125, 32.

मालिक, p 249, 5.

मालुधान, p 57, 6.

मालूर, p 93, 12.

माल्य, p 173, 36.

माल्यवत्, p 84, 3.

माघ, p 241, n.

माघपथी, p 119, 4.

माघोण, p 221, n.

माघ्य, p 221, n.

मास, p 27, 12. p 241, n.

मासर, p 233, 49.

मासिक, p 183, 31.

मास्य, p 379, 11.

माद्वाकुल, p 175, n.

माद्दिव्य, p 248, 3.

माद्देवी, p 237, 66.

मितम्पच, p 270, 48.

मित्र, p 193, n. p 194, n.

नित्र, p 194, 12. p 193, 9. p 22

31. p 348, 169. p 194, n.

मित्रा, p 194, n.

मिघस्, p 375, 17.

मिघुन, p 135, 38.

मिथ्या, p 380, 15.

मिथ्यादृष्टि, p 34, 13.

मिथ्याभियोग, p 41, 11.

मिथ्याभिशंसन, p 41, 11.

मिथ्यामति, p 34, 13.

मिशि, p 110, n. p 117, n. p

122, n.

मिश्री, p 110, 23.

मिश्रेया, p 110, 24.

मिषि, p 117, n. p 122, n.

मिषो, p 117, n.

मिसि, p 110, n. p 122, 17.

मिसो, p 110, n. p 117, 22.

मिहिका, p 19, 20.

मिष्टि, p 22, 31.

मोह, p 282, 46.

मोन, p 65, 17.

मोनकेतन, p 5, 20.

मुकुट, p 164, n.

मुकुन्द, p 114, n.

मुकुन्दक, p 121, n.

मुकुन्द, p 114, n.

मुकुर, p 174, 41.

मुकुल, p 89, 16.

मुकुलक, p 224, n.

मुकुलक, p 120, n.

मुक्ता, p 396, n.

मुक्ताकचुक, p 57, 6.

मुक्ता, p 243, 93.

मुक्तावली, p 165, 6.

मुक्तास्थोट, p 67, 23.

मुक्ति, p 34, 15.

मुख, p 82, 19. p 161, 40. p 273, n.

मुखवासन, p 36, 20.

मुख्य, p 185, 39.

मुग्ध, p 270, n.

मुण्ड, p 149, 48. p 398, 34.

मुण्डा, p 149, n.

मुण्डित, p 149, 48. p 279, 35.

मुण्डित, p 250, 10.

मुदिर, p 16, 9.

मुद्, p 31, n.

मुद्रा, p 31, n.

मुद्रित, p 31, n.

मुद्रपथी, p 112, f.

मुद्र, p 213, 59.

मुद्रक, p 224, n.

मुधा, p 377, 4.

मुनि, p 186, 41.

मुनिपुङ्गव, p 273.

मुनोन्न, p 3, 9.

मुनु, p 400, 38.

मुरज, p 46, 5. 1

मुरा, p 115, 11

मुर्वी, p 106, n.

मुशली, p 129, n. 4, n.

मुषल, p 226, n.

मुषली, p 4, n. p 114, n. p 129, n.

मुषल्य, p 259, n.

मुषा, p 255, n.

मुषिका, p 255, n.

मुषित, p 280, 37.

मुष्क, p 157, 27.

मुष्कक, p 95, 20.

मुष्टि, p 160, 37.

मुष्टिबन्ध, p 290, 14.

मुसल, p 226, 25.

मुसलिन, p 4, 19.

मुसली, p 114, 7. p 129, 12.

मुसल्य, p 267, 45.

मुसलक, p 124, 25.

मुसला, p 124, 25.

मुजभाषा, p 42, 16.

मुजस, p 376, 1.

मुजस, p 27, 11.

मुक, p 261, 13. p 268, 38.

मुक, p 270, 48.

मुत, p 282, 44.

मुत्र, p 155, 18.

मुत्रस्य, p 152, 7.

मुत्रित, p 282, 46.

मुख, p 270, 48.

मुख्य, p 217, 78.

मुख्याल, p 153, 12.

मुख्यत, p 153, 12. p 324, 85.

मुख्य, p 282, n.

मुख्य, p 153, 12. p 277, 26.

मुख्य, p 156, 22. p 319, 69.

मुख्यमत्, p 277, 26.

मुख्यन्, p 162, 46.

मुख्यमिषित, p 191, 1. p 318,

64.

मुख्य, p 106, 2.

मुख, p 88, 12. p 358, 202.

मुखक, p 123, 23.

मुख्यमत्, p 287, 4.

मूलधन, p 240, 20.

मूल्य, p 240, 80. p 256, 39.

मूषा, p 255, 33. p 400, 38.

मूषिक, p 129, 12.

मूषिकपर्या, p 107, 6.

मूषिका, p 255, n.

मूषित, p 280, 37.

मूषी, p 255, n.

मृग, p 294, 30. p 128, 8. p

172, n. p 305, 21. p 20, n.

मृगणा, p 294, 30.

मृगल्लणा, p 23, 37.

मृगदंशक, p 252, 22.

मृगधूर्तक, p 128, 5.

मृगनाभि, p 172, 31.

मृगबधाजोव, p 252, 21.

मृगबन्धनी, p 253, 27.

मृगमद, p 172, 31.

मृगया, p 253, 24. p 294, n.

मृगयु, p 252, 21.

मृगरोमज, p 167, 13.

मृगय, p 253, 24.

मृगशिरस्, p 20, 24. n.

मृगशिरा, p 20, n.

मृगशीर्ष, p 20, 24. n.

मृगाङ्ग, p 18, 16.

मृगादन, p 127, 1.

मृगित, p 284, 54.

मरौत्र, p 127, 1.
 मन्त्रा, p 170, 22.
 मन्त्र, p 6, 26.
 मन्त्रानो, p 7, 33.
 मन्त्राल, p 72, 42. p 125, n.
 मन्त्रालिनी, p 71, n.
 मन्त्राली, p 72, n. p 386, n.
 मन्त्र, p 218, 86. n.
 मन्त्रस्वात, p 263, 19.
 मन्त्रा, p 220, 3.
 मन्त्रालक, p 117, 19.
 मन्त्रि, p 218, n.
 मन्त्रालक, p 117, n.
 मन्त्रि, p 73, 4.
 मन्त्रिका, p 73, 4.
 मन्त्र, p 218, 85.
 मन्त्रुञ्जय, p 6, 27.
 मन्त्रा, p 73, 4.
 मन्त्रा, p 73, 4. p 117, 19.
 मन्त्र, p 73, 4.
 मन्त्रा, p 73, n.
 मन्त्रक, p 46, 5.
 मन्त्र, p 327, 97. p 278, 27.
 मन्त्रत्व, p 97, 26.
 मन्त्रुल, p 278, 27.
 मन्त्रोका, p 111, 26.
 मन्त्र, p 216, 72.
 मन्त्रा, p 377, n. p 380, 15.

मन्त्रार्थक, p 43, 21.
 मन्त्र, p 273, 5.
 मेकलकन्यका, p 69, 32.
 मेखलकन्यका, p 69, n.
 मेखला, p 213, 58. p 166, 10.
 मेघ, p 16, 8.
 मेघज्योति, p 17, 11.
 मेघपुष्प, p 61, 5.
 मेघनादानुलासिन, p 133, 50.
 मेघनामन्, p 124, 25.
 मेघनिर्घोष, p 17, 10.
 मेघमाला, p 16, 9.
 मेघवाहन, p 8, 39.
 मेचक, p 37, 23. p 133, 31.
 मेघ, p 239, 77. p 157, 27.
 मेद, p 154, 15.
 मेदक, p 257, 42.
 मेदस्, p 154, n.
 मेदिनी, p 73, 3.
 मेदुर, p 265, 30.
 मेघा, p 33, 11.
 मेघि, p 223, 15.
 मेध्य, p 273, 5.
 मेरु, p 9, 45.
 मेरुल, p 294, 29.
 मेला, p 108, n.
 मेघ, p 21, 29. p 239, 77.
 मेघकमल, p 246, 107.

- मेह, p 151, 7.
 मेहन, p 157, 27.
 मैत्रावरुणि, p 20, 22.
 मैत्री, p 400, 39.
 मैत्र्य, p 400, 39.
 मैथुन, p 190, n. p 335, 124.
 मैत्र्य, p 257, 42.
 मोक्ष, p 35, 16. p 95, 20.
 मोष, p 278, 31.
 मोषा, p 99, n.
 मोष, p 396, n.
 मोचक, p 93, 11.
 मोचा, p 97, 27. p 112, 1.
 मोदक, p 397, 33.
 मोरट, p 247, 110.
 मोरटा, p 106, 2.
 मोषक, p 253, 25.
 मोह, p 217, 78.
 मोक्षिक, p 243, 93.
 मोक्षीन, p 221, 8.
 मोन, p 184, 35.
 मोरजिक, p 251, 13.
 मोलि, p 355, 195.
 मोर्वी, p 212, 53.
 मोर्या, p 335, 5.
 मोर्या, p 385, n.
 मोरुत्त, p 194, 14.
 मोरुत्तिक, p 194, 41.
 मोन, p 272, n.
 मोरि, p 48, 22.
 मोरि, p 252, 21.
 मोरिदेश, p 74, 7.
 मोरिमुख, p 244, 98.
 यक्ष, p 155, 17.
 यक्ष, p 2, 6.
 यक्षकर्म, p 173, 34.
 यक्षधूप, p 171, 29.
 यक्षराज, p 14, 63.
 यक्षन्, p 150, 2.
 यक्षिनी, p 2, n.
 यक्षी, p 2, n.
 यक्षमान, p 176, 7.
 यक्षेश्वर, p 14, n.
 यक्षुस्, p 39, 4.
 यक्ष, p 178, 13.
 यक्षाङ्ग, p 91, 2.
 यक्षिय, p 182, 27.
 यक्षिया, p 182, n.
 यज्वन्, p 177, 8.
 यत्, p 377, 3. n.
 यत्स, p 377, 3.
 यति, p 186, 43. n.
 यतिन्, p 186, 43.
 यत्पान, p 216, 71.
 यथा, p 378, 9.

यथाजात, p 270, 48.
 यथावयम्, p 380, 14.
 यथाय, p 380, 15.
 यथाह्वय, p 194, 13.
 यथाशक्ति, p 394, n.
 यथास्वम्, p 380, 14.
 यथेप्सित, p 235, 57.
 यदि, p 379, 12. n.
 यदृक्, p 286, 2.
 यन्त्र, p 206, 27. p 317, 62.
 यन्त्र, p 394, n.
 यम, p 11, 54. p 291, 18.
 यमनिका, p 169, n.
 यमराज, p 11, 54.
 यमानिका, p 120, n.
 यमानो, p 120, n.
 यमी, p 69, n.
 यमुना, p 69, 32.
 यमुनाभात, p 11, 54.
 ययु, p 203, 13.
 यवक, p 221, 7.
 यवक्षार, p 246, 109.
 यवन, p 203, 13.
 यवनिका, p 169, n.
 यवफल, p 124, 26.
 यवस्, p 125, 33.
 जवागू, p 233, 50.
 यवायज, p 246, 109:

यवानिका, p 120, 10.
 यवानी, p 120, n.
 यवास, p 107, 10.
 यविह, p 147, n.
 यवीय, p 147, 43.
 यवीयस्, p 147, n.
 यय, p 221, 7.
 ययःपट्ट, p 46, 6.
 ययस्, p 41, 12. p 393, n.
 ययि, p 400, 38.
 ययिमधुका, p 111, 28.
 ययौ, p 111, n.
 ययु, p 176, n.
 याग, p 178, 13.
 याचक, p 402, n. p 270, 49.
 याचका, p 402, n.
 याचनक, p 270, 49.
 याचना, p 183, 32. p 288, n.
 याचित, p 220, 3.
 याचितक, p 221, 4.
 याज्ञा, p 183, 32. p 287, 6.
 याजक, p 179, 17.
 यातना, p 59, 3.
 यातयाम, p 342, 147.
 यातु, p 12, 56.
 यातुधात, p 12, 56.
 याह, p 144, 30.
 यात्ता, p 214, 63. p 350, 17

- बादःपति, p 60, 2.
 बादस्, p 66, 20.
 बादसाम्पति, p 12, 56.
 बान, p 195, 18. p 206, 26.
 बानमुख, p 205, 23.
 बाप्य, p 272, 3.
 बाप्ययान, p 204, 21.
 बाम, p 25, 6. p 291, 18.
 बामवती, p 25, n.
 बामाह, p 145, n.
 बामि, p 341, n.
 बामिनी, p 24, 4.
 बामुन, p 244, 101.
 बाम्य, p 15, n.
 बायजूक, p 176, 8.
 बाव, p 171, 26.
 बावक, p 224, 18.
 बावत्, p 374, 8.
 बावन, p 171, 30.
 बाह्योक, p 208, 38.
 बास, p 107, 10.
 युक्त, p 197, 24.
 युक्तरसा, p 119, 5.
 युग, p 135, 38. p 206, 25.
 युगकोलक, p 223, 14.
 युगधर, p 398, 35. p 206, 25.
 युगपत्रक, p 91, 3.
 युगपद्, p 382, 22.
 युगपार्श्वक, p 236, n.
 युगपार्श्वग, p 236, 63.
 युगल, p 135, 38.
 युग्म, p 135, 38.
 युग्य, p 206, 26. p 236, 64.
 युद्ध, p 216, 72.
 युध्, p 216, n.
 युनी, p 139, 3.
 युवति, p 139, 8.
 युवती, p 139, n.
 युवन, p 147, 42.
 युति, p 296, n.
 युथ, p 136, 41.
 युथनाथ, p 200, 3.
 युथप, p 200, 3.
 युथिका, p 103, 52.
 युप, p 179, n. p 391, n. p 398, 35.
 युपक, p 391, 19.
 युपकटक, p 179, 18.
 युपाय, p 179, 18.
 युय, p 398, 35. n.
 युष, p 398, 35. n.
 येन, p 377, n.
 योक्त, p 223, 13.
 योग, p 305, 23.
 योगेश, p 246, 106.
 योग्य, p 112, 31.

- याजन, p 396, 30.
 याजनपर्याय, p 107, n.
 याजनवह्नी, p 107, 9.
 यात्र, p 223, 13.
 यादु, p 207, n.
 याध, p 207, 29.
 याधसंराव, p 217, 76.
 यानि, p 157, 27.
 यानो, p 157, n.
 याघा, p 137, 2.
 याघिस्, p 137, 2.
 याघिता, p 137, n.
 यातव, p 241, 85.
 यातुक, p 193, n.
 यावत, p 142, 22.
 यावन, p 146, 40.
 रंइस्, p 12, 59.
 रत्त, p 37, 24. p 154, 15. p 170, 26. p 323, 82.
 रत्तक, p 103, 53.
 रत्तचन्दन, p 170, n. p 247, 111.
 रत्तपा, p 66, 22.
 रत्तफला, p 119, 4.
 रत्तसन्ध्यक, p 70, 36.
 रत्तसरोरुह, p 71, 41.
 रत्ताङ्ग, p 120, 12.
 रत्तोत्पल, p 71, 42.
 रत्तसम, p 394, n. p 395, 27.
 रत्तस्, p 2, 6. p 12, n.
 रत्ता, p 171, n. p 288, n.
 रत्तित, p 284, 55.
 रत्तिवर्ग, p 192, 6.
 रत्ता, p 288, 8.
 रत्तु, p 129, 10.
 रत्त, p 246, 106.
 रत्ताजीव, p 249, 7.
 रत्त, p 12, n.
 रचन, p 173, 38.
 रज, p 142, n. p 215, n. p 32, n. p 367, n. p 142, 21.
 रजक, p 250, 10.
 रजकी, p 250, n.
 रजत, p 243, 97.
 रजनि, p 25, n.
 रजनो, p 25, 4. p 122, 19.
 रजनोमुख, p 25, 6.
 रजस्, p 215, 66. p 367, 233. p 32, 7.
 रजखला, p 141, 20.
 रज्जु, p 253, 27.
 रञ्जन, p 172, 33.
 रञ्जनी, p 108, 13.
 रण, p 288, 8. p 216, 73. p 314, 51.

- रणसङ्कुल, p 216, 75.
 रण्डा, p 107, 6.
 रत्न, p 190, 56.
 रति, p 190, n.
 रतिपति, p 5, 21.
 रत्न, p 243, 94. p 336, 129.
 रत्नसानु, p 9, 45.
 रत्नाकर, p 60, 2.
 रथ, p 93, 10. p 204, 19.
 रथकड्या, p 384, n. p 205, 23.
 रथकार, p 249, 4. p 250, 9.
 रथगुप्ति, p 206, 25.
 रथदु, p 92, 7.
 रथाङ्ग, p 205, 24. p 132, 22.
 रथाभयुष्य, p 93, n.
 रथिक, p 209, 44.
 रथिन्, p 209, 44.
 रथिन, p 209, n. p 206, 28.
 रथिर, p 209, 44.
 रथ्य, p 203, 14.
 रथ्या, p 78, 3. p 205, 23.
 रद, p 161, 42.
 रदन, p 161, 42.
 रदनक्कद, p 161, 41.
 रग्ध, p 56, 2.
 रभस, p 392, 21.
 रभठ, p 180, 40.
 रमण, p 190, n.
 रमणा, p 137, n.
 रमणी, p 137, 4.
 रमणीय, p 272, n.
 रमा, p 5, 23.
 रम्भा, p 112, 1.
 रय, p 12, 59.
 रक्षक, p 169, 18. p 390, 17.
 रव, p 44, 1.
 रवण, p 267, 38.
 रवि, p 22, 32.
 रशना, p 161, n.
 रश्मि, p 340, 140.
 रस, p 35, 16. p 49, 17. p 366, 229. p 244, 100.
 रसगन्ध, p 245, 105. n.
 रसगर्भ, p 245, 102.
 रसज्ञा, p 161, 42.
 रसन, p 161, n.
 रसना, p 161, 42. p 166, 10.
 रसवती, p 227, 27.
 रसा, p 73, 2. p 115, 11. p 106, 3.
 रसाञ्जन, p 245, 102.
 रसातल, p 56, 1.
 रसाल, p 94, 14. p 125, 29.
 रसाला, p 231, 44.
 रसित, p 17, 10.
 रसेनक, p 221, 14.

- रहस, p 196, 22.
 रहसा, p 196, 23.
 रहसा, p 196, n.
 रा, p 349, n.
 राका, p 26, 8.
 राक्षस p 11, 55.
 राक्षा, p 171, 26.
 राक्षव, p 167, 13.
 राज, p 191, 1.
 राजक, p 191, 3.
 राजकर्मन्, p 150, n.
 राजन्, p 394, n. p 332, 114.
 p 191, 1.
 राजन्य, p 191, 1.
 राजन्यक, p 191, n.
 राजन्वत्, p 76, 13.
 राजयस्मन्, p 150, n.
 राजराज, p 14, 64.
 राजवंश, p 175, 2.
 राजवत्, p 76, 13.
 राजवला, p 122, 18.
 राजवोजिन्, p 175, 2.
 राजवृत्त, p 91, 4.
 राजसदन, p 80, 10.
 राजसभा, p 387, 9.
 राजसूय, p 396, 31.
 राजहंस p 132, 24.
 राजातन, p 94, n.
 राजादन, p 94, 15.
 राजादनफल, p 97, n.
 राजार्घ, p 171, 28.
 राजि, p 86, 4. n.
 राजिका, p 225, 19.
 राजिल, p 57, 6.
 राजी, p 86, n.
 राजीव, p 65, 19. p 71, 41.
 राज्याङ्ग, p 195, 18.
 राज्त्रि, p 25, 4.
 राज्त्रिचर, p 12, 55.
 राज्त्रिचर, p 12, 55.
 राज्री, p 25, n.
 राज्ञान्व, p 34, 13.
 राध, p 29, 16.
 राधा, p 20, 23.
 राम, p 4, 18. p 129, 11. p
 341, 143.
 रामठ, p 230, 40.
 रामखोयक, p 272, n.
 रामा, p 137, 4.
 राम्म, p 187, 45.
 राल, p 171. n.
 राव, p 44, n.
 राशि, p 362, 216. p 136, 42.
 राष्ट्र, p 352, 186.
 राष्ट्रिक, p 108, 12.
 रासम, p 239, 78.

राक्षा, p 112, 2. p 119, 5.

राज, p 21, 28.

राक्षक, p 276, 6.

राक्ष्य, p 242, 90.

रिद्धन, p 54, n.

रिद्धण, p 54, 36.

रिपु, p 193, 10.

रिष्यकेतु, p 5, n.

रिष्यकेतु, p 5, n.

रिषि, p 186, n.

रिष्ट, p 310, n.

रिष्टि, p 213, n.

रो, p 349, n.

रोज्या, p 295, n.

रोढा, p 51, 23.

रोण, p 281, 42.

रोति, p 244, 97. p 320, 71.

रोतिपुष्प, p 245, 103.

रोती, p 244, n.

रुक्प्रतिक्रिया, p 150, 1.

रुक्म, p 243, 96.

रुक्मकारक, p 249, 8.

रुक्ष, p 365, 227.

रुम, p 281, 40.

रुचक, p 105, 59. p 247, 110.

रुचि, p 23, 35. p 307, 30.

रुचिर, p 272, 1.

रुच्य, p 272, 2.

रुज्, p 150, 2. n. p 23, 25.

रुजा, p 150, 2.

रुत, p 44, 4.

रुदित, p 54, 35.

रुद्र, p 281, 40.

रुद्र, p 2, 5. p 6, 30

रुद्राणो, p 7, 32.

रुधिर, p 154, 15.

रुध, p 129, 10.

रुवुक, p 98, n.

रुवूक, p 98, n.

रुघ्, p 51, 26. n.

रुद्धा, p 123, 24.

रुघ, p 55, n. p 35, 16. p 256, n

रुपाजोवा, p 141, 19.

रुष्य, p 243, 97. p 346, 162.

रुष्याध्यक्ष, p 192, 7.

रुवुक, p 98, n.

रुधित, p 280, 38.

रेखा, p 86, n.

रेचनी, p 111, n.

रेचित, p 204, 16.

रेणु, p 215, 66.

रेणुका, p 114, 8.

रेतस्, p 153, 13.

रेत्य, p 244, n.

रेप, p 272, n.

रेपस, p 272, n.

- रेकस, p 272, n.
 रेवतीरमण, p 4, 18.
 रेफ, p 272, 3. p 338, 135.
 रेवा, p 69, 32.
 रै, p 347, n. p 242, 91.
 रोक, p 56, 2.
 रोग, p 150, 2.
 रोगहारिन्, p 152, 8.
 रोचन, p 97, 27.
 रोचनो, p 111, 27. p 120, 12.
 रोचिष्णु, p 164, 2.
 रोचिस्, p 23, 36.
 रोद, p 367, n.
 रोदन, p 54, n. p 162, 44.
 रोदनो, p 107, 10.
 रोदस्, p 367, 231.
 रोदसी, p 367, 231.
 रोध, p 61, n.
 रोधस्, p 61, 7. n.
 रोप, p 212, 55.
 रोमन्, p 163, 50.
 रोमय, p 391, 19.
 रोमधर्ष, p 54, n.
 रोमधर्षण, p 54, 35.
 रोमविज्रिया, p 54, n.
 रोमाश्च, p 54, 35.
 रोमोहम, p 54, n.
 रोमोद्धेद, p 54, n.
 रोष, p 51, 26.
 रोहिणी, p 37, n. p 237, 67.
 रोहित, p 65, 19. p 17, 12.
 p 37, 24. p 129, 10.
 रोहितक, p 97, 29.
 रोहिता, p 37, n.
 रोहिताश्च, p 11, 50.
 रोहिन्, p 97, 29.
 रोहोतक, p 67, n.
 रौद्र, p 50, 20.
 रौम, p 231, n.
 रौमक, p 231, 42.
 रौरव, p 59, 1.
 रौहिणेय, p 4, 19. p 21, 27.
 रौहिष, p 129, 10. p 125, 32.
 रं, p 358, n.
 लकुच, p 100, 41.
 लक्तक, p 168, n.
 लक्ष, p 53, n. p 393, n. p
 212, 54.
 लक्ष्ण, p 19, 18.
 लक्षणा, p 132, n.
 लक्षा, p 393, 24.
 लक्ष्मण, p 19, n. p 262, 14. p
 294, n.
 लक्ष्मणा, p 132, 25.
 लक्ष्मन्, p 19, n. p 336, 127.

- लक्ष्मी, p 5, 22. p 211, 50. p 112, 31. p 385, n.
 लक्ष्मीवत्, p 262, 14.
 लक्ष्म, p 53, 33. p 212, 54.
 लक्ष्मड, p 391, 18.
 लक्ष्म, p 21, 29.
 लक्ष्मक, p 258, 44.
 लक्ष्मिका, p 139, n.
 लक्ष्म, p 13, 60. p 117, 21. p 307, 29.
 लक्ष्मलय, p 125, 30.
 लक्ष्मा, p 386, 7.
 लक्ष्मापिका, p 117, n.
 लक्ष्मायिका, p 117, n.
 लक्ष्मापिका, p 117, 21.
 लक्ष्मा, p 51, 23.
 लक्ष्माणील, p 265, 28.
 लक्ष्मा, p 51, n.
 लक्ष्मिजित, p 281, 41.
 लक्ष्मा, p 387, 10.
 लक्ष्मा, p 88, 11. p 99, 36. p 117, 21. p 121, 15.
 लक्ष्माक, p 121, 13.
 लक्ष्मन, p 161, 40.
 लक्ष्मि, p 38, 1. p 284, 57.
 लक्ष्म, p 284, 54.
 लक्ष्मवर्ण, p 176, 5.
 लक्ष्मानुच, p 177, 10.
 लक्ष्म, p 197, 24.
 लक्ष्मन, p 165, 5.
 लक्ष्मोदर, p 7, 34.
 लक्ष्म, p 47, 9.
 लक्ष्मना, p 137, 3.
 लक्ष्मन्तिका, p 165, 5.
 लक्ष्माट, p 161, 43. p 201, 6.
 लक्ष्माटिका, p 165, 4.
 लक्ष्माम, p 341, 145.
 लक्ष्मामक, p 173, 37.
 लक्ष्मि, p 53, n.
 लक्ष्म, p 274, 11. p 293, 24.
 लक्ष्म, p 171, 27.
 लक्ष्मण, p 230, 41. p 35, 18.
 लक्ष्मणोद, p 60, 2.
 लक्ष्मन, p 293, 24.
 लक्ष्मि, p 223, 13.
 लक्ष्मन, p 121, 14.
 लक्ष्मक, p 212, 53.
 लक्ष्मा, p 359, n.
 लक्ष्मा, p 171, 26. p 387, 10.
 लक्ष्माप्रसादन, p 95, 21.
 लक्ष्मल, p 223, 14.
 लक्ष्मलदण्ड, p 223, 14.
 लक्ष्मलयद्वि, p 223, 14.
 लक्ष्मलिकी, p 113, 6.
 लक्ष्मलिन्, p 126, n.
 लक्ष्मि, p 111, 29. p 126, 34.

- लाकुल, p 204, n.
 लाकुल, p 204, 18.
 लाज, p 232, 47.
 लाञ्छन, p 19, 18.
 लाभ, p 240, 80.
 लाभञ्जक, p 125, 30.
 लालषा, p 52, n.
 लालसा, p 52, 28.
 लाला, p 155, 13.
 लालाटिका, p 303, 17.
 लाव, p 134, 35.
 लासिका, p 47, 8.
 लास्फोटनी, p 255, n.
 लाय, p 47, 10.
 लिकुच, p 100, 41.
 लिच्चा, p 387, 10.
 लिखन, p 195, n.
 लिखित, p 195, 17.
 लिङ्ग, p 306, 26.
 लिङ्गवृत्ति, p 190, 53.
 लिपि, p 195, 16.
 लिपिकर, p 194, n.
 लिपिकार, p 193, 15.
 लिपी, p 194, n.
 लिप्त, p 281, 39. p 285, 60.
 लिप्तक, p 212, 56.
 लिप्ता, p 52, 27.
 लिवि, p 195, 16.
 लिबिङ्गर, p 194, n.
 लिनी, p 195, n.
 ली, p 359, n.
 लीढ, p 285, n.
 लीला, p 53, 32. p 357, 201.
 लुठित, p 204, 18.
 लुब्ध, p 263, 22.
 लुब्धक, p 252, 21.
 लुलाप, p 128, 4.
 लुलाय, p 128, n.
 लृता, p 129, 13. p 399, n.
 लून, p 284, 53.
 लूम, p 204, 18.
 लेखक, p 194, 15.
 लेखन, p 195, n.
 लेखधर्म, p 8, 37.
 लेखा, p 86, 4.
 लेप, p 234, 56.
 लेपक, p 249, 6.
 लेश, p 274, 11.
 लेष्ट, p 222, n.
 लेष्टु, p 222, n.
 लोक, p 298, 2. p 74, 6.
 लोकजित्, p 3, 8.
 लोकमातृ, p 5, 23.
 लोकायत, p 396, 32.
 लोकालोक, p 84, 2.
 लोकेश, p 3, 11.

लोचन, p 162, 44.
 लोचमर्कट, p 111, n.
 लोचमस्तक, p 111, 30.
 लोत, p 253, n.
 लोत्र, p 253, n.
 लोध, p 94, 13.
 लोपागुदा, p 20, 22.
 लोष्ठ, p 253, 26.
 लोमन्, p 163, 50.
 लोमणा, p 117, 22.
 लोमहर्षण, p 54, 35.
 लोस, p 359, 207. p 277, 24.
 लोला, p 359, n.
 लोलप, p 263, 22.
 लोलुभ, p 263, 22.
 लोष्ट, p 222, 12.
 लोष्टघ्न, p 222, n.
 लोष्टभेदन, p 222, 12.
 लोह, p 244, 93. p 171, 28.
 लोहकारक, p 249, 7.
 लोहष्ट, p 130, 16.
 लोहप्रतिमा, p 256, 35.
 लोहल, p 267, 37.
 लोहाभिसार, p 214, n.
 लोहाभिहार, p 214, 62.
 लोहित, p 65, n. p 37, 24. p
 154, 15.
 लोहितचन्दन, p 170, 26.

लोहिता, p 37, n.
 लोहिताङ्ग, p 21, 27.
 लोहिनो, p 37, n.
 लोह, p 244, n.
 ल्य, p 390, n.
 ल्यु, p 390, 15.
 वंश, p 175, 1.
 वंशक, p 171, n.
 वंशरोचना, p 247, 110.
 वंशलोचना, p 247, n.
 वंशिक, p 171, 23. n.
 वंहिष्ठ, p 285, 61.
 वक्त, p 105, 62. p 132, 22.
 वक्तधूपक, p 171, n.
 वकुल, p 101, 45.
 वक्तव्य, p 345, 161.
 वक्त, p 267, 35.
 वक्र, p 161, 40.
 वक्र, p 61, 7. p 276, 21.
 वक्षस्, p 153, 2).
 वङ्गण, p 157, 24.
 वक्र, p 246, 100.
 वचन p 38, 1.
 वचनयाहिन्, p 264, n.
 वचस्, p 38, 1. p 109, 21.
 वचनेस्थित, p 264, 24.
 वन्न, p 9, 42. p 353, 186.

वज्रम्, p 110, 24.
 वज्रनिर्घोष, p 17, n.
 वज्रनिर्घोष, p 17, 11.
 वज्रपुष्प, p 104, 56.
 वज्रिन्, p 8, 38.
 वज्राग्नि, p 9, n.
 वज्रक, p 128, 5.
 वज्रित, p 268, 41.
 वज्रुल, p 92, 7. p 101, 45.
 वट, p 93, 13.
 वटक, p 390, 17.
 वटाकर, p 253, n.
 वडभि, p 81, n.
 वडभी, p 81, 15.
 वडवा, p 203, 14.
 वडवानल, p 11, 52.
 वडिश, p 64, 16.
 वडिशा, p 64, n.
 वडिशो, p 64, n.
 वड्, p 274, 10.
 वणिग्भाव, p 220, 3.
 वणिज्, p 239, 78.
 वणिज, p 239, n.
 वणिज्य, p 220, n. p 240, n.
 वणिज्या, p 220, n. p 240, 80.
 वण्टक, p 242, 90.
 वत्स, p 366, n.
 वत्, p 378, 2.

वत्, p 378, n. p 372, 5.
 वत्स, p 366, 238. p 158, 29.
 p 236, 62.
 वत्सक, p 102, 47.
 वत्सतर, p 236, 62.
 वत्सनाभ, p 58, 11.
 वत्सर, p 30, 20. p 28, 13.
 वत्सल, p 262, 14.
 वत्सादनो, p 106, 1.
 वद, p 267, 35.
 वदन, p 161, 40.
 वदन्य, p 260, n.
 वदन्या, p 260, n.
 वदर, p 95, 17. p 113, 4. p
 94, n.
 वदरा, p 121, 16.
 वदरो, p 95, 17.
 वदान्य, p 260, 6. p 34, 162.
 वदावद, p 267, 35.
 वदो, p 254, n.
 वधू, p 117, 21. p 137, 2.
 वन, p 60, 3. p 86, 1.
 वनकार्यास, p 113, n.
 वनतित्तिका, p 106, 3.
 वनप्रिय, p 131, 19.
 वनमाक्षिक, p 133, 27.
 वनमालिन्, p 4, 16.
 वनमुह, p 224, 17.

वनशृङ्गाट, p 109, 17.
 वनसमूह, p 87, 4.
 वनस्थिति, p 87, 6.
 वनायुज, p 203, n.
 वनिता, p 137, 2. p 321, 76.
 वनीयक, p 270, n.
 वनीयक, p 270, 49.
 वनीकस्, p 127, 3.
 वन्दका, p 105, n.
 वन्दो, p 105, 62.
 वन्दोका, p 105, n.
 वन्दार, p 265, 23.
 वन्दि, p 219, 87. n.
 वन्दिन्, p 215, 65.
 वन्दो, p 219, n. p 215, n.
 वन्धूक, p 103, 53.
 वन्धूकपुष्प, p 96, 24.
 वज्रा, p 87, 4.
 वपा, p 56, 2. p 154, 15.
 वपुस्, p 156, 21. p 393, n.
 वघ, p 78, 3. p 222, 11.
 वध, p 274, n.
 वधु, p 349, 172.
 वनयु, p 151, 6. p 200, 5.
 वनि, p 151, 6.
 वयःस्था, p 118, n. p 100, n.
 वयस्, p 367, 232.
 वयस्य, p 147, 42.

वयस्था, p 99, 38. p 100, 39. p 118, 3.
 वयस्य, p 193, 12.
 वयस्या, p 140, 12.
 वर, p 288, 8. p 349, 173.
 p 170, 25.
 वरट, p 133, n.
 वरटा, p 133, 27. p 132, 25.
 वरटो, p 132, n. p 133, n.
 वरण, p 78, 3. p 91, 5.
 वरण्ड, p 391, 18.
 वरत्रा, p 202, 10. p 254, 31.
 वरवर्णिनी, p 137, 4. p 230, 41.
 वरवाङ्गीक, p 170, n.
 वराक, p 306, 27.
 वराङ्कक, p 118, 22.
 वराट, p 253, n.
 वराटक, p 72, 43. p 253, 27.
 वरायोहा, p 137, 4.
 वराशि, p 168, 17.
 वरास, p 168, n.
 वराह, p 127, 2.
 वरिवसित, p 284, 51.
 वरिवस्था, p 184, 34.
 वरिवसित, p 284, 51.
 वरिष्ठ, p 244, 98. p 285, 61.
 वरो, p 109, 19.
 वरोवर्द्ध, p 235, n.

- वरीयस्, p 369, 237.
 बेरीयसो, p 369, n.
 वरुण, p 12, 56. p 91, 5.
 वरुणात्मजा, p 256, 39.
 वरुध, p 206, 25.
 वरुधिनी, p 210, 46.
 वरेण्य, p 273, 7.
 वर्कर, p 253, 23.
 वर्करी, p 253, n.
 वर्गे, p 136, 41.
 वर्ज्य, p 155, 19.
 वर्ण, p 175, 1. p 314, 50. p 202, 10.
 वर्णक, p 400, 38. p 173, 35.
 वर्णित, p 285, 59.
 वर्णिङ्, p 181, 42.
 वर्त्तक, p 134, 35. p 301, 11.
 वर्त्तका, p 134, n.
 वर्त्तन, p 265, 29. p 220, 1.
 वर्त्तनि, p 76, n.
 वर्त्ति, p 173, 35. n.
 वर्त्तिका, p 134, 35.
 वर्त्तिनी, p 76, 15. n.
 वर्त्तिष्ठा, p 265, 29.
 वर्त्ति, p 173, n.
 वर्त्तुल, p 276, 19.
 वलन, p 335, 124. p 76, 15.
 वर्जनि, p 76, n.
 वर्त्तनी, p 76, n.
 वर्जक, p 107, 8.
 वर्जकि, p 250, 9.
 वर्जन, p 265, 28.
 वर्जमान, p 98, 32.
 वर्जमानक, p 228, 32.
 वर्जिष्ठा, p 265, 28.
 वर्जि, p 254, 31.
 वर्ज्या, p 133, 26.
 वर्मन्, p 207, 32.
 वर्मित, p 207, 33.
 वर्य, p 273, 7.
 वर्या, p 138, 7.
 वर्वर, p 107, 8.
 वर्वरा, p 119, 5.
 वर्ध, p 17, 12. p 365, 226.
 वर्धवर, p 193, 9.
 वर्ध्या, p 17, n.
 वर्धा, p 30, 19. p 365, n.
 वर्धाभू, p 67, 24.
 वर्धाम्बो, p 67, 24.
 वर्धाराज, p 388, n.
 वर्धालङ्कादिका, p 117, n.
 वर्धीयस्, p 147, 43.
 वर्धीपल, p 18, 13.
 वर्धेन्, p 156, 21. p 336, 126.
 वर्द्ध, p 117, n. p 134, 31. n.
 वर्द्धिःपुष्प, p 117, n.

वर्हिः, p 114, n.
 वर्हिण, p 133, 30.
 वर्हिन्, p 117, n. p 133, 30.
 वर्हिषुष्य, p 117, 20.
 वर्हिष्ठ, p 114, 10.
 वलक्ष, p 37, 22.
 वलदेव, p 4, 18.
 वलाक्षा, p 132, 25.
 वलाहक, p 16, 8.
 वलि, p 197, 27. p 356, n.
 वलिध्वंसो, p 5, n.
 वलिम्ब, p 76, n.
 वलिन, p 148, 45.
 वलिपुष्ट, p 131, 20.
 वलिभ, p 148, 45.
 वलिभुज्, p 131, 20.
 वलिमत्, p 148, n.
 वलिमुख, p 127, n.
 वलिर, p 149, 49.
 वलिस, p 64, n.
 वलिसो, p 64, n.
 वलीक, p 81, 14.
 वलोमुख, p 127, 3. n.
 वलीवर्द्ध, p 235, n.
 वल्क, p 88, 12.
 वल्कल, p 88, 12.
 वल्गित, p 204, 16.
 वल्मीक, p 76, 14.

वल्लको, p 45, 3.
 वल्लभ, p 340, 140. p 272, 3.
 वल्लरि, p 89, 13.
 वल्लरो, p 89, n.
 वल्लव, p 227, 27. p 235, 57.
 वल्लि, p 88, n.
 वल्लो, p 88, 9.
 वल्लूर, p 154, 14.
 वल्लूरा, p 154, n.
 वल्लज, p 124, 28.
 व्यवहरण, p 40, n.
 वण, p 288, 8. p 175, 1. p
 124, 26.
 वणजिया, p 287, 4.
 वण, p 273, 69. p 362, 219.
 p 200, 4.
 वणिक, p 273, 6.
 वणिर, p 230, n. p 108, 16.
 वण्य, p 264, 25.
 वण्ट, p 378, 8.
 वण्टल, p 181, 26.
 वध्कयणी, p 238, 71.
 वध्कयिणी, p 238, n.
 वसति, p 319, 69.
 वसतो, p 319, 69.
 वसन, p 168, 17.
 वसन्त, p 29, 18.
 वसा, p 154, 15.

- वसिर, p 108, n. p 230, 41. n.
 वसु, p 2, 5. p 366, 230. p 242,
 90. p 105, 62.
 वसुक, p 105, 61. p 231, 42.
 वसुदेव, p 4, 17.
 वसुधा, p 73, 3.
 वसुधरा p 73, 3.
 वसुमती, p 73, 3.
 वसूक, p 105, n.
 वसूयनी p 238, n.
 वस्त, p 238, 76.
 वस्ति, p 108, 15. p 157, 24.
 वस्ती, p 157, n.
 वस्त, p 168, 17.
 वस्त्यानि, p 167, 12.
 वस्त, p 240, 80.
 वस्त्या, p 155, 17.
 वस्तिद्वार, p 82, 16.
 वस्तिस्, p 381, 17.
 वज्र, p 274, 12.
 वज्रपाद, p 93, 13.
 वज्रप्रद, p 260, 6.
 वज्रमूल्य, p 167, 14.
 वज्ररूप, p 171, 29.
 वज्रल, p 274, 12. p 357, 201.
 वज्रला, p 357, n. p 115, 13.
 वज्रलोहत, p 226, 23.
 वज्रवारक, p 94, 15.
 वज्रनिध, p 282, 43.
 वज्रसुता, p 109, 19.
 वज्रसूति, p 238, 71.
 वज्रि, p 10, 48. p 105, 60.
 वज्रिणस्, p 246, 107.
 वा, p 380, 15. 378, 9.
 वाकुची, p 108, 14.
 वाक्मति, p 267, 35.
 वाक्य, p 39, 3.
 वाक्मति, p 267, n.
 वागीश, p 267, 35.
 वायुजी, p 108, n.
 वायुदेव, p 258, 27.
 वायुरिक्, p 251, 14.
 वागिन्, p 267, 35.
 वाङ्मुख, p 40, 9.
 वाक्, p 38, 1.
 वाचंयम, p 186, 41.
 वाचक, p 38, 2.
 वाचस्पति, p 21, 26.
 वाचा, p 38, n.
 वाचाट, p 267, 36.
 वाचाल, p 267, 36.
 वाचिक, p 42, 18.
 वाचायुक्ति 267, n.
 वाचायुक्तिपटु p 267, 35.
 वाज, p 212, 55.
 वाजपेय, p 396, 31.

वाजि, p 134, 33. p 202, 12.

वाजिदन्वक, p 110, 22.

वाजिन, p 331, 110.

वाजिशाला, p 79, 6.

वाञ्छा, p 52, 27.

वाटो, p 401, 42.

वाट्यालक, p 110, 25.

वाडव, p 11, 52. p 203, 14. p 175, 3.

वाडय, p 297, 41.

वाढ, p 13, 62. p 313, 21.

वाण, p 212, 54.

वाणप्रस्थ, p 175, 3.

वाणवार, p 207, n.

वाणि, p 254, 29. p 38, 2.

वाणिज, p 239, 78.

वाणिजिक, p 239, n.

वाणिज्य, p 220, 2. p 240, 80.

वाणिनी, p 333, n.

वाणी, p 38, 1.

वात, p 12, 58.

वातक, p 121, 15.

वातकिन्, p 153, 10.

वातकुम्भ, p 201, n.

वातप्रमी, p 128, 7.

वातमृग, p 128, 7.

वातरोगिन्, p 153, 10.

वातायन, p 80, 9.

वातायु, p 128, 8.

वाति, p 12, n.

वातुल, p 356, n.

वातूल, p 356, 198.

वात्सक, p 235, 60.

वादर, p 167, 12.

वादित्र, p 46, 5.

वाद्य, p 46, 5.

वान, p 89, 15.

वानप्रस्थ, p 92, 8.

वानर, p 127, 3.

वानस्य, p 87, 6.

वानायुज, p 243, 13.

वानौर, p 93, 10.

वापदण्ड, p 254, n.

वापि, p 68, n.

वापी, p 68, 28.

वाप्य, p 115, 14.

वाम, p 279, 34. p 342, 146.

वामदेव, p 6, 21.

वामन, p 16, 5. p 276, 19. p 148, 46.

वामनी, p 148, n.

वामलूर, p 76, 14.

वामलोचना, p 137, 3.

वामा, p 137, 2.

वामी, p 203, 14.

वायदण्ड, p 254, 23.

वायस, p 131, 20.

वायसाराति, p 130, 15.

वायसो, p 121, 17.

वायसोको, p 120, 9.

वायु, p 12, 57.

वायुसखि, p 11, 55.

वारिधर, p 16, n.

वार, p 60, 3.

वार, p 346, 163. n. p 135, 39.

वारण, p 200, 2

वारणबुघा, p 112, n.

वारणबुसा, p 112, 1.

वारबुघा, p 112, n.

वारमुख्या, p 141, 19.

वारवाण, p 207, 31.

वारस्त्री, p 141, 19.

वाराहो, p 121, 16,

वारि, p 60, 3.

वारिद, p 16, 8.

वारिमर्षी, p 70, 38.

वारिमर्षी, p 70, n.

वारिमवाह, p 85, 5.

वारिवाह, p 16, 8.

वारी, p 287, n. p 202, 11.

वारुणो, p 315, 54. p 20, n.

वार्त्त, p 322, 78. p 152, 8.

वासो, p 220, 1. p 40, 8. p

112, n. p 152, n. p 322, 78.

वात्ताको, p 112, 2.

वात्ताकु, p 112, n.

वात्तावह, p 251, 15.

वाद्धक, p 147, 40.

वाद्धक्य, p 147, n.

वाद्धुचि, p 221, 5.

वाद्धविक, p 221, 5.

वाद्धी, p 254, n.

वाम्मेण, p 297, n.

वाम्मि, p 297, n.

वार्धिक, p 121, 16.

वार्हत, p 90, 19.

वालहण, p 125, 33.

वालपाश्या, p 165, 4

वालमूषिका, p 120, 12.

वाल्लिण, p 363, 220. p 270, 48.

वालुक, p 114, 9.

वाल्क, p 167, 12.

वाल्की, p 167, n.

वावदूक, p 267, 35.

वाशर, p 21, n.

वाशा, p 110, n.

वाशिका, p 110, n.

वाशित, p 44, 4.

वाशिता, p 322, 78. n.

वाप्प, p 137, 331.

- बाधिका, p 230, 40.
 बाधोका, p 230, n.
 बास, p 79, 6. p 163, 17. n.
 बासक, p 110, 22.
 बासगृह, p 80, 8.
 बासन्तो, p 103, 52.
 बासयोग, p 173, 35.
 बासर, p 24, 2.
 बासव, p 8, 33.
 बासस्, p 168, 17.
 बासिका, p 110, 21.
 बासित, p 44, n. p 173, 35.
 बासिता, p 200, n. p 322, 78.
 बासु, p 4, n.
 बासुकि, p 57, 4. n.
 बासुदेव, p 4, 15.
 बासू, p 43, 14.
 बासु p 83, 19.
 बासुक, p 123, n.
 बासुक, p 123, 23.
 बासोप्यति, p 8, 38. n.
 बास्य, p 205, 22. n.
 बाह, p 57, 5. p 202, 12. p
 158, n. p 242, 89.
 बाहदिवत्, p 128, 4.
 बाहन, p 206, 26.
 बाहना, p 210, n.
 बाहा, p 158, n.
 बाहिय, p 201, 7.
 बाहिनी, p 333, 114. p 210,
 46.
 बाहिनोपति, p 207, 30.
 बाज, p 158, 31.
 बाजज, p 191, 1.
 बाजदा, p 69, 33.
 बाजमूख, p 158, 30.
 बाजयुज, p 216, 75.
 बाजल, p 29, 18.
 बाजलेय, p 7, 35. n.
 बाज्जिक, p 170, n. p 203, ३.
 बाज्जिका, p 203, 13.
 बाज्जोक, p 203, n. p 170, २५,
 p 230, 40.
 बिंशति, p 241, 84.
 बिंशतो, p 241, n.
 बि, p 134, n.
 विक्रत, p 95, 18.
 विक्रव, p 87, 7.
 विकर्त्तन, p 22, 31.
 विकलाङ्ग, p 148, 46.
 विकल्प, p 30, n. p 33, n.
 विकचर, p 265, n.
 विकवा, p 107, n.
 विकचर, p 256, n.
 विकसा, p 107, 9.
 विकसित, p 33, n. p 87, 8.

विकार, p 265, 30.

विकार, p 291, 15.

विकाश, p 362, n.

विकाशिन, p 265, n.

विकाशिन, p 265, n.

विकासिन, p 265, 30.

विकिर, p 134, 33.

विकोरण, p 165, 61.

विकुख्याण, p 260, 7.

विद्यत, p 152, 9.

विद्यति, p 291, 15.

विक्रम, p 341, 143. p 216, 71.

विगत, p 241, 83.

विक्रायिक, p 340, 79.

विक्रान्त, p 210, 45.

विक्रिया, p 291, 15.

विक्रोठ, p 240, 79.

विक्रोय, p 240, 82.

विक्रव, p 269, 44.

विक्राव, p 296, 37.

विगत, p 283, 49.

विगतार्त्तवा, p 242, 21.

विय, p 148, 46.

वियह, p 156, 21. p 195, 18.

p 292, 22.

विघस, p 182, 28.

विघोक्त, p 53, n.

विघ्न, p 262, 16.

विघ्नराज, p 7, 33.

विघ्नक्षय, p 176, 5.

विचयन, p 294, 30.

विचर्चिका p 150, 4.

विचारणा, p 33, 11.

विचार, p 33, n.

विचारित, p 283, 49.

विधि, p 61, n.

विचिकित्सा, p 33, 12.

विच्छन्दक, 80, 11.

विच्छर्दक, p 80, n.

विच्छाय, p 394, 26.

विजन, p 196, 22.

विजय, p 217, 78.

विजयिन, p 232, n.

विजिन, p 232, n.

विजिल, p 232, 46.

विज्जन, p 232, n.

विज्ञ, p 259, 4.

विज्ञात, p 261, 9.

विज्ञान, p 259, 4.

विज्ञानिक, p 259, n.

विट, p 390, 17.

विटङ्क, p 81, 15.

विटप, p 89, 14. p 338, 133.

विटपिन्, p 87, 5.

विटखदिर, p 98, 30.

विट्चर, p 253, 23.

विड, p 231, 42.

विडङ्ग, p 110, 25.

विडाल, p 128, 6.

विडोजस्, p 7, 36.

विडौजा, p 7, n.

वितंस, p 253, n.

वितण्डा, p 386, 9.

विज्ञास, p 50, n.

वितथ, p 43, 22.

वितरण, p 182, 29.

वितर्दि, p 81, 16.

वितर्दी, p 81, n.

वितस्त्रि, p 159, 35.

वितान, p 333, 116. p 169, 21.

वितुन्न, p 121, 14.

वितुन्नक, p 115, 14. p 244, 101.

p 229, 37.

वित्त, p 261, 9. p 283, 49. p

242, 90.

विदर, p 287, 5.

विदल, p 396, 32.

विदारक, p 62, 10.

विदारो, p 111, 28. p 113, n.

विदारोगन्ध, p 113, 3.

विदित, p 285, 57.

विदिष्ट, p 16, 7.

विदु, p 201, 5.

विदुर, p 265, 30.

विदुल, p 93, 10. p 93, 11.

विदू, p 201, n.

विद्व, p 283, 49.

विद्वक्यो, p 106, 3.

विद्याधर, p 2, 6.

विद्युत्, p 17, 11.

विन्नधि, p 151, 7.

विद्व, p 217, 79.

विदुत, p 283, 49.

विदुम, p 243, 93.

विदुमलता, p 116, 17.

विदस्, p 176, 4. p 269, 236.

विदेष, p 51, 25.

विध, p 329, n.

विधवा, p 139, 11.

विधस, p 182, n.

विधा, p 329, 104. p 256, 38.

p 289, n.

विधाह, p 3, 12.

विधि, p 3, 12. p 32, 6. p 185,

39. p 329, 102.

विधिदर्शिक, p 178, 15. n.

विधु, p 4, 17. p 18, 15. p 328,

102.

विधुत, p 284, 56.

विधुनन, p 287, n.

विधुन्नुद, p 21, 28.

विधुर, p 292, 20.

विधुवन, p 287, 4.
 विधूनन, p 287, 4.
 विधेय, p 264, 24.
 विनययाहिन्, p 264, 24.
 विना, p 376, 3.
 विनाह, p 68, n.
 विनायक, p 3, 9. p 7, 33.
 विनाश, p 292, 22.
 विनाशेन्मुख, p 281, 41.
 विनिमय, p 240, n.
 विनीत, p 202, 12. p 264, 25.
 विन्दु, p 61, 6. p 265, 30.
 विन्दुजालक, p 201, 7.
 विन्ध्य, p 84, 3.
 विन्न, p 283, 49. p 284, 54.
 विपक्ष, p 193, 11.
 विपक्षी, p 45, 3.
 विपण, p 241, 83.
 विपणि, p 78, 2. p 315, 54.
 विपणो, p 78, n.
 विपत्ति, p 211, 50. n.
 विपद्य, p 76, 16.
 विपद्, p 211, 50.
 विपदा, p 211, n.
 विपर्यय, p 295, 33.
 विपर्ययास, p 295, 33.
 विपश्चित्, p 176, 4.
 विपादिका, p 150, 3.

विपाश, p 69, 33.
 वपाशा, p 69, 33.
 विपिन, p 86, 1.
 विपुल, p 274, 10.
 विप्र, p 175, 4.
 विप्रकार, p 290, 15.
 विप्रकृत, p 268, 41.
 विप्रकृष्ट, p 275, n.
 विप्रकृष्टक, p 275, 18.
 विप्रतोसार, p 51, 25.
 विप्रयोग, p 294, 28.
 विप्रलब्ध, p 268, 41.
 विप्रलम्भ, p 54, 36. p 294, 28.
 विप्रलाप, p 42, 17. p 54, n.
 विप्रञ्जिका, p 141, 20.
 विप्रुष, p 61, n.
 विज्जव, p 290, 14.
 विज्जुष, p 61, 6. p 165, 38.
 विबन्ध, p 151, 6.
 विबन्धिका, p 251, n.
 विबुध, p 1, 2.
 विभव, p 242, 91.
 विभाकर, p 22, 30.
 विभावरी, p 25, 4.
 विभावसु, p 11, 51. p 22, 32.
 p 366, 228.
 विभीतक, p 99, n.
 विभीतकी, p 99, n.

विभूति, p 7, 31. n.
 विभूषण, p 164, 3.
 विधम, p 53, 31.
 विधाज्, p 164, 2.
 विमनस्, p 260, 8.
 विमना, p 260, 8.
 विमय, p 240, n.
 विमर्दन, p 290, 13.
 विमल, p 273, 5.
 विमला, p 120, 9.
 विमातृज, p 143, 25.
 विमान, p 9, 43.
 विमानना, p 51, n.
 विम्ब, p 18, 17.
 विम्बो, p 18, n.
 विम्लिका, p 119, 4.
 विषद्, p 15, 2.
 विषदङ्गा, p 9, 44.
 विषम, p 291, 18.
 विषाम, p 291, 18.
 विरजस्तमस्, p 187, 44.
 विरति, p 296, 37.
 विरल, p 275, 15.
 विराज, p 291, 1.
 विराल, p 128, n.
 विराव, p 44, 2.
 विरश्च, p 3, n.
 विरश्चन, p 3, n.

विरश्चि, p 3, n.
 विरिश्च, p 3, n.
 विरिश्चि, p 3, 11.
 विरूपाक्ष, p 6, 28.
 विरोक्त, p 56, n.
 विरोचन, p 22, 31. p 332,
 111.
 विरोध, p 51, 25. p 290, n.
 विरोधन, p 292, 21.
 विरोधोक्ति, p 42, 17.
 विल, p 56, 1.
 विलक्ष, p 264, 26.
 विलक्षण, p 286, 2.
 विलय, p 158, n.
 विलम्बित, p 47, 9.
 विलम्ब, p 294, 28.
 विलशय, p 58, n.
 विलाप, p 42, 16.
 विलाल, p 128, n.
 विलास, p 53, n.
 विलीन, p 283, 49.
 विलेपन, p 173, 35. p 294, 27.
 विलेपी, p 233, 50.
 विलेशय, p 58, 8.
 विल्ल, p 93, 12.
 विवध, p 328, 99.
 विवर, p 56, 1.
 विवर्ण, p 251, 16.

- विवश, p 269, 44.
 विवशत्, p 22, 30.
 विवाद, p 4, 9.
 विवाह, p 190, 55.
 विविक्ष, p 196, 22. p 325, 85.
 विविक्षा, p 196, n.
 विविध, p 182, 43. p 328, 99.
 विवेक, p 184, 37.
 विव्वाक, p 53, 31.
 विश, p 361, 216. p 220, 1.
 विश, p 72, n.
 विशङ्क, p 274, 10.
 विशङ्कटा, p 274, n.
 विशङ्कटो, p 274, n.
 विशप्रसून, p 71, n.
 विशद, p 36, 22.
 विशर, p 218, 84.
 विशल्या, p 118, 2. p 344, 157.
 p 106, 1.
 विशसन, p 218, 83.
 विशाख, p 7, 35. p 212, n.
 विशाखा, p 20, 23.
 विशाय, p 295, 32.
 विशारण, p 218, n.
 विशारद, p 327, 98.
 विशाल, p 274, 10.
 विशालता, p 168, 16.
 विशाललक्ष्, p 91, 3.
 विशाला, p 123, 22.
 विशिख, p 212, 54.
 विशिखा, p 78, 3.
 विशेषक, p 170, 24.
 विश्न, p 36, n.
 विश्वम्, p 196, 23.
 विश्वणन, p 182, 29.
 विश्राव, p 294, 28.
 विश्रुत, p 261, 9.
 विश्व, p 230, 38. p 275, 14.
 p 2, 5.
 विश्वकदु, p 252, 23.
 विश्वकर्म्मन्, p 332, 111.
 विश्वकेतु, p 5, 22.
 विश्वकथन, p 4, n.
 विश्वतस्, p 379, n.
 विश्वेदेव, p 2, n.
 विश्वयूच्, p 266, n.
 विश्वमेघज, p 230, 38.
 विश्वम्भर, p 4, 17.
 विश्वम्भरा, p 73, 2.
 विश्वसृज्, p 3, 12.
 विश्वस्ता, p 139, 11.
 विश्वस्या, p 139, n.
 विश्वा, p 109, 18. p 230, n.
 विश्वास, p 196, 23.
 विघ, p 58, 9. p 72, n. p 155,
 19. p 365, 225.

विष्, p 155, n.
 विषद, p 36, n.
 विषधर, p 57, 7.
 विषप्रसून, p 71, n.
 विषमच्छद, p 91, 3.
 विषय, p 35, 16. p 75, 8. p 289, 11. p 343, 154.
 विषदिन, p 35, 17.
 विषवैद्य, p 58, 11.
 विषा, p 155, n. p 109, 18.
 विषाण, p 316, 58.
 विषाणो, p 114, 7.
 विषुण, p 28, n.
 विषुप, p 28, n.
 विषुव, p 28, 14.
 विषुवत्, p 28, 14.
 विषुवान, p 28, n.
 विष्कर, p 134, 33.
 विरुप, p 74, 6.
 विरुम्भ, p 294, n.
 विरुर्, p 348, 171.
 विरुश्चवस्, p 3, 13.
 विरि, p 59, 3.
 विरु, p 155, 19.
 विष्णु, p 3, 13.
 विष्णुक्रान्ता, p 110, 22.
 विष्णुपद, p 15, 2.
 विष्णुपदो, p 69, 31.

विष्णुरथ, p 5, 25.
 विष्णुार p 217, n.
 विष्य, p 269, 13.
 विषक्, p 379, 13.
 विषक्सेन, p 3, 14.
 विषक्सेनप्रिया, p 121, 16.
 विषक्सेना, p 99, 36.
 विषच्, p 379, 13.
 विषद्रोचो, p 266, n.
 विषद्रक्, p 266, n.
 विषद्रक्, p 266, 34.
 विस्त, p 72, 42.
 विस्तकण्ठिका, p 132, 25.
 विस्तप्रसून, p 72, 42.
 विस्तम्बाद, p 54, 36.
 विस्तर, p 135, 39.
 विस्ज्जन, p 182, 28.
 विस्पर्ण, p 292, 23.
 विस्तर, p 65, 17.
 विस्तरिन्, p 266, 31.
 विस्तरौ, p 65, n.
 विसिनो, p 71, 39.
 विस्त, p 280, 35.
 विस्तार, p 266, 31.
 विस्तर, p 266, 31.
 विस्त, p 241, 87.
 विस्तर, p 292, 22. n.
 विस्तर, p 89, 14. p 292, 22.

- विस्मृत, p 280, 35.
 विस्वासा, p 147, 41.
 विस्फार, p 217, 76.
 विस्फूर्जयु, p 17, n.
 विस्फूर्जयु, p 17, n.
 विस्फोट, p 151, 4.
 विस्मय, p 50, 19.
 विस्मयान्वित, p 264, 26.
 विस्मृत, p 280, 35.
 विस्व, p 36, 21.
 विस्वम्, p 339, 138, p 196, n.
 विहग, p 134, 32.
 विहङ्ग, p 134, 32.
 विहङ्गम्, p 134, 32.
 विहङ्गमा, p 254, n.
 विहङ्गिका, p 254, 30.
 विहसित, p 54, 35.
 विहस्त, p 269, 43.
 विहापित, p 182, 28.
 विहाय, p 15, n.
 विहायणा, p 15, n.
 विहायस्, p 15, 2. n. p 134, 32.
 विहाया, p 13, n.
 विहार, p 291, 16.
 विह्वल, p 269, 44.
 वो, p 134, n.
 वोकाण, p 362, 217.
 वोपी, p 61, 5. n.
 वोज, p 32, 6. p 153, 13.
 वोजकोण, p 72, 43.
 वोजघ्न, p 105, 59.
 वोजाकृत, p 221, 8.
 वोज्य, p 175, 2.
 वोणा, p 45, 3.
 वोणादण्ड, p 46, 7.
 वोणावाद, p 251, 13.
 वोतंस, p 253, 26.
 वोत, p 202, 11.
 वोति, p 202, n.
 वोतिहोत्र, p 10, 48.
 वोधि, p 86, n.
 वोधी, p 86, 4. p 325, 90.
 वोध, p 273, 5.
 वोनाह, p 68, 27.
 वोभक्त, p 50, 19. p 49, 17.
 वोभक्ता, p 369, n.
 वोर, p 210, 45. p 49, 17.
 वोरण, p 125, 29.
 वोरतर, p 125, 29.
 वोरतरु, p 96, 25.
 वोरपत्नी, p 141, 16.
 वोरपाण, p 216, 71.
 वोरपान, p 216, n.
 वोरभार्या, p 141, 16.
 वोरमातृ, p 141, 16.
 वोरदत्त, p 96, 23.

- वीराशंसन, p 215, 68.
 वीरसू, p 141, 16.
 वीरहन्, p 189, 52.
 वीरध, p 88, 9.
 वीर्य, p 52, 29. p 153, 13. p 344, 156.
 वीवध, p 328, 99.
 वु, p 384, n.
 वुक्, p 105, n.
 वुज्, p 384, n.
 बुण, p 384, n.
 बुधित, p 245, 57.
 वुन्, p 384, 4.
 वुघ, p 225, n.
 वूण, p 202, n.
 वुस, p 225, 22. p 394, n.
 वृद्धित, p 217, 76.
 वृक्, p 128, 7.
 वृक्धूप, p 171, 29. p 172, 30.
 वृक्क, p 154, n.
 वृक्कान्, p 154, n.
 वृक्का, p 154, n.
 वृक्क, p 284, 53.
 वृक्ष, p 87, 5.
 वृक्षभेदिन्, p 255, 34.
 वृक्षरहा, p 105, 62.
 वृक्षवाटिका, p 86, 2.
 वृक्षादन, p 255, 34.
 वृक्षादनी, p 105, 62.
 वृक्षाक्त, p 229, 35.
 वृञ्जिन, p 31, 1. p 332, 111.
 वृत्त, p 281, 41.
 वृत्ति, p 288, 8.
 वृत्त, p 276, 19. p 322, 81. p 281, 41.
 वृत्तोध्ययनर्द्धि, p 184, 38.
 वृत्तान्त, p 40, 8. p 318, 66.
 वृत्ति, p 220, 1. p 288, n.
 वृत्रहन्, p 8, 38.
 वृत्रा, p 347, 166.
 वृथा, p 373, 9. p 377, 4.
 वृद्ध, p 115, 10. p 147, 42.
 वृद्धत्, p 147, 40.
 वृद्धदारक, p 118, 2.
 वृद्धश्रवस्, p 8, 37.
 वृद्धसङ्ग, p 147, 40.
 वृद्धा, p 140, 12.
 वृद्धि, p 112, 31. p 196, 19.
 वृद्धिजीव, p 221, 4.
 वृद्धिजीविका, p 221, 4.
 वृद्धोक्त, p 236, 61.
 वृद्धाजीव, p 221, 5.
 वृन्त, p 89, 15.
 वृन्द, p 135, 40.
 वृन्दभेद, p 136, 41.
 वृन्दारक, p 2, 4.

- दृश, p 110, n.
 दृशिक, p 130, 14. p 299, 7.
 दृष, p 21, 29. p 236, 61. p
 113, 4. p 364, 222.
 दृषण, p 157, 27.
 दृषदंशक, p 128, 6.
 दृषध्वज, p 6, 29.
 दृषन्, p 8, 38.
 दृषभ, p 113, 4. p 235, 59.
 दृषल, p 228, 1.
 दृषस्यन्ती, p 139, 9.
 दृषा, p 107, 6.
 दृषाकप्रायो, p 345, 158.
 दृषाकपि, p 337, 132.
 दृषी, p 187, 45.
 दृष्टि, p 17, 12.
 दृष्टिभू, p 67, n.
 दृष्टत्, p 274, 10.
 दृष्टतिका, p 169, 19.
 दृष्टती, p 108, 12. p 321, 77.
 p 180, n.
 दृष्टकुक्षि, p 148, 44.
 दृष्टझातु, p 10, 50.
 दृष्टस्यति, p 20, 25.
 दृग, p 305, 21.
 दृगिन्, p 209, 41.
 दृशि, p 163, 49. p 254, n.
 दृषी, p 102, 49. p 1. 63,
 वेयु, p 124, 26.
 वेयुक, p 201, n.
 वेयुधा, p 251, 13.
 वेतन, p 256, 38.
 वेतखत्, p 75, 9.
 वेताल, p 392, 21.
 वेत्रवती, p 69, 34.
 वेद, p 39, 3.
 वेदना, p 287, 6.
 वेदि, p 179, 17. p 81, n.
 वेदिका, p 81, 16.
 वेदी, p 81, n. p 179, n.
 वेध, p 238, 8.
 वेधनिका, p 255, 34.
 वेधमुख्यक, p 118, 23.
 वेधस्, p 367, 230. p 3. 12.
 वेधित, p 285, 57. p 243, 49.
 वेपयु, p 55, 38.
 वेन, p 254, n.
 वेसन्, p 254, 28.
 वेजा, p 357, 200.
 वेज्ञ, p 110, 24.
 वेज्ञज, p 229, 35.
 वेज्ञित, p 276, 21. p 280, 36.
 वेण, p 78, 2. p 164, 1.
 वेणन्त, p 68, 28.
 वेणवार, p 229, n.
 वेणन, p 78, 4.

वैश्वभू, p 83, 19.
 वैश्या, p 141, 19.
 वैश्याजनसमाश्रय, p 78, 2.
 वैघ, p 164, n.
 वघवार, p 229, n.
 वेसवार, p 229, 35.
 वेहत्, p 237, 70.
 वै, p 377, 5.
 वैकक्षक, p 173, 37.
 वैकक्षव, p 95, n.
 वैकुण्ठ, p 3, 13.
 वैहत्त, p 50, n.
 वैजनन, p 146, 39.
 वैजयन्त, p 8, 41.
 वैजयन्तिक, p 208, 39.
 वैजयन्तिका, p 101, 46.
 वैजयन्तो, p 215, 67.
 वैज्ञानिक, p 259, 4.
 वैणव, p 90, 18. p 187, 45.
 वैणविक, p 251, 13.
 वैणिक, p 251, 13.
 वैष्णुक, p 201, 9.
 वैश्वसिक, p 251, 14.
 वैतनिक, p 251, 15.
 वैतरण, p 59, n.
 वैतरणी, p 59, 2. n.
 वैतालिक, p 215, 65.
 वैदेह, p 239, n.

वैदेहक, p 239, 78. p 248, 3.
 वैदेही, p 108, 15.
 वैद्य, p 152, 8. n.
 वैद्यमाल, p 110, 21.
 वैद्यातकि, p 10, n.
 वैधात्र, p 10, 46.
 वैधेय, p 270, 48.
 वैधेयी, p 270, n.
 वैनतेय, p 5, 24.
 वैनीतक, p 206, 26.
 वैमात्रेय, p 143, 25.
 वैमेय, p 240, n.
 वैयाघ, p 205, 21.
 वैर, p 51, 25.
 वैरनिर्यातन, p 217, 79.
 वैरगुडि, p 217, 79.
 वैरिन्, p 193, 10.
 वैस्त, p 90, n.
 वैश्वधक, p 251, 15.
 वैश्वस्त, p 11, 54.
 वैशाख, p 29, 16. p 239, 74.
 वैश्य, p 220, 1.
 वैश्ववण, p 14, 64.
 वैश्वानर, p 10, 48.
 वैसारिण, p 65, 17.
 वौल, p 245, 105.
 वौषट्, p 378, 8.
 व्य, p 288, 8.

यज्ञ, p 318, 35.

यज्ञि, p 33, 9.

यय, p 354, 192.

यजन, p 174, 41.

यज्ञक, p 49, 16.

यज्ञन, p 334, 118.

यडम्बक, p 98, 32.

यडम्बन, p 98, n.

यत्यय, p 295, 33.

यत्यास, p 295, 33.

यथा, p 59, 3.

यध, p 283, 8.

यध्व, p 76, 16.

यय, p 291, 17.

यज्ञीक, p 301, 12.

यवधा, p 18, 14.

यवहार, p 40, 9.

यवाय, p 190, 56.

यसन, p 335, 123.

यसनत्त, p 269, 43.

यस्त, p 276, 21.

याकुल, p 269, 43.

याकोश, p 87, n.

याकोच, p 87, 7.

याघ, p 127, 1.

याघनख, p 116, 17.

याज्ञपाद्, p 95, 18.

याज्ञपुद्, p 98, 31.

याघाट, p 130, 15.

याघी, p 108, 12.

याज, p 53, 33.

याड, p 312, 45.

याडःयुध, p 116, 17.

याघ, p 252, 21.

याधि, p 115, 14. p 150, 2.

याधिघात, p 91, 4.

याधित, p 152, 9.

यान, p 12, 59.

यापाद, p 34, 13.

याप्त, p 280, n.

याप्य, p 115, 14.

याम, p 160, 38.

यायत, p 285, 62.

याल, p 57, 7. p 356, 198.

यालयारह, p 58, n.

यालयारिन्, p 58, 11.

याकायुध, p 116, n.

याली, p 356, n.

यावकोशी, p 385, n.

याहत्त, p 281, n.

यास, p 292, 22.

याहार, p 38, 1.

युत्या, p 334, 121.

युष्टि, p 311, 41.

यूड, p 313, 47.

यूडकट, p 207, 33.

श्रुति, p 254, 29.
 श्रुह, p 135, 39. p 210, 47.
 श्रुहपार्थिव, p 210, 47.
 श्रोकार, p 249, 7.
 श्रोमकोश, p 6, 30.
 श्रोमन्, p 15, 1.
 श्रोमयान, p 9, 43.
 श्रोघ, p 247, 112.
 श्रज, p 135, 39.
 श्रज्या, p 184, 35. p 214, 63.
 श्रण, p 151, 5.
 श्रत, p 184, 37.
 श्रतति, p 319, 69. p 88, 9.
 श्रतती, p 88, n.
 श्रतिन्, p 176, 7.
 श्रध, p 88, 12.
 श्रधन, p 255, 33.
 श्रध्या, p 3, n.
 श्रात, p 135, 39.
 श्राव्य, p 189, 53.
 श्राव्य, p 189, 50.
 श्रोडा, p 53, 33.
 श्रोडन, p 51, n.
 श्रोडित, p 51, n.
 श्रोष्टि, p 223, 15.
 श्रोष्टिभेद, p 225, 20.
 श्रुहय, p 221, 6.

श्रकट, p 204, 20.
 श्रकल, p 18, 17.
 श्रकलिन, p 65, 17.
 श्रकुन, p 134, 32.
 श्रकुनि, p 134, 32.
 श्रकुन्त, p 134, 32. p 317, 60.
 श्रकुन्ति, p 134, 32.
 श्रकुञ्ज, p 65, 19.
 श्रकुलाक्षक, p 124, 24.
 श्रकुलादनो, p 106, 4.
 श्रकुलार्भक, p 65, 17.
 श्रक्षत्, p 155, 18.
 श्रक्षत्करि, p 236, 62.
 श्रक्ष, p 267, n.
 श्रक्षि, p 195, 19. p 216, 71.
 p 319, 69. n.
 श्रक्षिघर, p 7, 36.
 श्रक्षिहेतक, p 208, 37.
 श्रक्षो, p 319, n.
 श्रक्ष, p 267, n.
 श्रक्ष, p 267, 36.
 श्रक्ष, p 8, 37. p 102, 47.
 श्रक्षधनुस्, p 17, 12.
 श्रक्षपादप, p 98, 33.
 श्रक्षपुष्पो, p 118, 2.
 श्रक्ष, p 267, n.
 श्रक्षो, p 65, n.
 श्रक्षर, p 6, 26.

- शङ्खीर्ण, p 279, n.
 शङ्ख, p 87, 8. p 214, 61. p 66, 20.
 शङ्ख, p 14, 67. p 67, 23. p 116, 18.
 शङ्खनख, p 67, 23. n.
 शङ्खिनो, p 115, 14.
 शङ्खि, p 8, n.
 शङ्खी, p 8, 40.
 शङ्खीप्रति, p 8, 38.
 शङ्खी, p 163, n.
 शङ्खी, p 122, 19.
 शङ्ख, p 270, 46.
 शङ्खपर्णी, p 121, n.
 शङ्खपुष्पिका, p 110, 25.
 शङ्खसूत्र, p 64, 16.
 शङ्ख, p 146, n. p 236, n.
 शङ्ख, p 236, n. p 193, 9, p 146, 39.
 शङ्खकोटि, p 9, 43.
 शङ्ख, p 69, 33.
 शङ्खपत्र, p 71, 40.
 शङ्खपत्र, p 130, 16.
 शङ्खपदी, p 130, 13.
 शङ्खपर्वन, p 124, 26.
 शङ्खपर्विका, p 109, 21. p 123, 23.
 शङ्खपुष्पा, p 122, 17.
 शतप्रास, p 104, 57.
 शतभोर, p 102, n.
 शतमनु, p 8, 37.
 शतमान, p 398, 34.
 शतमूली, p 109, 19.
 शतवीर्या, p 124, 24.
 शतवेधिन, p 119, 6.
 शतहृदा, p 17, 10.
 शताङ्ग, p 204, 19.
 शतावरी, p 109, 19.
 शत्रु, p 193, 11.
 शनि, p 21, n.
 शनैस्वर, p 21, 27.
 शनैस्, p 380, 17.
 शपथ, p 41, 10.
 शपन, p 41, 10.
 शफ, p 204, 17.
 शफर, p 65, n.
 शफरो, p 65, 18.
 शबरालय, p 83, 20.
 शब्द, p 35, 16. p 44, 1.
 शब्दयह, p 162, 45.
 शब्दन, p 267, 38. p 44, n.
 शम, p 286, 3.
 शमय, p 286, 3.
 शमन, p 181, 25. p 11, 54.
 शमनखर, p 69, 32.
 शमल, p 155, 18.

शमित, p 283, 47.

शमो, p 98, 32.

शमोक, p 216, n.

शमीधान्य, p 226, 24.

शमोर, p 98, 32.

शमोरु, p 98, n.

शम्भ, p 9, 43.

शम्भर, p 61, 4. p 129, 10.

शम्भरारो, p 5, 21. n.

शम्भल, p 398, 34.

शम्भा, p 17, n.

शम्भाक्षत, p 222, n.

शम्भु, p 67, n.

शम्भुक्त, p 67, n.

शम्भूक्त, p 67, 23.

शम्भली, p 141, 19.

शम्भु, p 6, 25. p 339, n.

शम्भू, p 6, n. p 39, 37.

शम्भ्या, p 223, 14.

शय, p 159, 32.

शयन, p 54, 36. p 174, 39.

शयनीय, p 174, 39.

शयालु, p 266, 33.

शयित, p 266, 33.

शयु, p 57, 5.

शय्या, p 174, 39.

शर, p 124, 27. p 212, 55.

शरजन्मन्, p 7, 34.

शरट, p 129, n.

शरण, p 315, 55.

शरणि, p 76, n.

शरणो, p 76, n.

शरद्, p 30, 19. p 327, 95.

शरभ, p 129, 11.

शरथ, p 212, 54.

शराति, p 132, n.

शराभ्यास, p 212, 54.

शरारि, p 132, 25.

शराद, p 265, 28.

शरालि, p 132, n.

शराव, p 228, 32.

शरावली, p 69, 34.

शरासन, p 211, 51.

शरीर, p 156, 21.

शरीरिन्, p 33, 8.

शर्करा, p 75, 11. p 350, 177.

p 231, 43.

शर्करावत्, p 75, 11.

शर्करिल, p 75, 11.

शर्मेन्, p 31, n.

शर्व, p 6, n.

शर्वरी, p 25, 3.

शर्वला, p 214, n.

शल, p 128, 7.

शलभ, p 133, 28.

शलज, p 128, 7.

शालिन्, p 128, 7.

शलाटु, p 89, 15.

शल्क, p 301, 13.

शल्मलि, p 97, n.

शल्ल, p 98, 33. p 128, 7. p
214, 61.

शल्लको, p 115, 12.

शल्व, p 219, 87.

शल्वर, p 252, 21.

शल्वराज्य, p 83, 20.

शल्वल, p 38, 26.

शल्वला, p 237, n.

शल्वली, p 237, 68.

शल्ल, p 129, 11.

शल्लधर, p 18, 16.

शल्ललाङ्कन, p 18, n.

शल्ललोमन, p 246, 107.

शल्लाल, p 18, n.

शल्लालन, p 130, 14.

शल्ली, p 18, n.

शल्लोर्ष, p 246, 107.

शल्लत्, p 376, 1.

शल्ल, p 125, 33.

शल्लन, p 181, n.

शल्ल, p 31, 4.

शल्ल, p 351, 181. p 211, 50.

शल्लक, p 244, 98.

शल्लमार्ग, p 249, 7.

शल्लालीव, p 208, 35.

शल्ली, p 351, n. p 214, 60.

शल्ल, p 89, 13.

शल्लमञ्जरी, p 225, 21.

शल्लशूल, p 225, 21.

शल्लसम्बर, p 96, 25.

शल्लक, p 229, 34. p 118, 1.

शल्लकट, p 236, 64.

शल्लकुनिक, p 251, 14.

शल्ललीक, p 208, 37.

शल्लक, p 8, n.

शल्लकमुनि, p 3, 9.

शल्लकसिंह, p 3, 10.

शल्लला, p 88, 11.

शल्ललानगर, p 78, 2.

शल्ललालिका, p 88, 11.

शल्ललिन, p 87, 5.

शल्ललिक, p 250, 8.

शल्ललक, p 397, 33.

शल्लली, p 400, 38.

शल्लल, p 53, 30.

शल्लल, p 255, 32.

शल्ललित्य, p 93, 12.

शल्लल, p 31, 8. p 281, n. p
147, 44.

शल्ललकुम, p 243, 95.

शल्ललकाल, p 243, n.

शल्ललला, p 120, n.

- शात्रवे, p 163, 11.
 शाद, p 62, 9. p 326, 93.
 शादहरित, p 75, 10.
 शादल, p 75, 10.
 शान, p 255, n.
 शान्त, p 283, 47.
 शान्ति, p 286, 3.
 शान्त्, p 196, n.
 शाप, p 41, n.
 शामन्, p 196, n.
 शामरो, p 250, 11.
 शाम्यक, p 67, n.
 शाम्युक्त, p 67, n.
 शायक, p 298, n.
 शार, p 348, 168.
 शारक, p 298, n.
 शारङ्ग, p 130, n. p 305, n.
 शारद, p 91, n. p 327, 97.
 शारदी, p 91, 3. p 111, 29.
 शारिपल, p 258, 46.
 शारिवा, p 112, 30.
 शार्कर, p 75, 11.
 शार्ङ्गिन्, p 4, 14.
 शाहुल, p 127, 1. p 273, 9.
 शार्वर, p 354, 190.
 शार्वरी, p 25, n.
 शाल, p 65, 19. p 78, 3.
 शालपत्री, p 113, n.
 शाला, p 79, 6. p 88, 11.
 शालाह्व, p 301, 12.
 शालि, p 226, n.
 शालीन, p 264, 28.
 शालूक, p 70, 38.
 शालूर, p 67, 24.
 शालीय, p 110, 23. p 221, 6. p 226, 24.
 शास्त्रि, p 97, 27. n.
 शास्त्रो, p 97, n.
 शास्त्रीवेद, p 97, 27.
 शावक, p 135, 38.
 शावर, p 94, 13.
 शास्यत, p 276, 22.
 शास्त्रक, p 263, n.
 शास्त्रुजिक, p 296, 40.
 शासन, p 197, 25.
 शाशिता, p 3, n.
 शास्त्रि, p 197, n.
 शास्त्र, p 3, n.
 शास्त्र, p 351, 181.
 शास्त्रविद्, p 260, 6.
 शिंपया, p 100, 43.
 शिक्वा, p 254, 30.
 शिक्वित, p 280, 39.
 शिक्वित, p 259, 4.
 शिक्वा, p 39, 4.
 शिक्वक, p 134, 31. p 163, n.

- शिखण्ड, p 163, 47.
 शिखर, p 84, 4. p 88, 12.
 शिखरिणी, p 331, n.
 शिखरिन्, p 331, 109. p 84, 1.
 शिखा, p 11, 52. p 163, 48.
 p 304, 20.
 शिखाण्डक, p 163, n.
 शिखावत्, p 11, 50.
 शिखावल, p 133, 30.
 शिखियोव, p 244, 101.
 शिखिन्, p 133, 30. p 331, 109.
 शिखिवाहन, p 7, 35.
 शिष्य, p 93, 11. p 229, 34.
 शिष्यज, p 247, 110.
 शिष्याय, p 244, n.
 शिष्, p 254, n.
 शिष्ठा, p 44, n.
 शिष्टित, p 44, 2.
 शिष्टिनो, p 211, 53.
 शितम्, p 69, 33.
 शितशिव, p 230, n.
 शितशूक, p 223, n.
 शिति, p 324, n.
 शितिकण्ड, p 6, 27.
 शितिसारक, p 95, 19.
 शिली, p 324, 85.
 शिवविष्ट, p 310, n.
 शिविविष्टि, p 310, 37.
 शिमा, p 88, 12.
 शिमाण्ड, p 72, 43.
 शिमा, p 226, n.
 शिनि, p 226, n.
 शिरर, p 126, n.
 शिरस्, p 88, 12. p 162, 46.
 शिरस्, p 207, 32.
 शिरस्य, p 163, 49.
 शिरा, p 154, n.
 शिरोव, p 101, 43.
 शिरोयोव, p 394, n.
 शिरोधि, p 160, 39.
 शिरोरत्न, p 165, 4.
 शिरोरह, p 162, 46.
 शिल, p 220, n. p 84, 1.
 शिला, p 81, 13. p 84, 4.
 शिलान्तु, p 245, 104.
 शिली, p 67, 24.
 शिकोमुख, p 304, 19.
 शिलोचय, p 84, 1.
 शिष्य, p 256, 35.
 शिष्यशाल, p 79, n.
 शिष्यशाला, p 79, n.
 शिष्यशाल, p 79, n.
 शिष्यिन्, p 249, 5.
 शिष्यको, p 115, n.
 शिव, p 6, 25. p 31, 3.
 शिवक, p 238, 73.

शिवमङ्गो, p 105, 62.

शिवा, p 6, 32. p 128, 5. p 98,

32. p 399, n. p 100, 40. p

361, 214 p 116, 15:

शिविका, p 204, 21.

शिविपिष्ट, p 310, n.

शिविर, p 199, 1.

शिवो, p 7, n.

शिशिर, p 19, 20. p 29, 18.

शिशु, p 135, 38. p 239, 75.

शिशुक, p 65, 18.

शिशुल, p 146, 40.

शिशुमार, p 66, 20.

शिश्र, p 157, 27.

शिश्विदान, p 270, 46.

शिश्रि, p 197, 26.

शिव्य, p 177, 10.

शिक्ष, p 171, n.

शोकर, p 17, 13.

शोघ, p 13, 60.

शोत, p 19, 20. p 93, 10.

शोतक, p 252, 19.

शोतभीरु, p 102, 50.

शोतन, p 19, 21. p 121, 15.

शोतलवातक, p 121, n.

शोतशिव, p 115, 10. p 110, 23.

शोता, p 223, n.

शोथ, p 223, n.

शोफालिका, p 103, n.

शोध, p 257, 42. p 398, 34.

शोध, p 162, 46.

शोधक, p 207, 31.

शोधक, p 239, 45.

शोधक, p 163, 49.

शोल, p 258, 203. p 51, 26.

शोल, p 71, n.

शुक, p 117, 20.

शुकनास, p 99, 37.

शुक्ति, p 67, 23. p 116, 18. p

324, 85.

शुक, p 11, 51. p 153, 13. p

29, 16. p 21, 26.

शुकला, p 124, n.

शुकशिव्य, p 2, 7.

शुक, p 402, n. p 36, 22.

शुक्ता, p 402, n.

शुक्, p 51, 25.

शुचि, p 11, 52. p 29, 16. p

36, 22. p 307, 29.

शुक्ति, p 230, n.

शुक्लो, p 230, 38.

शुक्ला, p 257, 41.

शुतुनि, p 69, n.

शुद्धान्त, p 80, 12. p 319, 66.

शुनक, p 252, 22.

शुनाशोर, p 8, n.

शुनासीर, p 8, n.

शुनि, p 252, n.

शुनो, p 252, 23.

शुन्य, p 273, n.

शुभंयु, p 271, 50.

शुभ, p 31, 3.

शुभदन्तो, p 16, n.

शुभवासन, p 36, n.

शुभान्वित, p 271, 50.

शुभ, p 36, 22. p 355, 194.

शुभदन्तो, p 16, 6.

शुभांशु, p 18, 15.

शुक्ल, p 197, 27.

शुक्ल, p 244, 98. p 253, 27.

शुक्ला, p 253, n.

शुक्लो, p 253, n.

शुक्ल, p 253, n.

शुश्रूषा, p 184, 34.

शुचि, p 56, n.

शुचिर, p 56, 2.

शुचिरा, p 116, 17.

शुची, p 56, n.

शुक्लमीस, p 154, 14.

शुक्लज, p 263, n.

शुष, p 10, n.

शुषण, p 10, n.

शूक, p 226, 28.

शूककोट, p 130, 14.

शूकधान्य, p 226, 24.

शूकर, p 127, 2. p 253, 23.

शूकशिवि, p 106, 5.

शूद, p 248, 1.

शूदा, p 140, 13.

शूदो, p 140, 13.

शून्य, p 273, 6.

शूर, p 21, n. p 210, 45.

शूरज, p 123, 22.

शूरप, p 227, 26.

शूर्मि, p 256, n.

शूर्मी, p 256, n.

शूल, p 357, 199.

शूलाकृत, p 231, 45.

शूलिन्, p 6, 25.

शून्य, p 231, 45.

शृगाल, p 128, 5.

शृङ्गल, p 166, 10. p 201, 9.

शृङ्गलक, p 239, 76.

शृङ्गला, p 166, n. p 201, n.

शृङ्ग, p 84, 4. p 119, 8. p 306, 27.

शृङ्गवेर, p 229, 37.

शृङ्गाटक, p 77, 17.

शृङ्गार, p 49, 17.

शृङ्गि, p 67, n.

शृङ्गिणी, p 267, 66.

शृङ्गिन्, p 113, n.

शुद्धी, p 67, 25. p 109, 18. p

113, 4.

शुद्धीकनक, p 243, 96. n.

शुद्ध, p 282, 45.

शेखर, p 173, 38.

शेष, p 157, n.

शेषस्, p 157, n.

शेफ, p 157, n.

शेफस्, p 157, 27.

शेफालि, p 103, n.

शेफालिका, p 103, 51. p 386, 7.

शेफाली, p 103, n.

शेन, p 157, n.

शेमुघो, p 33, 10.

शेकु, p 94, 15.

शेवधि, p 14, 67.

शेवल, p 71, n.

शेवाल, p 71, n.

शेव, p 57, 4. p 397, 32.

शेत्त, p 177, 10.

शेखरिक, p 107, 7.

शेखरेय, p 107, n.

शेल, p 84, 1.

शैलालिन्, p 250, 12.

शैलुष, p 93, 12. p 250, 12.

शैलेय, p 115, 11.

शैवल, p 71, 38.

शैवलिनी, p 69, 80.

शैवाल, p 71, 38.

शैशव, p 146, 40.

शैक, p 51, 25.

शैचिष्केश, p 10, 49.

शैचिस्, p 23, 36.

शैख, p 69, 34. p 37, 24.

शैखक, p 99, 38.

शैखरत्न, p 243, 93.

शैखा, p 37, n.

शैखित, p 154, 15.

शैखी, p 37, n.

शैघ, p 150, 3.

शैघघो, p 121, 14.

शैघनो, p 82, 18.

शैघित, p 232, 46. p 273, 5.

शैफ, p 150, 3.

शैभन, p 272, 1.

शैभा, p 19, 19.

शैभाजन, p 93, 11.

शैघ, p 150, 2.

शैक, p 136, 43.

शैलिकेय, p 58, 10.

शैण्ड, p 264, 23.

शैखिक, p 250, 10.

शैखी, p 108, 15.

शैखोदनि, p 3, 10.

शैरि, p 4, 16. p 21, 27.

शैर्य, p 216, 70.

- शैलिक, p 250, 8.
 शैलिक, p 263, 19.
 शैलिक, p 289, 10.
 शैलिक, p 219, 87.
 शैलिक, p 163, 50.
 शैलिक, p 163, 50.
 शैलिक, p 37, 23. p 341, 145.
 शैलिक, p 37, 23.
 शैलिक, p 99, 35. p 112, 30. p 341, 145.
 शैलिक, p 125, 31.
 शैलिक, p 144, 32.
 शैलिक, p 37, 25.
 शैलिक, p 36, n.
 शैलिक, p 130, 15.
 शैलिकपाता, p 386, n.
 शैलिकी, p 37, n.
 शैलिकन्याता, p 386, 6.
 शैलिकनाक, p 99, 37.
 शैलिक, p 329, 105.
 शैलिक, p 265, 27. p 142, 21.
 शैलिक, p 289, 12.
 शैलिक, p 288, n. p 162, n.
 शैलिक, p 162, 45.
 शैलिक, p 162, 45.
 शैलिक, p 20, 23.
 शैलिक, p 235, 50.
 शैलिक, p 182, 30.
 शैलिकदेव, p 11, 54. p 162, n.
 शैलिक, p 289, 12.
 शैलिक, p 29, 16.
 शैलिक, p 29, 16.
 शैलिक, p 5, 22.
 शैलिक, p 6, 27.
 शैलिक, p 3, 9.
 शैलिक, p 14, 65.
 शैलिक, p 4, 16.
 शैलिक, p 101, 46.
 शैलिक, p 95, 21.
 शैलिक, p 94, 10.
 शैलिक, p 93, 12.
 शैलिक, p 108, 13.
 शैलिक, p 95, 20. p 262, 14.
 शैलिक, p 262, 14.
 शैलिक, p 4, n.
 शैलिकलान्कन, p 4, 17.
 शैलिक, p 172, 30.
 शैलिक, p 172, n.
 शैलिक, p 172, 30.
 शैलिक, p 102, 50.
 शैलिक, p 322, 79.
 शैलिक, p 39, 3. p 162, 45. p 321, 76.
 शैलिक, p 216, n.
 शैलिक, p 216, 70.
 शैलिक, p 239, 5.

अणो, p 249, n.

अयस् p 34, 15. p 31, 2. p 273, 8.

अयसो, p 100, 40. p 106, 3. p 108, 16.

अय, p 273, 8.

अयो, p 249, n.

अय, p 149, 48.

अयि, p 157, n. p 385, n.

अयिफलक, p 157, 25.

अयो, p 157, 25. n.

अयोफल, p 157, n.

अय, p 162, 45.

अयि, p 176, 6.

अय, p 162, n.

अयट, p 378, 8.

अय, p 274, 11.

अय, p 262, n.

अय, p 289, 11.

अय, p 153, 11.

अय, p 153, 13.

अय, p 153, 11.

अय, p 94, 15.

अय, p 298, 2.

अय, p 31, 3.

अय, p 109, 17.

अय, p 252, n.

अय, p 400, 40.

अय, p 252, 20.

अय, p 56, 2.

अय, p 150, 3.

अय, p 220, 2.

अय, p 144, 31.

अय, p 146, 37.

अय, p 342, 148.

अय, p 144, 31.

अय, p 146, 37.

अय, p 382, 22.

अय, p 12, 57. p 93, 33.

अय, p 128, 7.

अय, p 151, 5.

अय, p 36, 22. p 151, n. p 243, 97.

अय, p 132, 23.

अय, p 247, 110.

अय, p 37, 25.

अय, p 103, 51.

अय, p 36, n.

अय, p 151, n.

अय, p 122, n.

अय, p 176, 4.

अय, p 133, 29.

अय, p 3, 9.

अय, p 97, 29.

अय, p 109, 21.

अय, p 122, 19.

षड्ज, p 45, 1.

षडाक्षर, p 7, 34.

षष्ठ, p 146, n. p 230, 62. p
72, 42.

षष्टिक, p 221, 7.

षास्मातुर, p 7, 36.

संक्रन्दब, p 8, 39.

संक्रम, p 293, n.

संक्राम, p 293, 25.

संक्षु, p 376, n.

संक्षेपण, p 292, 21.

संख्या, p 216, 72.

संख्या, p 33, 11. p 241, 83.

संख्यात, p 275, 14.

संख्यान, p 33, n.

संख्यावत्, p 176, 5.

संख्येय, p 241, 84.

संयद्, p 40, 7.

संयाम, p 216, 74.

संयाह, p 213, 58. p 290, 14.

संझ, p 148, n.

संझपण, p 218, 82.

संज्ञा, p 309, 35. p 40, n.

संक्षु, p 148, 47.

संज्वर, p 11, 53.

संज्ञोन, p 135, 37.

संदाव, p 217, 79.

संदाव, p 217, 79.

संक्षु, p 87, 7.

संमार्जनी, p 82, 18.

संखर, p 232, 46.

संयत्, p 216, 74.

संयत, p 268, 42.

संयम, p 291, 18.

संयमन, p 79, n.

संयाम, p 291, 18.

संयुग, p 216, 73.

संयोगित, p 281, n.

संयोजित, p 281, 41.

संराव, p 44, 2.

संज्ञाप, p 42, 17.

संयान, p 169, 18.

संश्लक्ष, p 215, 66.

संशय, p 33, 12.

संशयापह्नमानस, p 259, 5.

संयत्, p 285, 58.

संश्लेष, p 294, 30.

संसत्, p 178, n.

संसत्ता, p 275, 17.

संसद, p 178, 14.

संसरख, p 77, 18. p 316, 57.

संसिद्धि, p 55, 37.

संखार, p 173, 36.

संखारहोन, p 189, 53.

संखल, p 328, 83.

संक्षव, p 292, 23.
 संक्षव, p 295, 34.
 संक्षाय, p 343, 153.
 संक्ष्मा, p 197, 26.
 संक्ष्यान, p 336, 127.
 संक्षित, p 218, 85.
 संक्षिप्ता, p 122, 19.
 संक्षोट, p 216, n.
 संक्षोट, p 216, 73.
 संक्षत, p 277, 25. p 160, 36.
 संक्षतजानु, p 148, n.
 संक्षतजानुक, p 148, 47.
 संक्षतल, p 160, 36.
 संक्षति, p 135, 40.
 संक्षनन, p 156, 21.
 संक्षार, p 59, 2.
 संक्षति, p 40, 9.
 संक्षल, p 275, 15.
 संक्षत्, p 155, n. p 372, 4.
 संक्षत्वज, p 131, 20.
 संक्षुल, p 65, n.
 संक्षुफला, p 98, 32.
 संक्षुफली, p 98, n.
 संक्षुधि, p 156, 24.
 संक्षि, p 194, 12.
 संक्षी, p 140, 12. p 194, n.
 संक्ष्य, p 194, 12.
 संक्षभ्य, p 145, 34.

संक्षोत्र, p 145, 38.
 संक्षि, p 234, 55.
 संक्षट, p 279, 34.
 संक्षर, p 82, 18.
 संक्षर्षण, p 4, 19.
 संक्षलित, p 281, 42.
 संक्षल्प, p 33, 11.
 संक्षसुक, p 269, 43.
 संक्षश, p 256, 38.
 संक्षोर्ण, p 248, 1. p 316, 59. p 279, 35.
 संक्षुल, p 279, 35. p 43, 20.
 संक्षोच, p 170, 26.
 संक्ष, p 294, 29.
 संक्षत, p 43, 19.
 संक्षम, p 294, n. p 398, 34.
 संक्षर, p 348, 168.
 संक्षोर्ण, p 285, 58.
 संक्षू, p 281, 42.
 संक्ष, p 136, 41.
 संक्षत, p 59, n. p 135, 39.
 संक्षि, p 8, n.
 संक्षिव, p 360, 208.
 संक्षी, p 8, n.
 संक्षमाल, p 75, 10.
 संक्षुस्, p 377, n.
 संक्ष, p 207, 33.
 संक्षन, p 199, 1. p 175, 2.

- संज्ञना, p 202, 10.
 सञ्चार, p 293, n.
 सञ्चारिका, p 141, 17.
 सञ्चवन, p 79, 6.
 सटा, p 163, 48.
 सटो, p 122, n.
 सणसूत्र, p 64, 16.
 सण्ड, p 146, n.
 सत्, p 176, n. p 324, n.
 सतत, p 13, 61.
 सतपुष्पा, p 122, n.
 सति, p 319, n.
 सतो, p 138, 6. p 324, n.
 सतीनक, p 224, n.
 सतीर्थ, p 177, n.
 सतीर्थ, p 177, 11. n.
 सतील, p 224, n.
 सतीलक, p 224, 16.
 सत्कुमार, p 10, n.
 सत्तम, p 273, 8.
 सत्ती, p 194, n.
 सत्त्व, p 361, n.
 सत्पथ, p 76, 16.
 सत्य, p 43, 22. p 344, 156.
 सत्यहार, p 240, 83.
 सत्यवचस्, p 186, 42.
 सत्याकृति, p 240, 83.
 सत्यादृत, p 120, 3.
 सत्यापन, p 240, 83.
 सत्यापना, p 240, n.
 सत्रा, p 377, 4.
 सत्रिन्, p 194, 15.
 सत्त्व, p 32, n.
 सत्त्व, p 361, 215.
 सत्वर, p 13, 60.
 सद, p 178, 15. n.
 सदन, p 79, 5.
 सदस्य, p 178, 15.
 सदा, p 382, 22.
 सदागति, p 12, 57.
 सदातन, p 276, 22.
 सदानोरा, p 69, 33.
 सदाय, p 198, 28.
 सदृक्ष, p 256, 37.
 सदृश्, p 256, 37.
 सदृश्, p 256, 37.
 सदेश, p 275, 16.
 सद्गन्, p 78, 4.
 सद्यस्, p 378, 9.
 सधर्मिणी, p 138, n.
 सधीक्, p 266, n.
 सध्याय, p 266, 34.
 सध्याची, p 266, n.
 सनत्, p 381, n.
 सनत्कुमार, p 10, 45.
 सनसूत्र p 64, n.

- सना, p 381, 17.
 सनात्, p 381, n.
 सनातन, p 276, 22.
 सनाभि, p 145, 33.
 सनि, p 183, 32.
 सनिरिव, p 43, 21.
 सनी, p 183, n.
 सनीड, p 275, 16.
 सन्तत, p 13, 61.
 सन्तति, p 175, 1.
 सन्तप्त, p 284, 52.
 सन्तमस, p 56, 4.
 सन्तान, p 175, 1. p 9, 46.
 सन्ताप, p 11, 53.
 सन्तापित, p 284, 52.
 सन्दान, p 238, 74.
 सन्दानित, p 282, 44.
 सन्दाव, p 217, 79.
 सन्दित, p 280, 35. p 282, 44.
 सन्देशवाच, p 42, 18.
 सन्देशहर, p 195, 16.
 सन्देश, p 34, 12.
 सन्देश, p 135, 39.
 सन्धा, p 329, 105.
 सन्धान, p 257, 42.
 सन्धा, p 24, 3. n.
 सन्धि, p 195, 18. p 289, 11.
 सन्धिनो, p 237, 69.
 सन्नकटु, p 94, 15.
 सन्नद, p 207, 33. p 269, 44.
 सन्नप, p 343, 153.
 सन्निकर्षण, p 292, 23.
 सन्निकृष्ट, p 275, 16.
 सन्निय, p 292, n.
 सन्निय, p 292, 23.
 सन्नियेश, p 82, 19.
 सपत्न, p 193, 10.
 सप्रदि, p 378, 9.
 सपर्या, p 184, 34.
 सपिण्ड, p 145, 33.
 सपोति, p 234, 55.
 सप्तकी, p 166, 10.
 सप्ततन्तु, p 178, 13.
 सप्तपण, p 91, 3.
 सप्तपि, p 21, 23.
 सप्तजा, p 103, 53. p 119, 8.
 सप्तार्चिम्, p 11, 51.
 सप्तार्चिम्, p 11, 51.
 सप्ताश्व, p 22, 30.
 सप्ति, p 202, 12.
 सफरी, p 65, n.
 समर्हका, p 140, 12.
 सभा, p 79, 6. p 178, 14. p 340, 140.
 सभाजन, p 287, 7.
 सभासत्, p 178, n.

सभासद्, p 178, 16.
 सभास्तार, p 178, 16.
 सभिक, p 258, 44. n.
 सभ्य, p 175, 2. p 178, 16.
 सम, p 256, 37. p 275, 14.
 समय, p 275, 15.
 समङ्गा, p 107, 9. p 119, 7.
 समज, p 136, 42.
 समज्ञा, p 41, n.
 समज्या, p 41, n. p 178, 14.
 समञ्जस, p 197, 24.
 समञ्जिक, p 277, 25.
 समनस्, p 337, 130.
 समन्त, p 379, 13.
 समन्तदुग्धा, p 110, 24.
 समन्तभद्र, p 4, 8.
 समन्तात्, p 379, n.
 समन्वितलय, p 45, 3.
 समयद्, p 212, n.
 समम्, p 377, 4.
 समय, p 24, 1. p 343, 151.
 समया, p 378, 7. p 375, 14.
 समर, p 216, 73.
 समर्थ, p 325, 89.
 समर्थन, p 197, 25.
 समर्द्धक, p 260, 7.
 समर्थ्याद्, p 2751, 6.
 समवर्तिन्, p 11, 53.

समवाय, p 135, 40.
 समहिता, p 123, 22.
 समसन, p 292, 21.
 समस्त, p 275, 14.
 समस्ता, p 40, 7.
 समस्तार्था, p 40, n.
 समांसमोना, p 238, 73.
 समाकषिन्, p 36, 20.
 समाख्या, p 41, n.
 समाघात, p 216, 74.
 समाज, p 136, 42.
 समाधि, p 34, 14. p 328, 190.
 समान, p 12, 59. p 256, 37.
 समानोदय, p 145, 34.
 समालम्भ, p 294, 27.
 समावाय, p 135, n.
 समावृत्त, p 177, 10.
 समासाद्य, p 281, 42.
 समासार्था, p 40, 7.
 समाहार, p 291, 16.
 समाहित, p 285, 58.
 समाहृति, p 40, 7.
 समाकृत्य, p 258, 46.
 समिति, p 178, 14. p 320, 73.
 p 216, 74.
 समिध, p 89, 13.
 समीक, p 216, 72.
 समीप, p 275, 16.

- समीर, p 12, 58.
 समीरण, p 12, 58. p 105, 59.
 समुच्चय, p 291, 16.
 समुच्छ्रय, p 343, 154.
 समुज्झित, p 284, 56.
 समुत्पिञ्ज, p 215, 67.
 समुदत्त, p 281, 39.
 समुदय, p 135, 40.
 समुदाय, p 135, 40. p 216, 74.
 समुद्र, p 174, n. p 390, 17.
 समुद्रक, p 174, 40.
 समुद्रत, p 264, 23.
 समुद्ररण, p 316, 58.
 समुद्र, p 60, 1.
 समुद्रफेन, p 246, n.
 समुद्रन्ता, p 107, 10. p 115, 4.
 p 117, 21.
 समुन्दन, p 294, 29.
 समुन्न, p 284, 55.
 समुन्नज, p 330, 106.
 समुपयोष, p 378, n.
 समुद्य, p 180, 20.
 समूह, p 129, 9.
 समूह, p 135, 39.
 समृद्ध, p 261, 11.
 समृद्धि, p 289, 10.
 सम्यत्ति, p 211, 50.
 सम्यद, p 211, 49.
 सम्यराय, p 343, 152.
 सम्यरायक, p 216, n.
 सम्याक, p 91, 4.
 सम्युटक, p 174, 40.
 सम्यत्ति, p 333, 23.
 सम्यदाय, p 237, 7.
 सम्यधारणा, p 197, 25.
 सम्यहार, p 216, 73.
 सम, p 9, n.
 सन्त, p 393, n.
 सन्वाहत, p 222, 9.
 सन्नाथ, p 279, 34.
 सम्मलो, p 141, n.
 सम्मेद, p 70, 35.
 सम्भूम, p 54, 34. p 293, 26.
 सम्मद, p 31, 2.
 सम्मूर्च्छन, p 287, 6.
 सम्यङ्, p 266, n.
 सम्यच्, p 43, 22.
 सम्राज्, p 191, 3.
 सम्य, p 9, n.
 सम्यत, p 380, 16.
 सम्यत्तर, p 30, 20.
 सम्यदन, p 287, 4.
 सम्यदना, p 287, n.
 सम्यनन, p 287, n.
 सम्यर, p 129, n.
 सम्यरारि, p 5, n.

सम्वरो, p 107, n.
 सम्वर्त्त, p 30, 22.
 सम्वर्त्ति, p 72, n.
 सम्वर्त्तिका, p 72, 43.
 सम्वर्त्ती, p 72, n.
 सम्वल, p 398, n.
 सम्वसथ, p 83, 19.
 सम्वहन, p 292, 22.
 सम्वित्, p 33, 10.
 सम्विद्, p 34, 14. p 33, 10. p
 327, 95.
 सम्विदित, p 235, 58.
 सम्वीक्षण, p 294, 30.
 सम्वीत, p 281, 40.
 सम्वेग, p 54, 34.
 सम्वेद, p 287, 6.
 सम्वेण, p 54, 36.
 सम्वेष, p 275, n.
 सर, p 212, n.
 सरक, p 257, 43.
 सरघा, p 133, 26.
 सरट्, p 129, n.
 सरट, p 129, 12.
 सरणा, p 111, n. p 122, 18.
 सरणि, p 76, 15.
 सरणी, p 122, n.
 सरलि, p 160, 37.
 सरमा, p 252, 23.

सरल, p 100, 40. p 260, 8.
 सरलद्रव, p 172, 30.
 सरला, p 111, 26.
 सरय, p 212, n.
 सरस्, p 68, 28.
 सरसा, p 111, n.
 सरसी, p 68, 28.
 सरसीरुद्ध, p 71, 40. n.
 सरसद्, p 60, 1 p 317, 60.
 सरसती, p 38, 1. p 69, 34.
 सराव, p 228. 32. n.
 सरित्, p 68, 29.
 सरित्वति, p 60, 1.
 सरिल, p 60, n.
 सरिषय, p 224, n.
 सरीरुप, p 57, 7. n.
 सह, p 213, n.
 सर्गा, p 305, 23.
 सर्ज, p 96, 25.
 सर्जक, p 96, 24.
 सर्जर, p 171, 29.
 सर्जिका, p 247, n.
 सर्जिकाक्षार, p 247, 109.
 सय, p 57, 6.
 सर्पराज, p 57, 4.
 सर्पिणी, p 57, n.
 सर्पिस्, p 233, 52.
 सर्पो, p 57, n.

सर्वसहा, p 73, 3.
 सर्व, p 6, 26. p 275, 14.
 सर्वज्ञ, p 6, 28.
 सर्वतत्त्व, p 379, 13.
 सर्वतोभद्र, p 80, 10. p 100,
 42.
 सर्वतोभद्रा, p 94, 18.
 सर्वतोमुख, p 60, 4.
 सर्वेश, p 382, 22.
 सर्वधुरावह, p 237, 66.
 सर्वधुरोण, p 237, 66.
 सर्वमङ्गला, p 7, 32.
 सर्वरस, p 171, 29.
 सर्वज्ञा, p 214, 61.
 सर्वजिह्व, p 187, 44.
 सर्ववेदस्, p 177, 9.
 सर्वसन्नहन, p 214, 62.
 सर्वार्थी, p 7, 32.
 सर्वानुभूति, p 111, 26.
 सर्वत्राभोजिन्, p 263, 22.
 सर्वज्ञान, p 263, 22.
 सर्वभिसार, p 214, 62.
 सर्वार्थ, p 3, n.
 सर्वार्थसिद्ध, p 3, 10.
 सर्वार्थ, p 214, 62.
 सर्वप, p 224, 17.
 सर्वज्ञ, p 60, 3.

सहस्रौ, p 115, n.
 सह, p 178, 13.
 सवन, p 188, 46.
 सवयस्, p 193, 12.
 सवहा, p 111, n.
 सविट्, p 22, 32.
 सविध, p 275, 10.
 सवेश, p 275, 16.
 सव, p 279, 54.
 सवेष्ट, p 206, n.
 सवेष्ट, p 206, 28.
 सवेष्ट, p 206, n.
 सवज्ञधारिन्, p 177, 11.
 ससन, p 181, n.
 सव, p 89, n.
 सवसम्बर, p 96, n.
 सह, p 377, 4. p 216,
 368, n. p 28, n.
 सहकार, p 94, 14.
 सहचरी, p 104, 56.
 सहज, p 145, 34.
 सहधर्मिणो, p 138, 5.
 सहन, p 266, 31.
 सहभोजन, p 234, 55.
 सहस्, p 28, 14. p 216, 70. p
 368, 234.
 सहसा, p 378, 7.

- सद्य, p 28, 15.
 सद्यदंष्ट्र, p 64, 18.
 सद्यपय, p 71, 40.
 सद्यवोर्था, p 123, 24.
 सद्यवेधि, p 230, 40.
 सद्यवेधिन्, p 119, 6.
 सद्यबाण, p 22, 32.
 सद्यबाह, p 8, 40.
 सद्यिन्, p 207, 30.
 सहा, p 103, 54. p 112, 1. p 73, n.
 सहायर, p 104, n.
 सहाय, p 208, 39.
 सहायता, p 207, 40.
 सहिष्णु, p 266, 31.
 सहृदय, p 259 n.
 सहेदर, p 145, n.
 सांयात्रिक, p 63, 12.
 सांयुगोन, p 210, 45.
 सांयिक, p 259, 5.
 साक, p 377, 4.
 साक्षान, p 372, 5.
 सागर, p 60, 1.
 साधि, p 377, 6.
 सातना, p 120, 9.
 साति, p 387, 9. p 296, 38. p 319, 70.
 सातिहार, p 153, 10.
 सातोबक, p 224, n.
 सातिक, p 49, 16.
 सादन, p 79, n.
 सादिन्, p 206, 28. p 331, 109.
 साधन, p 335, 122.
 साधारण, p 279, 31. p 256, 37.
 साधारणा, p 256, n. p 279, n.
 साधारणी, p 256, n. p 279, n.
 साधित, p 268, 40.
 साधित, p 285, 62.
 साधोयस्, p 369, 237.
 साधोयसी, p 369, n.
 साधु, p 329, 104 p 175, 2. p 272, 1. p 138, n.
 साधुवादिन्, p 202, 12.
 साध्य, p 2, 5.
 साध्वस, p 50, 21.
 साध्वी, p 138, 6.
 सानु, p 85, 5.
 सान्ध, p 43, 19. p 196, 21.
 सान्द्रिष्ण, p 198, 29.
 सान्न, p 275, 15.
 सान्नाय, p 181, 26.
 सायन्, p 193, n.
 साप्पयदोन, p 194, 12.
 सामधेयो, p 180, 21.
 सामन्, p 39, 4. p 196, 21.
 सामनी, p 238, n.

सामाजिक, p 178, 16.
 सामान्य, p 33, 9.
 सामि, p 374, 11.
 सामुद्र, p 230, 41.
 साम्यरायिक, p 216, 72.
 साम्प्रत, p 379, 11. p 383, 23.
 साम्बस्वर, p 194, 14.
 साम्बरी, p 250, n.
 साय, p 24, 3.
 सायक, p 298, 2.
 सायम्, p 381, 19.
 सार, p 88, 12. p 349, 173.
 सारङ्ग, p 130, 17. p 305, 24.
 सारथि, p 206, 27.
 सारमेय, p 252, 22.
 सारव, p 70, 36.
 सारत, p 132, 22. p 71, 40.
 सारसन, p 166, 10.
 सारसना, p 207, 31.
 सारिका, p 386, 8.
 सारोद्धिक, p 58, n.
 सार्ध, p 136, 41.
 सार्धवाह, p 239, 78.
 सार्ध, p 284, 55.
 सार्ध, p 377, 4.
 सार्धभौम, p 16, 5. p 191, 2.
 साज, p 65, n. p 96, 25. p
 78, n,

साजपर्या, p 113, 3.
 साजा, p 79, n.
 साजूर, p 67, n.
 साजूक, p 70, n.
 सालेय, p 110, n.
 सावर, p 94, n.
 साध, p 236, 63.
 साहस, p 196, 21.
 साहब, p 297, 43.
 सिंह, p 127, 1.
 सिंहतन, p 160, n.
 सिंहनाद, p 217, 75.
 सिंहपुष्पी, p 108, 11.
 सिंहसंहनन, p 261, 12.
 सिद्धान्त, p 244, n.
 सिद्धान्त, p 244, 99.
 सिद्धान्त, p 110, 22.
 सिद्धी, p 112, 2.
 सिक्ततामय, p 62, 9.
 सिक्ततावत्, p 75, 11.
 सिद्धान्त, p 244, n.
 सित, p 37, 22. p 282, 44. p
 323, 63. p 282, 48.
 सितच्छत्रा, p 122, 17.
 सितशिव, p 230, n.
 सितशुक्ल, p 223, 15.
 सितशिव, p 230, n.
 सिता, p 37, n. p 231, 43.

सिताथ, p 172, 32.

सितामोज, p 71, 41.

सिति, p 324, n.

सिद्ध, p 2, 6. p 283, 50.

सिद्धान्त, p 34, 13.

सिद्धार्थ, p 224, 18. p 3, n.

सिद्धि, p 112, 31.

सिद्धि, p 150, n.

सिद्धन्, p 150, 4.

सिद्धल, p 153, 12. p 387, 10.

सिद्ध, p 20, 23.

सिद्धका, p 386, 8.

सिनोगलो, p 26, 9.

सिन्दु, p 102, 48.

सिन्दुवार, p 102, 49.

सिन्दूर, p 246, 105. p 396, 31.

सिन्धु, p 60, 1. p 229, 103.

सिन्धुक, p 102, n.

सिन्धुज, p 230, 42.

सिन्धुशर, p 102, n.

सिन्धुसक्रम, p 70, 35.

सिरा, p 154, 16.

सिंहवी, p 115, n.

सिंह, p 171, 30.

सीकर, p 17, n.

सीता, p 223, 14.

सीतीनक, p 224, n.

सीध, p 222, 8.

सीमन्, p 83, 20.

सीमन्त, p 391, 19.

सीमन्तिनो, p 137, 2.

सीमा, p 83, 20.

सीर, p 223, 14.

सीर्याणि, p 4, 19.

सीवन, p 287, 5.

सीसक, p 246, 106.

सीङ्गल, p 110, 24.

सु, p 377, n.

सुबन्दक, p 121, 13.

सुकरा, p 238, 71.

सुकल, p 260, 8.

सुकुमार, p 278, 27

सुखत, p 31, 2.

सुखतिन, p 259, 3.

सुक्कण, p 44, n.

सुख, p 31, 3.

सुखवचक, p 247, 109.

सुखसन्दुषा, p 238, n.

सुखसन्दोषा, p 238, 72.

सुगत, p 2, 8.

सुगहनाहति, p 179, 18.

सुगन्धा, p 112, 2.

सुगन्धि, p 36, 20. p 114, 9.

सुगन्धिक, p 245, n.

सुगन्धी, p 36, n.

सुगरिका, p 138, 6.

सुचेतक p 168, 17.
 सुत, p 143, 27.
 सुतश्रेणी p 107, 6.
 सुता, p 143, n.
 सुतात्मजा, p 144, 29.
 सुत्रामन्, p 8, n.
 सुत्तन्, p 177, 10.
 सुदर्शन, p 5, 23.
 सुदाय, p 198, n.
 सुदिन, p 198, n.
 सुदर, p 276, 18.
 सुधर्मन्, p 9, 44.
 सुधांशु, p 18, 15.
 सुधा, p 9, 44. p 329, 104.
 सुधी, p 176, 4.
 सुनासीर, p 8, 37.
 सुनिघण्टक, p 121, 14.
 सुन्दर, p 272, 1.
 सुन्दरा, p 272, n.
 सुन्दरी, p 137, 4 p 272, n.
 सुप्रथिन, p 76, 16.
 सुप्रर्ण, p 6, 25.
 सुप्रवन्, p 1, 2.
 सुप्रार्थक, p 96, 23.
 सुप्ति, p 54, n.
 सुप्रतीक, p 16, 5.
 सुप्रयोगविशिख, p 203, 36.
 सुप्रलाय, p 42, 17.

सुभगासुत, p 142, 24.
 सुभिक्षा, p 115, 12.
 सुम, p 90, n.
 समन, p 90, n.
 सुमनस्, p 1, 2. p 103, n. p 90, 17.
 सुमना, p 103, 53. n.
 सुमनोरजस्, p 90, 17.
 सुमेरु, p 9, 45.
 सुर, p 1, 2.
 सुरज्येष्ठ, p 3, 11.
 सुरत, p 262, n.
 सुरदोषिका, p 9, 44.
 सुरदिष्, p 2, 7.
 सुरनिष्ठा, p 69, 31.
 सुरपति, p 8, 38.
 सुरभि, p 36, 20 p 339, 13.
 सुरभी, p 115, 11. p 36, n.
 सुरभीरसा, p 115, n.
 सुरर्षि, p 9, 43.
 सुरलोक, p 1, 1.
 सुरवर्त्मन, p 15, 1.
 सुरसा, p 112, 2.
 सुरा, p 256, 39.
 सुराचार्य, p 20, 25.
 सुरामण्ड, p 257, 43.
 सुरालय, p 9, 45.
 सुराष्ट्रज, p 117, 19.
 सुरी, p 225, 19.

सुवचन, p 42, 17.

सुवर्ण, p 241, 87. p 243, 94.

सुवर्णक, p 91, 4.

सुवर्णि, p 108, 14.

सुवर्हा, p 111, n. p 102, 51. p

113, 3. p 119, 5. p 114, 7.

सुवासिनी, p 139, 9.

सुविद, p 193, n.

सुव्रत, p 238, 72.

सुश्वी, p 122, n. p 229, n.

सुशीम, p 19, n.

सुधमा, p 19, 19.

सुधवि, p 122, n.

सुधवी, p 122, 20 p 229, 37.

सुधि, p 56, n.

सुधिर, p 46, n. p 56, n.

सुधीम, p 19, 20.

सुधेण, p 101, 48.

सुधेणिका, p 111, 27.

सुहु, p 376, 2. p 381, 19.

सुष्ण, p 253, n.

सुसंस्कृत, p 232, 45.

सुसम, p 272, 1.

सुसवी, p 229, n.

सुसोम, p 19, n.

सुहृद्, p 194, 12.

सूकर, p 127, n.

सूक्त, p 274, 11. p 341, 146.

सूचक, p 270, 47.

सूचि, p 386, 8.

सूत, p 206, 27. p 244, 100.

p 318, 64.

सूतकाष्ठ, p 80, n.

सूतिकाष्ठ, p 80, 8.

सूतिमास, p 146, 39.

सूत्यान, p 152, 19.

सूत्या, p 188, 46.

सूत्र, p 254, 28.

सूत्रवेदन, p 393, 24.

सूत्रामन्, p 8, 33.

सूद, p 227, 28 p 326, 93.

सून, p 90, n.

सूना, p 333, 115.

सूनु, p 143, 27.

सूनुत, p 43, 19.

सूनुद, p 264, 23.

सूनुद, p 264, n.

सूपकार, p 227, 27.

सूर, p 21, 29.

सूरत, p 262, 15.

सूरसूत, p 22, 33.

सूरि, p 176, 5.

सूरी, p 176, n.

सूर्य, p 227, n.

सूय, p 21, 29.

सूर्यसायन्, p 390, n.

सूर्यतनया, p 69, 32.
 सूर्यन्दुसङ्गम, p 26, 8.
 सङ्का, p 161, n.
 सङ्काणी, p 161, 42.
 सङ्कि, p 161, n.
 सङ्क, p 161, n.
 सङ्ग, p 213, 59.
 सङ्गाल, p 128, n.
 सङ्गिकाक्षार, p 247, n.
 सङ्गि, p 202, 9.
 सङ्गिका, p 155, 18.
 सङ्गिका, p 155, n.
 सङ्गि, p 76, 15.
 सङ्गाट, p 400, n.
 सङ्गाटो, p 400, 38.
 सङ्गर, p 129, 11.
 सङ्ग, p 311, n.
 सङ्गि, p 311, 41.
 सङ्कपात्र, p 63, 13.
 सङ्कन, p 63, 13.
 सङ्क, p 76, 14.
 सेना, p 210, 46.
 सेनाङ्ग, p 199, 1.
 सेनानी, p 7, 35. p 207, 30.
 सेनामुख, p 211, 49.
 सेनारत्न, p 207, 29.
 सेनाल, p 74, n.
 सेनापी, p 33, n.

सेनाल, p 74, n.
 सेलु p 94, n.
 सेवधि, p 14, n.
 सेवक, p 193, 9.
 सेवक, p 287, 5.
 सेवा, p 220, 2.
 सेय, p 125, 30.
 सेविकेय, p 21, 28.
 सैकत, p 62, 9.
 सैववाहिनो p 69, 33.
 सैनिक, p 207, 29.
 सैन्धव, p 230, 42. p 202, 12.
 सैन्य, p 207, 29. p 210, 46.
 सैरिक, p 236, 64.
 सैरिन्धी, p 141, 18.
 सैरिभ, p 128, 4.
 सैरीयक p 104, 55.
 सैरेयक p 104, n.
 सोढ, p 282, 46.
 सोदर, p 145, n.
 सोदर्थ, p 145, 36.
 सेन्नाद, p 264, n.
 सोपजव, p 27, 10.
 सोपान, p 82, 18.
 सोभाङ्गन, p 93, n.
 सोम, p 18, 16.
 सोमप, p 177, 8.
 सोमपा, p 177, n.

सैम्योतिन्, p 177, 8.
 सैमराजो, p 103, 14.
 सैमलता, p 118, n.
 सैमवक्त्र, p 98, 31. p 300, 9.
 सैमवक्षरि, p 118, n.
 सैमवक्षरो, p 118, 3.
 सैमवक्षिका, p 108, 14. p 118, n.
 सैमवक्षो, p 106, 1.
 सैमाद्भवा, p 69, 32.
 सैम्य, p 31, n.
 सैम्यिक, p 70, 36. p 125, 32.
 p 245, 103.
 सैचिक, p 249, 6.
 सैदामनो, p 17, n.
 सैदामिनो, p 17, 11.
 सैदामिनी, p 17, n.
 सैध, p 80, 10.
 सैभागिनेय, p 143, 24.
 सैभाजन, p 93, n.
 सैम्य, p 21, 27. p 346, 163.
 सैर, p 21, n.
 सैरभेय, p 235, 60.
 सैरभेयो, p 237, 66.
 सैराष्ट्रिक, p 58, 10.
 सैरि, p 21, n.
 सैखिक, p 250, n.
 सैवर्चल, p 231, 43. p 247, 110.
 सैविद, p 193, 8.

सैविदक, p 193, 8.
 सैवीर, p 230, 39. p 95, 17.
 p 244, 101.
 सैसजिक्य, p 395, n.
 सैहिय, p 235, 56.
 खन्द, p 7, 35.
 खन्ध, p 88, 10. p 329, 103.
 खन्धदेश, p 201, 7.
 खन्धशाखा, p 88, 11.
 खन्धर, p 158, n.
 खन्न, p 284, 53.
 खलन, p 54, 36.
 खलित, p 217, 77.
 खन, p 158, 23.
 खनन्धया, p 147, n.
 खनन्धयो, p 147, 41.
 खनपा, p 147, 41.
 खनधिल, p 16, 8.
 खनित, p 17, 10.
 खम्, p 239, n.
 खम्, p 88, 9. p 225, 21.
 खम्करि, p 225, 21.
 खम्घन, p 295, 35.
 खम्घ्न, p 295, 35.
 खम्हनन, p 295, n.
 खम्नेरम, p 200, 3.
 खम्, p 339, 137.
 खव, p 41, 12.

- खु, p 85, 5.
 खुतु, p 281, 42.
 खुवा, p 139, 9.
 खुत्, p 110, 24.
 खुहो, p 110, 24.
 खुह, p 52, 27.
 खुर्ग, p 35, 16. p 290, 14.
 खुर्गन, p 182, 29. p 12, 57.
 खुग, p 194, 13. p 290, n. p 362, 216.
 खुह, p 278, 31.
 खुन, 290, n.
 खुतो, p 108, 12.
 खुचि, p 288, 9.
 खुहा, p 52, 27.
 खुह, p 290, 41.
 खुण्डा, p 58, n.
 खुरण, p 289, 10.
 खुाति, p 288, 9.
 खुारण, p 289, n.
 खुचि, p 157, 26.
 खुिर, p 274, 13.
 खुट, p 87, 7. p 278, 31.
 खुटन, p 287, 5.
 खुर, p 289, n.
 खुर्जु, p 17, n.
 खुरण, p 289, 10.
 खुहया, p 289, n.
 खुजन, p 289, n.
 खुलिङ्ग, p 11, 53.
 खुर्जक, p 95, 19.
 खुर्जु, p 17, 11.
 खुन, p 391, 19.
 खुह, p 285, 62.
 खुटन, p 287, n.
 खु, p 377, 5.
 खुर, p 5, 20.
 खुरहर, p 6, 20.
 खुत, p 54, 34.
 खुति, p 40, 7. p 52, 29. p 385, n.
 खुद, p 12, 59.
 खुन्दन, 92, 7. p 204, 19.
 खुन्दनारोह, p 206, 28.
 खुन्दिनो, p 155, 18.
 खुन्न, p 281, 42.
 खुल, p 144, n.
 खुत, p 227, 26.
 खुति, p 287, 5.
 खुन, p 227, n.
 खुसिन्, p 92, 9.
 खुज्, p 173, 36.
 खुव, p 288, 9.
 खुवर्धन, p 337, 69.
 खुवन्ती, p 69, 30.
 खुवा, p 106, n.

खट्, p 3, n.

खल, p 284, 53.

खल्, p 376, 2.

खल, p 288, n.

खल, p 181, 24.

खल, p 281, 42.

खल, p 181, 24.

खल, p 106, 2.

खलपट्ट, p 95, 18.

खल, p 181, n.

खलस्, p 62, 11.

खलखली, p 69, n.

खलखली, p 69, 30.

खलखली, p 244, 101.

खलखली, p 69, n.

ख, p 361, 213. p 145, 34.

खलन्, p 262, 15.

खलन, p 145, 34.

खलन्, p 262, 15.

खल, p 378, 8.

खलति, p 213, 60.

खल, p 44, 1.

खलित, p 282, 44.

खल, p 54, 36.

खलज, p 266, 33.

खलजन, p 287, 7. n.

खलव, p 55, 38.

खल, p 3, 13.

खलन्, p 380, 16.

खलन्, p 3, 11.

खलम्बरा, p 138, 7.

खल, p 1, 1.

खल, p 39, 5.

खलित, p 286, 2.

खल, p 9, 43. p 343, n.

खलप, p , 558.

खलपा, p 338, 134.

खल, p 1, 1.

खल, p 243, 94.

खलकार, p 249, 8.

खलली, p 119, 3.

खलदी, p 9, 44.

खलदी, p 9, n.

खलानु, p 21, 23.

खल, p 9, 46.

खल्ल्या, p 10, 47. n.

खल्ल्या, p 10, n.

खलसिनो, p 139, n.

खल, p 144, 29.

खलित, p 372, 3.

खलित, p 80, 10.

खलोय, p 145, 32.

खलोय, p 145, n.

खलित, p 400, 38.

खल, p 327, 97.

खलक, p 95, 17. p 109, 17.

खादरसा, p 120, 9.

खादी, p 111, 26.

खाधाय, p 187, 46.

खान, p 44, 1.

खान्त, p 33, 9.

खात्प, p 54, 86.

खापतेय, p 242, 90.

खामिन्, p 264, 10.

खाराज्, p 8, 39.

खाहा, p 180, 21. p 378, 8.

खित्, p 372, 3.

खिद, p 54, 33.

खिदज, p 271, 51.

खिदनी, p 228, 30.

खर, p 262, n.

खेरता, p 286, n.

खिरिणी, p 139, 11.

खिरिन्, p 262, 15.

खंस, p 132, 23.

खंसक, p 167, 11.

खंसो, p 132, n.

ख, p 377, 5.

खञ्जे, p 49, 15.

खह, p 391, 18.

खहविलासिनी, p 116, 18.

खठ, p 217, 77.

खठ्ठे, p 49, 15.

खत, p 268, 41.

खनु, p 116, 18. p 161, 41.

खनू, p 161, n.

खन्त, p 372, 6.

खद्र, p 282, 46.

खय, p 202, 12.

खयन, p 204, 20.

खयपुच्छो, p 119, 4.

खयमारक, p 104, 57.

खयो, p 202, n.

खर, p 6, 29.

खरण, p 198, 28.

खरि, p 127, 1. p 350, 177.

खरिचन्द्रन, p 9, 46. p 172, 33.

खरिण, p 128, 8. p 37, 23. p 815, 53.

खरिणी, p 315, 53.

खरित्, p 37, 24. p 15, 2.

खरित, p 37, 24. p 391, 19.

खरितक, p 229, 34.

खरिताल, p 396, 32.

खरितालक, p 245, 104.

खरिदख, p 22, 30.

खरिवा, p 230, 41.

खरिवाभ, p 37, 24.

खरिनु, p 109, 20.

खरिन्नि, p 243, 92.

खदिमिवा, p 5, 22.

रिमयक, p 224, 18.
 रिमयज, p 224, n.
 रिवाकुक, p 114, 9.
 रिवासुक, p 114, n.
 रिदय, p 8, 39.
 रीतकी, p 100, 40.
 रेशु, p 114, 8.
 र्ये, p 80, 9.
 र्घ, p 31, 2.
 र्घमाण, p 260, 7.
 रल, p 223, 13. p 393, n.
 रला, p 49, 15.
 रलायुध, p 4, 18.
 रलाहल, p 58, 10. n.
 रलिन, p 4, 19.
 रलिप्रिय, p 96, 22.
 रलिप्रिया, p 256, 39.
 रल्या, p 297, 41.
 रलक, p 70, 36.
 रव, p 288, 8. p 360, 209.
 रविस्, p 181, 26. p 233, 52.
 रव्य, p 131, 24.
 रथवाहन, p 11, 51.
 रस्, p 49, 18.
 रसनो p 228, 30.
 रसनी, p 227, 29.
 रस, p 160, 37. p 317, 61.
 रसधारण, p 287, n.

रसवारण, p 287, 5.
 रस्तिन्, p 200, 2.
 रस्तिगख, p 82, 17.
 रस्तिनी, p 200, n.
 रस्तिपक, p 206, 27.
 रल्यारोह, p 206, 27.
 र्हा, p 376, 18.
 र्हाटक, p 243, 94.
 र्हायन, p 30, 20.
 र्हार, p 165, 6.
 र्हारित, p 134, n.
 र्हारोत, p 134, 34.
 र्हाई, p 52, 27.
 र्हाल, p 223, n.
 र्हालहल, p 58, n.
 र्हाला, p 256, 39.
 र्हालाहल, p 58, n.
 र्हालिक, p 236, 64.
 र्हाव, p 53, 32.
 र्हास, p 50, 19.
 र्हासिका, p 50, n.
 र्हास्तिक, p 200, 4.
 र्हास्य, p 50, 19.
 र्हाहल, p 58, n.
 र्हाहा, p 10, 48. n.
 र्हाहाहल, p 10, n.
 र्हिंसा, p 367, 231.
 र्हिंसाकर्मान्, p 291, 19.

हिच, p 265, 28.

हि, p 376, 18. p 377, 5.

हिक्का, p 386, 8.

हिङ्ग, p 230, 40.

हिङ्गुनिर्यास, p 100, 42.

हिङ्गुपत्रो, p 230, 4.

हिङ्गुल, p 392, n.

हिङ्गुलो, p 112, 2.

हिङ्गुलु, p 392, 20.

हिण्डिर, p 246, n.

हिण्डोर, p 246, 105.

हिन्ताल, p 126, 35.

हिम, p 19, 19. 21.

हिमवत्, p 84, 3.

हिमवालाक, p 172, 32.

हिमसंहति, p 19, 20.

हिमगु, p 18, 15.

हिमलो, p 19, 20.

हिमवलो, p 119, 3.

हिरण्य, p 243, 94.

हिरण्यगर्भ, p 3, 11.

हिरण्यरेतस, p 11, 51.

हिरण्यवाह, p 69, n.

हिरण्यवाह, p 69, 34.

हिरक, p 376, 3. p 378, 7.

हिलमोचिका, p 123, 23.

हो, p 378, 9.

होन, p 337, 130. p 284, 50.

हीन्ताल, p 126, n.

हीर, p 6, n.

ऊतभुक् प्रया, p 180, 21.

ऊतभुक्, p 11, 51.

ऊम्, p 380, n.

ऊह, p 10, n.

ऊति, p 40, 9. p 283, 8.

ऊम्, p 375, 14. p 381, 18.

ऊह, p 10, 48.

हणिया, p 295, n.

हणो, p 295, n.

हणोवा, p 295, 32.

हर, p 33, 9. p 145, 15.

हरय, p 33, 9.

हरयदम, p 43, 19.

हरयवत्, p 259, n.

हरयालु, p 259, 3.

हरयिक, p 259, n.

हरयिन्, p 259, n.

हय, p 272, 3.

हयीक, p 34, 17.

हयीकेण, p 3, 13.

हर, p 284, 52.

हरमानस, p 260, 7.

हसिक, p 285, 62.

हे, p 373, 7.

हेति, p 320, 73.

हे, p 32, 6.

हट, p 84, 3.

हुधक, p 91, 2.

हु, p 243, 94.

हुत, p 29, 18.

हुमपुष्क, p 101, 44.

हुमपुष्पिता, p 103, 52.

हुत, p 29, n.

हुमादि, p 9, 45.

हुम्व, p 7, 34.

हुला, p 51, n. p 53, n.

हुषा, p 203, 15.

हु, p 378, 7.

हुम, p 403, n.

हुमवती, p 7, 32. p 100, 40.

p 109, 21. p 119, 3.

हुमी, p 403, n.

हुयङ्गवीन, p 234, 52.

हुत, p 178, 16.

हुयीया, p 295, n.

हुद, p 67, 25.

हुदिनी, p 17, 10. p 69, 30.

हुस, p 148, 48. p 276, 20.

हुसगवधुका, p 113, 5.

हुसाङ्ग, p 119, 8.

हुदिनी, p 9, 42. p 69, n.

333, 115.

हुयीया, p 295, n.

हुवेर, p 114, n.

हुी, p 51, 23.

हुीण, p 281, 41.

हुीत, p 281, 41.

हुवेर, p 114, 10.

हुषा, p 203, 15.

हुदिनी, p 115, 12.

हुषा, p 203, n.

